

༡༡། རིགས་སྒོའ་དབྱ་དགེ་དམ་པ་མཁས་
དབང་སྒོ་བཟང་ཁྱ་མཚོ་ཉི་གསུང་
འབུམ་བཞུགས་སོ།།

པོད་སྤེང་བཅུ་གཉིས་པ།

ཤེས་ཡོན། བསྐྱབ་བྱ། སྤྱང་ཚེམ།

རིགས་ལམ་སྒོའ་གཉེར་ཁང་།

གསུང་འབྲུམ་པོད་བཙོ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན།

འགྲེམས་སྤྲེལ་བ།

རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་།

དེབ་ཆད།

6 x 9 Inchs

ཡིག་གཞུགས་ཆེ་ཆུང་།

སློན་ལམ་དབྱ་ཅན་གཉིས་པ། 15/15.5 དང་བར་ཐག 25/26.3

དཔར་བསྐྱུན་བདག་དབང་།

རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་།

དཔར་ཁང་།

Studio Archana, New Delhi.

དཔར་གྲངས།

༥༠༠

དཔར་ལོ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣

ལ་ཇེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་ན་མོ།

THE DALAI LAMA

THEKCHEN CHOELING
DHARMSALA CANTT
KANGRA DISTRICT
HIMACHAL PRADESH

༡༡། རིགས་ལམ་སློབ་དགེ་འབྲས་སློབ་ཕྱེད་ལྷན་སློབ་གཉེར་བ་དགེ་སློབ་སློབ་པ་མཚན་
ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ནས་རང་འཁྱིའི་ལས་ཞོར་དུ་སྐྱབས་འགོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ནམ་གཤག་དང་།
སློབ་རིག་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་མཐུན་མིན་ཆད་མའི་ནམ་གཤག་རང་སྤྱུ་གྲུབ་མཐའ་གོང་
འོག་གི་ལྷ་བའི་ཞིབ་ཆ། སློབ་རིག་གི་སློབ་སོགས་ལས་བཅུ་མས་པའི་ནང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད། ཤེས་
ཡོན་དང་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་སློབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་སོགས་དཔེ་
དེབ་སྐུ་ཅུ་དང་། ཚུ་མ་ཐོར་བུ་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་སློབ་མཆིས་པ་དེ་དག་རིགས་ལམ་སློབ་
གཉེར་ཁང་ནས་དཔེ་དེབ་དགའི་ནང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱི་ལོད་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས།

ཆན་དེ་ཉིད་ནས་མ་སུ་རིའི་སློབ་དགེ་དང་། རིགས་སློབ་ཏུ་སློབ་སྤྱིའི་འགན་ཁུར་
བྱེད་ཡུན་རིང་འདོད་རྒྱུ་ཆོག་ཤེས་ཐོག་མཛེས་ཐོལ་སྤངས་པའི་སྤྱི་དོན་ལྷག་བསམ་ཁུར་
བཙོན་ཆེ་བསྐྱེད་བྱས་འབྲས། རིགས་སློབ་ཏུ་ཆོས་སྤྱོད་ཤེས་ཡོན་གོ་འཕེར་གྱི་སློབ་མ་མང་
པོ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེད་དུས་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དོན་ཕན་ལྡན་པའི་ཞབས་
འདེགས་སྐྱབ་བཞིན་པ་མ་ཟད། རིགས་སློབ་ཀྱི་བསྐྱེད་མང་གཞི་ལེགས་ཚུགས་ཐོག་བོད་
དགེ་དང་། གཞུང་ཞབས་ལས་བྱེད་པར་བོད་ཡིག་གཟབ་སྤྱོད་དང་། དགོ་ཆན་འོས་སྤྱོད་སྤྱོད་
པ་སོགས་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུགས་ཀྱི་བྱ་བར་བྱས་ཤེས་གཟེངས་སུ་ཐོན་པ་བྱུང་ཡོད།

བོད་ནས་སློབ་ཆོས་གྲའི་འཛིན་རིམ་མཛོད་བར་འགྲུམས་ཏེ་སློབ་གཉེར་བཟང་
གས་ཡིན་པ་མ་ཟད། བྱས་འཁོད་རིང་ལམ་རིམ་སློབ་རིགས་དང་། ལྷག་པར་ལྷ་བའི་

THE DALAI LAMA

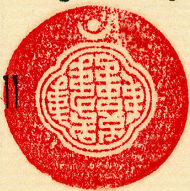
THEKCHEN CHOELING
DHARMSALA CANTT
KANGRA DISTRICT
HIMACHAL PRADESH

སྐྱོར་དོ་སྤང་ཆེ་བས་གཞུང་ཆེན་ཁག་དང་། ཡང་སྒོས་དབུ་ཚད་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་ནམ་གཞག་ལ་
གཞུང་བཤད་སྒྲིལ་རྒྱན་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར། གཞུང་དོན་ལ་ཉམས་ཞིབ་གོ་ཚུང་འཆོལ་བའི་
འབད་ཚུལ་ལོ་མང་བགྱིས་འབྲས་དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་ལྷ་བའི་བཞེད་མཆོམས་དཀའ་གནད་
ཁག་གི་གོ་དོན་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་མཐུན་མིན་གྱི་ཚད་མའི་ནམ་གཞག་སོགས་ཀྱི་ཟིན་
ཐོ་ཡིག་འཛིག་འདི་དག་སྒོ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོར་གོ་རྒྱུ་འབྱེད་པའི་ཡན་ཐོགས་
འབྱུང་ངེས།

འདི་ནས་དོལ་རྒྱལ་དམ་བསྐྱགས་བགྱིས་སྐབས། གངས་ལྗོངས་བརྟན་སྲིད་སྲིད་དོན་
སེམས་ཁུར་ཟོལ་མེད་ཀྱིས་རང་འགྲུལ་གསལ་བཤད་དེལ་བསྐྱགས་དུར་བསྐྱེད་བྱས་ཤིང་།
དེས་ཀྱིན་དུས་མིན་འཆི་འདས་སུ་གྱུར་པ་སྒོ་ཤམ་གྱི་གནས་སུ་མཆིས།

ད་ཆ་རྗེས་འདུག་སྒོ་བ་བུ་ནམས་ནས་ལྷག་བསམ་ཅན་གྱི་ནན་དམ་པའི་ལྷ་སྦྱོང་རྒྱན་སྦྱོང་
ངོས། བརྟན་སྲིད་རང་རིགས་ཀྱི་སྲི་བྱུར་ཁུར་བཙོན་ཚུལ་བཞིན་བྱེད། དུ་ལའི་ལྷ་མ། སྤྱུའི་
དགོ་སྦྱོང་བརྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྷགས་འབྲུག་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༥

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༥ ལ།

སྒྲུབ་སྒྲུབ་།

༡༡། །བོད་ཆེན་པོའི་མངའ་ཐང་ཏ་ཅང་དར་རྒྱས་བྱུང་བ་ནས་ད་བར་མི་ལོ་
སྟོང་ལྷག་གཉིས་ལྷག་སོང་ཞིང་། དེའི་རིང་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་མཁས་གྲུབ་
མང་པོས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་ཁག་
གི་དགོངས་དོན་ལ་ངེ་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་པ་མཐེལ་ཕྱིན་གནང་སྟེ།
དེ་འབྲེལ་གྱི་ལེགས་བཤད་པོ་ཉི་གངས་ལས་འདས་པ་སྐལ་ལྷན་གདུལ་བྱའི་
ལས་སྐལ་དུ་འཛོག་གནང་མཛད། མང་པོས་ནང་པའི་རིག་གཞུང་དང་འབྲེལ་
བའི་བརྗོད་དོན་ཟབ་ཅིང་བརྗིང་བའི་བསྟན་བཅོས་ཤིང་སྟག་སྟེ། དཔེར་ན། ལྷ་
གྲུབ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་། རྫོ་སྟོང་། རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་གིས་མཆོན་པའི་
མདོ་སྟགས་གྱི་ལྷ་བའི་གནད་སོགས་ཞིབ་པར་བཀྲལ་ཞིང་། གཞན་སྟན་མོང་
རིག་གནས་ལ་ཡང་། བྱུང་རབས་ལོ་རྒྱུས། ཅོམ་རིག་བརྟུང་སྟོང་། བཟོ་གསོ་
བ་རིག་པ་སོགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།

སྤྱིར་དུས་གྱི་འཕོ་འགྱུར་སྣ་ཆོགས་གྱི་དབང་གིས་བསྟན་པ་ལ་ཡང་འཕེལ་
འགྲིབ་སྣ་ཆོགས་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་བཟུང་བོད་གངས་
ཅན་གྱི་སྡོད་བཅུད་གཉིས་ལ་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གོད་ཆག་བྱུང་སྟེ། ད་ལྟ་
ཡང་འབྲེལ་ས་ནས་ལང་མ་སྟབ་པའི་གནས་སྟངས་ཀྱན་གྱིས་མཐོང་གསལ་ལྟར་ན་
ཡང་། འོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བསམ་ན་གངས་ཅན་པའི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཟད་
མཐར་མ་སྟག་པས། མེ་ཉོག་གང་ལ་སོག་པའི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་འཛིག་ཉེན་
མགོན་པོས་དུས་མཐའ་འདིར་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཡི་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཏེ། རང་ཅག་

ནམས་ཀྱི་མགོན་དང་དབྱང་གཉེན་དམ་པ་མཛད་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས།
བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་མེ་རོ་བསྐྱར་དུ་གསོས་ཏེ། གངས་ཅན་པའི་སྲིད་འབྱོར་རིག་
གསུམ་ལ་མཁའ་དབྱུགས་གསར་པ་ཞིག་བསྐྱར་དང་སྐྱོན་སྒྲུབ་སུ་ཡོད། དེ་བཞིན་
དུ་ལྷག་བསམ་དང་སྟོང་སྟོབས་ཅན་ཀྱི་བོད་མི་མང་གིས་ཀྱང་ཡགོང་ས་ཡུབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སློབ་སྦྱང་བྱང་གསུམ་གཏང་ནས། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་ཆ་དང་
སློབ་བཏང་ཐོག་ ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་གནང་པའི་ལམ་སྟོན་གཅིགས་སུ་བཟུང་
ནས་བོད་བསྟན་སྲིད་བསྐྱར་གསོའི་བྱ་གཞག་ལ་འབད་བ་ལྟོད་མེད་གནང་བཞིན་
བའང་མ་འོངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བར་དེས།

བཞུགས་སྐྱར་རྟ་ས་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་དབུ་དགེ་གཅིག་
ལྷོགས་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཇེ་བཙུན་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་
དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་ཀྱང་སྐྱ་ཆེ་གང་པོར་ཡུལ་བའི་བཀའ་དགོངས་
འབའ་ཞིག་གཅིགས་སུ་བཟུང་སྟེ། བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐྱ་ངལ་རྩེ་ལྟར་
མཛད་པ་གསུང་འབུམ་ཉིད་ལ་ཞིབ་པར་གཟིགས་ན་མཁྱེན་རྟོགས་སྒྱུབ་པར་
མ་ཟད། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ལ་ཤ་ཞེན་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཆེ་ཅིས་ཀྱང་
སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་དེས་ཡིན།

སྐབས་དོན་སྐྱེད་བར་བྱ་བ་ནི་ཇེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། “མཛད་པ་ཀུན་
ལས་གསུང་གི་ནི། །མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་དེ་ཡང་ནི། །འདི་ཉིད་ཡིན་གྱིར་མཁས་
བ་ཡིས། །འདི་ལས་སངས་རྒྱུ་རྩེས་དན་གྱོས། །” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
རིགས་སློབ་དབུ་དགེ་དམ་པ་ཇེ་བཙུན་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་གིས་གདུལ་བུའི་
བགོ་སྐལ་དུ་འཛོག་གནང་མཛད་པའི་རབ་དང་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་བསྟན་བཅོས་
སྐྱེགས་བམ་པོད་བཅོ་ལྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་འདིའི་བརྗོད་དོན་རགས་བསྐྱུས་ཤིག་

ངོ་སྤྲོད་པར་བྱའོ།

ལྷ་བྱུང་གི་སྐོར།

<<དཀའ་གནད་བཞི་འགྲེལ་>> ཞི་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་
ཆོས་ཅན་མཐུན་སྦྲང་བ་དང་། གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆེགས། ཐུན་མིན་གྱི་ཆད་
མའི་རྣམ་གཞག་ བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཛིག་ཚུལ་སོགས་ལ་
དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་དབྱུ་མ་ཆེག་གསལ་ཅུ་བར་བཟུང་སྟེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་
ལམ་རིམ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་དང་། བྱང་རེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
ཁ་བསྐྱངས་པ་དང་། ཆཀ་ཁོང་གིས་མཐུན་དཔྱོད་ཀྱི་ཅལ་ལས་དབྱུང་བ་ཞིབ་མོར་
གནང་སྟེ། དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དཀའ་གནད་ཁག་ཅིག་ལ་དབྱུང་པའི་ལྡེ་མིག་
ལྷ་བྱུང་གྱུར་ཡོད་སྟབས། ཡལོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཀྱང་
སྐབས་དུ་མར་<<དཀའ་གནད་བཞི་འགྲེལ་>>ལ་བསྐྱགས་བརྗོད་གནང་།

<<ཉེན་འགྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་བ་>>དང་། <<ཆོས་དབྱེད་ས་བསྟོད་
པའི་འགྲེལ་བ་སྡེ་བྱེ་གཉིས།>> <<ཅོད་བསྒྲོག་གི་གཞུང་འགྲེལ།>> <<མདོ་
སྟེ་རྒྱན་དང་སྦྱར་བའི་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྤྱབ་དང་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་
སྐོར།>> <<ཉེན་འབྱུང་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་ཀྱི་དཀའ་
འགྲེལ་>>སོགས་ནི་གཞུང་ཆེན་ལ་ཐོས་བསམ་དང་། དཀའ་གནད་ལ་དོགས་
བ་གཙོང་པར་མེད་མི་རྩུང་བར་མ་ཟད། ཅུ་བ་ཁག་ཅིག་ལ་དེ་སྡེ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་
པའི་ཕྱོགས་ན་འགྲེལ་བ་མེད་སྟབས། དགེ་ལྡན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཁ་སྐོང་དུ་འང་
བརྩམས་པའི་བརྩམས་ཆོས་མཐད་དུ་བྱུང་བས། གཟུར་གནས་མཁས་དབང་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱགས་པའི་མེ་ཏོག་ཡང་ཡང་གཏོར། <<སྟོ་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉེར་
མཁོ་ཀྱན་བརྟུས་>>ནི་བོད་བྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་སུམ་ཅུ་ལྷག་གིས་སྟོ་

རིགས་སྒོ་བ་ཚན་དུ་བཞག་ཡོད་པས། འཕྲིན་ལས་ཆེས་རྒྱས་ཤོས་ཀྱི་བསྟན་
 བཅོས་ཤིག་ཡིན་ལ། <<དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྒོ་ཡི་རྣམ་གཞག་ཆེས་ཆེར་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་སྒོ་རིགས་གོང་མ་>>ནི་དབུ་མ་ཆེག་གསལ་དང་། འཇུག་པ་
 རང་འགྲེལ། ཅ་ཤེས་སྒྲིག་ཆེན། བྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ལྷག་མཐོང་
 ཆེན་མོ་སོགས་ཁུངས་སུ་བྱས། གན་རང་གི་དབྱེད་པས་བརྟན་ཤིང་བཅད་དེ་
 བརྩམས་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་སྒོ་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅིག་
 ཡིན་པ་དང་། འདི་ནི་བོད་ཁ་བ་ཅན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་སྤར་མེད་པའི་ཐེན་མོ་གསར་
 པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། <<དགོན་མཆོག་རྗེས་བྲན་གྱི་མདོ་དང་སྤར་བའི་སྐབས་
 གསུམ་ལས་འབྲས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེའི་ཁ་སྐོང་དམར་སྟོད་
 ཀྱི་དྲྀགས་གཅོད་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་>>ཞེས་དགོན་མཆོག་རྗེས་བྲན་གྱི་མདོ་དང་
 སྤར་ཏེ། སྐབས་གསུམ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ ཤིག་གནང་བཀག་གི་ཁྱད་
 པར་མདོ་ཡི་ཁུངས་དང་བཅས་པ། སྒོ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་ཀུན་གྱིས་གོ་སྒྲ་ཞིང་ཡིད་
 ལ་ངེས་བདེ་བ། <<སྤྲིང་ཞིའི་འཁྲལ་འཁོར་འབྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་འཕྲལ་གྱི་ལྷེ་
 མིག་>>གིས་རྣམ་འགྲེལ་ཅ་བར་བཟུང་ཐོག་སྟེ་བ་སྤྲི། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་སྐབ་བྱེད་སོགས་ལ་དེར་རབས་རིག་གསར་དང་མཐུན་པའི་དོགས་
 དཔྱད་གནང་ཡོད། བསྟན་བཅོས་བྱི་མ་བཞི་<<སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་
 འཆོལ་བསྐྱ་ཕྱོགས་སྟོག་ཁང་>>གིས་དཔར་དུ་བསྐྱུན་ཏེ། བོད་ནང་ན་ཡང་འགྲོ་
 དོན་འཕེལ་བཞིན་དུ་མཆིས་སོ། །

སྒོ་སྟོང་གི་སྟོང་།

<<ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་གི་གནད་བསྟུས་པ་སྒོ་སྟོང་
 དོན་བདུན་མའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་>>དང་། <<ཡིད་ཅན་ཀུན་གྱི་བདུད་ཅི་གཅིག་ཏུ་

འབྲིལ་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིམ་རིམ་སེམས་ཀྱི་ཆེ་ཞུན། >> ལྷག་
པར་དུ་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་ལས་སྒྲང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ངེ་ལྷར་འབྲུག་ཚུལ་
<<གཏན་བདེའི་གཞི་མ་>>སོགས་ནི་དལ་བ་རྟེན་པ་དོན་དང་ལྷན་པར་བྱས་ཏེ།
རིགས་པའི་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་གཏན་
ཀྱི་འདུན་མ་སྟེག་མཁན་རྣམས་ལ་ཐར་ལམ་སྟོན་པའི་སྟོན་མེལ་སྟག་ཏུ་ཡོད།

ཤེས་ཡོན་གྱི་སྒྲིང་།

ཆན་ཁོང་གིས་སྐྱ་ཆེ་མེད་པོ་ཤེས་ཡོན་ལ་བསྟེན་པར་བཞུགས་པའི་ཉམས་སྒྲིང་
གཞིར་བཟུང་བའི་བསྐྱབ་བྱ། དབྱེད་ཚུལ། ཤེས་ཡོན་འཛིན་སྒྲིང་སྟེལ་གསུམ་ངེ་
ལྷར་བྱེད་ཚུལ་སོགས་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་མཛད་ཡོད་པ། དཔེར་ན། <<ཤེས་
ཡོན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཆུད་ཐོས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་གཞིན་སྐྱལ་>>དང་། <<གཞུང་འབྲེལ་
ཙ་འཛིན་དགོས་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྲིད་བྱས།>> <<རང་ཉིད་དགོ་ཆན་ཡིན་པའི་
ཆ་ནས་དགོ་ཆན་གྱི་གནས་ཆད་མཐོ་དུ་གཏོང་ཕྱོགས་སྒྲོར་ནང་ཆགས་ཀྱི་བསམ་
འཆར་འགའ།>> <<ཤེས་ཡོན་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པའི་སྟོན་གནས་བཞི།>>
<<རིགས་སྟོབ་དགོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་ཤེས་རིག་གི་གཞིན་སྐྱལ།>> <<སྐལ་
བཟང་སྟོ་བརྒྱར་འབྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་>>སོགས་ཡོད་པ། <<སྐལ་བཟང་སྟོ་བརྒྱར་
འབྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་>>ནི་གནའ་དེར་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ལག་བསྟར་བྱེད་
ཐབས་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། བཅོན་ཁྲོལ་ནང་ཤེས་ཡོན་
ལག་བསྟར་བྱེད་ཐབས་སྟོན་པའི་གཞུང་ཆེས་སྲ་བ་དེ་ཡང་ཡིན།

སྤྱི་ཆོགས་སྟོབ་གསལ་སྒྲིང་།

<<ལུགས་བྱང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཐེམ་སྐས་མ།>> དང་<<ཆང་རག་གི་ཉེས་
དམིགས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་འགྲོ་བ་མའི་སྟོག་སྐབས།>> <<རང་རེའི་སྟོབ་བྲའི་

ཉེར་མཁོ་སྤྱང་དེའི་གསུམ་པ་སྒོ་གསལ་མངོས་རྒྱུ། >> <<སྤྱི་དོན་དབྱུང་ཤེད་ཀྱི་
སྤྱང་།>> <<སྒྲིག་ལྗེས་གསལ་པའི་སྒྲོན་མེ་>>སོགས་ཏེ་ཅང་མང་ལ། <<ཆང་
རག་གི་ཉེས་དམིགས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་འགྲོ་བ་མའི་སྒྲིག་སྤྱབས་ཞེས་བྱ་བ་>>
ནི་བཅན་གྱིས་ནང་དུ་དགོ་ཆན་འོས་སྤྱོད་གི་སྒྲོབ་ཆན་དུ་བཞག་ཡོད་པར་མ་ཟད།
པོད་ནང་ནས་ཀྱང་དཔར་དུ་བསྟན་ཏེ་སྤྱི་ཆོགས་ལ་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་བཞིན་པའི་
བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཡིན།

ཆབ་སྲིད་ཚོས་རིག་སྒྲོར།

དབུས་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་འབྲི་བསྐྱེད་ཁུས་བ་བཞིན། པོད་ཀྱི་
འབྲལ་ཕྱགས་རྒྱང་གསུམ་ལ་དབྱེད་དེ། མ་འོངས་སྒྲོན་གཟིགས་ལྟ་བུར་བཅུམས་
པའི་<<དམངས་གཙོའི་རྣམ་གཞག་>>དང་། <<པོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
སྲིད་བྱང་འབྲེལ་གྱི་དོ་སྤྱོད་གནད་བསྟུས།>> <<ཆོས་སྲིད་བྱང་འབྲེལ་ལ་དབྱེད་
པ་སྐྱེལ་བཟང་སྒོ་འབྱེད།>> <<ཆོས་སྲིད་བྱང་འབྲེལ་ལ་སྒྲན་པའི་དབྱེད་གཏམ།>>
<<གདམ་བྱ་དང་པོ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྒྲོར་>>སོགས་ལེགས་བཤད་འདི་དག་གིས་
པོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་འདི་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་ནས་
ཆོས་སྲིད་བྱང་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་པར་ཡང་པོད་རྒྱལ་
ཁབ་ཆེན་པོའི་སྲིད་ཕྱགས་དེ་ཆོས་སྲིད་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ཕྱགས་ཐོག་བསྐྱོད་
ཐུབ་ན་དགོ་མཆན་ཆེ་བ་སོགས་ལ་དགོངས་དབྱེད་ཞིབ་མོ་གནང་ཡོད།

ཐ་སྙད་རིག་གནས་ཀྱི་སྒྲོར།

<<ཡུལ་གངས་ཅན་པའི་རིག་གཞུང་ཀུན་གྱི་མ་ཕྱིར་གྱུར་པ་སུམ་
རྟགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་བརྩ་སྤྱོད་རིན་ཆེན་བང་མངོན་>>ཀྱིས་པོད་གངས་
ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་བརྩ་སྤྱོད་མཁན་པོ་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་

གསུམ་འདུས་ཐོག་རྒྱ་ཁོང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབྱེད་པས་དགག་བཞག་
 སྤོང་གསུམ་གནང་མྱེ། བོད་ཀྱི་བརྗེས་པའི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་བ་དང་།
 སྐད་བརྗེས་པར་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པར་ཡང་དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་མེད་དུ་མི་རུང་
 བ་ཞིག་ཡིན། ཆོག་མཆོག་བཅད་དང་ལྷུག་མ། བཅད་ལྷུག་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བྲིས་པ་
 <<ཆོས་བརྟག་པ་སྟེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཟང་གསལ་པའི་སློན་མེ>>དང་། <<ཡོན་
 ཏན་བརྟག་པ་ཞེས་བྲུ་བའི་སྤྲིངས་ཡིག>> <<འཛིག་རྟེན་བརྟག་པ་སྟེ་ས་དབང་
 འདོད་རྒྱུར་བསྐྱར་པའི་རྒྱན།>> <<སེམས་བརྟག་པ་གཤེད་མ་གཤེད་བྱེད་ཅེས་བྲུ་
 བའི་ཆོག་མཆོག་བརྟག་པ་རྒྱ་པ།>> <<བཀའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་སྤེང་བཅུ་བའི་ཡང་སྤྲིང་
 སྐྱོར་བདེན་རྒྱུན་དབྱེ་ཞིབ་བྱུང་ཅམ་ཞུས་པ།>> <<ནང་བའི་ཆོས་ཀྱིས་འཛམ་
 སྤིང་ཞི་བདེ་ལ་པན་ཐོགས་བྱས་པ་ལས་བྲུ་རྒྱ་མང་བ་བསྐྱད་ཡོད།>> <<སྟན་ངག་
 གི་དབྱེད་པ་>>སོགས་མང་དུ་མཆིས་པས། ཞིབ་ཏུ་ཤེས་འདོད་ཆེ་གསུང་འབྲུམ་
 ཉིད་ལ་གཟིགས་པར་ཞུ་ཞིང་། <<ཡགོང་ས་ཡུམ་ས་མགོན་སྐུ་སྤེང་བཅུ་བཞི་པ་
 ཆེན་པོར་དོན་གྱི་སྤྲེད་དུ་མཆོག་ནས་སློབ་ཏེ་སྤྲིང་ལུགས་དང་སྐྱར་བའི་ངོ་མཆར་
 བསྟོད་པ་>>དང་། <<གསོལ་འདེབས་དཔག་བསམ་ལྡོན་པ་>>གཉིས་ལས་བྲི་
 མ་ནི་རིགས་སློབ་འདུས་མང་གི་ཆོག་མཆོག་དུ་བཞུགས་ཡོད་དོ། །

རྣམ་ཐར་ཅོམ་རིག་གི་སྐོར།

<<བཀའ་གདམས་གསར་མའི་དགེ་བཤེས་འགའ་ཞིག་གི་རྣམ་
 ཐར>>ཞེས་སྒྲིགས་བམ་སྟོད་སྤྲེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་<<མཁས་དང་བྲུབ་པའི་
 དབང་ལྷན་དགེ་བཤེས་སློབ་ཐབས་ཆོས་དབྱིངས་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར>>དང་།
 <<མ་རྩ་བཅིང་ཆེན་པོ་དགེ་བཤེས་སྟོང་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དབྱོད་
 ལྷན་འཇུག་ངོགས།>> <<རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷན་ཏེ་ཏྲ་སྐྱོར་དཔོན་རིན་པོ་

ཆེའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་མ་དུ་བྱུང་>>སོགས། མཁས་མང་སློ་གསལ་སྤྱིང་གི་སྐྱེས་
ཆེན་དམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་རྣམ་ཐར་མངལ་རྒྱ་ཡོད་ལ། གན་ཁོང་གིས་བརྩམས་
པའི་རྣམ་ཐར་འདི་དག་སློ་གསལ་སྤྱིང་གི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་མཆོག་
དེ་དག་གི་རྣམ་ཐར་ཡིག་འཛོག་བྱས་པ་ཆེས་སྤྲོ་ཤོས་དེའང་ཡིན་པས། ཕྱིས་སུ་
ཚུམ་པ་པོ་མང་པོས་གན་ཁོང་གིས་བརྩམས་པའི་རྣམ་ཐར་དེ་དག་གིས་ས་བོན་
བྱས་ཏེ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་བསྟུས་
བརྒྱངས་བསྐྱམས་ཅི་རིགས་ཤིག་བྱས་འདུག་གོ།

ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སློང་།

<<ཀོང་རའི་སྤྱིད་པའི་མེ་ལོང་>>དུ་ཡུལ་ཀོང་ཇོ་ར་བའི་ཡུལ་གྱི་བཀོད་
པ། མེ་ཡི་སྐྱེ་འཕེལ། ས་ཡི་ཐོན་སྐྱེད་སོགས་ཏ་ཅང་ཞིབ་ཆགས་པས། ལོ་རྒྱུས་
སྤྱོད་བ་རྣམས་དང་། ལོ་རྒྱུས་འབྲི་བར་སློབ་པ་ཡོད་མཁན་རྣམས་ལ་ངེས་པར་མཁོ་
བའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཡིན། <<རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་རོ་སློང་>>དང་།
<<རིགས་ལམ་སློབ་གྲུའི་ལོ་རྒྱུས།>> <<རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ཐོན་སྐྱེད་
དང་མ་འོངས་པའི་འཆར་སྤྱིག་>>ཅས་རྩ་ས་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ལོ་
རྒྱུས་དང་། སྤྱིག་གཞི། མ་འོངས་སློབ་གཉེར་བྱེད་སོགས་ཕྱོགས་གང་ཐད་ནས་
མཛུབ་སྟོན་གནང་ཡོད་པ་ལྟར། ད་ལྟ་ཡང་གན་ཁོང་གི་དགོངས་གཞི་ག་མ་ཉམས་
གྲུ་མ་ཆག་པར་གནས་ཡོད།

གན་ཁོང་གིས་བརྩམས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་གཞན་རིགས་ལམ་སློབ་
གཉེར་ཁང་གི་ཕྱི་ནང་གི་འཛིན་སྐྱོང་དང་། གཞུང་ཆེན་དང་རིག་གནས་དཔེ་ཁྲིད།
ས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གསར་འཛུགས་གནང་བ་སོགས། བོད་ཀྱི་
ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་མིག་སྟོན་མིག་སྟན་གྱི་ཞབས་འདེགས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེ་ལྷན་

པར། བཅན་ཁྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྤྱི་བོ་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་
པའི་མེ་ཏོག་གཏོར་དང་འཛོར་བཞིན་ཡོད།

གན་ཁོང་གི་སྤྱུགས་བསྐྱེད་ལས་འབྲུངས་པའི་སློབ་མ་ལ་མཆོན་ན། དག་
བཤེས་ལྟ་རམས་པ། རིས་མེད་དག་བཤེས། རིས་མེད་དག་བཤེས་མ། རིས་མེད་
སློབ་དཔོན། རིས་མེད་སློབ་དཔོན་མ། འབྲུམ་རམས་པ་སོགས་དང་། སྤྱི་གསུང་
བསྐྱར་གྱིས་མཆོན་སྐད་ཡིག་སྤྱི་མང་ལ་མཁུན་རྒྱ་ཡངས་པའི་མཁས་པ་མང་པོས་
འཛིན་སྤྱིང་གི་ཡུལ་གྱི་གང་སར་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་སྤྱི་ལྷན་སྤྱུལ་དང་
འབྲུལ་བཞིན་ཡོད།

མདོར་ན་ཆད་དུ་བྱུང་པའི་བསྐྱེད་བཅས་བོད་བཅོ་ལྔ་ལས། དཔལ་རྒྱ་ལེན་
ནས་བརྒྱད་པའི་ནང་བསྐྱེད་རིག་གནས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་སྐོར་ཞིབ་ཐོ་རྒྱུ་
འཐག་གི་སྐོར་སྤྱི་གོ་སྤྱི་ཞིང་རྒྱས་བསྐྱེད་འཆམ་པའི་དོ་སྤྱོད་གནང་ཡོད་ལ། ཐུན་
མོང་པའི་རིག་གནས་བདེ་སྤྱོད། ཤེས་ཡོན། བསྐྱེད་བྱ། མི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དོར་རྒྱས་
གཞག་རྒྱས་ཐར། ལོ་རྒྱས་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་པན་པ་ཤི་སྤྱི་གོ་ཡོད།

གན་ཁོང་གིས་རང་ཅག་བོད་པའི་གནས་སྤངས་ “སྤྱི་ཟད་སྤྱི་རྒྱགས་” ལུ་
གྱུར་པའི་སྐྱབས་འདིར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་སྤྱི་མེད་བཅུ་བཞི་པ་མཆོག་ལ་
དབུ་འོག་དབུང་འདེགས་དང་། བཅན་ཁྱོལ་གཞུང་དམངས་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་ཡོད་
ཆ་དང་སྤྱི་བཏང་སྤྱི་སྤྱི་དཔལ་ཆ་དང་མེད་བསྐྱེད་པར་མ་ཟད། མཐར་གཅིས་པའི་སྤྱི་
སྤྱི་གྲུང་བོད་བསྐྱེད་སྤྱི་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཤོར་བ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱས་ཀྱིས་བརྗོད་ག་ལ་
རུང་། ཁོང་རྒྱུ་དང་ཞུས་ཀྱིས་ཁར། “འདི་ག་རྒྱུ་སྤྱི་དང་ཁྱེད་པར་བསལ་ལྟོངས་
འདིར། ཞི་བདེ་གཏན་ཆགས་སྤྱི་མིན་མགོན་ཁྱེད་ལ། ཤུག་པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་
གསལ་དེ་ལྟར་ན། འབྲུང་གཡེང་ལོག་སྤྱི་སྤྱི་དང་ཤིག་གངས་ཅན་པ། །” ཞེས་

ཞལ་ཆེས་ས་ནན་པོ་ཞིག་ཀྱང་བཞག་འདུག

ཀན་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གི་སྤྱགས་དགོངས་བཞིན་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་
མགོན་ལྷ་མིའི་ལྷ་མ་འབྲེན་གྱིས་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་
མཆོག་གིས་གཙོས་རིས་སྤྱ་མ་མཆིས་པའི་སྤྱིས་ཆེན་ཀྱན་གྱི་ཞབས་པད་བརྟན་
ཅིང་། མཛད་པ་དང་འཕྲིན་ལས་ཡངས་པའི་ཁྱོན་དུ་གྱུས་པ། བོད་གཞིས་བྱེས་ལྷན་
འཛོམས་ཀྱི་ཉི་མ་སྤྱར་དུ་འཆར་བའི་སློན་འདུན་དང་བཅས། དབུ་དགེ་དམ་པའི་
གསུང་འདུམ་བསྐྱར་ཞིབ་ཆོགས་ཚུང་གིས་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༡༤ ས་ག་ལྷ་
བའི་ཆེས་བཟང་པོའི་ཉིན།

དཀར་ཆག

ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་སྐྱེས་ལོང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོར་དོན་གྱི་སྦྱང་དུ་མཆན་ནས་	
སྒྲོམ་ཏེ་སྤྱད་ལུགས་དང་སྦྱར་བའི་ངོ་མཆར་བསྟོན་པ།	1
སྤྱད་ལུགས་དང་སྦྱར་བའི་ངོ་མཆར་བསྟོན་པ།	3
སྐལ་བཟང་སྒོ་བརྒྱར་འབྱེད་པའི་ལམ་སྟོན།	11
སྤང་བརྟེན།	13
མཆོད་བརྟེན།	17
རྩིས་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་དགོས་འབྲེལ་ངག་འཁོད་པ།	19
བཤེས་གཉེན་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་ནས་རྒྱས་བཤད།	20
སྦྱར་བཤད་པ།	20
བྱེ་བྲག་སོ་སོར་བཤད་པ།	21
སྤྱགས་སྤྱགས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲ་སྒྲོབ་ཀྱི་འོས་ཆས།	21
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་འོས་ཆས།	28
དེ་ལྟ་བུའི་བཤེས་གཉེན་རི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ།	33
ཆོས་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་སྒྲ་སྒྲོབ་སོ་སོའི་འོས་ཆས།	39
དེ་ལས་གསུངས་པའི་སྒྲོབ་མའི་མཆན་ཉིད།	46
སྒྲ་མས་སྒྲོབ་མ་ལ་སྒྲོབ་ཁིད་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ།	50
སྒྲོབ་གཉེར་བའི་འདྲིན་གྲུ་སོ་སོར་སྒྲོབ་ཁིད་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ།	54
ནང་དོན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་རིག་གནས་ཀྱི་དགའ་འོས་བྱ་ཚུལ།	63

སྤྱི་ལོ་ལ་ལོང་ས་ལ་སྤྱུབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་སློབ།	65
ཤེས་ཡོན་སྒྲོར་གྱི་བཀའ་སློབ།	70
རིག་གནས་དགེ་འོས་བྱ་ཚུལ།	73
སྤྱིར་བསྟན་པ།	73
དངོས་གཞི།	84
མཐུག་གི་བྱ་བ།	86
འཛིན་རིམ་གྱི་བྲག་སོ་སོར་བཤད་པ།	91
འཕྲོས་དོན་བཤད་པ།	102
འགྲི་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོར།	102
ཟུར་ཁིད་སྒྲོར།	104
ཆོས་དགེའི་སྒྲོར།	105
དགེ་ཆན་རྣམ་པས་སྤིད་དོན་འཛིན་ཚུགས་སྒྲོར།	107
ཁ་སྒྲོང་དུ་ལ་ལོང་ས་ལ་སྤྱུབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་སློབ།	109
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་དགེ་ཆན་དབར་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་དབྱད་པ།	113
ལྷག་བསམ་གྱི་འཕེན་འགྲུལ་ལ་དབྱད་པ།	115
རང་གཅེས་འཛིན་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་དབྱད་པ།	117
སྤྱི་གཞིམས་གྱི་སྤྱི་དོན་ལ་དབྱད་པ།	120
སྤྱི་གཞིམས་གྱི་བྱ་བའི་ལ་དབྱད་པ།	122
སྐད་ཡིག་གཅིག་གྱུར་དགོས་མིན་ལ་དབྱད་པ།	124
ཁ་སྒྲོང་དུ་ལ་ལོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ།	126
གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཅུ་འཛིན་དགོས་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྤྱིད་བྱས།	131
ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུད་ཟོས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་གཞུང་སྤྱུལ།	139

དག་གན་གྱི་གནས་ཆད་མཐོ་རུ་གཏོང་ཕྱོགས།	147
ཤེས་ཡོན་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པའི་སྒྲོན་གནད་ཆེན་པོ་བཞི།	153
རིགས་སྒོའ་དག་ཆེ་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་ཤེས་རིག་གི་གཞན་སྤྱུ།	155
ཐོད་གྱི་རིག་གཞུང་ཡར་རྒྱས་ལ་སྒྲན་པའི་སྤྲང་མོལ།	159
ཤེས་ཡོན་དབྱང་ལ་འདེགས་པའི་དབྱང་ཁྲོགས།	171
ཉི་མ་ལ་ཡི་རི་རྒྱད་གྱི་ཆོས་རིག་.....	173
སྒྲན་རག་གི་དབྱད་པ།	177
སྒྲན་ཚུམ་གྱི་གནས་ལ་དབྱད་གཏམ་པེར་གྱི་ཅེ་མོ།	181
ཨ་ཁྲུས་མ་ཆེན་རང་དབང་ཚུམ་རིག་ཆོགས་ཞུགས་ལྷན་རྒྱས་སྒྲན་སྤར་རིགས་	
སྒོའ་འགན་འཛིན་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་རང་ཚུམ་གྲུས་འབུལ།	185
དོན་ཆེན་བསྐྱབ་ལ་སྤྱུལ་པའི་ཀ་བཤད།	189
གཞོན་རུ་ཆོར་རྒྱལ་དོན་ཚུལ་སྤྱུབ་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས།	191
ལུགས་བྱང་བསྐྱབ་བྱ་ཐེམ་སྐྱས་མ།	197
བསམ་སྒྲུའི་སྒྲན་དབྱད།	209
གཅིག་འཐུས་སུ་བསྐྱབ་ཆོག་.....	221
ཆང་རག་གི་ཉེས་དམིགས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱན་པ་འགྲོ་བ་མིའི་སློག་སྤྱབས།	239
སྤྲང་བརྗོད།	241
ཁོང་གི་ལོ་རྒྱས་སྤྱིར་བསྐྱས།	243
ཆང་རག་གི་ཉེས་དམིགས་མཛོན་སུམ་དུ་བསྐྱན་པ།	244
ཆང་རག་གི་ཉེས་དམིགས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱན་པ།	245
ཆོན་རིག་ལས་བདུས་པའི་ཐ་མག་གི་ཉེས་དམིགས།	245

དེ་ལས་བརྟམ་པའི་ཆང་རག་གི་ཉེས་དམིགས།	249
སྐྱེས་རབས་ལས་བྱུང་བའི་སྡོན་བཟོད།	253
རྒྱས་པར་བཤད་པ།	255
དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་པ།	266
འདིག་རྟེན་བརྟག་པ་སྟེ་ས་དབང་འདོད་རྒྱར་བསྐྱར་བའི་རྒྱ།	269
སྐྱེང་བཟོད།	271
ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་རང་བཞིན།	273
ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་གོང་བྱ་ཡར་རྒྱས།	277
ཆིག་སྒྲིལ་མི་ཡོང་བའི་རྟེན་ཅ།	279
ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་རོ་བོ།	283
སྟིང་ལུགས་སྐྱེའི་ཆིངས།	286
ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་སྟེ།	288
ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་ཁྱེ་བྲག་.....	292
འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བརྟེན་པ།	296
མ་འོངས་པར་ཅི་འགྱུར།	301
དམངས་གཙོའི་དམིགས་ལུས་གཤམ་ཆེ་བ།	304
ཁྱེ་བྲག་སོ་ནམ་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡར་རྒྱས།	313
སེར་ཁྱེས་དགོ་བཤེས་རབ་བརྟན་ལགས་སུ་བསྟོད་ཆོག་.....	319
ཙོང་བཟློག་ལས་ངས་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱར་བའི་ལེའུ།	319
བཀའ་བློན་གསུམ་ལྟ་སྟེ་གཤེགས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་	
པོའི་རྟོགས་བཟོད་ལས་བརྟམས་པའི་སྐྱར་བྱོན་གསོལ་འདེབས།	323

རང་ཡིད་རང་ལ་བསྐྱལ་བའི་སྐྱལ་ལྷག་.....	327
ཁོར་ཡུག་སྤང་སྐྱོབ་སྐོར།	335
ཤེས་ཡོན་དང་དཔལ་འབྱོར་སྐོར་གྱི་བཅའ་སྤྱང་།	339
ལོ་སྟོང་ལོན་བའི་མི།	359
འགོ་བརྗོད།	359
བཞེས་ཐེངས།	361
མཐུག་བསྐྱུས།	366
སྤྱི་དོན་དབྱང་ཤེད་གྱི་སྤྱང་།	369
སྒྲིང་ལེབ་མིའི་འོས་ཆོས།	375
སྐོབ་མ་ངག་དབང་དཔལ་ལྷན་ལ་གདམས་བ།	385

༡༡། །ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་སྐྱེས་ཐང་བཙུ་བཞི་བ་ཆེན་པོར་
དོན་གྱི་སྒྲིད་དུ་མཆན་ནས་སྒྲོམ་ཏེ་སྤྱི་ལུགས་དང་སྐྱར་
བའི་ངོ་མཆར་བསྟོད་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

སྲིད་ལུགས་དང་སྦྱར་བའི་ངོ་མཆར་བསྟོན་པ།

༡༣། །སྦྱོས་དང་བལ་ཡང་སྦྱོས་པ་ཀུན་གྱི་ཕུལ། །སྲིད་པ་བཟུང་ཡང་སྲིད་ལས་
ནམ་པར་རྒྱལ། །བོད་མིར་འབྱུངས་ཀྱང་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན། །མཚུངས་མེད་
བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོར་མགོས་ཕྱག་འཆལ། །ནམ་དག་ཆོས་སྦྱུང་དབྱིངས་ནས་
བབས་པ་ཡི། །བཙུང་ཆེན་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པ་ལས། །སྟོན་མེད་འཛིག་རྟེན་
མིག་གྱུར་སྲིད་ཞིའི་སྟོན། །སྟིགས་ལྗེ་ལུན་སྟག་ཀུན་སེལ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག། །ཆོས་
རིག་མ་ལུས་དུས་གཅིག་གཟིགས་པའི་ངང་། །མཁས་མཛེངས་སྟོང་གིས་མི་ཐེག་
ཁུར་ཆེན་དག། །ཡོངས་རྫོགས་བདེ་ལྷག་བགས་ཀྱིས་བཞེས་མཛེད་པས། །ཕྱག་
སྟོང་སྦྱན་སྟོང་མངོན་གྱུར་གསལ་བ་འདེབས། །སྟོན་ལས་བཅན་པས་བོད་འབངས་
སྟོང་བཅུད་ཀུན། །དག་སྟེས་འཕྲོག་ཅིང་མི་བཟད་བྲག་རྩལ་གྱིས། །ཀུན་ནས་
གཅེས་ཀྱང་མཁའ་ལ་ཉིན་བྱེད་བཞིན། །འཕགས་ཡུལ་གཤེགས་པས་ས་གསུམ་
རྒྱལ་འདི་མཆར། །དེ་ལྟར་མི་བཟོད་བྱེད་རྗེས་བསྟེགས་པ་ནམས། །ལ་ལྟར་དུ་མར་
དཀའ་དུབ་ལྷངས་ནས་ཀྱང་། །རང་དབང་ཡུལ་དུ་བདེ་ཞིང་ཆོས་རིག་དག། །སྦྱར་
ཡང་འཕེལ་བ་མགོན་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་བློ། །དམར་སྲིད་བཅན་པོས་གཞིས་ལུས་ཞི་
བདེ་དང་། །ཆོས་རིག་མང་ནས་བཤེགས་ཀྱང་མ་སྐབ་པར། །ཁོ་པར་སྟོང་ཅར་
འཁངས་པའི་གཟི་འབར་གྱིས། །བདེན་པའི་རྒྱལ་ཁ་འདི་དག་གང་གི་བློ། །བྱེད་
ནི་གཞོན་ཅུའི་འཆར་ལོང་དུས་ཉིད་ནས། །འཛམ་གླིང་འདོད་རྒྱུར་བསྐྱར་བའི་ཉེན་
མཐོང་སྟེ། །ཞི་བྲག་ཡོད་དགུས་བསྐྱོར་ནས་རྟག་བཅིངས་ཀྱང་། །མེ་བྱེད་ཉི་ཟེར་
འཕགས་པས་རང་བཟླག་བཞིན། །བྱེད་ནི་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་བདེན་སྟོབས་གྱིས། །རྟེན་

ངན་གང་སྤང་གོགས་སུ་བསྐྱར་བ་ཡིས། །བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་ལྷག་པར་འཕེལ་
འདི་མཆར། །ཚོངས་པས་ཚོངས་ཁྱུ་འཁྲིད་པའི་དབྱང་ངོམ་གྱིས། །ས་སྤྱང་གཡོ་
བའི་རར་སྤྱ་བསྐྱགས་པས་ན། །ས་དབང་པལ་ཆེར་དཔའ་འཁྱམས་ཟེལ་མནན་
ཡང་། །ཁྲིད་གྱི་གཟི་བརྗིད་ལྷག་པར་འབར་འདི་ཅི། །དོན་དང་དོན་མིན་ཇི་བཞིན་
གཟིགས་བ་ཡིས། །སྤང་དོར་ཇི་བཞིན་འདོམས་པས་གྲང་དམག་གིས། །བརྟན་
པས་རྟོན་ཆེག་བསྐྱིགས་པའི་སྤྱིད་བྱས་ཀྱི། །མཐེལ་བདོལ་དབྱགས་རིང་འབྲིན་
དགོས་ཁྲིད་གྱིས་མཛད། །སྤང་འདིར་སྟོབས་ཆེན་འབྲིངས་པའི་རར་ཤྲགས་
གྱིས། །ཁྲིད་ཉིད་གཅིག་ཕུ་བདུལ་བར་རྟག་བརྩམས་ཀྱང་། །མ་སྤྱབ་ལུས་ཅན་ཀུན་
གྱི་གཞུག་རྒྱུ་མཆོག་། །ཏུ་ལའི་སྤྱ་མ་ཞེས་གྲགས་ཅིས་མི་མཆར། །རྒྱ་དམར་གཞུང་
གི་ལམ་ལུགས་དེ་ལྟར་ན། །བྲག་དོག་གཅིག་ལ་སྟེན་པ་འབྱམ་འཐབ་གྱིས། །མདུང་
ནོ་བསྟན་བཞིན་རང་མཐུ་རང་འཛད་དེ། །དཔྱོད་ལྡན་ནམས་ལ་བཞད་གད་བསྐྱང་
བ་བཞིན། །ལུན་སྤུལ་འཇབ་སྤྱག་དབྱང་གིས་ས་ཁེབས་པ། །བདེན་པའི་འོད་སྟོང་
གཅིག་གིས་སེལ་དང་ལྟན། །ཞི་བདེའི་བྱོད་གྱིས་ལུས་ཅན་ཀུན་གསོ་བ། །སྟོན་
མེད་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཁྲིད་མིན་སུ། །འཇིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་གཤེད་དུ་གང་སྤྱར་
པ། །ཐམས་ཅད་འདུལ་བའི་ཐབས་བྱས་འབྱམས་གྲས་ཀྱང་། །ལས་འབྲས་རྩ་ཉག་
ཅམ་ཡང་མི་འགོང་བར། །བརྟུལ་ཞུགས་བསྐྱང་བའི་དཔའ་བོ་ཨེ་མ་མཆར། །ལོག་
སྟོན་བདུད་རྟེ་མཐའ་དག་གཞོམ་པ་ཡི། །མཁྲིན་སྟོད་གཟི་སྟོང་ཀུན་གསལ་འགངས་
བྱེད་ཀྱང་། །གཞོད་སེམས་ངེ་མས་མ་གོས་རྩ་ཤེལ་མདངས། །ཀུན་གྱིས་ཡིད་
འཕྲོག་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ། །སྤྱིད་འདིའི་ཆེ་རྒྱས་བྲག་པོའི་མཆོན་འགྲན་
གྱིས། །འཇིག་རྟེན་མནན་པས་སྤྲིགས་རྩལ་མེ་མཆེད་པ། །ཁྲིད་གྱིས་ཞི་བསེལ་
བདུད་ཅི་བན་པ་ལས། །ཞི་ཞིང་རྫོགས་ལྡན་སྤྱར་གསལ་ཨེ་མ་རྟོ། །ཤང་བདེན་

སྲིད་པོའི་ལམ་ནས་གདམས་པ་ལ། །འདྲེས་སྤོང་གྲུ་བས་འཛིག་རྟེན་རྒྱ་རལ་
 གྲང་། །ཅི་གསུངས་དོན་ལྡན་གྱུར་པ་བྱེད་ཀྱི་བཀའ། །བསྐྱལ་མང་གཞན་བསྐྱ་
 སྤངས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་། །གཞན་བདེ་བསྐྱུང་བར་ཞུས་མེད་སྟོང་སྟོབས་
 ཀྱིས། །གོ་ཁབ་བཅན་ཡང་རང་བདེའི་ཆ་ཅམ་ཞིག །བསྐྱུང་བར་མ་རྩས་འདི་གོ་ཅི་
 ལས་བྱུང་། །བདག་པས་གཞན་གཅེས་ཁོ་ན་གོམས་པའི་འབྲས། །ཉི་མའི་ཟེར་ལ་
 འབྲན་པའི་ཐན་བྱ་བཞིན། །ལོག་པའི་མཆོན་གྱིས་བདེན་པར་མི་འབྲིགས་
 བ། །བདེན་པའི་དངོས་པོའི་གཤིས་ལས་ཐོན་པས་ན། །བདེན་པའི་དཔྱད་གི་དབང་
 ལྷག་བྱེད་ཉིད་རེས། །བྱེད་ནི་དག་ཡང་བྱ་ལྟར་གཅེས་སྦྱོང་བས། །དཔྱད་དམག་
 བྱེ་བ་ཐད་པས་གཡུལ་སྤྱད་གྲང་། །མ་སྐབ་ཐམས་ཅད་གཉེན་དུ་སྦྱར་འདུ་བ། །རིས་
 མེད་གཞན་པན་གོ་ཁབ་བཅན་པའི་འབྲས། །སྲིད་དོན་བྱེད་པོས་རང་དོན་འགྲིགས་
 མིན་ཏེ། །བྱེད་ནི་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་འགྲིགས་མིན་གྱིས། །སྐྱགས་ངལ་མཛད་
 པ་མཐའ་གཅིག་གཞན་པན་སེམས། །གོམས་པ་འཕེལ་དང་མི་འཕེལ་བྱུང་བར་
 ལགས། །བྱེད་ནི་སྤང་དོར་གནས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ། །མཁུན་པ་རི་བཞིན་འདོར་
 ལེན་འབྱེད་མཁས་ཤིང་། །སྤྱོད་པོས་རང་དོན་སྐྱབ་པའི་མཁས་ཉམས་དེས། །སྤང་
 དོར་གནས་ལ་དཔྱོད་ཆེ་ཀུན་ནས་འཐོམས། །ཞི་བའི་དོན་དུ་སྐྱགས་རྩེའི་ཕྱག་
 བརྒྱངས་ཏེ། །གཉིས་པན་བྱ་བ་ལན་མང་མཛད་མོད་གྲང་། །གོ་སྟོབས་མེད་པས་
 བསྐྱོ་བ་ནར་གཞོན་གྱིས། །ལ་ཡོགས་ས་སྟེང་བཅའ་བ་ཀྱི་མ་རུད། །པན་པའི་
 བསྐྱབ་བྱར་སྤངས་པས་ལོག་སྐྱབ་གྱིས། །སྤྱོད་པོས་མཁས་པའི་གཞོག་
 (གཞུགས་)བརྒྱང་གང་བྱས་པ། །ཉིས་པ་ཀུན་གྱི་བསྐྱུ་མ་དེ་ཉིད་དེ། །ལ་རབས་
 ཀུན་གྱི་མདུན་སར་ཁྲིལ་བའི་རྒྱ། །བདེན་པ་བརྟུན་པས་མ་བསྐྱབས་བྱང་བདེན་
 དུ། །སྟན་འཛེབས་གཏམ་གྱིས་བདེན་དོན་སྐྱབ་མཁས་པ། །བདེན་བརྟུན་བཅར་ན་

དེ་ཉིད་དཔའ་བོ་སྟེ། །གངས་མེད་དབྱང་གསོག་བྱས་པས་ཅི་བྱར་སྟོས། །པར་ཚོལ་
ཉེས་ན་དེ་ཉིད་རང་གི་མགོར། །བཞོན་པར་སོམ་ཉི་མེད་པས་དེ་ཡི་ཆོ། །འགྲོད་པས་
བརྒྱངས་ཏེ་མཐོལ་བཤགས་དུས་ཉི་བས། །པན་པའི་བདེན་གཏམ་སྤྱི་བོར་སྤྱར་བས་
ལོངས། །པན་པའི་ལན་ལ་གཞོད་པའི་དབྱང་ཤེད་ཀྱིས། །སྟོབས་ཆེན་ངོམ་པ་དེ་ཡི་
གདོང་ལེན་དུ། །འཛམ་གླིང་ཆེ་ལྷ་ཐམས་ཅད་མདུན་བདར་ན། །སྤྲིག་པ་མིག་
བརྩམ་མ་བྱོས་མཐོངས་ཡངས་སྟོས། །ཀུན་ཡིད་སློང་བའི་ཆོས་རིག་བདུད་ཅིའི་
རྒྱན། །རྣམ་དཔྱིད་རྐང་འཐུང་གཞོན་རུས་རབ་ཕྱངས་ཏེ། །སྤྲོངས་གཉིད་སངས་
པས་སྤྲོངས་ཞེན་ཀོ་ཚོན་ཞ། །ཤེས་བཞིན་རང་མགོར་གྲོན་འདོད་སུ་ཞིག་
མཆིས། །བདོག་པ་བཏང་པས་དག་འཛིང་གཉེན་སྦྱོང་སོགས། །བཅེ་བྲལ་སྲིད་ཀྱི་
དུག་ཤིང་ཀུན་བདུབས་ཀྱང་། །ལྷག་བསམ་ཀུན་སྟོམས་གནས་ལ་དབང་བསྐྱར་
ནས། །དག་གཉེན་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་མད་དུ་བྱང་། །དེ་མཐུས་བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་
རྒྱབ་སྦྱོར་དུ། །དང་མྱང་འཛམ་གླིང་ཁྱོད་ཀུན་གང་བས་ན། །ལོག་སྲིད་ཉིང་རྩྭགས་
དཀའ་བས་འདར་སིག་གིས། །སྦྱོར་ནད་ལོག་པ་ཁྱེད་ཀྱི་མཛད་པའི་གཟི། །ཡན་ལག་
བཞི་ལྷན་དབྱང་ཆོགས་དང་བྲལ་ཡང་། །རྩྱུར་གྲོལ་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
འདི་ཅི། །རྒྱ་ཆའི་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཤུགས་སུ་ཡིས་འགོང་། །སྟོན་བྱོན་དག་
སྦྱང་ཆེན་པོའི་རྩལ་ལ་སྟོས། །དག་ཤུལ་བྱ་བ་གདོད་ནས་སྤངས་ནས་ནི། །གཏུམ་
དག་འཛིགས་རུང་མ་ལུས་དབང་དུ་བསྐྱས། །རྣོ་བའི་མཆོན་སྤངས་རུང་སྤྲིག་གོས་
བགོས་ཀྱང་། །ལོག་འཁྲིད་འཁྲི་ཤིང་མཐའ་དག་གཅོད་འདི་མཆར། །སྲིད་པའི་སྦྱོན་
མེ་ཤུག་རུ་མ་ཐོགས་ཀྱང་། །ས་གསུམ་སྤྱིང་ལུན་གཞོམ་ལ་ཉིན་བྱེད་བཞིན། །མཐུ་
དང་རྩ་འཐུལ་འགན་པར་མི་མཛད་ཀྱང་། །སྲིད་ན་དེགས་ལྷན་མ་ལུས་ཆོས་
འབངས་འདུ། །མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་མཛོན་པར་མི་གསལ་ཡང་། །མཁར་རྒྱ་ལྷ་

དང་ལྷ་མིན་ཀུན་གྱིས་བསྟོན། །བདག་གིར་བཟུང་བའི་ནོར་འཛིན་མ་མཆིས་
 །ཀྱང་། །དབྱིག་འཛིན་ཁྱོན་ལ་འཁོར་བསྐྱར་སྤར་བྱོན་བཞིན། །ཁྱེད་ལ་དབྱང་
 ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་མངའ་ན། །གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱར་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་
 འཕགས། །གསེར་གྱི་ཅིབས་སྟོང་འབར་བ་བྱག་བསྐྱམས་ན། །མཁར་ཉལ་ནམས་
 གྱི་རྩེ་ཐོར་ཁྱེད་ཉིད་འགྱུར། །དེར་འདྲིར་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་མཆོག་ །ས་
 སྟོང་ཀུན་ཏུ་སྟེལ་འདྲིར་གཞིགས་པའི་ཆོ། །ཁྱེད་དང་དཔལ་མགོན་ལྷ་སྐྱབ་ནམ་པ་
 གཉིས། །སྐྱལ་གྱི་གདངས་ཀས་མཛེས་མིན་ཁྱེད་པར་ཅམ། །ཆོས་དང་སྲིད་ལུགས་
 མ་ལུས་མངོན་མཁྱེན་ཅིང་། །གང་ལ་གང་འཆོམ་སྟོན་ལ་མངའ་བརྟེན་བས། །ཁྱེད་
 གྱིས་གཞོན་རྒྱུ་འོ་ལ་ཅེད་འགྲན་ཡོད་ན། །མཉམ་མེད་ཤུག་ཀྱི་ལྷ་པོ་ཁྱེད་པར་
 ཅི། །ལུས་ཅན་མ་ལུས་བྱ་གཅིག་ལྟར་གཟིགས་ནས། །པན་དང་བདེ་བ་ཅི་བདེར་
 སྦྱོར་མཛད་བས། །ཀུན་བྱབ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་མངོན་སུམ་ནི། །ཁྱེད་ཉིད་ཡིན་གྱི་
 གཞན་ཏུ་སྦྱ་ཞིག་རྟེན། །ལྷ་དོར་མ་རགས་འབྱེད་ལས་ཉེར་བྲངས་པའི། །སྟོང་
 རྩེས་སྟོང་རྩེ་པོ་ལོག་གཞོམ་པ་ལ། །ལྷ་མེད་སྟོང་རྩེའི་གཟུགས་སུ་ཤར་བའི་
 ལྷ། །བོད་འབངས་ཡོངས་ལ་ལྷག་པར་སྦྱོབས་མཛོད་ཀྱི། །འཛིག་རྟེན་སྦྱི་དང་ཁྱེད་
 པར་བསེལ་སྦྱོངས་འདྲིར། །ཞི་བདེ་གཏན་ཆགས་སུབ་མིན་མགོན་ཁྱེད་ལ། །ཐུག་
 པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་གསལ་དེ་ལྟར་ན། །འཕྱར་གཡེང་ལོག་སྐྱབ་སྟོངས་ཤིག་གངས་
 ཅན་པ། །ཉི་མའི་ལོག་ཏུ་སུན་པས་མ་འཐུམས་པར། །མིག་རྒྱང་རིང་པོས་ཡར་
 འཕྲེན་ཅིས་ཀྱང་འཆོལ། །བྱི་དགས་བསྐྱུས་པས་ནང་ཁ་གཤིན་མིན་གྱིས། །སྒོ་
 ལུགས་བྱིར་བཅོལ་གནས་ལས་ཡིད་དབྱངས་ཏེ། །རང་གཅེས་ངན་པའི་དབྱེན་སྦྱར་
 ཀུན་སྤངས་ནས། །རྒྱལ་བས་ལམ་སྟོན་ངི་བཞིན་རྟག་འབྱངས་ཤིག་ །བསོད་དམན་
 པ་ལ་འོ་མཆོད་ཀྱི་འགྱུར་སྲིད། །རང་གཤིས་ངན་པས་རང་པ་དག་ཏུ་མཐོང་། །རང་

ལྟ་ལོག་པས་ཀུན་ལ་སྤང་བྱུག་ཆེ། །འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་པས་བདེན་རྒྱུན་གོ་ལྟོག་
སྤྱོད། །ཁ་གཏིང་མི་མཚུངས་མགོ་བདེའི་ནང་རུལ་དག། ལུས་སྦྱེས་ལུས་ཀྱི་སྒོ་སྤྱང་
ཟ་བ་བཞིན། །སྤྱེ་ལུས་ལག་པའི་མར་ལ་སྦྱུག་ཐོ་བཞིན། །དག་གཉེན་ངོས་འཛིན་
མ་ལྟོག་ཅུ་ཟན་པ། །བདུད་བརྒྱུམས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བདུད་མཐོང་
ལྟར། །རང་མཐོང་མ་འགྲན་རང་སེམས་གཙུག་པ་གཡ། །སྦྱབས་དང་སྦྱབས་མིན་
རྣམ་གཞག་ངོ་ཤེས་ནས། ལྟ་འདྲེ་དབྱེ་བ་གཅོད་ཅིག་གཟུར་གནས་རྣམས། །ཁ་
ནས་སྦྱབས་འགྲོ་ཆག་མེད་བགྲང་བཞིན་དུ། །སྒོ་ཕུགས་འདྲེ་ལ་བཙུལ་བ་སྦྱང་རེ་
རྩེ། །ཁོར་ལྟ་ཞེས་འབོད་འབྱུང་པའི་བསྟེན་སྦྱབ་དེས། །རྒྱེན་ངན་གཡང་འགྲུག་བྱས་
པ་མ་ཤེས་སམ། །རྟིང་ཞེན་བསྐྱབས་པས་གདོན་འདྲེ་ལྟར་བཟུང་བས། །བསྟན་ལ་
ལོག་སྦྱབ་བྱེད་པའི་སྤྱང་ཁམས་ཅན། །སྤྲོམ་གསུམ་ཁྲིམས་ལས་འདྲེ་ངན་བཀའ་
གཅིགས་ཆེ། །རང་དོན་བསྐྱང་བར་དེ་ཉིད་དག་བསྐྱལ་གྱིས། །ཁོར་སྦྱོང་ཟད་བཞིན་
ཀུན་ལ་འཐབ་ཏུ་འཇུག། །སྟོག་ཟར་སྟོག་གཏད་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་མ་ཏུད། །སྦྱི་མོས་
ལྟ་སྤྱང་ཀུན་དང་འཁོན་གྱུར་ན། །ལྟ་གཡ་བསྟན་པའི་ཐོབ་དབང་ཅི་ཞིག་
རྟེན། །བསྟན་སྤྱང་སྦྱི་དང་མི་མཐུན་བྱུར་གྱོལ་བ། །དམ་སྦྱི་དམ་ལྡན་མཉམ་ཏུ་མ་
སྟེས་ཤིག། །ཞེན་སྦྱི་དོན་ལོག་བསྐྱུར་གནག་སེམས་ཅན། །ལུང་དང་རིགས་པ་
ཡོད་ན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཁོར་སྤྱང་ཅུ་གྱིས་བསྟན་སྤྱང་གཉེར་གཏད་དེ། །ཆོས་
དང་ཟང་ཟིང་བརྩེ་བ་བསྟན་པའི་གཤེད། །རྟིང་ཞེན་ཁྲུད་པའི་རུལ་རིམ་ཆོར་
བར། །གསར་བརྩེ་མིག་དུག་འཛིན་པ་སྦྱི་མཐུན་གྱི། །དོན་ཆེན་སྦྱབ་པར་གོགས་
ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟེ། །གཟུ་བོས་རིགས་པས་དབྱུད་ན་ཤེས་པར་འགྱུར། །ས་སྤྱེང་སྦྱི་དགུ་
ཀུན་གྱི་དམིགས་བྱ་མཆོག། །རང་ཅག་གཙུག་ཏུ་མངོན་པར་གསལ་བཞིན་དུ། །དེ་
ཡི་བཀའ་ལས་འགོང་བར་གྱུང་མདོག་དེ། །གྲུང་པོ་ཀུན་གྱི་ཐ་ཤལ་རང་འཕྱང་

རྒྱ། །གཏམ་ལ་གཏམ་ལན་རིགས་པས་རིགས་པ་དག །པན་ཚུན་བསྐྱར་བས་
ལེགས་སྦྱོར་སྦྱབ་ཤེས་ན། །རང་གཞན་གཉིས་དགེ་བྱེད་པའི་ཕོ་སྟོན་དེ། །ལུང་དང་
རིགས་པ་སྤངས་པའི་དོན་ཆེན་འགྱུར། །སྒོ་སྒོས་ཡོད་ན་རང་རང་གཏན་འདུན་
དག །རིགས་པས་བསྐྱར་ནས་བསྐྱབ་དགོས་སྒྲུལ་པའི་བཀའ། །གཏམ་དང་ཞེན་
པས་བསྐྱར་ན་ལུགས་ཀྱི་དོན། །གོ་སར་ཤོར་བའི་སྤྲ་ལྷས་དེ་ལྷག་ཅི། །རང་རེའི་
སྒྲ་ན་མེད་པའི་སྦྱབས་མགོན་མཆོག །མིད་ལུགས་དང་སྤྱད་ངོ་མཆར་ཆེ་བསྟོན་
འདི། །བཙུག་མིན་ཁོང་ནས་ཤར་བ་རི་བཞིན་ཏེ། །ཆོག་སྦྱར་དམན་ཀྱང་དད་འདུན་
ཅེ་ནས་སྤུལ། །དེ་ཡི་ཞོར་དུ་རང་རིགས་འཁོར་འབངས་རྣམས། །པན་ཚུན་གྲོས་
འདེབས་དབྱེད་གཞི་བྱང་ཙམ་ཞིག །ལྷག་བསམ་དབྱིངས་ནས་ཐལ་བར་དབྱེད་ཞིབ་
ཀྱིས། །རང་སྒོར་འཆོམ་མིན་གྱར་ཆེ་བོར་བར་མཛོད། །བདེན་པའི་ཆོག་དང་དངོས་
ཡོད་རིགས་པ་ཡིས། །དགག་སྦྱབ་བསྐྱར་ན་སྤོང་ཡང་སྒོ་སྒོའི་འཕེལ། །པན་པའི་
ལན་དུ་སྒོ་གཉེར་དབང་ཤེད་ཅན། །སྦྱ་དང་སྤྲ་ཀྱང་དེར་སྤྱག་འཆའ་ལས་
ཅི། །སྒྲ་དོར་གོ་ཤེས་མེད་པས་དབྱང་སྤྱང་མཁན། །རང་རེའི་སྦྱི་དབྱའི་གདོང་ལན་
བཀྱིད་ན་མཛེས། །ཀུན་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་ལམ་སྟོན་ཡང་། །ལོག་པར་གོ་ཆེ་
སྦྱ་བ་བསྐྱམས་ན་མཛེས། །

ཅེས་པ་འདི་ནི་རིགས་སྒོའི་འགན་འཛིན་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༥ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༩ ལ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

༡༡། །སྐལ་བཟང་སྒོ་བརྒྱར་འབྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

སྒྲེང་བརྗོད།

༡༡། །ནང་དོན་རིག་པ་དང་བོད་ཀྱི་ཐུན་མིན་གྱི་དགེ་ཆུང་ལོས་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུའི་སྒོ་བ་
 ཚན་ཞིག་དུས་རབས་གསར་བ་འདིའི་ནང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་
 ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ལྟར་མཚོན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲུག་གིས་སྤྱོད་བྱ་བ་འདི་ཡིན།
 ནང་དོན་རིག་པ་ལྟར་ན། འགོ་ཚུལ་འདུལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མཐར་
 རྫོང་འཆང་གི་གོ་འཕང་མ་འཛོལ་བར། དགེ་སྒོལ་བམ་སྒོལ་གྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་
 བར་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་། ནང་དོན་རིག་པའི་འཆད་ཉན་བྱ་སྒོལ་འདི་རང་མོས་
 དང་སྤང་ཐོག་འགོ་བ་ལས། སྤྲུག་འཇུགས་དམ་གཙུག་གྱི་ལམ་ནས་འགོ་བ་མེད།
 ད་བར་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་འཇུགས་འཁྲོལ་ཡོད། དེང་ཕྱིན་ཆད་དེས་ཁྱེད་ཀྱི་འཇུགས་
 ཐབས་གཏན་ནས་མེད་པ་མཐུན་གསལ་རེད། འོན་ཀྱང་། སྒོལ་ཁྱིད་བྱ་ཚུལ་ཡང་
 སོ་སོའི་ཁྱེད་ཀྱི་འཇུགས་ལ་བ་བཞིན་རང་མོས་ཀྱིས་འཆད་ཉན་བྱ་སྒོལ་མེད་པ་
 ཅམ་ལས་བྱུར་བཀལ་གྱིས་སྤྲུག་འཇུགས་བཅོས་ནས་འཆད་ཉན་བྱ་སྒོལ་མེད་པ་
 འདི་ཕྱར་པན་འདོགས་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་ཡོད་ལ། ལྷག་བསམ་མེད་པ་རྣམས་
 ལ་འཇུག་ཤོར་ཡང་གང་འཆམ་སོང་ཡོད།

ཕྱིན་ཆད་ཚུལ་དང་དང་ལྷག་བསམ་གྱི་འཕེལ་ཆད་ནི་རྩེ་ཞན་དུ་འགོ་བ་
 དང་། འདི་སྤྱང་གི་གཡེང་བ་རྩེ་འཕེལ་རྩེ་འཕེལ་ལ་སོང་། དེའི་མགོ་གཞོན་དུ་ནང་
 དོན་རིག་པའི་ལོས་སྤྱོད་ཡང་བྱུར་འཇུགས་ཐོག་ནས་རྒྱགས་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་ཞུགས་
 ཞིག་བཅོ་ཐུབ་ནའང་ལེགས་གནས་སྤྱོད་ལ། འཇམ་སྤྱོད་ནང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་
 བྱི་སྤྲུག་ཤོས་ཞིག་དང་ཨང་དང་བོད་ཀྱི་ཡིན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་མེད་པའི་རིག་

གནས་ཀྱི་སློབ་སྤྱིང་རྒྱ་ཆེར་སློད་སློབ་དང་། དེ་ལ་དགེ་ཆུན་འོས་སྤྱིང་བྱེད་ཚུལ་
དང་། འོས་སྤྱིང་གི་སློབ་ཆུན་ཁག་བཅས་མེད་པ་ནི་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་
ད་ཕྱིན་ཆད་དེ་གསུམ་རྒྱ་ཆེར་སློབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྱི་སློབ་དང་མཐུན་པར་
དགོས་ངེས་མཐོང་སྟེ་རིག་གནས་དགེ་འོས་སློབ་སྤྱིང་ཐེངས་མང་སྤྱད་ཟིན་པ་དེ་
དག་བྱི་ལུགས་ཀྱི་སློབ་ཆུན་གཞིར་བཟུང་ལས་རང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
སློབ་ཆུན་ལྟ་ཅི། དེའི་ཡིག་ཆ་ཅམ་ཡང་བསྟན་དུ་མེད་པས། བྱི་ལུགས་ཁོ་ནའི་རྗེས་
འབྲང་བྱས་པར་བརྟེན། རང་ལུགས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སློབ་ལ་དོ་སྤྱང་ཚུང་དུ་སོང་
བ་དང་། དགེ་སློབ་ཀྱི་བྱམས་བརྩེ་ཡང་ཁ་ཆོས་ཅམ་ལས་ལག་ལེན་ཐོག་རྒྱང་རྗེ་
རིང་དུ་སོང་བ་དང་། དེའི་ལུགས་རྒྱུན་གྱིས་རང་ཕྱོགས་ཆོགས་སྟེ་ཁག་ཏུ་འད་ནད་
ཡམས་དེ་ཁྱབ་ཆེར་འབྱམས་བཞིན་པར་བརྟེན། རང་ལུགས་ཐུན་མེན་གྱི་འོས་སྤྱིང་
སློབ་ཆུན་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། དགེ་སློབ་བྱམས་བརྩེའི་ལམ་ནས་འཁྲིད་ཐུབ་པ་
ཞིག་དགོས་ངེས་སུ་སྟམ་སྟེ། རེད་ཆོ་རིགས་སློབ་ཁོངས་སུ་འོས་སྤྱིང་སྐབས་དང་
པོ་ཚུགས་པ་ནས་བཟུང་། དེ་ལྟ་བུའི་ས་བོན་ཞིག་ཟིན་གྱིས་བྱས་ནས་འོས་སྤྱིང་
སྐབས་གཉིས་ཀར་སློབ་ཁྲིད་ཀྱང་གང་ཐུབ་བྱས་ཡོད།

ཉེ་ཆར་ཟིན་གྱིས་དེ་ཉིད་སྤྱིང་ཡང་བསྐྱར་བཅོས་དང་བཅས་དེབ་གཟུགས་
ཤིག་གསར་སྐྱུན་ཞུ་འཆར་བཞིན་སྐབས་གསུམ་པ་ཡན་ལ་སློབ་འཆར་ཡོད། འདི་
ནི་རང་ལུགས་ཐུན་མེན་གྱི་མ་བྱི་ཅམ་ལས་འདོད་པ་ཁེངས་པ་ཞིག་ནི་བཟོ་སྟེལ་མ་
ཐུབ་གཤིས། རྗེས་སུ་སྟོན་འཕྲི་སྟོ་གསུམ་དགོས་རིགས་ལ་དམ་དོན་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།
རང་ཅག་གི་ཡུལ་སྤྱོད་ནས་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་ཡོད་པའི་འོས་སྤྱིང་གི་དཔེ་དེབ་ཅིག་
པལ་སྤྱིང་བྱས་ནས་ཐོན་འདུག་ཀྱང་། དེའི་ནང་དུ་དམར་ཤེད་ཆེ་ཞིང་རང་ལུགས་
དང་མི་མཐུན་པ་དང་། མི་འཆོམ་པ་སྟོ་ཆོགས་པ་ཞིག་སྤྱང་བས་བེད་སྤྱོད་མི་བྱེད་

ན་ལེགས་སྦྲུལ་སྟེ་བོད། ལུ་བ་ཕྱོགས་པ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་འོས་སྤྱོད་དཔེ་དཔེ་ཁག་
མང་བས། དེ་དག་ནས་ལེགས་ཆ་ཐད་ཀར་དག་སྒྱུར་དང་ཡིག་སྒྱུར་གང་འོས་ཀྱི་
སློབ་ཁྲིད་བྱེད་ཁུལ་མ་ཟད། རང་སྐད་ཐོག་གཅེས་བཏུས་ཀྱང་གང་ཐུབ་བྱེད་
བཞིན་ཡིན།

མཐའ་མར་ནང་དོན་རིག་པའི་དགེ་ཆན་འོས་སྤྱོད་གི་སློབ་ཆན་མཐའ་དག་
རང་སྐད་དུ་རང་དབང་ལྡན་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན། རིག་གནས་འོས་སྤྱོད་གི་སློབ་ཆན་
རྣམས་ཀྱང་རང་སྐད་ཐོག་རང་དབང་ལྡན་པ་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་ན་སྦྲུལ། གང་ལྟར་ཡང་
ཐོགས་ཐོབ་དགོས་མཁོའི་ཤེས་རིག་ལ་བརྟེན་ཏེ། རྩོད་ཁ་ཆིག་སྒྲིལ་བྱས་ནས་མི་
རབས་སྤྱི་བརྒྱུད་དུ་མཁོ་བའི་ཤེས་སྤྱོད་དང་། ལྟ་བུ་གོམས་སློབ་རྣམས་ལ་ལྟོད་
ཡངས་ཤོར་ན་ཤིན་ཏུ་པངས་སྦྲུལ་ནས། རང་ལུགས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ལམ་སྟོན་
གང་ཐུབ་ཐོས་ཡོད་པས་དེ་དོན་ཐུགས་སྦྱང་ཡོང་བ་ཞུ་རྒྱ།

རང་ཅག་ཆོས་ལྡན་པ་ཆོས་སྒོ་ཕུགས་བཅོལ་ས་ནི་ནང་དོན་རིག་པར་
སོང་། དེའི་དགེ་ཆན་འོས་སྤྱོད་བྱ་ཚུལ་ལ་གཏུགས་ཏེ་པན་ཚུན་བྱམས་བཅེའི་
བརྒྱུད་རིམ་ཚུ་འགོ་གངས་ལ་ཐུག་པ་ལྟར་གཏུགས་པ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་དུ་ནང་
ཆོས་དགེ་སློབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གནད་བསྐྱུས་ཤིག་ཀྱང་བཀོད་ཡོད་པས་དེ་དོན་
དགོངས་འཇགས་དང་། མ་འོངས་པར་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་མཐོ་སློབ་འགན་འཛིན་
ཆོག་པ་ལས། རྒྱ་གས་བཞེས་ཆོག་པ་ཞིག་འཇུགས་གནང་ཐུབ་ཆེ། དེ་ནས་
དབྱེད་ཞིབ་ཀྱིས་སྒོན་འཕྲི་སྒོ་གསུམ་རི་བྱེད་དབང་ཆ་དེ་ལ་ཐུལ་ཡོད།

དུས་ཆོད་ཏ་ཅང་སྐྱེན་པོར་དགོས་པར་སོང་འདོན་ཐེངས་འདིར་ཞིབ་
དཔྱད་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་བྱུང་མ་སོང་བས། སློབ་ཁྲིད་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ཞིབ་འཇུག་
གིས་འདོན་ཐེངས་གསུམ་པའི་ཐོག་མཇུག་གཅིང་ཆོག་པ་ཞུ་རྒྱ་དང་། འོས་སྤྱོད་

གི་དེབ་འདིའི་མགོ་མཆན་དུ་ཡགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་དགེ་རྒྱལ་འོས་སྤྱོད་
པར་དམིགས་བསལ་གྱི་བཀའ་སློབ་ཅིག་ཞུ་འདོད་ཆེ་ཡང་། སྐྱབས་འགྲིགས་མ་
སོང་བས་པངས་སེམས་ཆེ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་། དེ་དང་འབྲེལ་ཡོད་གྱི་བཀའ་སློབ་
ལེ་ཆན་ཁག་མང་གསར་སྟོན་ཞུས་ཡོད་པ་བཅས་ལེགས་ཚོགས་སྟོ་འཕར་ཡངས་
པོར་བྱེ་བའི་སྟོན་འདུན་དང་བགྲིས་བདེ་ལེགས་བཅས། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༧༡༣ གྱི་
ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་བ་ ༡ ཚེས་ ༩ ཉིན་ཟིན་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

མཆོད་བརྗོད།

༡༣། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །
གཞན་པན་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་ཆོག་ས་གཉིས་ཅེར་སོན་པའི། །
སྐྱེ་གསུམ་མཆོག་བརྟེན་དོན་གཉིས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས། །
སྤང་དོར་ཕྱ་རགས་མ་ལུས་ལེགས་འདོམས་པའི། །
སྐྱེ་མེད་སྟོན་པ་ཆེན་པོར་བདག་ཕྱག་འཆའ་། །

འགྲོ་ཁམས་ཀྱི་མཆོར་འཛད་མེད་ཤར་བ་ཡི། །
གང་གི་ཕྱགས་སྤྲུལ་སྐྱེ་སྐྱུར་སྤོང་བའི་དབྱུག། །
ཆེས་སྟོགས་སྤྲུག་རུམ་སེལ་བའི་དཔལ་ཤར་བ། །
རྒྱ་སྐྱུར་བདག་པོ་མིག་མི་འཇུག་ལ་འདུད། །

གངས་ཅན་མགོན་པོའི་རྣམ་པས་འཛམ་གླིང་ཁྱོན། །
ཀྱན་བྲུབ་མཛད་རྒྱས་ཞི་བདེ་སྤར་གསོ་བར། །
ས་སྟངས་ཆེ་དགུ་ཀྱན་གྱི་མིག་གཅིག་ཕྱ། །
མཚུངས་མེད་རྩེ་བཙུན་སྐྱེ་མ་དགུས་གྱུར་ཅིག། །

རྣམ་དཔྱོད་སྒོ་བརྒྱུད་འབྲེད་པའི་འཛིག་ཉེན་སྟོན། །
ཆོས་རིག་རིན་ཆེན་འབྲེན་པའི་གཟིངས་བསྐྱལ་ཉེ། །

ལེགས་བཤད་མ་ལུས་འདོམས་པར་དཔལ་དང་མགོན། །
ཡང་དག་དག་བའི་བཤེས་ནམས་མཉེས་ཕྱིར་འབྱངས། །

ལེགས་ཉེས་མཐའ་དག་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་ན། །
སྟོབ་སྟོན་ལེགས་ཉེས་མཆན་ཉིད་མཐའ་ཡས་མོད། །
གནད་བསྐྱས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་དུ། །
ཕྱེ་བར་ནམ་དཔྱོད་སྟེན་ནམས་བརྟག་མཛོད་ཅིག །

ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་དགོས་འབྲེལ་ངག་འགོད་པ།

གཞན་པན་འབའ་ཞིག་ཁོང་ནས་ཉེར་བྲངས་ཏེ།
སྤྱན་དུགས་གཅིག་གིས་བདེ་ལྷག་ཀུན་ཚུབ་ཕྱིར།
གཞུང་ལུགས་སོ་སོར་གསལ་བ་འདྲིར་བརྟུས་ནས།
གཞན་དོན་དོན་འཁྱོལ་ཡོང་བར་སྤྲོད་དུ་བསྐྱལ།

གཞན་པན་སེམས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་ཡོན་ཅན།
གཡུ་རལ་ངོམ་པའི་སེང་ཆེན་འབྱིང་བ་བཞིན།
ལྟ་སྟོད་རྩལ་པོས་ཤེས་ཡོན་འཛིན་པ་ཡང་།
དུག་སྐྱལ་ཁ་ནང་ནོར་བུ་འཛིན་དང་མཚུངས།

དེ་བས་ཤེས་དམན་ལྟ་སྟོད་ལེགས་མཛེས་ཏེ།
གང་འདུལ་ལེགས་བཤད་སྤྱིན་པར་རྒྱས་མིན་ཡང་།
ཡུང་གོལ་མི་བྱེད་ལེགས་ཆོགས་འཕེལ་བའི་གནས།
རང་གཞན་པན་བདེ་སྟོར་བའི་དཔལ་དུ་གྱུར།

དེ་ཐོག་ཆོས་རིག་ནོར་གྱིས་ལྷག་གྱུར་ན།
གཞན་ཡིད་སྐྱོང་བར་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལྟ་བུ།
སེམས་ཀྱི་ཆ་གདུང་སེལ་བའི་རྒྱ་བསེལ་འདི།
སྐལ་ལྷན་འདོད་འཛོའི་གསོས་སུ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱགས།

བཤེས་གཉེན་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་ ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ།

དེ་ཡང་སྤྱབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཆེན་མོ་
གཞིར་བཟུང་བའི་སྤང་ནས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནང་དོན་རིག་པའི་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དཔེ་མཆོན་ཙམ་ཞིག་དམིགས་དཔེའི་ཡུལ་དུ་
བསྟན་ནས། སྤྱན་མོང་བཤེས་རིག་གི་དགེ་ཆན་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་རྒྱས་པར་
འཆད་པ་ལ།

སྤྱིར་བཤད་པ།

དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱི་དང་གྲེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ། རང་པའི་
ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཉིང་ཟབ་པ་དེ་དག་སྤྱི་བ་རྒྱན་མར་དང་། བྱང་
པར་མི་ཆེ་སློབ་སྦྱོང་དུ་བསྐྱེལ་ནས་ཉམས་སུ་བསྟར་དགོས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཆོས་བྱེད་ཡོངས་ཀྱི་དམིགས་བྱ་ལྟ་བུར་བསྟེན་དགོས་ལ།
དེའི་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་
རན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཁྲིད་པར་མཛད་དགོས་པས། རང་ཉིད་མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་
ལ་བཟོད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་རྒྱན་
མཐུད་ནས་བྱ་དགོས་པ་བྱང་རྒྱུ་མེད་པའི་ཅ་སྟོན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་སློབ་
མ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་སྦྱོང་བྱ་བར་ཡང་། དེ་དང་འཆོམ་པའི་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་བཙུག་ནས་བསྟེན་དགོས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ནི་རྒྱ་ཆེའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་སྟོག་ཤིང་དང་བསྟན་པའི་ཅ་བ་ཡིན་པ་ནི།

སྟོང་འཇུག་ལས། བསྟན་ཅ་དག་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།
 རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ལས་བསྟེན་བྱ་དག་
 བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་འོས་ཆོས་དང་། སྟེན་བྱེད་སྟོབ་མའི་འོས་ཆོས་གཉིས་རྒྱས་
 བསྟུས་ཅི་རིགས་སུ་བསྟན་ནས་འཆད་ཉན་རིམ་ལང་ཆུལ་ནམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
 བར་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དག་སྐབས་བསྟུན་དང་སྦྱར་ནས་འཆད་ཉན་ཡང་གནང་
 དང་གནང་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། དེང་དུས་ཀྱི་དག་ཆན་འོས་སྟོང་ལྟ་བུར་བྱར་དུ་
 དམིགས་འཇུགས་ཀྱིས་འོས་སྟོང་བཀྱི་བའི་སྟོལ་ཀ་དར་མེད་སྟབས། ནང་ཆོས་
 ལ་བཏེན་པའི་དག་སྟོབ་སོ་སའི་འོས་ཆོས་དང་ཉན་བཤད་རིམ་ལྟར་བའི་ཆུལ་ལ་
 སྤང་ཆུང་དུ་བྱིན་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བས། དེ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གནད་བསྟུས་
 ཤིག་འདིར་འབྲི་བར་བྱའོ། །

བྱེ་བྲག་སོ་སོར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། ༡ སྟགས་ཕྱོགས་ནས་བསྟན་
 པའི་ལྷ་སྟོབ་གྱི་འོས་ཆོས། ༢ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཕྱོགས་གྱི་འོས་ཆོས། ༣ དེ་
 ལྟ་བུའི་བཤེས་གཉེན་རིམ་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཆུལ། ༤ ཆོས་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་
 པའི་ལྷ་སྟོབ་སོ་སའི་འོས་ཆོས། ཆོས་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཆུལ། ༥ དེ་
 ལས་གསུངས་པའི་སྟོབ་མའི་མཚན་ཉིད། ༦ ལྷ་མས་སྟོབ་མ་ལ་སྟོབ་ཁྱིད་རིམ་
 ལྟར་བྱེ་བའི་ཆུལ་དང་བྲག་གོ།

སྟགས་ཕྱོགས་ནས་བསྟན་པའི་ལྷ་སྟོབ་གྱི་འོས་ཆོས།

དང་པོ་ནི། གསང་སྟགས་དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་བྱུང་མང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་

བྱས་པའི་དོན་རྒྱུ་བཤེས་ནི། གླ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། །བརྟན་ཞིང་དུལ་ལ་སློ་གོས་
ལྟ། །བཟོད་ལྟ་དང་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད། །སྤྲུགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ཤེས། །སྤྱིང་
བཅེར་ལྟ་ཞིང་བརྟན་བཅོས་མཁས། །དེ་ཉིད་བརྟ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས། །དཀྱིལ་
འཁོར་འབྲི་བའི་ལས་ལ་མཁས། །སྤྲུགས་བཤད་པ་ཡི་སྦྱར་བ་ཤེས། །རབ་ཏུ་དང་
ཞིང་དབང་པོ་དུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

༡ ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དཔྱ་བ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་
སྟེ་བརྟན་ཅིང་དུལ་བ་དང་། ༢ ལེགས་ཉེས་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། ༣ གཞོད་
བྱེད་ལ་རི་མི་སྒྲུབ་པའི་བཟོད་པ། ཆོས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་བཟོད་པ། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་
བརྟན་པའི་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་གསུམ་དང་ལྟར་བ། ༤ སེམས་ཅན་
ཀུན་ལ་སེམས་དང་བ། ༥ བྱ་བ་གང་ལའང་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པ། ༦ སྤྲུགས་དང་རྒྱུད་
ནས་བཤད་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྦྱར་བས་བགེགས་བརྒྱུག་བྱས་པ། ༧ སེམས་ཅན་ལ་
སྤྱིང་བཅེ་ཆེ་བ། ༨ རིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་ཤིང་ལྟག་པར་དུ་ནང་དོན་རིག་པའི་
སྤེ་སྤོད་གསུམ་ལ་མཁས་པ། ༩ དེ་ཉིད་བརྟ་བྱུང་དང་ལྟར་བ། ༡༠ དཀྱིལ་འཁོར་
ཐེག་ཅ་དང་རྒྱལ་ཆོན་འབྲི་བའི་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ། ༡༡ གཤུལ་བྱ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་
ལམ་འཆད་པ་ལ་མཁས་པ། ༡༢ རང་ཉིད་ཐེག་པ་སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་
པ་ལ་དད་བྱས་བརྟན་པོ་ལྟར་བ། ༡༣ དཔེ་ཤེས་བཞེན་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱས་བསྐྱུལ་ཏེ་
ཡིད་དབང་དུལ་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་བརྟ་གསུམ་དང་ལྟར་བ་དགོས་པར་བསྟན་ཡོད།
དེ་ཉིད་བརྟ་ལའང་ནང་གི་དེ་ཉིད་བརྟ་དང་ཕྱིའི་དེ་ཉིད་བརྟ་ལས། ནང་གི་དེ་ཉིད་
བརྟ་ནི་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་སྐབས་ཀྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱིའི་དེ་ཉིད་བརྟ་ནི་
རྒྱུད་སྤེ་འོག་མ་ནམས་དང་བྱན་མོང་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། འདིར་མང་བར་
འདིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

ཆེས་སྟོགས་མའི་དུས་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མའི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆང་
བ་ཆེད་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞེན་བདེན་པས་རི་ལྟར་བྱ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་དོན་དམ་སྟེ་མ་
ལས། ཅོད་ལྡན་དབང་གིས་སྒྲ་མ་སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་འབྲེས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
སྟོག་པ་མེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་སྟག་པ་ཡང་ན་ལེགས་སྤྱད་
ནས། །བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལ་བསྟེན་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་སྒྲ་མའི་མཆན་ཉིད་རྫོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཆང་བ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་
དབང་གིས་ཆེད་དཀའ་ཡང་མ་མཐའ་ཆང་བ་ཞིག་ནི་ངེས་པར་དགོས་ཏེ་མ་མཐའ་ནི་
གསུམ་ཆ་གཅིག་ལས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ། །

འོ་ན་སྒྲ་མར་བསྟེན་མི་འོས་པ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེན། སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས།
སྒོ་ལྡན་སྒོ་བ་མས་སྒྲ་མར་ནི། །སྟོང་རྩེ་མེད་ཅིང་ཁོ་ལ་གདུག །ཁེངས་ཤིང་ཆགས་
ལ་མ་བསྐྱམས་དང་། །སྦྱོམས་དང་བཅས་པར་མི་བྱ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
སྟགས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་འོས་པའི་སྒོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཞིག་བསྟེན་
དུ་མི་བྱུང་བ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཅེན། དེ་ཡང་སྟོང་རྩེ་མེད་པ་ནི་རང་གི་ཁེ་ཕན་ལ་
ལྟ་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྟག་བསྐྱལ་ལས་བྲལ་འདོད་མི་སྦྱེ་བ་སྟེ་འོག་ནས་འབྱུང་
བ་ལྟར་འོ། །ཁོ་བ་ནི་ཞེ་སྤང་གས་ཆེ་བའོ། །གདུག་པ་ནི་ལུས་དག་གིས་གཞན་ལ་
གཞོད་འཆེ་འབྱུང་བར་རི་མི་སྟམ་པ་དང་འཁོན་འཛིན་དམ་པའོ། །ཁེངས་པ་ནི་ང་
རྒྱལ་ཆེ་བའོ། །ཆགས་པ་ནི་ཡོ་བྱད་ལ་ཀུན་འཛིན་དམ་པའོ། །མ་བསྟོམས་པ་ན་
རང་གི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་སྒོ་གསུམ་བག་མེད་ཏུ་འཇུག་པའོ། །སྦྱོམས་
པ་ནི་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་གཞན་ལ་ངོམ་ཆེ་བ་དང་ཉུང་ཆེ་བའོ། །

གཞན་ཡང་རྫོ་རྩེ་མཐའ་འགྲོའི་རིམ་པར་སྟེ་བ་སོ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་།
གང་ཡང་ཁོ་དང་སྦྱ་ཅན་དང་། །དག་ནི་ཤིན་ཏུ་རྩལ་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་དག་གིས་

ཆོག་ཤེས་པ། །དེ་ནི་སྒྲ་མར་བསྟེན་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི་གཞན་གོང་དང་འབྲ་བ་ལ་གཡོ་སྤྱུ་ཅན་དང་། རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་སྤྱབ་པའི་ཆོག་ཤེས་པ་གཉིས་བསྟེན་པའོ། །འདི་ནི་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་སྒྲ་དོར་གྱི་གནས་ལས་བརྒྱུ་མས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟེན་མཁན་ལ་གཡོ་སྤྱུ་ཡོད་ན། སྟོབ་མ་ཕྱང་བར་མི་འཛེམས་ཤིང་བསྐྱབ་བ་དང་ཕྲ་མ་བརྒྱག་བ་དང་། སྒྲ་མ་པན་ཚུན་ཞེ་འཁོན་གྱིས་སྟོབ་མ་པན་ཚུན་ཕྱོགས་འཐེན་དང་དཀྱུག་རྒྱུན་བྱས་པ་སོགས་གྱིས་སྟོབ་མ་ངན་སྤྱོད་དང་ངལ་དུ་བ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། རང་གིས་སྤར་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡོད་པ་དེས་ཆོག་པར་བྱས་ནས་ཡོན་ཏན་གོང་མ་མ་སྤྱབ་པ་ནི། སྟོབ་མའི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བགོགས་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་དགྲ་གང་ཡང་རུང་བ་ཤས་ཆེ་ན། དེ་ནི་སྤྱགས་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དུ་ནམ་ཡང་བཀྱར་བར་མི་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་སྟོ་གྲོས་དང་ལྗན་པས་སྤྱགས་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ནམ་སྒྲ་མར་བསྟེན་པར་འདོད་ན། དང་པོ་ནས་གཞན་ལ་རིས་པ་དང་མང་ཆོགས་སུ་ཆད་ལྗན་དུ་གྲགས་ཚུལ་སོགས་ལ་བརྟག་པ་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་འཆོལ་བ་ན། གོང་དུ་གསལ་བའི་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་ནམས་ཆང་བ་རྙེད་ན་དབུལ་པོར་གསེར་རྙེད་པ་ལྟར་དགའ་དད་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྟོ་ནས་ལེགས་པར་བསྟེན་ཏེ་བེལུས་བ་ལས་འོ་མ་འཛོལ་བཞིན་ཡོན་ཏན་ནམས་ལྷ་དགོས་པ་ཡིན་འོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཆང་བ་དང་ལྗན་པ་མ་རྙེད་ཀྱང་པལ་ཆེ་བ་དང་ལྗན་པ་རྙེད་ན་དུས་འདིར་དེ་ལྟ་བུ་རྙེད་པའང་སྐལ་བ་བཟང་སྟམ་སྟེ་གོང་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་མ་རྙེད་ན་དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་ཡོན་གཉིས་ལས་ཡོན་ཏན་ཤས་ཆེ་བ་དང་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ལས་ཆོས་གཙོ་ཆེ་བར་བྱེད་པ་དང་། འདི་ཕྱི་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་གཙོ་ཆེ་བར་བྱེད་པ། བཤད་བྱའི་དོན་ལ་མི་རྣམས་པ་ཞིག་རྙེད་ན། དེ་

ཡང་བསྟན་ཏེ་རུང་མོད་ཟླ་སྟོབ་ཀྱི་སྒྲིན་རྣམས་པན་ཚུན་མི་འགོ་བའི་ཐབས་ལ་ཤིན་
 ཏེ་གཟུགས་དགོས་པ་ནི། ཉན་གཡོག་མི་མཁས་པ་དང་ནད་པ་ཆབས་ཆེ་བ་གཉིས་
 འབྲུད་ཆེ་གཉིས་ཀས་སྤང་བྱུང་དོད་པོ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་སྒྲིན་ཤས་ཆེ་
 བ་ཡིན་ན་བསྟན་པ་ལས་མ་བསྟན་པ་ལེགས་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཕུང་བའི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་
 ཏེ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། དཔེར་ན། རྒྱལ་མི་ཤེས་པ་གཉིས་ཚུས་འཁྲེང་བ་ལ་པན་
 ཚུན་ལག་སྤྲེལ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །དག་སྤང་མི་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་ན་ནི་ཟླ་མའི་སྒྲིན་
 ཡང་རང་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ཤར་བའང་ཡོད་པས་དེ་འདྲ་བ་ནི་དམིགས་བསལ་ཅན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཟླ་མ་དང་ལྡན་པའི་སྟོབ་མའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་རི་ལྟ་བུ་དགོས་
 ཤིག་། རྒྱ་འབྲུལ་བྱ་བའི་རིམ་བ་བྱེ་བ་དང་པོ་ལས། དགོ་དང་སྒྲོམ་ལ་དགའ་བ་
 དང་། ཉན་ཏེ་ལྟ་རྣམས་མཆོད་བྱེད་པའི། ཡོན་ཏན་ལྡན་ན་སྟོབ་མ་ཡིན། །ཞེས་
 དང་། སྤང་བྱའི་སྟོབ་མ་ནི། སྟོང་ཇེ་མེད་ཅིང་ཁོ་ལ་གདུག །ཅེས་གོང་དུ་བསྟན་པའི་
 ལྡོག་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲིན་རྣམས་ཤས་ཆེར་སྦྱོད་པ་རྣམས་སྐབས་འདིའི་སྟོབ་མར་གཟུང་
 བྱ་ཡིན་པར་མ་གསུངས་སོ། །མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་བྱས་ན། སྤགས་
 ཀྱི་གཤུལ་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ཏེ་འགྱུར་བ་ལ་པར་
 ཕྱིན་ཐེག་པའི་གཤུལ་བྱ་ཡང་ཅེར་སོན་པའམ་མཆོག་ཏེ་གྱུར་བ་ཞིག་དགོས་པར་
 གསུངས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་། ཆེ་འདིར་ཐུན་མོང་ལམ་སྟོང་མདོན་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་ཆེ་
 རབས་སུ་མ་རྣམས་སུ་རྒྱུད་སྤངས་ཏེ་བག་ཆགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྟོན་ལ་ཉེ་བ་ལྟ་བུ་
 མདོན་ཤེས་སམ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ན་དེ་ཡང་གསང་སྤགས་ཀྱི་གཤུལ་
 བྱར་འཛིག་ཆོག་པ་ནི་དམིགས་བསལ་ཏེ། མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆེན་བྱ་བ་ཅི་
 ཡང་མི་ཤེས་པ་དང་། ཆེན་རྒྱལ་བུལ་ནས་ཕྱིས་བྱུང་ཆེན་དུ་གྱུར་བ་གསུངས་པ་
 དང་། སོ་ཐར་ཀྱི་སྐབས་ཀྣན་འཁོགས་དང་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་ལྟ་བུར་སོ་ཐར་ཀྱི་

སྒྲིམ་པ་འབོགས་ཆོག་མི་རུང་ཡང་བྱིམ་བདག་དཔལ་སྒྲིམ་ལྟ་བུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་
གྱི་དགོ་ཅ་ཡོད་ན་འབོགས་ཆོག་རུང་བ་ནི། བསྐྱབ་པའི་བདག་པོས་གཏུལ་བུའི་
བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་གཟིགས་ཤིང་འདུལ་བའི་དུས་ལ་མཁས་
པས་ཡིན་ནོ། །

བྱིས་སྐྱ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་བསམ་པར་འདི་སྤང་མཐོང་
ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སྐྱ་འབྲང་བ་དག་ནི། དང་པོ་བྱི་དང་སྒོ་བ་སྤང་བ་ལྟ་བུ་སྒོ་བ་སྒྲིམ་
སྐྱ་བྱས་ནས་བསྟེན། བར་དུ་སྒོ་བ་གཉིས་ཀ་ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་པའམ་པན་
ཚུན་འཐབ་ཚད་ཀྱིས་ཆང་འཐུང་གཉིས་སྤང་བ་ལྟ་བུར་བྱས། མཐའ་མར་འབྲས་བུ་
ལོག་པ་ལ་ང་བ་མངོན་གྱར་དུ་སྒྲིད་དགོས་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལས་འགྲོད་ཆ་བས་ཆེ་
བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། སྒོ་བ་སྐྱིད་དང་བྱང་པར་གསང་སྤྲུགས་དྲེ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྒོ་བ་ཆད་
དང་ལྗན་པ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བས་ན། དུས་བྱིས་གསང་སྤྲུགས་དྲེ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་
ཉལ་རྒྱགས་བྱས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་དེ་ལྟར་ཞུགས་པའི་དགོས་དོན་གྲུབ་པ་སྤིང་
མཐའ་ཅུ་དང་དེ་ཡང་ཐུན་མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་ཕྱོགས་རེ་བ་ལ་ཆེན་པོར་རྒྱུ་བ་
ཅུ་ལས་མ་བྱུང་བ་ཡང་སྒོ་བ་དམ་གཙང་མེད་པས་ལན་ནོ། །འདི་འབྲ་བ་ནི་རྒྱ་
ཆང་བ་ལ་མ་བསྐྱབས་པར་འབྲས་བུ་ཆང་བ་ག་ལ་བྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་ངོ། །

དེ་ཡང་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཉན་པ་པོ་དང་མཉན་བུ་ལ། །སྤྱོ་པོ་
འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དགོན། །དེ་བྱིར་མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི། །མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་
མེད་མིན། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི་སྤིང་པ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་
ལུགས་རྣམས་ཆད་དང་ལྗན་པའི་ཉན་པ་པོ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་མ་ཟད། གལ་ཏེ་ཡོད་
དུ་ཆུག་ཀྱང་བཤད་བུའི་ཆོས་ཀྱི་མ་མེད་པ་འཆད་པ་པོ་ཉ་ཅང་དགོན་པ་དང་། ཅི་
སྟེ་དེ་གཉིས་རྟེན་དུ་ཆུག་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་ཡང་དག་པ་མ་རྟེན་པའམ་རྟེན་ཀྱང་

འཆད་ཚུལ་ཆད་དུ་འཕེར་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། སྲིད་པ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ཆང་བ་ལ་འཁོར་བའི་མཐའ་མངོན་ཡང་དེ་གསུམ་མ་ཆང་བས་ཇི་ཅམ་འབད་ཀྱང་མཐའ་མི་མངོན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །མདོ་ཕྱོགས་ལའང་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྤར་ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་དང་མི་ལོ་བཅུ་དྲུག་ནང་ཚུན་ལ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུ་ཐོབ་པ་མང་བར་བསྟད་དེ་ད་ལྟའང་ཡོད་ཅེས་སྒྲོག་པ་ནི་སྤར་ཐབ་སྤུབས་སུ་རྟེན་པས་ཕྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟེན་པར་སྒྲོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེས་ན་རང་ཉིད་འབྲས་བུ་རྫོང་ཆེ་ཐེག་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་བྱ་བར་འདོད་ན་ནི་མདོ་རྒྱུད་ཆད་ལྟན་ནས་བཤད་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་འོས་ཆས་སམ་མཆོན་ཉིད་དེ་དག་རང་ལ་ཆང་དང་མི་ཆང་ལེགས་པར་བརྟག་པར་བྱ་ལ། ཆང་ན་ནི་དགའ་བ་བསྐྱོམས་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་བསྐྱབ་པར་བྱ། མ་ཆང་ན་ཆང་བའི་ཐབས་ལ་སྒོ་ཀྱན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བག་ཡངས་སུ་སྤྱད་པ་ནི་སྟག་གི་རྩེས་སུ་ཆ་མཆོངས་པ་དང་འབྲལ་བས་སྒྲོ་སྒོ་བ་གཉིས་ཀ་བྱུང་བའི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

སྒོ་བ་མའི་དོས་ནས་ཀྱང་དེ་དག་ལས་གསུངས་པའི་སྒོ་བ་མའི་མཆོན་ཉིད་ཆང་ངམ་མི་ཆང་དབྱེད་དེ་ཆང་ན་ལྟག་པར་སྒོ་བ་བསྐྱེད་ནས་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་རྫོང་ཆེ་སྒོ་བ་དཔོན་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བཅས་བསམ་སྦྱར་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཚུལ་མ་ལོག་པར་ཤིན་ཏུ་གཟབ་དགོས་སོ། །མ་ཆང་ན་ནི་ཐོག་མར་དེ་ཆང་བའི་རྒྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་གནད་ཆེ་བ་ཡིན། སྐབས་དེར་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྫོང་ཆེ་སྒོ་བ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་ལྟ་དགོས་པ་ནི། མདོ་རྒྱུད་མགྱིན་གཅིག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སྟགས་ཐེག་པའི་བྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་སྐབས་དོན་མངས་

པར་དྲྀགས་ནས་མ་གྲིས་སོ། །

མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གཅིགས་སུ་མ་བྱས་པར་
སྤྲལས་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་སློབ་དཔོན་དུ་ཆེར་སྒྲོམ་བྱེད་པ་ནི་སྤྲལས་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྟན་
པ་ཉམས་པའི་སྤྲ་ལྟས་སུ་མཐོང་། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་སློབ་སོ་སའི་མཆན་ཉིད་
ཆང་ན་སློབ་མའི་ངོས་ནས་ཅི་མཛད་ལེགས་མཐོང་དང་ཅི་གསུངས་བཀའ་སྤྱུབ་
ངེས་པར་དགོས་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་དགོས་མིན་འོག་ཏུ་དབྱེད་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་སོ་སའི་སྦྱོན་ཡོན་ལ་བརྟགས་ཏེ་སྦྱོན་སྦྲང་བ་དང་། ཡོན་
ཏན་སྤྱུབ་པ་ནི་སློབ་ཀྱི་འོས་སྦྱང་དངོས་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འོས་ཆོས།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ནི་བ་ཉེར་ཞི་
བ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་བཅོན་བཅས་ལུང་གིས་བྱུག། །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ལ་
སྤྲ་མཁས་ལྡན། །བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་སྦྱོ་བ་སྤངས་ལ་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། པར་བྱིན་ཐེག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པ་ལ་འོས་ཆོས་བརྒྱ་ཆང་དགོས་པ་བསྟན་ཏེ། ༡ ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་
རྒྱད་རབ་ཏུ་དུལ་བ། ༢ ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་འཛོམས་
བྱས་ཏེ་རྒྱད་ཞི་བ། ༣ ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མ་བཏང་
བར་ཉེ་བར་ཞི་བ། ༤ སློབ་མ་དེ་དག་ལས་རང་ཉིད་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་
པ། ༥ རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སྤྱུབ་པ་ལ་བཅོན་འབྲས་ཆེ་བ། ༦ སྡེ་སྦྱོད་གསུམ་
མང་དུ་ཐོས་པའི་ལུང་གིས་བྱུག་པ། ༧ ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་པ། ༨ གདུལ་བྱ་ལ་གང་རན་པའི་གདམས་ངག་འཆད་ཚུལ་ལ་མཁས་པ།

༤ སེམས་ཅན་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་སྒོ་བ་མ་རྣམས་ལ་བཅེ་བ་ཆེ་བ། ༡༠ གཤལ་
བྱའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྒྱོ་ངལ་མེད་པའོ། །

ཆོམས་ལས། བདག་ཉིད་དང་པོར་ལེགས་པར་གནས་བྱས་ནས། །ཕྱིས་
ན་གཞན་དག་བདག་བཞིན་གཤལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡོན་ཏན་
དང་པོ་གསུམ་ནི་གཤལ་བྱ་གཞན་གཤལ་བ་ལ་སྒོན་དུ་རང་བཟུལ་དགོས་པས་
དེའི་དོན་དུ་བསྟན། དེ་ནས་བཞི་ནི་སྒོ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་མར་བསྐྱོད་
པ་ལ་མེད་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་དུ་བསྟན་ཞིང་། ཟ་མ་གསུམ་ནི་གཤལ་བྱ་ལ་
ཕན་འདོགས་པའི་ཡན་ལག་དུ་མེད་མི་རུང་བའོ། །འདི་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་
དེ་བཅུ་ག་ངེས་པར་དུ་ཆང་དགོས་ཀྱང་སྒོ་བ་མ་ཉི་ཆེ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ལ་ནི་ཅི་སྟེ་དེ་བཅུ་ག་མ་ཆང་ཡང་མ་མཐར་ལྷ་ཆང་ནའང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
དུ་འོས་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་པོ་ཉི་བའི་ཞལ་ནས། བསྐྱབ་པ་གསུམ་
དང་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟོང་བཅེ་བ་ལྷ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ་དེད་ཀྱི་སྒོ་བ་དཔོན་ཞང་བཅུན་
ནི་ཀུན་ལ་མང་དུ་ཐོས་པའང་མེད། སྒྱོ་ངལ་ལ་བཟོད་པའང་མེད་པས་སྒྲ་བོ་ཁྱིན་དུ་
གཅགས་པའང་མེད་དེ་སྒྲ་མ་སྒྲ་ཡོད་པས་རུང་དུ་སྒྲ་ཡོད་པ་ལ་ཕན། གཉན་སྟོན་པ་
སྒྲ་མཁས་པ་ཡེ་མེད་ཅིང་ཡོན་བཤད་རེ་བྱེད་པའང་འདི་ཀུན་གྱི་ད་ངེས་མི་གོ་སྟོམ་
པ་ལས་མི་ཤེས་ཏེ་སྒྲ་མ་སྒྲ་པོ་ཡོད་པས་སྒྲ་ཉི་བ་ལ་ཕན་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབ་པ་ལྟར་ལེན་མེད་པར་དེ་དག་གི་
བསྐྱགས་པའང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་རང་གི་འཆོ་བ་སྐྱབ་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དུ་མི་འོས་ཏེ་ཞེས་ལམ་ངེས་ཆེན་པོར་གསུངས་པ་དང་། དེའི་ཐད་ཏིང་
ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཕྱི་མའི་དུས་ལ་དགེ་སྒོང་ནི། །སྒྲིམ་པ་མེད་པ་མང་པོ་

དག། །མང་དུ་ཐོས་པ་དག་འདོད་འགྱུར། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱགས་པ་རྫོང་བྱེད་
ལ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཁོང་དུ་
བཤད་པའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མི་འོས་པའི་སྦྱོན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་ཞིག་
དགོས་པ་ནི་ལུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བསྟེན་བྱ་སྒྲ་མའི་མཆན་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྟེན་བྱེད་སྟོབ་
མའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་རིམ་བུ་དགོས་ཤིང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཟུར་གནས་སྟོ་
ལྟན་དོན་གཉེར་བའི། །ཉན་སོ་སྟོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། །སྟོ་སོ་ཡོན་ཏན་ནམས་
གཞན་དུ། །མི་འགྱུར་ཉན་སོ་ལ་འང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཕྱོགས་
ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་ཕྱོགས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་གཉིས་དང་བལ་བའི་སྟོ་
གཟུ་བོར་གནས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་
ལ་ཉེས་བཤད་དུ་སྒྱུར་བ་དང་། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་བཤད་ལ་ལེགས་བཤད་དུ་
བརྒྱུད་ནས་འཆད་ཉན་བཀྱིས་ན་རྒྱ་ལོག་པས་འབྲས་བུའང་ལོག་པ་འབའ་ཞིག་
ལས་མི་འབྱུང་བས་སོ། །

དེའི་སྟེང་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་སྒྲ་དོར་འབྱེད་པའི་སྟོ་ཕྱོས་དང་ལྟན་པ་དགོས་
ཏེ་དེ་མེད་ན་ལེགས་བཤད་འཆད་ཀྱང་དོན་མི་གོ་བའི་བྱིར། དེའི་སྟེང་བསྟན་བྱའི་
དོན་ནམས་ལ་དོན་གཉེར་ཀྱི་བཙོན་འགྱུས་སྟོབས་དང་ལྟན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་
མེད་ན་འཆད་ཉན་ཀྱི་དགོས་དོན་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཅ་བས་དངོས་སུ་བསྟན་
པ་དེ་གསུམ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་སྟོབ་པ་ལ་གྱུས་པ་ཆེ་བ་དང་། ཡིད་དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་བའམ་གཏད་པ་དང་ཆོས་ལྡེ་ཆང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ཆང་ན་
སྟོབ་མའི་མཆན་ཉིད་ཆང་བས་སྟོབ་པོས་རིམ་བུ་བསྟན་པ་ལྟར། ཡོན་ཏན་ལ་
ཡོན་ཏན་དུ་གོ་བར་འགྱུར་ཀྱི་སྦྱོན་སོགས་གཞན་དུ་སྒྱུར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་

ན་རང་ཉིད་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བྱ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ལ་
བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཆང་ངམ་མི་ཆང་བརྟགས་ལ་ཆང་ན་དགའ་
བ་བསྐྱེམས་ལ། མ་ཆང་ན་ཆང་བར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་སྒོ་བ་མས་ཀྱང་
དེ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

རིམ་ལྔར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བའི་བསྟེན་ཚུལ་དང་བསམས་པའི་བསྟེན་
ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ལུས་ངག་གིས་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་མི་ཁྱ་སྐྱབ་ཅི་ཐུབ་
བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་དད་པ་སྦྱང་བ་དང་། བཀྱིན་བྱས་པ་དང་བཀྱིན་
བསམ་པར་འདོད་པའོ། །གཙུག་པོ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་བསམས་ཏེ་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་
པའི་མཆོད་པ་ཡིན་པས་འདིའི་ཚུལ་ནི། རྗེ་རྗེ་སྒོ་བ་དཔོན་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་
ཞིག་ལ་རྗེ་རྗེ་སྒོ་བ་མ་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་རིམ་ལྔར་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་
ངོ་མཉམ་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་བཀྱིན་གྱི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་གཞན་ལས་
ཀྱང་ལྟག་པར་རེས་པར་དུ་བལྟས་ཏེ་དད་པ་སྦྱང་དགོས་པ་དང་། ཅི་གསུངས་བཀའ་
བཞིན་སྐྱབ་པ་དང་ཅི་མཛོད་ལེགས་པར་མཐོང་བ་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟ་བུའི་མཆན་
ཉིད་མ་ཆང་བ་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར་ལྟ་དགོས་པ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་མཐའ་
ཡས་མོད་གནད་བསྟུན། སྒོ་བ་དཔོན་དེ་ལྟ་བུ་ནི། ཕྱིའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཡང་ནང་
དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བྱུང་ནས་ཡོད་པ་མ་ཟད། རང་དོན་གྱི་
རེ་བ་མེད་པ་དང་སྒོ་བ་མ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་པན་པར་དགོངས་པ་དང་བཤད་བྱའི་
དོན་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་ཚུད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་དུ་བྲས་ནས་
བཤེས་གཉེན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པར་སྐྱབ་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེ་སྟེ། དང་
དུས་རྗེ་རྗེ་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་མ་ཆང་བ་ཆེས་མང་བས་གཤུག་བྱ་ལ་མ་
རན་པའམ་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པར་བསྐྱན་པ་དང་རང་དོན་གྱི་རེ་བ་ཆེ་བ་སོགས་

ཀྱི་སྒྲིན་མང་ན། སྒྲོབ་མ་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་ངོ་འཕྲོད་པར་
བྱས་ནས་ཐབས་མཁས་པས་བཤད་སྤྱངས་བྱ་དགོས་ཀྱི་ཅི་མཛད་ལེགས་མཐོང་
སོགས་མི་དགོས་སོ། །

སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། རིགས་པ་ཡིས་ནི་མི་རུས་ན། །མི་རུས་དེ་ལ་ཆོག་
གིས་སྤྱངས། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྒྲིན་ལས། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་དེ་དང་མཐུན་
པར་སྤྱོད་ལ། མི་དགེ་བ་ལ་ནི་མི་མཐུན་པར་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
ལྟར། ཆོས་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་པ་ལྟར་རང་གི་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་རང་
ངོས་ནས་སྤྱོད་པའི་རུས་པ་མེད་ན་རེ་ཞིག་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་བཤད་སྤྱངས་
བྱས་ཏེ་མ་འོངས་པར་བསྐྱབ་རྒྱུའི་འདུན་པ་ལྷག་པར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་
ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་སྤྱོད་ན། རང་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་གཏན་མི་སྤྱོད་པའི་ཡིད་
དམ་བཅས་ཏེ་སྒྲུ་མ་ལ་བཤད་སྤྱངས་དང་སྒྲུ་མས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་མཛད་པར་རྒྱུད་
སྤྱོད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

འདི་ནི་དེ་ཀྱི་ཁྱད་པ་ནི་སྒྲིན་པས། དགེ་སྒྲོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་
ཀྱིས། །བསྐྱེད་པ་བཅད་བཟུང་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་
ང་ཡི་བཀའ། །སྤྱང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་དང་། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་
ཆོས་ལ་རྟོན། ཆོག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་ཞེས་སོགས་རྟོན་པ་བཞི་དང་མི་རྟོན་
པ་བཞི་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་ཁྱད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུ་མའི་བཀའ་སྤྱོད་པ་དང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའམ་སྤྱང་དོར་ཀྱི་གནས་དང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ནང་
བསྐྱར་ཆེ་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲུ་མའི་བཀའ་དོར་ནས་སྤྱང་དོར་ཀྱི་གནས་དང་མཐུན་པར་
སྤྱོད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བརྟགས་པར་བྱ་བའང་རང་ཉིད་སྤྱང་དོར་
ཀྱི་གནས་ལ་དབྱེད་པ་ཆད་དང་ལྷན་པའམ་གཞན་ཀྱི་ཆད་དང་ལྷན་པ་བསྐྱེད་ནས་

དགོས་ཀྱི། རང་ཉིད་མི་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཞད་སྤངས་ཆོག་ཅེས་
པའི་དོན་ནི་གཏན་མིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བཞད་སྤངས་མ་བྱས་པར་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་
ལྡན་པར་བསྟེན་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ལག་ན་དོ་རྩེ་དབང་
བསྐྱར་བའི་རྒྱད་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་བྲངས་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དག་
སློབ་དཔོན་ལ་བརྟམས་པར་བཀྱིད་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་རྩེ་ལྟ་བུ་ལགས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་བ། ལག་ན་དོ་རྩེ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འདྲིག་
ཉེན་སྐྱབས་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་སྐད་མ་སྤྲོ་ཞིག་གསང་བའི་བདག་སོ། འོན་ཀྱང་ཅུང་
ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི། དཔའ་བོ་བསྐྱེམས་ཏེ་ཉོན་ཅིག་མཚམས་མེད་ལ་སོགས་
མི་བཟད་པ། །དཔྱལ་བ་གང་དག་ངས་བཞད་པ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གནས་སུ་
བརྗོད། །དེར་ནི་བསྐྱལ་བ་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །དེ་ལ་ནམ་
ཡང་བརྟམས་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་མདོ་བསྟན་དུ་མ་ལས་གསུངས་པས། སློབ་དཔོན་
བསྟེན་ནས་ཆོས་འཆད་ཉན་བཀྱི་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་མ་བསྟེན་
ན་ཡང་གྱུར་དང་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། བསྟེན་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན་ནི་དེ་བས་
ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེ་བས་རང་འདོད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཏང་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བར་
བསྟེན་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བཤེས་གཉེན་རྩེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་ནི། ལག་ན་དོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱད་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་
བྲངས་པ་ལས། གསང་བའི་བདག་སོ་སློབ་དཔོན་ལ་སློབ་མས་རྩེ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་
ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྩེ་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤོ། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་དེ་

ལྟ་བུ། །ཉག་ཏུ་དགོ་བ་སྤྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་འཛིག་ཉེན་ཐམས་ཅད་ལ། །པན་པར་
བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྲུགས་ཐེག་པའི་སྐབས་
ཀྱི་རྩོམ་ཐོག་མ་ལ་ཐོག་མ་དཔོན་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་
ནས་བཞིན་སངས་རྒྱས་གཞན་ལས་ལྷག་པར་བསྟེན་བཀྱར་བ་དང་བཀའ་སྤྱི་བ་
དགོས་པ་ནི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཟབ་བྱུང་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་
ལ། མདོ་སྤྲུགས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་བསྟེན་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། སའི་སྤྱིང་པོ་མདོ་ལམ་རིམ་
དུ་བྲངས་པ་ལས། གཅིག་ཏུ་དད་ཅིང་གྲུས་པས་ཆོས་བསྟན་གྱི། །དེ་ལ་འབྱུ་ཞིང་
ཟུར་བར་མི་བྱ་ལོ། །ཆོས་སྤྱོ་བ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་འདྲ་བར་དེ་
ལ་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆོན་
ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆང་བ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བར་འདུ་ཤེས་བསྟེན་ཅིང་།
བཞིན་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པའམ་དེ་ལས་ལྷག་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་
བསམ་སྤྱོར་གཉིས་ཀྱི་བསྟེན་ཚུལ་མ་འདྲུགས་པ་དགོས་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་ནི་རང་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་བཞིན་
ཅན་དུ་བསྟེན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་སྤྱོ་ཆབ་སོགས་སུ་ངེས་པར་འདུ་ཤེས་བཅངས་ཏེ་གྲུས་པར་
བཀྱར་དགོས་སོ། །

རང་ལ་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་གང་སྤྱེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུ་བ་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ཡིན་པ་དང་། བསྟེན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་གཏུལ་
བྱ་ལ་པན་པ་ཆེ་ཆུང་གང་འབྱུང་བའང་ཐོག་མར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གནད་
དུ་སྟོན་དང་མ་སྟོན་ལ་སྤྲུག་པ་སོགས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་དང་མ་
བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་བསམས་ཏེ། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་ལྟོད་

ཡངས་བག་མེད་དུ་མ་ཞོར་བར་གཅེས་གཅེས་སུ་བསྐྱུང་དགོས་པ་ནི་མདོ་རྒྱུད་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་མེད་པའོ། །

བཤེས་གཉེན་འཆོལ་ཚུལ་ནི། སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་མདོ་སྤྲུགས་ནས་
བཤད་པ་དེའི་སྤྲུགས་སྤྲུགས་ནས་བཤད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱི་འོས་ཆོས་རྣམས་
ཆང་དང་མི་ཆང་བརྟགས་ནས་འཆོལ་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྤྲུགས་ལའང་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤྲུགས་བྱུང་བ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྲེ་སྒྲོད་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ལས་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་འོས་ཆོས་ཆང་
དང་མི་ཆང་བརྟགས་ཏེ་འཆོལ་དགོས་ཤིང་། དོན་བསྐྱུས་ན་སྒྲུང་དོར་ཀྱི་གནས་ལ་
ལོག་པར་ཞུགས་དང་མ་ཞུགས་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པར།
སྒྲུང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་དང་བཅས་པ་རིགས་མཛད་པ། །གང་དེ་ཆང་
མ་ཉིད་འདོད་ཀྱི། །ཐམས་ཅད་རིགས་མཛད་མ་ཡིན་ནོ། །རིང་པོ་མཐོང་བའམ་
མིན་ཡང་རུང་། །འདོད་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན། །གལ་ཏེ་རིང་མཐོང་ཆང་
ཡིན་ན། །རྩར་ཞོག་བྱ་རྒྱུ་དེ་བསྟེན་པར་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པས། སྒྲུང་དོར་ཀྱི་
གནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རང་གིས་རིག་ཅིང་གཞན་ལ་འཆད་མཁས་པ་དེ་ཉིད་ནི་
སྟོན་པར་བསྟེན་རིགས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་སྒྲུང་དོར་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
བཞིན་སྟོན་པར་མཛད་པ་ལ་རང་གི་བཤེས་གཉེན་དུ་བསྟེན་རིགས་པར་སྐྱབ་
ཅིང་། གལ་ཏེ་མདོར་ཤེས་ནོ་མི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་རིགས་
ན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་བ་ཁྱིད་རྩར་ཞོག་བྱ་རྒྱུ་དེ་བསྟེན་པར་གྱིས་ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་བ་འབྲོམ་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་
སྒྲ་མར་བྱ་བ་བཤད་པ་ན་འབྲུམས་སྐྱས་པར་གོ་བ་བསྐྱེད་ལ། ལག་ཏུ་ལེན་པ་ན་
བསྟེན་པའི་ཐ་མ་ལ་གང་པན་དང་ཐད་ཀར་དོན་དུ་གང་འགྱུར་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་

གསུངས་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་དང་བཤེས་གཉེན་འོས་མིན་གྱི་ནུས་
དབྱེ་ཆོད་པར་རྒྱས་སོ། །

གཞན་ཡང་བླན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་
གཏི་མུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་བ་ནི་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་སྟེ། དེ་ནི་དུག་གི་
སྤྱང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ལྟ་བུ་ནུས་ལ་དགའ་ཞེན་
གྱིས་གྲོགས་པོར་ཡང་བསྟེན་མི་རིགས་ན། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བསྟེན་པ་ལྟ་
ཅི་སྟོས། རང་ཉིད་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་རྩི་མི་སྟུམ་ཞིང་གཞན་ཡང་སྤང་དོར་གྱི་
གནས་ལ་བགྱི་བར་ལྟར་མི་ལེན་པར་གྱ་ཆོམ་དུ་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྗེས་
སྤྱོད་བ་དག་ཀྱང་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མི་རུང་བར་བསྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་
ཡང་སྤྱོད་བ་གཉི་ག་མི་ཆེའི་ཁེ་པན་ལ་བསྟེན་པ་དག་ལ་ནི། སྤྱོད་བ་གྱི་འོས་ཆོས་
མེད་པར་མ་ཟད་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་ཅི་ཡང་མི་པན་པས། རང་ཉིད་ཆོས་
ལ་བརྟེན་བཀྱང་དང་དད་གུས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་སྤྱོད་བ་གཉིས་ཀས་དེ་ལྟ་
བུའི་སྤྱོད་བ་སོ་སའི་འོས་ཆོས་སམ་མཆོན་ཉིད་དེ་དག་ནས་གང་དང་གང་ཆང་ངམ།
གང་དང་གང་མ་ཆང་བར་རང་གིས་དབྱུང་བ། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱུང་བ་དང་
བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་ནུས་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་བྲིད་གནང་བ་སོགས་ལས་སོ་སོས་ནན་
ཏན་དུ་བརྟགས་ཏེ་རང་ལ་འོས་པ་དང་རན་པ་ཞིག་འཆོལ་དགོས་སོ། །

དེར་བརྟེན་མང་ཆོགས་སུ་གསུང་ཆོས་གང་དང་གང་གནང་ཡང་ཐོག་མར་
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་གལ་པོ་ཆེར་བརྟེན་ཏེ་རྒྱས་བསྐྱུས་ལ་མ་སྟོས་པར་
འཆད་ཉན་ངེས་པར་དུ་མཛད་སྟོལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་པའི་ཚུལ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་གལ་པོ་ཆེར་བརྟེན་དགོས་པའི་སྟོལ་བཟང་སྤྱོད་བ་
ཡོད་ཀྱང་ད་ཆ་ཉམས་ལ་ཉི་བ་མིན་ནམ་སྟུམ། མདོར་ན་ཉིང་ངེ་འདྲིན་རྒྱལ་པོ་ལས།

ངས་ནི་རབ་རྟ་བཟང་བའི་ཆོས་བཤད་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་སྤྱད་
ན། །ནད་པ་སྤྲོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐོགས་པ་དག །བདག་གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་རུས་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གླ་སྒོ་བ་ཆད་ལྡན་ནམས་ནི་གོང་དུ་བྱུང། དེ་མིན་
བདག་དང་བདག་འདྲ་བ་ནམས་ནི་གླ་སྒོ་བ་སོ་སོའི་ཐད་ཀྱི་འོས་ཆོས་གང་དང་གང་
ཆང་དགོས་པ་ནམས་བཅའ་ནས་ལྟོད་གཡེང་སྤྱིར་བཏང་དུ་མ་སོང་བར་བསྐབ་
དགོས་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་དོན་དམ་བར་ཤིན་རྟ་ཆེད། །

གཞན་ཡང་ཡུམ་གྱི་མདོ་སོགས་ལས་བདུད་ཀྱི་ལས་དང་བདུད་ཀྱི་མཐུ་
གསུངས་པ་ལས། རང་ལ་བརྟེན་བའི་བདུད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། དཀའ་
ཆོགས་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྟ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱད་ཀྱང་ད་དུང་ལུང་མ་བསྟན་
ཏོ་སྟམ་ནས། ཡིད་མ་རངས་བར་བྱས་པ་དང་། ལ་ལས་ཡུམ་ལ་དབྱེད་པས་ཡོན་
ཏན་ཅུང་ཟད་ཉིད་པས་སྟེམས་པ་ཆེས་ཆེར་འཆང་བ་དང་། ལ་ལས་ཡུམ་རྒྱས་
འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ལྟ་བུ་གདམས་དག་རྟ་མ་གོ་བས་གཅིགས་སུ་མ་བྱས་པར།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རགས་པ་ཅམ་ལྟར་ལེན་པ་སོགས་རང་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་བདུད་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་
ཆོས་ཉན་པ་པོ་དང་འཆད་པ་པོ་གཉིས་ལས། ཉན་པ་པོས་གནས་འདིར་ཉན་པར་
འདོད་ལ། འཆད་པ་པོས་གནས་གཞན་དུ་འཆད་འདོད་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་འདོད་
པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ་འཆད་པ་པོ་དེ་ལས་བསྒྲིག་པ་དང་།
ཡང་ཉན་པ་པོས་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྟ་བྱིན་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་ཏེ་ཉན་
འདོད་ཀྱང་འཆད་པ་པོས་དེ་ལས་བསྒྲིག་པ་དང་། ཡང་ཉན་པ་པོས་ཡུམ་གྱི་དོན་
ལས་བརྒྱམས་ཏེ། འབྲི་མེད་བྱ་བར་འདོད་པ་ལ་འཆད་པ་པོས་དེ་མ་ཡིན་པར་འདོད་
པ་དང་། ཉན་པ་པོས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉན་འདོད་པ་ལ་འཆད་པ་པོས་དེ་ལས་བསྒྲིག་པ་

དང་། ཉན་པ་པོས་ཟབ་མོའི་ལམ་རིམ་ཉན་པར་འདོད་པ་ལ་འཆད་པ་པོས་དེ་ལས་
བསྐྱོག་པ་དང་། ཉན་པ་པོས་དོན་གྱི་གནད་འཆོལ་བར་འདོད་པ་ལ་འཆད་པ་པོས་
ཆོག་ལྟར་ལེན་པ་ལྟ་བུ། ལྷ་སྟོབ་པན་ཚུན་བསམ་ཚུལ་འགལ་བ་སོགས་སུ་སོང་ན།
གཞུང་དོན་དབྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་པ་དང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་གོགས་སུ་འགྱུར་
བས་དེ་ལྟ་བུའི་བདུད་ལས་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་བྱུག་བསྐྱས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ལྷ་སྟོབ་གཉིས་ཀས་རང་ལ་བདུད་ལས་སུ་སོང་དང་མ་སོང་ལེགས་པར་
བརྟགས་ཏེ་འབྲུག་དགོས་པ་ནི་ལྷ་སྟོབ་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི། ལྷ་
མས་གང་བཤད་སྟོབ་མས་ཉན་དགོས་པ་དང་སྟོབ་མས་གང་འདོད་སྟོབ་མས་བཤད་
དགོས་པ་སོགས་ཆོངས་དད་གི་ལམ་སྟོལ་དེ་ནི་བྱབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་
དང་ཅ་འགལ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་
སོགས། །དོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྟོགས་པོར་བ། །རྣམ་
པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱ་བར་འདོད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་འོས་ཆོས་རང་ལ་ཆང་བར་
བསྐྱབ་དགོས་སོ། །སྟོབ་མའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་
ལྟག་པར་བྱས། །དེ་ལ་དགོ་བའི་ཅ་བ་བསྐྱུན། །དགོ་བའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་བཅས་
པ། །འདི་མཉན་པ་ཡི་སྟོད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་འབྲུག་པ་ལས་ཀྱང་།
སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དུས་ནའང་སྟོང་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་
ཡང་དུ་འབྱུང་། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརྒྱན་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་
བ་སྐྱེ་ལྡང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོ་ཡི་ས་བོན་
ཡོད། །དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྐྱར་པའི་སྟོད་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་

བ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒོ་བ་མའི་མཆན་ཉིད་དེ་དག་ལ་སྒོ་བ་
མས་ཀྱང་ཆང་བར་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །

དེ་ཉིད་ལས། བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱེད་ཅོད་ལ་ཆགས་པའི་
ཕྱིར། །མ་མཇད་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ན་དེ་ཉིད་བསྟན། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་
པ་ན། །གཞན་གཞུང་འདྲིལ་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་
ལས། གླང་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ཡི། །འཇུག་ལ་དེ་གཙོ་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། གླ་སྒོ་བ་སྤྱ་ཐད་ནས་གླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་མ་
ལོག་ལེགས་པར་དབྱེད་པ་ཞུགས་སྟབས་ཀྱིས་ཆོས་འཆད་ཉན་དང་ཉམས་ལེན་ལ་
འཇུག་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

ཆོས་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་གླ་སྒོ་བ་སོ་སའི་འོས་ཆས།

ཆོས་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་གླ་སྒོ་བ་སོ་སའི་འོས་ཆས་དང་། ཆོས་
འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ།

བཞི་པ་ནི། སྤྱ་མ་ནི་རིས་སྤྱ་མ་ཆད་པའི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དབང་དུ་
བྱས་ལ། འདི་ནི་གཙོ་བོ་དག་འདུན་གྱི་ཆོགས་པའམ་རབ་བྱུང་རྣམས་སྒྱུར་བའི་
དབང་དུ་བྱས་པས་བཤད་པའི་གཞི་དང་བཤད་པའི་ཆོས་ཅུང་མི་འདྲའོ། །དེ་ཡང་
དང་པོ། དག་འདུན་གྱི་ཆོགས་པའི་དབྱ་མཇད་པའི་གནས་ཀྱི་གླ་མའམ་མཁན་པོར་
འོས་པའི་འོས་ཆས་ཀྱང་བསྐྱས་ན་བཞི་སྟེ། ༡ བཅུན་པའི་ཡོན་ཏན། ༢ བརྟན་པའི་
ཡོན་ཏན། ༣ མཁས་པའི་ཡོན་ཏན། ༤ བན་འདོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཞིའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བཅུན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བམ་པས་མ་གོས་ཤིང་རང་བཞིན་
གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་རྟག་པར་འདྲེམས་པའོ། །བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བསྟན་པར་

རྫོགས་ནས་སྒྲིམ་རྒྱུ་བར་མ་ཆད་པར་ལོ་བཙུ་ལོན་པའོ། །མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་
ནི། སྤེ་སྤོད་གསུམ་ཤེས་པའོ། །

པན་འདོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བཙུ་གཉིས་ཡོད་དེ། ༡ འཁོར་ལ་སྤྱིང་རྩེ་
ཆེ་བ། ༢ གཞན་གྱི་དོན་དུ་དགའ་སྤྱད་ལ་བཟོད་པ། ༣ རང་གི་ནང་འཁོར་དག་པ།
༤ ཟང་ཟིང་གིས་པན་འདོགས་པར་བཙོན་པ་ཆེ་བ། ༥ ཆོས་ཀྱིས་པན་འདོགས་
པར་བཙོན་པ་ཆེ་བ། ༦ འཁོར་ཆོགས་དེ་དག་དང་མཆན་མཐུན་པ། ༧ ལྟ་བ་
རྣམ་པར་དག་པ། ༨ སྤྲུལ་ཤེས་པ། ༩ དོན་གོ་བ། ༡༠ ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་
པ། ༡༡ ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ༡༢ དུས་སྤྱི་འདོམས་པར་མཁས་པ་དང་བཙུ་
གཉིས་སོ། །

ཕྱི་མ་བདུན་ཆང་དགོས་པ་ནི། རང་ཉིད་དགའ་འདུན་གྱི་སྤེའི་འགོ་འཛིན་
མཛད་དེ་དེ་དག་དང་རྟག་དུ་འགྲོགས་འདྲིས་དགོས་པས་མཆན་མཐུན་པ་གལ་
ཆེ་བ་དང་། འཁོར་དུ་འདུ་བ་རྣམས་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱོར་དགོས་པས་རང་
ཉིད་ཀྱང་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་པར་དགོས་པ་དང་། སྤྲུལ་ཤེས་པ། དོན་གོ་བ།
ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་གསུམ་མ་ཆང་ན་གཞུང་འཆད་ཉན་ལ་མི་མཁོ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་མ་ཆང་ན་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུས་རྒྱུན་དུ་དོན་བྱ་བ་མི་
བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་སྤྱི་འདོམས་པར་མཁས་པ་མ་ཆང་ན་ཁམས་དང་ངེས་མི་
མཐུན་པར་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དང་པོ་ལྟ་ནི་སྤྱི་བ་དཔོན་དེ་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་སུམ་བརྒྱ་
པ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷན་ཤིང་འདུལ་བའི་ཆོག་ཤེས། །ནད་པར་སྤྱིང་བཅེ་འཁོར་
ནི་དག་པ་དང་། །ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་པན་འདོགས་ལ་བཙོན་པ། །དུས་སྤྱི་འདོམས་
པ་དེ་དག་ལྷ་མར་བསྐྱགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟ་བུགས་ཉེར་གཅིག་ཡར་

ལྷན་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྷན་དགོས་པར་བསྟན་ཞིང་ལྷ་སྤྲུགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་
མ་ནི་ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ལྷ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པས་འདིའི་ཡན་ལག་ནི། ༡ བསྟེན་
པར་རྫོགས་ནས་སྒྲིམ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་པར་ལོ་བཅུ་ལོན་པ། འདིས་བཅུན་པའི་
ལོན་ཏན་དང་བཏན་པའི་ལོན་ཏན་གཉིས་མཆོན་ནས་བསྟན། ༢ ནད་གཡོག་བྱེད་
དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་རྒྱས་པ་འདིས་པན་འདོགས་གྱི་ལོན་ཏན་དང་པོ་ལྷ་མཆོན་ནས་
བསྟན། ༣ འགྲོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་རྒྱས་པ་འདིས་འདུལ་
བ་ཤེས་པ་མཆོན་ནས་བསྟན་ལ། ༤ སྤྲིག་པའི་ལྷ་བ་སྦྲོང་བར་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་
འཇུག་རྒྱས་པ་འདིས་མཛོན་པའི་སྤྲེ་སྦྲོད་ཤེས་པ་མཆོན་ནས་བསྟན། ༥ གནས་
མཛོན་པར་མི་དགའ་བ་སྦྲོང་བར་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་རྒྱས་པ་འདིས་མདོ་སྤྲེ་
ཤེས་པ་མཆོན་ནས་བསྟན་པས་ཡན་ལག་བྱི་མ་གསུམ་གྱིས་མཁམས་པའི་ལོན་
ཏན་བསྟུས་ནས་བསྟན་རྟོ། །

འདི་དག་གི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བཅུན་
པ་དགོ་འདུན་གྱི་སྤྲེ་ཞིག་གི་དབྱུ་འཛིན་གྱི་ལོས་ཆོས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་
ལ་བཅུན་པ་དང་བཏན་པའི་ལོན་ཏན་གཉིས་མ་ཆང་ན་ལུས་གཙང་མ་ལ་གོས་མི་
གཙང་བ་ལྷ་བྱའི་འབྲུ་སྦྲོད་དང་མ་དད་པ་སོགས་གྱི་གཞིར་འགྱུར་བ་སོགས་གྱི་
སྦྲོན་མང་བར་དད་པའི་སྤྲེ་མི་འབྲེན་པ་དགོས་པའི་ཆེད་དུ། རང་གིས་ཁས་སྦྱངས་
པའི་བསྟན་སྒྲིམ་བཏན་པ་དང་སྒྲོག་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བཅུན་པ་གཉིས་ཆང་དགོས་པ་ནི་
ཆོག་ཀྱང་དང་པོས་བསྟན་རྟོ། །རང་ལོག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་སོ་སོའི་གཉེན་
ཆོན་རྣམས་ལས་ལོགས་སུ་གྱེས་ཏེ་རང་ལ་བསྟེན་ནས་ཆོས་འཆོལ་བ་ཡིན་པས།
དེ་དག་ན་ཆོ་སོགས་གྱིས་མི་ཆེ་ཐ་ཞན་དུ་མི་གཏོང་བའི་འགན་རང་ལ་ཡོད་པ་ལྟར།
རང་ཉིད་དེ་དག་གི་པ་མའི་ཆབ་བྱས་ཏེ་ལྷ་སྦྲོང་འཇུག་ཆང་བྱབ་པ་དགོས་པའི་

མཚོན་བྱེད་དུ་ནད་གཡོག་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཀྱས་པ་ཆང་དགོས་པ་བསྟན་ཏོ། །

རབ་བྱུང་གསར་པ་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་ལ་སློ་མི་བརྟན་པས་བསྐྱབ་སྟོམ་
སྤྱང་བ་དང་། ཆོས་སྟོན་གྱི་དཀའ་ཕྱབ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེན་མི་ཐེག་པ་དང་མི་བཟོད་
པ་དང་ལྷུང་བ་མང་བ་ལ་སོགས་ཀྱིས་འགྱོད་པ་ཡང་ཡང་སྤྱིས་ན། དེ་ལ་དགག་
སྤྱབ་གནད་གསུམ་དང་ལྷུང་བ་སྟེ་ཡང་སོགས་ལས་དབྱེད་དེ་ཆོས་མཐུན་གྱི་བསྟོ་
བ་གང་ལ་གང་རན་པར་སྤྱས་ཏེ་དེ་དག་གི་འགྱོད་པ་བསལ་ནས་སེམས་བདེ་བག་
ཐེབས་ལ་སྦྱར་དགོས་པས། དེའི་མཚོན་བྱེད་དུ་འགྱོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་དམ་བྱེད་
དུ་འཇུག་ཀྱས་པ་ཆང་དགོས་པ་བསྟན། འདི་ནི་འདུལ་བ་མ་ཤེས་ན་མི་འབྱུང་བས་
དེ་ལ་འདུལ་བ་ཤེས་དགོས་པ་ཕྱགས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །དེ་ཡང་དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་གནད་
ལེགས་པར་མ་གོ་འཇ་གྲོགས་ངན་པ་སོགས་ཀྱི་རླུན་པས་སེམས་ལ་ལོག་པར་
ལྟ་བ་སྤྱིས་པའམ་སྤྱི་བར་འགྱུར་ན། རང་གིས་ཉམས་སྦྱོང་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་
རིགས་པའི་ལམ་ནས་ལྟ་བ་དེ་དག་བསལ་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཐབས་ཀྱིས་
སྦྱར་དགོས་པས་དེ་མཚོན་བྱེད་དུ་སྤྲིག་པའི་ལྟ་བ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་
ཀྱས་པ་ཆང་དགོས་པ་བསྟན། འདི་ཡང་ཆོས་མཛོན་པ་ཤེས་པ་ལས་འབྱུང་བས་
དེས་མཛོན་པ་ཤེས་དགོས་པ་ཕྱགས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །

དེ་ཡང་གནས་གཅིག་ཏུ་ཡུན་རིང་གནས་མི་ཐུབ་པའམ་དགེ་ཆན་དེ་ཉིད་
གྱི་འོག་ཏུ་སྟོན་མི་ཐུབ་པ་སོགས་གནས་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཐུང་
ན་དེ་དག་བསལ་ནས་གནས་མཛོན་པར་སྟོ་བ་ལ་སྦྱར་དགོས་པས། དེ་མཚོན་
བྱེད་དུ་གནས་མཛོན་པར་མི་དགའ་བ་སྟོང་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་ཀྱས་པ་ཆང་དགོས་
པ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཉམས་སྦྱོང་ཆེ་བ་དགོས་པས་མདོ་སྟེ་ཤེས་
དགོས་པ་ཕྱགས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །དེ་གསུམ་གྱི་དོན་ཤེས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་འདི་

དག་ནི་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་སྔོན་འཛིན་པ་པོ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་བསྟན་ཏོ། །སྟོན་ཚུལ་
འདིས་ཀྱང་འདུལ་བའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཉིད་ལས་འབྲས་ཀྱི་
གནས་སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་བ་དང་གདུལ་བྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
གསལ་བར་རྟོགས་ཀྱས་སོ། །

དེའི་ཐོག་ནང་འཁོར་དག་པ་ངས་པར་ཆང་དགོས་པ་ནི་གནས་ཀྱི་སྒྲ་
མའམ་མཁན་པོ་སོགས་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་རང་གི་ཞབས་འབྲིང་བ་མང་
བས། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཞི་ཞིང་དུལ་ལ། སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་
སྒྱུ་བཀའས་པ་ཞིག་བྱང་ན་སྒྲ་མའི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པའི་མཐུན་ཀྱིན་དུ་གྱུར་བ་
དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལས་བརྒྱུད་སྟེ་གདུལ་བའམ་དབང་ཤེད་ཆ་བ། ལག་འཇུངས་
ཅན་ནམ་སྐར་དོན་ཤས་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དེས་མདུན་ནས་བཀག་སྟེ་སྟོབ་མ་
རྣམས་སྒྲ་མའི་མདུན་སར་གཅར་དཀའ་བ་དང་སྒྲ་མ་དང་སྟོབ་མའི་བར་གྱི་དབྱེན་
སྟོར་དང་སྒྲ་མའི་བཀའ་ལ་ལོག་པར་སྒྱུབ་པ་དང་སྒྲ་མའི་དཔལ་འབྱོར་ལ་དམ་
འཛིན་ཆེ་བའམ་ཡང་ན་མེད་པར་སྟོན་པ་སོགས་སྒྲ་མའི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པར་
འགལ་ཀྱིན་དང་མཆོན་ཤས་བགྱིས་ན་འཁོར་ངན་སྐྱལ་དགྱིས་ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་
ན། ཅན་དན་གྱི་སྟོང་པོ་ལ་སྐྱལ་གདུག་པ་ཅན་གྱིས་དགྱིས་ནས་ཡོད་ན། དེ་ཉིད་ཅན་
དན་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་ཅི་ཡང་མི་པན་པ་བཞིན། སྒྲ་མའི་ཞབས་འབྲིང་ངན་
བས་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་ལོག་པར་བྱངས་པ་སོགས། མཐར་གཏོག་པོས་སྒྲ་མ་ཕྱང་
བ་རི་སྟེད་ཅིག་བྱུང་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་འགོག་པའི་དོན་དུ་ནང་འཁོར་དག་
པ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ཡང་སྟོམ་ལས། ཁྱིམས་མེད་རོ་ལངས་བཅེ་མེད་སང་གོ་འདྲ། །འཁོར་
ངན་སྐྱལ་དགྱིས་པན་མེད་ཤིང་སྐམ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཕྱང་

དོན་ནི། རང་གིས་ཁས་སྦངས་པའི་བསྐྱབ་ཁྱིམས་མ་བསྐྱང་བ་དང་རལ་བ་གང་
ཞིག་སློབ་དཔོན་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི་རོ་ལངས་དང་འབྲ་སྟེ། རོ་ལངས་ཀྱི་ཁ་སྦངས་གང་
ལ་ཐོག་པ་དེ་ཡང་རོ་ལངས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། སློབ་དཔོན་དེས་ཀྱང་རང་གི་
ངན་སྦྱོང་གཞན་ལ་བསྒྲོམ་པ་སོགས་རང་གཞན་ཀྱི་དགེ་ཅའི་སློག་འཛིག་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅེ་བ་མེད་པའི་སློབ་དཔོན་དང་མཁའ་པོ་དག་ནི་སེང་གོ་གཏུམ་པོ་
དང་འབྲ་སྟེ། སེང་གོས་རང་གི་འཁོར་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་པན་པར་མི་བསམ་པར་
རང་གི་བདེ་ཐབས་དང་ཁེ་དབང་བཟུང་སྟེ་པན་ལས་གཞོད་པ་མང་བ་སྲིད་པས་དེ་
འགོག་པའི་དོན་དུ་འཁོར་ཆོགས་ལ་བཅེ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱངས་ནས་འཁོར་
ནམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་བར་དང་ལེན་དགོས་པ་བསྟན་ཏོ། །

འཁོར་ངན་སྦྱལ་དགོས་ནི་གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །པན་སེམས་མེད་
པ་ནི་ཤིང་སྐྱམ་དང་འབྲ་སྟེ་ཤིང་སྐྱམ་ལ་འབྲས་བུའི་རེ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་
འཁོར་ལ་པན་པའི་སེམས་ཤུགས་ཆེར་མེད་ན་འཁོར་ནམས་ཀྱིས་རེ་བ་གང་བྱས་
ཀྱང་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འདི་དག་གིས་ནི་སློབ་མས་སྦྲ་མ་ལ་
གུས་པ་ལྡན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པ། སྦྲ་མས་སློབ་མ་ལ་བྱམས་བཅེ་དང་པན་
འདོགས་ཆད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡང་སློབ་དཔོན་ཞིག་ལ་
སློབ་མ་མཆོད་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ལ་སློབ་དཔོན་གཞན་བསྟེན་
དགོས་ཀྱི་སྐབས་ཤར་ཆེ་ངེས་པར་དུ་འཇུག་པ་མ་ཟད་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་གལ་
ཏེ་གནས་གཞན་དུ་བསྐྱོད་དགོས་པའམ་གནས་སློབ་ཡིན་ན། སློབ་མས་སྦྲ་མ་
གཞན་ངེས་པར་བསྟེན་དགོས་པས་སློབ་མས་འདོད་ན། སློབ་མ་དེ་དག་སོ་སོའི་
སློ་དང་བསྟན་ཏེ་སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་ངེས་པར་བཙའ་བའམ་གཏོང་དགོས་པས་
དེ་ལྟར་གུས་པའི་གཏོང་པོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་ལྡན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་

ཀུས་ན་སློབ་མའི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསམ་བཞིན་བར་གཅོད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་མར་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བའི་གོགས་བྱེད་ན་སློབ་དཔོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སེར་ལྷ་ཅན་རྣམས་ཞོར་པན་ཆན་མི་བསྐྱེད་བར་དམ་འཛིན་དང་ཅི་སྟེ་བསྐྱེད་ནའང་གཏུང་སེམས་ཆེ་ཞིང་། འཁོན་ཅོད་སྒྲོན་མར་གྱུར་བ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་པལ་བས་རང་གི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་སློབ་མར་འགྱུར་དོགས་གྱིས་དམ་འཛིན་ཆེ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་གཞན་བསྐྱེད་འདོད་ཅན་ལ་གནང་བ་སྦྱིན་འོས་མ་སྦྱིན་པས་སློབ་མ་རྣམས་སློབ་དཔོན་འདོད་ཁེངས་མ་བྱུང་བ་སོགས་གནས་ཆད་ཡར་རྒྱས་གྱི་སྒོ་བཀག་ན་སློབ་མ་ལ་གནོད་ཆབས་ཆེ་བ་དེ་འགོག་པའི་དོན་དུ་རེ་ཞིག་གནས་འཆར་འཇུག་ཀུས་དང་གཏན་དུ་གནས་འཆར་འཇུག་ཀུས་གྱི་ལྷ་ལྷགས་གཉིས་ལྷན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱ་མཚན་ནི། སློབ་དཔོན་བྱ་བ་ནི་སློབ་མ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འཁྲིད་མཁན་ཡིན་པས་སློབ་མ་ཐར་པར་བསྐྱོད་པའམ་ཡོན་ཏན་གོང་མར་བསྐྱོད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་བར་དུ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་མངོན་པར་རང་གིས་ཤེས་ཤིང་གཞན་ལ་བསྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་སློབ་མ་རྗེས་འཛིན་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་མ་ཟད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གོང་གི་འཕྲོས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་པན་འདོགས་ལ་བརྩོན་པ་ཞེས་པས། སློབ་དཔོན་སོ་སོས་ཆོས་གྱིས་སྦྱོང་བར་འོས་པ་ཆོས་གྱིས་སྦྱོང་བ་དང་། ཟང་ཟིང་གིས་སྦྱོང་བར་འོས་པ་ཟང་ཟིང་གིས་བསྦྱངས་པ་དང་ཅི་སྟེ་རང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཀུས་པ་མེད་ན་གཞན་ལ་བསྐྱལ་ནས་ཆོས་མཐུན་གྱི་འཆོ་བ་ལ་པན་གྲོགས་འཇུག་ཆར་བསྐྱོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཆོས་དྲུང་ལེན་གྱིས་སློབ་གཉེར་དུ་འདུ་བའི་རབ་བྱུང་གི་ལྷེ་འཛིན་པའི་སློབ་དཔོན་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་བས་ཀྱང་རང་འོག་ཆོགས་མི་

རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཆོ་བ་དང་ཟང་ཟིང་གི་འཆོ་བ་གཉིས་ཀས་བསྐྱངས་ཏེ། ཐ་
ཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་དགོས་མཁོ་ལྡང་ངེས་བཟོ་དགོས་པ་སོགས་མདོར་ན་བཅེ་བའི་
མས་རང་གི་སྤྱ་གྲུང་བཅེ་དུང་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་གཅེས་པར་སྦྱོང་དགོས་
ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་སྤྱང་ཇིའི་ཅ་བ་ཅན་དང་སྤྱང་ཇིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པ་
དང་། ལྷག་པར་དུ་སྤྱ་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་ཆེ་རབས་གཏན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས།
མ་བུའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་གཏིང་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་ཕན་གནོད་དུའང་འགྱུར་ཁྱད་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །

དུས་སྤྱི་འདོམས་པ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱོད་དཔོན་ཤེས་ཡོན་ནམ་མཁའ་དང་
མཉམ་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། སྤྱོད་མ་ལ་འཆད་པའི་ཆེ་སྤྱོད་མ་སོ་སོའི་ཤེས་ཆ་དང་
རྒྱས་པ་ལ་གཞིགས་པས་གང་རན་པ་དང་གང་འཆམ་པ་དང་ཕན་རྒྱས་གང་ཆེ་བ་
དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འཆད་དགོས་ཀྱི། མི་རན་པ་དང་མི་འཆམ་པ་མི་བྱ་སྟེ། སྤྱང་ཇི་ཅན་
ཀྱི་ལྟ་ཇི་མཁས་པས་ནད་པ་ལ་སྤྲན་སྤྲིན་པ་དང་འབྲ་བ་དགོས་ཤིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་
སྤྱོད་མ་རྣམས་ལས་ཀྱི་རིམ་པར་དགྱི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གདུལ་བར་བྱ་བའི་རིམ་
པ་མ་འཆོལ་བའི་ཐོག་ནས་བྲིད་པ་དང་དེ་ཡང་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོ། ལམ་ཀྱི་གྲངས་ངེས།
ལམ་ཀྱི་གོ་རིམ་མ་འབྲུགས་པར་འབྲིད་ཤེས་པ་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི་དེ་ལས་ལྷོག་ན་
ལམ་ཀྱི་བོགས་འདོན་པ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་དོ། །སྤྱ་མ་གང་ཞིག་རང་གི་ཡོན་ཏན་
ངོམས་ནས་གདུལ་བྱའི་ངོར་ཆེ་འདོན་དང་མ་རན་པར་བཤད་ཡམས་བྱེད་པ་དག་
ནི་གདུལ་བྱར་སྤྱང་ཇི་དང་། ཤེས་ཡོན་ཏུ་རྒྱུང་བའི་རྟགས་སོ། །

དེ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱོད་པའི་མཆན་ཉིད།

ལྷ་བ་ནི། སྤྱ་མ་ལ་གྲུས་ཚུལ་བྲིམས་ཡང་དག་དང་། །བསམ་གཏན་དང་

ནི་དོན་ལ་རྟག་བཅོན་དང་། །གིས་མ་ཤིང་དུལ་ལ་བཟོད་དང་ལྡན་པ་ནི། །སྒོ་བ་
བཅུན་གནས་པའི་ཆོས་ལྡན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་མ་ལ་གྲུས་
པ་ཆེ་བ། ཚུལ་གྲིམས་ཡང་དག་དང་ལྡན་པ། སྒོང་བ་བསམ་གཏན་ལ་བཅོན་པ་
དང་། དགེ་འདུན་སྤྱི་ཤེའི་ལུང་དང་ཁ་ཉོན་ལ་རྟག་པར་བཅོན་པ། སྒོག་པ་ཐོས་
བསམ་དང་སྒོང་བ་བསམ་གཏན་སྤང་བར་ཤེས་བཅོན་གིས་མ་པ་དང་། རྒྱུད་དུལ་
བ། སྤྱག་བསུལ་དྲང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་བཅས་ཆོས་བདུན་ཆང་བ་
དང་ལྡན་ན་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་བཤད་པའི་སྟོན་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་དངོས་དང་། དེ་
དག་ཤས་ཆེ་དང་ལྡན་ན་དེའི་སྟོན་རུང་གི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དཔོན་སྟོབ་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་སྟོབ་དཔོན་
གིས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོབ་མས་སྤྱབ་དགོས་མཁ་ཞེ་ན། འདུལ་བ་དེ་ཉིད་
ལས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་ན་བཞྌག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྟོབ་
དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཆང་ན་བསམ་བཞིན་དུ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་
བཤས་གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཞེན་གིས་དོན་ལོག་པར་བཟུང་བ་སོགས་གིས་ཆོས་དང་
འགལ་བའི་སྟོབ་སྟོན་དང་ངན་བསྐྱུལ་མི་མཛད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་མ་ཆང་
བའི་ཁྱོད་ནས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་སྤིན་ན་སྟོབ་མས་དེའི་དབང་དུ་མ་ཤོར་བར་གཟུ་
བོའི་སྟོས་བརྟགས་ཏེ་སྟོག་ཐབས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པས། ཐབས་མཁས་གིས་
བཤད་སྤྱངས་ཐད་ཀར་རམ་གཞན་དག་བརྒྱུད་དེ་བཞྌག་དགོས་པ་མ་ཟད། སྟོབ་
དཔོན་ལའང་དེ་རིགས་མི་མཛད་པར་གསོལ་འདེབས་ཀྱང་དགོས་པ་ནི་སྟོབ་
དད་དམ་གྱི་ཅ་བར་བྱག་པས་སོ། །

ལྟག་པར་དུ་དེང་གི་ཆར་སྤྲོ་མཁས་སྟོབ་དཔོན་མིང་ཁྱེར་གིས་སྟོབ་
གཉིས་ཀ་འཕྱང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ལ་མི་སྟུམ་པར་སྟོན་པ་མང་བས། བ་བྱ་

པན་ཚུན་ཉེས་པ་ལས་སྒྲོབ་རེས་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོབ་པན་ཚུན་ཡང་ཆོས་
མིན་ལས་སྒྲོབ་རེས་བྱེད་ཐུབ་ན་དགེ་མཚན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་དེ་ལྟར་དཀའ་བས་
རང་ཉིད་དེའི་དབང་དུ་མ་ཞོར་བར་རང་ཚུགས་བརྟན་པོས་ཡོ་བསྐྱང་དགོས་པ་
ནི་རང་དོན་རང་གཅེས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོབ་མའི་བཀའ་དང་འགལ་ཡང་སྒྲོབ་
སྒྲོབ་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་། དེ་རྒྱ་མཚན་
བྱས་ནས་ཁྱད་གསོད་ཐལ་ན་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དེའི་ཕྱིར་ན། སྒྲོབ་པན་ཚུན་
མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ལྟོང་བར་སྤང་དོར་གྱི་གནས་འཆོལ་ལུགས་ལ་གཟབ་དགོས་
པ་ཡང་མདོ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དྲི་མ་མེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལ་སྤྲ་མ་གནང་བའི་སྐབས་ཀྱང་སྒྲོབ་པ་ལས་སྒྲོབ་མར་ལམ་ལོག་
བར་བསྟན་པའམ་ངན་བསྐྱབ་བྱས་པ་ལ་པན་སེམས་ཀྱིས་སྒྲོབ་དབར་སྤྲ་མ་
བཙུག་སྟེ་ཁ་བྲལ་གཏོང་བ་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པས་འདི་ཡང་དེ་དང་མཐུན་
པར་བགྱི་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། ཚུལ་མིན་སྤྱོད་པ་ལ་བཤད་སྤྱངས་བགྱིས་ན་
ཉེས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་དོན་དང་ལྡན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་ཆོད་པའི་སྒྲོན་ས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་
ཚུལ་མ་ནོར་བ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མདོ་བསྟན་རྣམས་ལས་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་ཚུལ་རྒྱས་བསྐྱབ་སྤྲ་ཆོགས་སུ་གསུངས་ཡོད་པ་འདྲིར་གནད་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱེལ་ན། ཉི་མ་ནམ་མཁར་ཤར་ཡང་འུག་པས་མི་མཐོང་བ་ལྟར། སྒྲོན་ཀྱང་ཟད་
ཡོན་ཏན་ཀྱང་ལྡན་ནི་རང་ཅག་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡོལ་གོར་མི་ཤོང་ཞིང་། ཚུད་
དཀའ་བས་མི་རྟོག་ལ་རང་དང་སྐལ་བ་འཆམ་པའི་སྒྲོན་ཤས་ཚུང་ལ་ཡོན་ཏན་
ཤས་ཆེ་བ་ཞིག་བཅའ་ནས་བཤེས་གཉེན་དུ་བསྟེན་དགོས་པ་གོང་དུ་གསལ་བ་
ལྟར་ཡིན་ན། སྒྲོན་ཐན་ཐུན་ཅམ་ལ་བསྟོད་དེ་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟུས་འདོགས་

དང་ལོག་པར་བལྟས་ཏེ་མ་གྲུས་པ་སོགས་ནི་གཏན་མི་རུང་སྟེ། སྒྲིན་པལ་ཆེ་བ་
ནི་རང་གི་སྤང་བ་མ་དག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཡུལ་གྱི་ངོས་
ནས་སྤང་ནའང་སྒྲིན་ཚུང་དུས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་འགོག་མི་རིགས་པས། དག་སྤང་
སྒྲིང་བ་དང་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ་གང་འོས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ཁྱར་དུ་བྱུངས་པ་གལ་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། ཡོན་ཏན་ལ་བསམ་གཞིགས་ཀྱིས་གྲུས་པ་དང་དད་པ་བསྐྱོམ་
པ་མེད་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། དུག་དང་འདྲེས་བའི་སྒྲན་རང་གི་ཆ་ལ་པན་ན་གྲུས་
པས་བྱུངས་ཏེ་ཟ་དགོས་པ་བཞིན་དུ། རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྒྲིས་ཚུང་
སྒྲིས་ཐམས་ཅད་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་ཡིན་པས་སྒོ་ཀྱན་
ནས་གྲུས་པས་མཆོད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ལེན་པའི་ལྷགས་ཁབ་ལེན་ལྟ་བུ་ཡིན་
པས་ཤིན་ཏུ་དམ་གཟབ་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། བཀྱར་སྟེ་རྟེན་པ་དག་དང་རིམ་གྱོ་
དང་། །སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དང་བཞིན་ཆེ་བའི་ཞིང་དང་པན་
འདོགས་པའི་ཞིང་། གོང་དུ་བཀྱར་བའི་ཞིང་ཡིན་པས་རབ་ཏུ་གྲུས་ཤིང་བཀྱར་
བ་དང་རྟེན་པ་དག་གིས་བསྟེན་དུ་དབུལ་བ་དང་། སྟེ་ཞུ་དང་རིམ་གྱོ་སྒྲུབ་པ་དང་
བཀའ་བཞེན་སྒྲུབ་པས་མཆོད་པ་སོགས་དད་དམ་དམ་པོས་འཛིན་དགོས། ལྷག་
པར་དུ་གསང་སྤྲུགས་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་དུ་བསྟེན་པ་ཡིན་ན་དེ་བས་ཀྱང་
གཟབ་དགོས་ཏེ། ལྷ་མ་ལྷ་བརྩུ་བ་ལས། འདི་མང་སྒོས་པས་ཅི་ཞིག་དགོས། །ལྷ་
མ་དབྱེས་བྱེད་གང་ཡིན་བྱ། །མི་མཉེས་བྱེད་ཀྱན་སྟོང་བ་ནི། །དེ་དང་དེ་ལ་འབད་
དེ་བཟླ། །དངོས་སྒྲུབ་སྒོ་བ་དཔོན་རྟེས་འབྲང་ཞེས། །རྟོ་རྟེ་འཛིན་པ་ཉིད་གསུང་
བར། །ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ལྷ་མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་

བྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རྫོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་བསྟན་ཚུལ་སྤྱང་ཡང་མདོར་བསྡུས་ན། ཚེས་མཐུན་གྱིས་
སློབ་དཔོན་དགེ་ས་པའི་བྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་མི་མཉེས་པའི་བྲ་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་སྤྱང་དགོས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་དཔོན་མཉེས་པ་དང་མི་མཉེས་པའི་
བྲ་བ་གང་ཡིན་བརྟག་སྟེ་མཉེས་པ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་ནི་
རྫོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་ཁོ་ནའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་
སྤགས་གང་ལ་གཞིགས་ཀྱང་སྤྱང་མའི་བཀའ་བཞིན་སྤྱང་དོར་གྱི་གནད་མི་འཆོལ་
བར་སྐྱབ་པ་ནི། སྤྱང་མ་མཉེས་བྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཀུན་ལས་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་ཞེས་
མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རབ་དང་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པ་ནི་སྤྱང་མ་ལྟ་
བརྒྱུ་པའི་རྩ་འགྲེལ་དང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། །

སྤྱང་མས་སློབ་མ་ལ་སློབ་ཁྱིད་རི་ལྟར་བྲ་བའི་ཚུལ།

དུག་པ་ནི། འདི་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་བྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སློབ་སྟོན་
རི་ལྟར་མཛད་པ་ནི། རྒྱུད་སྤྱང་མ་ལས། གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཆོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་
ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱང་བྱེད་པ། །ཞི་བའི་པན་ཡོན་བསྟན་
པར་མཛད་པ་གང་། །དེ་ནི་བྱང་སྤྱང་གསུང་ཡིན་ལྟོག་པ་གཞན། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། བྱང་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་གསུང་རབ་མཐར་ཐུག་ནི་བྱང་སྤྱང་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལྟོག་པ་སྟེ་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་བསྟན་པ་
ནི་གཞན་གྱི་རོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་པའི་གསུང་མིན་
ཞེས་བསྟན་ནས་འཆད་པའི་ཆེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལས། ༡ བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་ལྡན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་ཆོས་གང་གསུངས་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་གདུལ་བྱ་ལ་རན་པ་དང་མཁོ་བ་འབའ་
 ཞིག་གི་དོན་བསྟན་ཅིང་། མི་རན་པ་དང་མི་མཁོ་བ་མ་གསུངས་པས་བརྗོད་བྱའི་
 དོན་དུ་འགྱུར་བ་ལས་མི་འགྱུར་བ་ཆ་ཅམ་ཡང་མེད་དོ། ༡༢ དགེ་བའི་ཆོས་དང་
 འབྲེལ་བ་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་མ་འདུལ་བ་རྣམས་འདུལ་བར་
 བྱེད་པས་ཐོག་མར་དགེ་བ་དང་། དུལ་བ་རྣམས་སློན་པར་བྱེད་པས་བར་དུ་དགེ་
 བ་དང་། སློན་པ་རྣམས་འགྲོལ་བར་བྱེད་པས་མཐའ་མར་དགེ་བ་སྟེ་དགེ་བའི་
 ཆོས་འབའ་ཞིག་དང་འབྲེལ་གྱི་དེ་དང་མི་འབྲེལ་བ་མི་གསུངས་པས་གདུལ་བྱ་
 འཕྲལ་ལུན་ཀྱན་ཏུ་པན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ༡༣ ཁམས་གསུམ་གྱི་
 ཉོན་མོངས་སྒོར་བར་བྱེད་པ་ནི། ཆོས་ལུགས་འགས་ཉོན་མོངས་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་
 ཞིག་སྤང་བར་བསྟན་ཡང་འགའ་ཞིག་སྤང་བར་བཟུང་ནས་ལུས་གྱི་དཀའ་ཐུབ་ཅམ་
 ཆོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ལ་ལས་ནང་གི་ཉོན་མོངས་འཆིང་བྱེད་དུ་མི་ལྟ་བར་བྱའི་
 སྒྲིབ་པ་འཆོས་པ་ཅམ་ལ་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། རང་པའི་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་
 ཡིན་ཡང་ཉོན་མོངས་སྤང་རགས་མཐའ་དག་ཅད་བཅད་ནས་སུན་འབྲིན་པར་མི་བྱེད་
 པར་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་རགས་པ་ཅམ་མགོ་གཞོན་བྱས་པ་ཅམ་ལ་ཆོས་
 ཟབ་མོར་བསྟན་པ་སོགས་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ལས་བྱེ་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་
 བསྟན་ནས་ཁམས་གསུམ་ན་སྒྲིབ་པའི་ཉོན་མོངས་སྤང་རགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུ་བ་
 ཅད་བཅད་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བྱ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་སྤང་རགས་
 རིམ་པ་བཞིན་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཐར་ལམ་དུ་བསྟན་པའོ། ༡

དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེ་གང་
 ཟག་རྒྱན་མི་ཆད་ཅིང་། པན་བདེ་འབའ་ཞིག་གི་ངོ་བོ་འམ་གདུང་བ་མ་ལུས་པ་ཞི་

བའི་ཞི་བའི་པན་ཡོན་མཛད་མེད་དུ་སྦྱོད་པར་རྒྱ་མཚན་དུ་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་
ནས་ཞི་བའི་པན་ཡོན་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆོས་བཞི་དང་འགལ་
བར་སྦྱོད་པའི་གསུང་རབ་དང་ཉམས་ལེན་དག་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ལས་སྟོག་
པ་སྟེ་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་ཡུགས་སུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ཡི་
དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་བཞིའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
བ་ཞིག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱུས་པའི་བསྟན་བཅས་སུ་འགྱུར་ཡང་། དེ་བཞི་དང་མ་
འབྲེལ་བའི་དཔའ་བོའི་རབས་དང་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་དང་རྒྱལ་རབས་དང་
སྤྱང་གཏམ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཚུམ་པ་པོ་ནང་པ་ཡིན་ཡང་བསྟན་བཅས་ནི་ནང་པའི་
བསྟན་བཅས་དངོས་མིན་པར་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་འཆིང་གྲོལ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྟོན་ནས་
འཆད་ཚུལ་བསྟུས་ན། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས།
མདོ་དོན་སྟོབ་དག་གིས་ནི། ༡ དགོས་པ་བསྟུས་པ་དོན་བཅས་དང་། །ཆོག་དོན་
བཅས་དང་མཚམས་སྦྱར་དག། །བཀའ་ལན་བཅས་པར་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ༡ དགོས་དོན། ༢ བསྟུས་དོན། ༣ ཆོག་དོན། ༤ མཚམས་
སྦྱར། ༥ བཀའ་ལན་གྱི་སྟོན་ནས་འཆད་པ་དང་ལྷ་ལ་བཤད་ཐབས་ལན་ལག་ལྷ་
ཞེས་བྱ་ལ། འདི་ནི་གཞུང་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་འཆད་ཚུལ་སྦྱར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཤེས་
གཉེན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་མང་དུ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་ཆོགས་བཤད་
མཛད་ཚུལ་དང་། སྟོབ་གཉེར་བཤེད་བཞིན་པའི་འཛིན་བྲ་སོ་སོར་སྟོབ་བྲིད་མཛད་
ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཡུམ་ཆེན་
མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གསུངས་པའི་སྐབས་དང་། སྟོན་པ་སྤྱང་ན་

ལས་འདས་རྗེས་བཀའ་སྤྱད་དང་པོ་མཛད་པའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་བར་དགའ་དད་སྟོ་
གསུམ་གྱིས་སྒྲ་མ་མཛོན་པར་མཐོ་བའི་ཁྱིལ་བཀྱར་ཏེ་ཡན་ལག་བརྟན་པ་མཛུལ་
དང་བཅས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཉན་པ་དང་། སྒྲ་མས་ཀྱང་
ཐོག་མར་ཀུན་སྟོང་བཅོས་ཚུལ་ལས་བཅུམས་ཏེ་དགོས་དོན་དང་། བསྐྱབ་བྱ་གཙོ་
པོ་བྱས་ནས་འཆད་ཉན་མཛད་སྟོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

དེ་ལས་ལྷང་གནང་བ། ཁྱིད་གནང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ལྷང་གནང་
བ་ནི། སྟོག་རྒྱུན་མ་བརྒྱག་པ་དང་ཆོག་ལ་སྟོངས་པ་བརྒྱུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་
ཆོག་མ་དག་པ་དང་ཆད་ལྷག་སོགས་ཀྱི་ཆོག་སྟོན་གཙོ་བོ་པའི་སྟོན་སྐྱེད་དག་
གསལ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱའི་སྟོང་འཇགས་སུ་བརྟག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཡང་།
པོ་ཏེ་ཆེ་བའི་རིགས་ལ་དུས་ཆོད་འགྲུགས་མ་དགོས་པར་སྟོག་འགོས་རིམ་
མཁྱོགས་པ་དེ་ཅམ་དུ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱབས་པ་བྱས་ཀྱང་དེ་ནི་བརྟག་དགོས་པ་ཞིག་
ལས། ཚུལ་དེ་ནི་ཡི་དམ་ལྟའི་བྱེན་མཐུ་མཛོན་གསལ་ཅན་ཡིན་ན་དེ་ལྷག་མ་མཆིས་
ཀྱང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ནི་སྟོག་རྒྱུན་དག་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་པན་ཞིང་། སྟོབས་
པ་འགྲན་པས་བྱིན་སྐབས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུན་ཡང་ཅི་ཞིག་འཇུག་སྟེ་མི་འཇུག་པས་ལྷང་
གནང་བའི་དགོས་པ་ཨེ་འགྲུབ་སྟུང་མོ། །

གཉིས་པ། ཁྱིད་གནང་ཞེས་བའི་ཁྱིད་ལ། གཞུང་ཁྱིད། ཟབ་ཁྱིད། དམར་
ཁྱིད། སྟོང་ཁྱིད་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མང་པོ་ཡོད་རུང་། ༡ བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་
ལྟའི་སྟོན་སྐྱེད་དོན་མཐའ་དག་ཆང་བར་ཁྱིད་པ་ལ་གཞུང་ཁྱིད་ཟེར། ༢ གཞུང་
དོན་དཀའ་སའི་རིགས་ལ་དམིགས་འཇུགས་ཀྱིས་ཁྱིད་པ་ལ་ཟབ་ཁྱིད་ཟེར། ༣
གཞུང་དོན་མཐའ་དག་ཤར་སྟོན་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཁྱིད་པ་ལ་དམར་ཁྱིད་ཟེར། ༤
སྟོབ་མ་ཉུང་ཤས་ལ་སྟོན་རིམ་དང་སྤྱར་ནས་ཁྱིད་རིམ་བཞིན་ཉམས་སྟོང་གསོག་

ཏུ་བཅུག་ནས་ཉམས་སྲོང་བསྐྱར་ཏེ་ཁྲིད་པ་ལ་སྲོང་ཁྲིད་ཟེར་བ་ཡིན། དཔེར་ན།
 བད་པར་གཤག་བཅོས་བྱེད་སྐབས་ནད་གཞི་མཐའ་དག་མིག་སྒར་བསྟན་ནས་
 སྟན་སྲོང་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་བསྐྱགས་པ་བྱས་མོད། དེ་ནི་སློ་དམན་པར་སློ་སྣ་ཆོས་སུ་
 འགྱུར་བའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཡང་དེས་དུས་འདྲའ་བའམ་འཆིམས་པར་བྱས་ན་ནི།
 གཞུང་དོན་ལ་གོ་རྟོགས་འཕེལ་བའི་གོལ་ས་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་བས་བྱི་མ་ཉིད་གཙོ་
 བོ་ལམ་རིམ་སྐབས་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ནང་ཆོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 ཟབ་བྱད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དུས་བྱིས་དེ་དག་ཁ་གཡང་ཅམ་དུ་འགྱུར་
 བ་མང་བས་ཡིད་སྐྱོ་བའི་གནས་སོ། །

རྒྱལ་ས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དབང་གནང་བ་ལྟོན་མ་ལས་གཞན་ནམས་
 འདུལ། དབང་འདི་ནི་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདུག་ལྟོ་དང་རྒྱལ་ས་ཀྱི་
 བྱ་ཞོར་གསུང་རབ་ཀྱི་མཛོད་སྤྱད་གནས་པ་དེ་ཡིན་ཡང་། དེར་དུས་
 མཐའ་བཞི་ལ་རྒྱལ་ས་དོན་གོ་བདུན་ཙམ་ཡང་མ་འཛོད་པར་ལྷ་དཔེ་སྟམ་བཀའ་
 བྱས་ཏེ་མ་སྟོན་གསང་ལྟོག་གི་ཉེས་པ་ཆར་འཕེབས་བྱས་པའང་མང་བས་དེ་ནི་
 གསང་རྒྱལ་ས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་སྤྱི་གཙུག་པོ་ནང་ན་གནས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲོབ་གཉེར་བའི་འཛིན་གྲ་སོ་སོར་སྒྲོབ་ཁིད་དི་ལྟར་བྱ་ཚུལ།

བསྐྱབ་པ་ཚུལ་གྱི་མཁས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཞིར་བཟུང་བའི་སྡེར་གཞུང་དོན་
 ཉོགས་དཀའ་བ་ནམས་ལ་མ་ཉོགས་པ་དང་ལོག་པར་ཉོག་པ་བསལ་ནས་ཡང་དག་
 བའི་ཉོགས་པ་སྟེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཚུལ་གནས་
 རྩོམ་དང་བསམ་ལྡན་པས། །བསྟོམ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོར། །ཞེས་ངེ་སྒྲིད་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །དཔེར་ན། གདན་ས་གསུམ་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། འདྲིན་གྱི་སོ་སོར་ཆ་

བགོས་བྱས་པའི་སྒོ་བ་ཚན་སོ་སོར་སྒོ་བ་ཁྱིད་མཛད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ལ་
གྲུས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་དགོ་ཆན་སྟན་མཐོན་པོར་འཁོད་པ་དང་། དགོ་སྤྱུག་རྣམས་
ནས་སྒོ་བ་བྱས་པུལ། དེ་ནས་རབ་ཏུ་དམའ་བའི་སྟན་ལ་འདུག་སྟེ་སྒོ་བ་སྤྱུག་གྲུས་པ་
ཆེན་པོས་སྒོ་བ་ཆེན་ཉིད་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་ཉན་འཛོག་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་སྒོ་བ་དཔོན་དཔའ་པོས་མཛད་པའི་སྐྱེས་རབས་ལས། རབ་
ཏུ་དམའ་བའི་སྟན་ལ་འདུག །དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །དགའ་དང་
ལྷན་པའི་མིག་གིས་བཟླ། །ཆོག་གི་བདུན་ཅི་འཕྱང་བ་བཞིན། །གྲུས་པ་བསྐྱེད་
ཅིང་ཅི་གཅིག་བཏུད། །རབ་ཏུ་དང་ལ་ངི་མེད་ཡིད། །ནད་པས་སྒྲན་པའི་ཆོག་ཉན་
བཞིན། །རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཉོན་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཉན་པའི་
སྒོ་ལ་བཟང་པོ་མ་ཉམས་པར་ཡོད། འདི་ནི་དགོ་ཆན་གྱི་སྒོ་བ་དུ་ཁྱིད་ཟེན་པ་རྣམས་
ལ་དྲོགས་འདི་དང་སྐབས་འགར་ཁྱིད་ཟེན་རྒྱགས་བཞེས་དང་བཅས་སྒོ་བ་ཆེན་
རྣམས་གང་ཁྱིད་ཀྱང་། བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔ་ཆང་བའི་ཐོག་གཙོ་བོ་བཀལ་
ལན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་སྒོ་ལ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད་ལ། སྒོ་བ་སྤྱུག་ཆོས་ཤེས་རྟོགས་
བྱུང་མིན་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་ངི་མེད་དང་དྲོགས་སྒོ་བ་ཙོད་པ་ཙོད་ལན་ཅལ་
ཏུ་བཏོན་ནས་འཁྱིད་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་དགོས་དོན། བསྐྱེད་དོན། ཆོག་དོན། མཆོམས་སྐྱར་རྣམས་དགོ་
ཆན་གྱིས་འགྲེལ་བཟྃད་མཛད་ནས་འཛོག་མཆོམས་དཀའ་བའི་རིགས་ལ་དགོ་
སྤྱུག་སོ་སོར་དྲོགས་སྒོ་བ་གིས་ཙོད་པའི་བཅར་ཤ་གཙོད་དུ་འཇུག་སྟེ། མཐའ་མའི་
ཐག་གཙོད་ཀྱང་སོ་སོར་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང་། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མ་ཐུབ་པ་རྣམས་དགོ་
ཆན་གྱིས་ཐག་གཙོད་བྱེད་པའམ་དབྱུང་གཞིར་འཛོག་པ་སོགས་གང་ལྟར་ཡང་རྒྱ་
མཚན་མང་ལོད་དང་ཟབ་ལོད་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། དེ་ཡང་ལུང་གཙོ་བོ་མི་བྱེད་

པར་གཙོ་བོ་དངོས་སྟབས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཐད་སྒྲུབ་འཆོལ་
དགོས་པ་དང་། དགེ་ཆན་གྱི་འཐད་སྒྲུབ་ལས་དགེ་སྤྲུག་གི་འཐད་སྒྲུབ་ཆེ་བ་ཡོད་ན།
དེ་རང་ཆ་འཛིག་གྱེད་ཐོག་དགའ་བསུ་ཡང་ཁྱེད་དགོས། སྤྱིར་སྤྱོད་ལས་དང་སྟོབ་སྤྱོད་
གྱེད་སྤངས་ལ་དགེ་ཆན་གྱི་བཀའ་བཏང་བ་ཉིད་བཅན་པ་ཡིན་ཡང་རིག་པའི་གཞུང་
ལུགས་ཐོག་དགག་སྒྲུབ་དགོས་ཆེ་དགེ་ཆན་གྱིས་བཀའ་བཏང་ན་རིགས་པ་དང་མི་
འཆོམ་པར་བརྩིས་ཏེ་དངོས་ཡོད་གནས་སྤངས་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་ཉིད་དབང་
བཅན་པར་བརྩིས་པའི་སྟོལ་ཡོད།

འོན་ཀྱང་རིགས་ཡང་དག་གིས་ཐག་གཅོད་མ་སྒྲུབ་པ་ན་ལུང་གང་བཅན་
པ་དང་ཟབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་རེ་ཞིག་ཆ་འཛིག་ཐོག་ད་དུང་རིགས་པ་དུ་མ་འཆོལ་དུ་
འཇུག་དགོས། དེ་ཡང་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། གནས་གསུམ་པ་ནི་འཕྲོ་
པ་ན། །ལུང་འབྲེན་པ་ནི་མཁས་པའི་ལུགས། །ཞེས་གསུངས་ལྟར་ཡིན་ཞིང་།
ཁྱད་པར་དུ་དཔེར་ན། ཁྱོད་ག་དུས་འཆིའམ་བྲིས་ན། དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་
ལན་མི་འཐད་པ་ལྟ་བུ། ལས་འབྲས་ཀྱི་གནས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་རྣམས་དང་
སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་སྒྲུག་པ་རྣམས་རང་གི་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པའི་ལུང་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལས། དང་པོ་ཉིད་ནས་དངོས་སྟོབས་
རིགས་པས་ཐག་གཅོད་མི་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་རི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དངོས་
སྟོབས་རིགས་པའི་རྒྱུ་སྤྱོད་དང་བཅས་ཏེ་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་ལ་ཡིད་
ཆེས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས།

དེ་བཞིན་ཆོས་འདུལ་བའི་བཅའ་ཁྲིམས་པལ་ཆེ་བ་རྣམས་ལུང་ཆད་མར་
དབང་བཅན་པ་གྱེད་དགོས་པས་དེ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་ལློག་གྱུར་ཡིན་ནོ། །མངོན་
གྱུར་རྣམས་ནི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཏན་འབེབས་གཙོ་བོ་དང་། ཅུང་ཟད་ལློག་

གྱུར་ནམས་ནི་དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་གཏན་འབེབས་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་
ན། འཛིན་གྲུ་སོ་སོར་ལོ་རེ་ཆ་བགོས་བྱས་པའི་སྟོབ་ཆེན་ནམས་ཀྱང་འཛིན་གྲུ་བས་
ཤེས་ཐབས་གཙོ་བོ་བྱས་ལས་ལོ་རེའི་སྟོབ་ཆེན་ལོ་རེའི་ནང་སྟོབ་ཆར་དགོས་པའི་
ངེས་པ་མེད་ལ་དཀའ་བའི་རིགས་ལ་ཐེངས་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱར་ཁིད་
བྱེད་སྟོལ་ཡོད། གང་ལྟར་སྟོབ་ཆེན་བསྐྱབས་པ་དང་ཚུད་པས་བརྟན་ཤིང་གཙོད་པ་
གཉིས་བྱུང་སྟེལ་ཐོག་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བཞི་དགོས་པས་ལོ་རེའི་སྟོབ་ཆེན་
མ་ཆར་ཡང་སྟོན་དུ་མི་བཅི།

ཆོས་འབྱུང་དང་རྒྱལ་རབས་སོགས་ཐུན་མོང་བའི་རིག་གཞུང་ནམས་
སྟོབ་ཁིད་བཞིས་པ་ལས་ཚུད་པས་བརྟན་ཤིང་གཙོད་མི་དགོས་པས། སྤྱིར་བཏང་
རིག་གནས་སྟོབ་སྟོལ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཡང་ནང་བའི་གཞུང་ཆེན་ཁག་ནི་
བརྟོན་དོན་ནམས་གཏིང་དཔག་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་དང་། གྲུ་མཐའ་དང་རིགས་
པ་སྤྱར་གས་འཛིངས་ཆེ་སྟབས་ཚུད་པའི་བརྟན་ཤིང་ཆུན་པས་རྒྱུན་མ་
བསྐྱངས་ན་བརྟོན་དོན་ཉོགས་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན།
འཛིན་གྲུ་དམའ་ངེས་ལ་སྟོབ་ཆེན་ཉུང་བ་དང་། མཐོ་ངེས་ནམས་རིགས་ཅུལ་རེ་
ཆེར་སོང་བ་ལྟར། སྟོབ་ཆེན་ཡང་ཆེས་མང་བས་དཀའ་བའི་རིགས་ལ་ཚུད་
པས་བརྟན་ཤིང་གཙོད་དུ་འཇུག་དགོས་ཀྱང་སྟོབ་ཆེན་རིགས་ནམས་ལ་བཞད་ཁིད་
ཅམ་བྱས་ནས་འཇུག་པའང་ཡོད།

དེས་ན་ལོ་རེའི་རྒྱགས་སྟོན་ཀྱང་ཚུད་རྒྱགས་གཙོ་བོ་དང་ཞོར་དུ་སྟོ་
རྒྱགས་ཀྱང་ལེན་སྟོལ་ཡོད། འཛིན་གྲུ་དམའ་ངེས་ཆོ་ཚུད་རྒྱགས་ཡང་ཡང་དགོས་
ཀྱང་མཐོ་ངེས་ཆོར་དེ་ཅམ་མི་དགོས། གདན་ས་སོ་སོའི་སྟོབ་གཉེར་དུ་འདུ་བ་
ནམས་ནི་རང་ལོས་ཀྱིས་སམ་དགའ་གཉེན་དང་པ་མ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས་སྟོབ་

གཉེར་དུ་ཞུགས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཉམས་སུ་སྤང་རྒྱ་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ་ཆོགས་
བསགས་སྤྱིབ་སྤྱོད་དང་། སྤྱོག་པ་ཐོས་བསམ། སྤྱོད་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་འདྲིལ་
ཡིན་པས། ཁང་ཆེན་དང་གྲ་ཆང་ཆོགས་ཆེན་སོགས་ནས་དེར་དུས་ཀྱི་སྤྱོབ་གྲ་
ཁག་ལྟར་སྤྱིག་འཛུགས་དང་རྒྱགས་བཞེས་ཀྱི་བཅད་མཆམས་དམ་པོ་མེད་ཅིང་།
སྤྱོབ་སྤྱོད་མ་བྱས་པར་རང་མོས་སྤྱོམ་སྤྱོབ་བྱས་ནས་བསྐྱད་པའམ་དགོངས་པ་ཞུ་
བ་སོགས་ལའང་ཉེས་ཆད་དང་སྤྱིག་ཁུངས་ནས་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་དམ་བསྐྱགས་
མེད། སྤྱོབ་སྤྱོད་བཟང་ཞན་ནི་ལོ་དང་ལོར་སྤྱོབ་སྤྱོད་བསྐྱར་ནས་འགོ་དགོས་པར་
བརྟེན། མཁས་བརྟུན་བཟང་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་སོ་སོའི་ངོས་ནས་གང་གསལ་
བ་དེ་བཞིན་རང་སོར་གནས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་སྤྱོབ་ཐོན་ལག་ཞན་ལ་གཞིགས་
པས་དགེ་བཤེས་ཀྱི་གནས་རིམ་ཅམ་ལས་སྤྱོབ་ཐོན་ཀྱི་ལག་འཁྱེར་དང་ཐོབ་ཐང་
དང་གོ་གནས་མཆོག་དམན་ཀྱི་བཅད་མཆམས་གཏོང་བ་ཡང་མེད།

འོན་ཀྱང་། མཁས་བརྟུན་བཟང་གསུམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་གྲ་མང་དང་མི་
མང་སོ་སོས་བརྩི་མཐོང་དང་གྲུས་བཀུར་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་ཆུང་ནི་གཞན་གྱིས་གང་
བཀུར་བ་ལྟར་རེད། བར་ལམ་ཞིག་ནས་དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་ཀྱི་རྒྱགས་སྤྱོད་
བཞོས་ཏེ་ཨང་རིམ་ནང་དུ་ཆུད་པ་རྣམས་ལ་པལ་ཆེར་གཞུང་འབྲེལ་ཀྱི་བདག་
གཅེས་བྱེད་སྲོལ་ཡང་ཡོད། གཞུང་ཆེན་དེ་དག་གི་སྤྱོབ་སྤྱོད་ནི་མཁས་བརྟུན་བཟང་
གསུམ་མཉམ་འདྲིལ་ཀྱི་སྤྱོབ་སྤྱོད་ཡིན་ཀྱི་སྤྱོབ་ཆོན་རྒྱུད་པའི་སྤྱོབ་སྤྱོད་བྱེད་སྲོལ་
མིན་ལ་གལ་ཏེ་བྱས་ན་གཞན་གྱིས་འཕྲ་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཟད་ཉམས་ལེན་གནད་
ཀྱང་བོགས་འདོན་ཆུང་། དེ་ནི་སྤྱོབ་ཆོན་སོ་སོའི་དགོས་འབྲེལ་ངག་ནས་འབྱུང་བ་
ལྟར་སྤྱང་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །

དགེ་གན་བསྟེན་སྤྱོགས་ལའང་ཐོག་མར་གསར་ཞུགས་སྐབས་ཤིག་དགེ་

ཀན་གྱིས་སློབ་ཁྲིད་དམ་དགོ་ཀན་བཙལ་ནས་དེར་གཏོང་སློབ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་
འཛིན་གྲ་རིམ་འཕར་གྱི་མཆོམས་འཛིན་གྲ་གཅིག་པའམ་སོ་སོའི་རང་མོས་གྱིས་
དགོ་ཀན་འཆོལ་བ་ལས་གྲ་ཆང་སོགས་ནས་དགོ་ཀན་བྱུང་བསྐྱོས་གནང་སློབ་
མེད་ལ། དགོ་ཀན་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་སོགས་ཐོབ་དང་གོ་གནས་སློང་སློབ་
ཡང་མེད། སློབ་ཁྲིད་དགོ་ཀན་ཡང་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམས་པ་གཙོ་
བོ་འདམས་པ་ལས་བཙུན་པའི་ཡོན་ཏན་དམན་པའི་མཁས་པ་འདམས་གྱི་མ་རེད།
ད་ལྟ་བར་དེས་འཇུག་ཀྱང་ད་ཕྱིན་དགོ་ཀན་ཆེད་བསྐྱོས་དང་དེའི་ཐོབ་ཐང་བཅོས་ཏེ་
སྤྲིག་འཇུགས་གསར་གཏོང་གྱི་དབང་ལས་དང་། སློབ་གཉེར་བ་ཡང་དེ་བཞིན་སྤྲིག་
འཇུགས་ལྡན་པ་མ་བཅོས་ན་སློབ་གཉེར་ཉམས་ཆག་འགྲོ་རྒྱུར་ཉག་གཅིག་ལ་སོང་
དམིགས་བསལ་གྱིས་ལེགས་བཅོས་གཏོང་དགོས་འདུག དགོ་ལྷག་ནམས་ནས་
ཀྱང་སློབ་ཡོན་འབྲུལ་དགོས་གྱི་ཆད་གཞི་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་། ཅི་སྟེ་སློབ་ཡོན་
ལེན་ན་ཤེས་ཡོན་ནོར་དུ་བརྗེ་བའི་བསམ་ཚུལ་ངན་པ་ཆགས་གྱི་རེད། འོན་ཀྱང་།
སོ་སོས་དད་པ་དམ་ཆོག་གི་ཅ་བར་བཟུང་སྟེ་འབྱོར་བ་ཡོད་མཁན་ཆོས་འབྲུལ་
བ་ཅི་ཐུབ་འབྲུལ་སློབ་བཟང་བོ་ཡོད་པ་ནི་སོ་སོས་བསོད་ནམས་གྱི་བགོ་སྐལ་དུ་
སྦངས་པ་དེ་རེད། སློབ་གཉེར་བ་པལ་ཆེ་བ་དབྱུང་བོར་སོང་། སྤེལ་སྤྲུབ་ཅི་ཐུབ་
ལས་འབྲུལ་བ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ཡང་འབྲུལ་མི་དགོས་པ་མ་ཟད། དགོ་ཀན་ནམ་
བས་རྒྱུར་རོགས་སྐྱོར་ཅི་ཐུབ་གནང་སློབ་ཡང་ཡོད།

སྤྲུལ་སྤྲུལ་པལ་ཆེ་བས་ཡོངས་འཛིན་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བཙལ་ཏེ་སྒྲ་བྲང་
དུ་གདན་ཞུས་གྱིས་དགོས་མཁོ་ཅི་ཡོད་སྒྲ་བྲང་ནས་ཕུལ་ཞིང་བྱུང་བར་དུ་གཞུང་
འབྲེལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆེ་ཁག་ནམས་ནས་དགོ་ཀན་གྱི་འོས་བཅོས་ཏེ་ཡགོང་ས་ཆེན་
པོའམ་མིང་སྐྱོང་ཆེན་པོ་སོགས་སུ་ཕུལ་ཏེ་ཕྱིར་ཐེབས་ལྟར་དགོ་ཀན་དུ་བཀྱར་ཏེ་

དེ་ལ་ཡོངས་འཛིན་ཞེས་མཆོན་བསྟོན་དང་སྒྲ་བྲང་གི་གཙུག་ནོར་དུ་གྱུས་བཀྱར་ཞུ་
བ་དང་། ཡང་སྐྱབས་འགར་སྒྲ་སྟོབ་པན་ཚུན་དུ་གྱུར་ཏེ་གོང་དུ་བཀྱར་རེས་ཀྱིས་
དགོ་མཆོན་ལྷག་པར་འཕེལ་བ་སོགས་མདོར་ན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙྰམ་བ་དང་བཀྱིན་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་། བཀྱར་བའི་མཆོག་ཕུལ་
དུ་བྱུང་བར་བཟུང་སྟེ་མ་མཐར་ཀ་ཁ་སྟོབ་མཁན་ཡན་ཆད་ལའང་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དུ་བཀྱར་བའི་སྟོལ་བཟང་དར་བྱབ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། འདི་ནི་སྤྱར་བས་སུ་ཀ་ཁ་
སྟོབ་པའང་ཆོས་ཙྰམ་བ་བཟུང་ནས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
དུ་བཀྱར་བ་དེ་ལྟར་ཡང་། དེར་དུས་ཀ་ཁ་ནས་རིག་གནས་སྟོབ་པ་པལ་ཆེ་བ་མི་
ཆེའི་མདུན་ལམ་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་དགོ་ཆུན་དུ་བཀྱར་འོས་ཀྱང་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དུ་མ་བཀྱར་ཡང་ཆོག་པ་ཡིན། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱ་བ་ནི། སྒྲ་དོར་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་བཞིན་སྟོན་མཁན་ཡན་ཆད་ལ་གོ་དགོས། ལྷག་པར་དུ་རང་ལ་ཆོས་
ཀྱི་གནད། དབང་ལུང་མན་ངག་ཁྲིད་སོགས་ཀྱི་སྟོབ་ཁྲིད་མཛད་པ་སོ་སུ་ལའང་
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་བསམ་སྟོར་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཚུལ་
ཡང་དག་པ་ལས་མ་དད་པ་སོགས་སུ་མ་ཤོར་བར་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་བྱེད་སྟོལ་ནི་
ཐོད་རྒྱ་བྱབ་ཡོངས་ལ་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་དབང་གནད་བ། རྒྱུད་བཤད་བ། མན་
ངག་གནད་བ་གསུམ་ཆང་ན་དེ་ལ་བཀའ་བློན་གསུམ་ལྟན་ཀྱི་རྟོ་རྟེ་སྟོབ་དཔོན་ཞེས་
ལྷག་པར་དུ་གྱུས་བཀྱར་དགོས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་ཡིན་པ་ལྟར་དམ་དོན་ཞུ་སྟོལ་
མ་ཉམས་པ་ཡོད།

མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོམ་པ་འབོགས་པ། ཟབ་ཁྲིད་གནད་བ།
མན་ངག་གནད་བ་གསུམ་ཆང་ན་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བཀྱིན་གསུམ་ལྟན་ཀྱི་ཙྰམ་བའི་སྒྲ་
མར་བཅིས་ཏེ་སྤྱར་བཞིན་དར་བྱབ་ཆེན་པོ་ཡོད། འཛིན་བྱ་སོ་སོར་སྟོབ་ཁྲིད་རྒྱུན་

པར་གནང་མཁན་ཡང་བཀྱིན་ཆེ་ཤོས་སུ་བཀྱར་བའི་སྒོལ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཀྱང་
ཡོད། ཁྱོད་སྡེ་པལ་ཆེར་བར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གང་ལ་
གང་འཆོམ་བཞུགས་ཡོད་པས། མི་མང་ཆོར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོབ་གསོ་གང་འཆོམ་ཐོབ་
པར་བཅེན་བག་ཤེབས་ཆེ་བ་དང་ལྟ་སྟོན་ཡ་རབས་ལ་གནས་སྐབས་སོགས་
ཀྱིས་མི་མང་ཆོས་ཆོས་སྤྱད་གཉེས་ལས་ཆོས་ལ་བརྟེན་མཐོང་ཆེ་བ་དང་དགའ་ཞེན་
ཆེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། གྲུང་བཅན་གྱིས་ཐབས་བྱས་ཡོད་དགུ་ཅལ་སྒྲུགས་བྱས་
ནས་ཆོས་སྡེ་གཞི་དུ་བཟོ་རྒྱུར་ཞི་བཤུ་སྒྲུགས་ཀྱི་བསམ་ངན་བཅུམས་ཀྱང་
མ་སྐབས་པའི་ཐོག་དེ་དུང་ཆོས་དད་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་མངོན་གསལ་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་རེད།
མི་ལོ་སྟོང་ལྷག་དུ་མའི་སྟོན་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོབ་གསོ་རྒྱ་ཐབས་དུ་ཡོད་
པའི་བཀའ་བློན་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ཁྲིམས་སྤྱད་བ་ཁྱད་འཇུགས་མ་བྱས་ཀྱང་མི་
མང་བྱིངས་ཡ་རབས་སྟོན་བཟང་གིས་འཆོ་ཞིང་། དགེ་བཅུ་འེ་ཁྲིམས་ལུགས་རང་
སྤྱང་དང་། ཆོས་སྟོན་རང་མོས་ཆེ་ཞིང་ས་བབས་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་བཟང་
ཞིང་། ཉན་ཡམས་སུ་གོ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱད་ཆག་རྒྱུང་བ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་
སྐལ་བཟང་ལུགས་བཟང་དར་འབྱམས་སུ་ཡོད་པ་དང་བཅས་མདོར་ཅིང་ཡིན།

ཆོས་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་དགོས་དོན་ཡང་ལུས་ཀྱི་དཀའ་སྐབས་དག་གོལ་
དུ་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་དཔྱོད་འགོག་པའི་ཐུན་སྒྲོམ་ཆོས་སུ་བསྟན་པ། ལྷང་དོར་
ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སྟོན་ལམ་འཆོལ་བ་དང་ལྟ་སྐབས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་
པའི་ཞེན་ཁོག་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་སོགས་དོར་ནས། ཉན་སེམས་དང་འདྲེས་པའི་
ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བར་བཟུང་སྟེ་དེ་དག་ཞུ་བའི་
ཐབས་སུ་སོང་བ་ན་ཆོས་སུ་སོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཐུབ་
ནམས་སྐྱག་པ་རྩ་ཡིས་མི་འཁྲུ་བཞིན། །འགྲོ་བའི་སྐྱག་བསྐལ་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་

ལ། ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སློ་མིན་པས། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་བསྟན་པས་
འགྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།

སྤྱི་པའི་ཟུག་རྩ་གཙང་བྱེད་ལས། ངས་ནི་ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ལ་བསྟན། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་པ་སྟེ། །ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་།
གང་ཞིག་སྟོང་ཟག་སྟོང་དག་གིས། །མི་ཡི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་ལས། །གང་
ཞིག་བདག་ལས་རྒྱལ་བ་གང་། །དེ་ནི་རྒྱལ་བྱེད་དཔའ་བོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོད་ལམ་མ་དུལ་བ་རྣམས་འདུལ་
བར་བྱེད། དུལ་བ་རྣམས་སློན་པར་བྱེད། སློན་པ་རྣམས་སྟོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་
ཁོ་ནར་བསྟན་པ་དང་། བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་གྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡང་ནང་གི་
ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཐབས་དང་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་
བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། དེ་ཚུལ་བཞིན་སྟུབ་པ་ནི་དགོས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་
དགྲ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་རྩ་གྲུབ་པ་ནི་ཉིང་དགོས། ཉིང་
དགོས་དེ་དགོས་དང་འབྲེལ། དགོས་དེ་བཤད་བྱའི་གསུང་རབ་རྩ་འབྲེལ་བ་ནི་
འབྲེལ་བ་ཡིན་པས། འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དགོས་སོགས་ཆོས་
བཞི་ལ་མ་བྲལ་བའི་སྟོན་པ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་། དེར་སང་
དེའི་ལྷན་སྟོགས་སྟོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །ནང་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་འཆད་ཉན་བྱེད་
ཚུལ་གནད་བསྟུས་ཙམ་སྟེ་རྒྱས་པ་ནི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པ་སོགས་གཞུང་གཞན་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

༡༡། རྣང་དོན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་རིག་
གནས་ཀྱི་དགོངས་བྱ་ཚུ་ལ།

སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ བཀའ་སློབ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༧ ཉིན་ཕྱི་ལིར་ཨ་ཤོ་ཀ་(Ashoka)མགོན་ཁང་དུ་མཐོ་
རིམ་སློབ་གྲར་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་གཞོན་ལུ་ཆོར་སྤུལ།

ཤེས་ཡོན་གཅིག་ཤུས་མི་འགྲིག་པར། ལྷག་བསམ་བཟང་པོ་བྱེད་རྒྱ་གལ་
ཆེན་པོ་འདུག ད་ལྟའི་དུས་ཆོད་ལ་ང་རང་ཆོ་མི་ཡིན་བསམ་བ་ཞིག་དང་། མིའི་
རིགས་ཆང་མ་སོ་སོ་ནང་བཞིན་བདེ་སྤྱག་གི་ཆོར་བ་སྤྱོད་མཁན་གཅིག་གྱུར་ཡིན་
བ་དེ་ངས་བར་དུ་ཤེས་དགོས། དེང་སང་འཛམ་གླིང་ནང་གཙོ་ཆེ་ཤིང་ཤིང་གི་སྤྱི་ལོ་
ཡོང་ས་ག་རེ་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། སོ་སོའི་གཅིག་ཤུའི་ཁེ་ལན་དོན་
ལ་གཞན་དག་བཅད་སྤྱོད་བྱེད་བ་མ་གཏོགས། མི་གཞན་དག་ལ་རང་ཉིད་ཇི་བཞིན་
བདེ་བ་འདོད་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པའི་ཆོར་བ་ཡོད་བ་དེ་བསམ་མ་ཐུབ་
བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།

འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྱི་ལོ་ཡོང་ས་ཡར་རྒྱས་མང་པོ་བཏང་ཡོད། ཟླ་བའི་སྤྱི་ལོ་
འགོ་བ་སོགས་དེ་ཅམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་། སྤྱི་ལོ་ནས་མ་ཤི་བར་སྤྱོད་སའི་ལུང་
བ་འདིའི་ནང་དུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གུས་བཙུག་དགའ་ཞེན་དང་། ཤ་ཆའི་བསམ་
སློབ་དེ་བརྒྱགས་ན་མི་ཆེ་སྤྱི་ལོ་མེད་པ་ཆགས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་འདུག གཞན་ལ་ཤ་
ཆ་བྱེད་པའི་བསམ་སློབ་བཟང་པོ་འདི་རིན་ཐང་བུལ་བའི་དངོས་པོ་རེད། དཔེར་ན།
བྱིས་མཆོས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་ན། རང་གཞན་ཆང་མ་སྤྱོད་པོ་ཡོང་གི་རེད། སྤྱི་
རྩོལ་ངས་ནས་མ་ཉལ་བར་སེམས་བཟང་པོའི་ངང་ནས་ཉི་མ་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ན།

གདོང་པ་འཇུག་ཤིག་ཤིག་སྐད་ཆ་ཡང་སྤྲོད་པོ་ཐོན་པ། དགོང་མོ་ཉལ་ཁར་ཡང་སྒོ་
བག་ཐེབས་པོ། སེམས་པ་སྦྱིད་པོ་ཡོང་གི་རེད། དེ་མིན་སྤྱོད་ནས་སེམས་ངན་
བཅངས་ཏེ་མི་ལ་ཁ་དག་ན་དག་བསགས། རྒྱག་རེས་བརྒྱབ་ནས་སོ་སོར་རྒྱལ་ཁ་
ཐོབ་ན་ཡང་དགོང་ཕྱོད་སེམས་ནང་མ་བདེ་ཤིག་ཤིག་དང་། གང་སྟོང་སྟོང་ཞིག་ལས་
བསམ་ངན་འཆང་ན་སེམས་སྦྱིད་པོ་ཡོང་བབས་མེད། སོ་སོས་སེམས་བཟང་པོ་
བྱས་ན་རོགས་པ་ཆོ་ཡང་སེམས་སྦྱིད་པོ། བག་ཐེབས་པོ། རྒྱ་རྒྱང་ཞིག་ལས་འཕྱང་
རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་བྱས་ནས་འཕྱང་རྒྱ་ཡོང་གི་རེད། གཅིག་གིས་གཅིག་
ལ་མི་དགའ་བ་དང་། མཐོ་དམན་སྤྲག་དོག་བྱས་ནས་བསྐྱད་ན། དེ་གོང་ཆེན་པོ་
སྤྱད་པའི་ཆང་རག་ཡིན་ཡང་སྒོ་བ་གང་ཡང་ཡོང་མི་སྲུབ། དེ་འདྲ་ཞིག་མི་འདུག་
གམ། དེ་ངའི་བསམ་ཚུལ་རེད། བདེན་མི་བདེན་ཁྱེད་རང་ཆོས་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་
མ་གཏོགས་ངས་ཐག་གཅོད་ཀྱི་མིན།

མི་ལ་རེན་ཐང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་སེམས་བཟང་པོ་དེ་ཡིན། སྤྲོད་ཁང་ནས་
སྤྲོད་བཅོས་བྱས་ཏེ་སེམས་བཟང་པོ་བཟོ་རྒྱ་མེད་ལ། ཁྲིམ་ནས་སེམས་བཟང་པོ་
ཞིག་ཉོ་ཆ་རྒྱག་རྒྱ་ཡང་མེད། དེ་ནི་སོ་སོས་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་སེམས་བཟང་
པོ་བཟོ་དགོས་པ་ཡིན། སེམས་བཟང་པོ་ཡོད་ན། སོ་སོ་ལ་ཡང་པན། མི་གཞན་
དག་ལ་ཡང་པན། མི་ཆེ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ནི་ང་ཆོ་བོད་པ་ཡིན་པས་
ཆ་ནས་བཤད་པ་མིན། སོ་སོ་མའི་རིགས་སུ་སྦྱེས་ནས་མ་ཞི་བར་མི་གཞན་དག་
དང་མཉམ་དུ་གཤེག་རྒྱ་ཡིན་ཅང་། མི་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་དུས་མི་གཞན་དག་
ལ་བཅི་སྤངས་དང་། ལྟ་སྤངས་དེ་བཟང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་བྱུང་ན་རང་ཉིད་
སྦྱིད་པོ་ཡོང་གི་རེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ནས་བཤད་ན་མི་གཅིག་སུ་མིན་པར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས། ལྷག་བསམ་ཟེར་བ་

ཡོང་སའི་རྩ་བ་འདི་རེད། ཅེས་གསུངས།

༡༩༧༧ ཟླ ༩ ཚེས ༡ ཉིན་རྟེན་ལོར་དུ་བོད་རིགས་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེན་བ་བརྒྱད་
ཅུ་སྟོར་ལ་སླུལ།

ང་རང་ཚོ་མི་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མི་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་དང་། གཞན་པན་
ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་ཡོང་ཐུབ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས། མི་སེམས་རྒྱད་
བཟང་པོ་དང་། ལྷག་བསམ་བཟང་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་སོ་སོ་སྦྱིད་པོ་དང་། རོགས་པ་
ཚོར་ཡང་པན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་པ་མི་ཚང་མ་བག་ཐེབས་པོ་ཡོང་གི་རེད། མི་ཚའི་
སྤྱང་པོ་དེ་ཡ་རབས་བྱེད་དགོས། བཟང་པོ་བྱེད་དགོས། ང་ཚོ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་
ལ་སླེབས་ཕྱིན་ཆད་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤྱོད་དགོས་པ་མ་གཏོགས།
མ་བརྟེན་པར་སོ་སོར་ཁེར་རྒྱུ་གིས་འཚོ་བ་སྤྱེལ་མི་ཐུབ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་
སྟངས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་བཞིན་དུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མ་དགའ་ཞེ་འཛིན་དང་།
གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མགོ་ལྷག་གཞུ་ཐུབ་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་ན་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་
སེམས་སྒྲོ་རྒྱ་གཅིག་དང་། ཐུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆར་འདྲ་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག ཅེས་དང་།
དེང་སང་ཁ་ནས་ཞི་བདེ་དང་བློ་བདེན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་

དེ། རོན་དག་ངོ་མར་ཐུག་དུས་དེའི་དང་རུས་ཤུགས་ཁོ་ནས་ཐག་གཅོད་པ་མ་
གཏོགས། བློ་པོའི་རིན་ཐང་པལ་ཆེར་བཅི་ས་མེད་པ་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
རེད། ད་དུང་དེ་གའི་ལམ་དུ་འགྲོ་དགོས་ལའ་ན། མིག་ཡོད་བཞིན་དུ་གཡང་ལ་
མཚོངས་པ་ལྟ་བུ་རེད། ང་ཚོ་ཉུང་ཤས་ཡིན་པས་དགའ་ངལ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་།
ང་ཚོས་གཙོ་བོའི་དམ་བཅའ་དེ་བརྟན་པོར་བརྩུང་ནས་འཐབ་འཛིང་བྱེད་དགོས་པ་
དང་། འགལ་རྒྱུ་མང་པོ་འཕྲད་ན་ཡང་ཁུམ་པ་མེད་པའི་ལམ་སྟོན་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་
ན་བསམ་པའི་ངས་རེ་བ་རྒྱག་གི་ཡོད། ང་མི་གཅིག་གིས་རེ་བ་བརྒྱབ་པ་དང་། རྟག་

ཏུ་བསམ་སྒོ་དེ་འབྲ་ཞིག་འཁོར་བསྐྱད་པ་གཅིག་ལུས་འགྲིག་རྒྱ་གང་ཡང་མི་འདུག
དེ་ལ་མང་ཆོགས་ཀྱིས་ཤུགས་རྒྱག་དགོས།

དེའི་ནང་ཆོན་ནས་བྱེད་རང་ན་གཞོན་ཆོ་ཆ་ཤས་ཤིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད།
ང་ཆོ་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་འདིའི་ནང་དུ་ད་ལྟའི་གནས་
སྐྱེས་འདི་ལས་བྲག་ཅམ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ང་ཆོས་ཐབས་ཤེས་འབད་བཙོན་
བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག འདི་ཡོང་བ་ལ་ཐོག་མར་སོ་སོས་བྱེད་དགོས། སོ་སོས་ལམ་
སྤེལ་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་དེ་ནས་རིམ་བས་མི་ལ་སྤྱུལ་སྒྲོང་བྱས་ན་པན་ཐོགས་ཡོང་གི་
རེད། ང་དེ་འབྲ་ཞིག་ཉག་ཏུ་བཞག་ཀྱི་འདུག

ཉེ་ཆར་ནེ་ཏུ་ཡོག་ཏུ་སྒྲོག་སྒྲོན་ཤོར་ཉེ་གོང་བྱེད་གང་འཆམ་ལ་ཚུ་ཆོད་
༡༥་རེར་ནག་ཁུང་ཆགས་རེར་རྒྱ་མ་ག་ཆོད་བྱུང་འདུག དེ་ཆོའི་གས་མི་རེ་རོ་རེའི་
བསམ་སྒོའི་ནང་རང་བཞིན་ལ་རབས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་དང་། དཔེ་ཤེས་བག་ཡོད་ཀྱི་
བསམ་སྒོ་མེད་པའི་སྒྲོན་མ་རེད་དམ། ལག་ཏུ་རྒྱག་པ་འབྱེར་བའི་སྒྲོར་བྱ་བ་མདུན་
དུ་ཡོད་ན་ཁྲིམས་ཡོད་པ་དང་། དེ་མེད་ན་ཁྲིམས་མེད་པ་ཆགས་ན་འཛམ་གླིང་
འདིའི་སྤང་རེ་བ་མེད་པ་ཆགས་པ་རེད། ད་ལྟ་པན་ལ་བྱང་བདེན་ཀྱི་སྤྲེལ་ཆ་ཤོད་ས་
མེད་པ་འདི་མིའི་བྱེད་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆགས་པ་ཡིན་དུས། ད་ཆ་དེ་སྤྱིར་བཙོན་
ཀྱང་མིའི་བྱེད་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ཐོག་མར་འགོ་འཇུགས་
སྐབས་དག་འང་ལ་ཡོང་གི་རེད་དེ། ཡིན་ན་ཡང་། འགྲོ་མིའི་རིགས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་བསམས་ནས་ཆེ་བ་དང་། ལོ་སྤེལ། ལོ་གཅིག་གཉིས་ཀྱིས་མ་
ཆད་མི་ཐོག་ནས་མི་ཐོག་སྤེལ་ཉེ་ཤུགས་བརྒྱབ། འབད་ཚེས་བྱས། ལྟ་སྤྱོད་བཟང་
པོའི་དམིགས་ལུལ་ཞིག་བཟུང་ནས་འགྲོ་གི་ཡིན་ན། འགྲུབ་ཆོད་གཅིག་འགྲུབ་ཀྱི་
རེད་བསམ་པ་བྲན་ཀྱི་འདུག དེ་བྱེད་རང་ཆོའི་སེམས་ལ་ངས་པ་བྱོས། མི་ཡག་པོ་

ཞིག་དང་། ཏྲ་ཏྲ་ཡ་རབས་བྱེད་དགོས། དེ་འདྲི་རེ་འདུན་ཡིན།

སྤྱོད་མིག་ཁ་བྱེ་མ་ཐག་པར་ཡ་རབས་ཟེར་བའི་ཆོག་གཉིས་པོ་དེ་བྱ་
བ་བྱས། དེའི་ཉིན་མོ་ག་ཆོད་ཡོང་ཡོང་གི་བྱང་པོ་བྱང་བཞག་དང་། ཡ་རབས་བྱེད་
དགོས། ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། ཁ་འདོན་དགེ་སྤྱོད་གཞན་དག་བྱེད་སྤྱོད་ཡོད་ཅུང་
མེད་ཅུང་། ཡ་རབས་བྱས། མི་ཆེ་བཟང་པོ་ཞིག་སྤྱེལ་གྱི་ཡིན་བསམ་པའི་དམ་
བཅའ་བཞག་སྟེ་ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་མི་ཆེ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་སྤྱེལ་གྱི་ཡིན་ན། རྟོན་དམ་པའི་
ཆོས་དེ་རེད། སྤྱི་བ་བྱི་མ་ཁས་སྦངས་ཅུང་མ་སྦངས་ཅུང་དེས་པན་ཆོད་གཅིག་པན་
འགྲོ་གི་རེད། ཅེས་དང་།

༡༩༡༠ གྱི་རྒྱ་ ༣ ཆེས་ ༣༡ ཉིན་ལོ་འཁོར་ལས་སྤྱོད་ཆོགས་ཆེན་ཐངས་བཙུ་གཉིས་
པའི་ཐོག་སྤྱེལ།

ཁྱེད་གར་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་མི་ཟེར་བ་དེ་དངོས་
གནས་བྱང་གནས་ངལ་ཚོལ་བྱེད་ཐུབ་མཁན། ལྟོ་གོས་བྱང་པོ། ཐབས་ཤེས་རྣམ་
མང་བསྟེན་ཐུབ་མཁན། བྱང་བདེན་ཡིན་པ། ཡ་རབས་གཞུང་བཟང་གི་སྤྱོད་བ་
དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་ང་ཆོས་རིན་འབབ་སྤྱད་ནས་ཉི་
ཡག་ཡོད་པ་མ་རེད། དུས་ཆོད་ལོ་དང་རྒྱ་བ་སྤྱེལ་ནས་གཤེགས་པའི་སྐབས་ལ་
རང་བཞིན་གྱི་མི་སོ་སོའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པའི་ཐོག་ལ་རིན་ཐང་མི་གཞན་གྱིས་
བརྒྱབ་པ་རེད། དེ་དངོས་གནས་སྐབས་ཆེན་དང་བྱས་ཐེས་ཆེན་པོ་རེད།

ཤེས་ཡོན་སྒྲོར་གྱི་བཀའ་སློབ།

༡༩༥༣ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ཨ་རི་ས་ཡུན་ཚོགས་སྒྲིང་གཞིས་སྒྲར་དུ་སྟུལ།

ང་ཚོས་སྟོ་ཆས་ཟ་རྒྱ་འཐུང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཅེས་གྱིས་མི་འགྲིག་པར་མིའི་
བསམ་སྒྲོ་ལྷན་པོ་བཟོ་དགོས། དེ་ལ་ཀན་པ་དང་། གཞོན་པ་གཉིས་ཡོད། གཞོན་
པ་ཆོའི་བསམ་སྒྲོ་ལྷན་པོ་བཟོ་སྐྱབས་ནི། སློབ་གྲྭ་ཁག་མང་བརྒྱུགས་པ་འདི་རྣམས་
ཡིན། བོད་སྤྱད་ཆོར་དེར་དུས་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་དགོས་ལ། བོད་པའི་གོམས་
གཤེས་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མ་བརྒྱག་པ་དགོས་པ་ལྟར་བོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་
ལོགས་སུ་བརྒྱུགས། ཆོས་དགེ་འདྲ་ཆེད་བརྒྱུགས་བྱེད་པའི་དགོས་དོན་དེ་ལྟར་
རེད། དེར་བརྟེན། དགེ་ཀན་ཆོ་དང་། སྤྱ་གྲུ་པ་མ་ཆོས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས།
ཀན་པ་ཆོས་རྒྱུན་དུ་སློབ་གྲྭར་བྱིན། འཛིན་གྲུ་ཆུགས་གྲོལ་བྱེད་དགོས་པ་མིན་ཡང་།
རྒྱུན་དུ་སོ་སོས་དོ་སྤྱང་བྱས་ཏེ་ཡི་གེ་མ་ཤེས་མཁན་ཆོས་ཤེས་ཐབས་བྱས།

གསར་ཤོག་འདྲ་ལྗོགས་ཡང་གཞན་དག་ལྗོགས་བརྒྱུག་སྟེ་སོ་སོས་ཉན། ཆོས་
ཆོན་འདྲ་ལས་མིན་ཡང་གང་སྟབས་ལྗོགས་ཤེས་སྟབས་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་གྱི་ཡིན་ན།
རིམ་བས་བསམ་སྒྲོའི་གནས་ཚུལ་མཐོ་རུ་བྱིན། ཤེས་རྒྱ་མཐོང་རྒྱ་མཐོ་རུ་བྱིན་ཏེ་
པན་ཆོད་ཅིག་པན་གྱི་རེད། ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་གང་ཡིན་ཀྱང་། ཡི་གེ་ཞིག་ཤེས།
བསམ་སྒྲོ་ཐོན་བྱ་མང་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོད་གྱིས་རྒྱབས་ཆེ་རུ་བྱིན་ནས་པན་
ཐོགས་ཡོང་གི་རེད། སྤྱོད་སྒྲར་གཞན་དག་ལ་ཤེས་ཡོན་ཚོགས་རྒྱུང་ཡོད་པ་ལྟར་
བྱེད་རང་ཆོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས། ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དེ་མི་ཆོའི་
ནང་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རེད། འདི་ལ་ཆང་མས་དོ་སྤྱང་བྱེད་དགོས། ལུང་ལྷག་མི་
ལྟ་བུ་གང་ཡང་མི་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དེ་སྤྱར་གཡུགས་མ་བཞག་པར་

འབད་ཚེས་བྱེད་དགོས། རི་ཅམ་སོ་སོའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་བའི་ཆོད་ཀྱིས་འཕམ་
དང་ཕྱགས་ལ་ཕན་གྱི་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་འབྲ་ཡིན་དུས་ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་སྤང་ཆེ་
ཅམ་བྱེད་དགོས། ཞེས་དང་།

༡༩༥༣ ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༩ ཉིན་ཕྱི་མི་ཨ་ཤོ་ཀ་མགོན་ཁང་དུ་ཕྱི་ལོར་གནས་སྡོད་བོད་
རིགས་ཁག་དང་མཐོ་རིམ་སློབ་ཐུག་ཁག་གཅིག་ལ་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ་ནང་།

མིའི་རྒྱས་པ་ཆ་ཆང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ་ལ་ཤེས་ཡོན་ཡོད་དགོས། ཤེས་
ཡོན་ནི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སོ་སོའི་སྐྱབས་སུ་བབས་པའི་སློབ་ཆུན་རྣམས་
གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་སློབ། སློབ་སྦྱང་བཅར་བ་ནི་ཆ་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན། ཤེས་ཡོན་
དང་ལྷག་བཟང་པོ་གཉིས་ཟུང་དུ་སྦྲེལ་ཐུབ་ན། རང་ལ་ཡང་མི་ཆེ་དོན་དང་ལྷན་པ་
ཞིག་དང་། གཞན་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་ཐུབ་ཅེས་དང་།

༡༩༥༣ ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡ ཉིན་རྟེན་ལོར་དུ་རང་རིགས་མཐོ་སློབ་སློབ་ཐུག་ཁག་གཅིག་
ལ་སྐུལ་བའི་དཀའ་སློབ་ནང་།

ཁྱེད་རང་ཆོར་སློབ་སྦྱང་གི་གོ་སྐྱབས་བཟང་པོ་བྱུང་བ་འདི་དུས་ཆོད་ཚུད་
ཐོས་མ་བཟང་བར་གཟབ་གཟབ་བྱ་དགོས། སློབ་སྦྱང་ཡག་པོ་བྱ་དགོས། ཉ་ཅང་
གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཆོ་བོད་རིགས་རྣམས་འཛམ་གླིང་གི་མི་བྲལ་དུ་ཚུད་པ་
དང་། སྤྱི་འགྲའི་གདན་ཐོབ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཐུབ་པ་ཡོང་བ་ལ་གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཤེས་
ཡོན་གྱི་ཆ་ནས་ཆད་ལོང་དགོས། ང་ཆོའི་མི་རིགས་གཞི་རྒྱུ་གནས་སྤངས་ཡག་
པོ་ཡོད་ན་ཡང་། དུས་ཆོད་ཀྱི་རྗེས་ཟིན་ཐུབ་པ་ཞིག་ང་རང་ཆོའི་ངོས་ནས་བྱེད་མ་
ཐུབ་པས་རྗེས་ལུས་ཐེབས་ཏེ་ང་ཆོར་གྱི་ཆེན་པོ་ཕོག་པ་རེད། དེའི་གུན་གསལ་
དང་། དུས་ཆོད་ཀྱི་རྗེས་ཟིན་ཐུབ་པ་དེ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་
དུས། ད་ལྟ་ཁྱེད་རང་ཆོར་གོ་སྐྱབས་ཡག་པོ་ཐོབ་པའི་སྐྱབས་འདིར་སྦྱང་ལ་རུས་པ་

བརྒྱུ་གཉིས་པ་གཞན་གཞན་གྱིས། རང་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིན་ཆད་བེད་
སྤྱོད་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས། བེད་སྤྱོད་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་སོ་སོར་ཤེས་ཡོན་
ཡོད་པའི་དོན་གོ་ཆང་བ་རེད། བེད་སྤྱོད་ཡག་པོ་མ་བྱུང་ན་སོ་སོར་ཤེས་ཡོན་ཆེན་
པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད། བེད་སྤྱོད་ཡག་པོ་ཡོང་བ་ནི་རྩ་བ་ལྷན་བསམ་ལ་
རག་ལུས་པ་རེད། རང་ཉིད་མི་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་དང་། གཞན་པའི་གྱི་སྒོ་ཡོང་
ཐུབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས།

༡༩༩༥ ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༤ ཉིན་དོར་གདན་དུ་བོད་ནས་ཆོས་ཁུར་བཅར་བའི་རང་རིགས་
ནམས་ལ་སྦྱལ་བའི་བཀའ་སློབ་ནང་།

སོ་སའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། སྤར་པན་ང་ཆོས་སློབ་སྤྱོད་ལ་དོ་སྤར་
མ་བྱས་པར་འཇུས་ཤོར་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད། དེ་སྤྱད་གོན་པ་གྲ་ཆང་མང་པོ་ཡོད་པ་
དེ་ཆོར་སློབ་གྲའི་མིང་བཏགས་མེད་ཀྱང་དོན་ལ་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་
ཆེ་ཆུང་མང་པོའི་སློབ་སྤྱོད་བྱེད་ས་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིས་དབང་སྒྱུར་བྱས་ཐེས་
དགོན་པ་མེད་པ་བཅོས་ཏེ་དགོན་པའི་ནང་སློབ་སྤྱོད་བྱེད་སའི་གོ་སྐབས་རྩ་ནས་
མེད་པ་ཆགས་དུས། རེ་བ་རྒྱག་ས་གཅིག་ཤུ་ནི་སློབ་གྲ་ཆོ་རེད། རྒྱ་མིས་སློབ་གྲ་
མང་པོ་བརྒྱུགས་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་ཆོའི་ནང་། བོད་པ་ན་གཞོན་ཆོས་སློབ་སྤྱོད་ལ་ངེས་
པར་དུ་དོ་སྤར་བྱེད་དགོས། སློབ་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། བོད་ནང་ཡོད་པའི་
གཞོན་ཏུ་ཆོས་ཐུན་བྱའི་སྤྱིད་བྱས་ཀྱི་ཡངས་ཡོང་དུས་རང་དགར་ཆང་འཇུང་བག་
མེད་དང་། འབྲམས་ཉལ་མགོ་གཡེང་བྱས་ན་ཡག་པོ་མིན། བྱ་སྤྱོད་དེ་ཆོ་ནི་རང་
ཉིད་ལ་གྱོང་པོ་ག་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་ཡིན། དེ་འདྲ་མིན་པར་ད་ལྟའི་དུས་ཆོད་འདི་
ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་སྤར་སློབ་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། རྒྱ་མིའི་སྐད་ཡིག་ཤེས་
དགོས་ལ། ལྷག་པར་དུ་ང་ཆོ་བོད་རང་གི་རིག་གཞུང་ཤེས་རྒྱ་གཤམ་ཆེ། བྱིད་

རང་གཞིན་སྤྱེས་ཆོས་སྒོའ་སྤྱོད་ལ་དོ་སྣང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས།

རིག་གནས་དགེ་འདུན་གྲུ་ཚུལ།

སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

སྤྱིར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ལའང་བཅུ་གཅིག་ལས། ༡ རང་བཞིན་གཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན།
༢ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟེན་ཀྱན་སྤྱོད་ལེགས་སྒྲམ། ༣ སྒོའ་མར་པན་འདོགས་པའི་ཡོན་
ཏན། ༤ སྤྱིན་བྱའི་ཤེས་རིག་གི་ཡོན་ཏན། ༥ ཡོན་ཏན་ལག་ཏུ་སྒྲངས་ནས་སྒོའ་
ཚུལ་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ༦ བསྐྱབས་པ་ཚུད་ཐོས་སུ་མི་གཏོང་བར་སྤྱོད་ཚུལ་ཀྱི་ཡོན་
ཏན། ༧ དགེ་ཞུན་ཀྱི་ལྟ་བ། ༨ དགེ་ཞུན་ཀྱི་བསམ་པ། ༩ སྒོའ་ཁྲིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ།
༡༠ སྒོའ་ཁྲིད་ཀྱི་དངོས་གཞི། ༡༡ སྒོའ་ཁྲིད་ཀྱི་མཐུག་སྤྱོད་།

དང་པོ། རང་བཞིན་གཤེས་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་ནི། སྤྱེས་སྟོབས་སམ་གོམས་
གཤེས་བཟང་པོ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་སྟེ། ཡ་རབས་ཀྱི་གོམས་གཤེས་བཟང་པོ་དེ་
ཡིན་ལ། འདི་མེད་ན་རང་ལ་ཤེས་ཡོན་གནད་སྤྱིན་འབྱུང་དཀའ་བ་དང་། རང་གཞན་
ཀྱི་དོན་བསྐྱབས་རྒྱ་ཡང་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ་གཤེས་སྤྱོད་ངན་ན་གཞན་དང་འདྲིས་ཤིན་
ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟེན་ཀྱན་སྤྱོད་ལེགས་སྒྲམ་ནི། གོང་དུ་མདོ་སྟེ་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་བཅུ་ལྔ་པའ་ཆེར་ཆང་ན་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་
ཡིན། བརྒྱ་ལ་མ་ཆང་དུང་ཉུང་མཐར་གསུམ་ལས་མི་ཉུང་བ་ཆང་དགོས་ཏེ། སྒོའ་

མ་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་དང་། སྤངས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རྒྱ་ད་དུལ་བ། བཅོས་མེན་
ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལེགས་སྟོམ་ཞིག་མེད་ན་སྟོབ་མས་དག་ཀན་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་བཅི་
མཐོང་མི་འབྱུང་བས་དག་སྟོབ་དབར་མཛའ་བཅི་མི་འཕེར་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །ལ་ལ་ཐོག་
མར་གཤེས་སྟོང་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་འང་ཕྱིས་སྟོར་བྱུང་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་
བའི་སྟབས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གཤེས་སྟོང་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤར་གསོར་རྒྱུད་པའང་ཡོད་
པས་དེ་འདྲ་བ་ནི་དམིགས་བསལ་ཅན་ལོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཆོམས་ལས། བདག་ཉིད་དང་པོར་ལེགས་པར་གནས་
བྱེད་དེ། །ཕྱིས་ན་གཞན་དག་བདག་བཞིན་གཤུལ་བར་བྱ། །བདག་ཉིད་དང་
པོར་ལེགས་པར་གནས་བྱས་ནས། །གཞན་དག་འདུལ་ཆེ་མཁས་པ་ཉོན་མི་
མོངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་སྐོར་དཔེར་མཆོན་ན། སྤྱར་བས་སུ་
ཆོས་རིག་གི་དག་ཀན་བྱ་བར་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱུང་དུ་
འཕགས་པའི་ནང་ནས་དག་ཀན་འཆོལ་འདེམས་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་དག་
ཀན་དཀོན་ཡུང་གང་རྟེན་པ་སྟོབ་མ་དད་གྲུས་འཕེལ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེ་
ལྟར་ཡང་། དེང་སང་དེ་ལྟ་བུའི་དཀོན་པ་དང་སྟོབ་སྟོང་ཡོངས་ཁྲབ་ཆེ་ཞིང་།
དག་ཀན་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་པ་དགོས་གཤེས་དག་ཀན་ཀྱི་སྤྱས་ཁ་རྩེ་ཞན་དུ་
སོང་བ་དང་། སྟོབ་སྟུག་གི་ངན་སྟོང་ཡུང་རྩེ་མང་དུ་འགྲོ་བར་གཏོན་མི་ཟ་བས་
གཞུང་འབངས་གཉིས་ཐད་ནས་དགོངས་པ་ཟབ་བཞེས་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ། སྟོབ་མར་པན་འདོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། པན་འདོགས་ཀྱི་
བསམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ལག་ལེན་ཐོག་ནས་པན་འདོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་དངོས་
སུ་ཞུགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ལ་ཟེར་ཞིང་། རང་ཉིད་སྟོབ་མ་ཆོར་ཤེས་ཡོན་སྟོང་
མཁན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། སྟོབ་མའི་ཡིད་མགྲུ་བ་དང་རེ་བ་སྟོང་བའི་འབྲས་ལྷན་

གྱི་ལྷོན་ཤིང་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། ཐང་ཤིང་མགོ་རིངས་ལྟ་བུར་ཆགས་ན་
དགེ་སློབ་དབར་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཙམ་ལས་མཛའ་བཅའི་འབྲེལ་མཐུད་
མི་ཐུབ་པ་དེ་ཡིན། མདོར་ན་སློབ་མ་རྣམས་ལ་སློབ་སྦྱང་གི་དགོས་མཁོ་མ་ལྡན་པ་
དང་ན་ཆ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འབྲུད་ཆེ་དགེ་ཀན་རྣམ་པས་གདོང་ལེན་གྱིས་རེ་
སྐོང་དུ་འཇུག་པ་སོགས། པ་མཛའས་པས་བྱ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་བཞིན་བྱག་བཞེས་
དངོས་སུ་བསྟར་ཏེ་ཐབས་ཤེས་ཡོད་ཀྱི་ཚུལ་སྤྲུགས་གནང་དགོས།

བཞི་པ། སྤྱི་འཇུག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། རང་ཉིད་ལ་འགན་ཁུར་དུ་
བབས་པ་དང་འབབ་པར་འགྱུར་བའི་སློབ་ཆུང་ཁག་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་ཞིག་གཞི་རྒྱ་
བཟུང་བའི་ཐོག་སོ་སོའི་རིག་གཞུང་གི་དགེ་ཀན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རང་རང་གི་ཆོས་
འབྱུང་རྒྱལ་རབས་དང་གོམས་སློབ་ཁྲིམས་ལུགས་དང་། དུལ་ཆོས་སོགས་ཀྱང་
ལོབས་པའི་མཁྱེན་རྒྱ་ཆད་མཐོ་པོ་ཞིག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། རང་ཉིད་གྱིས་
གང་བསྟོན་རྒྱུའི་སློབ་ཆུང་ལ་སྦྱངས་ཤོད་པ་ཞིག་མེད་ན། རང་ཉིད་དགེ་ཀན་ཡིན་
པའི་དགའ་སློབས་སྐྱེ་ཐབས་མེད་ལ། འཛིན་གྲུང་འདུས་པའི་སློབ་སྤྲུག་ཆའི་འདོད་
དོན་ཡང་སྤྱབ་མི་ཐུབ་སྟབས། དགེ་སློབ་གཉི་གའི་རེ་འདུན་བཅུག་རྒྱ་དང་། བག་
འཁུམས་ནས་སྡོད་རྒྱ་མ་གཏོགས་ཐབས་ཐད་པ་རེད། ཅི་སྟེ་སློབ་ཆུང་ལ་མི་སྡོངས་
པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་སྤྱི་སྟོམས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཆད་མཐོ་ཞིག་མེད་ན་སློབ་ཆུང་གི་ར་བ་
ལས་བཀལ་བའི་ཆེ་སྡོངས་པ་དཔྱད་ལོང་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། སློབ་མའི་བསམ་སྟོན་
འགོ་སྤེལ་འབྲིད་མི་ཐུབ་ཅིང་། སློབ་མའི་སྟོབས་སྤྱིད་པའི་རྣམ་པས་མ་འདང་བ་ཡིན་
ན། སློབ་མ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲིད་མཁན་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་རེད།
དེ་ལྟར་བས་ན་དགེ་ཀན་ནི་སློབ་ཆུང་ཙམ་གྱིས་ཆོམས་ནས་མི་བསྟན་པར་ལྷག་
བསམ་དང་མཁྱེན་སྤྱན་ཐབས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་དགོས་པ་གཤམ་ཆུང་པོ་ཡིན།

ལྷ་པ། ཡོན་ཏན་ལག་ཏུ་སྒྲངས་ནས་སློབ་ཚུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མཁས་
པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི། སློབ་ཚན་མཁས་ཀྱང་སློབ་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་ན་འབྲམས་
ཆས་གཟབ་མཆོར་སྤྲས་ཀྱང་འབྲམས་ཚུལ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེར་
བརྟེན། ༡ སློབ་ཁྱིད་གྱི་དུས་ལ་མཁས་པ། ༢ སློབ་ཚན་ཁྱིད་སྐབས་མཚན་གཞི་
དང་དཔེ་སོགས་སྤྱིར་ཚུལ་ལ་མཁས་པ། ༣ སློབ་མས་དོ་སྤང་གོ་རྟོགས་ཐུབ་
མིན་བརྟག་པར་མཁས་པ། ༤ རང་གི་ཉམས་སྤྱིང་ལ་གཞིགས་པས་སློབ་ཁྱིད་རན་
མིན་ལ་མཁས་པ། ༥ སློབ་མའི་ཡིད་དབང་འགྲུགས་པའི་སློབ་གསོ་དང་སྤྱོད་ལས་
འདུལ་སྤྱིང་ལ་མཁས་པ་ལྷ་ལྟན་བྱུང་ན་ལུལ་བྱུང་གི་དགོ་ཆུང་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྷ་
རབ་འབྲིང་མཐའ་གསུམ་ལས་དགོ་ཆུང་གྱི་འཛོན་ཐང་རབ་འབྲིང་མཐའ་གསུམ་དུ་
ངོས་འཛིན་ཆོག་གི་རེད།

དང་པོ་དུས་ཚོད་ནི་ནང་དོན་རིག་པ། མཐོ་རིམ་སློབ་ཁྱིད་ཁག་ལ་དུས་
ཚོད་དེ་ཙམ་གལ་གནད་མི་ཆེ་ཡང་། རིག་གནས་ཐུན་མོང་བའི་གཞི་རིམ་དང་མཐོ་
རིམ་འཛིན་བྲ་ཁག་གི་ནང་པན་ཚུན་འབྲུག་འཛིང་ཆེ་བས། དུས་ཚོད་སོ་སོར་མ་
འབྲུག་པར་དགོས་པར་སོང་ཆ་བགོས་བྱས་པའི་དུས་ཚོད་ལ་རྩ་འཛིན་གྱིས་ལྷ་
སློལ་བྱིས་འགྲངས་མེད་པར་ཚོད་འཛིན་དགོས་པ་དེ་ཡིན། གཞན་རྣམས་ཤེས་སྤྱི་
ཞིང་འོག་ནས་ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

དུག་པ། བསྐྱབས་པ་ཚུད་ཆོས་སུ་མི་གཏོང་བར་སྤྱིར་ཚུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི།
སློབ་མ་རྣམས་གཅེས་སྤྱིང་གི་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་དེ་ལ་སྤྱིར་ཚུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞེས་
བརྟེན། འདི་ནི་སློབ་སྤྱིང་སྤྱོད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གནད་འགག་
ཅན་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། ལྷ་གྲ་འཆར་ལོངས་དང་ལྷན་ཅིག་ཚུ་ལུད་གྱི་མཐུན་
ཆུན་ཡང་ཆང་དགོས་པ་བཞིན་རེད། ལྷག་པར་འཛིན་བྲ་དམའ་རིམ་ཁག་ལ་སློབ་

ཁྱིད་ལས་སྐྱོང་ཚུལ་གལ་ཆེ་སྟེ། སློབ་སྤྲུལ་ཚུང་རིམ་ཞུས་སློབ་སྐྱོང་བྱ་ཚུལ་སོ་
 སོ་མགོ་འཛོམས་རྒྱ་དཀའ་བར་བརྟེན། དགེ་ཞན་ཞུས་པས་དམིགས་བསལ་གྱིས་འཆོ་
 སྐྱོང་དང་འབྲེལ་སྐྱོད་ལས་སློབ་རྒྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་མཐོང་ཆོས་ལྟར་རེད། འདི་
 ཡང་འཛིན་གྲུའི་ནང་ཅམ་མ་ཟད་རང་སྐྱོང་དང་། བྱ་རིལ་དུ་བར་གསེང་སྐབས་སོ་
 སོར་ཡང་ལྟ་སྐྱོང་འཐུས་ཆང་དང་དེ་ཡང་བྱ་གྲུའི་བསམ་སྒྲོ་རིག་པ་ལ་ཉམས་སྐྱོང་
 ཆད་ཡོན་དང་འབྲེལ་ཞིང་། བྱམས་སྐྱོང་ཅལ་ཏུ་བཏོན་ནས་འཆོ་སྐྱོང་བྱབ་པ་དགོས།
 འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པ་ཡན་ལ་འཇམ་རྒྱབ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་འོས་བབས་ལ་བལྟས་ཏེ་
 ལས་སྟོན་དང་སྐུལ་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་དགོས། མཐོ་རིམ་ཁག་ལ་ཤེས་ཡོན་སྐྱོད་
 རྒྱ་གཙོ་བོ་དང་། སློབ་སྟོན་ཡང་གཏན་ཆེགས་རིག་པའི་ལམ་ནས་སློབ་སྟོན་དང་བྱི་
 བ་བྱིས་ལན་སྟོ་ཆོགས་ཀྱིས་སེམས་ལ་མགུ་བ་སྦྱིན་ཏེ་འདུལ་སྐྱོང་བྱབ་པ་དགོས་
 གལ་དང་བཅས་མདོར་ཅམ་ཡིན།

བདུན་པ། དགེ་ཞན་གྱི་ལྟ་བ་ནི། རང་དོན་རིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནང་
 ཆོས་བྱེད་མཁན་ལས་དང་པོ་ཞུས་ལ་ལྟ་བ་དེ་ཅམ་གལ་མི་ཆེ་ཡང་། ཆད་མཐོར་
 སོང་བ་ཞུས་ལ་ནང་དོན་རིག་པའི་ལྟ་བ་ནི་མིག་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱོད་པ་ནི་རྐང་ལག་
 བཞི་ལྟ་བུར་གསུངས། དེ་བཞིན་རིག་གནས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་རིག་
 གནས་ཀྱི་སྤུ་ཐག་དཔྱོད་(ཆོད)པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་རིག་གནས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བརྗོད་
 ཅིང་། དེ་ཟབ་ལོད་དང་རྒྱ་ཆེ་ལོད་ཀྱི་དབང་གིས་རིག་གནས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ཟབ་ལོད་
 དང་། བཟང་ཞན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས། བྱེ་བྲག་རང་ཉིད་ཤེས་རིག་གམ་རིག་
 གནས་ལ་མཁས་པ་དང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྤྱི་ཞུ་སྤྱོད་མཁན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཆབ་
 སྤྱིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འང་གིས་པོ་ཞིག་དགོས་པ་མ་ཟད། དགེ་ཞན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཤེས་
 རིག་གི་ལྟ་བ་ཆད་མཐོ་ཞིག་ཀྱང་དགོས། རང་ཉིད་ནང་བ་ཡིན་པ་དང་ཁྱད་པར་

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་རིག་གི་དགོ་ཆུན་ཡིན་པའི་ཆ་
ནས་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཆད་མཐོ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་ན་ལེགས་གནས་དང་། རང་ཉིད་བོད་
རིགས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བོད་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་ཅིག་ཀྱང་ངེས་པར་
དུ་དགོས། འོན་ཀྱང་། མི་རིགས་ནང་གསེས་དང་ཆོས་བརྒྱད་ནང་གསེས་དབྱེན་
འབྱེད་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཡོད་པ་ལས་མེད་པ་ལེགས་ཤིང་། ལྷག་པར་དུ་མི་མང་གི་སློབ་
བྱ་དང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་ལས་སྤེལ་གི་ལས་དོན་དུ་ཞུགས་ཕྱིན་ཆད། དེ་
རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་ངེ་མ་མི་སློབ་ཞིག་ཀྱང་དགོས། མདོར་ན་
ལྟ་བ་ནི་ལེགས་ཉེས་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཅིག་ལ་བརྟུན་ཅིང་། རྣམ་དབྱེད་
ཅན་ལ་མིག་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་ལ། ཡང་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ལེགས་ཉེས་མ་
ནོར་བར་དབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བརྟུན་དོ། །ལེགས་
ཆོག་ལས་ཐམས་ཅད་འབྲེན་བྱེད་མིག་ཅེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཤེས་ཡོན་ནམ་རྣམས་དབྱེད་
ཡར་ཐོན་ཅན་རྣམས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཞིང་། མིའི་གནས་ཆད་གོང་མཐོར་
གཏོང་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་རིག་གི་ལྟ་བ་ཇི་ཅམ་ཆད་མཐོ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་སློབ་སྦྱང་ལ་དོ་འཁུར་
དང་དོ་སྣང་ཆེ་བ་དང་། དེ་ལ་དབྱིངས་ཞུགས་ནས་ལས་རིགས་གཞན་ལ་དོ་སྣང་
བརྒྱགས་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཐུབ། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ན། སློབ་མ་ཆོ་སློབ་སྦྱང་ལ་
དབྱིངས་འཕར་བ་དང་མིག་དཔེ་ཡར་སྐྱོས་བྱ་ཡུལ་གཙོ་བོར་ཆགས་ཀྱི་རེད། དགོ་
ཆུན་གྱིས་སློབ་མར་སློབ་ཁྱིད་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་ལས་འགན་འཁྲུལ་ཅམ་དང་ཞོར་ལས་
ལྟ་བུར་བྱས། ལས་དོན་གཞན་ལ་དེ་ཁྱར་ཆེ་བ་སོགས་ནི། ཤེས་རིག་གི་ལྟ་བ་མེད་
པའམ་ཡོད་ཀྱང་ཆད་གཞི་མ་ལོན་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས། གནས་སྐབས་
དགག་དགོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སློབ་བྱ་སློབ་གཉེར་ཁང་སོ་སོའི་ནང་སྤྱི་སྣམས་

ཀྱི་ལྟ་བུ་འབྲེལ་མེད་ལ་སློབ་སྦྱང་དང་སྦྱངས་བཤད་བྱེད་པ་ལེགས་གནས་ཆེ་ཡང་།
ནང་ཁུལ་སྤྱོད་ལས་འཐེན་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན། ཆོག་པ་པ་སོ་སོའི་
སྲིད་དོན་ནང་དུ་ཞུགས་པ་སོགས་ནི་གཏན་ནས་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་སློབ་
མ་ནང་ཁུལ་མི་མཐུན་པ་འཕམ་སྤྱི་ག་འཆལ་ཆེ་བ། སློབ་སྦྱང་ལ་སོ་སོའི་ཟུག་པ་དང་
སློབ་ཁྲིད་ལ་རྒྱད་ཆག་ཆེ་བ་སོགས། བན་ཐོགས་ལས་གཏོད་ཆབ་སྲིད་ཆེ་བའི་རྟོག་
བྱ་རྒྱུ་མི་ཆད་པ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པ། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བལྟས་ནས་མ་འོངས་
པར་ཆོད་དཔག་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། སྲིད་དོན་པ་ཆོས་བསྐྱེད་བྱ་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་
སྲིད་དོན་གྱི་ཉམས་སྦྱང་མ་བསགས་པའི་ཆོག་སྤྱོད་ཁག་ནང་དུ་ལམ་སྦྱང་ཆེ་བ་
དང་རྒྱས་ཤུགས་ཆེ་བར་བསམ་ངན་བཅངས་ཏེ་སེམས་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
སྲིད་དོན་པ་དང་ཁྲིམས་ཚུད་པ་ལ་སྦྱོར་རྗེ་མེད་པས་རང་ལ་ཁེ་བན་བྱུང་ན་གཞན་
འཕུང་བར་ཡང་སྤང་བ་བག་ཅམ་ཡང་མེད་པ་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་དེ་རང་རེད།

བརྒྱུད་པ། དགེ་རྒན་གྱི་བསམ་པ་ནི། ཀྱན་སློང་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་
པའི་དང་བོ་ནི། རང་ཆོས་རྣམ་དག་སྦྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་གང་བྱེད་ཀྱང་
འཁོར་བའི་ཐུན་ཆོག་མཐའ་དག་ལ་སྦྱོལ་ནས་དང་ཐར་པ་འཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་
པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རང་པའི་ཆོས་རྣམ་དག་གང་དང་གང་
ཡིན་ཡང་ཐོག་མར་གསུང་བ་པོས་གདུལ་བྱ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་ཐུང་ནས་ཐར་
པ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་པ་ཤིང་སྟག་ལ་སོང་། དེ་དོན་དུ་གཉེར་
བའི་ཆེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་གང་དུ་སྦྱོས་ཀྱང་སྟག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་
ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྦྱབ་པ་ཞིག་གཞི་ལ་
བཞག་ནས་ལག་ལེན་བསྟར་དགོས་པ་ནི་རང་ཆོས་སྤྱིའི་ཁོག་ཡིན།

བྱེད་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གཤམ་མ་ཞིག་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཐོག་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདག་གིས་འཛོལ་པར་
བྱའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱུས་བཏབ་ནས་སྤྱབ་དགོས་པ་
ཤེས་པ་གོ།

དེ་བཞིན་རིག་གནས་སློབ་ཁྲིད་ལ་མཆོན་ནའང་དངོས་སམ་བརྒྱད་པའི་སློ་
ནས་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དངོས་
གཞིའི་ལག་ལེན་གྱི་ཆ་ནས་སྤུང་མོང་བའི་རིག་གནས་ཁྲིད་པ་ཡང་ཀྱན་སློང་གི་
ཆ་ནས་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དུ་གྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་མེད་པར་
སློབ་མ་ཆོར་པན་སེམས་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ན། གཞན་
པན་ལྟག་བསམ་གྱི་ལས་དོན་དུ་གྱུར་ལ། རང་དོན་ལ་གཙོ་གཤམ་དང་གཅེས་འཛིན་
གྱི་བསམ་པ་དང་། རང་ཉིད་ལ་རྟེན་བཀྱར་འཛོལ་པ་དང་མང་པོས་དགའ་ལོ་ཞེས་
སྙམས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ན་འདྲི་ཉེན་རང་ག་བ་དང་། ཤེས་རིག་
ནོར་དང་བརྗེ་བའི་ལས་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་བས། གཞན་པན་གྱི་དགོ་ཆན་བྱེད་
པའི་བསམ་པའི་ཆད་གཞི་མ་ལོངས་བར་སོང་འདྲི་ཉེན་རང་ག་བའི་གནས་ལས་
མ་འཕགས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཁས་ལེན་རུང་མི་ལེན་རུང་ཡང་སློབ་ཁྲིད་ཅི་བྱེད་
ཀྱང་གཞན་པན་གྱི་བསམ་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་སློབ་མ་ཆོར་པན་སེམས་རྒྱ་བསྐྱེད་
དེ་བཀྱིས་ན་བསམ་པའི་ཆ་ནས་དགོ་ཆན་གྱི་ཚུ་ཆོད་ལོངས་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལས་
སྤྱོད་ན་རང་ཉིད་ཤེས་ཡོན་ཅན་དུ་གྱུར་བའི་གནས་སྐབས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་ནི། སློབ་མ་རྣམས་ལ་རིགས་རུས་དང་ལུང་ཆན།
དཔལ་འབྱོར་དང་སྦྱོང་ལམ་ལེགས་ཉེས་སོགས་ལ་བལྟས་ཏེ་སྤྱོད་པ་རིས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་སྤངས་ཏེ་སྤྱི་སྙམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། རང་གི་སྤྱུ་གྱུ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་རྒྱུ་
ཆགས་སུ་བཅངས་ཤིང་། རང་ཉིད་དེ་དག་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་པན་བདེ་སྤྱབ་མཁན་

ཀྱི་འདུ་ཤེས་མཐར་ཆགས་སུ་རྟག་ཏུ་ཡོད་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་སྟོན་པ་
 རིས་སུ་སོང་བའམ་རང་དོན་ཁོ་ནའི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་ན་དགེ་སློབ་དབར་གྱི་
 དམ་མཐུན་ཡོང་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་མ་ཟད། སན་ཚུན་དམོན་པ་འདོར་རིས་རྒྱན་
 མི་ཆད་པ་སོགས་དགེ་ཆེན་གྱི་མཆོད་དོན་མར་འཕྲེན་བྱེད་ཀྱི་རེད། མདོར་ན་དགེ་
 ཆེན་རྣམས་ཀྱི་སོགས་ཐོབ་ཀྱང་སློབ་མ་ལ་སྟོས་ཤིང་དེ་ལས་བྱུང་གཤེས། དོན་
 དངོས་ལ་སློབ་རྣམས་སྦྱོན་བདག་དང་། དགེ་ཆེན་རྣམས་ནི་དེ་དག་གི་ཁོལ་སོ་ལྟ་
 བྱུང་ཆགས་པར་བརྟེན་སློབ་མ་ཆོའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྲིད་ལྷ་སྦྱབ་རྒྱུའི་འདུ་ཤེས་རིས་
 འཆང་དགོས་པ་མདོར་ཅི་མ་ཡིན།

དགུ་པ། སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ནི། སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་
 འཛིན་གྱ་སོ་སོར་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ནི་དེ་དང་དེའི་སྟོན་ཏུ་ག་སྒྲིག་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་
 ལ། འདི་ཡང་སྦྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སོ་སོ་གང་དུ་གཏོགས་པའི་སློབ་གྲྭ་སྦྱིའི་སློབ་
 ཆེན་དང་བྱེ་བྲག་རང་གི་ཁྱར་དུ་འབབ་པའི་སློབ་ཆེན་ཁག་འཛིན་གྱ་མ་ཚུགས་
 སྟོན་ནས་ག་སྒྲིག་བྲིས་པ་དགོས་གཤེད་དང་། སྦྱིར་ཤེས་ཡོན་གྱི་སློབ་གཉེར་ཁང་
 ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེའི་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་སློབ་གཉེར་གྱི་དགོས་མཁོའི་
 རིགས་རྣམས་ནི་ལས་དོན་གྱི་ཨང་དང་པོའི་གས་སུ་བཞག་ནས་དེ་ཉིད་རྩལ་འདོན་
 བྱེད་དགོས་པ་དེ་བཞིན། དགེ་ཆེན་རྣམས་པས་ཀྱང་རང་གི་ལས་འགན་དུ་འབབ་པ་
 དེ་ཉིད་ལས་དོན་གྱི་ཨང་དང་པོའི་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ། སློབ་ཆེན་དང་སློབ་ཁྲིད་རང་
 སྦྱང་དགོས་རིགས་རྣམས་སྟོན་ཚུད་ནས་ག་སྒྲིག་ཨང་གསར་བྱེད་བྱུང་བ་དགོས།

བྱེ་བྲག་སོ་སོར་བགོ་སྐྱལ་དུ་ཐོབ་པའི་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའི་སློབ་ཆེན་རྣམས་
 སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་དུས་ཚོད་ཇི་ཡོད་དང་བསྟུན་ཏེ་ཆ་བགོས་དང་། བདུན་རེའི་སློབ་ཆེན་
 ཡང་བདུན་རེའི་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ཆ་བགོས་བྱས་པ་དེ་བཞིན་སྟོན་ཚུད་ནས་སྦྱ་ཆོས་

སྤྱ་མ་སོང་བར་ནང་སྤྱང་དང་སྤྱངས་བཤད་ཀྱིས་སློབ་ཁྱིད་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ཀ་
ཀོར་དང་ཆམ་ཆོམ་མ་དགོས་པར་བྱང་ཤ་ཐེབས་ངེས་དགོས། སློབ་ཆན་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཐོག་ལོ་མང་སློབ་ཁྱིད་ཀྱི་ཉམས་སྤྱང་སོན་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་རང་སྤྱང་མ་བྱེད་ཀྱང་
རུང་མོད། དེ་མིན་ནམས་ནི་མིང་ཆོག་གི་དག་ཆ་ཚུན་ཡང་སྤྱན་ཚུད་ནས་ག་སྤྱིག་
ཐེན་པ་དགོས། དེ་བཞིན་བསྐྱབས་པ་ནམས་བསྐྱར་འདི་དང་བསྐྱར་སྤྱང་གི་རིགས་
ལའང་རང་ཉིད་དེ་ལ་རྒྱས་མངའ་ཆ་ཆང་ཡོད་པ་བཟོ་དགོས། མང་ཆེ་བའི་སློབ་
ཆན་ནམས་འཛིན་གྱ་ཚུགས་ཐེངས་སོ་སོར་ཆ་བགོས་བྱས་པ་དེ་གཞིར་བཞག་
ལག་བསྟར་དགོས་པ་གསུངས་ཀྱང་ཐུན་ཀྱིས་ལྟར་ན་དེ་ལ་ཉན་ཁ་གཉིས་འདུག

དང་སོ་འཛིན་གྱ་འགའ་ཞིག་ནང་ཤེས་བཙུན་དང་ཤེས་ཆང་མཐོ་བའི་
རིགས་ཡིན་ན་ཆ་བགོས་བྱས་པའི་སློབ་ཆན་དེ་དག་གིས་ཡིད་མ་ཁེངས་པ་དང་མ་
ཆོམས་པའི་རྣམ་པ་མངོན་གསལ་ཡོང་སྤྱིད་པས་དེ་ལ་སྤྱར་གྱི་ཆ་བགོས་བྱས་པ་
དེ་འགྱུར་བ་གཏོང་བའམ་ཡང་ན་སློབ་ཆན་དེའི་ཐོག་སློབ་ཆན་གཞན་ནས་ཁ་སྐོང་
བྱས་ཏེ་སློབ་ཆན་ལ་ཡིད་མགུ་བར་བཟོ་དགོས།

གཉིས་པ་འཛིན་གྱ་འགའ་ཞིག་ཤེས་བཙུན་ཞན་པའམ་ཤེས་ཆང་གིས་མ་
ལྟར་བའི་དབང་གིས་སློབ་ཆན་ཤེས་དཀའ་བའམ་རང་སྤྱང་མ་ཐུབ་སོགས་ཀྱིས་
ཡིད་ལུས་ན། སློབ་ཆན་ཆ་བགོས་ཏེ་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་སློབ་ཁྱིད་
བྱེད་སྤྱངས་གོ་བདེ་བའམ་སྤྱ་རུ་གཏོང་དགོས། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་སྤྱིག་ཁྱིམས་ལྟ་
བུའི་སློབ་ཁྱིད་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་ན་འཛིན་གྱ་བ་རྣམས། སློབ་ཆན་ལ་མི་མོས་བའམ་
སློབ་ཁྱིད་ལ་མི་མོས་པས་སློབ་སྤྱང་གི་དོ་སྤྱང་ཞན་དུ་སོང་བའམ། སྤྱིག་འཆལ་
བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དང་སློབ་ཁྱིད་བྱས་པའི་དགོས་པ་དོན་ཐོག་ཏུ་མ་
སྤྱོན་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད།

དོན་ཐོག་ཏུ་བསམས་ན་སློབ་ཁྲིད་གང་བྱས་པ་དེ་སློབ་མ་ཆོར་གོ་རྟོགས་
 ཐུབ་ངེས་དང་སེམས་ལ་འཇགས་ངེས་བཟོ་དགོས་པ་ལས། དགེ་ཆན་ཆོས་སྦྲབས་
 བདེ་ལོན་དང་རང་འགན་ཁུལ་འབྲེལ་བདེ་མིན་གྱི་དབང་དུ་བཏང་ན་ནམ་ཡང་མི་
 འགྲིག། སློབ་མ་ཆོས་ཤེས་ཆད་ལ་ལྟོས་ཏེ་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་གཏན་འབེབས་དགོས་པ་
 ལས། དགེ་ཆན་གྱི་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སློབ་ཁྲིད་གཏན་འབེབས་བྱེད་ན་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་
 རེད། གང་བསྐྱབས་པ་དེ་སློབ་མ་ཆོས་ཤེས་པ་བཟོ་དགོས་ཞེས་སྒྲ་བ་མང་ཡང་དེ་
 བྱི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། གཅིག་གི་སློབ་ཆན་ནང་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཤེས་པ་སྤིང་ཡང་པལ་
 ཆེ་བས་དེ་ལྟར་མི་ཐུབ། བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ནས་བརྒྱད་ཅུ་ཡར་ཐོན་ན་སློབ་སྦྱང་གི་སྐྱལ་
 བཟང་ཅེ་ཕྱད་དུ་བཅི་དགོས། བརྒྱ་ཆ་བྱུག་ཅུ་ཡར་ཐོན་ན་སློབ་གྲར་ཞུགས་པའི་
 དགེ་མཆན་ཐོབ་པ་ཡིན། བརྒྱ་ཆ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ཡར་ཐོན་ན་སློབ་སྦྱང་གི་འགྲོ་བྱེད་
 ཚུད་ཐོས་སུ་མ་ཤོར་ཅམ་ཡིན། དེ་མན་ཆད་ནས་སློབ་གྲར་ཞུགས་པའི་མི་ཆེ་སྟོང་
 ཟད་དུ་ཤོར་བར་འཛོག་དགོས། བསྐྱུས་ན་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཅུ་ཡང་སྡེ་ཅེ་ཕྱད་དང་དེ་
 ནས་བྱུག་ཅུ་ཡན་ཡང་སྡེ་དང་པོ། དེ་ནས་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་བར་ཡང་སྡེ་འབྲིང་དང་།
 དེ་ནས་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་བར་ཡང་སྡེ་གསུམ་པ་དང་དེ་མན་ཆད་སློབ་སྦྱང་གི་ཡང་
 རིམ་དགོས་མེད་དུ་བཅི་དགོས།

དེ་བཞིན་སློབ་གྲ་བཅས་འཛིན་གྲ་བ་བཞི་ཆ་གསུམ་ཡན་ཡང་སྡེ་དང་པོའི་
 གས་སུ་ཚུད་ན་འཛིན་གྲ་དེ་ཡང་སྡེ་དང་པོ་དང་། བཞི་ཆ་གཉིས་ཡན་ཡང་སྡེ་དང་
 པོའི་གས་སུ་ཚུད་ན་འཛིན་གྲ་དེ་ཡང་སྡེ་གཉིས་པ་དང་། བཞི་ཆ་གཅིག་ཡན་ཡང་
 སྡེ་དང་པོའི་གས་སུ་ཚུད་ན་འཛིན་གྲ་དེ་ཡང་སྡེ་གསུམ་པའི་གས་སུ་ཚུད་པ་དང་
 དེ་མན་ཆད་འཛིན་གྲ་རྣམས་ཡང་སྡེ་ཆད་པའི་གས་སུ་འཛོག་དགོས། དེ་བཞིན་
 སློབ་གྲ་སྤྱི་ཡོངས་ལ་སྒྱར་ནའང་དེ་བཞིན་དུ་ཞིབ་འཇུག་གིས་སློབ་གཉེར་བ་རང་

གི་ཤེས་ཚད་དང་ཤེས་བཙུན་ལ་གཞིགས་པས་རན་ལ་འཆམ་པའི་སྒྲོབ་ཁིད་ཇི་
དགོས་གཞིགས་ཏེ་སྒྲོབ་ཁིད་ཀྱི་བྱ་སྒྲིག་བྱེད་ལུགས་མ་ནོར་བ་གནང་དགོས་པ་
དེ་ཡིན། ཡང་སྡེ་བཙུན་སྒྲོབ་གཞན་ཡང་སྤང་བས་སྐྱབས་བསྐྱུན་ཆོག་ངེས་སུ་མཐོང་།

དངོས་གཞི།

བརྒྱུ་པ། སྒྲོབ་ཁིད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ནི། དགོ་ཀན་རང་ཉིད་འཛིན་གྲུར་ཕེབས་
པའི་ཆེ་ཡང་དཔོན་པོའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བྲུ་ལགས་སམ་གྲོགས་པོའི་རྣམ་
པ་ལྟ་བུར་ཕེབས་དགོས། འོན་ཀྱང་། འཛིན་གྲུ་བ་འཆུན་དཀའ་བའམ་གྲོག་ཆེའི་
རིགས་ལ་སྐྱམ་པོའི་རྣམ་པ་སྟོན་དགོས་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཡོང་སྟེད་པ་དེ་
སྐབས་བསྐྱུན་ཀྱི་དགོས་དབང་ཅམ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་འཛིན་གྲུ་དམའ་རིམ་རྣམས་
ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་རྣམ་པ་ཞི་བ་དང་འཇུག་མཉམ་གྱི་ངང་ནས་སྤྱ་གྲུ་ཆོར་
ཞེད་སྤང་མེད་པར་དགའ་མགུའི་རྣམ་པ་ཚུར་བསྐྱུན་སྐབ་པ་བཟོ་དགོས། དེའི་ངང་
ནས་རྩི་བ་རྩི་བའི་ཚུལ་ཡང་གསུམ་ལས་སྤར་བསྐྱབས་ཟེན་རྣམས་ཤེས་ཟེན་མ་
བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དང་། མ་ཤེས་པའམ་ཤེས་དཀའ་བའི་རིགས་ལ་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་ཆེད་དང་། རང་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་མེད་ཆོད་ལྟའི་ཆེད་དུ་རྩི་བ་གསུམ་ཡོད་པས།
སྐབས་བསྐྱུན་གང་རན་གྱི་རྩི་བ་འདྲི་ལུགས་ཤེས་དགོས། ཡང་སྒྲོབ་ཆོར་མ་ཆར་བ་
དང་ཤེས་སྤྱོད་པའི་རིགས་ལ་རྟག་པར་རྩི་མེད་མ་མཛད་ཀྱང་དམིགས་བསལ་ཡོད།

རྩི་བ་འདྲི་བའི་ཆེ་ཡང་དང་པོ་སྒྲོབ་སྤྱག་སྤྱི་ཡོངས་རྩིས་ནས་ལག་རྒྱུང་དུ་
འཇུག་དེ་ནས་ལག་པ་རྒྱུང་མཁན་ནས་གང་འོས་ཞིག་ལན་གདབ་དུ་འཇུག་སྐབས་
རེར་ལག་པ་མ་བརྒྱངས་པའི་ཁྲིད་ནས་ལན་གདབ་དུ་འཇུག་དགོས། དང་ལྔ་པ་
གིས་ལན་འདེབས་མཁན་ལ་ལན་ཐེབས་མིན་གྱིས་ཁ་སྐྱེངས་པ་སོགས་བྱ་མི་རུང་།

དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱིམ་འཕེལ་སློབ་ཁྲིད་མ་ཚུགས་པའི་སྡོན་ལྷན་དུས་མཉམ་པར་འཛིན་གྲུབ་
ཆང་བཤེར་དངོས་སུ་གཏོང་བའམ་མངོན་མེད་དུ་ཆང་མིན་བཟག་ཞིབ་དགོས། དེ་
དང་ཆབས་ཅིག་སློབ་མ་ཆོས་སློབ་སྦྱང་ལ་དོ་སྣང་ཇི་བྱེད་དང་སྤྲིག་ཁྲིམས། སློབ་
སྦྱང་གི་ལག་ལེན་ཇི་བྱེད་སོགས་ལའང་ཟུར་ལྟ་སྟབས་བྱེད་དགོས།

སློབ་པའི་ཆེ་ཡང་ནང་གི་བསམ་སློབ་ཕྱོགས་གཅིག་སློབ་ཆན་དང་སློབ་
ཁྲིད་ལ་ལྟ་བུ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་སློབ་སྟུག་ཆོར་བལྟས་ཏེ་དོ་སྣང་དགོས་པ་གཤམ་
ཆེན་པོ་རེད། དེ་བཞིན་སློབ་ཆན་ཡང་སྤྲོད་གསལ་གསལ་གསལ་སོགས་ཐོག་དོན་གནད་གོ་
དགའ་བའི་རིགས་ལ་དཔེ་དང་མཆན་གཞི། ཆོག་གི་དོན་སོགས་གཞི་རགས་པ་
ལ་སྦྱར་རེ་འབྲེལ་བཟོད་གཉིས་སམ་གསལ་སོགས་བསྐྱར་སྒྲོམ་བྱས་ནས་བསྟན་
པ་དང་། དེ་དོན་སྟུག་ཆོས་གོ་རྟོགས་སྟབས་མིན་ཁོང་ཆོའི་རྣམ་འགྲུར་ལ་བརྟེན་ནས་
ཤེས་པས། ད་དུང་མི་གོ་བའི་རྣམ་འགྲུར་ཐོན་ན་ལན་གཅིག་བཞག་ནས་བསམ་
གཞིག་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ། ཉེན་ཤས་རྗེས་བསྐྱར་སློབ་གནང་ན་གོ་རྟོགས་བདེ་བ་
སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད།

སྐབས་འགར་སྟུག་སྟུག་རིག་པ་བསྐྱེམས་ནས་ངལ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཆེ་
དེའི་དུས་སྐབས་བཟུང་སྟེ་སྦྱང་སྦྱང་སྦྱང་སྦྱང་པོ་རེ་བཤེར་ན་སྦྱོང་ལ་སངས་ཏེ་དོ་
སྣང་དང་དབྱིངས་འཕར་བའི་དགེ་མཆན་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་རེ་སློབ་ཆན་དེ་དང་
འབྲེལ་བར་བྱེད་སྦྱོང་ལམ་དང་ནང་གི་བསམ་པའི་འཁྱེར་སོ། མི་ཆོའི་མདུན་ལམ་
སོགས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་སློབ་གསོ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་ཐར་ལ་རྒྱས་སོགས་
ཀྱིས་མགུ་བ་སྦྱོན་སྟབས་བྱ་རྒྱ། གང་ལྟར་ཡང་ཐབས་ཚུལ་རྣམས་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་གང་བསྟན་པས་ཀྱང་སློབ་པའི་སེམས་ལ་འཇགས་ངེས་བཟོ་དགོས་གཤམ་ཆེ་
བ་ལས་སློབ་ཆན་ཆར་ཐབས་བྱ་རྒྱ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། ཁྱིམ་གྱི་ལོགས་

ནས་ཡོང་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ལོ་དེའི་སློབ་ཚན་ཆ་ཆ་ཆ་ལོ་དེར་བསྐྱབས་ཟིན་དགོས་
པ་སྐྱབས་བསྐྱབ་ཀྱི་དགོས་དབང་རེད།

མཐུག་གི་བྱ་བ།

བཅུ་གཅིག་པ། སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་མཐུག་སྐྱོང་ནི། བསྐྱབས་ཟིན་རྣམས་ཚུད་
ཟོས་སུ་མ་སོང་བར་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ལ་མཐུག་གི་བྱ་བ་ཟེར།
དེའི་དོན་དུ་འཛིན་བྱ་དང་རང་སྤྱོད་སོགས་སུ་ལྟ་རྟོག་དང་སྐྱུལ་ལྷུག་ལན་འདེབས་
སོགས་སློབ་མར་སློབ་སྤྱོད་གི་མཐུན་འགྱུར་འཕུས་ཤོར་མེད་པར་དམ་གཟབ་མཛད་
གལ་ཆེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་སློབ་ཚན་སློབ་སྦྱངས་སྐོར་ལའང་དགོ་ཆུན་ནང་ཁྱལ་
གོ་བསྐྱར་དང་། སློ་སྤྱད་སྤེལ་རེས། སྤྱིག་ཁྲིམས་དང་སློབ་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ་ལའང་
གོ་བསྐྱར་སོགས་པན་གྲོགས་གང་ཐུབ་བྱུང་ན་སློབ་མའི་ངོས་ནས་དགོ་ཆུན་ལ་
ལྟ་སྦྱངས་ལེགས་པ་དང་བཅེ་བཀྱར་ཆེ་བ་དང་། དགོ་ཆུན་ངོས་ནས་སྤྱིག་སྤྱོད་ལ་
གཞོན་ལྷགས་ཆེ་ཞིང་དུང་ལེན་ཆེ་བ་བཅས་ཀྱི་དགོ་མཆན་དམིགས་བསལ་ཅན་
ཡིད། གང་བསྐྱབས་པ་དེ་ཚུད་ཟོས་སུ་མི་ཤོར་བའི་སྤྱད་དུ་ལྟ་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ་ལའང་
དམ་སྟོད་རན་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། སློབ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་མདོ་
དོན་སྤྱོད་པོ་ཤེས་ཡོན་དང་བཟང་སྤྱོད་ཡ་མ་བྲལ་བའི་སློ་ནས་གཞུང་འབངས་ཀྱི་སྤྱི་
ཞུ་སྐྱབ་པར་མཁས་མཛདས་གཉིས་ལྟན་ཡོང་བའི་ལམ་སྟོན་དང་སློབ་གསའི་སློ་
མཐའ་ལས་པའི་ལམ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་སྐོར་ཅི་ཐུབ་མཛད་གལ་ཆེ།

ལ་ལས་སློབ་ཚན་ནང་གང་གསལ་བ་དེ་ཁོ་ན་སློབ་ཁྲིད་ལས་འགན་ལས་
གཞན་དུ་ལས་འགན་མེད་ལྷགས་བཤད་དེ་དེ་ལ་ཐེ་བྱས་བྱས་ན་མི་འགྲིག་པར་སྐྱ་
བ་མང་ཡང་། ཞིབ་དུ་དཔྱད་ན་གོང་རིམ་གྱི་བཀའ་དང་མ་འབྲེལ་བར་འཛིན་སྤྱོད་གི་

སྟོགས་ལ་ཐད་ཀར་ཐེ་བྱས་མི་ཆོག་པ་དང་། སྟོབ་སྟོན་སོགས་ཀྱི་འགན་ཡང་མི་སྤང་
 བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་བདེན་ནའང་། འགའ་ཞིག་ནང་སྟོབ་ཁྱིད་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་
 འགན་མཉམ་འབྲེར་དགོས་པ་དང་། སོ་སོས་སྤྱབ་ན་གང་ཅི་ཐད་ལའང་ཁུར་འགན་
 བཞེས་དགོས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དང་། བྱད་པར་རང་ཅག་ཤོད་ཀྱི་སྟོབ་གྲ་ཁག་
 ཏུ་འཛིན་སྐྱོང་དང་ཆ་རྒྱུན་དབང་ཆད་དང་སྐྱོང་ཆ་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་ལྡེང་རེས་
 མེད་པ་དང་། དགེ་ལས་ཡོངས་ནས་བྱར་བ་བྱ་འདེགས་དགོས་པ་མངོན་གསལ་
 ཆེ་བས། དགེ་ཆུན་སོ་སོ་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་སྟོབ་ཆུན་གྱི་ལས་འགན་འཁྲུལ་ཅམ་
 མ་ཡིན་པར་སྟོབ་མའི་སྟོད་ལམ་རྣམ་བཞི་གང་ཅིའི་ཐད་ལའང་ལམ་སྟོན་དང་མཐུན་
 གོགས་དགོས་པ་ནི། སྟོང་རྩེ་དང་ལྷག་བསམ་གྱི་རྩ་བ་མ་ལྡེང་ནའང་རིགས་
 རུས་གཅིག་པའི་ཤ་ཆའི་ལས་འགན་དུ་འབབ་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། ལྷག་བསམ་གྱི་ར་
 བ་ཇི་ཅམ་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་དོན་ཕན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འཕེལ་སྤྱབ།

དོན་སྟོང་དགེ་ཆུན་གྱི་ངོས་ནས་སྟོབ་མ་ལ་བྱམས་བཅེ་འབྱམས་སྐྱས་
 པའི་སྟོན་ནས་ཤ་ཆ་སྟོང་བཅངས་དང་སྟོབ་ཁྱིད་མཁམས་ཤིང་བྱང་ཚུབ་པ་དགོས་པ་
 ལྟར། སྟོབ་མ་ཆོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་སོ་སོའི་པ་མ་བས་ཀྱང་དགེ་ཆུན་གཅིག་མཐོང་
 ཆེ་བ་བྱས་ཏེ་གྲུས་ཞབས་དང་། བཀའ་སྟོབ་དང་ལེན་སོགས་སྟོད་ཀྱི་སྟོན་གསུམ་
 སྤངས་པའི་སྟོབ་ཁྱིད་ལ་ཉན་སེམས་གོམས་གསུམ་བྱེད་དགོས། གང་གིས་ཤེ་
 བ། པ་མས་རང་ལུས་སྟེན་ནས་རང་མགོ་མ་ཐོན་བར་དུ་འཆོ་སྐྱོང་དང་བྱམས་
 སྐྱོང་གནང་བ་བཀའ་བྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་ཡང་། དགེ་ཆུན་གྱིས་རང་ལ་ཤེས་ཡོན་དང་
 མི་ཆོའི་མདུན་ལམ། སྤྱི་སྤེར་གྱི་དོན་ཆེན་བསྐྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 རྣམས་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུང་དེ་སྟེན་བ་དེ་བས་ཀྱང་བཀའ་བྲིན་ལྷག་པར་ཆེ། དེའི་ནང་
 རས་ནང་དོན་རིག་པ་དང་སྐྱོར་སྤྱོད་བྱས་ན་ཤེས་རིག་གི་ཡོན་ཏན་སྟེན་པ་ནི། ཆེ་

འདི་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀའི་མདུན་ལམ་དང་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་བྱིན་པས། ཤེས་
རིག་གི་དགོ་ཆུན་ཙམ་མ་ཟད་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བསམས་ནས་དད་གུས་
དཔག་མེད་དང་བཅས། བཙེ་སྤྱང་དང་བཀའ་སློབ་དང་ལེན་ཏུ་དགོས་པས་དེ་དག་
གི་ལམ་སྟོན་ཡང་དགོ་ཆུན་རྣམ་པས་གནང་དགོས།

གསར་བརྗེའི་ལམ་ལུགས་ནང་དུ་དགོ་ཆུན་དང་དགོ་སྤྱག་མཉམ་གྱ་
བཞིའི་སློབ་ངན་ཞིག་དར་ཡོད་པ་དེར་ང་ཚོས་གཡམ་རྒྱག་བྱ་མི་རུང་། གང་གི་
ཞེན། དུས་རབས་དུ་མ་ཞིག་ནས་དགོ་ཆུན་གྱི་ཕོགས་ཐོབ་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་
རྒྱགས་པ་དང་ཕོགས་ཐོབ་རྣམས་སློབ་སྤྱག་ཚའི་ངོས་ནས་སྤྱོད་པ་དང་། བཙེ་
བྲལ་འབྲས་མཉམ་གྱི་ལྟ་བ་སྤེལ་མཁན་མང་བ་དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་ལས། དེ་ལྟ་
བུའི་ལམ་ལུགས་དར་ཡོད་ནའང་། དེས་དགོ་སློབ་གཉིས་ཀ་ལ་འདུགས་རྒྱུན་
ངན་པ་དང་གཞོད་ཆབས་རྗེ་ཆེར་བྱིན་ཡོད་ལ། ཐ་མར་སྦྱོར་ནི་སློབ་སྤྱག་རྗེས་
མ་ཚའི་ཐོག་འབབ་རྒྱ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད།

ཚོང་ཁང་དུ་དངོས་ཐོག་ཉོ་བ་དང་སློབ་ཁང་དུ་དགོ་ཆུན་ས་ནས་ཤེས་རིག་
ཉོ་བ་གཉིས་ཐོབ་ཐང་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་དེ་ནི་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་ས་པས་གཏུམ་ཆེ་བའི་
སྦྱོན་རེད། དགོ་སློབ་མཇུག་བཙེ་བྲལ་བ་ནི་རི་དྲགས་ཀྱི་བྱི་ཚོགས་ལྟ་བུ་མཛོན་
གསལ་རེད། སོ་སོར་ཁལ་འབབ་ཀྱི་བྱ་བ་གང་འཁྱོལ་ལ་དབྱིངས་ཁུགས་ན་མི་
ཚའི་རིང་ལ་ཁལ་འབབ་ཀྱི་བྲན་གཡོག་དང་ལྟག་བསམ་གྱི་འོད་མདངས་མེད་པར་
སྤུན་ནག་ཅན་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་རེད། ཁལ་འབབ་ཐོག་ལྟག་བསམ་དང་གཞན་པན་གྱི་
ཆེ་བ་རྣམ་དག་ཅིག་འོད་ན་མི་ཚོགས་ནང་ཡར་ཐོན་གྱི་འོད་མདངས་འཕྲོ་བ་ཞིག་
ཆགས་ཀྱི་རེད། གང་ལྟར་དགོ་སློབ་པན་ཚུན་བྱམས་བཙེ་དང་ཤ་ཆས་སྦྱོང་རེས་
ཀྱི་གཞུང་ལམ་ཞིག་འོད་ན་མཆོག་དཔན་སུ་ཡིན་ནའང་འགྲོ་བ་སྦྱོད་བདེ་བ་དང་།

པད་མའི་མཆོ་ལ་ལྷ་འོད་བཞིན་བཅོས་མིན་གྱི་འཇུག་མདངས་འཕྲོ་རེས་དང་པན་
 ཚུན་མོ་ཕུགས་གཏད་རེས་སོགས་ཀྱིས་བག་ཐེབས་དང་དགའ་སྦྱིད་ཀྱི་ཆོར་བ་
 རྒྱན་མི་ཆད་པ་བསྟན་གྱི་རེད། དེ་ལས་སྒྲོག་སྟེ། བྲིམས་ལུགས་ཁོ་ནའི་ལམ་ནས་
 གོམ་བཟོད་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་པན་ཚུན་ཞིད་སྤང་དང་དོགས་ཐོབ། ལུས་
 པ་དང་གུ་དོག་སྤྲུག་ཆང་བསགས་ནས་བསྟན་རྒྱ་ལས་འོས་མེད། བྲམས་བཅའི་
 ལམ་ནས་པན་ཚུན་མཛུ་འབྲེལ་འཕེལ་བ་ནི་ཞི་བདེའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པ་ཆང་
 མས་སྤྱོད་ཆོར་ལ་ཡོད་པ་དེ་རེད།

དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཡོན་གྱི་འཆད་ཉན་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་སྐར་གྱི་བྱ་བ་བཟང་
 སྤྱོད་དུ་སྦྱར་བྱེད་ཀྱི་ནང་གི་འབྲུལ་འཁོར་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ཐོག་བཟང་
 སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་སློ་བྱེ་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས། སྤྱིར་ཤེས་རིག་ལ་ཆོན་རིག་དང་ས་ཁམས་
 རིག་པ། སྤྱིད་དོན་རིག་པ། ཆོང་དོན་རིག་སོགས་ཁ་བྱེ་བཤམས་འབའ་ཞིག་གི་ཤེས་
 རིག་དང་རིག་གཞུང་དེ་དག་ལ་རྩེ་ཅམ་སྦྱངས་ཀྱང་རིག་པའི་གོ་རྒྱ་འབྱེད་པར་
 ཅུས་མོད། ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་ཕུགས་པན་གྱི་ཆ་རྒྱུན་སྦྱབ་པར་མི་ཅུས་པ་
 བྱི་གཞུང་ལུགས་དེ་དག་བཤམས་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་
 དང་ཕུགས་པན་གྱི་ཆ་རྒྱུན་སྦྱབ་བྱེད་རིམ་བྱ་ཞིག་དགོས་ཤི་ན། ནང་དོན་རིག་པ་
 དངོས་སམ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་རིག་དག་ལས་བསྦྱབ་དགོས་པས། སློབ་འབྲིང་
 ཡན་ཆད་ལ་དེ་ཉིད་གང་དང་གང་མཁོ་བ་སློབ་ཆོན་དངོས་སམ་ཁ་སྐོང་དུ་བཅུག་
 བས་བསྦྱབ་དགོས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་སྦྱབ་མི་འདོད་པ་སྤྱི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྤྲུག་བསྐྱེད་འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། །སྤྲུག་
 བསྐྱེད་རྒྱ་ལ་མངོན་པར་རྒྱག་ །བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་ཐུག་པས། །རང་གི་བདེ་
 བ་དག་ལྟར་འཛོམས། །ཞེས་གསུངས་ལྟར་རོ། །བྱད་པར་དུ་དེ་དག་ལ་སྦྱངས་

པས་རིག་པའི་སྒོ་རྒྱར་འབྱེད་པའི་ཆ་རྒྱན་དུ་གྱུར་ཡང་ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་
ཕྱགས་པན་གྱི་མདུན་ལམ་སྤེལ་བར་མི་རུས་དེ་འདྲ་བ་ནི་ཤེས་རིག་ཡིན་གྱི་རིག་
པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞི་བདེའི་ཆ་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རིག་དང་ནང་
དོན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་རིག་དག་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས་ཤེས་
ཡོན་ཞེས་ཤེས་རིག་དང་ཡོན་ཏན་བྱང་འབྲེལ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་རང་
ཅག་པོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་སྤྱིའི་ཆེད་ས་མཐའ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཕྱགས་དང་
འབྲེལ་ཐབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དེ་དག་ལ་འཆད་ཉན་བགྱིས་པའང་སྤྱི་སྤྱིར་གྱི་བཟང་
སྤྱོད་དང་ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་འཕེལ་བའི་ཆ་རྒྱན་དུ་རང་གིས་ངེས་པར་བསྒྱུར་
ཐུབ་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་བཟང་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་ཆ་རྒྱན་ཆར་
ནས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤྱིར་ཡོན་ཏན་ལ་ལུང་གི་ཡོན་ཏན། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན། སྤངས་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་གསུམ་ཡོད། དངོས་སམ་བརྒྱད་པའི་སྒོ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་
པོ་དང་སྤང་དོར་མ་ནོར་བ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་སོགས་ཀྱི་
གཞུང་ཕྱགས་དག་ནི་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན། དེ་དག་འཆད་ཉན་བགྱིས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་དོར་མ་ནོར་བར་རིག་པའི་
ཤེས་རིག་དག་ནི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མི་དགེ་བ་བརྒྱ་རགས་རིམ་ནས་སྤྱིར་
བའི་ཡོན་ཏན་དག་ནི་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་འཛོལ། དེ་གསུམ་ཀའམ་གང་རུང་
གིས་ཕྱག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཕྱག་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དགེ་སྤྱོད་གང་ཞིག་ཤེས་
ཡོན་ཅན་གྱི་གྲོས་སུ་ཕེབས་མཁན་ཡིན་པར་བརྟེན་ཡོན་ཏན་དེ་གསུམ་ལ་རྟོག་ཏུ་
འབྱུངས་ཐུབ་པ་དགོས་སོ། །

འཛིན་རིམ་གྱི་བྲག་སོ་སོར་བཤད་པ།

༡ འཛིན་བྱ་དམའ་རིམ་གྱི་བྱ་བ། ༢ འབྲིང་གི་བྱ་བ། ༣ མཐོ་རིམ་གྱི་བྱ་བ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་འཛིན་བྱ་སོ་སོའི་ནང་དུ་འང་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་བར་བར་དུ་ངལ་གསོ་ཡང་སློད་དགོས། གཞི་རིམ་སློབ་ཚུངས་མིང་རྒྱུད་གི་དག་ཡིག་སློ་འཛིན་དང་དཔོན་གྲིས་གཏོང་རྒྱ། མིང་རྒྱུད་གི་དག་ཆ་རྣམས་གངས་འཛོལ་གསོག་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། སློབ་འབྲིང་གི་ཆེ་ཆེག་གི་དག་ཆ་དང་ཆེག་སྒྲུབ་ཐུང་དུ་ཡིག་འབྲུག་སུམ་ནས་བྱག་སོགས་ཀྱི་བར་གང་རན་བྱ་རྒྱ། རི་བ་འཕྲིལ་ན་ཡང་མིང་ཆེག་གི་དག་ཆ་གཙོ་བོ་དང་སྤྱ་བྱ་ཚུངས་ལ་སྐད་ཆ་ཤོད་དུས་རང་ཉིད་ཀྱང་སྤྱ་བྱའི་རྣམ་འགྱུར་དང་སྤྱ་བྱའི་སྐད་གདངས་དང་སྒྱུར་ནས་བཤད་ན་སྤྱ་བྱ་ཡང་དག་འཕྲོགས་ཆེ་བ་དང་སྐད་ཆ་ལ་བག་ཆ་མེད་པར་དག་འབདེའི་རྣམ་འགྱུར་འཕེལ་བ་བཞིན། དེ་དག་ལ་དགོ་ཆུན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྤྱ་བྱ་དང་ཀྱན་སྦྱོད་མཉམ་འབྲེས་ལྟ་བུ་གནང་གལ་ཆེ་བ་དང་། སློབ་པའི་ཆེ་ཡང་མིང་རྒྱུད་གི་དག་ཆ་སློ་འཛིན་དང་ཡིག་གཟུགས་དཔེར་བརྗོད་དང་དཔེ་རིས་ཁག་ཡང་ཡང་འབྲི་བ་དང་ངོ་སློད་འཆམ་པོ་བྱེད་ཤེས་པ། ཅིང་མའི་ལམ་ནས་སློབ་ཚུལ་ཤེས་པ། སྤྱ་བྱ་སོ་སོའི་དེབ་ཆས་ཉར་ཆགས་བྱེད་སྤྱོད་ལ་རོགས་པན་འབྲས་ཆང་ཐུབ་པ་སོགས་འཆབ་མེད་མཁས་ཚུལ་གྱིས་སྤྱ་བྱ་སྦྱངས་དང་མཐུན་པར་སློབ་ཁྲིད་དུ་འཇུག་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས།

སྤྱ་བྱ་ཚུངས་པ་འགའ་ཤས་རིག་པ་གསལ་ཞིང་སྦྱོད་པ་ཅིང་བ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཅིང་མའི་ལམ་ནས་ཉེས་ཆད་རྒྱག་དགོས་སྲིད་ནའང་ངོ་གནག་དང་རྩལ་བརྗོད་བྱས་ཏེ་ཉེས་ཆད་བཏང་ན་མི་འགྲིག། གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེས་སྤྱ་བྱ་གཉའ་ཆག་པ་

དང་ཡིད་འཁུམས་ཤིང་ཉོན་སྤང་འཕེལ་བའི་རྒྱུན་བྱེད་ཀྱི་རེད། སྤྱ་གྲུ་འགའ་ཞིག་ཁ་
སྟབས་ཞན་ཞིང་ཉོན་སྤང་ཆེ་བ་ཡིན་ན། དེ་ལ་འང་ངོ་གནག་དང་སྤྲིགས་ར་སྤྱད་པ་
སོགས་མི་རུང་ཞིང་གཟེངས་བསྟོད་དེ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བ་ལས་ཉེས་པ་
མཐེལ་འདོན་སོགས་བྱེད་མི་རུང་། ཉེས་ཆད་ཐུན་བྱ་རྒྱག་དགོས་ཤིང་ནའང་ཡིད་
ཁུམ་དུ་མ་འདུག་པར་ཅེད་མའི་ལམ་ནས་རོགས་པ་བྱེད་ཤེས་དགོས། གང་ལྟར་
ཡང་སྤྱ་གྲུ་རྣམས་དགེ་ཆན་ལ་དགའ་སྦྱིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་ཞེད་སྤང་གི་རྣམ་པ་
མི་འབྱུང་བར་འབད་དགོས། དེ་བཞིན་སྤྱ་གྲུ་དང་མཉམ་འདྲིས་མཉམ་གཤིབས་
ཀྱིས་སྤྱ་གྲུར་ཅེད་ཐོགས་མཐུན་ཐོགས་ཀྱིས་མགུ་བ་སྦྱིན་ཐུབ་པ་ཅིས་ཀྱང་དགོས་
པ་བཅས་དཔེ་མཆོན་ཅམ་སྟེ། ཞིབ་པ་ནི་སོ་སོའི་རྣམ་དབྱེད་བཏོན་ནས་སྤྱ་གྲུའི་
གཤིས་སྟོན་ལ་དཔགས་ཏེ་སྟོང་ལུགས་མཁས་པར་བྱ་རྒྱུ་དང་། རྒྱས་པ་ནི་ཕྱི་
རྒྱལ་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་སྟོབ་ཆན་ཁག་ལ་ཞིབ་འདུག་གནད་ན་པན་རྒྱབས་ཆེ་བས་
དེར་གཟིགས་པར་འཆའ།

གཉིས་པ་གཞི་རིམ་སྟོབ་འབྲིང་སྐབས་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་གོང་སྟོས་གཞིར་
བརྩམ་ཐོག་སྟོབ་སྤྱ་གྲུ་འདི་དག་ཤེས་བཅོམ་དང་རྣམ་དབྱེད་ཤེས་རིག་གསུམ་འདྲིལ་
གྱི་ཡར་རྒྱས་འགོ་བཞེན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཤེས་བཅོམ་བཟང་ཞན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
ཀྱང་འབྱུག་ཡིག་ཡར་ཐོན་དང་བཅས་ཆོག་སྟུབ་ཀྱི་དག་ཆ་ཅལ་འདོན་དང་སྟོབ་
ཆན་རྣམས་ལ་སྟོབ་ཁྱིད་སྤར་བས་ཤུགས་རི་ཆེར་གཏོང་བ་དང་དེ་བ་དེས་ལན་
རྣམས་ཀྱང་བརྗོད་དོན་ཐོག་གཙོ་བརྩམ་བྱེད་དགོས། སྟོབ་སྤྲིག་ཀྱང་སྤར་ལས་ཅུང་
དམ་དུ་གཏོང་བ་དང་སྟོབ་གསོ་ཡང་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོབ་གསོ་
གཞི་རྒྱ་ཆེ་དུ་གཏོང་དགོས། ལུབ་ཤྲོགས་པའི་སྟོབ་གྲུ་པལ་ཆེ་བར་ཆོས་ཀྱི་སྟོབ་

1 མཆོམས་འདིར་ཡིག་འབྲུ་ཁ་ཤས་ཆད་འདུག

གསོ་བྱེད་མི་ཚོག་ཀྱང་རང་ལུགས་ཚོས་ཀྱི་སློབ་གསོ་གཏིང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་
དང་། ཅི་སྟེ་ཉེས་ཆད་ཀྱང་མང་ཏུ་གཏོང་དགོས་ཤིང་སྐབས་དེར་འགའ་ཞིག་ལ་
བརྟེན་གཞིན་གྱི་ནམ་པ་སྟོན་དགོས་པ་སྲིད་ཀྱང་རྒྱུན་པར་དེ་ལྟར་མི་རུང་། སྐབས་
དེ་དག་ཏུ་ཅེད་འཛེའི་སྤང་བ་ལུགས་ཆེ་བས་དེ་ལ་གཞིགས་པས་སློབ་ཁྲིད་དང་སློབ་
གསོས་མགུ་བར་བྱེད་ཚུལ་ཐོག་དམིགས་བསལ་གྱིས་དོ་སྤང་བྱ་དགོས།

གསུམ་པ་གཞི་སློབ་ཀྱི་མཐོ་རིམ་ཡན་ལ་འབྲི་སློག་གི་སློབ་སྦྱང་ཟེན་ཁུལ་
ལ་བརྟེན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆབ་ཏུ་སློབ་ཚན་མང་བ་དང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་དགོས་པས།
གང་སློས་གཞིར་བཟུང་ཐོག་ནས་སྐབས་དེའི་ནམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཆད་གཞི་དང་བསྟུན་
པའི་སློབ་ཁྲིད་བྱ་དགོས། ཁོ་ཆེའི་མི་ཆེའི་མདུན་ལམ་དང་། ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་ལམ་
ཕྱོགས་ལ་འང་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་སྐབ་པ་ཆགས་ཡོད་པས་མི་ཆེའི་མདུན་ལམ་སྐོར་
ནམ་པ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འབྲེལ་བརྗོད་གཞུང་བྱེད་དང་འབྲེལ་སོ་སོས་དམིགས་
ལུལ་འདམས་སྒྲུག་བྱེད་ཏུ་འཇུག་དགོས། ཤེས་ཆད་མཐོ་འབྲིང་དམའ་གསུམ་ལ་
གཞིགས་པའི་ལམ་ཕྱོགས་སྟོན་སྟངས་ཀྱང་ཤེས་དགོས། འོན་ཀྱང་། དགེ་ཆུན་
གྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་འགྲོ་དང་མི་འགྲོ་ནི་ཁོང་ཆོར་རང་དབང་བྱེད་ཏུ་འཇུག་དགོས་
སོ། །འོན་ཀྱང་། མཐོ་འབྲིང་ཡན་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་
པ་ལས། དང་པོ། སློབ་སྒྲུག་འགའ་ཞིག་ཤེས་བཙུན་གྱིས་མ་སྡེང་བར་འཛིན་རིམ་
གོང་མར་རིམ་འཛེགས་མི་སྐབ་པའི་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་རིགས་ལ་བཅན་བཅུན་
མི་བྱེད་པར་སོ་སོའི་ནང་བྲིས་དུམ་བཟོ་ལས་རིགས་སུ་གཏོང་ཐབས་བྱེད་དགོས།
གང་ཡིན་ཞེ་ན། མི་སྐབ་པ་ལ་བཅན་སྐྱུལ་ཆེན་སེམས་སློབས་ཉམས་ནས་སྡེན་
པ་ལྟ་བུ་ཅི་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཆགས་ཉེན་ཡོད།

གཉིས་པ། འགའ་ཞིག་འཛིན་གྲ་རིམ་འཛེགས་མི་སྐབ་པའམ་ལེ་དབར་

ཤོར་ནས་སློབ་སྦྱིག་ནས་བྱུང་ཆོ། བག་མེད་འབྲམས་ཉལ་བྱ་འདོད་ཡོད་པ་ཕྱི་རྒྱལ་
ཁག་ཏུ་རྩེ་མང་དུ་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་ཐུས་ལ་སོང་བོད་བའི་སློབ་སྦྱེ་ཁག་ལའང་རྩེ་མང་
འགྲོ་ཉེན་ཡོད་པར་བརྟེན། དེ་དག་མ་སྤྱང་སྟོན་འགོག་ཆེད་བཟོ་ལས་དང་ནང་ལས་
སོགས་ཀྱི་ལམ་ཕྱོགས་བརྟན་པོ་མི་བཟོ་ན། མི་ཆེའི་མདུན་ལམ་ལོག་པར་འཇུག་
མཁན་གྱི་ལུང་པ་གང་པའི་ཉེན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དཔེར་ན། སྟོན་འབྲས་བཟང་པོ་སང་
སེར་གྱིས་བཙོམ་པ་བཞིན་སློབ་གཉེར་གྱི་རྒྱུད་ཆག་དེ་དག་མཐོ་འབྲིང་སློབ་ཁང་
ཁག་གི་འགོ་གཙོ་དང་དགེ་ལས་རྣམས་སློབ་སྦྱོང་གི་ལམ་ལུགས་ལ་བྱས་ཉེས་
ཤོར་བའི་ལན་པ་རེད། དེ་དུས་མཐོ་འབྲིང་སློབ་བྱ་དང་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་
ཁག་ཏུ་འགྲོ་བྱོན་དཔག་མེད་བཏང་བའི་བྱུབ་འབྲས་སུ་སློབ་སྦྱོང་ཡར་སྐྱེད་ཡོང་
རྒྱུའི་ཆར་ཏུ་སྒྲིག་ཕྱོགས་ཉག་ཉག་སྦྱོན་པ་དེ་གང་གིས་སྟོན་ཡིན་པར་ཞིབ་ཅད་
བཅད་ནས་དེའི་འབྱུང་ཁུངས་གང་ཡིན་དང་འགོག་ཐབས་རི་དགོས་ནི། བསམ་སློ་
སྟོན་ལ་བཏང་ན་མཁས་པ་ཡིན། །འགྱོད་པ་ཕྱིས་ལ་སྦྱིས་ན་སྦྱོན་པ་ཡིན། །ཟེར་
བ་ལྟར་མནོ་བསམ་མ་འགྲངས་མ་ཕྱིས་པ་ཞིག་ངས་པར་དགོངས་བཞེས་དགོས།

གཞན་ཡང་དེད་གི་དུས་སུ་སྤིད་བའི་སྤུན་ཆོགས་སམ་ཕྱི་རོལ་ཁྱ་ཁྱ་ཟེང་
ཟེང་ལ་དགའ་ཞེན་རང་ཤྱགས་གྱིས་འཕེལ་བའི་སྐྱབས་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་
ཤོར་ན་སློབ་སྦྱོང་དང་མི་ཆེའི་མདུན་ལམ་ལ་གྱོད་རྒྱུད་ཆེ་བས་དེ་དག་གི་གཉེན་
པོར་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་དགེ་སྤྱིག་སྤང་དོར་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་གནད་དུ་
སྦྱོན་ངས་ཡང་ཡང་བཏང་ནས་འདོད་སྤིད་ཀྱི་སྤང་སྟོན་རྒྱ་ཡན་དུ་མི་གཏོང་བར་
བཀོལ་བྱས་ལ་གཟབ་དགོས་ཀྱི་འདིག་རྟེན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསོས་འཆུན་
ཤིན་ཏུ་དཀའ། འདི་དག་ནི་གཙོ་བོ་ཤེས་ཡོན་འགན་འཁུར་བ་རྣམས་དང་སློབ་
གཉེར་འགན་འཁུར་བའི་སྤྱག་པར་འབབ་ཡོད། སྤྱི་ཆོགས་ནང་སེམས་ལ་པན་

བདེ་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་ན་བདུན་ཅི་ལྟ་བུ་འཕྱང་ཅི་སྤྱོད་དགོས་པ་ལས་མ་འཕྱང་སྤོན་
ནས་སྤྱོད་མོ་བྱེད་མི་རུང་།

དེ་བཞིན་ཆེས་མཐོའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ཁག་ནང་དུའང་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེན་ཁ་
གཉིས་པོ་དེ་ཡོད་བཞིན་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱད་པར་ཉེན་ཁ་གཉིས་པོ་དེ་འབྱུང་ཉེན་ཆེ་
བས་དེ་དག་འགོག་རྒྱུས་སུ་བཅན་ཁྲིམས་དང་བཅན་བྲགས་ཀྱིས་གཙུག་པ་ནི་
ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་མ་ཟད་ཆ་གས་ཤོར་བའི་ཉེན་ཡང་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ཕྱི་
ལོགས་ནས་བཅན་བཀའ་གང་གིས་ཀྱང་འཇུག་དཀའ་བས། སློབ་གཉེར་ལ་སྤྱི་
ཡོངས་ལ་ནང་བསམ་སློབ་སྒྲུབ་དོར་དེ་བཞིན་བསྟན་ཏེ་སོ་སོའི་བསམ་བཞུགས་
ནས་གདུལ་ཐབས་མཁས་ཉམས་ལྡན་པ་བྱས་ན་རྒྱུས་བྲགས་དང་པན་རྒྱལ་ཆེ་
བས། དེ་ནི་ནང་དོན་རིག་པའི་ལམ་ནས་བྱེད་རྒྱུ་རེད་མ་གཏོགས་ཐབས་གཞན་
ཉིད་དཀའ་བ་གང་གིས་ཤེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་དཔྱད་བཟླ་བ་པལ་ཆེ་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དངོས་པོའི་སྤྱིང་ནས་བདེ་བར་འཆོ་བའི་ཐབས་ལམ་ཡང་མ་ཉིད། ནང་བསམ་སློབ་
སྤྱིང་ནས་བདེ་བར་འཆོ་བའི་ཐབས་ལམ་ཡང་མ་ཉིད་ནས་ཅི་བྱ་གཏོལ་བྲལ་དུ་གྱུར་
ཏེ་རང་གིས་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྒྱགས་པ་དང་། མི་ཆེ་སྟོང་ཟད་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས་
རིག་འཆོ་མ་ཟེན་པ་དང་འཆལ་སྤྱོད་ཅན་རེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་དངོས་མཐོང་ལྟར་ཡིན་
ན། འགྲོ་གྲོན་དཔག་མེད་དང་དཀའ་ཆེ་གས་གངས་མེད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱངས་
འབྲས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་རྩོག་བྲུགས་སུ་སོང་ན། དེ་ལས་གྱུར་གྱུད་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

སློབ་གྲུལ་སློབ་གཉེར་སོ་སོར་དེ་ལྟ་བུའི་གནད་འགག་རྣམས་སྤོན་ཚུད་
ནས་རིག་པར་བྱས་ནས་སྒྲུབ་དོར་མ་འདྲོལ་བའི་ལམ་སྟོན་ཕྱིས་སྟོན་མ་ཤོར་བ་ནི་
སློབ་སྤྱོད་གི་འགན་འཁུར་བ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་འབྲི་བའི་ལས་འགན་ཡིན། དེ་ལྟ་
བུའི་ཆེས་མཐོའི་སློབ་ཁང་ཁག་ཏུ་སློབ་ཁྲིད་བྱ་ཚུལ་པལ་ཆེར་སྤྱར་དང་འདྲ་མོད་

ཁྱད་པར་ནི་དགོ་ཆེན་ཡང་སློབ་ཆེན་ལ་མཁས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྲིད་ལུགས་
སྤྱི་དང་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་དོན་རིག་པ། ཤེས་རིག་སྤྱི་ལ་མཁས་སྤྱོད་ཆེ་བ་
ཞིག་དགོས་ཤིང་བྱེ་བྲག་བོད་རང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་ཁང་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
ནང་དོན་རིག་པ་ལ་མཁས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དུ་མ་ཞིག་དགོས་ཤིང་སློབ་ཆེན་ནང་དུ་ཡང་
ནང་དོན་རིག་པ་རྒྱ་གང་ཆེ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། བྱི་རྒྱལ་གྱི་ཆེས་མཐོའི་སློབ་གཉེར་
ཁང་སོ་སོར་ཆོས་སློབ་མི་ཆོག་པ་མང་ཡང་ནང་དོན་རིག་དང་ཆོས་ལུགས་གཞན་
ཀྱི་རིག་གནས་ཁག་སློབ་བྲིད་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་རང་ལུགས་ཆོས་ལུན་གྱི་མི་
རིགས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་བས་ཀྱང་ནང་དོན་རིག་པ་སློབ་བྲིད་བྱ་རྒྱུ་ཁ་ཆ་དགོས་
གཏུགས་དང་མེད་མི་རུང་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

ཕྱིའི་དཔལ་འབྱོར་ལམ་ལུགས་དང་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བྱུང་འབྲེལ་ལྷན་
ཆོགས་ལ་སྤངས་ཏེ་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་མེ་ལྷེ་འབར་པའི་སྐབས་འདིར་ནང་དོན་རིག་
པའི་བདུན་ཅིའི་ཟེལ་མངར་གྱིས་ཁྲབ་བདལ་མ་བྱུང་ན། རུབ་སྟོགས་སུ་འཕྲད་
བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ་དེ་བཞིན་རང་སྟོགས་སུ་འཆང་ནས་ཡོང་རྒྱུར་གཤོན་མི་བ་
བ་རེད། ཡར་ཐོན་ཆེ་བའི་མི་རིགས་ནང་དུ་ཕྱིའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཆོར་བ་འདི་བྱངས་
དང་འདི་མ་སྤྱོད་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ནའང་། ནང་དོན་རིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཞི་
བསིལ་ཆོས་ཀྱི་བདུན་ཅིའི་ཆོར་བ་བྱངས་མ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ནང་དོན་གྱི་ཆོར་
བ་མ་ལྡེང་བའི་དཀའ་ངལ་སེལ་མ་བྱུང་བ་བསྐྱད་འདུག དེ་ལྟར་བྱ་ནང་གི་སེམས་
འཆོ་མ་ལྡེང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་དེ་དག་ཁྲོད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ནང་དུ་
སེམས་འཆོ་འཆོལ་བར་འཆང་ཁ་ཡོད་བཞིན་པ་རེད། ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་ལུགས་
ནང་དུ་འང་ནང་དོན་རིག་པ་རྒྱ་ཆེ་གཉིད་ཟབ་ཡོད་ཀྱང་ཇི་བཞིན་འཆད་ཉན་བྱེད་
པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་གཉིད་ཟབ་ཆེ་བ་དེ་དག་ས་འོག་གི་གཉེར་

བཞིན་མཁོ་སྤྱོད་མ་ཐུབ་པ་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མངས་པའི་རང་བཞིན་རེད།

ཐེག་ཆེན་པོའི་ནང་དོན་རིག་པ་འང་དེ་བཞིན་འགྱུར་ཉེན་རྗེ་གསལ་དུ་ཕྱིན་
ཡོད། དེས་ན་རང་ལུགས་ཐུན་མིན་གྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་ཁག་མང་གསར་
འཇུགས་དགོས་ཆེ། དེའི་སློབ་ཆུང་ལ་དམིགས་བསལ་བསྐྱོད་དགོས་ངེས། སློབ་
ཁྲིད་སྐབས་སློབ་ཆུང་སོ་སོའི་ཆོག་གི་འབྲུ་དོན་བཀའ་ཐུབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོམས་
པར་བརྗོད་དོན་ལུ་ཐག་ཆོད་པའི་འགྲེལ་བརྗོད་དང་བསྐྱོད་ཀྱི་དགག་དགོས་ཅི་
ཡོད་སྟེ་གཞུ་པོར་གནས་ནས་འཁྲིད་ཐུབ་པ་དགོས་ལ། དྲུགས་གཅོད་ཀྱི་རིགས་
ལ་སློབ་གཉེར་བ་ཆོར་རང་གི་རིགས་ཅུལ་བསྐྱར་དུ་འཇུག་པ་དང་མཐའ་མའི་ཐག་
གཅོད་དགེ་ཆུན་ཆོས་གནང་འོས་གནང་དགོས་པ་དང་། སྤྱིད་དོན་གྱི་ལྟ་བུལ་འབ་
མིན་ལ་རང་དབང་གིས་དབྱེད་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་དགེ་ཆུན་གྱི་ངོས་ནས་ཐག་
གཅོད་ཟེན་པར་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་པ་སོགས་དབྱེད་གཞིའི་གནས་ལ་རང་དབང་
གིས་དབྱེད་པ་ཡངས་པོར་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་སོགས་སློབ་གཉེར་བར་ཡིད་མགུ་བ་
དང་མཁས་མཛེས་གཉིས་ལྡན་གྱི་ལམ་ལུགས་སྒྲེལ་ཐུབ་པ་དགོས།

དགེ་ཆུན་རྣམ་པས་སློབ་མ་ཆོར་མོས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཡིད་འགྲུགས་
པ་དང་། སྟོ་བྱུག་པ་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་ན་སྤྱིག་ཁྲིམས་དེ་ཙམ་དམ་པོར་མེད་ཀྱང་ལེགས་
འཇུག་ཡིན། སློབ་སྦྱོང་ལ་སྟོ་ཁྲུག་པ་དང་བྱུག་དཀའ་བའི་སྐབས་ཡིན་ན་སློབ་སྦྱོང་
རང་ལ་སྦྱན་པའི་སྤྱིག་ཁྲིམས་རན་པོ་བཟོ་དགོས་ཀྱི། ཕྱིའི་རྣམ་པ་དང་བ་འབྲེན་
མིན་དང་ལས་སྡེ་ཆོས་སྐབས་བདེ་མིན་ལ་བསྐྱད་དེ་ཁྲིམས་དམ་གཙུན་རིགས་
བྱེད་མི་རུང་། ཅི་སྟེ་སྤྱིག་ཁྲིམས་དམ་གཙུན་ཆེན་སློབ་སྦྱོང་ལ་འགོག་རྒྱུ་ཡོང་
སྤྱིད་ཅིང་། སྤྱིག་འཆལ་བའང་མང་དུ་འགྲོ་སྤྱིད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལ་མེད་པ་ར་
ཆོ་བོད་ལ་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མིན་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་རྗེ་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པར་བརྟེན་ང་

ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་དང་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་གཅིག་སྦྲར་
བྱས་ནས་འགོ་མི་དགོས་པས་སློབ་ཆན་དང་སློབ་སྦྱང་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
གཅིག་སྦྲར་བྱས་ནས་འགོ་མི་དགོས་པས་བྱི་ནང་གི་མཐའ་ལ་མི་སྤྱང་བར་ལམ་
དབུས་མའི་ཐོག་བསྐྱོད་ཚུལ་བྱང་པོ་ཞིག་དགོས་པར་སྨམ།

བཙུ་གཉིས་པ་སློབ་མའི་མཆན་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་སྤྱིར་སློབ་མ་ལའང་ནང་རིག་པའི་སློབ་མ་དང་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་མ་གཉིས་
སྤྱ་ཡོད་ཅིང་། ནང་དོན་རིག་པའི་སློབ་མ་ལའང་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་སློབ་མ་
སོ་སོར་བཤད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། གནད་བསྐྱུས་ན། སྔགས་ཕྱོགས་ནས་
བཤད་ཚུལ་དང་། མདོ་སྔགས་བཤད་ཚུལ། འདུལ་བ་ནས་བཤད་ཚུལ་གསུམ་དུ་
འདུས་ཤིང་དེ་དག་གོང་དུ་གནད་བསྐྱུས་ཤིག་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདིར་
ཐུན་མོང་བའི་རིག་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཁྱད་ས་བཅན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ནང་
ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་ས་དང་སྦྱར་ན། ཆོས་ཉན་པའི་སློབ་མའི་མཆན་ཉིད་ནི། སའི་སྣང་པོའི་
མདོ་ལས། གཅིག་ཏུ་དད་ཅིང་གུས་པས་ཆོས་མཉན་གྱི། །དེ་ལ་འབྲུ་ཞིང་སྦྱར་བར་
མི་བྱའོ། །ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་འདྲ་བར་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་
བསྐྱེད། །ཅེས་དང་། སྤྱིས་རབས་ལས། རབ་ཏུ་དམའ་བའི་སྨན་ལ་འདུག། །དུལ་
བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད། །དགའ་དང་ལྷན་པའི་མིག་གིས་བཟླ། །ཆོག་གི་
བདུད་ཅི་འཕྱང་བ་བཞིན། །གུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཅི་གཅིག་བཏུད། །རབ་ཏུ་དྲངས་
ལ་བྱི་མེད་ཡིད། །ནད་པས་སྨན་པའི་ཆོག་ཉན་བཞིན། །རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཉོན་
ཅིག། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་མཉན་པར་བྱ་བའི་མཆན་ཉིད་བསྨན་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་
གསུམ་སྦྱོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་བྱུག་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

ཐུན་མོང་བའི་རིག་གནས་ཀྱི་སྐབས་དེ་ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཆང་

མི་དགོས་ཀྱང་དེ་དག་ནས་དཔེ་སྤངས་ཏེ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞིག་ནི་ངེས་
 བར་ཆང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སུམ་ཅུ་པ་ལས། སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་
 ཅིང་། །ལེ་ལོ་གཡེང་བ་ནམ་པར་སྤངས། །ཟླ་བཟང་དད་པ་ལ་བརྟེན་པ། །སླེས་
 བྱ་དེས་ནི་སྤྱར་རྟོགས་ཏེ། །དེ་ལ་དུས་སུ་འདོམས་པར་བྱ། །ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་
 ལྷོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ལ་ཆོས་དང་རིག་གནས་སློབ་པའི་སློབ་
 དཔོན་ལ་སློབ་དཔོན་དུ་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བགྱིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
 དུ་བསམས་ཏེ་གཙུག་ཏུ་བཀུར་བ་དང་། རང་ངོས་ནས་ནང་གི་ལེ་ལོ་དང་བྱི་རོལ་
 དུ་གཡེང་བ་སོགས་སློབ་ཁྲིད་ལ་ཡིད་མ་གཏད་པའི་སྐྱོན་ནམས་ནམ་པར་སྤངས་
 ཏེ་ཚུལ་བཞིན་ཉན་པ་དང་། ཉན་པའི་དོན་ནམས་མ་བརྗེད་པར་འཛིན་པ་དང་དུས་
 རྒྱུད་དུ་ཟོ་བཟང་བ་སྟེ། གཤེས་སྟོན་བཟང་པོ་དང་བཀའ་སློབ་དང་ལེན་ཞུ་བ་དང་།
 དད་པ་དང་གྲས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སློབ་གཉེར་ཚུལ་བཞིན་བགྱིས་པ་ནི་ཉན་པ་པོའི་
 སྟོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཆང་བས་གང་བསྟན་པ་ལྟར་དོན་ནམས་སྤྱར་དུ་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བས། དེ་ལ་གང་དང་གང་འཆོམ་པར་འདོམས་པར་བྱ་བར་འོས་སོ། །ཞེས་
 པའི་དོན་ནོ། །

དོན་བསྐྱུས་ན་སྟོན་གྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྟོང་པའི་སྟོན་མཉན་དགོས་པར་
 བསྟན་ཏོ། །སྐྱོན་གསུམ་ནི་བྱམ་པ་ཁ་སྐྱབ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྟོན་ཁ་སྐྱབ་ཡོད་ན་
 དེ་ལ་བཅུད་གང་དང་གང་སྒྲགས་ཀྱང་ནང་དུ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་སློབ་ཁྲིད་ཉན་
 པའི་ཆེ་ཡང་གཡེང་བ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་བྱི་རོལ་ལ་འཕྲོས་ནས་སློབ་ཁྲིད་ལ་
 ཡིད་མ་གཏད་ན་གང་བསྐྱབས་པ་དེ་སེམས་ནང་དུ་མི་ཞུགས་པས་སློབ་གཤེས་དུ་
 བསྐྱད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བྱམ་པ་ཞབས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་ཞབས་བརྗོད་
 པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཚུལ་སོགས་པའི་བཅུད་གང་སྒྲགས་ཀྱང་ཟགས་ནས་འཕེལ་བར་

མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། སློབ་ཁྱིད་བྱེད་པའི་ཆེ་གྲུས་པས་ཉན་པར་བྱས་ཀྱང་བྲན་པའི་
རྒྱན་བསྐྱངས་ནས་ཡང་ཡང་དུ་ངེས་པར་མ་བྱས་ན་གང་བསྐྱབས་པ་ཐམས་ཅད་
བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་གནས་མེད།

བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་དེ་སློབ་གཞན་གཉིས་དང་བྲལ་ཡང་ནང་དུ་དུག་གས་
བཅོག་ཤིས་གོས་སྒྲགས་ཡོད་ན་དེའི་ནང་སྒྲགས་པའི་བརྒྱད་རྣམས་སྲུས་ཀྱང་
མོངས་སྲ་སྤྱོད་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ། སློབ་སྒྲ་མ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་
ཀྱི་ཆ་ཤས་འཕེལ་ཁིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཀྱང་ལྟ་བུ་ལོག་པའམ་སྤྱོད་པ་མ་རབས་སམ་
ཀྱན་སློང་ངན་པས་ལྷན་ཤན་ཞུགས་ན་ཡོན་ཏན་དེ་དག་རང་གཞན་གང་ལའང་མི་
ཕན་ཁིང་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་སྤྱངས་པའི་དགོས་པ་ལོག་གྲུབ་དུ་འགྱུར་
རྒྱུ་། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཀྱི་སློབ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་སློ་ནས་ཉན་སེམས་
གོམས་གསུམ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེད། །

དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཐོས་པའི་ཆོམས་ལས། ཇི་ལྟར་བྲིམ་ནི་
ལེགས་གཤམ་གས་པ། །སྤྱན་པའི་ཁེབས་པའི་ནང་ཞུགས་ན། །གཟུགས་རྣམས་ཡོད་
པར་གྱུར་ཀྱང་ནི། །མིག་ལྡན་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་བ། །དེ་བཞིན་འདི་ན་རིགས་
སྤྱེས་པའི། །མི་ནི་སློ་གོས་ལྡན་གྱུར་ཀྱང་། །སྤྲིག་པ་དང་ནི་དགེ་བའི་ཆོས། །མ་
ཐོས་བར་དུ་ཤེས་མི་འགྱུར། །མིག་ལྡན་མར་མེ་ཡོད་པ་ཡིས། །གཟུགས་རྣམས་
མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་དགེ་དང་སྤྲིག་པའི་ཆོས། །ཐོས་པས་རྣམ་པར་
ཤེས་པར་འགྱུར། །ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས། །ཐོས་པས་སྤྲིག་ལས་
ལྷོག་པར་འགྱུར། །ཐོས་པས་དོན་མེད་སློང་བར་བྱེད། །ཐོས་པས་མྱ་ངན་འདས་པ་
འཕྲོག། །ཅེས་སོགས་དང་།

སྤྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། བདག་གི་སྤྱོད་པ་ངན་པའི་གཟུགས། །ཆོས་

ཀྱི་མེ་ལོང་གསལ་མཐོང་ན། །ཡིད་ལ་གདུང་བ་རབ་སྐྱེས་ཏེ། །བདག་ནི་ཆོས་ལ་
འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་ཐོས་པའི་ཡིད་ནི་དད་
གྱུར་ནས། །ལེགས་པར་དགའ་ལ་བརྟན་བཞིན་དུ་གྱུར། །ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཞིང་གཏི་
ཐུག་མེད་པར་འགྱུར། །རང་གི་ཤེས་ཀྱང་དེ་ནི་ཉོ་བའི་རིགས། །ཐོས་པ་ཐུན་པ་
ཀྱན་སེལ་སློན་མེ་ཡིན། །ཀུན་པོ་ལ་སོགས་མི་འབྲེར་ནོར་གྱི་མཆོག་ མོངས་པར་
གྱུར་ཀྱང་མི་འགྱུར་མཛའ་བོ་ཡིན། །གཞོད་པ་མེད་པ་ཐུ་ངན་ནད་ཀྱི་སྒྲུབ། །ཉེས་
བ་ཆེན་པོའི་དབྱང་འཛོམས་དབྱང་གི་མཆོག་ །གྲགས་དང་དཔལ་དང་གཏེར་གྱི་
མཆོག་ཀྱང་ཡིན། །ཡ་རབས་རྒྱལ་ས་དང་ཕྱད་ན་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོག་ །ཆོག་གསུམ་གྱི་ནང་
ནས་མཁས་པ་མགྱུ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྒྱལ་ས་གཙོ་བོ་ཆོས་
ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་གསུངས་ཀྱང་རིག་གནས་ལ་འང་དེ་དང་རྗེས་མཐུན་དུ་སྦྱར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་མ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་རྒྱལ་ས་འོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
བེལ་བ་ལས་འོ་མ་འཛོ་བ་བཞིན་སློབ་མ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་དགེ་ཆེན་གྱི་མདུན་ནས་ཡོན་
ཏན་རྒྱལ་ས་དད་གྱུས་སློ་གསུམ་གྱི་ལམ་ནས་སྤང་ཚུལ་མཁས་ལ་མཛའས་པ་
དགོས་པས་དེ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

འཕྲོས་དོན་བཤད་པ།

དང་པོ། འབྲི་རྒྱལ་སྤྱི་སྐོར།

དགོ་ཆུན་ལ་ལས་བྲི་བ་མཐའ་དག་སློབ་ཆུན་ནང་གསལ་ཁོ་ནར་བཟོ་
དགོས་པ་དང་ལན་ཡང་དེ་བཞིན་འབྲི་བ་ལས་བཞུལ་ཏེ་ལན་འདེབས་མི་ཆོག་
ཅེས་སྟེ། ལ་ལས་སློབ་ཆུན་ནང་བྲི་བ་ཉུང་ཤས་དང་མང་བ་སྤྱིར་བཏང་ཤེས་བྱའི་
ནང་བཟོ་དགོས་ཤིང་ལན་ཡང་དེ་བཞིན་དགོས་སྟེ། ལ་ལས་བྲི་བ་མང་བ་སློབ་ཆུན་
ནང་གསལ་ལྟར་བཟོ་དགོས་ཤིང་ཉུང་ཤས་སྤྱིར་བཏང་ཤེས་བྱའི་ནང་བཟོ་དགོས་
པར་སྟེ། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། ཏ་ཅང་གུ་དོག་པའི་སྤྱོན་ཏེ། སློབ་སྤྱུག་ཆོ་སློབ་སྤྱོད་
ཐོན་ཆོ་སློབ་ཆུན་ལས་མི་ཤེས་ཤིང་། ནང་མི་ལས་ངོ་ཤེས་མེད་པའི་འགྲུལ་ལྟ་བུར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའང་མི་རིགས་ཏེ་སློབ་སྤྱུག་རྒྱལ་སྤྱི་འཕྲོད་ཐུབ་རྒྱ་
དཀའ་བ་དང་རིམ་པར་སློབ་ཆུན་ལ་དོ་སྣང་ཆུང་དུ་འགོ་བའི་སྤྱོན་ཆེའོ། །

དེས་ན་གསུམ་པ་ཉིད་ལེགས་ཏེ། སློབ་ཆུན་སློབ་སྤྱོད་ཆགས་ཚུང་ཡོད་ན་
རྒྱལ་སྤྱི་ལས་པར་འཕྲོད་ཐུབ་པ་དང་སྤྱིར་བཏང་ཤེས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་
ཨང་ལྷེ་དང་གཉིས་སོགས་བྱུང་པར་འབྱུང་བ་འཛོག་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་།
དམའ་རིམ་འཛོན་བྱ་ཁག་ལ་སློབ་ཆུན་ནང་ཡོད་གཞིར་བཟུང་གིས་བྲི་རྒྱལ་སྤྱི་
དགོས་པ་ནི་བྲིས་པའི་དུས་སུ་སློབ་ཆུན་ཅམ་ལས་ཤེས་རྒྱ་དང་མཐོང་རྒྱ་མི་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །བྲི་བ་བཟོ་སྤྱངས་ལ་མཆོན་ན་སློབ་ཆུན་བསྐྱབས་ཐེན་ནང་ནས་ངས་
པར་གཏོང་དགོས་ནའང་སློབ་དེབ་བསྐྱབས་ཐེན་གྱི་ཤོག་ལྷེ་སོ་སོར་ཁ་བཀམས་
ནས་བཟོ་ན་རྒྱལ་སྤྱི་ལམ་ལྟོང་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་དང་བརྒྱ་ཆ་སྤྱོད་དུས་ཆ་

མི་མཉམ་པས་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད། འོག་ལྷེ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རྩི་བ་
མང་བ་བཟོ་ན་རྒྱགས་འཕྲོད་མིན་གྱི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཆགས་པ་རེད་ལ་རྩིས་ལན་རྒྱ་
ཐབས་ཀྱང་སྤྲོ་བ་ཡོད། ལན་འདེབས་རྒྱུ་ལ་འང་སློབ་ཆེན་ནང་གསལ་ཁོ་ན་ལྟར་
རམ་དགེ་ཀླན་གྱིས་རི་ལྟར་བསྐྱབས་པ་དེ་བཞིན་ལན་མ་འདེབས་ན་ཨང་ཐོབ་ཆ་
ཆང་མི་སློད་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། རྩི་བ་དེ་ལ་རང་གིས་རྣམ་དཔྱད་བཏོན་ནས་
གོ་སྟོབས་ཆེ་བའི་ལན་བྱུང་ན་ལན་ཐེབས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཨང་ཐོབ་སློད་སློལ་
གཉིས་ཡོད་པས་འཛིན་བྲུ་དམའ་རིམ་ལ་དང་པོ་ལྟར་ལས་མི་འཛིན་པས་དེ་བཞིན་
ཆད་གཞི་བཟུང་དགོས།

འཛིན་བྲུ་མཐོ་འབྲིང་དང་ཆེས་མཐོ་རྣམས་ལ་བྱི་མ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། དེ་
ལྟ་བུའི་རྩི་ལན་རྣམས་ནི་ཡིག་ཐོག་ཏུ་གཏན་འབེབས་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་དཔྱད་དང་
གོ་སྟོབས་འཕེལ་བའི་ཐབས་གཙོ་པོ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་རིག་དང་ལོ་
རྒྱས་ཀྱང་གཞུང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ནི་ལན་ཐེབས་ན་འང་ཨང་ཐོབ་ཆ་ཆང་
སློད་སློལ་མེད་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་དང་མཆོན་གཞི་བཅས་ལ་ལན་ཆ་ཆང་ཐེབས་
ན་ཨང་ཐོབ་ཀྱང་ཆ་ཆང་འཐོབ་ཀྱི་རེད། སྤྲོ་མ་ནི་རྣམ་དཔྱད་རི་ཅམ་བཟང་བ་དེ་
ཅམ་དུ་ལན་ཡང་བཟང་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཆད་གཞི་གཏན་འབེབས་བྱེད་པས་མི་རིགས།
བྱི་མ་ནི་རྣམ་དཔྱད་དང་གོ་སྟོབས་རི་ཅམ་བཟང་ཡང་ལན་གཏན་འབེབས་དེ་ལས་
ལྷག་པ་འདེབས་རྒྱ་མེད་པས་ཡིན་ནོ། །

ཡང་སྤྲུལ་རྒྱགས་དང་སྤྲུལ་དག་རིགས་ལ་ཡི་གེ་མ་དག་ན་ཨང་ཐོབ་
གཙོག་ཆ་བྱེད་དགོས། ཆོས་འབྱུང་རྒྱལ་རབས་ནང་དོན་རིག་པ་སོགས་སློབ་
ཆེན་མཐོ་བའི་རིགས་ལ་མ་དག་པ་སྤྲུལ་ཆོགས་ལ་ཨང་ཐོབ་གཙོག་ཆ་མི་བྱེད་པ་
ནི་དགོས་པ་དེ་འབྲེལ་གྱི་དབང་ལས་ཡིན། ཡང་ཡིན་དང་མིན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་

བ་ལྟ་བུ་ཁ་ཚོན་གཅོད་པའི་ངི་བ་ལ་ལན་ཡང་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་ལན་འདེབས་
དགོས་པས་ཐོབ་ཆ་ཡང་ཤྲད་ཀོར་དང་ཨང་གི་ཐོབ་ཆ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པར་
བྱེད་དགོས། དེ་བཞིན་ཆེ་འེ་རྒྱགས་བཞེས་མཐོ་དམའ་སྒྲ་ཚོགས་ཤིག་ཚོག་ཀྱང་
ལོ་རྒྱགས་དང་ཐོན་རྒྱགས་ནི་སྤྱི་སྟོམས་དང་ཅུང་སྤྱོད་བ་བཞེས་དགོས་པ་ནི་མཐའ་
མར་ཅ་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན།

གཉིས་པ། ཟུར་བྲིད་སྐོར།

ཕྱི་རྒྱལ་སྐད་དུ་ཏུའི་ཤུན་(tuition)ཞེས་པ་རང་སྐད་དུ་སློབ་ཚན་ཟུར་
བྲིད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། འདི་ལའང་རིགས་གསུམ་སྟེ། སློབ་མ་འགའ་ཞིག་ལས་
དོན་ནམ་ནད་མནར་སོགས་ཀྱིས་སློབ་བྲིད་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པ་རྣམས་ལ་སློབ་
ཚན་ཟུར་བྲིད་བྱ་ཚུལ། འགའ་ཞིག་གིས་བཙོན་དམན་པས་གིས་ཚད་རྗེས་མ་ཐེན་
པ་ལ་ཟུར་བྲིད་བྱ་ཚུལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཟུར་བྲིད་བྱ་ཚུལ་དང་
གསུམ་འདུག།

དང་པོ་གཉིས་ནི་ངེས་པར་དགོས་ངེས་མ་ཟད་དགོ་ཀླན་སོ་སོའི་ཁྱར་
འགན་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ཤ་ཆ་ཡོད་ན་སློབ་ཡོན་ལེན་ག་ལ་རུང་། གལ་ཏེ་སློབ་
ཡོན་ལེན་པ་ཡིན་ན་གིས་རིག་ནག་ཚོང་བརྒྱབ་པ་ཡིན་པས་སློབ་བྲིམས་དང་
ཡང་འགལ་ལོ། །དང་པོའི་གལ་ཡིན་ན། རྗེས་ལུས་ཐེབས་པའི་སློབ་ཚན་རི་བཞིན་
བསྐྱབ་མི་དགོས་ཀྱང་དེའི་ནང་ནས་གནད་འགག་ཆེ་རིགས་རྣམས་དང་དོ་གས་
གཅོད་རིགས་རྣམས་བསྐྱབ་དགོས། གཉིས་པའི་གལ་ཡིན་ན། བསྐྱབས་ཐེན་རྣམས་
བསྐྱར་སྦྱང་གི་ཚུལ་དུ་སེམས་ཤུགས་ཆག་དུ་མི་འཇུག་པར་ཞིབ་སྟོན་བྱས་ནས་
བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་དེ་དམིགས་བསལ་གྱིས་བྱམས་སྦྱང་གནང་དགོས། གང་གིས་

ཤེན། ཁོང་ཚོ་སློབ་ཚན་མ་ཤེས་པར་རང་གཞོང་དང་ཞུས་པ་ཆེ་བའི་སྐབས་ལ་སོང་
གཟེངས་བསྟོད་དང་བཅས་སློབ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས། འདི་གཉིས་
ལ་སོ་སོའི་འགོ་གཙོ་ནས་ཀྱང་མཐུན་སྦྲེད་དགོས། གསུམ་པའི་ནང་གསེས་ལའང་
སློབ་མ་རྣམས་སློ་རིག་བཟ་བའི་སློབ་ཚན་གྱིས་ཡིད་མ་ཆེམས་པའི་དབང་གིས་
ཡིན་ན་ཁ་སྐོང་སློབ་ཚན་རྣམས་འབྲེལ་ཡོད་ཁག་སློབ་ཆོག་ཀྱང་ཅ་བའི་སློབ་ཚན་གྱི་
འཆད་ཉན་ལ་མི་གཞོད་པ་དང་དེ་ལ་བན་སྟོན་འབྲེན་བྱས་པའི་སློབ་བྱིད་དགོས་པས་
དགོ་ཆེན་རྣམས་དང་སྒྲུབ་གིས་ཡིན་ན་ཕྱན་ཕྱུང་ཆོག་ཤིང་། དེ་ལྟར་སྟོན་མིན་གྱི་
གནས་ཚུལ་བྱུང་ཆེ་ཅ་བའི་སློབ་བྱིད་ཀྱི་དུས་ཆོད་ཁོངས་སུ་བཅིས་ཀྱང་ལེགས་
གནས་ཡོད། འོན་ཀྱང་། ཨ་གསར་རྗེས་འབྲང་བྱས་ན་ཅ་བའི་སློབ་བྱིད་ལ་འཐུས་
ཤོར་སོང་ཉན་ཆེ་བས་དེ་ལུགས་སྒྲུབ་པ་འཛིན་བྱས་པ་དགོས།

གཞན་དག་སློབ་བྱིད་དངོས་གཞིའི་སྐབས་དེ་ཅམ་དོ་སྒྲུབ་མི་བྱེད་པར་
ཟུར་བྱིད་ལ་དབྱིངས་འཕར་བ་དང་འགའ་ཞིག་ཨང་རིམ་མཐོ་སོན་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་
ཟུར་བྱིད་བྱེད་པ་སོགས་ནི་སྤྱི་གཞི་དང་མི་མཐུན་ཞིང་སྒྲ་རྒྱ་འགྲན་རེ་བྱས་པའི་
ལས་ཡིན་པས་སློབ་མ་བྱིངས་ལ་སློབ་བྱིད་ཉམས་ཆག་འགོ་གཞི་དང་སློབ་བྱའི་
མཆན་དོན་ལའང་མི་འཆམ་པས་ཁུངས་སོ་སོའི་མཛད་གཙོ་རྣམས་དེ་རིགས་
ལ་མ་བྱུང་འགོག་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ནི་དགག་དགོས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། ཆོས་དགའི་སྐོར།

འཛས་སྤྱིང་འདིར་ཆོས་མེད་དམར་པོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་ཁང་
མཐོ་འབྲིང་དམའ་གསུམ་གང་དུའང་ཆོས་དགའ་མེད་ཅིང་ཆོས་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྤེལ་
བཞིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ལ་དགོ་མཆན་མི་འབྱུང་བར་ལོག་སྟོད་ལྷག་པར་འཕེལ་

བས་དགེ་མཚན་མེད་ཁར་སྒྲིན་གནས་ཆེ་བ་བྱུང་ཡོད། ཨ་རི་སོགས་མང་གཙའི་
རྒྱལ་ཁབ་མང་གི་སློབ་སྦྱང་བསྟེ་གནས་ཁག་ཏུ་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ལུགས་
སྤེལ་མི་ཆོག་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་ལྟ་བ་དང་རིག་གནས་ནུས་ཤེས་བྱའི་ཅ་
བ་བྱས་ཏེ་སྤེལ་ཆོག་ཅིང་། ལྟ་བ་པར་མཐོ་རིམ་སློབ་ཁང་སོ་སོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
ལྟ་བུ་ལུགས་ཆེར་སློབ་ཁྲིད་བཞིན་པ་དང་། ཉིན་དུ་དང་ཡེ་ཤུའི་རྗེས་འབྲང་
གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་སློབ་སྦྱང་གི་བསྟེ་
གནས་ཁག་ཏུ་དགེ་རྒན་པལ་ཆེར་ཆོས་ལུགས་དེ་དང་དེའི་མཁས་ཅན་གྱི་དགེ་
རྒན་གནང་བཞིན་པར་སོང་ཆོས་དགེ་བྱུང་དུ་མེད་ཀྱང་འཕྱས་རེས།

རང་ཅག་སློབ་སྦྱང་གི་བསྟེ་གནས་པལ་ཆེ་བའི་ནང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
མཁས་ཅན་ལྟ་ཅི་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཆོད་གཞི་ལོངས་པ་ཡང་ཆོས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་དེ་
ལ་ཆོས་དགེ་བྱུང་དུ་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཆགས་ཡོད། གང་གིས་ཤེ་ན། སློབ་སྦྱང་
གི་དགོས་དོན་སྙིང་པོ་བཟང་སྦྱོང་གི་ལུས་སྟབས་ལྡན་པའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞིག་
བཟོ་དགོས་པ་ཡིན་ན་སེམས་འདུལ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཉམས་སྦྱོང་ཅན་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་
འགོ་ཁྲིད་པ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་རྒན་དུ་མ་ཡོད་ན་ཆོས་དགེ་བྱུང་དུ་མེད་ཀྱང་ཁོང་
ཆོས་བསམ་སྒྲུབ་འགོ་ཁྲིད་འཕྱས་ཆོད་རྒྱན་གནས་འཛིན་གྱིས། དེ་ལྟར་མེད་ན་
སེམས་འདུལ་གྱི་རིམ་པ་དང་བསམ་སྒྲུབ་འགོ་ཁྲིད་གྱུར་པའི་ཆོས་དགེ་ཞིག་རེས་
པར་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཤེས་རིག་འཕེལ་བ་དང་ལྟན་ཏུ་ངན་སྦྱོང་
ཀྱང་འཕེལ་ཏེ་ངན་སྦྱོང་གི་ལྟ་བུ་ལུང་པ་གང་བར་འགྱུར་ན་གཞུང་དོན་ལ་དཀའ་
ངལ། བ་མ་དང་ནང་མི་བཅས་པར་ཡང་དཀའ་ངལ། སྤོང་བ་བྱིས་མཆོས་ལའང་
དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བཟོ་བས་འགྲོ་གྲོན་དང་དཀའ་ཆོགས་དཔག་མེད་ཀྱིས་སློབ་སྦྱང་
བགྱིད་དུ་བརྒྱག་པའི་དགོས་པ་ལོག་སྤྱོད་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུར་ད་ལྟ་ནས་ཆོད་དཔག་པལ་

ཆེར་ཐུབ་ཀྱི་འདུག དེར་བརྟེན། སློབ་སྦྱང་གི་བསྟི་གནས་སོ་སོར་ཆོས་དགེ་ངེས་
 བར་འཇུག་ཐབས་གནང་དགོས་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཞེན་ཁོག་མ་ཡིན་པར་གཞུང་
 འབངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་མཐུན་དགོས། ཆོས་དགེ་དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཆོ་
 ག་དང་ལུས་ངག་གི་ཆོས་སྦྱོང་བསྐྱབ་ཐུབ་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ནང་དོན་རིག་པའི་
 གོ་བདེ་སེམས་ལ་སྦྱང་དེ་ནང་བསམ་སློང་གཏིང་དུ་དགེ་སྤྲེལ་སྒྲུང་དོར་གྱི་རྣམ་
 གཤག་དདུལ་ཚུ་གསལ་ལ་ཞེན་པ་ལྟ་བུ་འཆད་དགོས་པ་ཞིག་དགོས་པར་མཐོང་།
 དེ་ཡང་ཆོས་ལུགས་བྱེ་བྲག་ལ་ཤན་འབྱེད་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་ལུགས་
 གྱི་སྒྲིམ་གྱི་གནད་འགག་གསལ་དགོས་ཐུབ་པ་ཞིག་ནི་ལོས་ཀྱང་དགོས་ངེས་དང་
 བཅས་དཔེ་མཆོན་ཅམ་བཞོད་པའོ། །

བཞི་པ། དགེ་ཆན་རྣམ་པས་སྤྱིད་དོན་འཛིན་སྟེགས་སྒྲིམ།

སྒྲིམ་པའི་སློབ་བྱ་ཁག་གི་དགེ་ཆན་ནི་སྒྲིམ་པའི་སྤྱིད་དོན་ལམ་ལུགས་དང་
 མཐུན་པར་འགྲོ་དགོས་མོད། དགེ་ཆན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཤེས་རིག་གི་འགན་ཁུར་
 ལས་སྤྱིད་དོན་གྱི་དོ་སྣང་མེད་པར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་འོན་ཀྱང་། སོ་སོའི་གཞུང་འབྲེལ་
 གྱི་སྤྱིད་དོན་དང་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་རྒྱུ་འགལ་བྱེད་མི་རུང་ཞིང་། གཞུང་
 འབྲེལ་གྱི་སློབ་བྱ་དང་སློབ་གཉེར་ཁང་སོགས་ཀྱི་དགེ་ཆན་ཡིན་ན་དེའི་ཆ་ནས་མི་
 རིགས་སྤྱི་སྒྲིམས་ཀྱི་སྤྱིད་དོན་དང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྤྱིད་དོན་གཅེས་འཛིན་དགོས་
 ཀྱང་ཆོགས་སྟེ་བྱེ་བྲག་པའི་སྤྱིད་དོན་ནང་ཞུགས་མི་ཆོག་ཅིང་སྤྱི་སྒོལ་ལྟར་ཅ་
 འཛིན་དགོས། གང་ལགས་ཤེ་ན། སློབ་མ་རྣམས་ནི་མི་རིགས་སྤྱི་བྱིངས་ཀྱི་གཞུང་
 ལམ་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་ཡོད་པས་དགེ་ཆན་གྱིས་ལམ་བུར་དུ་བསྐྱོད་ན་དགེ་སློབ་
 དབར་ལ་རྟོག་ཟིང་ཡོང་མི་སྤྱིད་པ་མིན། ལ་ལས་སློབ་བྱའི་སློབ་གཉེར་ཁང་སོ་སོར་

སྤྱི་དོན་གྱི་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་དགོས་པར་བསྐྱགས་ཀྱང་མི་རིགས་སྤྱི་ཚོས་ཡོད་པའི་
སྤྱི་དོན་གྱི་ལྟ་བུ་ནམས་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱང་། ཚོགས་པ་བྱེ་བྲག་པའི་སྤྱི་དོན་གྱི་
ལྟ་བུ་ནམས་མ་བསྐྱབ་ན་ལེགས། ཅི་སྟེ་བསྐྱབ་དགོས་ཆེ་དེ་དང་དེའི་དམིགས་
ལུལ་དང་ལས་ལུགས་རོ་སྤྱོད་ཅམ་ལས་དེའི་དབང་དུ་མི་འབྲེ་བའི་བཞོད་འདོམས་
དང་དགག་དགོས་གསལ་བཤད་ཀྱིས་ཡོ་བསྐྱང་དགོས།

རྒྱ་མཆན་ནི་སློབ་གཉེར་པའི་ཚོགས་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་སྤྱི་དོན་གྱི་ལྟ་
བུ་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ན་མཛད་གཙུག་ནམས་དང་དགེ་ལས་ནམས་པར་དཀའ་རྙེད་ཆེ་
བ་དང་སློབ་སྦྱོང་ལ་རྒྱད་པ་ཆེ་བ་དང་སྤྱི་དོན་པས་རྒྱུ་ལག་རྒྱུ་ལ་དང་བཅད་སྤྱོད་
བྱེད་ས་ཆགས་ངེས་རེད། དེ་བཞིན་དགེ་ཆུན་ནམས་པ་དང་མཛད་གཙུག་ནམས་པའང་
སྒྲེར་སོ་སོའི་ཆོས་ལུགས་གང་ཡིན་ཡང་སློབ་ཁང་དུ་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་
ཆེ་སྤྱི་དོན་དང་ཆོས་ལུགས་ངེས་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་ལག་ལེན་བསྐྱར་དགོས། གང་
གི་ཞེན། སྤྱིར་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སློབ་ཁང་ཡིན་པ་དང་སློབ་གཉེར་བྱེད་བཞིན་པའི་
སྐབས་ཡིན་ཞིང་སློབ་མའི་ནང་དུ་འདྲེ་ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་སློབ་གཉེར་བ་ཡོད་པའི་
དབང་གིས་ཡིན། རང་ཅག་བོད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལུགས་སམ་ཆོས་བརྒྱད་
ཅས་པ་ནི། ལྷ་མའི་བརྒྱད་རིམ་དང་སྐྱབ་ཆོས་ཁག་གི་ལག་ལེན་དང་ལུགས་སློལ་
མི་འདྲ་བ་ཅམ་ལས། ཅ་བའི་གཞུང་ལུགས་དང་ལྟ་བུ་མི་འདྲ་བ་མེད་པ་དང་།
ཆོས་བརྒྱད་བཞིར་བྱུན་མོང་དུ་བྱ་བའི་ཆོས་བྱེད་ལུགས་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་ངེས་མེད་
ཀྱི་ཆོས་བྱ་རྒྱ་ལག་མ་ཐོགས་པ་ཡོད་པས་ངེས་པར་ཆོས་ལུགས་བྱེ་བྲག་པའི་
ནང་འཇུག་མི་དགོས།

དེ་བཞིན་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱང་གསར་རྟོག་གཉིས་སུ་འདུག་ཅིང་
རྟོག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་འབྲུང་ཁུངས་མི་འདྲ་བ་དང་ལྟ་བུ་དང་

སྐྱབ་པ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་ཡིན་ཡང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་ཤེས་རིག་རྟིང་པ་དང་
སྤྱི་ཚོགས་ནང་དགོས་མཁོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སློབ་སྦྱང་མཉམ་མཐུན་དང་པན་ཚུན་
གཅིག་རོགས་གཅིག་འདེགས་བྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད། བྱད་པར་
བོན་གསར་པའི་ལུགས་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ནང་དོན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལུགས་དང་བྱད་མེད་དུ་གཅེས་སྦྱོང་དགོས་པ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་བརྟམས་ཀྱང་གཅིག་གྱུར་དུ་སྤེལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ། ཁ་སྐོང་དུ་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་སློབ།

སྐད་ཡིག་འབྲས་ལྷན་མེད་པར་རིག་གཞུང་ལ་གཅེས་ཞེན་དགོས་གལ་
སྐོར། ༡༩༩༣ ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༩ ཉིན་བཞུགས་སྐར་པོ་བྱང་དུ་རིས་མེད་ཆོས་
ཆོགས་སར་སྐུལ།

དང་དུས་ཉིན་དུ་དང་། དེའི་རིམ་བུ་ཤེས་པའི་གཞིན་ཏུ་ཆོས། མི་
ཞིག་འཕྲད་མ་ཐག་ཏུ་ལོ་ཟེར་བ་དང་། ཡུ་མོ་ལོ་ཟེར་བ་སོགས་བོད་སྐད་ནང་དེའི་
རིམ་མིང་ཆོག་མང་པོ་བསྐྱེས་ནས་བརྗོད་པ་འདི་དག་ལ་སེམས་ལྷན་གྱི་བྱི་མ་མེད་
ཀྱང་། དོན་སྦྱང་རུལ་འགོ་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་ན། ཆོག་ལྷན་
དེ་དག་རིམ་བཞིན་དར་འཕེལ་བྱིན་ན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་དམ། བོད་དུ་རྒྱ་
མིས་ཤན་དང་རྒྱས་ཟེར་བ་སོགས་བོད་ཀྱི་མིང་ཆོག་མང་པོ་རྒྱ་སྐད་དུ་བསྐྱུར་བེན་
ཞིང་། དེ་དག་རྒྱ་ཆེར་བཏང་དུས་ཉིན་ཁ་ཆེན་པོར་སྐྱབས། བོད་ལ་རྒྱ་མིས་མགོ་
བརྒྱུངས་གཉའ་མནན། ཐ་ན་དདུལ་ཅིས་ཚུན་ཆད་རྒྱ་སྐད་སྦྱོང་དུ་བཅུག་ནས་བོད་
སྐད་བོད་ཡིག་ཉམས་རྒྱད་རྗེ་ཆེར་གཏོང་བའི་དུས་སྐབས་སྟེ། འདི་ཕྱིགས་རང་གི་
སྐད་ཡིག་ལ་བདག་གཅེས་བྱ་རྒྱུའི་འོས་འབབ་ཡོད་པ་ཆོས་དེའི་ཉིན་སྐད་ཡིག་

སྤྲུལ་ཤེས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། བོད་སྐད་དང་བོད་ཡིག་ལ་མཐོང་ཚུང་བྱས་ན་གཤམ་ཞིག་ཡོང་བ་འདུག ཡ་རབས་བཟང་བའི་གོམས་གཤེས་ཅན་གྱི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས། གཞོན་ཏུ་ཆོས་བོད་སྐད་ནང་ཆོག་ལྟར་གང་འཆམ་བཅུག འུ་ལྟག་ཚུང་དུ་ཆོས་མ་ཤེས་པར་དེ་བས་མང་ཅམ་བཅུག གང་མཚམས་ནས་བོད་སྐད་གཅང་མ་དེ་གོ་བར་མ་འཕྲོད་པའི་དུས་ཤིག་བྱུང་ན་རྗེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ནམ། སྤར་མོན་གྱི་ས་གནས་ཤིག་ན་རྗེ་རྗེ་གཅོད་པའི་དཔེ་ཆ་མང་ཆེ་བ་མ་དག་པ་དང་། དག་པ་གཅིག་རང་ཡོད་པ་ཞིག་གི་སྐྱབས། མི་ཆོས་ལྷ་དག་བྱས་པས། མ་དག་པ་མང་བ་དེ་དང་སྒོ་བསྐྱུན་ནས། དག་པ་གཅིག་རང་ཡོད་པ་དེ་མ་དག་པར་བཟོ་བཅོས་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་རྗེ་ལྟར་བྱེད། རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲའི་ཆེད་དུ་ང་ཆོས་བོད་སྐད་དང་། བོད་ཡིག་ལ་བདག་གཅེས་མ་བྱས་ན་ཉེན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད།

འི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་ཤེས་དགོས། ང་ཆོས་མ་ཤེས་ཐབས་མེད་ཡིན། འོན་ཀྱང་རང་གི་སྐད་ཡིག་ལ་དོ་སྣང་མ་བྱས་ན། བམ་ཞིག་དཔེ་ཆ་རྣམས་ཀྱང་དོན་མ་གོ་བའི་དུས་ཤིག་བྱུང་དུས། ལེ་ལན་རང་ཡོད་པ་ལྟར་ལེ་ལན་རང་གིས་འཁྱར་ཤེས་པའི་དམན་ས་བཟུང་ན་ཏེ་ལེགས་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་པར། དཔེ་ཆས་མ་འགྲིགས་པར་བསྟན་ནས་དཔེ་ཆ་རྣམས་པར་བཞག་སྟེ། དཔེ་ཤོག་འདི་ཆོར་གོ་རྒྱ་མི་འདུག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོང་ཉེན་ཡོད། ཁོང་ཆོས་དཔེ་ཆ་དག་དུ་འཛིན་པ་མིན་ཡང་། རང་བཞིན་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འགྱུར་ནས་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ཉེན་ཡོད། ༡༩༥༧ ལྷ་ ༩ ཆས་ ༥ ཉེན་ཕ་ན་མཐོ་སྒོ་བ་དུ་སྤུལ་བའི་བཀའ་སློབ་ནང་།

ཁ་སང་འདིར་རྟགས་བསལ་གཏོང་བའི་སྐྱབས་ལ་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ཟེར་རྒྱ་ཆབ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལྷ་ཞེས་ལབ་སོང་། ང་རང་ཆོ་བོད་སྐད་ཀྱི་ནང་ལ་ཐམས་ཅད་ཟེར་བའི་མིང་ཆོག་ཅིག་ཡོད་བཞིན་དུ་སྤུ་རྒྱ་ཟེར་དགོས་དོན་མི་

འདུག དེ་བཞིན་དེར་སང་སྤྱིར་བཏང་སྐད་ཆའི་ནང་ཉལ་ཏ་གཅིག་གཉིས་ཟེར་བ་
འདི་ཡང་རང་རང་ཆོའི་སྐད་ནང་བདུན་པ་ཟེར་བའི་མིང་ཆོག་ཡོད་བཞིན་དུ་ཉལ་
ཏ་ཞེས་ལབ་སྟེ་དགོས་པ་གང་ཡང་མི་འདུག བོད་སྐད་ཀྱི་ནང་ལ་གོ་དོན་ཆ་ཆང་
གསལ་པོ་ཤོད་མ་ཐུབ་པའི་མིང་ཆོག་གསར་བ་འདྲ་ཡོད་ན་དབྱིན་རི་དང་། ཉིན་
དེའི་མིང་ཆོག་གནས་སྐབས་བཅད་སྟོང་བྱེད་རྒྱ་དེ་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། ང་ཆོ་
སོ་སོར་བོད་པའི་མིང་ཆོག་ཡོད་པ་དང་བསྐྱེས་ཀྱིན་བསྐྱད་ན་དེ་ལ་དགོས་པ་གང་
ཡང་མི་འདུག རྒྱ་མིས་ང་ཆོའི་སྐད་ཡིག་ལ་མཐོང་རྒྱུ་ཁྱད་གསོད་གང་འདྲ་བྱེད་
ཀྱི་འདུག མིའི་མིང་དང་། ས་ཆའི་མིང་བོད་མིང་ཡོད་པ་དེ་པར་བཞག་ནས་རྒྱ་མིའི་
མིང་རེ་བཏགས། འག་དང་རྒྱས་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཆོག་མང་པོ་བོད་པའི་
མིང་ཆོག་ནང་ལ་སྟུག་ཡོང་གི་འདུག པར་ཅམ་དེར་རྒྱ་མིས་འཆར་གཞི་ལྟན་པའི་
ཐོག་ནས་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་བསམ་སྟོལ་བཏང་། རྒྱར་ཅམ་
དེར་ང་ཆོ་རང་དབང་ལུང་པར་ཡོད་པ། སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་ཆ་ལུགས་ལ་གཅེས་
འཛིན་བྱེད་རྒྱུའི་ཁུར་འབབ་བསྐྱད་པའི་མི་ཆོས་རང་གི་འདོད་པས་དང་དུ་སྒྲངས་
ནས་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་ལ་ཞེ་སྟོང་བྱས་ནས། སྐད་རིགས་གཞན་དག་ཅིག་གི་སྐད་
སྟོན་མ་རྒྱག་གང་ཐུབ་དང་། བསྐྱེ་གང་ཐུབ་བྱས་ནས་དགེ་བ་ག་རེ་འདུག་གམ ང་
ཆོས་དོ་སྣང་མ་བྱས་ན་ཡག་པོ་མ་རེད།

དབྱིན་རི་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་ངས་དབྱིན་གང་འཆམ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་
བསམ་ནས་བོད་སྐད་ལ་མཐོང་རྒྱུ་དང་། ཉིན་དུ་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་ངས་ཉིན་
དུ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་ནས་བོད་སྐད་ལ་མཐོང་རྒྱུ་བྱས་ན་ཅོལ་རྒྱུ་རེད། ང་ཆོས་རྒྱ་
མི་འཐབ་ཚུད་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་འཕམ་རྩ་བ་ནི། ང་ཆོ་མི་རིགས་ཐ་དད། སྐད་ཡིག་ཐ་དད་
ཀྱི་ཐོག་ནས་བརྟུར་ཤིང་གཅོད་བཞིན་ཡོད། བོད་པའི་སྐད་འདི་ཡར་རྒྱས་མ་བྱིན་པའི་

ཡུལ་ཁག་གི་སྐད་ཡིག་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ང་ཚོའི་སྐད་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་པ་དང་། ཡི་གེ་
ཡོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ལེགས་སྒྱུར་སྐད་ཡིག་དང་གདན་ཐོབ་བསྐད་ཡོད། ང་ཚོའི་
སྐད་ཡིག་འདི་སློབས་པ་སྦྱེ་འོས་པ་ཞིག་དང་ངོམ་འོས་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། རོ་
ཆ་འོས་པའི་སྐད་ཡིག་མ་རེད། དེ་འདྲའི་སྐད་ཡིག་གཅིག་ཡོད་བཞིན་དུ་བདག་པོ་
མ་བརྒྱབ་ན་སྐྱགས་པ་རེད། འདི་ལ་བདག་པོ་ཡག་པོ་རྒྱག་དགོས།

༡༩༧༩ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་པོད་གཞུང་པོ་འཁོར་ལས་སློམ་ཆོགས་
ཆེན་ཐོག་བསྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ་ནང་།

ང་ཚོའི་རིག་གཞུང་འདི་གནས་ཆད་ལོངས་པའི་རིག་གཞུང་ཞིག་རེད།
ང་ཚོའི་སྐད་ཡིག་ཆ་བཞག་ན་བོད་སྐད་འདི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་
ལ་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་དང་བསྐྱར་ཆོག་པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་། འཇམ་གླིང་གི་
ཤེས་ཡོན་ཆང་མའི་ནང་ལ་ང་ཚོའི་སྐད་ཡིག་འདིས་འདད་གི་ཡོད་ཟེར་ན་སྐྱགས་
པ་རེད། དེ་ཚོའི་ཕྱོགས་ལ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ང་ཚོས་ཟེར་གྱི་
ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་ལྟ་སྦྱངས་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་
མའི་ལུང་པའི་ནང་རང་གི་ཆོས་དང་། ཤེས་རིག་སྤྱང་སྦྱོབ་རི་འདྲ་བྱས་ཡོད་པ་
དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་རྒྱན་འཛིན་གང་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་བོད་
ནང་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་སོ་སོའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྣང་ཡོད་པ་ཆོར་ང་ཚོས་
སློབས་པ་ཆེན་པོའི་སློན་སྐུ་བཤའ་པ་ཞིག་དང་། བཤའ་འོས་པ་ཞིག་ཆགས་
བསྐད་ཡོད་པ་རེད།

གངས་ཅན་ཡོངས་རྫོགས་ཡི་གེ་དང་བརྟུན་གཅིག་གྱུར་ལྟར་སྐད་
ཀྱང་གཅིག་གྱུར་ཡོང་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་གསར་གཏོད་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པར་
བརྟེན་དགོ་གནས་པས་ཡིག་སྐད་གཅི་གྱུར་གྱིས་དབྱས་སྐད་དང་མཐུན་པའི་བོད་

སྤྱོད་ཁུབ་བཅུ་དྲུ་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་ངག་སྐད་ལ་དོ་སྣང་གནང་རྒྱུར་གལ་ཆེ་ཆགས་
ཡོད། འདི་ནི་སློབ་ཚན་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་སྤྱི་ཚོགས་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་དགོས་མཁོར་
བཟུང་སྟེ་རང་ཆས་སུ་འཕེལ་ཐབས་གནང་དགོས་པ་རང་ཅག་གནས་སྐབས་ཀྱི་
སློབ་ཆས་ཡིན། མི་རིགས་དང་ཡིག་རིགས་གཅིག་གྱུར་ལ་ངག་སྐད་སོ་སོར་བྱ་
རྒྱུའི་བསམ་ཚུལ་ཡང་ཅོར་བ་མིན་ནམ། གཞོན་སྤྱེས་སྐབས་སུ་སློབ་ཁང་སོ་སོའི་
ནང་དགོ་ཀན་ནམ་བས་གང་བསྐབས་པ་ལྟར་ངག་སྐད་ཀྱང་གཅིག་གྱུར་གྱི་རང་
ཤུགས་ལ་བརྟེན་ཐུབ་ན་པེད་ཆོའི་མི་ཐོག་རྗེས་མར་སྐད་ཡིག་གཅིག་གྱུར་གནས་
ཐུབ་པའི་རེ་བ་བྱེད་དགོས། ཞེས་གསུངས།

དུག་པ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་དགོ་ཀན་དབར་གྱི་ ཁྱད་པར་ལ་དབྱེད་པ།

དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟེན་བའི་སྤྲུལ་དང་མདོ་
དང་འདུལ་བ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། གཏན་འདུན་གྱི་ལམ་བཟང་ཚུལ་
བཞིན་སྟོན་མཁན་ཞིག་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་ཐར་པར་
བཞུགས་པའི་སྤྱོད་དུ་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་མ་ཞོར་བ་སྟོན་མཁན་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་
ལྟ་བུའི་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྟོན་མཁན་ལ་མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ཞེས་བརྗོད་ཅིང་རྒྱས་པ་གོང་སློབ་ལྟར་རོ། །སྤྱིར་དགོ་ཀན་ཅམ་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ཡོད་
ཀྱང་རིག་གནས་དགོ་ཀན་ལྟ་བུར་མཆོན་ན་ཤེས་རིག་གི་སློན་མི་ཆེའི་མདུན་
ལམ་ཚུལ་བཞིན་སྟོན་མཁན་ཞིག་ལ་ཤེས་རིག་དགོ་ཀན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡང་སྤྱིར་ཤེས་
རིག་གི་ནམ་བཞག་ཚུལ་བཞིན་སྟོན་མཁན་དེ་ཤེས་རིག་དགོ་ཀན་གྱི་དོན་ནོ། །དེ་
ལྟར་བསྟན་རྒྱུར་ཁས་སྒྲུངས་ནས་ཁྲལ་འཁྱོལ་ལམ་སྤྱི་ཚོས་སུ་བྱས་ནས་ཉན་པ་

པོད་ཅེ་བ་རྒྱུ་ཐོས་བྱས་པ་ནི་ཤེས་རིག་དགོ་ཀླན་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཤེས་རིག་དགོ་ཀླན་ཡིན་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མ་ཡིན་པ་རི་
སྟེད་ཅིག་ཡོད། གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་ཡིན། སོ་སའི་དགོ་ཀླན་གཅིག་མ་ཐོང་ཆེ་
རྒྱུ་ནི་རང་ལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྟེད་ཆེ་རྒྱུ་དང་རང་ལ་པན་ཐོགས་ཆེ་རྒྱུ་གི་ཁྱད་
པར་ལས་བརྩེ་དགོས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཐར་བའི་ལམ་སྟོན་མ་ཞོར་བ་
མཛད་པས་འདི་གྱི་ཀུན་ཏུ་དགོ་བའི་བཀའ་རིན་གཞལ་དུ་མེད་པར་བསམས་ནས་
དད་གུས་ཞུ་དགོས། འོན་ཀྱང་། བཤད་བྱའི་ཆོས་ནི་ཐར་བའི་ལམ་སྟོན་ཅི་མ་ལོག་
པ་སྟོན་པའི་ཆོས་རྣམས་དག་ཅིག་ཡིན་ཡང་འཆད་པ་ཤོས་མི་ཆེ་འདྲིར་མཁས་པར་
བྱ་བའི་གནས་ཅམ་དུ་བཟུང་ནས་འཆད་ན་འཆད་པ་པོའི་ཆ་ནས་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དུ་མ་སོང་བས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་བསྟེན་ཀྱང་ཆོག་གོ། དེ་ནི་ཆོས་
རིག་དགོ་ཀླན་ཅམ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་མི་ཆེའི་སྟན་གྲགས་སམ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་
ནས་དབང་བསྐྱར་ཟབ་ཁྲིད་གང་བྱས་ཀྱང་སྟོང་གི་ཆ་ནས་འཆད་ཚུལ་དང་
དགོས་དོན་སྟོན་དུ་ལོག་དུ་སོང་བས་པཎ་ཞུ་སྟེ་རིང་ངམ་ལྟ་ཆས་གང་སྤྱས་ཀྱང་
རྟོ་རྟོ་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་ཅི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འང་མ་སོང་བར་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དུ་བསྟེན་མི་རུང་བར་མ་ཟད་ལོག་པའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བཟུང་ནས་སྟོང་
བར་རིགས་སོ། །དགོ་བཤེས་པ་བདེ་བའམ་དགའ་བ་ལ་འཇུག་སྟེ་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་དུ་བདེ་བའམ་ཡིད་དགའ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་དགོ་བའི་ལས་ཞེས་བསྟན་པས་
དེའི་ལོག་ཕྱོགས་སུ་ཆད་སྐྱབ་བྱེད་པ་ནི་མི་དགོ་བཤེས་པ་ཆད་སྐྱབ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །ད་དུང་དཔུང་པར་བྱ་བ་མང་བ་སྤྱང་ཡང་རེ་ཞིག་འདི་ཅམ་སོ། །

བདུན་པ། ལྷག་བསམ་གྱི་འཕེན་ཤུགས་ལ་དབྱེད་པ།

ཆོས་དང་ཤེས་རིག་གི་དགེ་ཆུན་ནི། ཤེས་ཡོན་ཅན་རྣམས་ཤེས་ཡོན་
རྒྱན་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པས་འདི་ལ་ལྷག་བསམ་རྒྱབས་ཆེ་ཞིག་ངེས་པར་
ཆང་བ་དགོས་སོ། །འོ་ན་ལྷག་བསམ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འགྲོ་མིའི་
རིགས་ལ་བསམ་ཤེས་གོ་ཤེས་ཅན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་
ཆད་དེ་ལ་ལྷག་བསམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རེ་ནི་ངེས་པར་ཆང་དགོས་ཏེ། འགྲོ་མིའི་ཁྱད་
པར་འཕགས་ཆོས་ནི་གཙོ་བོ་ལྷག་བསམ་གྱི་སྤྲོད་ནས་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་
སྤྱི་པན་ཆེ་ཆུང་ཡང་ལྷག་བསམ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ལྷག་བསམ་
ཞེས་པའང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་
ལས་གསུངས་པའི་ལྷག་བསམ་སྟེ། མ་ཤེས་འིན་འཛུགས་གསལ་ལ་སྒོ་རིམ་གྱིས་
སྤངས་ཏེ་སེམས་གཏིང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བདག་གིས་བྱའོ་སྟུང་
དུ་སེམས་པ་དེ་ནི་ལྷག་བསམ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །

འདི་ནི་དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆེས་ཆེར་བསྒྲགས་པར་མཛད་དེ་རྒྱབས་ཆེན་རྒྱལ་
སྤྱི་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློག་ཤིང་དང་ཅ་བ་ཡིན་ནོ། །

འགྲོ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་ཆེན་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་
བས་ཡིད་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པ་དེ་ལྷག་བསམ་འབྲིང་ཞེས་བྱའོ། འདི་ལྟར་མི་རྣམས་ཀྱང་
རང་ལ་ཁྱད་དུ་འབབ་པའི་ལས་དོན་འཕུགས་མེད་ཀྱི་ཐོག་དེ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་
ལས་དོན་ལྷག་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་ཏུར་བཅོལ་དང་བཅས་པའི་བསམ་བ་ནི་ལྷག་བསམ་
ཆུང་དུ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་སྤྱི་པའི་ལས་དོན་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་མེད་དུ་མི་

རུང་བའི་མིག་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ལྷག་བསམ་ཞེས་པའི་ལྷག་མ་ནི་རང་གི་འགན་
འཁུའི་ལས་དོན་ལས་ལྷག་པའི་གཞན་པན་གྱི་ལས་དོན་སྐྱབ་འདོད་པས་ན་ལྷག་
བསམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྷག་བསམ་གྱི་སྤྱང་སྟོབས་
དང་ལྷན་པ་ཡིན་ན་ནགས་ཆལ་ཁྲོད་ན་ཅན་དན་ལྟ་བུ་དང་། སྤུང་གྱི་ཁྲོད་ན་
དཀར་པོ་ཆེག་ཐུབ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ཆོགས་གྱི་རེ་བ་སྐྱོང་ཐུབ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷག་བསམ་དང་
བལ་ན། ནགས་ཆལ་ཁྲོད་ན་རྒྱ་ལྷང་ལྟ་བུ་དང་། སྤུང་གྱི་ཁྲོད་ན་རུལ་སྤངས་ལྟ་
བུ་སྤྱི་ཆོགས་ལ་པན་རུས་མེད་ཅིང་གཞོད་གཞིར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་འདུལ་བ་
ལས། ཁྲིམས་མེད་རོ་ལངས་བཅེ་མེད་སེང་གོ་བཞིན། །འཁོར་ངན་སྐྱུལ་དགྲིས་པན་
མེད་ཤིང་སྐྱམ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་ན། འདི་ནི་རབ་བྱུང་གི་མཁན་
པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟོན་ཆ་སྤྱར་བ་ཡིན་ཡང་རིག་གནས་དགོ་ཆན་གྱི་སྟོན་ཆ་ལ་
ཡང་སྤྱར་ན། རང་ཉིད་ཡ་རབས་དང་ཁྲིམས་ལུགས་མི་གནས་པའི་དགོ་ཆན་ཞིག་
ཡིན་ན། རོ་ལངས་དང་འདྲ་སྟེ་རོ་ལངས་ཀྱི་ཁ་རྒྱངས་གང་དུ་ཕྱོག་པ་དེ་རོ་ལངས་
སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་དེ་ནི་བཟང་སྟོང་མིག་དཔེ་ལྟ་ཞོག་ངན་སྟོང་གྱི་མིག་དཔེའི་
འགོ་ཁྲིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

པན་སེམས་དང་བྱམས་བཅེ་མེད་པའི་དགོ་ཆན་ནི་སེང་གོ་ང་རྒྱལ་ཅན་
དང་འདྲ་སྟེ། སྟོབ་མ་ལ་གཉན་གཞོན་ཆེ་བ་དང་ཞེད་སྤང་སྟེ་བའི་གཞི་ཉིད་དུ་སེང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་འཁོར་གཡོག་དང་འདྲིས་གྲོགས་ངན་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན།
ཅན་དན་གྱི་སྤྱང་པོ་ལ་དུག་སྐྱུལ་གྱིས་དགྲིས་པ་བཞིན་དུ། སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རེ་
ལྟོས་བྱས་པའི་དོན་སྤེལ་འབྱུང་དཀའ་བ་དང་། དགོ་སྟོབ་དབར་འབྲུག་རྒྱུན་མང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་མཐུན་རྒྱུན་དང་ཆོས་རིགས་སོགས་ཀྱིས་པན་
ཐོགས་བྱེད་མི་ཐུབ་ན་ཤིང་སྐྱམ་དང་འདྲ་སྟེ། འབྲས་བུའི་རེ་བ་མེད་པ་དང་ཆར་

སྐྱོབ་དང་གྲིབ་བསེལ་དུ་མི་མཁོ་བ་བཞིན། སྐྱོབ་མ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཡུན་གྱི་དཀའ་
ངལ་སེལ་བ་དང་མཐུན་རྒྱུ་འབྲུབ་པ་ལ་མི་མཁོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ཅན་མོ། །

བརྒྱད་པ། རང་གཅེས་འཛིན་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་དབྱེད་པ།

འོན་དེ་ལྟ་བུའི་ལྷག་བསམ་གསུམ་སོར་ཡོན་ཏུ་མཐོ་ཞིང་སྒོ་སྤྲང་བྱེད་
མཁན་མང་ཡང་ངེ་བཞིན་སྐྱེ་མི་སྐབ་པ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷག་བསམ་
དང་རང་གཅེས་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་
དངོས་སུ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཡང་དམིགས་པ་སོ་སོར་བརྟེན་བའི་བྱེད་ལས་དངོས་
འགལ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་འགལ་ཡིན་པ་ནི་ལེགས་པར་གྲུབ་ལ། རང་
ཅག་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་སྐྱེ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་གོམས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ལྷག་བསམ་སྐྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་རང་གཅེས་འཛིན་ངེ་ཅན་ལྟགས་
ཆེ་བ་དེ་ཅན་གྱིས་ལྷག་བསམ་ལྟགས་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྷག་བསམ་ངེ་ཅན་
ལྟགས་ཆེ་བ་དེ་ཅན་གྱིས་རང་གཅེས་འཛིན་ལྟགས་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ལུང་རིགས་
གཉིས་ཀས་ཀྱང་གྲུབ་ལ་སོ་སོའི་སྤྲོད་བས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ལ་རང་གཅེས་འཛིན་
ལ་ཉེས་དམིགས་སྒོ་དུ་མ་ནས་མཐོང་བ་ཞིག་དགོས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རང་གཅེས་
འཛིན་གྱི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཚུལ་ལའང་ལྟགས་གསུམ་སྟེ། དང་སོ་རང་གཅེས་འཛིན་
ནི་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དུ་བསམས་ནས་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་སྤོང་དགོས་པར་སྤྲ། གཉིས་པ་འདི་སྐྱེ་བ་པ་ཡིན་ཡང་ཉོན་སྐྱིབ་མ་
ཡིན་ཏེ་ཉོན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྐྱིབ་མ་ཡིན་ཏེ་བྱང་
སེམས་འཕགས་པས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྲ་མ་འགས་གསུངས་སོ། །གསུམ་

པ་འདོད་ཆགས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་ཁོ་བོས་ཀྱང་འདི་ཉིད་འཐད་པར་མཐོང་ངོ་། །

དེས་ན་ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ནི་རང་གཅེས་
འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ནམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་
པོའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ནི་གཙོ་བོ་རང་ཉིད་ཐར་པ་ཐོབ་
འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དེ་ཡིན་པས་སློ་དོན་མཐུན་ཡིན་ཡང་། གྲང་ཚུབ་སེམས་དཔས་
སློ་དུ་མ་ནས་འགོག་དགོས་ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་བདེན། རང་གཅེས་འཛིན་ནི་སེམས་
ཅན་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་རིག་པ་བཞིན་དུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་
ཆས་སུ་སྦྱེས་ནས་ཐ་ན་འབྱུ་སྤྱིན་ཚུན་ལའང་ཡོད་པ་ནི་དེ་དག་གི་ནམ་འགྱུར་ལ་
བརྟེན་ནས་དཔོག་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཙོ་བོ་ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་འཕམ་
རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དེ་ནི་སྤྱོད་ནས་སློ་རིམ་པར་སྦྱངས་ནས་སྦྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་
མི་འབྲ་བའོ། །

གཉིས་པའང་མི་འཐད་དེ་ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་པ་ལ་རང་གཅེས་འཛིན་
ཡོད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་གང་ཡང་མེད་ཅིང་མེད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །སློ་མཛོན་གྱུར་བའི་སྦྱབ་པ་ཡིན་ན་ཉོན་སྦྱབ་ཡིན་པས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
བདག་འཛིན་སྤྱོད་པས་གང་ཡིན་ཡང་ཉོན་སྦྱབ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཚན་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྤྱངས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གས་ཕྱིན་མ་ལོག་པ་
གང་ཡིན་བརྟག་པར་བྱེད་ན་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ལས་གཞན་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྦྱོང་འཇུག་ལས། འཛིག་རྟོག་སྤྱད་བསྐྱེད་ཅི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱན་བདག་བདེ་
འདོད་ལས་བྱུང་། །འཛིག་རྟོག་བདེ་བ་ཅི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་
བྱུང་། །མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་དགོས་ཏེ། །ཁྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། །ཐུབ་པ་

གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས། །བདག་བདེ་གཞན་གྱི་
 སྤྱད་བསྐྱེད་དག། །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱུ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་
 ཅིང་། །འཁོར་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅེས་དང་། །འདི་ཉིད་ཁྱད་སྤྱད་སྤྱད་ནས།
 སྤྱད་མཆོད་དུ་འདྲ། །རང་ཉིད་གཅེས་འཛིན་རྒྱད་པ་ཀུན་གྱི་སྒྲོ། །མ་རྣམས་གཅེས་
 འཛིན་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི། །ཞེས་དང་། །བསྐྱེད་བརྒྱས་ལས་ཀྱང་། །བདག་གཞན་
 མཉམ་ཉིད་གོམས་བྱས་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བརྟན་པར་འགྱུར། །བདག་དང་
 གཞན་གཉིས་ལྟོས་པ་སྟེ། །པ་རོལ་ཚུ་རོལ་རི་བཞིན་བརྟུན། །ཞེས་དང་། །བྱང་
 ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། །བདག་ལ་ཆགས་པས་རང་གིས་རང་གཅེས་པར་བརྩུང་
 འདིས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་མི་འདོད་པ་སྤྲོ་ཆོགས་བསྐྱེད། ཅེས་
 གསུངས་པས་གཞུང་ཆེན་ཆོད་མཐོ་རྣམས་ལས་འདོད་ཆགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་
 ན་རང་གཅེས་འཛིན་ནི་བདག་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །

འདོད་ཆགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི་གཅེས་པར་བརྩུང་བའི་བྱེད་ལས་ཡིན་པས་
 བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བདག་གཅེས་པར་བརྩུང་བ་གཉིས་གནད་གཅིག་པོ། །
 དེས་ན་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྤྱད་པས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལྟར་རང་གཅེས་འཛིན་ཀྱང་
 སྤྱད་པས་མང་ཞིང་སྤྱད་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་འཛིན་ལྟ་སྤྱད་མོ་དང་མཆོངས་ལྟ་དུ་
 སྦྱེས་པས་བདག་འཛིན་སྤྱད་པོ། །བདེ་བའི་རྒྱ་ལ་སྤོངས་པའི་དབང་གིས་རང་ལ་
 བདེ་བ་འཕྲུལ་འཕྲུལ་དུ་སྦྱར་འདོད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་ནི་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་གཙོ་བོ་
 དང་། དེའི་མཐུ་ལས་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་གཏོགས་པར་བདེ་བ་ལ་སྦྱར་འདོད་ཀྱི་སེམས་
 འབྱུང་ནི་དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་གཏོགས་པའོ། །རང་ལས་གཞན་གཅིག་ཆེ་བར་མཐོང་
 ནས་གཞན་བདེ་བ་ལ་སྦྱར་འདོད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་དེ་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་དོན་
 ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནད་འགག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་སྦྱོར་པ་

ནས་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་པན་ཡོན་སྒོ་དུ་མ་ནས་
བལྟས་ཏེ། གཞན་པན་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་ལ་སྒོ་སྤྱངས་ཏེ་སྟོབས་སྟེལ་
བར་མཛད་དགོས་པ་ནི་དཔྱོད་ལྡན་ནམས་ཀྱིས་དང་དུ་སྒྲུང་བུའི་གཙུག་པོ་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱལོ། །

དགུ་པ། སྒྲིག་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དབྱེད་པ།

སྤྱིར་བཏང་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བྱ་བ་ཕྱོགས་པ་འགས་ཁྲིམས་ལ་
སྤྱིང་རྗེ་འགྲོ་ས་མེད་ཅེས་པ་དང་། ཁྲིམས་ནི་རལ་གྱི་ཁ་སོ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟེལ་ལྟར་བྱས་ན་དམར་པོའི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་། སྤྱིང་རྟོན་
པའི་ཁྲིམས་ལུགས། ཆོང་རྟོན་པའི་ཁྲིམས་ལུགས། དམག་སྤྱིད་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་
པལ་ཆེ་བ་ནི་བརྩེ་བུལ་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཡིན་པས་ཁྲིམས་འགལ་བ་ཅམ་གྱིས་
ཉེས་ཆད་ཐོག་འབེབས་དང་། ཁྲིམས་དང་མི་འགལ་བའི་རིང་ལ་མཛད་བརྩེ་ཆེ་
མདོག་དང་དེ་དང་འགལ་བ་ཅམ་གྱིས་དགྲ་པོ་དྲུངས་མར་བཟུང་བ་དང་། པ་རོལ་
པོའི་གནས་བབ་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་ཁེ་དབང་། པན་ཐོགས་དང་ཕུག་དོན་ལ་ཞིབ་རྟོག་
མེད་པར་ཁྲིམས་ཉེས་གཏོང་རྒྱུ་ལ་སོགས་ནི་བརྩེ་བ་མེད་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་
འབའ་ཞིག་དང་། ཡང་ཁྲིམས་ལུགས་འགའ་ཞིག་གི་ནང་ཚུར་སྒྲ་བཅད་ན་པར་སྒྲ་
གཙུག་ཆོག་པ་དང་ཚུར་མིག་བཏོན་ན་པར་མིག་འདོན་ཆོག་སོགས་ནི་ཞེ་སྤང་གི་
རྩ་བ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་བདེན་མོད། ཁྲིམས་འགའ་ཞིག་རང་གི་
ངོ་པོའི་ཆ་ནས་སྤྱིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ཡང་ཁྲིམས་ལས་བྱེད་པ་པོའི་ཆ་ནས་ཞེ་
སྤང་གི་རྩ་བ་ཅན་དང་། ལ་ལ་གཉི་ཕུག་གི་རྩ་བ་ཅན་དང་། ལ་ལ་འདོད་ཆགས་
ཀྱི་རྩ་བ་ཅན་དུ་སོང་བ་ནི་ཡོད་དོ། །

སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཁྱིམ་ས་ལུགས་ནི་པ་རོལ་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་
གཞིགས་པས་རྩ་བའི་ཁྱིམ་ས་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ལ་དགག་སྐྱབ་གནང་
གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་གང་ལ་གང་རན་པ་དང་གང་ལ་གང་པན་པའི་ཁྱིམ་ས་བཅོས་
ཡོད་ཅིང་མཐའ་སྟོར་རི་སྟོར་གྱི་སྟོན་པ་ནང་གི་ཉོན་མོངས་འདུལ་བའི་ཐབས་འབའ་
ཞིག་ཏུ་གཞོལ་ཅིང་འབབ་པ་ཡིན་པས་སྟོང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་ལེགས་པར་གྱུབ་
པོ། །གང་ལ་རན་དང་མི་རན་གྱི་དཔེ་ནི། འཕྱོར་ལྷན་པའི་ནང་ཁུལ་གྱི་ཁྱིམ་ས་དེ་
འཕྱོར་མེད་ནང་ཁུལ་དུ་མི་འགོ་བ་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་ནའང་དེ་བཞིན་ཡིན། དེ་
བཞིན་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་ལམ་ལུགས་དེ་ཡར་ཐོན་མེད་པར་མི་འཆམ་པ་དང་ཡར་
ཐོན་མེད་པའི་ལམ་ལུགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དང་། ཆ་བ་ཆེ་བའི་ཁྱིམ་ས་དང་ལམ་
ལུགས་དེ་གང་ཟུག་ཆེ་བར་མི་འཆམ་པ་དང་ལྷོག་ནའང་དེ་བཞིན་ཡིན་པས་ན་
ཁྱིམ་ས་ནི་ཡུལ་དང་གནས་སྐབས་གང་ཟག་སོ་སོའི་གནས་བབ་ལ་དཔགས་ཏེ་
དགག་སྐྱབ་གནང་གསུམ་དང་དགག་བཅས། སྐྱབ་བཅས། སྟོན་བཅས། རྗེས་
བཅས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བར་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་། ཁྱིམ་ས་
ལས་པས་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་ཐུག་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཅན་དུ་
སོང་བ་ནི་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཁྱིམ་ས་འཛོལ་ལ་མ་དཔག་པའི་ཁྱིམ་ས་ཉེས་བཏང་
བ་དང་ཁྱིམ་ས་འདུལ་གྱི་ཐབས་ལམ་ལ་སྟོངས་པའི་དབང་གིས་བརྟུང་བརྟེན་གྱིས་
ཁྱིམ་ས་ཉེས་བཏང་བ་དང་། གཏམ་དོན་ལ་ཞེན་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱིམ་ས་བཅོ་
ཁྱིམ་ས་ཉེས་བཏང་བ་སོགས་ནི་ཆོས་ཁྱིམ་ས་དང་མི་འཆམ་ཞིང་སྐྱུག་ལས་འབའ་
ཞིག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ལ་པན་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཁྱིམ་ས་བཅོ་བ་དང་ཁྱིམ་ས་གཙོད་བྱེད་
པ་དང་དགག་དགོས་དང་གཞན་པན་ལ་དམིགས་ཏེ་དམིགས་བསལ་བཏང་བ་

དང་གནང་བ་སོགས་པ་རྩོལ་སྤོར་པན་ཐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་སྤྱིང་ཇེའི་
དབང་གིས་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་མནར་ཐབས་སམ་གཞོན་ཐབས་འབའ་ཞིག་གིས་
དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་བཅེ་བྲལ་འབའ་ཞིག་གིས་ལས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲིམས་བཟོ་
དང་ཁྲིམས་གཙུག་སོགས་སྤྱིང་ཇེའི་ཅ་བ་ཅན་དུ་སྤོང་བ་དང་མ་སྤོང་བའི་ཁྱད་པར་
ནམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་པན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཇི་ལྟར་ཡོང་མིན་
བརྟག་པར་འཆའ་ལོ། །

བརྒྱུ་པ། སྤྱིག་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་དབྱེད་པ།

སངས་རྒྱས་པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་ཀྱི་སྡེ་ནམས་ལ་སྤྱིག་
ཁྲིམས་གང་བཟོས་ཀྱང་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་གཞི་བཙུག་ནས་བཟོ་དགོས་ཤིང་དེ་དང་
རྒྱབ་འགལ་དུ་མ་སྤོང་བ་ཅིས་ཀྱང་དགོས། ཐུན་མོང་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་གྲུའི་སློབ་
གཉེར་ཁང་ནམས་ནི་བྱི་ནང་ཐུན་མོང་བ་དང་ཆོས་ཁས་ལེན་མིན་ཐུན་མོང་བར་
བརྟེན་གཙོ་བོ་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ཡ་རབས་ལ་གཞི་བཙུག་ནས་སྤྱིག་
ཁྲིམས་བཟོ་དགོས་ཀྱི་མཛོད་གཙོ་བོ་སོས་སྟབས་གང་བདེ་དང་སྤྱང་ཆའ་མཛེས་
ལོས་སོགས་ཀྱིས་བཟོ་བ་གཏན་མི་རུང་། སྤིད་ཕྱོགས་སློབ་སྦྱོང་གི་ཆོགས་སྡེ་ཞིག་
ཡིན་ཕྱིན་སྤྱིག་ཁྲིམས་ཀྱང་གཙོ་བོ་མི་ཆེའི་མདུན་ལམ་དང་སློབ་སྦྱོང་གི་སོགས་ཐོན་
ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་བཟོ་དགོས་པས་ཏ་ཅང་དམ་བྲགས་ན་སློབ་སྦྱོང་བ་ནམས་
སེམས་མཁོས་སུ་མི་འབབ་པས་སློབ་སྦྱོང་ལ་གཞོད་གཞིར་འགྱུར་བ་དང་ཡར་
སྐྱེད་མི་འབྱུང་། སྤྱིད་བྲགས་ན་སེམས་རྒྱ་ཡན་དུ་ཤོར་ནས་སློབ་སྦྱོང་ལ་སེམས་
ཁྱུག་མི་ཐུབ་པས་རན་པོའི་ལམ་ནས་གཙོ་བོ་སློབ་སྦྱོན་དཀྲའ་ཆེ་བའི་སློན་ནས་རང་
སོས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་ལ་སེམས་བྱུགས་སྤྱིལ་ཐུབ་པ་བཟོ་དགོས།

རང་མོས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱང་ལ་སློབ་ཞུགས་པ་ནི་སློབ་སྦྱང་ལ་དཀའ་ངལ་དང་
 ཞུས་པ་མི་སྦྱིས་ཤིང་སེམས་ལྷགས་འཕེལ་བས་སློབ་སྦྱང་གི་ཡར་སྐྱེད་ཆེ་བ་དང་།
 དགེ་སློབ་ཚང་མར་སློབ་དེ་བག་ཐེབས་ཡོང་གི་རེད། སློབ་སྦྱང་ལ་དབྱེངས་དང་སློབ་
 ཟུག་ནས་ཡོད་ན་དེ་ལ་སྤྲིག་ཁྲིམས་ཀྱིས་བཀོལ་བྱས་(སྦྱོད་)མ་བྱེད་ན་ལེགས་
 གནས་ཆེ། འགའ་ཞིག་སློབ་སྦྱང་ལ་དོ་སྣང་དང་མོས་པ་མེད་པ་ནི་སློབ་སྦྱང་གི་སྐྱེ་
 བ་ཞན་ཆེ་བའི་སློབ་དུ་ཟད་ཅིང་སྤྲིག་ཁྲིམས་སྟོད་པའི་སློབ་ཀྱིས་མ་ཡིན། སྤྲིག་རང་
 འཁུར་ཡོང་བའི་སློབ་གསོ་བྱ་བར་ཡང་དུས་དང་འཆམ་པའི་སློབ་གསོ་གནད་དུ་སློབ་
 ཅིང་འབྲམས་སྐྱས་པ་ཞིག་དགོས་པས་དམིགས་བསལ་གྱི་དོ་སྣང་དང་སློབ་སྦྱང་
 དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། སྤྲིག་ལམ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་ཆད་རིགས་ལའང་དགོན་སྡེ་
 ཁག་དང་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀའི་ནང་སྤྱི་རབས་ནས་
 བྱུང་འབྲམས་སྤྱོད་པའི་བརྒྱུད་བརྟེན་དག་པོ་དང་། ཁྲིམས་ཆད་དག་པོའི་རིགས་
 རྣམས་ནི་སྦྱང་ལང་ཤོར་དུ་མ་སོང་བར་སྒོ་ཀྱན་ནས་སྦྱང་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་
 གཅིག་གྱུར་ཡིན། དགོན་པ་ཁག་དུ་ཅུ་བའི་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་ན་རབ་བྱུང་གི་
 གལ་ནས་འབྱུང་དགོས་པ་ཆོས་མཐུན་ཡིན་ཡང་དེ་མིན་རྣམས་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་
 གཞི་བཙུག་ཏེ་ཉེས་ཆད་གཏོང་ལུགས་ནི་ཆོག་པས་བསལ་སློབ་སྦྱང་ལ་དམིགས་ཏེ་
 ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་ཆད་འཆམ་པར་གཏོང་གིས་དགོས།

སློབ་གྲྭ་མཐོ་འབྲིང་བར་གསུམ་དུ་འང་སོ་སོའི་ཅ་དོན་དང་རྒྱབ་འགལ་སོང་
 བ་སྤྲིག་ཁྲུངས་ནས་བྱིར་སྐྱེད་ཆོག་པ་བདེན་ཡང་ཅུང་ཅག་རིགས་ལ་པལ་ཆེར་ཉེས་
 ཆད་མ་རྒྱག་པར་སློབ་གསོས་སྤུལ་ཚུལ་ཡོད་པས་དེ་འདྲའི་རིགས་ལ་ཉེས་ཆད་
 མ་གཏོང་བར་འདུལ་སྤུལ་ཐབས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས། འགའ་ཞིག་ཉེས་ཆད་ཅུང་
 ཆོག་པས་རེར་བཏང་བས་མ་སྤུལ་བའང་ཡོད་པས་དེ་འདྲ་བ་ལ་ཐབས་ཚུལ་འཇམ་

མཁས་བྱ་དགོས། ཉེས་ཆད་མང་ན་ཉེས་ཆད་ལ་བཅི་མེད་བྱེད་པ་མང་དུ་འགོ་སྤྱོད་
བས་དེ་འདྲ་བ་ལ་ཐབས་ལམ་གསར་བ་སྟོན་དགོས། ཡང་ན་དུ་སྤྲིག་དམ་ན་ཕྱི་
ལོགས་སུ་སྤྲིག་འཆལ་མང་དུ་འགོ་བས་ཕྱི་ལོགས་སུ་སྤྲིག་འཆལ་མི་འབྱུང་བའི་
ཆེད་དུ་ནང་ཁོངས་སུ་སྤྲིག་ཁྲིམས་གྲུ་ཡངས་ཐོག་ནས་སྤྱོད་ཐབས་གཟབ་དགོས་
པ་བཅས་མདོར་ཅམ་ལོ། །

བརྒྱ་གཅིག་པ། སྐད་ཡིག་གཅིག་གྱུར་དགོས་མིན་ལ་དབྱེད་པ།

སྤྱིར་མི་རིགས་གཅིག་གྱུར་ལ་སྐད་ཡིག་གཅིག་གྱུར་མིན་ན་མི་རིགས་
ནང་ཁུལ་བར་སྤྱི་ས་གང་ས་ནས་དཀའ་ངལ་དང་རྟོག་འཛིངས་ཆེ་བ་ནི། དཔེར་
ན། ཁད་ན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ལྷ་བུ་ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེ་རན་སའི་སྐད་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཤིང་
མཐའ་སྐོར་དུ་དབྱིན་ཱིའི་སྐད་ཡིག་བེད་སྤྱོད་བྱས་པས་ནང་ཁུལ་དཀའ་ངལ་ཆད་
མེད་བྱུང་ནས་ད་དུང་ཱི་བཞིན་སེལ་མ་བྱུབ་པ་དང་། རྒྱ་གར་དུའང་རྒྱལ་ཁབ་
གཅིག་གྱུར་ནང་ཁུལ་སྐད་ཡིག་མི་འདྲ་བ་ཆེས་མང་བས་ཚོད་རྟོག་རྒྱུ་མི་ཆད་པ་
དང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྐད་ཡིག་དབྱིན་�ིའི་སྐད་ཡིག་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བསྟེན་
དགོས་པས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ལས་ཀ་ཞིག་བྱ་བར་དབྱིན་�ིའི་སྐད་ཡིག་མ་སྤྱོད་ཀ་
མེད་ལ་བརྟེན་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་ཱི་སྟེད་ཅིག་ཡོད། དེ་དག་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་
དུ་མ་དབྱིན་�ིའི་དབང་ལོག་དུ་ཚུད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིན།

ཉི་ཉོར་ལྷ་བུ་བུ་ཕྱོགས་ནས་རིགས་དགོས་མཁོ་མཐའ་དག་རང་སྐད་དུ་
བསྐྱུར་ནས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་དང་ཡིག་འབྲུལ་མཐའ་དག་རང་སྐད་དུ་བེད་
སྤྱོད་བྱུབ་ཅིང་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་ཁག་ནས་དབྱིན་�ིའི་མཁྱེན་གྱུར་རིག་གཞུང་གི་ལ་རྒྱ་
བརྒྱུད་སྟེ་དམིགས་བསལ་སྐབས་རེ་མ་གཏོགས་རང་སྐད་ཤར་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་

བ་དང་། ཀོ་རི་ཡ། ཟེ་ཕན་དང་། ཉོང་ཀོང་དུའང་དེ་བཞིན་རེད། བྱད་པར་ཨོ་སེ་
ཀྱོ་མི་ཡ་ལྟ་བུའི་མི་རིགས་ནམས་མི་རབས་མང་པོར་ཁ་འཐོར་གྱིས་དགོས་བྱུང་
ཡོད་ཀྱང་རང་གི་སྐད་ཡིག་དང་ཆོས་རིག་མ་བརྒྱགས་པར་གཅིས་ཉར་གྱིས་རང་
རྒྱལ་གསར་འཛུགས་སྐབས་སྐད་ཡིག་ལ་དཀའ་ངལ་མེད་པར་གཅིག་གྱུར་པེད་
སྟོང་བྱུང་བ་བྱུང་ཡོད།

སྐད་ཡིག་གཞན་དང་འདྲིས་ན་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། གོམས་གཤིས་
སྟོང་ལམ་སོགས་ལ་བསྐྱེད་བྱུང་ནས་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་ཤོ་བརྒྱག་རྒྱར་
གདོན་མི་ཟ་བ་རེད། རང་ཅག་བོད་རིགས་ལ་མཆོན་ན་ཡང་ལོ་རབས་བརྒྱ་ལྷག་
བཅུ་གསུམ་སྟོན་ནས་བོན་ཆོས་ཙམ་མ་གཏོགས་བོད་རིགས་མཐའ་དག་ཆོས་རིག་
སྐད་ཡིག་གཅིག་གྱུར་བཅོས་ནས་ད་ལྟ་བར་མ་ཉམས་པ་གནས་ཡོད། འོན་ཀྱང་
ཁྱོད་སྡེ་པན་ཚུན་ཐག་རིང་ཞིང་འགྲོགས་འདྲིས་ཀྱི་འབྲེལ་མཐུན་ཤུགས་ཆེར་སྟོང་
མ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཁྱོད་སྐད་སོ་སོའི་སྐད་གདངས་མི་འདྲ་བ་རྩི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་
ནའང་ཡིག་སྐད་ཀྱི་ཆ་ནས་གཅིག་གྱུར་རེད། སྐད་སྐད་ཡིག་ཙམ་མ་ཟད་ཁྱོད་སྐད་
མཐའ་དག་གཅིག་གྱུར་ཡང་ཐབས་སུ་མཁས་དབང་ཆོགས་འདུ་ཐེངས་མང་ཐོག་
གོས་ཆོད་རིམ་པར་བཞག་ཟེན་ནའང་དེ་དག་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་རྒྱུའི་ཐུགས་སྟངས་
མེད་པ་ལྟ་བུར་ཆགས་འདུག།

སྤར་མཁས་དབང་ཁག་གི་གྲོས་མཐུན་བཞག་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་རང་རེའི་
སྟོབ་བྱ་དང་སྟོབ་གཉེར་ཁང་ཆོགས་སྡེ་ཁག་ཏུ་སྐད་ཡིག་གཅིག་གྱུར་ལ་ཤུགས་
སྟོན་རྒྱག་པ་ཡིན་ན། རིམ་པར་རྒྱལ་ཡོངས་མི་མང་གི་ཁྲིད་དུའང་གཅིག་གྱུར་རང་
ཤུགས་ཀྱིས་ཆགས་བྱུང། དེར་བརྟེན། ཆོས་རིག་དགེ་ལྡན་ནམ་པས་ཐུགས་སྟངས་
ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་སྐད་ཡིག་གཅིག་གྱུར་ལ་ཤུགས་སྟོན་དགོས་གཤམ། ང་ཆོར་དཀའ་

ངལ་ཆེ་ཤོས་གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་དང་ནང་ཁུལ་ཡིག་འབྲེལ་ཁག་གཞན་ལུགས་
ཏོབ་རྒྱལ་མ་སོང་བར། རང་ལུགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་གཏན་འབེབས་དང་བཅས་
ལག་ལེན་ཤར་སྐྱོད་སྐབ་ཐབས་སུ་ད་ལྟ་ནས་གོམ་གང་མདུན་སློབ་སྐབ་པ་ཞིག་
ཅིས་ཀྱང་དགོས་པས་དེའི་མ་ཙཱ་ལྟ་བུ་སློབ་བྱ་ཁག་ནས་ཀྱང་ལེན་སྐབ་ཐབས་བྱ་
རྒྱ་གལ་ཆེ། ང་ཆོ་མི་རབས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོའི་སློབ་ནས་སྐད་ཡིག་དང་ཆོས་རིག་
གང་ཅིའི་ཐད་ནས་རང་བཅོན་གྱི་བྱད་ཆོས་སྤྱག་ལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ད་ལྟ་བར་
རྒྱན་སྐྱོང་སྐབ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟའི་གནས་བབ་ལ་ལྟོས་ན་མ་འོངས་པར་དགའ་ངལ་
ཆེན་པོ་གཉིས་འབྲུད་རྒྱུ་ཆོད་དཔག་སྐབ་ཀྱི་འདུག

དང་པོ་ད་སུས་བཞེན་གཞིས་བྱས་གཉིས་ཐད་ནས་བྱི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་དང་
ཤེས་རིག་ལ་དབྱིངས་ཐལ་ཤོར་ན་མི་ཐོག་གཉིས་གསུམ་ཙམ་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་
ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་དག་རང་ལུགས་ཀྱིས་འཛིན་སྐྱོང་མ་
སྐབ་པར་བྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཉེན་ཆེ། གཉིས་པ་གཞིས་བྱས་གཉིས་
འཛོམས་སྐབས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་འཛིན་པོ་གསུམ་དང་སྐད་ཡིག་གེད་སྐྱོད་
གཏོང་སྤངས་ལའང་དགའ་ལྟོག་ཆེན་པོ་ཞིག་འཆག་རྒྱུར་གདོན་མི་ཟ་བ་རེད། དེ་ལྟ་
བུའི་དགའ་ལྟོག་གཉིས་པོ་དེ་བོད་རང་བཅོན་བས་ཀྱང་འགན་འགངས་ཆེ་བ་མཁྱེན་
གསལ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་རིགས་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ད་ལྟ་ནས་གདོང་ལེན་སློབ་རྒྱ་
བྱེ་ནས་ལག་བསྟར་སྐབ་པ་གཞུང་འབངས་གཉིས་ཀས་འགན་བཞེས་དགོས་ཀྱི་
མི་འདུག་གམ་དབྱེད་པར་མཛོད།

བཅུ་གཉིས་པ། ཁ་སྐོང་དུ་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ།

སྤྱང་ཡང་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་མི་ཆེའི་མདུན་ལམ་ཞེས་བའི་

དཔེ་དེབ་ནས་ཁ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་བྱུང་འདོན་བྱས་པ།

ཞུས་པ་དང་སྤྱིད་ལུག་དཀའ་ངལ་ལ་ཐབས་ཀྱིས་གཡོལ་བ། མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་བཅས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ། དཀའ་ངལ་ལྟར་
 ལེན་དང་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་སྐྱབ་ཆེད་
 དུ་ཆང་མས་སྟག་བསམ་ནུས་ལུགས་ཆེག་སྤྱིལ་བྱེད་དགོས། ང་ཚོས་རང་བཅོན་
 འཐབ་རྩྭ་དོ་བོ་དེ་མི་ལ་སྤྱིད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་ནས་འཐབ་འཛིང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 པ་ཡིན་དུས། མི་ལ་བདེ་སྤྱིད་ཡོང་བའི་གཞི་རྩ་མིའི་གཤེས་སྤྱོད་བཟང་པོ་དེ་ཤིན་
 ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བོད་པའི་དཀྱིལ་ལ་མི་ཆེ་སྤྱིལ་འདོད་ན། བོད་པའི་གོམས་
 གཤེས་དང་བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཤེས་དགོས། སྤྱོད་བྲལ་གཞན་དག་ལ་འབྲེམ་ཁུན་
 ལྷ་གྲུ་ཆོ་ནས་བོད་ཡིག་དང་བོད་སྐད་ཐོག་ཆང་མས་དོ་སྤྱང་བྱེད་ཐུས་ལྟར་ད་
 དུང་དོ་སྤྱང་བྱེད་དགོས། སོ་སའི་མི་ཆེ་སྤྱིལ་ས་དེ་བོད་མིའི་ཐོག་སྤྱིལ་ན་ག་རེ་བྱས་
 བྱུང་སྤྱིད་པ་ཡོང་གི་རེད། བོད་པའི་དཀྱིལ་ལ་མི་ཆེ་སྤྱིལ་འདོད་ཡོད་ན་བོད་པའི་
 གོམས་གཤེས་དང་བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཤེས་བླན་བྱུ་ཤེས་དགོས། བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་
 ཤེས་ཐབས་ལ་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་ཤེས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ང་ཚོའི་ལས་འགན་ནི་སོ་སའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དེ་སོ་སའི་ལག་བར་
 ལེན་བྱུབ་པའི་ལས་འགན་དེ་ཡིན། དེ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། བོད་རང་དབང་རང་བཅོན་
 བསྐྱབ་རྒྱ་དེ་རེད། དེ་ག་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྟུང་ན། བདེན་ཆེག་སྒོན་ལམ་ནང་། ཡོངས་
 རྒྱལ་སྤྱི་བོད་ལྗོངས་རང་དབང་གཅོང་མའི་དཔལ། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན། ཡོངས་
 རྒྱལ་སྤྱི་གས་པའི་བོད་ལྗོངས་དེ་ཤར་དར་རྩེ་མདོ་ནས་བཟུང་ཆོལ་གསུམ་གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱེལ་བ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དེ་ང་ཚོའི་ལས་འགན་རེད། ཆོས་ཟེར་མཁུན་
 འདི་རང་རང་སོ་སའི་འདི་དང་བྱི་མའི་དོན་དག་སྐྱབ་ཐབས་དང་། མི་ཡ་རབས་

བཟོ་བའི་ཐབས་ཤེས་ཡོད་ན་མེད་ན་དེ་ཆོས་ཡིན་པ་རེད། རང་རང་སོ་སོ་དངོས་གནས་བྱང་གནས་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཆོས་ནང་བཤད་པ་ནང་བཞིན་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་དོ་སྤྱང་དང་། ལག་ལེན་བཀལ་ནས་འགྲོ་ཐུབ་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ལས་ཀ་ཆེ་སྒྲ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་རྩ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་དང་། སྤྱབ་འོས་པ། སྤྱབ་དགོས་པ་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་རྒྱུན་གཞི་ཡོད་ཀྱང་སེལ་གྱིན་བྱས་ཏེ་སེམས་ཐག་བཅད་དེ་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་རེད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ན་ཐོག་མར་ཏ་ལས་འགྲུབ་མི་སྤྱིད་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་སེམས་ཐག་བཅད། འབད་ཚིད་བྱས། ལན་དགུ་ཆད་ལན་དགུ་མཐུད་ཡུན་བསྐྱངས་ནས་བསྐྱབས་ན་འགྲུབ་མཛད་ཁ་པོ་རེད།

རང་གི་བྱས་པས་མ་འདང་བ་དང་། མ་འགྲུབ་པ་ནི་གནས་ཚུལ་ཁག་ཁག་རེད་མ་གཏོགས་གང་ཐུབ་པ་དེ་སོ་སོས་དཔང་པོ་འཕེར་བ་བྱེད་དགོས། བྱི་མིས་ཤེས་རུང་མ་ཤེས་རུང་། རྟོ་སྤྱང་བྱུང་རུང་མ་བྱུང་རུང་། རའི་ངོས་ནས་རྒྱབ་མདུན་དོ་སྒོག་མེད་པར་རང་གིས་རང་ལ་མནའ་འཕེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཨ་བསམ་པ་ཞིག་དང་། སོ་སོས་སོ་སོར་བྱས་དག་འཕེར་བ། གདེང་འཁེལ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས། རྟོ་(མདོ་)དོན་ཆེ་རྒྱུད་ག་ནས་བཤད་ཀྱང་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་ཞེས་པ་འདི་ང་ཆོའི་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པོ་དང་། མི་ཆེའི་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་རྩ་བ་ཆགས་ཡོད་པ་ངས་རྟག་ཏུ་བཤད་ཡོད།

ང་ཆོ་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་ལ་གཅེས་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་མང་པོ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་རེད། བོད་པའི་སྐད་ཡིག་གཅེས་སྤྱོད་སྤངས་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་ཟེར་ན། བོད་པའི་སྐད་ཡིག་བེད་སྤྱོད་བྱས་ནས་གཅེས་སྤྱོད་དགོས་

བ་མ་གཏོགས་པོད་པའི་སྐད་ཡིག་མཆོད་གཤམ་ནང་ལ་གཞག་རྒྱ་ཞིག་མ་རེད།
 བོད་པའི་སྐད་ཡིག་ལ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས་པོད་པའི་སྐད་
 ཡིག་ལ་ཡར་རྒྱས་མ་བཏང་ན་ལྷགས་པའི་ཞེན་ཁོག་གི་ཐོག་ནས་རྩ་བ་ཆེན་པོ་རེད་
 ཟེར་ལབ་ན། ཆོ་གང་ཡང་མི་འདུག་ བོད་པའི་སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་ཀྱང་བེད་སྤྱོད་
 བྱས་ནས་གཏོང་དགོས་རེད་མ་གཏོགས་བེད་སྤྱོད་མ་བྱས་པར་ཡར་རྒྱས་ག་འདྲ་
 གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་རེད།

ང་རང་ཆོ་མི་གཤིས་ཀ་ལ། དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་རིག་
 བ་བསྐྱེམས་ནས་བྱེད་པ་དང་། ཡར་རྒྱས་ཡག་པོ་བྱིན་པའི་སྐབས་ལ་ལྟོད་ཡངས་
 ཞོར་བའི་ཉེན་ཁ་འདི་ཉར་ཉར་མི་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་གཟབ་
 གཟབ་བྱེད་དགོས། འཇུག་ཞོར་ཡོང་བའི་ལས་ཀ་དེ་རིགས་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐབས་ལ་དོ་
 སྒྲུང་མ་བྱུང་བར་དེ་དག་ཆེན་པོ་ཆགས་ཏེ་དོ་སྒྲུང་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་ཐལ་ཆ་གང་
 འཆོམ་བྱིན་ཆར་བ་འདི་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག་ དེའི་ཐད་གཟབ་གཟབ་བྱེད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་
 གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

གཙོ་བོ་ནི་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་མི་ཆེ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱ་ལས།
 མིའི་རྣམ་དཔྱད་དེ་སྤྱག་ས་ཞིག་ལ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱ་མིན། ང་རང་ཆོ་མི་ལུས་ཐོབ་
 པ་དང་། མིའི་རྣམ་དཔྱད་འདི་འཇམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་རྩྭ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་
 གསར་བ་བཟོ་བའི་དོན་དག་ལ་བྱུབ་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། མིའི་རྣམ་དཔྱད་
 འདི་རྩྭ་བ་བཟོ་བའི་དོན་དག་ཆགས་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་ཤེས། ང་ཆོར་མིའི་
 ལུས་པ་ཞིག་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཆ་རྒྱུན་བཟང་པོ་ཡོད་པ་འདིའི་ཐོག་སྤྱི་ཡོངས་ཁོ་
 རར་པན་ཐོགས་ཡོང་བའི་གཞན་པན་གྱི་རང་བཞིན་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་དོན་
 ལ་མིའི་རྣམ་དཔྱད་བེད་སྤྱོད་དགོས་པ་རེད། སོ་སོ་སྐྱེར་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན་ཡང་

ཐོད་བརྟུ་གཉིས་པ། ཤེས་ཡོན། བསྐྱབ་བྱ། སྤྱང་ཚུམ།

མིའི་ནམ་དུ་ཤོད་ངེ་ཅམ་པེད་སྟོན་ལོག་པར་བྱས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་རང་ཉིད་མི་སྲིད་
པ་ཡོང་བ་མ་ཟད། མཐའ་མ་པལ་ཆེར་མིའི་གཤམ་ནས་བྱད་པ་ཞིག་འཛམ་གླིང་གི་
ལོ་རྒྱས་ནང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཅམ་འདི་ཕྱི་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་བཀའ་སློབ་ཐལ་
མོ་བཀའ་འདི་ན་བསྐྱངས།། །།

གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཅ་འཛིན་དགོས་པའི་ཤེས་ཡོན་ གྱི་སྲིད་བྱུས།

༡༽ ཆོས་རིག་གི་གནས་བབ། རང་ཅག་གངས་ཅན་པའི་ཆོས་དང་ཤེས་
རིག་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་འདི་ནི་འཛམ་གླིང་གི་ཁྱོན་འདིར་གཞན་བྱིང་མི་
འཛིག་པའི་འགྲོ་བ་མའི་དགོས་མཁོ་ཡོངས་སུ་ཆང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། འཛམ་གླིང་
ཞི་བདེར་བསྐྱར་བའི་ཆ་རྒྱུན་དང་བྱུས་ལུགས་ཡོངས་སུ་བརྟམ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་
པ་ད་ཆ་གསལ་ལོ་ཆགས་ཡོད། འདི་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ལུགས་སྤྱི་
དང་ཁྱད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་རིག་དང་། རིག་
གཞུང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ཟླ་ན་མེད་པའི་གཏེར་ཁ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུས་སྤྲུག་ལ་བྱི་
མ་མེད་པ་དང་ནམ་དཔྱོད་ཅན་ལ་དགོས་མཁོར་ཅི་འདོད་དུ་སྤྱིན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་
ཡིན་པ་གསལ་ལོ་གསལ་བ་འདད་མ་དགོས་པ་དེ་ཡིན།

༢༽ འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ནི། འཛམ་གླིང་འདིའི་ཁྱོན་ལ་
ཁྱོན་དང་འབྱོན་པར་འགྱུར་བའི་བསྐྱལ་བཟང་སངས་རྒྱུ་སྟོང་གི་དབྱུང་ན་
བད་དཀར་ལྟར་མཆོག་ཏུ་བསྐྱུགས་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཐུབ་པ་ཞེས་ཡོངས་
སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ཡང་ངོ་
མཛར་རབ་ཏུ་མད་དུ་བྱུང་བ་ཀྱང་ལ་མཛོན་པར་གྲགས་ཆེ་བའི་སྟོན་ཆེན་ལྟ་བུ་
མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲགས་པའི་ནང་ཆོད། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་
དུ་བསྐྱོར་བའི་མཛད་པ་ལས་ཐོན་པའི་ཐེག་པ་སོ་སོའི་ཆོས་ལུགས་འཕགས་

ཡུལ་དུ་དར་བྱུང་ཆེ་ཞིང་། རིམ་གྱིས་རང་ཅག་ཁ་བ་རི་པ་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་
རས་གཟིགས་ཀྱིས་བདག་གིར་བཞེས་ནས་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་མདོ་
སྤྲུགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་པོད་ཁམས་སུ་དར་རྒྱུའི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྤྲོད་པ་
དང་། དུས་མཚུངས་འཕགས་མཆོག་རང་ཉིད་ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་བཅན་སྐྱམ་པོའི་
སྤྱིའི་ནམ་པ་བཞེས་ནས་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཆོས་ལུགས་མཐའ་ཡས་པའི་ནང་
ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལུགས་སྐྱ་ན་མ་མཆིས་པ་རང་ཡུལ་དུ་རིམ་བར་
གདན་བྲངས་ཐུབ་པ་ཆོས་འབྱུང་དང་རྒྱལ་རབས་སོགས་ལས་ཇི་ལྟར་གསལ་
བ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་རོ། །

༣༽ ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་ལུགས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ། འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལའང་
ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྟོལ་བྲེ་བ་ལྟར་འཛུ་
སྤྱིང་རྒྱན་བྱས་མཆོག་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་ནམས་ཀྱིས་གཙོས་མཁས་པ་དང་བྱུ་
པའི་བྱ་མཆོག་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྟ་བུ་ཟམ་མ་ཆད་པར་བྱོན་པ་ནམས་ཀྱིས་
འཛིན་སྐྱོང་སྟེལ་གསུམ་དང་། དག་ཐེར་ལེགས་པར་མཛད་པ་ཇི་བཞིན་རང་ཅག་
གངས་ཅན་ཀྱི་སྤྱོད་སུ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་མེད་པར་འཛིན་སྐྱོང་སྟེལ་གསུམ་ལས་
མཁས་པ་དང་བྱུ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཕགས་ཡུལ་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པ་
འཕྱོན་ཟེན་པ་ནམས་ཀྱིས་བཞེད་སྟོལ་གཞི་བབྱང་ལྟར་ཡིན།

༤༽ དེ་ལྟ་བུའི་འཛིན་སྐྱོང་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ། ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་
བཅན་སྐྱམ་པོ་ནས་ཉེ་བར་བབྱང་རྒྱལ་སྤོན་རེ་བྱང་མ་གཏོགས་རྒྱལ་སྤོན་གཞུང་
འབངས་དང་བཅས་པས་འཁུར་མཉམ་ལེན་གྱིས་རང་སྟོག་ལས་ལྷག་པར་འཛིན་
སྐྱོང་སྟེལ་གསུམ་མཛད་ཡོད། བར་བར་དུ་བསྟན་པར་རྒྱུད་ཆག་རེ་བྱང་བྱང་ནང་

སྤྲོད་སྤྲོད་ཀྱི་གོ་ཆ་བཙན་པས་འཕྲལ་འཕྲལ་སྐར་གསལ་གྱིས་ད་ལྟ་བར་རྒྱན་
འབྲེངས་སྤྲོད་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་གཞུང་འབངས་གཉིས་ཐོག་ནས་འཛིན་སྤྲོད་རྒྱན་
འབྲེངས་སྤྲོད་པ་ནི་འཛམ་གླིང་ནང་བོད་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་འང་བྱུང་མེད་ལ་དེའི་དགེ་
མཚན་ཡང་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ལ་གྲགས་བཞིན་པ་འདི་རེད།

༥༽ དེ་ལྟར་བྱས་པའི་དགོས་དོན་སྤྲོད་པ། དེ་ལྟ་བུའི་མི་ལོ་ཉིས་སྤྲོད་ཉེ་
བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་མེད་གནས་སྤྲོད་པ་འདིས་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་
བྱ་དབང་པོ་ཆེས་ལྷོ་ནུབ་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་བཞུད་
པའང་གྲངས་གྱིས་མི་ལང་བ་བྱུང་བེན་ཅིང་། ད་དུང་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་གདོན་
མི་ཟ་ཞིང་། དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུན་ཅི་ལས་འབྱུང་བའི་ལུང་རྟོགས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བཞེས་པ་ནས་མཁའི་སྐར་ཆོག་ལ་ཅེ་འདི་བ་ལྟ་བུར་རྒྱན་
མི་ཆད་པ་དང་། དེ་དག་གི་བྱིན་མཐུས་རྒྱལ་འབངས་ཐམས་ཅད་ཞི་བདེའི་འཛོ་
གནས་དང་དགའ་སྤྲོད་ཀྱི་ཆོར་བ་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཚུ་དང་། གསེར་
ཁ་ལས་གསེར་སྒྲངས་པ་ལྟ་བུ་དོམས་སུ་ཆོག་པ་བྱུང་ཡོད། མི་རིགས་གཞན་དང་
རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་གཞན་ནས་སྤྲོད་མཚོ་ལ་བྱུང་བ་འཁོར་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མི་
ཆད་པར་འདུས་ཤིང་། རང་རང་མཛོན་འདོད་ཀྱི་བདུན་ཅི་ཅི་འདོད་ལོངས་སུ་སྤྲོད་
བཞིན་པ་དང་། མཁས་དང་གྲུབ་པ་བཞེས་པའི་སྤྲོས་བྱ་རང་རང་གི་གཙུག་གི་ཁོར་
བྱར་བཀྱར་ཏེ་ཞི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་མཚོ་བཞིན་པ་སོགས་ལས། མཐའ་བཞིའི་
རྒྱལ་འབངས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བོད་ཆོས་ལྷན་ཞིང་ཞེས་དག་པའི་ཞིང་མཆོག་དང་
མཆོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་བཀྱར་བ་སོགས་ཀྱིས་བོད་དང་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་
ཐམས་ཅད་དུའང་ཞི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་གྱིས་འཛོ་སྤྲོད་པ་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་དམར་
གཞུང་འདི་བོད་ཅམ་མ་ཟད་རང་གི་རྒྱལ་འབངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏོར་བཞིག་

གཏོང་མཁན་མི་སྤྱོད་ལས་འདས་པར་སོང་རེ་ཞིག་བྱ་ཐབས་བྲལ། འོན་ཀྱང་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལུགས་འདིས་ཁོ་པ་སྤྱེུ་ལྷགས་སྤྱོགས་ནང་བཅུག་པ་ལྟ་བུར་
བཟོས་པ་མཐོང་ཆོས་ལྟར་རེད། སྟོབས་ཆེན་དབྱང་དམག་ཅན་གང་གིས་ཀྱང་བོད་
ལ་ཞེ་ནས་བཞག་པའི་འཆོ་བ་བྱས་མེད་ཅིང་། ཅི་སྟེ་གཉན་འཕྲང་གི་འགག་ཅར་
ཐུག་ནའང་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་རང་དབང་ཞི་བཟེར་འཆོ་ཐུབ་པ་སོགས་ནི་ལོ་
རྒྱུས་ལས་རྗེ་ལྟར་གསལ་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྲིད་པན་ཚུན་སྤྱོད་རེས་
ཀྱི་རྒྱས་ལྷགས་ནི། རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཆེན་དུ་ངོམས་པ་བས་ཀྱང་རྒྱས་ལྷགས་ཆེ་
བ་བྱང་ཡོད་པ་ད་ལྟའང་མངོན་གསལ་ཆེ་བུ་ཕྱིན་ཡོད།

༤༽ སྤྱང་ཀྱང་དེ་བཞིན་དགོས་པ། འདི་ལྟར་སྤྱོད་ཐུས་ལྟར་ཆོས་སྲིད་
བྱང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལྷགས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་རང་རེའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
འགག་ཅར་འགན་འགངས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་མ་ཟད་མི་རིགས་ཀྱི་འཆོ་རྟེན་གལ་ཆེ་
དག་ཀྱང་ཆོས་རིག་འདི་ཉིད་ལ་ཐུག་ཡོད། ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལས་ཆོས་གཅིགས་
ཆེ་བར་བྱས་ན་སྲིད་ཕྱོགས་ཡར་རྒྱས་ཀྱིས་འཐེན་ལྷགས་ཀྱང་དེས་བྱེད་ཐུབ། དེར་
བརྟེན་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལག་གཡས་གཡོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་
དེ་གཉིས་གཅིག་མ་ཆང་ན་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དབང་པོ་མ་ཆང་དང་འབྲ་བ་སོགས་
དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མཐའ་ཡས་པས་མིག་དཔེ་མར་སྟོས་བྱེད་དུ་མི་རུང་། ཆོས་
སྲིད་བྱང་འབྲེལ་དུ་རྗེ་ལྟར་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ནི་བཅའ་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་གཏན་འབེབས་
རྗེ་མངོན་ལྟར་ལས་འདིར་ཁྱ་མ་དགོས་པ་བྱེད།

༥༽ བྱང་དུ་འབྲེལ་རྒྱུའི་ཆོས་རིག་གི་ངོས་འཛིན། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་
དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱིས་དུས་རབས་དུ་མར་
གཅེས་སྤྱོད་བྱས་པའི་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་

གཞན་དང་སྤྱི་མཚུངས་ལྟར་གཞུང་ཚོས་སྤྲོད་བྱང་འབྲེལ་ཡིན་རུང་མིན་རུང་། ཚོས་
ཁས་ལེན་རུང་ཁས་མི་ལེན་རུང་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་འཛིན་ཅིག་ཡིན་
ཕྱིན་ཆད་མི་རིགས་རང་ཉིད་དང་འབྲ་བར་གཅེས་སྤྲོད་བྱེད་དགོས་པ་ནི་མི་རིགས་
རང་ཉིད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དང་ཅ་དོན་ལ་ཐུག་པས་ཡིན་ན། ཚོས་སྤྲོད་བྱང་འབྲེལ་ཡིན་
པའི་ཆ་ནས་དེ་བས་ཀྱང་འགན་འགངས་ཤིན་ཏུ་ལྗིད་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཚོས་འདི་ནི་དད་པ་དང་མོས་གུས་ཅན་གྱིས་འཛིན་མི་ཐུབ་ཅིང་། ཤེས་རིག་རིག་
གཞུང་དང་སྤྱི་མཚུངས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཡ་མ་འབྲེལ་བའི་སྤྲོད་ནས་འཛིན་
དགོས་པས་ཤེས་རིག་དང་རིག་གཞུང་ལས་ཟུར་དུ་དྲེམ་མི་རུང་བས་ཀྱང་གཞུང་
གིས་གཅེས་འཛིན་ངེས་པར་དགོས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཁོངས་སུ་རིག་གནས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་རིག་གནས་ཆེ་བ་བཅུ་ཡོད་ཅིང་ནང་ཚོས་ནི་ནང་དོན་རིག་
པའི་གཙོ་བོ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་བཤད་སྟོལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བོད་དུ་དར་བའི་
བོན་ཚོས་ཀྱང་ནང་དོན་རིག་པའི་ཁོངས་སུ་ཚུད་ཡོད་ཅིང་། འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ཚོས་
དང་རིག་གཞུང་གི་རྒྱ་ཁྱིལ་ལྟར་དང་། ཚོས་རིག་གི་གཞི་ཅ་བསྐྱར་སའི་མང་གཞི་
ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། དེར་གི་ཆར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆེ་
ཆེར་ཆེ་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་རིག་དང་འབྲ་བར་གཅེས་སྤྲོད་
དགོས་ངེས་ཆགས་ཡོད།

༡༽ གཞུང་འབྲེལ་ཤེས་རིག་གི་སྤྲོད་པ་འཛིན། དེ་ལྟ་བུའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཁེ་
ཕན་ལྟག་པའི་རིག་གནས་བཅུ་འཛིན་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མཐའ་དག་ལ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་
དང་རྒྱུད་ཆག་མི་ཤོར་བར་རྒྱུན་ཉར་ཐུབ་ཐབས་དང་ཡུལ་དུས་དང་འཆམས་
པར་བྱས་སྟེ་དང་གོང་མཐོར་གཏོང་ཐབས་སུ་གཞུང་གནས་ནས་ཀྱང་ཁྱེད་
འགན་བཞེས་ཏེ་མིག་འབྲས་ལྟར་ཅི་སྤྱད་གིས་ལུགས་དོན་མི་བརྒྱུག་པར་ཐུགས་

དཀྱེལ་གནང་དགོས་གཤམ། དེའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་ཆོས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་མཁས་སྤྱང་ཆེ་
བ། འཁྱུར་ལེན་དང་བྱས་རྗེས་ཆེ་བ། གཞུང་སྤང་གི་ལམ་སྟོན་མཁས་པ་རྣམས་
གཞུང་གནས་ནས་ཀྱང་ཆེ་མཐོང་དང་གནས་སྤར་མཐུན་སྤྱིར་བསྐྱབ་སྟོན་ཞུ་
ལེན་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་མཚུངས་སྤར་དགོས་ངེས་ལ་ཆད་ལུས་མེད་པར་སྟོ་
སྟོབས་སྤེལ་ཐབས་དང་། མི་མང་སྤྱི་བྱིངས་ལ་གཞི་རིམ་འཛིན་གྲ་བརྒྱད་པའམ་
བརྒྱ་པ་ཐོན་པ་ཞིག་མང་གཞིར་བཟུང་ཞིང་། ཤེས་ཡོན་ཆད་མཐོར་གཏོང་རྒྱུའི་
དམིགས་ལུལ་རྒྱུང་བསྐྱངས་ཏེ། གཞི་རིམ་སྟོབ་གྲ་ཁག་མི་རིགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་
དང་འཚམས་པར་ལྷིང་ཚུགས་དང་བཅས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་འཕུག་པ་མེད་
པར་དམ་འཛིན་དང་ཆོས་རིག་གཞན་འོག་ཏུ་མི་ཤོར་བར་མི་རིགས་ཀྱི་སྤེར་ཆོས་
མི་རིགས་ཀྱིས་འཛིན་སྐྱབ་པའི་ལམ་ལུགས་བརྟན་པོ་བཟུང་ཐོག་མཐོ་འབྲིང་སྟོབ་
གཉེར་ཁང་དག་ཀྱང་རང་ལུགས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་ལྡན་པ་དགོས་ངེས་བྱད་འཕྲུགས་
དང་འབྲེལ་དེ་དག་ནས་ཐོན་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་སྟོན་གཙང་ཞིང་རང་
ལུགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཕྱག་པོ་ཡོང་ཐབས་སུ་འཆར་སྤྱིག་དང་ལུང་ཕྱོགས་གཞན་
བྱིང་མི་འཛིན་པར་པ་མེས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཤེས་ཡོན་ཕྱག་པོ་དེ་དག་ལྷ་བརྒྱད་
ནས་དབུལ་དུ་མི་གཏོང་བར་བྱ་རྒྱུ་ནི་གཞུང་གནས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཤེས་རིག་ལས་
ཁུངས་སུ་ལས་འགན་བབ་ཡོད།

༤༽ དེ་མཚུངས་ནང་དོན་རིག་པའི་སྤངས་འཛིན། ཆོས་རིག་ལྡན་ཁང་
གི་ཁུར་བབ། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ནང་དོན་རིག་པའི་
ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་དེའི་ནང་ནས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་འགན་འཁུར་དགོས་པ། མདོ་
ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆད་མ། པར་ཕྱིན། དབུ་མ། འདུལ་བ། མཛོད་ཅ་
པའི་ཐོག་ནས་བབྲངས་པའི་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། སྤྱགས་

ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཞེས་སྤྱི་སྡེ་མ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་དག་གཙོ་བོ་
ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཐུན་མོང་བའམ་
ཆོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་ཁོངས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཆོལ་ཁ་དང་ཡུལ་ཁག་རིས་སུ་མ་
ཆད་པར་སློབ་གཉེར་བྱ་ཡུལ་གྱི་བཤད་བྲ་དང་སྐྱབ་བྲ་ཆད་ཐུབ་ནམས་ཡིན། དེ་
དག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་ནམས་ནི་གཞུང་འབྲེལ་གྱིས་གཞིགས་
སྦྱོང་མ་གནང་ཡང་ཆོག་འོན་ཀྱང་དམིགས་བསལ་གྱི་དགོས་མཁོ་བྱུང་ན་གཞིགས་
སྦྱོང་དགོས་པ་ཆགས་སྲིད།

༡༠༽ འགལ་རྒྱུན་སེལ་ཐབས། སྐབས་འགར་ཆོས་སྡེའི་བྱེ་བྲག་ནང་
འདུལ་ཁྲིམས་མི་གཙང་བ་དང་། ཁྲིམ་པ་བསུན་འབྲེན་ནམ་བསྐྱན་པའི་སད་རྒྱུན་
ལྟ་བུའི་སྤྱི་ག་འཆལ་ཐེ་གུ་སྡེ་ཤོར་ཡོང་མི་སྲིད་པ་མིན་པས་དེ་རིགས་བྱུང་ཆེ་
གཞུང་གནས་ནས་མགོ་གཞོན་མཚུག་སྦྱོང་གིས་ངན་པ་ཆར་བཅད་དང་བཟང་པོ་
སློབ་འཕེལ་བའི་དག་ཐེར་ཞིབ་འཇུག་གནང་འོས་གནང་གལ། ཡང་གསར་རྒྱག་
ལྟ་བུ་ས་ཁུལ་མི་མང་ལ་བརྟེན་གསུམ་གསུམ། སློ་མོས་མེད་པའམ་ཡང་ན་ལུགས་
གཉིས་གང་རུང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་འགལ་འདས་སམ། གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྲིད་
དོན་ལ་གཞོན་འགལ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་སྡོམ་འོས་པ་བཀག་འགོག་དང་།
སྤར་གསོ་འོས་པ་སྤར་གསོ་དགོས་པའང་མེད་མི་རུང་བའི་ཁུར་འགན་ཞིག་ཡིན།

༡༡༽ མཚུག་སྡོམས། མདོར་ན་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་
ནམས་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོ་ཡིན་ནའང་གཞུང་འབངས་ཀྱི་ལས་དོན་ནམས་
མཉམ་འདྲེས་མཉམ་གཤེན་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དེ་དོན་མཉམ་འདྲེས་
ཐུབ་ངེས་དགོས་ཀྱང་རང་ལུགས་པ་མེས་ནས་བརྒྱུད་པའི་གཤེན་སྦྱོང་གོམས་
གསུམ་དང་། ཤེས་རིག་དག་ཆོན་མདོག་མི་འགྱུར་བར་རང་རྩུགས་ཐུབ་པ་དགོས་

པོད་བཙུ་གཉིས་པ། ཤེས་ཡོན། བསྐྱབ་བྱ། སྤྱང་ཚེས།

ངེས་ལ་སོང་དེ་དོན་གྱི་སྲིད་བྱས་འཛིན་སྤངས་གཞན་བྱིང་མི་འཛོག་པ་ཞིག་ཅིས་
ཀྱང་གནང་གལ་ཆེ་བ་བཅས་དཔེ་མཆོན་ཅམ་དུ་བཀོད་པའོ། །

ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུད་ཟོས་སུ་མི་ འགྲོ་བའི་གཞིན་སྐྱལ།

༡༡། །སྤྱིར་ཤེས་རིག་ཅེས་པ་སྒྲ་བཤད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤེས་པ་དང་རིག་
པ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་ཐོན་པས། ཤེས་པ་དང་རིག་པ་ནི་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་ནི་
སེམས་ལྡན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པས་ངོ་མཆར་མི་ཆེ་ཡང་། སྒྲ་འདུག་གི་དབང་དུ་
བྱས་ན། རང་གི་རྣམ་དཔྱད་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་བྱ་བའམ་རྣམ་དཔྱད་རང་དབང་
དུ་དཔྱད་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་རིག་དུ་བསྐྱང་བས་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཉིང་ཟབ་
པ་ཞིག་ལ་འདུག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཤེས་རིག་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཆེ་རང་གི་རྣམ་དཔྱད་
གོང་ནས་གོང་འཕེལ་བྱ་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཤེས་རིག་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་ཆེ་
ལེགས་ཉེས་སམ་སྒྲང་དོར་ལ་རང་དབང་དུ་དཔྱད་ཤེས་པ་ལ་འདུག་ཅིང་། རིག་
གཞུང་ཞེས་པའི་ཆེ་དེ་དག་རྒྱན་འཛིན་བྱ་བའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་འདུག་པ་
ཡིན། རྒྱ་ཆེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་མེད་མི་རུང་བའི་འཆོ་
རྟེན་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན།

སྤྱིར་འཆོ་བ་ལ་ཟང་ཟེང་གི་འཆོ་བ། རིག་པའི་འཆོ་བ་སྟེ་ཤེས་རིག་གི་འཆོ་
བ། ཆོས་ཀྱི་འཆོ་བ་གསུམ་ཡོད་པས། ཟང་ཟེང་གི་འཆོ་བ་ནི་གཙོ་བོ་ལུས་འཆོ་བའི་
ཆ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སེམས་ཅན་དུང་འགྲོ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་བའི་འཆོ་
བ་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་མིའི་སྒྲོས་ཆོས་ཤིག་མ་ཡིན། ཤེས་རིག་དང་ཆོས་ཀྱི་འཆོ་བ་
ནི་གཙོ་བོ་སེམས་འཆོ་བའི་ཆ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་པས། མི་དང་ལྟའི་རིགས་ལ་ཁྱད་

པར་དུ་འཕགས་པའི་སྒོས་ཆོས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། མི་ལ་ནམ་དཔྱིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡོད་ན་དེ་ལ་ཤེས་རིག་གི་འཆོ་བ་མེད་མི་རུང་བ་ཡིན། རང་ཉིད་སྤྲུགས་ཀྱི་མདུན་
མ་ལ་དཔྱིད་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་འཆོ་བ་མེད་མི་རུང་བ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཤེས་
རིག་གི་འཆོ་བ་ཆད་ཡོངས་ཤིག་མེད་ན། ནམ་དཔྱིད་ཅན་ལ་འདོད་པ་དག་པའི་
ཐབས་མེད་པས། སོ་སོའི་འདོད་པ་མ་གང་བ་དེ་སྤྱད་དུ་ཡིད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་
མི་ཆད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཆོ་བ་ཆད་ཡོངས་ཤིག་མེད་ན་སོ་སོས་
སྤྲུགས་དོན་ལ་ལྟ་བུའི་ཆེ་རེ་བ་བཅའ་བའི་གནད་མེད་པས་སྤོང་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྱར་ནས་
ཡིད་ཀྱི་གཡང་སར་འགྲིམ་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་བས་བདེ་བའི་རྟེན་མི་རྟེན་དོ། །དེས་ན་
འགྲོ་བ་མའི་འདོད་པ་ནི་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ་མཐའ་མེད་པ་ཡིན་པས་ཤེས་རིག་ཀྱང་དེ་
དང་འཆོམ་པའི་རྒྱ་ཆེ་ལ་མཐའ་མེད་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རིག་གི་མཐའ་གཏུགས་
པར་དགའ་བས་ན་གཏིང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའང་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་ཀྱི་འཆོ་བའང་ནམ་པ་མི་འདྲ་བ་རྗེས་སྤྱད་ཅིག་ཡོད་མོད་ནང་པ་སངས་
རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཆོ་བ་ནི་ཤེས་རིག་གི་འཆོ་བའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པས་ཤེས་
རིག་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པ། འགྲོ་བ་མའི་སྤྱི་ཆོགས་ཤིག་ཆགས་
ཕྱིན་ཆད་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རིག་དང་ཆོས་ཀྱི་འཆོ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་མེད་
ན་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་དགོས་མཁོ་ཆད་པ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཟད། སྒྲེར་སོ་སོ་
ལའང་དེ་བཞིན་མི་འབྱུང་ངོ། །ཟང་ཟེང་གི་འཆོ་བ་ཅན་ལ་དབྱིངས་ཁྲགས་པ་ནི་
བསམ་པའི་འབྲེར་སོ་དུད་འགྲོ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པས་
བསམ་སྒྲོམ་གཏང་ན་མ་གཏོགས་བཏང་ན་ཡིད་འཆོ་བའི་རྟེན་མི་རྟེན་པས་སེམས་
ཀྱི་ངལ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་དོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རིག་གི་འཆོ་བ་རྟེན་གཞིར་བྱས་ནས་ཆོས་
ཀྱི་འཆོ་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱང་དགོས་པས་སྒྲོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ནི་ཤེས་རིག་གི་འཆོ་

བ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་མ་འདུལ་བ་འདུལ་བར་བྱ་བ་
དང་། འདུལ་བ་ནམས་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲིན་པ་ནམས་གྲོལ་བར་བྱ་བ་ཁོ་
ན་ཡིན་པས། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་མི་རིགས་སྤྱིའི་འཆོ་བ་ཐུན་མོང་བ་
ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཨ་ཅ་དེ་བས། བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པ་ལས།
རིགས་པའི་དོན་ནི་གཞན་ལས་ཀྱང་། སློབ་ལྡན་ལེགས་པ་འདོད་པས་སྦང་། ཉི་
མ་ས་སྟེང་མིག་ལྡན་ལ། །ཀྱང་གྱི་སྤྱི་མཐུན་མ་ཡིན་ནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བོད་པས་འདྲིན་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་
བཏགས་པ་ནི། དུས་ཕྱིས་འདྲིན་པ་པོའི་གཙོ་བོ་བོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཆ་ནས་
བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ལུང་ཆན་དང་མི་རིགས་འབྲ་མིན་ཅི་འདྲ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་
ཀྱང་འོས་ཤིང་འཆམ་བའོ། །

ཤེས་རིག་ནི་འགྲོ་བ་མི་རིགས་ཐུན་མོ་མ་ཡིན་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་གཉིས་
སུ་ཡོད་ཅིང་། རྩེ་བྲག་བོད་ལ་མཆོན་ནའང་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་དང་བོ་ནི། བོད་ཀྱི་
ཡུལ་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་འབྱུང་རྒྱལ་རབས། གཏམ་རྒྱུད། སྤྱི་ཅལ། སློབ་
གར། གཤེས་སྤྱོད་དང་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ནམ་གཞག་ བཟོ་རིག་ ཁྲིམས་ལུགས།
ཆབ་སྲིད་དང་སྐྱད་ཡིག་གི་ནམ་གཞག་སོགས་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་བོད་པའི་ཐུན་
མིན་གྱི་ཤེས་རིག་ཡིན་པས། བོད་རིགས་སོ་སོས་འགན་འཁུར་སྦངས་ཏེ་འདྲིན་
དགོས་ཞིང་། རྩེ་བྲག་ཏུ་སློབ་བྱ་ཁག་ཏུ་དགེ་སློབ་གཉིས་གས་ཁུར་དུ་མ་སང་
བར་རྒྱན་དུ་སྦང་ཐུབ་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྤྱིར་མིའི་གཤེས་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་ལ་རབས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་
དང་། འཕྲོད་བསྟེན། ཁྲིམས་ལུགས། ཕྱིའི་ཆན་རིག་ ནང་གི་བསམ་སྒྲུའི་ཆན་
རིག་ སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ལས་དོན་དང་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སོགས་སུ་སྦྱར་བའི་

རིག་གཞུང་དང་དེ་དག་ཡུལ་དུ་བྱེད་བའི་ཤེས་རིག་དག་ནི་སྤྱན་མོང་བའི་ཤེས་
རིག་ཡིན་པས། རང་ཉིད་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དག་ལ་གང་སྤྱབ་ཅི་
སྤྱབ་ཀྱིས་རྒྱས་པ་བཏོན་ཏེ་སྤྱང་བཅོམ་དགོས་པ་ནི་ཤེས་རིག་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་
དུ་ཞུགས་པ་ནམས་ལ་མེད་མི་རུང་ངོ་། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མིན་གྱི་ཤེས་རིག་གི་ས་བོན་རྒྱུན་མི་ཆད་
པ་འདེབས་སའི་ཞིང་ཁ་ནི་སློབ་བྱ་ཁག་དུ་ཡིན་པས། ཤེས་རིག་གི་འགན་ཁུར་ཡོད་
པ་ཆང་མས་སློབ་བྱ་ཆེ་འབྲིང་ཚུང་གསུམ་གང་ཡིན་ཡང་གཅེས་སྤྱས་ཟབ་མོས་
ཆགས་ཚུད་བཟོ་རྒྱུ་ནི། མི་རིགས་སྤྱི་བུའི་བདེ་ཆ་ལ་སྤྱག་ཡོད་པར་བརྟེན་རང་རེ་
ཐོད་བཅུ་བསྐྱབས་བཅོལ་བའི་གཞུང་འབངས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༡ཉེ་ཅམ་
ནས་མི་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་ཤེས་ཡོན་གཙོ་བོར་བརྒྱུད་སྟེ་གཞི་རིམ་སློབ་བྱ་
ཁག་གསར་འཛུགས་རྒྱ་སྐྱེད་བཏང་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༤༥ཉེ་ཡར་མར་ནས་ཡར་
རྒྱས་གང་ལེགས་བྱིན་ཏེ་ཀྲུང་གིས་བསྐྱབས་འོས་སུ་གྱུར་བ་མ་ཟད། སློབ་ཐོན་
ནམས་ཤེས་ཡོན་གྱི་བྱ་བ་འབྲས་རྒྱས་ཆེར་ཐོན་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ནས་
རིམ་བར་བཅོམ་གྱིས་བའི་སེམས་ཤུགས་ཚུང་དུ་བྱིན་པ་དང་ཁྱད་པར་སློབ་བྱ་ཁག་
དུ་སློབ་ཁྲིམས་དང་སློབ་འཁྲིད། སློབ་བྱ་བའི་ལོ་ཆད་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་ཆེ་བས་
ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཆབ་དུ་མར་འབྲིབ་དུ་སོང་ནས། མི་རིང་བར་གཞུང་འབངས་གཉིས་
ཐད་ནས་ཤེས་ཆོར་གྱིས་སེམས་ཆབས་ཆེན་པོས་སྤར་གསོ་སྤྱབ་ཐབས་སུ་ཡོད་
དགུ་ཆ་ལ་སྤྱགས་གནང་ཁུལ་ཡང་དོན་སྤྲིན་ལྡན་པ་ད་ལྟར་བྱུང་མེད།

དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་བྱ་ཁག་ཉམས་ཆག་འགྲོ་བའི་རྒྱུན་ཆ་ཆེ་པོས་དོན་ཆེན་
བདུན་(ལྔ)ལ་སྤྱག་ཡོད།

༡༩ ཐོག་མར་རྒྱུད་ཆག་གཏོང་མཁན་གཙོ་བོ་ནི་སློབ་བྱ་སོ་སའི་འགན་

གཙོ་དང་། དག་ཀྱན་པལ་ཆེ་བས་བྱས་པ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཁོ་ཆོ་རང་ཉིད་
ཤེས་ཡོན་གྱི་སྒྲོམ་སེམས་དང་། བག་ཡངས་ལ་དབྱིངས་འཕར་ཏེ་སློབ་ཁྲིམས་དང་
སློབ་འཁྱིད་ལྟོད་ཡང་ཞོར་བ་དང་།

༡༽ བར་དུ་སློབ་བྲུག་སོ་སོས་དེའི་གོ་སྐབས་བཟུང་སྟེ་བག་ཡངས་དང་
སྦྱིད་རྒྱལས་ཀྱིས་རང་དོན་རང་བརྒྱུག་ཏུ་བཏང་བ་དང་།

༢༽ བ་མར་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་ལ་བསྟུང་དེ་དག་སློབ་དབར་མཛའ་
བཅེ་དང་དང་དམ་ལྟོད་ནས་པན་ཚུན་ཞེ་འགས་ལྟ་བུས་གཅིག་སེམས་གཅིག་
གིས་མགུ་བ་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་ཁར་པན་ཚུན་བསྐྱས་འདོགས་བྱེད་རེས་བྱེད་པ་རེད།

༣༽ དེ་ཡང་ཉམས་སྦྱོང་མེད་པར་བསམ་སྒྲོ་གསར་བ་བེད་སྤྱོད་ཆེ་བླགས་
པས་མི་རིགས་ཀྱི་ཕྱགས་དོན་ལ་བསམ་གཞིགས་མ་ཐུབ་པ་དེས་ཀྱང་ཤུགས་རྒྱུན་
ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད།

༤༽ དེ་ནས་རིམ་བར་སློབ་གྲུའི་ནང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཚུ་ཆད་རྗེ་དམན་དུ་སོང་
བའི་སློབས་ཀྱིས་མཆན་ཉིད་ཆང་བའི་དག་ཀྱན་ཡང་དེ་བཞིན་དཀོན་དུ་སོང་ནས་
མ་རྟེན་པར་ཤེས་དམན་གྱི་དག་ཀྱན་ཆེད་བརྒྱུངས་མང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤར་
གསོ་མ་ཐུབ་པའི་ཉམས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་རེད། མདོར་བསྟུས་ན་སློབ་གྲུ་ཁག་ཏུ་
རང་དབང་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་ཁ་ཤུགས་རྒྱབ་པས་མགོ་གཞོན་མཐུག་སྦྱོང་འཐུས་ཆང་
མ་ཐུབ་པ་འདིས་སྦྱོན་ཆ་ཆེ་ཤོས་ཆགས་ཡོད། གནས་ཚུལ་འདི་དག་ཞིབ་འཇུག་
གིས་ལེགས་བཅས་མ་ཐུབ་པར་དེ་ཐུར་ལུས་ན་མ་འོངས་པར་ཡང་དེ་ལས་ལྡོག་
སྟེ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་རྗེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་རེད། དེ་ཡང་སློབ་གྲུ་ཡར་རྒྱས་
ཡོད་མེད་དག་ཀྱན་ཡར་རྒྱས་དང་ཆགས་ཚུད་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལུས་པར་སོང་། ད་
ལྟོས་བཞིན་དག་ཀྱན་རྗེ་ཞན་རྗེ་སྤྱག་ཏུ་སོང་ན་མ་འོངས་པར་སློབ་གྲུ་ཁག་ཏུ་སློབ་

སྤྱག་ཀྱང་སྤྱག་ལངས་གཏོང་ས་དང་སྤྱོད་ངན་འཁྲབ་ས་ལྟ་བུ་འཆག་རྒྱུར་གདོན་མི་
བ་བ་རེད། སྤོབ་བྲ། ཁག་ནས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོན་སྤྱོད་ཇི་ཙམ་ཉུང་དུ་སོང་བ་དེ་ཙམ་
གྱིས་གཞུང་དང་མི་རིགས་གྱི་ལས་དོན་མཐའ་དག་ལའང་དེ་བཞིན་རྒྱུད་ཆག་ཆུ་
གཉིར་ལྟ་བུར་ཡོང་གི་རེད།

༤༥ ཤེས་ཡོན་ལྟ་བུ་ཅི་གོམས་གཤེས་དང་སྤྱོད་ལམ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉམས་
ཆགས་སོང་ཡོད་པ་ནི་གོམས་སྤོལ་དང་། ལྟ་སྤྱོད་དག་ནི་འཛིན་བྲ། སོ་སའི་སྤོབ་
ཆན་གྱི་འཕོ་འགྱུར་ལས། འདྲིས་ཕྱོགས་དང་མཐོང་ཐོས་གང་ཆེ་བ་དེའི་ཕྱོགས་
ནས་འཕོ་འགྱུར་ཆེ་བ་དང་། སྤོབ་གསོ་ལེགས་ཉེས་ལས་ཀྱང་འགྱུར་ལྡོག་ཆེ་བས།
རང་རིགས་སྤོབ་བྲ། ཁག་དུ་བར་ལམ་ཞིག་ནས་སྤོབ་བྲིད་དང་སྤོབ་གསའི་ཆ་
རྒྱུན་ཆད་འཕེར་མ་བྱུང་བས་སྤོབ་སྤྱག་ནམས་ནང་བརྒྱག་པ་དེས་སྤྱག་བསམ་
ཅན་གྱི་དགོ་ཆན་གྱི་ཁ་དབང་ལ་མ་གནས་པ་རེད། དཔེར་ན། ལུ་རུ་སུ་ལྟ་བུ་
བར་ལམ་ཆོས་མེད་རིང་ལུགས་གྱིས་དབང་སྤྱུར་འོག་ལྟ་བུ་དང་ལུགས་སྤོལ་
བཅོས་སྤྱུར་ཆེ་ཡང་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་གྱི་གོམས་སྤོལ་པལ་ཆེ་བ་མ་བརྒྱག་པ་འཛིན་
སྤུབ་འདུག་སོག་ལུལ་དུའང་དེ་བཞིན་འགྱུར་ལྡོག་གིས་མི་མང་ཆོར་ཆོས་དང་
དང་ཆོས་ཕྱོགས་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་གོམས་སྤོལ་མེད་པ་བཞོས་ཀྱང་མ་སྤུབ་པར་ད་
ཆ་ཡར་རྒྱས་འགོ་བཞིན་ཡོད།

ང་ཆོའི་ཁྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་པོད་པའི་སྤོབ་བྲ། ཁག་དུ་སྤྱར་རང་ལུགས་
གོམས་སྤོལ་བཟང་པོ་དེ་དག་མ་བརྒྱག་པར་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་སྤོབ་གསོ་འཕྲས་
ཆང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ལེགས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། རིམ་བར་སྤྱད་པ་གསར་པའི་རྒྱ་
རྒྱལ་ཆེ་བས། ཉན་མི་མཐུན་ཡོན་ཅན་གྱི་སྤྱ་གུ་རེ་བྱུང་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཁ་དབང་ལ་
མ་ཞོར་བར་རང་ལུགས་གྱི་གོམས་སྤོལ་དང་ལྟ་སྤྱོད་མ་ཉམས་པར་འཛིན་སྤུབ་

ཡོད་ནའང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱ་གྲུ་རྣམས་ནི་ནང་མིས་སློབ་གསོ་ཡང་མ་འབྱོར།
སློབ་བྱ་ཁག་ཏུ་སློབ་གསོ་འཇུག་ཆང་ཡང་མེད་རྒྱུ། བོད་པའི་གོམས་སློལ་དང་
ལྟ་སྦྱོང་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་མ་འབྱུང་བ་རེད། རྒྱ་གར་སློབ་ཐོན་ཁྱོད་ནས་
གོམས་སློལ་དང་ལྟ་སྦྱོང་བཟང་པོ་ཆེས་མང་ཡང་། དེ་དག་གི་གོམས་སློལ་དང་
ལྟ་སྦྱོང་ཀྱང་རང་ལ་མ་འབྱུང་བར་དོར་ནས་གོམས་སློལ་དང་། ལྟ་སྦྱོང་ར་མ་ལུག་
དང་སློ་པམ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་དར་ཡོང་གི་འདུག།

དེ་བཞིན་བོད་དུའང་རྒྱ་རིགས་དང་འགྲོགས་འདྲིས་ཆེ་བ་དང་ཁོ་ཆོའི་སློབ་
གྲུང་འགྲིམས་དང་འགྲིམ་བཞིན་པའི་ནང་ནས་རྒྱ་དམར་གྱི་སྲིད་བླུ་ལ་མི་དགའ་
ཡང་དེའི་གོམས་སློལ་དང་ལྟ་སྦྱོང་འདྲིས་ལྟ་ཆེ་བའི་སློན་ཡང་ཤུགས་ཆེ་ཡོང་གི་
འདུག་དེར་བརྟེན་མ་འོངས་པར་བོད་པའི་མང་ཆོགས་ནང་དུ་སྤྱི་སྡེར་སོ་སོའི་གོམས་
སློལ་དང་ལྟ་སྦྱོང་མཐུན་མིན་གྱིས་དཀའ་ངལ་དང་རྒྱད་ཆག་བརྒྱག་དཀའ་བ་རྒྱུན་
མི་ཆད་བ་ཡོང་རྒྱུར་གདོན་མི་ཟ་ན། རྒྱ་མ་འོང་གོང་གི་རགས་དང་རྒྱུན་མ་འོང་
གོང་གི་སློབ་སྒྲུར་གྱི་དཔེ་བཞིན། ད་ལྟ་ནས་སློབ་བྱ་ཁག་ཏུ་ཤེས་ཡོན་དང་ལྷག་
བསམ་ཆད་གཞི་འཕེར་བའི་དགོ་རྒྱུན་གསར་བཅོས་གྱིས་ལྡེང་ངེས་ཆེད་གཏོང་དང་
བཅས་བོད་སློབ་འཛིན་སྦྱོང་ཆོགས་བ་དང་། རང་གཞུང་རྣམ་གཉིས་གྱིས་ད་དུ་
མཇུག་དེ་སྐབས་བབ་ལས་འགན་འཁུལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འཁུར་མཉམ་ལེན་ཐོག་
ནས་དགོ་སློབ་གཉི་ག་ལེགས་བཅོས་གཏོང་རྒྱ་ཕྱི་སློན་ལས་ལྟ་སྦྱོན་མེད།

༥༽ རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཀྱང་བོད་པའི་གཞིན་སྒྲུལ་ཆོར་བོད་ཀྱི་མི་རབས་
ནས་མི་རབས་ཀྱང་བརྗེད་ཐབས་མེད་པར་བཀའ་བློན་བསྐྱེད་ནས་ཡོད་སྤྱོད་
ཀྱང་། དམིགས་ལུལ་དོན་ཐོག་ཏུ་མ་སློན་པར་བར་མ་དོར་ཆུད་ཐོས་སུ་ཤོར་བེན་
ལས་ཤོར་རྒྱ་མང་བ་མདུན་ནས་མདུན་དུ་འཛང་ནས་ཡོད་པར་སོང་། སྤང་ཕྱིན་

དམིགས་ཡུལ་དོན་འབྲེལ་སྤྱོད་པའི་མཛད་སྤྱོད་ཅིས་ཀྱང་གནང་སྤྱོད་ཅུ།

༡༩ དེ་བཞིན་རང་རེ་ཤེས་ལྷན་ནས་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་སྒོ་རྒྱ་
བསྐྱེད་དེ་འཛིན་སྤྱོད་ཁོ་ནའི་ལོག་དུ་མགོ་འཁོར་ནས་གོང་གསལ་གྱི་དོན་གནད་
ཁག་ལ་མཐོང་ཆུང་ལྟ་བུའི་སྤྱང་མེད་དུ་མ་བཞག་པར་དེ་དག་གལ་ཆེར་བཟུང་
ཏེ་མི་རབས་ལ་མཁོ་བའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་གཞུང་ལམ་བཏིང་ནས་ཆགས་ཚུད་དམ་
བཅེངས་དགོས་པ་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུགས་ཆགས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་འགན་ཁུར་ནི་
ཤེས་ལྷན་ནས་འབྲེལ་དགོས་ཀྱང་། ར་བརྒྱུང་བ་དང་སིལ་སྤྱོད་གསལ་བ་གཉིས་
མཉམ་དུ་མི་ཡོང་བ་ལྟར། དེ་ལྟ་བུའི་འཛིན་སྤྱོད་དང་ལམ་སྤོན་གཉིས་ཀྱང་མཉམ་
དུ་མི་ཡོང་བ་མཛོན་གསལ་ལ་བརྟེན། ཤེས་རིག་ལམ་སྤོན་ཆོགས་ཆུང་ངམ་འགན་
འཛིན་ཆོགས་ཆུང་བུར་འཇུགས་དང་བཅས་དེས་ལམ་སྤོན་ལྟར་འཛིན་སྤྱོད་དགོས་
པས། དེ་དོན་ཅུར་བཙོན་གནང་ན་མཛད་སྤྱོད་བསམ་བཏེན་ལ་ཕན་ཆེན་ཆེ་བ་ཡོང་གི་
རེད། ཆོགས་ཆུང་དེའི་ཆོགས་མི་དེ་ཡང་གྲིས་བ་སྒོ་གསར་བ་ཁོ་ནར་མགོ་འཛོམས་
བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་རིག་གི་སྒོ་བ་གཉེར་ཁང་ཆེ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་མཐུན་
སྤྱོད་ཆེ་ལ་ལྷག་བསམ་གྱི་ཁུར་ཆེ་བ་རྣམས་འདེམས་སྒྲུག་དགོས་དེས་ཅན་རེད།
ལམ་སྤོན་འདི་སྤོན་མེད་གསར་སྤོན་མིན་ཅིང་། ལས་དོན་འགན་འགངས་ཆེ་བའི་
རིགས་ལ་ལམ་སྤོན་བ་དང་འཛིན་སྤྱོད་བ་གཉིས་སོ་སོར་བཅོས་ནས་དེ་གཉིས་
ཤུགས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལས་དོན་བསྐྱབས་དང་སྐྱབ་བཞིན་བ་རྒྱལ་ཁབ་གསར་རྒྱུང་
ཆང་མའི་ནང་དུ་ཡོད་བཞིན་བ་བཅས་མདོར་ཅིང་མོ། །འདི་ནི་ནང་ཆགས་ལ་
འཛོམ་ཐོན་མ་བྱེད་པར་སྤྱི་དོན་ལ་དམིགས་ཀྱི་སྤྱག་ནས་ཁུས་ཡོད་པས་ཅི་སྟེ་
དགོངས་ཆུབ་བདེ་མིན་གྱར་ཆེ་བཅོད་གསོལ་ཁུ་ཆོག་པ་དང་གུས་བརྟུང་བཅས་ར་
ས་རིགས་སྒོ་བ་འགན་འཛིན་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་ཆེད་བསྐྱེད་དུ་ཆེ་ཆོས་ལ་སྤུལ། །

རང་ཉིད་དགེ་ཀན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དགེ་ཀན་གྱི་གནས་

ཆད་མཐོ་རུ་གཏོང་ཕྱོགས་སྒྲུབ།

(ནང་ཆགས་ཀྱི་བསམ་འཆར་འགའ།)

༡༡། །སྐྱོད་རང་དགེ་ཀན་ལོས་སྤྱོད་ཐོན་ཏེ་གཏན་སློབ་མ་སུ་རིར་འཛིན་གྲ་
གསུམ་པ་ནས་བཅུག་པ་བར་ལོ་བརྒྱད་རིང་དགེ་ཀན་གྱི་ཞབས་ཞུ་དང་། དེ་ནས་
ཡལོང་ས་མཆོག་གི་ཆེད་འགྲུགས་ལྟར་དུ་ས་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གསར་
འཛུགས་ཀྱི་འགན་འཛིན་དང་། དགེ་ཀན་གཅིག་སྤྱོད་ཞུས་ཏེ་ལོ་བཅུ་བདུན་སོང་
ཞིང་། ད་དུང་ལྷ་མཐུན་ཞབས་ཞུ་དགོས་ངེས་ལ་བཏེན། དགེ་ཀན་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་
ལ་གཞིགས་པས་གསལ་བསྒྲགས་ནང་གསལ་དོན་ཆོད་བཞི་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་
དགེ་ཀན་ནང་ཆགས་བསམ་འཆར་ཞིག་ཞུ་ན་སྐྱམ་པ་བྱུང་། སྤྱིར་ཤེས་ཡོན་དགེ་
ཀན་ཞེས་པ་ཤེས་ཡོན་གྱི་གཞུང་ལམ་ནས་འགོ་དགོས་པ་ལྟར་རྒྱགས་བཞེས་ནན་
ཏན་ལ་སོང་ཤེས་ཡོན་གྱི་མ་འདར་བ་མེད་ཤིག་ཀྱང་། དགེ་ཀན་གྱི་ལྟ་བུ། དགེ་ཀན་
གྱི་ལྟ་བུ་བསམ། དགེ་ཀན་གྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་ནི་ཡིག་ཐོག་ནས་རྒྱགས་བཞེས་མི་
བྱུང་བར་རྒྱན་པར་གོམས་འདྲིས་ཀྱི་ལམ་ནས་བསྐྱོད་ཏེ་སྤྱོད་ཆད་མཐོ་རུ་གཏོང་
དགོས་པར་སོང་། འདི་གསུམ་གྱི་ཆད་གཞི་མ་ལོང་བ་རྩེ་མང་དུ་སོང་སྟེ། དགེ་སློབ་
དབར་གྱི་མཛའ་བཅེ་དང་། སློབ་སྤྱོད་གི་རྒྱད་ཆག་རྩེ་ཆེར་འགོ་གི་མེད་དམ་སྟེ།

སྤྱིར་ན་འགོ་བ་མའི་རིགས་འཆོ་བའི་སྤྱོད་ཤིང་གི་གཙོ་བོ་ནི་ཡ་རབས་
ཀྱི་སྤྱོད་བཟང་དང་། ཡ་རབས་ཀྱི་ལྟ་བུ་གཉིས་ཁ་མ་བྲལ་བ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་
ཡིན་ལ་འདི་གཉིས་ཀྱང་ཏ་ཅང་གི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་གཏོང་རིང་བ་མ་ཟད། ལུ་ཐོ་གྱེན་

དུ་འབྲེན་པ་ལྟ་བུར་རང་གཞན་གཉིས་ཐད་ནས་བཙོན་པ་བྲག་པོ་དགོས། དེའི་ཕྱིར་
ན་དེ་ཉིད་སྤྱང་པོ་དང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཡལ་འདབ་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་
དགོས་པ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་ལས་འགན་ཡོད་པ་ལྟར་འབྱེར་བྱུང་བ་དགོས།
ཡ་རབས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་ཆད་འཕེར་ཞིག་མེད་ན་འགྲོ་བ་མི་རིགས་ཀྱིས་དགའ་མོས་
དང་། ཡིད་ཆེས། མིག་དཔེ་ཡར་འགྲན་བྱ་ཡུལ་རྩ་བ་རྒྱལ་ཏུ་འགྲོ་ངེས་རེད། དེའི་
སྤྱང་ཤེས་ཡོན་ཆད་མཐོ་ཞིག་མེད་ན། འགྲོ་བ་མི་རིགས་ཀྱི་གུས་བཀུར་དང་
བཀའ་སློབ་ཁྱེད་ལྟུང་ཡང་བརྒྱལ་གི་རེད།

དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡར་རྒྱས་ཡོད་ས་དེར་ཞི་བདེ་དང་དགའ་སྦྱིད་ཀྱི་དཔལ་
ཡོན་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་ནའང་། དེ་གཉིས་གང་དུ་རྒྱད་ཆག་ཕྱིན་པ་དེར། ཞི་བདེ་དང་
དགའ་སྦྱིད་ཀྱང་རྒྱད་ཆག་འགྲོ་བ་ནི་རྒྱ་བཟང་ཞན་གྱིས་འབྲས་བུ་བཟང་ངན་
འབྱུང་བ་རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱུ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་རེད། ཁྱད་པར་དུ་བོད་རིགས་ཀྱི་
གནས་སྐྱེད་འདིར། རང་ལུགས་སྤྱ་རབས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་གོམས་སློབ་བཟང་པོ་
རྣམས་རྒྱད་ཆག་ཆབས་ཆེར་ཕྱིན་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་སྤྱོད་འབྲེན་
དང་འཁྱུག་ཆ་ཉ་ཅང་ཆེ་བའི་ནང་ནས་འཆར་ཡོངས་བྱེད་པའི་བོད་སྤྱུག་རྣམས་ལ་
དམིགས་བསལ་གྱིས་སློབ་སྦྱོན་དགོས་པ་མེད་མི་རུང་བ་མཐོང་གི་འདུག ལྟ་སྤྱོད་
ལ་སྐྱེད་འཛིན་ཡག་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་སོ་སོ་གྲལ་འགོར་སླེབས་དུས་དགའ་ངལ་
མཛོན་སྤྱུལ་དུ་མཐོང་ཡང་ཕྱིས་ཆར་བ་རེད།

དེ་ཡོང་བ་ཡང་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ད་ལྟའི་དགེ་རྒན་སོ་སོ་ལ་རག་ལས་
པར་སོང་། སྦྱོན་པ་བཙུན་ལྟར་འདས་གྱིས་ཀྱང་དགེ་རྒན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་སྦྱོན་
ཞིབ་ཅིང་སྤྱ་བ་གསུངས་ཡོད་པས་འདིར་སྦྱོན་གྱི་ཆ་དོ་སྦྱོད་མདོར་ཅན་ཞུས་ན།
ཆོས་འདུལ་བ་ལས། ཁྱིམ་སྡེ་དང་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་བཞུགས་པ་ཆེ་མེད་སེམས་ལྟོ། །འཁོར་ངན་སྤྱུལ་

དགྲིས་པན་མེད་ཤིང་སྐམ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགེ་ཆན་གྱི་ལྟ་སྤྱོད་
དང་ཤེས་ཡོན་གཉིས་འབྲན་གྱི་ངང་ནས་བསྐྱུགས་ཏེ་སློབ་གཉེར་བར་གང་ལ་གང་
རན་པ་ཞིག་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། འགའ་ཞིག་གི་ལྟ་སྤྱོད་ལ་ཡིད་ཆེས་མི་འཕེར་
བ་དང་། མིག་དཔེ་རན་ལྟོས་ཅན་དང་རང་གིས་ཤེས་ཡོན་གྱིས་དགེ་སྤྱུག་གི་རེ་
བ་བསྐྱར་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། རོ་ལངས་ཀྱིས་གར་བྱེད་པ་དང་འབྲས་མེ། རོ་
ལངས་ཀྱི་གར་བྱེད་པ་དང་ཉེ་བར་འགོ་ན་རང་ལའང་ཁ་རྒྱངས་ཐོག་སྟེ་རོ་ལངས་
སྤུ་འགྱུར་བ་བཞིན། དགེ་ཆན་དེས་གང་བྱས་པ་དེ་དགེ་སྤྱུག་ཚོར་འགོས་ཏེ་དགེ་
སྤྱུག་ཚོ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་རེད།

གཉིས་པ། དེ་འབྲེལ་སྤྱོད་མེད་ཀྱང་སོ་སོའི་ཁེ་ཕན་གཙོ་བོ་བཟུང་བ་ལས་
དགེ་སྤྱུག་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཤ་ཆ་དང་བཅེ་བ་མེད་ན། སེལྟེས་སྐད་འབྱིན་པ་དང་
འབྲས་མེ། སེལྟེས་སྐད་འབྱིན་པ་ནི་རང་གི་ཆེ་བ་འདོན་པའི་ཆེད་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལྟར།
དགེ་ཆན་དེ་ཡང་རང་གི་ཐོབ་ཐང་དང་། མཁས་ཉམས་ལྗུར་ལེན་བྱས་པ་ལས་དགེ་
སྤྱུག་ལ་དམིགས་ཀྱིས་ཐོག་ནས་པན་ཆ་སྤྱོད་ཀྱི་མ་རེད།

གསུམ་པ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཆ་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྱུག་པ་ཡིན་
ཡང་། སོ་སོའི་སྒྲིབ་གསུམ་སུ་འཁོར་གཡོག་རན་པའི་དབང་དུ་སོང་ན། ཅན་ན་
གྱི་སྤྱོད་པོ་ལ་དུག་སྤྱུལ་གྱིས་དགྲིས་པ་དང་འབྲས་མེ། ཅན་ན་གྱི་འི་ཞིམ་པ་དང་
བསེལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་དུག་སྤྱུལ་གྱིས་དགྲིས་ནས་ཡོད་ན་དེ་དང་ཉེ་བར་
གཏུགས་མི་ཤོད་པ་ལྟར་དགེ་སློབ་དབར་མཇེལ་འབྲེལ་བསྟེན་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་
དགེ་ཆན་གྱི་ཡོན་ཏན་དགེ་སྤྱུག་གིས་སྒྲང་མི་ཐུབ་པོ། །འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེ་བ་
ཚོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་རེད།

བཞི་པ། སྒར་བཤད་པའི་སྤྱོད་དང་བྲལ་ཡང་སློབ་ཚུལ་དང་སློབ་ཆན།

དགེ་སྤྱུག་གི་ཤེས་ཚད་དང་བསམ་བཤམ་དཔག་སྟེ་དུས་རྒྱུན་དུ་ཉལ་བ་དང་སྤྱོད་པ།
བསམ་བཤམ་འདི་འབྱེད་སོ་སོགས་ལས་བརྩམས་ཏེ་དོན་མཐུན་གྱི་སློབ་སྟོན་མི་ཤེས་
བ་དང་ཤེས་ཀྱང་བརྩེ་མེད་གྱིས་དགེ་སྤྱུག་བདག་གཅེས་དང་བྱམས་སྦྱོང་འཇུག་
ཚང་མ་བྱས་ན། ཤིང་སྐྱམ་པོ་ལ་འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་འབྲས་ལྗོངས་
འབྲས་བུ་དོན་དུ་ཆུ་ལུང་སོགས་གང་སྤྲུགས་ཀྱང་རང་ལ་ཕན་ཐོགས་མི་འབྱུང་བ་
ཉམས། དགེ་སྤྱུག་རྣམས་དེ་ཉམས་བུའི་དགེ་ཆུན་ལོག་རྩི་ཅམ་བཅུད་ཀྱང་དགོས་ངེས་
གྱི་ཡོན་ཏན་རང་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

མདོར་ན་དེ་ཉམས་བུའི་སྟོན་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཐོག་དགེ་ཆུན་སོ་སོའི་ཉམས་སྤྱོད་
ངེས་དགེ་སྤྱུག་སོ་སོར་མིག་དཔེ་ཡར་འབྱུང་དང་ཡིད་ཆེས་གྱིས་བརྩེ་བཀྱར་འབྲེན་
བ་དང་ཆབས་ཅིག་སློབ་གསོ་སློབ་འབྲིད་གྱི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་སྐྱབ་པ་ཞིག་
ཅི་ཡང་དགོས་ཏེ། མ་འོངས་པར་སྤྱི་ཚོགས་ལེགས་ཉེས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་མི་
འགྱུར་ནི། ད་ཉམས་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་དགེ་ཆུན་རྣམས་ལ་རག་ལས་བ་ཞིག་རེད། དེར་
དུས་འཇོམས་སྤིང་འདིར་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་དང་ཁུབ་གདལ་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱང་
ཉམས་སྤྱོད་བཟང་པོ་རྣམས་རང་ཤུགས་གྱིས་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོར་སོང་ཡོད་ལ། ཉམས་
པར་དུ་བོད་པའི་ཉམས་སྤྱོད་ནི་ཉ་ཅང་གི་ཉམས་དམས་སུ་ཕྱིན་ཡོད། ཉམས་སྤྱོད་སྤྱོད་
ནི་སློབ་ཆུང་ཆུང་པའི་ལམ་ནས་མ་ཡིན་པར་དགེ་ཆུན་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་གོམས་གཤེས་
བཟང་པོ་དེའི་བརྒྱུད་ནས་དགེ་སྤྱུག་ལ་འཇགས་སུ་འཛོགས་རྒྱུ་ནི་ཉམས་སྤྱོད་ཡར་རྒྱས་
གྱི་གཞི་རྩ་ཞིག་རེད།

དེའི་ཐོག་ལ་ཉམས་སྤྱོད་བཟང་པོ་སྤེལ་བའི་བསྐྱབ་བུའི་སྤེམ་ཆུང་རན་ལ་
འཆོམས་བ་རྣམས་སློབ་འབྲིད་སྐབས་དགོས་གྱི་ཡོད། རང་ཆོས་ནི་སེམས་འདུལ་
བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཉམས་སྤྱོད་བསགས་ན་

སེམས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འདུལ་ཡང་། སྤྱིར་ཤེས་རིག་ཁག་ནི་ཤེས་པ་རྒྱ་སྐྱེད་པའི་
 ཡན་ལག་རྩ་གསུངས་པ་ཙམ་ལས་དེ་ལ་ཉམས་སྤྱོད་བསགས་ནའང་སེམས་འདུལ་
 བའི་ངེས་པ་མེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་སྤེ་ཚན་གྱི་སྟོབ་འཁྲིད་ནི་སྟོབ་གྲ་
 ཁག་རྩ་མེད་མི་རུང་བ་རེད། སྟོབ་གྲ་ཁག་རྩ་སྤྲིག་སྟོད་དང་བ་འདྲེན་པ་འབྱུང་ཆེད་
 ཁྲིམས་རྒྱུད་པ་བཟོ་བ་ནི་སྟོབ་གྲ་བ་ནམས་བཟང་བཅོན་ལྟ་བུར་ཆགས་པ་ལས་རང་
 མོས་ཀྱི་སྟོབ་པ་མི་སྟེ། བསྐྱབ་བྱའི་སྤེ་ཚན་དང་སྤྱར་ནས་སྟོབ་གསོ་ཐེབས་ངེས་བྱུང་
 ན་དེ་ལ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྟོབ་བསྐྱེད་པས་སྤྲིག་ཁྲིམས་ཀྱང་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཡར་
 རྒྱས་འགོ་བ་དང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡོང་གི་རེད། དེར་བརྟེན་ཤེས་རིག་འཛིན་སྟོད་གི་
 ཁུར་རུ་བཞེས་པ་ནམས་བས་གོང་གསལ་གྱི་གནད་དོན་ཁག་ལ་དགོངས་བཞེས་ཟབ་
 དཀྱེལ་གྱིས་སྤྲད་མའི་དོན་ལ་འཕོ་འབྱུར་དང་ལེགས་བཅོས་ཇི་འགབ་བྱག་བཞེས་
 ཐོག་རྒྱས་པ་འདྲེན་སྤྱབ་པ་ཅིས་ཀྱང་ཉུ་རྒྱ། ། ར་ས་རིགས་ལམ་སྟོབ་གཉེར་ཁང་གི་
 འགན་འཛིན་པ་སྟོབ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་ ༡༩༩༠ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༢༥ ལ།

ཤེས་ཡོན་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པའི་སྐྱོན་གནད་ཆེན་པོ་བཞི།

གཏན་ཉིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ཤེས་ཡོན་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་པའི་བསམ་འཆར་
ཤོག་སྟེ་ཁག་སྟོག་སྐབས། སློབ་ཕྱག་ཚོར་རང་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་རྗེས་ལུས་
ཐེབས་པ་དེར་སྐྱོན་གནད་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་བཅོ་སྒྲུང་བས་རོབ་ཅམ་ཞུ་ན།

༡༽ དང་པོ་སློབ་གྲྭ་སོ་སོའི་དབུ་འཛིན་དང་དགེ་ལས་རྣམ་པས་རང་གི་
རིག་གཞུང་ལ་རང་གིས་གཅེས་སྤྲོས་དང་ཐུགས་སྤང་ཆུང་ཞིང་། ཁྱད་པར་བོད་
དགེ་རྣམ་པ་མང་ཆེ་བར་རང་གི་ཤེས་ཚད་མ་ལྗང་བའམ་རེ་བཟུང་ལྗང་ངེས་ཡོད་
ཀྱང་སློབ་འཁྲིད་བྱེད་སྒྲུངས་དང་རྒྱར་བཙོན་གྱི་ཡངས་གང་འཆམ་ཤོར་ཡོད་པ་
དེ་རེད།

༢༽ གཉིས་པ་དམའ་རིམ་གྱི་སློབ་ཚན་དེ་དག་ཅ་བ་འཛིན་གྲར་མ་རན་
པའི་དཀའ་ངལ་ཆེར་མེད་ཀྱང་དུས་ཚོད་མ་ལྗང་བ་དང་སློབ་འཁྲིད་སྐབས་སློབ་ཚན་
བདེ་སྲོད་གཏོང་སྒྲུངས་མ་རན་པའི་སྐྱོན་གནད་ཆེ་ཅམ་ཆགས་ཡོད་འདུག།

༣༽ གསུམ་པ་སློབ་ཕྱག་ཚོའི་རང་ངོས་ནས་སྤར་དཀའ་དུབ་དང་སྤྲིག་
འཇུགས་ཡོད་པའི་སློབ་ཕྱག་དང་མི་འདྲ་བར་བག་ཡངས་ཅེད་འཛོལ་དགའ་ཞེན་
ཆེ་བས་སློབ་སྦྱང་ལ་དོ་སྤང་མ་སྟེབས་པ་དང་། ཅི་སྟེ་དོ་སྤང་ཉིད་དུ་ཆུག་ཀྱང་གོང་
གི་དཀའ་ངལ་ལ་བསྐྱད་དེ་འདུན་པ་ལོག་པ་དང་རྒྱར་བཙོན་མ་བྱས་པ་རེད།

༤༽ བཞི་པ་གོང་གི་སྐྱོན་གནད་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་འཛིན་གྲ་དང་ཤེས་
ཚད་མཉམ་བསྐྱོད་མ་བྱུང་བར་བརྟེན་སློབ་ཚན་ཁག་རྣམས་རང་ལ་མ་རན་པ་དང་

མི་མཁོ་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་མེད་བྱས་ཏེ་རང་བྱིན་རང་ཚུང་ལོར་བ་དེ་རེད།

༥༽ རྩ་བ་ཕྱིན་ཆད་དེ་རིགས་མི་འབྱུང་བར་རང་གི་ཤེས་རིག་ལ་གཅེས་
སྤྱས་ཀྱིས་སྤང་གསོ་གོང་སྤེལ་དགོས་ན། བོད་རིག་སློབ་སྦྱང་སྦྱོང་སྤངས་ལ་ཡང་
ཡང་ཞིབ་བཤེར་དང་མཛའ་མ་ཐུན་གྱི་ཚོགས་འདུ་ཡང་ཡང་དང་འབྲེལ་ལེགས་
སྤྱེས་སྤེལ་རེ་དང་བསྐྱལ་ལྷན་རྒྱུན་མར་མཛད་ན། དགེ་སྦྱོན་གྱི་ནམ་པ་རེ་གསལ་
དུ་ཕྱིན་ཏེ་ཡར་རྒྱས་གྱི་ལམ་ཕྱོགས་སྤྲ་ཚུགས་ཐུབ་ངེས་སྟེན་པ་བཅས།

རིགས་སྒོ་བ་དག་ཆེ་སྒོ་བ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་ཤེས་ རིག་གི་གཞིན་སྐྱུལ།

འཇམ་གླིང་འདིའི་སྒྲིང་ལ་མིའི་འགྲོ་བ་ལ་དགོས་པ་ནི་ཤེས་རིག་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་མི་སོ་སོའི་སྒྲིང་གི་ཆ་ནས་མི་ཆེ་འབྲུལ་ཅམ་བྱ་བ་ལ་ཤེས་རིག་ངེས་པར་
དགོས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། མི་ཆེ་ཡག་ས་ནས་སྐྱེལ་བ་དང་། ལྷག་པར་དུས་རབས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་འདྲ་བའི་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ངོ་བོ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱེད་ལས། རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་དབང་ཐང་སོགས་ཇི་ཅམ་མཐོ་བ་དང་ཇི་ཅམ་རྒྱ་ཆེ་བ་དགོས་པ་དེ་ཅམ་དུ་
ཤེས་རིག་མཐོ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་དགོས་ཤིང་། རྒྱལ་ཁབ་དང་མང་ཆོགས་ཀྱི་ལས་
དོན་མཐའ་དག་ཤེས་རིག་གི་ཉམས་འོག་དུ་ཚུད་པ་ཞིག་དགོས་པས། དེང་སང་གི་
རྒྱལ་ཁབ་ནི་ཤེས་རིག་གིས་འཛིན་དགོས་པ་རེད།

དེར་བརྟེན་དང་པོར་གལ་ཆེ་བ་ཤེས་རིག་དང་། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཤེས་
རིག་བཅུ་སྟོད་ཀྱི་ལས་དོན། མཐའ་མར་གལ་ཆེ་བ་བསམ་པའི་གོ་ཆའམ་གོ་སྐྱབ་
དཀྱེལ་ཆེ་བ་དེ་ཡིན། འདི་གསུམ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཆང་བ་ཇི་ཅམ་མང་བ་དེ་
ཅམ་གྱིས་སྤྱི་ཆོགས་ནང་པན་རྒྱབས་ཆེ་བ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཆེ་ནའང་། ཤེས་རིག་
དང་ལས་དོན་འབྲེལ་མེད་དུ་སོང་ན་ཤེས་རིག་ཅན་ལ་ལས་དོན་མེད། ལས་དོན་
ཅན་ལ་ཤེས་རིག་མེད་ན་སྤྱི་ཆོགས་ནང་རྩོག་ཟིང་མང་བ་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་
དོན་ཆོགས་ཚུད་ཡོང་གི་མ་རེད། ཤེས་རིག་དང་ལས་དོན་གཉིས་འཛོམས་ཤིག་
ཡིན་ཡང་། རང་བསམ་པའི་གོ་སྐྱབ་འབྲས་ཁྲིམས་པ་ཞིག་མེད་ན་རང་གི་ལས་དོན་

གལ་ཆེ་ཅི་བྱེད་གྲུ་ཆོས་ཀྱི་རང་དབྱེས་ནས་རང་གི་ལས་དོན་ལ་རང་གི་རྣམ་དབྱེད་
ཀྱིས་འགོ་ཁྲིད་མི་སྤྱབ་པས་གཞན་གྱི་ཟེར་རྗེས་འབྲུང་རྒྱ་ལས་འོས་མེད། གང་གི་
ཞེན། ཤེས་རིག་རྗེ་ཙམ་ཆེན་ཡང་ཡིག་ཐོག་དང་དག་ལས་ནས་བལྟས་ན་དེ་ཙམ་
དུ་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོང་ངེས་ཀྱང་། དངོས་ཡོད་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ཞུགས་ཆེ་ལས་དོན་
ལ་དོ་སྤྲང་ཆུང་བ་དང་། ལ་ལ་མགོ་བོ་སྤྲངས་པ། ལ་ལ་ཤེས་རིག་གིས་དྲེགས་
ནས་ལས་དོན་མི་བགྱིད་པ་སོགས་ཤེས་རིག་ནང་དུ་ལ་ཅན་རྗེ་མང་ཡོང་ཉེན་ཡོད།

སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཡོང་བ་ལ་རང་དོན་ལ་རྗེ་མི་སྦྱུང་བར་སྤྱི་ཆོགས་
ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་ལྟ་བུའི་སྦྱུང་བསམ་སྦྱོབས་ཆེ་བ་ཞིག་དགོས་པ་དེ་ནི་ཤེས་རིག་
རྒྱང་པའི་ལས་ནས་མི་འབྲུང་བས་དེ་དང་ཆབས་ཅིག་སྦྱོབ་གསོ་གཏིང་ཟབ་གཞན་
དགོས། བསམ་པའི་གོ་སྤྱོད་ཅེས་པ་ནི་རང་གཞན་གྱི་ལས་དོན་ལ་དཔག་པའི་སྦྱོན་
ཡོན་གྱི་འཇུག་ཐོག་ལ་མཁས་ཤིང་དུས་གསུམ་གྱི་འགོ་ཕྱགས་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་
ཟེར། དེ་ལྟ་བུ་ཡོང་བར་ཡང་སྤྱིས་སྦྱོབས་ཀྱིས་སམ། དོ་སྤྲང་དང་ཉམས་སྦྱོང་ཆད་
ཡོངས་པ་ཞིག་ལས་སྤྱི་དགོས་ཀྱི། ཤེས་རིག་དང་ལས་དོན་རྒྱང་པས་ཡོང་ཐབས་
མེད། ཤེས་རིག་དང་ལས་དོན་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པའི་གོ་སྤྱོད་ཅིག་ཉིད་ན། རང་
གཞན་གྱི་ལས་དོན་གང་ལ་འང་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེད་རང་སྦྱོབས་ཀྱིས་འབྱེད་
སྤྱབ་པས། རང་གཞན་གྱི་ལས་དོན་ཀྱན་ལ་རང་གི་བསམ་སྦྱོང་དབང་བསྐྱར་དང་
ལེགས་ཉེས་ཀྱི་འཇུག་ལྡང་སྤྱད་སྤྱབ་པས། མིའི་ནང་ནས་རྒྱ་པོ་ལྟ་བུ་ཆགས་
ཀྱི་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་དང་པོ་ཆུང་དུས་ནས་ཤེས་རིག་གི་སྦོབ་སྦྱོང་ཕྱ་ཐག་ཆོད་པ་
ཞིག་བྱེད་དགོས།

དེ་བསྐྱར་རང་གི་བསམ་པའི་གོ་སྤྱོད་སྤེལ་བ་དང་ལས་དོན་ལ་ཉུང་སྤྱིད་
སྤྱབ་ཐབས་སུ་དམིགས་བསལ་གྱི་དོ་སྤྲང་དང་སྦོབ་སྦྱོང་འཕར་སྤོབ་སྤྱིད་དགོས་

བས། མིའི་བསམ་སྒྲོ་བེད་སྤྱོད་བཏང་སྟེ་མི་གྲལ་ནས་མི་གོ་ཆོད་བ་དང་། ལས་
གྲལ་ནས་ལས་གོ་ཆོད་བ་བཟོ་རྒྱ་ནི་ཤ་ཆ་ཅན་གྱི་པ་མ་དང་ནམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་ན་
གཞིན་གཉིས་ཀའི་ལས་འགན་ཡིན། བོད་སྤྱ་མར་སྲིད་དོན་བ་ཆོར་ཤེས་ཡོན་ཚུང་
བའི་སྤྱོན་ཆེར་མི་ལྷན་ཡང་ལས་དོན་ལ་དོ་སྣང་ཚུང་བའི་སྤྱོན་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད།
དེང་སང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ནམ་བུ་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོར་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་དོ་སྣང་
གནང་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཤེས་ཡོན་དེ་དག་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་རྩྱུང་ལེན་གྱི་
ལག་ཆ་ལྟ་བུར་སོང་ན་ལྟ་བུ་དུ་བབས་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པས་པན་ལས་གཞོད་
ཆ་བས་ཆེ་བ་དེའི་ཕྱིར། ད་ལྟ་ནས་སྤྱོན་འགོག་བྱ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དེ་བཞིན་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་གཞིན་སྒྲུལ་ཡོངས་ལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་གཤོག་
རྩལ་རྫོགས་ཐབས་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ལྟག་བསམ་དང་སྒྲོ་བློས་གྱི་གོ་སྒྲུབ་
སྟེལ་བར། ན་གཞིན་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་ཏུར་བཅོན་ཆེར་སྤྱོད་དང་། པ་མ་དགལ་
ཉེ། དགོ་ཤིན། རང་གཞུང་དང་བཅས་པས་ཀྱང་རྒྱབ་སྐྱོར་གོང་ནས་གོང་འདེགས་
བྱ་རྒྱུའི་དུས་དབང་ལ་གཞིག་པའི་འགན་འགའས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པར་མ་ཟད། རང་
གི་རིག་གཞུང་མཐའ་དག་རང་མིས་བདག་གཅིས་འཕྲས་ཆང་སྒྲུབ་པའི་འགན་ཁུར་
ཡང་རང་གིས་སྒྲུངས་མ་སྒྲུབ་ན་ཤེས་རིག་གི་ཆ་ནས་གཞན་འོག་ཏུ་འཛུད་རྒྱ་ཉག་
ཅིག་ཡིན་པ་མཐོང་གསལ་ལྟར་རེད། དོན་སྤྱིར་ད་ལྟ་ནས་སྤྱ་འཕུད་ཀྱིས་རང་རེའི་
རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ཡོངས་ལ་མ་མཐར་འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པ་ཡན་གྱི་ཤེས་ཆ་ད་ལྟ་ན་བ་
ཞིག་བཟོ་མ་སྒྲུབ་ན། མ་འོངས་པར་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་དབང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་
དོན་སྤྱ་མཁུགས་སྤྱ་བཅངས་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་རེད།

ཡང་སྤྱས་པ། ཆོས་བྱེད་ཡིན་ཞེས་ཁ་ཆོས་ཁོ་ན་ཡིས། །གཞན་པན་
ཐམས་ཅད་བསམ་པའི་གཏིང་དུ་བྱལ། །དགའ་ངལ་ཅན་རྣམས་ལས་ལ་ཁ་འཕངས་

གྱིས། །དེ་པན་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་བ་ཐམས་ཅད་བཤོལ། །ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞེས་རང་
རང་སྤྱིད་འཆོལ་གྱིས། །ཐོབ་དང་གོ་སར་འགྲན་ཏེ་གར་སྟུབས་ཆེད། །སྤྱི་དོན་
ཟེར་ཡང་རང་དོན་ལག་བཅངས་གྱིས། །གཞུང་དང་མི་མང་ཁེ་པན་རྒྱུང་ལ་
བསྐྱར། །སྤྱིར་སྟུབས་ཟེར་ཡང་ཤེས་ལྷན་འབྲེལ་བས། །རང་གི་སྤྱབ་ས་ཀྱན་ལ་
དཔའ་ཐལ་ཆེ། །ལྷག་བསམ་ཟེར་ཡང་གཏམ་སྟན་འབའ་ཞིག་གིས། །པན་པའི་བྱ་
བ་ཀྱན་ལ་རྒྱག་ཏུ་བརྩམ། །སྤྱིག་སྤྱིང་ཟེར་ཏེ་སྤྱི་དོན་ཐོལ་འཛོག་གིས། །རང་དོན་
སྤྱིག་པ་བསྐྱབ་ལ་ཡ་མི་ང། །ཀྱེ་མ་བསྟན་སྤྱིད་ཉམས་པའི་རྒྱ་འདི་དག །ཆོས་
དང་སྤྱིད་ཀྱི་སྤྱིར་སྤྱོད་པལ་ཆེ་བས། །རིང་ནས་བྱེད་ཉེས་ཤོར་བ་འདི་ལ་ལྟོས། །སྤྱི་
ནས་ཡིད་ཡུལ་དུ་ཡང་སྤྱོདས་ཤིག་ཨང་། །ནམ་དཔྱོད་ཡོད་ན་ཕྱགས་ཀྱི་ཁེ་བྱོར་
དང་། །ལས་ཀྱི་བཟང་ངན་སོ་སོར་དཔྱོད་ཅིག་ཨང་། །དེ་དོན་དགོངས་དཔྱོད་
དང་བག་ཤེས་བདེ་ལེགས་བཅས་བསྐྱལ་ངོ་མ་བརྒྱུག་ཅམ་དུ་སྤྱག་སྤེལ་བཀྱིས་
པའོ། །༥༩ ཕྱི་ཆེན་ ༩ ཆོས་ ༡༩ ལ།

བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཡར་རྒྱས་ལ་སྦྱོར་བའི་སྒྲུང་མོལ།

ཤེས་བྱ་ནང་བཞུགས་པ།

༡༩༡༥ གྱི་རྒྱ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༩ ཉན་བཞུགས་སྐར་རིགས་ལས་སློབ་གླེང་དབུ་དགོ་སྒོ་
བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་ནས་བོད་སྐད་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་ལ་འཛིན་གྲུ་ཁག་གི་སློབ་སྦྱོང་གནས་སྤངས་ལ་
ཉན་སྒྲུབ་ཅིང་ཞིབ་འཇུག་གནང་རྒྱུ་བོད་དགོ་བརྒྱུད་ཅུ་སྟོར་གྱི་ཚོགས་འདུའི་སར་རིག་གཞུང་
ཡར་རྒྱས་གཏོང་སྟོགས་དགོངས་འཆར་སྒྲུང་མོལ་གནང་བ།

དེ་རིང་ངས་ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་དང་པོའི་གྲོས་ཆོད་གཞིར་བཟུང་གཏན་
ཉན་སློབ་གྲུ་ཁག་ཏུ་ཉུ་སྟོར་བྱས་པའི་མཐོང་ཚུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ། དེ་རིང་ང་
རེ་གཞོན་ཅུ་ཤེས་ཡོན་ཅན་བརྒྱུད་ཅུ་སྟོར་ལྷན་ཚོགས་ཡོད་ས་འདིར། ང་ཚོའི་དེ་
སྔ་དང་ད་ལྟའི་སྤྱི་ཚོགས་དབར་གྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་སུ་བཟོ་སྒྲུང་དམིགས་
བསལ་ཞིག་ཀྱང་བྱང་ན་བསམ་བྱུང་། དེ་ཡང་ང་ཚོ་ད་ལྟའི་མི་རབས་འདིས་དེ་
སྔའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་རྒྱབ་གཏད་དེ་མ་བསྐྱད་པར་དེའི་ལེགས་ཆ་ནམས་སྒྲངས་ཐོག་
གསར་བའི་ལས་ལུགས་ཀྱང་བོད་པར་རན་ཞིང་འཆམས་པ་མཐའ་དག་མཁོ་སྦྱབ་
ཀྱིས་ལེགས་ཆ་གཅིག་འདུས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་བསྐྱུན་རྒྱུ་གལ་ཆེ་ཡིན་པ་ཆང་
མས་མཐུན་གསལ་རེད།

དར་བཏེན་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པ་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པ་ནམས་དང་མཉམ་
འཛུམས་མཐུན་གཤིབ་ཀྱིས་ལེགས་ཆ་འདོན་རེས་བྱས་ནས། ང་ཚོ་གྲན་གཞོན་
དབར་རྒྱང་ཐག་རིང་པོར་མ་སོང་བ་བྱ་རྒྱུ་གལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་རེད། དེའི་

ཆ་གས་ཅམ་སྤན་གྱིས་ཀྱང་གང་ཤེས་ཅུ་འདོད་བྱུང་བ་ལྟར་གསལ་དུ་དོན་ཆན་ཁ་
གས་ཅུ་རྒྱུར། དང་པོ་སྤན་ཆོ་ལྟ་སྒྲོར་ཉམས་ཞིབ་དུ་སོང་བའི་གཏན་ཉིན་སློབ་གྲྭ་
ཁག་ནི། འདི་གའི་བྱ་བྱིས་ལ་ལྟོས་ན་དཀའ་ངལ་ཆེ་བ་དང་། འཛིན་གྲུའི་དུས་ཆོད་
མ་ལྗེང་པ། འཛིན་གྲུ་རེའི་ནང་སློབ་སྤྱལ་ ༥༠ ནས་ ༥༥ བར་ཡོད་པས་འཆང་
ཁ་ཆེ་བ། སྐབས་འགར་སློབ་དཔ་དང་འབྲི་དཔ་སློབ་གྲྭ་ཚུགས་ནས་ཆོ་བ་དུག་སོང་
ཡང་མ་རག་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཆད་མེད་ཡོད་འདུག འོན་ཀྱང་དཀའ་ངལ་
དེ་གའི་སྤར་ཡར་རྒྱས་གང་ལེགས་ཕྱིན་འདུག་པ་མ་ཟད། བོད་པའི་དབྱུ་འཛིན་
དགོ་ལས་རྣམས་སོ་སོའི་རིག་གཞུང་ལ་ཐུགས་སྤར་དོ་འཁུར་རེ་ཆེར་ཕྱིན་འདུག

གོང་གསལ་དཀའ་ངལ་དེ་ཆོ་རང་བཅན་མེད་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
པས། ང་ཆོས་རྟག་དུ་བཅན་གྱོལ་བའི་གནས་ཚུལ་མ་བཟེད་པ་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་
པོ་རེད། རང་རེའི་བོད་སྤྱལ་བྱིས་སྤེ་འདི་ཉིད་སློབ་གྲུའི་མཐུན་རྒྱུན་དང་ཉལ་
ཁང་གང་ཅིའི་ཐད་ཡག་ཐག་ཆོད་ལས་ཞན་སྒྲོན་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག བདུན་རེར་
བོད་ཡིག་སློབ་དུས་བརྒྱ་རེ་ཡོད་པ་དང་། དགོ་རྒྱུན་བརྒྱུད་ཅུ་གྲུ་གཉིས་སྒྲོར་ནས་
གཉིས་གསུམ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཆང་མ་བོད་མི་ཡིན་པ་སོགས་གང་ཅིའི་མཐུན་
རྒྱུན་འཛོམས་ཤིང་། སློབ་གྲུའི་རིག་གཞུང་གནས་ཆད་ཀྱང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་
པ་ལྡན་པ་བཅས་ང་ཆོ་བཅན་གྱོལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་དགའ་བ་སྤྱེ་འོས་འདུག
འོན་ཀྱང་ང་ཆོའི་རིག་གཞུང་རྒྱ་ཆེ་གཏོང་ཟབ་འདི་ལ་བསམ་ན་ཤེས་ཆད་འདིས་
ཡིད་ཆེམས་མི་ཐུབ་པར་ད་དུང་དངངས་ཆབས་སྤྱེ་བའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་པ་རེད།
རང་དབང་ཆ་ཆང་ཡོད་པ་མ་སྟེ་རེ་དང་། འདི་གའི་བོད་སྤྱལ་བྱིས་སྤེ་གཉིས་དང་།
སྒྲོན་ཤེས་སློབ་གྲུ་བཅས་ཡིན་པར་བརྟེན། རང་གི་རིག་གཞུང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་
ཁུར་འགན་དམིགས་བསལ་ཡོད་པ་རེད། ཆོགས་ལུན་སྐར་མ་སུམ་ཅུ་ལས་མེད་

ནའང་སློབ་མཁན་གྱིས་ཀྱང་སྐར་ཆ་གཅིག་ཅུ་ཡང་སྟོད་གཡེང་མ་ཤོར་བར་
བྱུང་པོ་གནང་ཐུབ་པ་དང་། ཉན་མཁན་གྱིས་ཀྱང་གཟབ་བྱུང་གིས་ཉན་ན་སློབ་
སྤྱིང་ཐོན་སྟེད་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད། སོ་སོའི་རིག་གཞུང་ལ་ཞེན་ཁུལ་གྱིས་སློབ་
ཆོན་གཞན་དག་སྟོད་གཡེང་བཏང་ནའང་འགྲིགས་ཐབས་མེད།

ང་ཆོ་མི་དམངས་ས་ཡ་དུག་བདུན་སྟོར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དང་གཞུང་ཞིག་ལ་
ཕྱི་ནང་གི་ཡོན་ཏན་དང་སྐད་ཡིག་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ལག་མ་ཐོགས་པ་ད་ལྟ་
ནས་བཟོ་དགོས། གང་ལྟར་སོ་སོའི་ཤེས་རིག་གི་སྤྱིང་པོ་རྒྱས་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་
ཤེས་རིག་གི་ལོ་འདབ་བཟུབ་པ་དགོས་ཀྱི་རེད། དེ་བཞིན་ང་ཆོའི་སློབ་ཆོན་ཁག་
འཆར་གཞི་གོ་རིམ་ལྡན་པ་ཞིག་ད་པན་མ་བྱུང་བ་དང་། བོད་དགེ་རྒྱུ་པའང་སློབ་
ཆོན་དེ་གའི་ཐོག་ནས་ཆོད་ལོན་དང་མ་ལོན་ཅི་རིགས་དང་། ལོན་ནའང་སློབ་དེབ་
ཐོག་རན་དང་མ་རན་ཅི་རིགས་ཤིག་ཡོད་པར་བརྟེན། བོད་དགེ་རྒྱུ་པ་ནང་ཁུལ་
རྩི་བ་རྩིས་ལན་དང་སློབ་སྟོན་སྟེལ་རེས་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་སྟོབས་ཡར་རྒྱས་བཏང་
ན་སོ་སོ་ཡང་ཁྱུ་མི་དགོས་པ་དང་། སློབ་སྤྲུལ་ཆོའང་སློ་པམ་མི་དགོས་པ་ཞིག་
ཡོང་གི་རེད། ང་ཆོ་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཆོའི་ནང་སོ་སོའི་ལྟ་བུ་མཁའ་གསལ་པོར་བརྒྱུད་སྟེ་
པན་ཚུན་སྟོ་སྟེད་སྟེལ་རེས་ལ་མི་མོས་པ་མང་པོ་ཡོང་གི་འདུག། གཞོན་པའི་ནང་
ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ན་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོ་རང་གིས་བཀག་པ་ལྟར་ཆགས་
ཀྱི་རེད། ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁྱུ་ལ། ང་རྒྱལ་གྱི་གོང་བླ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུ་མི་ཆགས་
ཟེར་བས་དེ་ནི་སྟོན་ཆེན་པོ་རེད།

སྤྲིག་ལམ་ཐད་སློབ་བྱ་འགའ་ཞིག་ནང་སློབ་སྤྲུལ་ཆོས་ཉན་སེམས་མི་བྱེད་
པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་ལུགས་ཤོད་ཀྱི་འདུག་ཀྱང་། པམ་ཆེ་བས་མགོ་འོག་ལུས་ཚུད་
ཡག་པོ་ཡོད་ལུགས་གསུང་གི་འདུག། འཛིན་བྱ་མཐོ་བའི་སློབ་སྤྲུལ་ཆོའི་འགྲི་དེབ་

ནང་དགེ་ཀུན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་རྒྱང་པ་གྲིས་ཏེ་སྤྱར་སྤྱོད་བྱ་རྒྱ་ཅམ་མ་ཡིན་པར།
སོ་སེའི་རྣམ་དཔྱོད་གང་ཡོད་བཏོན་ཏེ་རང་རྩོམ་གྱི་དཔེར་བཞིན་དང་། འབྲེལ་བཞིན་
ཅི་ཐུབ་བྱེད་དུ་འབྲུག་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དག་པ་དང་མ་འགྲིགས་པ་ཇི་སྟེད་
ཅིག་ཡོང་སྲིད་ཀྱང་དགེ་ཀུན་གྱིས་མ་དག་པ་ལེགས་བཅས་དང་དོན་གནད་ཆེ་
རིགས་ལ་ད་དུང་དཔྱད་ཞིབ་གྱི་གོ་སྐབས་སྤྱོད་དགོས། འདི་ནི་རྣམ་དཔྱོད་འཕེལ་
ཐབས་གྱི་ཐབས་ཤེས་ཡག་པོ་ཞིག་རེད། དགེ་ཀུན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཁོ་ནར་རྗེས་
སྒྲིལ་བྱས་ན་དགེ་སྤྲུག་གི་རྣམ་དཔྱོད་ལ་ཁེབ་གཅོད་བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་གྱི་རེད།
དཔེར་ན། གདན་ས་ཁག་གི་མཆན་ཉིད་སྟོབ་ཁྱིད་བྱེད་སྤངས་ལ་མཆོན་ན། གཞུང་
དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤད་དགེ་ཀུན་གྱིས་ཆ་ཆར་གནང་རྗེས། སོ་སེའི་རྣམ་དཔྱོད་གྱིས་
བེད་སྤྱོད་ཇི་ལྟར་བྱེད་དང་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་ཇི་བྱེད་ནི་ལུང་རིགས་གང་བཅན་
ཡིན་གྱི་དགེ་ཀུན་གྱི་བཀའ་གཙོ་པོ་མིན།

ང་ཆོའི་སྟོབ་ཁྱིད་བྱེད་སྤངས་མང་པོ་ཞིག་དེར་དུས་དང་མི་འཆོམས་པས་
ཕྱི་རྒྱལ་ནས་དཔེ་སྒྲུངས་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། མཆན་ཉིད་སྟོབ་ཁྱིད་བྱེད་
སྤངས་ནི་གནའ་རབས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ལས་བསྐྱར་བཅས་མི་དགོས། ལུབ་
སྤྱོགས་པའི་མཁས་པ་སྤྱོད་ཅན་མང་པོས་དེར་བསྐྱབས་བཞིན་གནང་བ་མ་ཟད་
ཁོང་ཆོའི་སྟོབ་བྱ་ཆེ་ཁག་ཏུ་དེ་ལྟར་ཚུགས་ཐབས་གནང་གི་འདུག སྤྱ་གྱུར་སྟོབ་
སྟོན་སྐབས་སྟོན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ་དགེ་ཀུན་ཁལ་ནས་སྤྱ་གྱུ་ཆོར་ད་ལྟ་ནས་སྟོབ་
སྤྱོད་ལ་རྒྱར་བཅོན་མ་བྱས་ན་མ་འོངས་པར་རྒྱབ་བཀྲགས་ཡག་པོ་དང་། ཐོགས་
ཆེན་པོ་མི་ཐོབ་པའི་སྟོར་སྟོས་བཤའ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེས་རྒྱན་བྱས་ཏེ་
སྟོབ་བྱ་ཐོན་རྗེས་ཐོགས་དང་ཐོབ་ཐང་ལ་རྩམ་སེམས་གྱིས་ཐབས་འཆོལ་བྱེད་པ་
མ་གཏོགས་ལས་དོན་ལ་རྒྱར་བཅོན་མི་ཤེས་མཁན་མང་པོ་ཡོང་གི་འདུག དེ་དང་

དེ་འདྲ་བའི་འོག་ནས་སློབ་སྟོན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱན་པས་སློབ་བྱ་བར་སྒྱུར་ཡོན་སོ་སོར་ཡོང་གི་ཡོད།

དོན་ཆེན་གཉིས་པ། དགོ་ཆུན་གྱི་གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད། སློབ་སྤྲུལ་དེ་རྣམས་རང་གི་མི་རིགས་དང་གཞུང་ལ་ཤུགས་ཆེན་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ལྷ་སྤྱོད་འདྲ་མཉམ་གྱི་ལྷ་དང་མ་ཞུགས་པའི་ཞི་དུལ་ཡ་རབས་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་མི་རབས་གསར་བ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུའི་འགན་དེ་དགོ་ཆུན་རྣམས་པར་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་དགོ་ཆུན་ཞེས་པ་དེ་སློབ་དེབ་དེར་འགྲེལ་བ་ཤིང་རྒྱག་ཐུབ་ཅེས་ལ་མི་ཟེར་བར། དགོ་སྤྲུལ་རྣམས་མི་ཆེའི་ཤེས་ཡོན་དང་བསམ་སྒྲུལ་འགྲོ་སྤངས་བཟོ་ཐུབ་པ་དགོས་ཤིང་། ཁ་ཆ་དགོས་གཏུགས་ལ་གཞུང་ཞབས་པ་གལ་ཆེ་ཡང་། འཕམ་ལ་སྤྲུལ་རྒྱུ་གསུམ་ལ་དགོ་ཆུན་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་དེ་ལྷ་བུའི་འགན་འཁུར་བཞེས་ཐུབ་པ་དགོས། སྤྱིར་བཏང་རྒྱལ་ཁབ་གང་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འཛིན་སྐྱོང་དང་། འཕོ་འཁྱར་ཡག་ཉེས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་མཉམ་དུ་ལྷའི་སློབ་སྤྲུལ་ཆོར་ཐུག་ཡོད།

ལྷག་པར་རང་ཅག་སློབ་གཤེད་དགོས་པའི་མ་འོངས་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་གྱི་ཐོན་ལྷན་སློབ་བྱ་ཁག་དུ་ཡོད་པའི་སློབ་སྤྲུལ་ཆོ་ཡིན་པར་བརྟེན། ཕྱི་ནང་གི་གཤོག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སོ་སོའི་མི་རིགས་དང་ཡུལ་གོམས་གཤེས་ལུགས་རིག་གཞུང་བཅས་ལ་སྤྱད་བཅི་དག་འཛོམས་ཆེ་བའི་ཤེས་ཡོན་དང་འཛིན་ཐང་གཉིས་ལྡན་གང་མང་ཞིག་བཟོ་མ་ཐུབ་ན། ད་ལྟ་རང་རེ་ཁྲིམས་ལུགས་གཏན་འབེབས་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས་དཀའ་ངལ་འཕྲད་སྲིད་ཀྱི་རེད། དཔེར་ན། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས། རྒྱ་གར་གྱི་ལམ་དང་ལུགས་སློབ་ལ་དབྱིངས་འཕར་ན། མ་འོངས་པའི་གཞུང་དང་ཆོག་སྤྲེལ་གྱི་དེ་དང་འདྲ་

བ་དང་། ང་ཆོས་རྒྱལ་ཕྱོགས་པའི་རིག་གཞུང་ལ་སློབ་སྦྱང་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཕྱོགས་
པའི་ལམ་ལུགས་ལ་དབྱིངས་འཕའ་ན། མ་འོངས་པའི་གཞུང་དང་ཆོག་གས་སྡེ་
ཁག་གྲང་དེ་དང་མཐུན་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད། དེ་ལྟར་ཆགས་པ་ཡིན་ན་རང་ལུགས་
མེད་པ་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ལྟ་སྦྱོང་དང་མི་མཐུན་པས་ནམ་ཞིག་འཁྱེད་གཏུང་དང་
མགོ་ལས་མ་ཆེ་བའི་རྟོག་བྱ་ཡང་ཡོང་རྒྱ་གཞོན་མི་ཟ་བ་རྒྱ་ནག་གི་གནས་སྤངས་
ནས་གྲང་ཤེས་ཐུབ། དེ་ལྟར་མི་ཡོང་བ་ད་ལྟའི་དགོ་ཀན་རྒྱལ་པར་རག་ལུས་ཡོད།

དོན་ཆོན་གསུམ་པ། དགོ་ཀན་གཞོན་པ་ཆོས་རང་གི་རིག་གཞུང་ལ་
སློབ་སྦྱང་འཕའ་སྟོན་ངེས་པར་གནང་དགོས། ང་ཆོའི་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་
དེ་ཙམ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་མིན་ཡང་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ནི་འཛམ་གླིང་ནང་
ཨང་དང་པོར་སྤེལ་ས་ཡོད་ལ། མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པའི་རེ་བ་སྐྱོང་
བའི་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དང་། དངོས་གཙོ་རིག་པའི་ལམ་ནས་བདེན་པའི་
མཐའ་གསལ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རིག་གཞུང་ལྟག་ལ་སྤྱོད་ཁ་དག་པ་འདི་
དག་ཀན་རབས་གོང་མ་ཆོས་ལུས་སྟོག་སྟོན་མེད་ཀྱིས་འཛིན་སྦྱོང་གནང་བའི་
བཀའ་བློན་ཉག་ཅིག་ཡིན་ལ། ང་ཆོའི་རང་བཅོན་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཅ་བའང་ཡིན་པས་
ཅ་བ་བརྒྱལ་ན་འགྲིགས་སམ་མི་འགྲིགས། རྒྱ་དམར་འོག་ཏུ་ང་ཆོའི་སྤྱོད་སྟོན་པོ་མོ་
འབུམ་བརྒྱ་གཉིས་ལྟག་ཙམ་རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་དང་། ཆོས་རིག་གི་དོན་དུ་ཤ་
ཁག་གི་འགྲོ་སྟོན་བཏང་བྱེད་ཅིང་། ད་དུང་ཡང་གཏོང་ཆོག་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་དེ་
ང་ཆོས་སྦྱོང་ཡངས་གཏོང་ཐབས་ཨེ་ཡོད། རང་རེ་བོད་མི་ཆོར་ཁྱད་པར་འཕགས་
ཆོས་གཞན་དང་མི་འབྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཀུན་གྱིས་བཙེ་མཐོང་ཡོད་ན། མ་འོངས་
པར་ཡང་འཕགས་ཆོས་འདི་དག་རྒྱན་འཛིན་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་སམ་མི་དགོས་
ཞེས་བྱི་བ་འདི་དག་སྟོང་ལ་བཀོད་དེ་བསམ་གཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ན་རང་འགར་སྤྱོད་

ཐབས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་དང་། སུལ་ལྷན་གྱི་དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་དགོས་
པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཆགས་ཀྱི་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་འཛིན་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་གཙོ་བོ་གང་ནས་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེ་ན།
ཤེས་ཡོན་དང་ཤེས་ཡོན་གྱི་འཁུར་འགན་སྒྲུབ་པའི་མི་སྣ་ཁག་ནས་ཡོང་དགོས་
ཤིང་། དེའང་ད་ལྟའི་དགོ་ཆུང་གཞོན་པ་རྣམས་པར་ཐུག་ཡོད་པས་སོ་སོའི་རིག་གཞུང་
ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་གནང་རོགས་གནང་ཞེས་འཛིན་བསྐྱེད་ཀྱི་ནུས་
པ་ལྡན་ཆུ་ཡིན། དེ་བཞིན་ང་ཚོས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་རིག་གཞུང་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པར་
རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་དམར་ལ་བསྟན་ཡག་ཅིག་དང་
ངོམས་ཡག་ཆགས་པ་མ་ཟད། ཁོང་ཚོ་བོད་དུ་རྒྱབ་ཚུགས་མི་ཐུབ་པའི་སྤྲིགས་
ར་སྤྱད་ཐུབ་ཡོད། ང་ཚོར་དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་སྦྱོང་ཐོན་པ་ཁྱིམ་གཤམ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་བོད་
དུ་སྤྲིབས་ན་མི་གཅིག་བརྒྱ་ལྷམ་དུ་བཀོས་ཀྱང་འདར་ཐབས་མེད་པས་ཉུང་སྤྱོད་མ་
གཏོགས་མང་སྤྱོད་ག་ལ་ཡོད། བྱས་ཅང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་རིག་གཞུང་ལ་འདར་སློབ་སྦྱོང་
སྤྱོད་གཡེང་དུ་མ་སོང་བ་དགོས། ཕྱི་རྒྱལ་མང་པོ་ཞིག་ནས་བོད་མི་རྣམས་ལ་ཆོ་
རྒྱལ་ན་བོད་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་བོད་པའི་ལག་པར་ལྟག་གི་མ་རེད། གང་
ལགས་ཤེ་ན་བོད་རིགས་གཞོན་སྤྱོད་ཆོ་སོ་སོའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྣང་
མི་འདུག་ཅེས་སྒྲེང་བརྗོད་ཅི་སྤྱོད་ཅིག་ཡོང་གི་འདུག་ཁོང་ཚོས་ཉམས་ཞིབ་ཞེས་ག་
བྱས་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ངས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་མེད། ཡིན་ནའང་དོགས་
པ་ཏན་ཏན་འདུག་པས་དེ་ལྟགས་དགོངས་དབྱེད་གནང་དགོས།

བཞི་པ། ཆད་མཐོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམངས་
གཙོ། ཆོས་སྤྱི་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྤྱོད་བྱས་གཉིས་ཟུང་སྤྱོད་ནན་པོ་བྱ་རྒྱུར་ཤུགས་
སྤྱོད་རྒྱག་དགོས། ང་ཚོ་སྤྱི་ཐབས་ལྟར་ཁེ་གཙང་བསྐྱད་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན་མི་རིགས་

ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ཙམ་དགོས་མཁོ་མིན་ཡང་། ད་ལྟ་ང་ཆོ་མི་རིགས་ནམ་པ་སྤྱ་ཆོགས་
ནང་དུ་འདྲེས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པར་སོང་། དེས་པར་དུ་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྩ་བ་
སྤོང་བཏུ་ཞིག་དགོས། མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡོད་ན་ས་ཕྱོགས་གང་དུ་གནས་ཀྱང་
མི་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྤྱབ་ཀྱི་རེད། དེ་མེད་ན་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ནའང་རྒྱ་ཁྱི་
མགོ་ལེབ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་རེད། འཛིག་ཏེན་སྒོས་བཏང་བའི་བྱ་བལ་བ་ལ་ནི་མི་
རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་པ་དཔལ་དང་རྒྱན་རེད། དེ་མིན་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བ་མཐོ་པོ་ཡོད་
ནའང་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་གནས་དགོས་དུས་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལའང་
སྤྱང་བཅི་དགོས་ཀྱི་རེད། ཤོག་བྱ་དང་ཤིང་གི་ལོ་མ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཕྱི་ནང་ཡོད་
པ་ལྟར་འཛིག་ཏེན་མི་ཡིན་ནའང་ཕྱི་ནང་འབྱེད་བྱེད་སྤྱོད་ལམ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་
ལྟ་བ་སྤོང་པོ་དགོས།

འོན་ཀྱང་སྐར་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་འདྲེས་བཅུག་ན་སྤྱོན་ཆེན་
པོ་ཡོད། སྐར་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་དུག་རྩ་རེད། སྤྱིགས་མ་ལུའི་ནང་ནས་ལྟ་
བ་སྤྱིགས་མ་ཟེར་བའང་དེ་རེད། ལྟ་བ་སྤྱིགས་མ་གང་དུ་དར་བ་དེར་འཐབ་རྩོད་
རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་སྟོན་པས་གསུངས་ཡོད་པ་ལྟར་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་
པ་རེད། སྤྱོད་པའི་ཆ་ནས་གཞན་གྱིས་ཐོན་དགོས་པ། རང་ཤེད་ཆ་བ། གཞན་ལ་
བྱུང་གསོད་དང་མཐོ་འཆམས་ཆེ་བ། གཞན་དང་འགྲོགས་འདྲིས་དཀའ་བ་སོགས་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་མ་ཞི་བ་རྒྱུ་ཙམ་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྐར་ཀྱི་ལྟ་བ་མཐོ་བའི་ཉགས་རེད།
སོ་སོའི་མི་རིགས་ལ་གྲུས་ཞབས་བརྩེ་གདུང་ཆེ་བ་དང་། དུལ་གོམས་གཤེས་
ལུགས། རིག་གཞུང་ལ་དགའ་ཞེན་ཆེ་བ། མི་རིགས་ཀྱི་མཚན་དོན་ལ་རྒྱ་འཛིན་
ཐུབ་པ། དགོ་སྤྱོད་ཡོ་བསྐང་བྱེད་མཁས་པ་བཅས་བྱུང་ན་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཆད་
མཐོ་པོ་ཡོད་པའི་ཉགས་རེད། སྐར་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་ཆེར་མའི་སྤོང་པོ་རིང་བ་དང་། མི་

རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་མཐོ་བ་ནི་ཚན་དན་སྒྲོང་པོ་རྒྱས་པ་དང་འབྲ་བ་རེད། ཆེ་འདིའི་བདེ་
སྲིད་སྐབས་པའི་ཡན་ལག་དུ་སྟོང་གི་ལམ་ལུགས་ཡང་དག་པ་ཞིག་དགོས། སྐྱེ་བ་བྱེ་
མ་པན་ཆད་དུ་པན་བདེ་སྐབས་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཡང་དག་པ་
ཞིག་དགོས། དེ་གཉིས་གཞུང་སྟོང་ལ་ཆང་ཡོད་ན་ཆོས་སྟོང་ཟུང་འབྲེལ་རེད། མི་
རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཡ་རབས་ཀྱི་ལྟ་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་
ལྟ་བ་གསུམ་མཉམ་འབྲེལ་བྱུང་གི་ཡོད། འཛིག་རྟེན་མ་རབས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་ནང་
ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བ་མཉམ་དུ་གནས་ཐབས་གཏན་ནས་མེད།

ནང་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞེས་པ། ནང་ཆོས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ནང་ཐ་སྙད་མི་
གསལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་དག་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱས་ན། ནང་པའི་ཆོས་ལ་ཡིད་
ཀྱིས་ནང་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་བཟུང་བ་ཞིག་ལ་ཟེར། ནང་པའི་བྱུང་མཐའ་སྐྱེ་བའི་
ལྟ་བ་ནི་སྐྱས་ཀྱི་ཐེམ་པ་ལྟར་པ་རགས་ཀྱི་རིམ་པ་མང་པོ་ཡོད། ནང་ཆོས་མཆོན་
ཉིད་རིག་པའི་གཞུང་དང་། ཆོན་རིག་པའི་གཞུང་གཉིས་འཛམ་གླིང་ནང་གྲགས་ཆེ་
ཤོས་དང་། དེ་གཉིས་བསྟར་ན། མཆོན་ཉིད་རིག་པ་ནི། ཆོན་རིག་ནང་འདུས་ཤིང་།
ཆོན་རིག་ནི་གཙོ་བོ་དང་། རྒྱ་ཆེ་ཤོས། གཉིང་ཐབ་ཤོས་རེད་འདུག ཆོན་རིག་ཅས་
པ་སྐྱ་སོར་བཞག་བྱས་ན་དངོས་པོ་སོ་སོའི་སྤྲེ་ཆོན་རིག་པ་ལ་ཟེར། ཡང་ན་ཆོན་
རིག་ཅས་དོན་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དངོས་པོ་སོ་སོའི་རྟགས་དང་ནམ་པ་དང་།
མཆོན་མ་སོ་སོའི་རིག་པ་ལ་ཆོན་རིག་པ་ཟེར་ཡང་ཆོག ནང་ཆོས་མཆོན་ཉིད་
རིག་པ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན། ཡང་ཆོན་རིག་ནི་དངོས་གཙོ་དང་ཆོས་ནི་སེམས་
གཙོ་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱས་པ་ནི་ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
རེད། ནང་ཆོས་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕ་བ་འཛིན་ས་ནི་མཆོན་ཉིད་
རིག་པའི་གཞུང་ཡིན་པས། འདི་ནི་དངོས་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཡང་དག་པ་ཞིག་

ཡིན་པ་དང་དུས་ར་འཕྲོད་རེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། སྔ་མཁོན་ཉིད་མཁས་
བ་ཞིག་མིན་ཡང་གང་འཆོམས་ཤིག་སྤངས་པའི་མཐུ་ལས། ཆོན་རིག་པ་དང་གོ་
བསྐྱར་བྱེད་སྐབས་གཞན་བའང་མགྲ་བ་བསྐྱེད་ཐུབ་པ་དང་། སྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་ལའང་ཡིད་ཆེས་ལྷག་པོ་སྤྲེས་ཡོང་གི་འདུག ལྷག་པར་ཁོང་ཆོས་ལོ་དང་རྒྱ་
བར་དབྱེད་ཞིབ་དགོས་པའི་བསམ་སྒྲུའི་ཆོན་རིག་དེ་དག་མཁོན་ཉིད་རིག་པའི་
བསམ་སྒྲུའི་ཆོན་རིག་དང་བསྐྱར་ན་ལག་མཐེལ་ཙམ་ལས་མེད་པ་མ་ཟད། དེ་
ཡང་ཐག་མ་ཆོད་པར་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་གཞི་ཅན་ཤིང་སྤྲེས་པེད། ང་ཆོའི་བསམ་སྒྲུའི་ཆོན་
རིག་ནི་མི་ཡིས་འཛོལ་ན་གཞན་བྱིང་མི་འཛོག་པའི་ཤོད་རྒྱ་དང་བསྐྱར་རྒྱ་ལག་མི་
ཐོགས་པར་ཡོད་པ་རེད།

ཆོན་རིག་པ་ཆོས་བསམ་སྒྲུའི་ཆོན་རིག་ལ་དོ་སྤྲང་ཡོད་ན་ངེས་པར་ནང་
ཆོས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུའི་ཆོན་རིག་སྤངས་དགོས་ཀྱི་རེད་ལ་སྤྱིང་མཁན་ཡང་རེ་མང་དུ་
བྱིན་ཡོད། ཨེ་ཤིང་ཡིད་ནང་དར་བའི་ཆོན་རིག་ནི་རྟིང་པ་རེད། དེའི་ནང་སྐྱེ་བ་སྔ་བྱི་
དང་ཐར་ལམ་སོགས་སྒྲིག་སྒྱུར་ནམས་མེད་པར་བཤད་དེ་ཆོས་ལ་སྤྱིང་འདེབས་
མང་པོ་བྱས་ཡོད། ང་རང་ཆོའི་སྟོན་དེ་བཤགས་ཏུ་བཀོད་པའི་ཆོན་རིག་དེ་དག་
རྟིང་པའི་གསལ་རེད། དེ་ལ་ཡིད་ཆེད་བྱས་ན་ཆོས་དང་འགལ་བ་མ་ཟད་ཆོན་རིག་
གསར་པ་དང་ཡང་འགལ་འདུ་ཡོང་གི་རེད། ཆོན་རིག་གསར་པ་ནི་དེང་དུས་ཅུབ་
ཕྱོགས་པའི་ནང་དུ་དར་བའི་ཆོན་རིག་དེ་རེད། དེ་ཆོའི་ནང་སྐྱེ་བ་སྔ་བྱི་དང་ཐར་
ལམ་སོགས་ལ་དབྱེད་ཞིབ་ཀྱིས་པལ་ཆེར་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་
བཞིན་པ་རེད། མིའི་སྐྱེ་བ་ལེན་སྤངས་ལ་མཆོན་ན། ཆོན་རིག་རྟིང་པ་དང་གནའ་
རབས་ཀྱི་རྒྱུང་འཕེན་པའི་ཤོད་སྤངས་གཉིས་ཕྱོགས་མཚུངས་ལ་སོང་། ནང་ཆོས་
ཀྱི་རིགས་པས་ལས་སྤྱོད་པོར་འགོག་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ཆོན་རིག་གསར་པའི་ཤོད་སྤངས་

འགའ་ཤས་ཁག་པོ་འདྲག་ནང་ཆོས་སྤྱ་མངལ་སྦྱེས། སྒོང་སྦྱེས། རྟོང་སྦྱེས། རྩས་
སྦྱེས་བཅས་བཞི་གསུངས་ཡོད། ཆོན་རིག་པས་མངལ་སྦྱེས་དང་སྒོང་སྦྱེས་གཉིས་
ལས་ཁས་ལེན་གྱི་མི་འདྲག་རྩས་སྦྱེས་སྒོང་ཆོན་རིག་པས་རྟོག་དབྱེད་ཅམ་ཡང་
བྱང་མི་འདྲག་ལ་ཁག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོན་རིག་པའི་དབྱེད་
གཞིའི་ནང་སྦྱེབས་སྤྱབ་གྱི་མ་རེད། ཁོ་ཆོས་རྟོང་སྦྱེས་ཐམས་ཅད་སྒོང་སྦྱེས་རེད་
ཅེས་བརྗོད་གྱི་འདྲག་

ཡང་ཤེས་དམ་རྒྱུ་དུ་ཆ་གཅིག་ལ་རྒྱ་འཁོལ་མ་དུས་གཅིག་དུ་སྤྱགས་
ནས་ཁ་གཅོད་བརྒྱབས་ཏེ་བཞག་ན་འབྲུ་སྤྱི་སྦྱེ་མི་སྤྱབ་ལ་ཡ་གཅིག་ཁ་རྒྱུང་ཟད་
ཕྱིས་ན་དེ་མ་ཐག་དུ་འབྲུ་སྤྱི་སྤྱི་མང་པོ་ཡོང་གི་འདྲག་པ་དེ་གང་རེད་འདྲི་ཡི་འདྲག་
རྒྱུང་འགྲོ་འོང་མེད་པར་འབྲུ་སྤྱི་སྤྱི་གནས་མི་སྤྱབ་པ་དང་། རྒྱུང་འགྲོ་འོང་སྦྱེབས་པ་
དང་འབྲུ་སྤྱི་སྦྱེས་པ་རེད། འདི་རྟོང་སྦྱེས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་རེད་ཅེས་བརྗོད་
གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་རྩས་སྦྱེས་མིན་ནམ་སྤྱམ་ད་དུང་དབྱེད་གཞི་ཡོད། དེ་བཞིན་
མའི་མངལ་དུ་སྤྱ་སྤྱ་ཆགས་མ་ཐག་མངལ་དུ་(Cell) སྤེལ་ལམ་སྤྱ་སྤྱང་ཞེས་པ་
མང་པོ་མཉམ་དུ་ཆོགས་ནས་སྤོ་འབྲལ་པ་ལྟ་བུ་གཡོ་འགྲལ་བྱེད་གྱི་འདྲག་དེ་ལྟ་
བུའི་ཆོགས་ཅམ་དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་སྤྱབ་པ་ཡིན་གྱི། སྦྱེ་བ་སྤྱ་མ་ནས་ཡོང་བའང་
མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན་ནང་པས་ལན་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཟེར་གྱི་འདྲག་ འདི་ནི་ཏ་ཅང་
དཀའ་བའི་གནས་ཤིག་རེད། གང་གས་གཞི་ཆོགས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
པ་ཅམ་དུ་སྤྱབ་ལུགས་དབྲུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་དུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བརྒྱུང་བ་
གསུངས་ཡོད་ལ་དངོས་གནས་བབས་ས་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་འདི་དག་པན་ཚུན་
བསྐྱར་ན་རྣམ་ཤེས་སྦྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འོང་བ་སྤྱབ་མི་སྤྱབ་པ་མིན། རྣམ་ཤེས་པ་མ་
བརྒྱུད་ནས་འོང་ལུགས་བཤད་པ་དེ་འགོག་ལས་སྤྱ་པོ་ཡིན་པས་འདིར་ཁྱ་ཡི་མིན།

གོ་བདེ་བའི་དཔེ་ཐོག་ནས་ཞུས་ན། གཞུགས་མཐོང་རྒྱུ་འཕྲིན་ནང་དུ་དགོས་པའི་
འབྲུལ་ཆས་ཆ་ཆང་བ་ཡོད་ནའང་གཞུགས་བརྟན་ཕྱི་ནས་ཡོང་བ་དང་སློག་གིས་
མཆམས་སྦྱར་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་གཞུགས་བརྟན་ཐག་ཉེ་འབྱུངས་གང་ནས་ཡོང་
ཡང་གཞུགས་བརྟན་མ་གསལ་གྱི་བར་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན། མའི་མངལ་དུ་རྒྱ་
ཆ་ཆང་ཞིག་དང་། རྣམ་ཤེས་ཕྱི་ནས་ཡོང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་མཆམས་སྦྱར་བ་དང་
ཆོགས་ན་སྤྱ་བྱ་ཆགས་དེ་སེམས་ལྡན་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བྱལ་བ་རེད། སྤོང་སྤྱེས་
དང་བློ་སྤྱེས་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རེད། རྒྱས་སྤྱེས་ནི་དེ་དག་དང་ཅུང་མི་འབྲེ་བ་
ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་མཆོན་ཉིད་རིག་པ་དང་། ཆོན་རིག་པ་གཉིས་པན་ཚུན་བསྐྱར་
ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཡར་རྒྱས་རྒྱབས་ཆེན་འགྲོ་ངེས་དང་། རང་ཆོས་ཀྱི་གཞི་བཟིན་དེ་
ནས་ཐོན་པ་དང་། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སློག་ཏུ་མ་གྱུར་
པའི་སྤྱན་མངའ་བ་ཡིན་པའང་དེ་ནས་གསལ་བྱལ།

ཉེ་དུས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སྤྱེ་བ་སྤྲ་མ་བཞུག་རྣམས་བཅད་གཙོད་བྱས་ཏེ་ར་
འཕྲོད་བྱུང་བ་སྤྱ་བྱ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་སྟོར་ལོང་བའི་དེབ་དང་པོ་ཐོན་སྐད་ལ་བརྟེན། དེ་དག་ལ་
སྤྱེ་བ་སྤྲ་ཕྱི་ཡོད་ན་ང་ཆོའང་སྤྱེ་བ་སྤྲ་ཕྱི་ངེས་པར་ཡོད་དགོས། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་
སྤྱལ་སྤྱ་པལ་ཆེར་གྱིས་སྤྱེ་བ་སྤྲ་མའི་ཅ་དངོས་བྲན་ཚུལ་ལ་དཔགས་ཏེ་ངོས་འཛིན་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་སྤྱེ་བ་སྤྲ་མ་ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་སྤྱལ་བྱལ། འོན་ཀྱང་ང་ཆོའི་དབང་པོ་
མངོན་ཞེན་ཆེ་བྲགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཞེན་པ་ནི་སྤྲོན་
གོམས་བག་ཆགས་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མཆོན་ཤེས་ནས་མ་ཡིན་ན། ང་ཆོས་སྤྱེ་
བ་སྤྲ་ཕྱི་མ་མཐོང་ཡང་ཡིད་ཆེས་ངེས་པར་བྱེད་ཆོག་མ་འོངས་པར་ཡང་བྱེད་ཆོའི་
ངོས་ནས་འདི་དག་གི་སྟོར་ལ་བཟོ་སྤྱོད་ཆོགས་འདུ་འཆོག་བྱལ་ན་མཆོན་ཉིད་
རིག་པ་ལ་མཁས་པ་མང་པོ་ད་ལྟ་བུ་གཞུགས་པས་མཐའ་གསལ་བྱལ་གྱི་རེད། །

ཤེས་ཡོན་དགྲང་ལ་འདེགས་པའི་དབྱང་གྲོགས།

༡༩༩༩ ཟླ་བ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༥།

༡༽ དམིགས་བསལ་ཁུར་བབས་དུས་སུ་བརྩོན་པ་ནི། རང་ཉིད་སློབ་སྦྱང་གི་ཐེག་པ་རིམ་འཛུགས་དང་ལས་དོན་བྱང་དུ་འབྲེལ་བས་ཚོགས་སྡེ་གང་ལ་དགོས་ངེས་དང་འཆམས་པའི་སློབ་སྡེལ་གཡེལ་བ་མེད་པའི་དང་སྒྲུངས་པ།

༢༽ ད་ལྟའི་འོས་སྦྱང་སྐབས་གསུམ་པའི་ཁྲིད་ནས་ཤེས་བརྩོན་དང་། ལྷག་བསམ་ཅེ་ཕུད་གས་ཡོང་བའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

༣༽ དགོས་ངེས་ཀྱི་འཆོ་རྒྱུན་ཐད་རིགས་སློབ་དང་ནང་མི་གཅིག་གྱུར་ལྟ་བུས་མི་ཆེར་དཀའ་ངལ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱ།

༤༽ རང་ངོས་ནས་ཀྱང་རང་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་རྒྱུ་འབྲེལ་སྦྱང་དུ་སྒྲུབ་དོན་ཀྱི་སློབ་བཅས་དོར་ནས་སྤྱི་མིའི་ལམ་ལུགས་གཅོད་མར་གཟུང་རྒྱ།

༥༽ རང་ལུགས་ཚོས་རིག་གི་རྒྱུད་ཆག་རི་བོ་བསྐྱེལ་བ་ལྟ་བུ་མཐུན་དུ་སྦྱངས་ནས་ཡོད་པ་འདི་གཅོད་སེལ་བྱ་བར་གཤོང་ལེན་གཏུགས་པ་མེད་པར་བསྐྱེད་རྒྱ།

༦༽ གནའ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་སློན་དང་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་སློག་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་བསྐྱབས་པ་དེ་དག་འིན་མུང་དང་མུང་ཚོས་སུ་མི་གཤོང་བར་ཡི་དམ་བརྟན་པོས་ཆོས་རིག་གི་སྤྱིད་བྱས་འབྲམས་སྐྱས་པ་བྱ་རྒྱ།

༧༽ རང་ཅག་གི་ཁྲོ་སྟོག་སྦྱིང་གསུམ་ཀྱི་ཅ་བ་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་

ཆེན་པོས་དགོངས་པ་གང་ལ་གཏད་པ་དེར་མདའ་འབེན་སར་ཆོད་པའི་སྤྱང་སྟོབས་
བསྐྱིམ་རྒྱ་བཅས། མདོར་ན་ཕྱི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ལས་དོན་གལ་ཆེ་ཇ་དག་
རིགས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་དང་ལྷང་ཆོགས་པ་འཇུགས་སྒོལ་ཡོད་པ་ལྟར་
ཤེས་རིག་འདིའི་སྐོར་ལ་གལ་ཆེ་ཉག་པ་ཇ་དག་ཅན་ཞིག་མདོན་གསལ་ལ་བརྟེན་
གོང་སྒོས་ལྟར་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཞིག་གསར་འཇུགས་ཐུབ་ན་སྤྱམ་པའི་རེ་བ་བཅས།

ཉི་མ་ལ་ཡི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་རིག

༡༣། །སྲིད་པ་ཆགས་པའི་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་ཉི་མ་ལའི་རི་རྒྱུད་ཅེས་པ་འདི་ནི་
འཛམ་གླིང་ནང་རིང་ཤོས་དང་མཐོ་ཤོས་མ་ཟད། ཡན་ལག་རིང་ཐུང་མཐའ་ཡས་
ཤིང་། དག་པའི་ལྷའི་བསྟེ་གནས་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་གནས་ཆེན་ཞིག་གྲང་ཡིན་ལ།
རི་རྒྱུད་འདིའི་རྒྱབ་དང་བྱང་ནས་ཤར་ལྷོ་བར་བོད་ཁ་བ་ཅན་པའི་འཛོ་གནས་ཡིན།
དེའི་གཡས་ཕྱོགས་ལྷགས་རི་ལྷ་བྱ་མ་ཟད། བོད་མི་རིགས་ཆགས་འཛིག་གནས་
གསུམ་གྱི་རྟེན་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཞིག་གྲང་ཡིན། དེའི་རྒྱབ་ལྷོ་ནས་ཤར་ལྷོའི་མཐའ་
མཆམས་བར་པལ་ཆེ་བར་མའི་རྣམ་པ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་མི་འབྲ་བ་ཅམ་ལས།
རིགས་རྩས་དང་། གོམས་གཤེས། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གང་ཅིར་བོད་རིགས་
དང་གཅིག་གྲང་ཡིན་པ་མ་ཟད། སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ནས་ད་ལྟའི་
བར་ཆོས་རིག་གི་འཛོ་བ་དང་། མི་ཆེའི་བདེ་སྲིད་གང་ཅིར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་
ལྷགས་ལ་བརྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་ལོང་། དེའི་བསྟེ་གནས་དང་རི་རྒྱུས་བྱ་ལྷལ་གཙོ་བོ་
ནི། བོད་དབུས་ཀྱི་ཆོས་རིག་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་མཐུན་གསལ་ལྟར་རེད།

དེ་ཉིད་ཆགས་འཛིག་གནས་གསུམ་ལས་དེ་དག་གྲང་དེ་བཞིན་འགྱུར་རྒྱ་
ཡིན་པ་ནི། སྟོན་ཤིང་གི་སྤོང་བོ་དང་ཡལ་ག་ལྷ་བྱ་ཡིན། དཔེར་ན། བལ་ལྷལ་རྒྱལ་
ས་ལྷ་བྱ་སྤར་སངས་རྒྱུས་རབ་བདུན་ཕྱོན་པའི་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ལྟར་བྱང་ཡོད་
པ་དེའི་ལོ་རྒྱུས་དང་མཆོན་རྟགས་དུ་མ་ད་ལྟའང་བསྟན་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ད་ཆ་སྤྱང་
གཏམ་ལྷ་བྱ་ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་

དར་ནས་དེའི་སྒོལ་རྒྱུ་དེར་དུས་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མཛོན་
སྤུང་དུ་མཇུག་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་ཕྱིས་པོད་ནས་ཚུར་དར་
བའི་སྒོལ་རྒྱུ་མ་བསྐྱགས་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཆགས་ཡུལ་གྱི་རི་རྒྱུད་
འདི་དེར་གི་ཆར་འཇམ་སྤྱིང་ཤར་བྱུང་གི་མི་སྣ་ཁག་ནས་ཀྱང་ཞི་བདེ་འཆོལ་བའི་
གནས་ཆེན་ཞིག་ཏུ་འདྲེས་ཡོད།

དེ་བཞིན་ཨེ་ཤེས་ཡའི་ཕྱོགས་བཞིའི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་དབང་ཤུགས་གཏོང་
ཐུག་མི་འགྱུར་བའི་བར་འདུམ་གྱི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་འདྲིན་ལ། ཞི་བདེའི་བབ་ཚུགས་
ལྟ་བུ་འདྲིན། ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡུན་གནས་སྤུང་བའི་སྤྱི་རྒྱུས་བརྟན་པོ་
གཟུང་རྒྱུའི་འགག་ཅ་ཞིག་ཀྱང་བཅུས་ཏེ་བདག་གཅེས་བྱེད་དགོས། ཡང་སྒོས་ཆོས་
རིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ང་ཚོ་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་ཆོས་རིག་གི་འཆོ་བ་ཕྱག་པོ་
དང་། གཏིང་ཟབ་པོ་ཞིག་མེད་པར་ཕྱིའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཆོ་ཐབས་ལ་ཡིད་སྟོན་
བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ན། རི་དྲགས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ལས་ཁྱད་འཕགས་སུ་
མི་འགྱུར་བ་མ་ཟད། ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོན་སྤྱོད་ལ་རྒྱུད་
ཆག་རི་ཆེར་འགྲོ་རྒྱུར་གཏོན་མི་ཟ་བས། སྤུགས་རྒྱུད་རིང་པོར་བསྟན་ཏེ་ཆོས་རིག་
གི་འཆོ་བ་བཟང་ཤོས་ལ་སྤྱོད་སྤུང་བ་དང་འཛིན་སྤྱོད་སྤེལ་གསུམ་དགོས་པས་ཡིན།
འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་སྤྱི་ཅེས་པ་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྤྱི་ལ་སྤུག་པས། དེ་ནི་
ཆོས་རིག་གི་སྟེང་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པར་སོང་། མི་རིགས་སོ་སོའི་ཤེས་རིག་སྤྱི་
དང་ཁྱད་པར་ཐུན་མེན་གྱི་ཆོས་རིག་དེར་ཐུན་མེན་གྱི་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེམས་ནས་
བསྐྱབ་དགོས་པ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་སྟོན་ཐང་ཚོད་ལེན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཞི་
བདེའི་མདུན་ལམ་དང་ཅ་དོན་ལ་སྤུག་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོན་དཔོན་འཕགས་པ་
ལྟས་མཇུག་པའི་བཞི་བརྒྱ་པ་རབ་བྱེད་བཙུག་གཉིས་པ་ལས། རིགས་པའི་དོན་ནི་

གཞན་ལས་ཀྱང་། །སློ་ལྷན་ལེགས་པ་འདོད་པས་སྒྲང་། །ཉི་མ་ས་སྟེང་མིག་ལྷན་
ལ། །ཀུན་གྱི་སྤྱི་མཐུན་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །སློ་བོས་ཅན་བདེ་བ་
འདོད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད། དེ་ལ་མཁོ་བའི་ཆོས་རིག་སྤྱི་
ཤེས་ཅེས་ཞིག་ཡིན་ཡང་རང་གི་འདོད་པས་དང་དུ་སྒྲང་དགོས་པ་ཀུན་ལ་སྤྱི་མཐུན་
ཡིན་ལ། །ཁྱད་པར་དུ་རང་རིགས་ཆོས་རིག་གཅིག་གྱུར་ལ་སོང་། །ཆོས་རིག་དེའི་
ཐོག་གོམ་པ་མཉམ་སྤྱོད་ཐུབ་པ་དགོས།

སྤྱར་བོད་ནང་དུའང་ཆོས་རིག་འཛིན་སྤངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཆོས་ཤེད་
ཐམས་ཅད་ལ་ཐོབ་ཐང་འབྲེལ་མཉམ་སྤྱོད་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན། གདན་ས་ལྷ་བྱང་མི་
རིགས་སུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སོ་སོས་ཆོས་རིག་དང་ལེན་བགྱིས་ན། གདན་ས་སོ་སའི་
ནང་དུ་ཐོབ་ཐང་འབྲེལ་མཉམ་དང་། སོ་སོ་སློབ་སྦྱོང་གི་ཅེར་སོན་པ་ཡིན་ན་གདན་ས་
སོ་སའི་མཁན་པོ་ནས་དགའ་ལྷན་ཁྲི་བ་བར་ཐོབ་ཐང་གཅིག་གྱུར་དང་། ཐོགས་
ཐོབ་དང་སྦྱོར་བདག་སོ་སའི་བསྟེན་བཀུར་དང་བཅས་པའང་ཁྱད་པར་མེད་པར་
འབྲེལ་མཉམ་ཡིན། བོད་པ་སྤྱབས་བཅོལ་དུ་གྱུར་ནའང་དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་རྒྱུན་དེ་རྒྱུན་
འཁྱོངས་ཤེད་བཞིན་པ་མ་ཟད། མ་འོངས་པར་བོད་དུ་གཞིས་ཤེས་གཉིས་འཛོམས་
བྱུང་ན་ཡང་སྤྱི་མཐུན་བྱ་རྒྱུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་སྤྱག་ཡོད་པ་དེ་རེད། ང་ཆོ་
ཉི་མ་ལ་ཡི་རི་རྒྱུད་གངས་རིའི་ཁོར་ཡུག་ལ་བརྟེན་པ་ནམས་ནི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་
ཐོག་ཏུ་སྤྱགས་མཉམ་སྤྱོད་དགའ་ནའང་ཆོས་རིག་ཐོག་ཏུ་སྤྱགས་མཉམ་སྤྱོད་ལ་
བགྱིས་ཉེ་ཆོས་རིག་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་མི་ཉམས་སྤྱོད་ཆུགས་བྱ་རྒྱུ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་
ཡིན་ན། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་སློབ་སྦྱོང་རྒྱ་སྤེད་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གཞིན་སྤྱོད་
ཁྲིད་ནས་ནང་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་གང་མང་བཞིན་དུ་བཅུག་སྟེ་ནང་ཆོས་དཔྱིས་ཕྱིན་
པ་དང་། མའི་འཆོ་བའི་ནང་ཆོས་རིག་གི་ཆོར་བ་སྤེལ་ཐབས་སུ་ཅོམ་སྤྱིག་དང་།

པོད་བཙུ་གཉིས་པ། ཤེས་ཡོན། བསྐྱབ་བྱ། སྤྱང་ཚེས།

འཆད་ཉན། ཚོས་རིག་གི་བཟོ་སྒྲིང་། ཚོས་རིག་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་འདོན་
སྤེལ་སོགས་སྒོ་གང་ས་ནས་ཐབས་ལམ་མཉམ་འདྲིང་དགོས་པ་བཅས་མདོར་ཅམ་
བྱ། བཀྲིས་བདེ་ལེགས།

སྒྲུབ་དག་གི་དབྱུང་པ།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༣༠ ལ།

༡༣། །ཐོག་མར་སྒྲུབ་དག་གི་འབྱུང་ཁུངས་ནི། འཛམ་གླིང་དུ་མིའི་འགྲོ་བ་
ཆགས་ནས་རྣམ་དཔྱོད་འཕེལ་རིམ་ལས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་དཔྱོད་འཕེལ་ན་སྒྲུབ་དག་
ངང་གིས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐའ་མེད་པས་ཀྱང་སྒྲུབ་དག་
གི་ལམ་འདི་ཡང་མཐའ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཕེལ་ན། གྲོང་ཆེག་
རང་མཆོན་པས་མི་ཆེས་ས་པར་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་བརྗོད་ཆེག་དང་ཐ་སྙད་ལ་
ཀྱན་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་དག་ནི་རྗོད་ཆེག་བྱུང་བར་གྱི་
ལམ་ནས་གཞན་གྱི་ཡིད་འོར་འཛེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མཁས་མཛེངས་
ཆེ་བར་མེད་མི་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་དག་
གི་སློབ་སྦྱོང་སྤེལ་བའི་གཞི་རྩ་མ་བརྒྱག་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་
གཏན་ལ་ཐབ་བའང་རི་སྟེན་ཅིག་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་བོད་དུ་འང་སྒྲུབ་དག་སྤར་ནས་དར་བྱས་ཆེ་ཞིང་སློབ་
ཆོན་དུ་གྲགས་ཆེ་བ་ནི། སློབ་དཔོན་དེ་ཤིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་དག་མེ་ལོང་ཞེས་པ་
ལེའུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ས་བོན་
ཅམ། །ཞེས་གསུངས་པས་སློབ་སྦྱོང་བུ་བའི་སློབ་ཆོན་ལྟ་བུར་བརྒྱུད་སྟེ། སྒྲུབ་དག་
གི་སྦྱོན་རྣམས་བསལ་ནས་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྤེལ་བའི་གཞིར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་
སྒྲུབ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་དང་མཐུན་པར་མི་དགོས་སོ། །སྒྲུབ་དག་གི་བྱུང་ཆོས་
ཀྱང་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ནི་བྱུང་མེད་མཛེས་མའི་ལུས་ལྟ་བུ་དང་།

དཔེ་རྒྱུ་དང་གཟུགས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ནི། རྒྱུ་ཆ་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་མངོས་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྟུན་ཚུལ་གྱི་ལམ་ནས་ཆེས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དགའ་ནི་
གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་ཆང་བའི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོའི་
ན་བར་འཛེབས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྟུན་དག་གི་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་
ཀྱི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་དང་སྟོག་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྟུན་དག་སྤྲུལ་བར་
འདོད་ན་རང་བཞིན་ཀྱི་རྒྱུ་འདི་ཉིད་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསྐུལ་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་ཀྱི་
རྒྱུ་སྤྲུལ་པོ་བྱུང་ན་རྒྱུ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲུལ་པོར་རང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རྟོ། །རང་བཞིན་ཀྱི་(རྒྱུ་)དམན་ན་བྱུང་མེད་པར་རྒྱུ་ཆ་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་
ལྟར་འབྱུང་བར་ཡང་རང་གི་ཉམས་སྤྱོད་དང་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སྤྱངས་པའི་རྣམ་
དཔྱོད་འཕེལ་རིམ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྟུན་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་ཡང་གཙོ་བོ་རང་དོན་གྱི་ཡན་ལག་
ཏུ་འཇུག་པ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཇུག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རང་
གི་རྣམ་དཔྱོད་དམ་ཉམས་སྤྱོད་སྤེལ་བའི་དོན་ཏུ་རང་གི་འདོད་པས་དབང་བྱས་
པས་ཆོག་གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཆེད་ཏུ་བརྩམས་བྱའི་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་བསམ་འོར་
རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་ཡོད་པས། དེ་དང་དེའི་ཤེས་ཆ་དང་གྱི་ཚུལ་པ་དང་འཆོམས་
པ་དགོས་པས་རང་གི་འདོད་པས་དབང་བྱེད་པས་མི་འགྲིག་པས། གང་གི་ཞེ་ན། ཉན་
པ་པོ་གང་གི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་པ། དེ་དང་དེའི་སྒྲོ་བ་བསྐྱང་དགོས་པས་དེ་དང་དེའི་འདོད་
པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་ནས་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །འཆར་ཟེན་ནང་གསལ་ལྟར་
ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲོར་སྐྱོམ་ཙམ་ཞུ་ན། དེ་ཉིད་བསྟན་པ་དང་ཤེས་
རིག་གི་ཐུགས་ཁུར་རྒྱལ་ཆེན་བསྐྱེད་དེ་དག་ཐེར་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་སེལ་
བར་འཛེམས་བསུན་མི་བྱེད་པར་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་ལ་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཅེ་

མོར་སོན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཁོང་གི་གསུང་ཚིམ་ཁག་ལས་ཀྱང་དགོག་ཐུབ་ངེས་
ལགས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་ལེགས་བཤད་འདིའི་སྐོར། དེའི་ནང་དུ་འགྲོ་བ་མིའི་
བསམ་པའི་འབྲེལ་སོ་དང་། གོམས་གཤིས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཀྱན་སྦྱོང་དང་ལས་
དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་བུའི་སྒྲོ་མདོར་ལྟར་ཡོད་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིབ་མ་འདྲེས་པར་རང་
བཞིན་གྱི་རྒྱན་དང་ཟླ་མོ་དངོས་པོའི་དཔེ་སོགས་སུ་སྤྱར་ཏེ། གཞི་ལས་རྒྱ་འབྲས་
ལས་བརྒྱམས་ནས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་གོ་མ་ལོག་པར་བསྟན་པས། རང་
ཅག་ནམས་ལ་བསྐྱབ་བུའི་གནས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ།

སྤྱིར་སྒྲིབ་དག་གི་རྒྱན་ལ་དོན་རྒྱན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཚིག་རྒྱན་
སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གཉི་ག་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་གསུམ་ལས། ལེགས་
བཤད་འདི་དང་། རྒྱ་དང་ཤིང་གི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་དོན་རྒྱན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་
དང་། སྒྲིབ་དག་མེ་ལོང་མ་དང་། དེང་སང་བོད་ནས་ཐོན་པའི་སྒྲིབ་དག་མང་པོ་ཞིག་
ཚིག་རྒྱན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་མཛད་པའི་སྒྲིབ་དག་སྤྱི་རྒྱན་
ལྟ་བུ་ཚིག་དོན་གཉི་གའི་རྒྱན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གསུམ་གང་རུང་
ལ་སྒྲིན་ཆགས་ན་སྒྲིབ་དག་གི་རྒྱན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་དོན་རགས་པ་
རྟོགས་སྤྱི་ཡང་ཚིག་གི་མདུད་པ་བཞུགས་དགའ་བ་དང་། དཔེས་དཔེ་ཅན་མཚོན་མི་
ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་མཚུངས་ཚོས་མ་རན་པ་དག་ནི་སྒྲིབ་དག་གི་སྒྲིན་ཡིན་པ་དགོངས་
པར་མངའ་གསལ་ལགས་ན། དེ་ལྟར་བསྐྱར་སྒྲོས་སུ་རིགས་སྒྲོབ་འགན་འཛིན་སྒོ་
བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྒྲོངས་འཆར་དུ་གྲུས་བཏུད་བཅས། །

སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་གནས་ལ་དབྱུང་གཏམ་པོར་གྱི་ཅེ་མོ།

སྒྲུབ་ཡང་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་གནས་ལ་དབྱུང་གཏམ་པོར་གྱི་ཅེ་མོ་ཅམ་ཞིག་
བྲིས་ན། སྒྲུབ་དག་ཚུལ་རིག་གི་སྤྱི་དུང་ཆལ་དུ་ཀུན་སྒྲོམ་མེད་ཀྱི་གི་འཇུག་མཛད་སྤྱི་
སྒྲོ་གསལ་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པའི་འདོད་འཇོ་ཡང་འཕེལ། གདངས་སྒྲུབ་གྱི་སྤྱི་
དབྱུངས་དུག་སྒྲུབ་ལས་སྒྲུབ་ཞིང་། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རིམ་རྒྱ་སྒྲུབ་ལས་བཟུགས་ཆེ། སྤྱི་
བལ་གྱི་སྤྱི་རིངས་སྤྱི་གས་སྒྲོ་ནས་འཕྲོ་བས། གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་ཚུལ་རིག་གི་མགུ་
བ། ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བའི་དོ་མཆར་འདི། ལུ་ཅག་ཤེས་རིག་གི་གཞུང་ལམ་བར་
བསྐྱལ་གྱི་དུས་སུ། སྒྲོ་བ་དང་སྒྲིང་སྒྲིབས་ལྟག་པར་འཕེལ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དེ་ལྟག་
མ་མཆིས་མོད། འོན་ཏང་ཡར་རྒྱས་ལ་མཐའ་མེད་པར་བརྟེན་ཚུལ་རིག་གི་གསེར་
སྤྱངས་བྱར་ཆགས་གྱི་གཡའ་ལེལ་དུ་རང་སྒྲོར་གང་ཤར་ལྟར་ལྷུ་ན།

རང་ཉིད་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་སྒྲོངས་ཆེས་སྒྲུབ་དག་གི་ལྷུ་རུ། །སྤྱོད་པར་མི་བདུབ་
ན་འབྲུ་དང་སྒྲོན་འདོགས་ཅི་ལས་ཡིན། །འོན་ཏང་སྒྲུབ་དག་གི་མཛེས་མར་སྒྲོན་
གསུམ་དེ་སྤངས་ལ། །དམིགས་བསལ་སྒྲུབ་རུང་ཆོག་དོན་སྒྲུབ་འཛེབས་ཤིག་
ཚུལ་གནང་། །ལན་བྱ་ནི་མ་བཅོས་གཟུགས་སྤང་ཡོངས་སུ་བསྒྲིབས། །བཞིན་
བྲིས་ནི་ཁྱེས་ཀྱང་བྱང་བ་ཡི་རང་མཛད་སྤྱི་། །རོ་འཛིན་གྱི་སྤྱི་གུ་དུ་གསེར་སྤྱང་གི་
ཆང་ནས། །སྒྲུབ་སྒྲུབ་གྱི་སྤྱི་དབྱུངས་འཛེད་མེད་དུ་བསྐྱུགས་ཀྱང་། །མཚུངས་
གསལ་གྱི་འགྱུར་ལྷག་བྲག་འཕྲང་དུ་འགྲིམ་བཞིན། །གཡས་སྤྱང་དང་གཡོན་སྤྱང་
འཇུ་ས་ནི་མི་འདུག །ཆོག་སྤང་གི་སྤྱི་འཕྲང་གྱིས་ཆོགས་ཀྱི་རོལ་ཅེད། །གཞུང་

དོན་ལྟར་འགྲེལ་ན་དཔྱད་ལྟན་གྱི་བཞད་གད། །ཆོག་མཛེས་ཀྱི་ལོ་མ་པན་ཚུན་
དུ་འཛིངས་པས། །ཞིམ་མངར་གྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་ཡུལ་དུ་མི་འདུག། །བརྗོད་དོན་
བཞིན་བལྟས་ན་གཞུ་རིས་ཀྱི་མཛེས་སྤྱད། །ཅི་ཞིག་གིས་བསྟོབས་ཀྱང་ལག་ནང་
དུ་དབེན་པས། །སྤེབ་སྤྱོར་གྱི་མཉེན་ཆ་དོན་ཐོག་གི་འབབ་སྟེགས། །དཔེ་དོན་དུ་
སྤྱར་ནས་འགྲེལ་བརྗོད་ཀྱི་གོ་དོན། །ཞེན་འདོད་དང་འཆམས་པའི་མཚུངས་ཆོས་
དེ་གང་ཡིན། །མཆོག་དམན་ཆེ་བའི་དཔེ་དོན་དག །ཞབས་ལྷམ་མགོར་བཀོན་
ཇི་བཞིན་དང་། །རྟགས་ཐ་དད་པའི་སྟན་དངགས་ཀྱང་། །དགོད་བྱོ་འཁོལ་བའི་
གནས་སུ་ལྷུང་། །མང་ཉུང་མཚུངས་ཆོས་མི་ལྟན་པའང་། །སྟན་དག་མཁས་
པས་སྤྱན་དཀྱུས་ཟུམ། །རྒྱན་དུ་འགྱུར་མིན་སྟན་དག་མཁས། །ཐུགས་ཀྱི་མགྲུ་
བ་སྐྱེད་མིན་ཏེ། །དཔེ་དོན་མཚུངས་ཚུལ་ཐབ་ཡོད་ཀྱིས། །རྒྱན་དུ་སྟན་ཡོད་དེ་
ནས་འབྱེད། །དཔེ་དོན་མཚུངས་ཆོས་ངན་གྱུར་ན། །སྤྱོད་སྤྱོད་བས་ཀྱི་མགྲུལ་
རྒྱན་མིན། །རྟོག་དཔྱད་གཞུང་བསྐྱར་གི་མཆོན་མ། །འཛེམས་མེད་སྤྱོད་མཁན་
ཞིག་ཡོང་ན། །ཆངས་སྤྱོད་ཞེས་ཞེས་ཀྱིས་བྱོས་ཏེ། །མངལ་རལ་མ་མོ་དང་སྤང་
སྤི། །འབྲུག་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་བསྐྱགས་ཀྱང་། །དོན་གྱི་སྤྱང་ཆར་དང་བལ་ན། །རྣམ་
དཔྱད་ལོ་ཐོག་གི་ཐན་པ། །ཐོལ་བྱང་ཞིང་བ་ཡི་གདུང་སྐྱེད། །མཛེས་མ་རྒྱ་ལམ་
དུ་རྒྱ་སྐབས། །གོས་བཟང་རྒྱན་སྐབས་དང་བལ་ན། །འདོད་སྤྱོད་འཛེམས་མེད་
དུ་འཁྱུད་མོད། །དམ་པ་ཀྱན་ཞེས་ཀྱིས་བྱོས་ངེས། །ཆོག་སྤེབས་ཀྱི་འགྲོས་བཟང་
བང་ཅལ་དུ་ཆེ་རུང་། །དོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཁ་དཀྱུ་ལུགས་ལ་གཞོབས་ཤིག །སྤྱོད་སྤྱོད་
གཅིག་གི་སྤྱོད་གསལ་ལྟ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐལ་ན། །ལམ་གོལ་གྱི་གཅོང་རོང་བརྟེན་སྤྱོད་
དུ་ཤོར་ཡོང་། །སྟན་ཚེས་ཀྱི་སྤྱོད་བར་སྤྱོད་གསལ་དང་འདྲེས་མིན། །མཚུངས་ཆོས་
དང་སྤྱར་ནས་དཔྱིས་ཕྱིན་ཀྱིས་ཞིབ་འདུག །བརྗོད་དོན་དང་འཆམས་མིན་ཆོག་

སྒྲུབ་གྱི་ལྷ་བསྐྱེད། །སྦྲུང་ཚུལ་ལ་མཁས་ན་སྒྲུབ་དག་གི་དཔལ་མོ། །རང་བཞིན་གྱི་
 རྒྱན་བཟང་མཚུངས་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱན་སྤྲས། །སྤེབ་སྦྲུང་གྱི་ཉམས་འགྱུར་བསྦྲུང་
 ཕྱོགས་ལ་མཁས་ན། །དཔྱོད་ལྡན་གྱི་ཁྲིམ་དུ་འདོད་སྤེད་གྱི་མདའ་འཇུགས། །འཆར་
 ཁ་དུ་འདུས་ཏེ་སྒྲུབ་ཆེན་ཞིག་ལོས་ཚུགས། །དོན་རྒྱན་ལུས་སྒྲོབས་དཔལ་འབར་
 དབང་ལྷག་མ། །ཆོག་རྒྱན་པ་ཆོམས་ལྷག་པོའི་རྒྱན་ལྷག་མ། །འགྲོས་ཉམས་
 ཀྱན་ཡིད་འཕྲོགས་པའི་གར་མཁན་མ། །ཁྱེད་གསུམ་ལྡན་ཅིག་ཚུར་སྦྱོན་མགོན་
 གྱི་གཙོར། །མཁས་མང་དགེས་དགྱུར་རོལ་བའི་གསོལ་སྒྲོན་དུ། །ཁྱེད་མཉེས་
 གྲུ་གར་རོལ་མོས་མགུ་བ་བརྒྱས། །ཅོམ་རིག་ཆོགས་ཀྱིས་གལ་མགོར་གཟེངས་
 བསྟོད་དེ། །འདི་ལྟར་ཆོག་གི་སྤང་བ་མགུལ་རྒྱན་དུ། །ལྷག་པོར་སྤེལ་བའི་དོན་གྱི་
 སྤྱིང་པོ་དག་། །རང་རྒྱུད་བུམ་པར་སྦྲང་ཅི་བབས་བ་བཞིན། །ཆོན་བ་བཞི་ཡི་གནས་
 སུ་སྤོན་ན་སྒྲུལ། །མཆོ་བྱང་ལྷ་མོའི་སྤྲས་སུ་མངའ་གསོལ་བྱ། །སྤེལ་པོར་དོན་
 བོའི་གལ་དུ་སྦྲོད་འདོད་ན། །མི་ལ་མི་ཡི་པན་གྲོགས་དང་དུ་བླངས། །མི་ཡི་བཟའ་
 བཅུང་བྱན་ཆེ་མ་ཤོར་བར། །དོན་ཆེན་བསྐྱབ་པའི་རྒྱུན་དུ་སྦྲུང་ཞིག་ཨང་། །བཤད་
 ས་བརྒྱལས་ཉན་མཁན་གཅིག་བྱང་ནའང་། །གཞན་པན་སྐྱབ་པའི་ལས་སུ་མངོན་
 བ་སྟེ། །བྱང་སྟོམ་བླངས་པས་རང་ཁྱེལ་མ་དགོས་པར། །ཐུགས་རྗེའི་བདག་
 ཉིད་ཐུགས་དང་མཐུན་གཤེས་འགྱུར། །ཆོས་རིག་སྤྱན་གྱུར་པན་ཚུན་སྐྱབས་
 རེས་སུ། །ཤ་ཆས་གྲོས་འདེབས་དགོས་བ་རྒྱལ་བའི་བཀའ། །རི་ལྟར་སྦྲོན་པའི་
 དོན་བཞིན་འགྱུར་མིན་ཡང་། །རང་གིས་པན་སེམས་བསྐྱེད་པར་ཉེར་དགོངས་
 ཏེ། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་མཉེས་པས་བྱིན་རྒྱལས་དང་། །ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ལྡན་ནམ་
 པས་མཐུན་གྲོགས་ཀྱིས། །ཆོག་སྦྲུང་ངན་ཡང་དོན་པན་འགྱུར་སྤྲད་དུ། །རྒྱ་མཆོ་
 འཕེལ་བཞིན་གླིང་འདིར་རྟག་གསལ་ཤོག། །

ཨ་ཁྱེས་མ་ཆེན་རང་དབང་ཚཱ་རིག་ཆོགས་ལྷགས་མཁས་
དབང་ལྷན་རྒྱས་སྒྱུན་སྤར་གུས་པ་རིགས་སྒོ་བ་འགན་འཛིན་
སྒོ་བ་བཟང་ཆུ་མཆོས་རང་ཚཱ་གུས་འབུལ།

༡༣། །ནང་གི་ནམ་དཔྱད་རི་མོ་ནམས། །སྤྱི་སྤྱོད་དོགས་སུ་བྲིས་པ་དག །སྤྱི་
དོན་བསམས་པས་ཡིད་ཐོགས་ཏེ། །གུས་ཤིང་བཀྱར་བར་མི་བྱེད་སུ། །འོན་
ཀྱང་ད་དུང་སྤེལ་སྤྲད་དུ། །སྒོ་གྲོས་བསྐྱར་བ་མཁས་པའི་གཤེགས། །གཞན་དག་
མཆང་འབྱུང་ཅལ་གདེངས་པའི། །རྒྱལ་པོད་ཅན་དེ་ལྷན་པོའི་གཤེགས། །མཁའ་
ལ་རྒྱ་སྐར་བཀྱ་བའི་དབུས། །སྤྱིན་དུག་ཁོ་ན་མཛེས་སམ་སྣམ། །ཅང་ཤེས་རྟ་པོ་
རྒྱག་ཅལ་དེར། །པོང་བུས་འབྲུ་བ་རྗེས་ལུས་སྒྲོན། །རྒྱ་ལམ་འབྲུལ་བཞུད་ཆེས་
མང་བར། །ཤེད་ཅན་གཅིག་གིས་རི་ལྟར་བཀག། །གསོལ་ཆོགས་རྒྱ་སྤྱོད་གང་
པོ་ཡང་། །ལྷེ་རིང་གཅིག་གིས་སྤྱད་ནས་སམ། །ཤན་དབང་གསེར་རིའི་བྲེང་བ་
ནས་བབས་པའི། །ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་མཐའ་ཡས་རང་རང་གིས། །འབྲེལ་
ཡོད་སྤྱི་རྒྱ་ཀུན་ལ་སྤྲན་གྱུར་ཀྱང་། །བཙོག་པའི་བྲི་མ་འབྲེས་ན་ཀུན་གྱིས་
འདོར། །ཁམས་མོས་པོ་པོའི་གདུང་བ་སེལ་བ་ལ། །མཁོ་བའི་བདུད་ཅིར་གྱུར་ན་
སྤྲོན་འོས་ཀྱང་། །མི་མོས་ཡུར་པོ་གཅིག་ནང་ཤང་བའི་སྤྲད། །རི་སྐྱང་བསྐྱགས་
འདོར་བྱེད་པ་ངལ་བའི་རྒྱ། །སྒོ་སྒོ་འབྱེད་བྱེད་ཚཱ་རིག་མཐའ་མེད་པར། །གང་
ལ་གང་མཁོ་གནས་སུ་བཀྱར་ལགས་ཀྱི། །རང་སྒོར་མི་ཤོང་སྤྲོན་གྱིས་བསུན་
འབྱེན་ཏེ། །རྒྱག་ཏུ་འགོག་པར་ཚཱ་པ་གཞན་ཁྱེལ་རྒྱ། །རང་རང་བུས་པ་དང་

སྤྱང་སྤྱི་སྤྱན་དུ། །ལག་རྩེས་འགྲན་ན་ལག་རྩེས་གཡལ་མོ་སྟེ། །ལག་སྟོང་བརྟེན་
བས་སྟོང་བཞུད་སྤྱན་སྤྱ་དག། །སྟོང་པ་སྟོང་པའི་རང་ནས་ཡལ་བའི་རྒྱ། །སྤྱི་དོན་
བྱ་བའི་རྣམས་གངས་མཐའ་ཁྲམ་པས། །བསྐྱབ་པའི་རིམ་བའང་དེ་དོན་དགོས་
པ་ལས། །རང་རྒྱས་རྣམ་དཔྱད་ཅེ་ནས་འདེམས་བསྐྱགས་ཀྱིས། །རང་རང་གོ་
སྐལ་བྱངས་པས་སྤྱས་ཆད་བསྐྱར། །ཆོན་མདོག་གཅིག་ཀྱང་རོ་བརྟུད་འདྲ་མིན་
དང་། །དེ་ལས་ཐོག་པ་རྩེ་སྟེད་མཆིས་པ་སྟེ། །ཁམས་མོས་མི་འདྲ་སོ་སོར་ཞིམ་
མོད་ཀྱི། །ཀུན་ལ་ཞིམ་པོ་གཅིག་མཐུན་སྤྱ་ཞིག་རྟེད། །སྟོན་བསྟན་ཐེན་པར་རྩེས་
དབྱེད་ནམ་ལངས་དེར། །རང་སྟོའི་ཁོངས་ནས་འདེན་ཆེ་སྤྱན་པ་འཐིབས། །གཞན་
རྩེས་སྟོ་བར་གར་འཆམ་འགྲན་སྤྱ་ཡང་། །སྤྱ་རྩལ་རང་སྟོང་སྤྱངས་ཆེ་དབང་
ལག་འཁུམས། །ལས་དོན་ལེགས་པའི་ཕྱོགས་སྤྱ་མ་བསྐྱར་བར། །ལྟ་བ་མཆོག་
འདྲིན་པན་ཚུན་འཕངས་རེས་མཁས། །ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་ཐེག་པར་མ་འགྲིམ་
པར། །རང་དབང་ཐང་སྟོང་དབྱེད་རྩལ་ཅེ་བར་གྲེལ། །དཔེ་གསར་ཐང་འགར་
ཐོན་པ་ཡ་མཆོན་ཀྱིས། །ཨ་གསར་ཀུན་རྩབ་བཀྱིས་པ་ཨ་གསར་གཤེས། །ཨ་
གསར་མེ་ལྷེ་འབར་བས་སྟེག་ཆེ་ཡང་། །ངལ་དུབ་རྒྱང་བྱས་གཙུབ་ན་ཐལ་ཚུབ་
ལྟང་། །དབང་པོ་རབ་འབྱིང་རྣམ་གངས་མཐའ་ཡས་པས། །མཁོ་སྟོད་བདུད་ཅིའི་
རྣམ་གངས་དེ་སྟེད་ཅིག། །ཐད་མེད་ཐོན་ན་ཤེས་རིག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི། །མདུན་
ལམ་རྟེད་པར་རོ་མཆར་ཆེ་མོད་ཀྱང་། །རང་རོར་འཐད་དང་མི་འཐད་སྤྱ་རིས་
ཀྱིས། །དཀར་ནག་འབྱེད་པ་ཤེས་རིག་དབྱལ་བའི་རྒྱ། །བྱང་བས་སྟོང་འཐུང་རོ་
བརྟུད་ཉུག་དེ་བཞིན། །རང་རང་སྐབས་བབ་དོན་ཆེན་འཆོལ་བར་མཛོད། །དཔེ་
ཡིས་དཔེ་ཅན་མཆོན་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པས། །དགོས་འདུན་གསལ་བར་ཉན་པོས་
གོ་སྟོབས་ཀྱིས། །ཡིད་དབང་འགྲུགས་པའི་འཆིང་ཞགས་དགྱིས་པ་ལྟར། །ཅོམ་

བའི་ཉམས་འགྱུར་ཐོན་ན་སྟན་ངག་སྟེ། །སྟོན་ཡོན་ཆིག་གིས་ཟེན་པར་བཏོན་པ་
དེ། །དངོས་བརྗོད་ཡིན་གྱི་སྟན་ངག་ཅི་ཞིག་སྟན། །ཟེན་པར་མི་སྟོན་ཆིག་སྟན་
སྒྲ་ཆོགས་གྱིས། །བསྟན་པས་མགུ་བ་གསར་བ་སྦྱེད་བྱེད་དེར། །སྟན་ངག་ཅེས་
བྱ་གྲུན་གྱིས་བསྐྱགས་པའི་གནས། །ཁེངས་མཐོའི་ཆིག་མདའ་ལྗོངས་སྒྲ་ཆོགས་
གྱིས། །པ་རོལ་སྟོང་དུ་སྐྱགས་གཟེར་གདབ་ལྟ་བུར། །སྦྱ་བ་ཁོལ་གཏམ་ཡིན་གྱི་
སྟན་ངག་མིན། །མཛེས་མ་སྟེན་མོར་རྒྱ་བ་ཁྲེལ་བའི་གནས། །མཛེས་མ་རྒྱན་གྱིས་
སྦྱས་ན་རོམ་ཆར་གནས། །དཔེ་དོན་འཛེབས་པའི་རབ་བཏགས་གང་སྦྱ་བ། །སྟོ་བ་
འཕེལ་བའི་རྒྱན་དུ་བསྐྱགས་མོད་ཀྱང་། །མངོན་ཞེན་ཐལ་བའི་རབ་བཏགས་རི་སྟེང་
བ། །སྟོ་བ་སྦྱར་རང་མཆོན་ཡིན་གྱི་སྟན་ངག་མིན། །དཔེ་དོན་མི་འཆོམས་མཆོན་
ཚུལ་འབྲེལ་དཀའ་ཞིང་། །དོན་མེད་ཆིག་གི་རྒྱན་སྦྱས་འཆར་པོ་དག །ཐོང་བུར་
གཟིགས་སྦྱགས་གཡོགས་བཞིན་དགོད་ཐོའི་གཞིར། །ཀྱུར་བ་སྟན་ངག་ར་མ་ལུག་
ཅེས་བརྗོད། །མངོན་འདོད་དོན་རྣམས་གསལ་བར་བྱ་བ་ལ། །གོ་བདེ་ཆིག་གི་སྟན་
ཉམས་ལྟན་པ་དེ། །རྒྱན་དུ་བཀྱར་ཡང་གོ་དཀའི་ཆིག་ལྷི་ཡིས། །བསྐྱིབས་པ་སྟན་
ངག་ལོག་སྐྱད་དེ་ཉིད་དོ། །མདོར་ན་བརྗོད་བྱ་ཟབ་ལོད་རི་སྟེང་བ། །དེ་མཚུངས་རྗོད་
བྱེད་སྟན་ན་སྟན་ངག་སྟེ། །ཐམས་ཅད་སྟོ་སྟོ་གཅིག་ནང་མ་ཤོང་བར། །བརྗོད་ས་
པས་སྟོ་སྟོ་རལ་ན་བཟོད་པར་གསོལ། །འདི་སྦྱ་སྟན་ཅོམ་མིན་ཡང་གཞིན་བསྐྱུལ་
གཏམ། །མཁྱེན་ལྟན་ཐུགས་སྦྱང་སྟེལ་བའི་མཆོན་བྱེད་དུ། །རང་དབང་སྟེ་ཅེའི་
ལམ་ནས་འདི་སྐྱད་ཐལ། །རི་ལྟར་བསྐྱུལ་བའི་དོན་བཞིན་སྟེན་པར་ཤོག །ཅེས་
གྲུས་བཏུང་དཔག་མེད་གྱིས་བགྱིས་བདེ་ལེགས་བཅས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༥ ལྷ་ ༣
ཆོས་ ༡༦ ལ་བྲུལ། །

དོན་ཆེན་བསྐྱབ་ལ་སྐྱལ་བའི་ཀ་བཤད།

༡༡། ཀ་ཤུ་རྒྱུ་འདྲའི་ལང་ཆོ་དར་བའི་དབྱིད། ཁ་གསང་གདིང་དཀར་སྟོབ་
 ལ་འབྲས་པ་དག་ག་ནས་བལྟས་ཀྱང་སྟིང་དུ་རབ་སྤྱག་པས། འའི་བྱ་མིན་ཡང་
 བྱ་ལྷག་གཅེས་སྟོང་འོས། ཅ་ག་དམ་པོས་སྤྱབ་པའི་ལྷགས་འཛིན་གྱིས། ཆ་
 གཏར་ལྟར་བསིལ་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལ། ཇ་བཟེར་སྒྲིང་ལྟར་རང་རང་སྟོབས་
 བསྐྱེད་དེ། ཉ་མོ་འབྲུག་བཞིན་དཔའ་ཅལ་གདོང་བར་སྟོན། ཏ་ལར་བབས་པའི་
 ལྷ་ཏས་ཤུ་འཇབ་བཞིན། ཐ་མལ་སྤང་བར་སྟོ་ཅེ་གཏད་ཐལ་ན། ད་རང་ཤི་ན་
 ལྷས་པའི་འགྲོད་པ་རྒྱས། བ་ཆས་སྟིང་ཅ་དབྱག་ཆེ་ཅེ་པན་ལྟས། པ་ཀས་
 སྟོད་འོས་ལས་དབང་མི་གཏོང་བར། པ་རོལ་བདེ་ཆེན་འདྲན་པའི་ལས་འབྲས་
 གནས། པ་སྤྱ་ཅམ་ཡང་མི་འགོངས་སྤང་བཅིས་གྱིས། མ་བཅོས་བདེན་པའི་
 ལམ་དུ་ཏྲག་འབྲས་མཛོད། ཅ་ར་ཅི་རེས་བྱི་བའོལ་མི་བྱེད་པར། ཆ་གང་ཁྱད་
 བསད་དཀའ་སྤྱབ་ལ་བསྟན་ཏེ། ཇ་བྲག་རང་སེམས་སྤང་པོ་འདུལ་བའི་བྱིར། ཐ་
 ལའི་བྲན་ཤེས་ལྷགས་རྒྱས་དམ་པོར་བྱུངས། བ་བོའི་འགྲོས་ལྟར་སྟོད་པའི་མཐའ་
 གཉིས་པོ། བ་ཟེར་མེད་པར་ཏྲག་ཏུ་སྟོང་བ་ཡིས། འ་ཅག་དགོས་པའི་བསྐྱབ་
 གསུམ་གཟིངས་བསྐྱལ་ཏེ། ཡ་ང་སྟོང་བས་དོན་གཉིས་སྤྱབ་བྱས་ཤིང་། ར་
 བ་གངས་རིས་བསྟོར་བའི་ཆོས་ལྷན་ཞིང་། ལ་བ་གོས་ཅན་ཡོངས་ཀྱི་པན་བདེའི་
 དཔལ། ལ་ཐང་ཆད་ལ་མི་ལྟོས་བསྐྱབ་དགོས་ཞེས། ས་འདིར་འཁོད་པ་ཡོངས་
 ལ་སྟན་དུ་བསྐྱལ། ཏ་ཅང་གཏུག་རྩལ་ཆེ་བའི་དམར་སྟིང་དེས། ཏ་ལམ་བོད་
 སྟོངས་ཁྲག་གིས་དམར་བ་ཡིས། ཏ་ལས་དགོས་པའི་ཐལ་སྟོ་འདི་ལྟ་བུ། ཏ་གོ་

གཞིན་ཅུ་ཚར་རྒྱལ་དོན་ཚེ་ལ་སྦྱབ་དགོས་པའི་ གསེལ་འདེབས།

༥ སྤྱི་ནས་རེ་ལྟ་ས་དང་དགའ་སྟོབས་ལོས་པའི་ན་གཞིན་རྣམ་པར་གསེལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱ། བ་མ་ཤི་ན་བྱ་མི་འཆར་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར། བྱེད་ཆོ་ལུས་སེམས་འཆར་ལོངས་ལས་ལྷག་པའི་ལྷག་བསམ་འཆར་ལོངས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱལ་འབངས་ཀྱི་དོན་དུ་དོ་འཁུར་ཆེན་པོ་གནང་བར་སྤྱི་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་དང་བཅས་ར་ཆོ་བག་ཐེབས་སུ་སྡོད་སྟོན་མི་བཟོད་པ་དང་རྒྱལ་དོན་ཚེ་ལ་སྦྱབ་དགོས་པའི་སྐྱོད་བཟོད་ཐུང་ཙམ་ཞུ་ན། ས་སྤྱི་འདིར་བོད་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱལ་འབངས་ཆང་མས་རང་སའི་སྡོད་བཅུད་འཛིན་དབང་ཆ་ཆང་ཡོད་པ་དེས་མ་ཆེམས་པར་གཞན་གྱི་རྒྱལ་འབངས་ཐོག་ཏུ་འང་རང་དབང་ཚོད་ལེན་གྱི་སྟོབས་པ་གྲེན་དུ་འདེགས་བཞིན་པ་ཡིན་ནའང་རང་རེ་སྟོན་གྱི་དགའ་དུབ་དེ་ནི་སྤྱི་བགོགས་སྐྱེར་ཐོག་ཏུ་སྤོང་བ་ལྟ་བུས་ཞི་བའི་མི་རིགས་མཐའ་དག་དུད་འགྲོའི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་པའི་ལྟ་བ་དང་བཅན་སྤྱི་དགའ་རྒྱུ་ཅན་གྱིས་སྟོ་ཀྱན་ནས་བཅོར་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་གྲང་ཁན་གྱི་བཅན་སྤྱི་དེ་ནི་བཅན་དུག་གི་མེ་ཉོག་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱ་སོག་བོད་གསུམ་དུ་ཁྲབ་བརྒྱུད་གཏོང་བའི་སྐབས་དེར་འཛམ་གླིང་སྤྱི་དོན་པ་དང་དབུལ་ཕོངས་མི་མང་པལ་ཆེར་གྱིས་དགའ་ཞེན་དང་ལེན་བྱས་ཏེ་བོད་སོག་གི་ལམ་ལུགས་དེར་ནག་པོ་ནག་རྒྱུད་གི་ཁ་ངན་པའ་པར་བརྟེན། རྒྱའི་དམར་སྤྱི་ལ་ངོ་ཚྏ་ལྟེན་མཁན་བོད་གངས་ཉུང་མི་རིགས་གཅིག་ཤུར་ཐུག་པ་རེད། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་རི་ལུག་ཐག་པས་མི་འདུམ་པའི་མནར་གཅོད་དང་འཛིགས་

སྤྱང་དེ་བོད་སོག་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ཞི་བའི་མི་མང་གིས་ལོ་བཙུ་ཕྱག་གཉིས་བརྒྱལ་
བར་སྤངས་དང་སྤྱང་བཞིན་པ་རེད། དེའི་རིང་ལ་དམར་སྤིང་གི་བཙན་དུག་ཁོག་
པར་སོང་བའི་བྱག་གཟེར་འགོག་མེད་དུ་བཏོད་བས། དམར་སྤིང་གར་བྱབ་སར་མི་
གསོད་ཁྲག་སྤྱིར་གྱིས་ཞི་བའི་མི་མང་གྲེ་བ་མང་པོའི་སློག་ལ་བཙེ་མེད་བཏང་བའི་
བྱས་ཉེས་དེ་དག་ཉི་ཤར་སྤར་མོས་འགོབས་མ་ཐུབ་པའི་ཁར། ཁོ་པའི་འགོ་འཁྲིད་
ཆོའང་བྱག་གཟེར་དེས་བྱབ་སྟེ་ད་ཆ་ཡར་སྤྱུགས་མ་ཐུབ། མར་བཤལ་མ་ཐུབ་
པའི་སྤྱད་ངན་ཤོར་བཞིན་པ་དང་། བཙན་སྤིང་དེ་ནི་ཞི་བའི་མི་མང་སོག་པན་ལས་
གཞོད་ཆབས་ཆེ་བ་དང་གདུག་རྩལ་ཆེ་བར་བོད་པས་བཤལ་ཆོད་ལས་ལྷག་པ་
དངོས་པོ་གསལ་མེན་དུ་བསྟན་པར་བརྟེན། གཡོ་ཅན་བྱེད་གཏེ་དེ་དག་གཟུགས་
མེད་སྤྱིབ་འཆར་ལས་འདས་ཏེ་མངོན་སུམ་འཛེམ་མེད་དུ་ཐོན་ནས་ང་མིན་ཁོ་ལན་
གྱི་ཆོད་རྟོག་ལྷག་པ་དང་། གཅིག་ཡིད་གཅིག་གིས་མ་ཆེས་པར་ལུག་སྤྱེལ་སྤྱང་
གསུམ་ཆོགས་པ་ལྟར་གཅིག་དབུགས་གཅིག་གིས་རྩལ་བཞིན་དག་སོ་བཙུགས་
ནས་བསྐྱད་དགོས་པ་མཐོང་ཆོས་ལྟར་རེད།

གནས་ཚུལ་དེ་དག་ནི་ཁོ་ཆོས་མ་ཉེས་ཁ་གཡོགས་འོག་མནན་པའི་ང་ཆོ་
གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་བདེན་པའི་རྒྱལ་ཁ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་དག་ཕྱོགས་
གིས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རྒྱར་སྤྱད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཆོ་སོས་དལ་དང་རང་
བདེ་སྤངས་ཏེ་བདེན་པའི་དབྱང་བསྤྱིལ་གྱིས་རང་བཙན་རྩལ་སྤྱུབ་དགོས་པ་ནི་མ་
སྤོམ་དུས་ཁབ་འཛུགས་དགོས་པ་ང་ཆོའི་ལས་འགན་རེད། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་ཁབ་
གཞན་གྱི་རང་དབང་འཐབ་རྩོད་དང་མི་འབྲེལ་བར་ང་ཆོས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་གསུམ་
གྱི་སྟེང་ནས་སྤྱུབ་དགོས་པས་ལས་སྤྲོ་པོ་མེད་མོད། ཆོས་སྤིང་གང་ནས་གཞིགས་
ཀྱང་ངེས་པར་བསྤྱུབ་དགོས་པ་དང་སྤྱུབ་འོས་པ་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། རང་གློ་ར་

མ་བབས་པར་པར་ཆོལ་བྱེད་པའང་བདེན་པར་རྒྱན་འགོབས་ཀྱི་ཚོད་ལན་ཞིག་ཡིན་
ན། ང་ཆོས་ངེས་པར་སྤོང་དགོས་ཀྱང་། ཁོ་ཆོའི་སྲིད་ལུགས་དེ་ནི་མི་རེ་བྱང་གིས་
འདོད་དབང་བསྐྱར་ཏེ་མི་མང་རྣམས་གཏོང་བའི་སྲིད་བྱུས་དང་། ཞི་བདེའི་
ལམ་ལ་མི་རན་ཞིང་མི་འཆོམས་པའི་གདུག་རྩལ་ཅན་ཡང་ཡིན་པ་གོང་གསལ་
ལ་བརྟེན་ངེས་པར་འགོག་འོས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་མི་མང་དུང་བྱུར་མང་པོའི་བདེ་དོན་ལ་
ཐུག་པས་ངེས་པར་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན།

གོང་གསལ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལས་དང་པོ། འཛམ་གླིང་གི་མས་
ལུགས་དང་བདེན་པ་ལ་དོ་སྣང་མེད་པར་རྒྱ་སྐྱེད་རིང་ལུགས་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཆེན་
རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་ང་ཆོ་ཁ་གཏད་གཅིག་དགོས་པ་དེ་ཡིན། གཉིས་པ་བྲང་བདེན་
ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་པས་ང་ཆོར་བདེན་པ་དང་རྒྱལ་སྐྱོར་དགོས་པ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་
ཀྱང་དབང་སྐྱོགས་དབྱང་འོམས་ལ་ཞེད་སྣང་གིས་ང་ཆོར་སྲིད་དོན་གྱི་རོགས་རམ་
མ་གནང་བར་བརྟེན་ང་ཆོ་གཅིག་བྱས་ལས་འགྲུལ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་རེད། གསུམ་
པ་ང་ཆོ་སྟོན་ཆད་ཉམས་སྤོང་མེད་པའི་གསལ་བརྗེའི་ལམ་ནས་མདུན་མཆོངས་དང་
བཅས་པ་རོལ་གྱི་སྲིད་དོན་ལ་འཐབ་ཚིང་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན། རྟོབ་དེ་བལྟས་ན་
དོན་ཆེན་དང་པོ་དེ་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་མཐོང་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བསམ་ན་སྲིད་དོན་གྱི་
འཐབ་ཚིང་ཅེས་པ་དེ་དཀའ་ངལ་དང་ཉེན་འགག་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པར་བསམ་གྱི་འདུག་
གང་ལགས་ཤེ་ན། གཞན་གྱི་སྲིད་དོན་ལ་འཐབ་ཚིང་བྱེད་པ་ལ་རང་སྐྱོགས་སྲིད་
དོན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཡང་དག་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་མི་གཙང་བས་མི་
གཙང་བ་བཟུ་བ་དང་འབྲེལ་བས་དཀའ་ངལ་གྱི་རྒྱ་ལས་དོན་འབྲས་སོན་རྒྱ་མེད། དེ་
བཞིན་སྲིད་དོན་དང་ལྟ་བུ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆོད་དཀའ་བ་ཡིན་
ལ། གལ་ཏེ་རྣམ་དབྱེད་ཆོད་ཀྱང་སྐྱབ་པ་ལག་ཏུ་ཡོན་རྒྱ་དང་མི་མང་ལ་རན་པ་དང་

འདོད་མཐུན་ཡོང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། ཡོ་རོབ་ཁུལ་དུ་
མི་རབས་མང་པོར་སྤྱི་དོན་གྱི་ཚོད་ལན་སོག་རྩྱུ་ག་ཟེང་བྱང་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་འདོད་
བ་མ་ཁེངས་པར་བསྐྱད་ཡོད།

དེ་བཞིན་ལྔ་ཁྱལ་དབང་སྐྱེ་གོང་མའི་སྐབས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་སློན་
ཆོས་རང་གི་སྤྱི་ལུགས་ལ་ཡིད་བསུན་ཏེ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་ལུགས་ལ་དགའ་མོས་
འཁུར་སྤངས་བྱས་ཀྱང་། མི་མང་ཞི་བདེར་བསྐྱར་བའི་ཐབས་ལམ་གང་ཡིན་རོ་མ་
ཤེས་པར་རང་འདོད་ཀྱི་ལྟ་བ་འབྲེས་ནས་ཆབ་སྤྱི་ལ་ཡོ་འཁྱོམས་མང་བ་དང་།
རྒྱལ་འབངས་ལ་ཕན་ལས་གཞིན་ཆབས་ཆེ་བས་མཐར་རང་དབང་གཞན་ལག་
ཏུ་ནང་ནས་བསྐྱལ་བ་རེད། དེ་རྗེས་མའོ་ཅི་དུང་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མང་
ལ་ཤ་ཞེན་གྱིས་གོང་མའི་བཅན་འོག་ནས་འདོན་རྒྱུའི་སེམས་ལུགས་བསྐྱེད་ཀྱང་།
ཕན་གཞིད་ཀྱི་རོ་བོ་གང་ཡིན་ཞིབ་དཔྱད་མ་བྱས་པར་དམར་སྤྱི་ཁག་གི་རྒྱུ་
ལ་ཉལ་རྒྱགས་བྱས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ད་ཆ་རྒྱ་ནག་ལ་འཛུལ་སྤྱོད་མི་སྣ་ཁག་གིས་
འབྲུ་སློད་དང་མཆང་གཏོན་བྱེད་བཞིན་པ་དང་ཁོ་པའི་བྱེད་གཏེ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་
འབྱོད་གཏུང་བྲག་པོའི་རང་ཤི་བ་དང་ཤི་བའི་རོ་ལ་སྤང་བྱུག་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད་པ་རེད།

མདོར་ན་དགྲ་པོ་མི་གཞུགས་སུ་ཡོད་པ་ངོས་འཛིན་མི་དཀའ་ཡང་སེམས་
ལ་འགོས་པའི་སྤྱི་དོན་ལྟ་བུ་གྱུ་གྱི་ཕྱང་འབྲེ་དེ་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་
དཀའ་བ་ཡིན་ལ། སྤྱི་དོན་གྱི་འཐབ་ཚོད་ཅེས་པའི་ནང་རང་རྒྱལ་གཞན་པམ་
གྱི་ལྟ་བ་དང་བདེན་རྒྱུ་ཕན་གཞིད་མང་པོ་མཉམ་བཟེས་མཉམ་དུ་སྦྱོར་བས་རྩྱུ་
ཟེང་འཕེལ་བ་དང་ལ་ལས་བསྐྱས་ན་མཛེས་ཤིང་མཉམ་ན་སྤྲོད་ཡང་དོན་ལ་གཞིན་
སྦྱོན་ཆེ་བ་དང་། ལ་ལ་རོ་བོ་བཟང་ལ་དགེ་བ་ཡིན་ཡང་མི་མང་ལ་མི་འཆམས་པས་

སྐྱན་དུག་ཏུ་འགྱུར་བའང་ཡོད་དོ། །དེས་ན་སྲིད་དོན་ལ་སྦྱངས་པ་ཆེ་བའི་ཉམས་
སྤྱོད་ཅན་གྱི་གན་རབས་པ་རྣམ་པས་ན་གཞོན་ལྷག་བསམ་ཅན་ལ་སྲིད་ཕྱོགས་གྱི་
འགྲེལ་བཤད་ལྷག་པོ་ཡང་ཡང་གནང་རོགས་ཞེས་འབོད་སྐྱུལ་ཡང་ཁྱེ་ཡི་ཡིན།
ཕན་སྲིད་དོན་མི་ཤེས་ཀྱང་གཞན་ངོ་མི་སྒྲོག་པར་རང་འགར་ཅོལ་གཏམ་ཅམ་དང་
བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས་བཅས་རིགས་ལམ་སློབ་དགེ་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ནས་ཕུལ། །

ལུགས་བྱང་བསྐྱབ་བྱ་ཐེམ་སྐས་མ།

༡༡། །ཀྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཛད་པ་གཅིག་བསྐྱས་ཅོད་དུས་འགྲོ་བའི་དཔལ་ཤར་
བ། །ཀུན་གྱིས་བཅོད་དཀའ་རྒྱལ་མཆོན་འགྲན་པར་ཐབས་གྱི་ཆོ་འབྱུང་མཐའ་སྐས་
བས། །མཆོན་གྱི་འཛིགས་པ་ཀུན་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་ཞི་བདེའི་སྤང་བ་གསར་བ་
འབྱུང། །སྤྱིན་པར་མངའ་བརྟེན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་འབྱལ་མེད་བདག་ཡིད་བད་
མཆོར་རོལ། །

སྤངས་པས་སེམས་ཁམས་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་འབབ་ཆུ་རྒྱ་མཆོར་ཐེམ་
བ་ལྟར། །རྫོགས་སྤྱིན་སྤངས་གསུམ་པ་མཐར་སོན་པས་གང་ལ་གང་འདོད་སྤྱིན་
བའི་སྤྱུ་འབྱུང་གར། །གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་སེམས་ཁམས་དང་སྤྱར་སྤྱོད་གས་ཐབས་
གྱིས་བྱང་མཛད་བ། །ཁླ་མེད་སྟོན་པ་རྒྱལ་ཆབ་བྱང་བཅས་ནམ་ཡང་འབྱལ་མེད་
ཤིས་པ་སྟོལ། །

ཆུ་འཛིན་དཀར་པོ་ཁླ་འོད་གྱིས་བཞུས་ཐེག་ལེ་བཅེགས་པའི་ཆུ་
ཤེལ་ལྟར། །རྒྱ་སྐར་བརྟན་པ་འབྱམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་མཆོན་དཔེ་གསལ་ལ་
བྱི་མ་མེད། །མཛལ་བའི་མོད་ལ་མ་རིག་གཉིད་སད་འདོད་ལྷན་གར་ལ་ལྟ་བ་
བཞིན། །དོམས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་མཆོག་སྟོལ་ཁླ་སྤིང་མོ་དེར་གྲུས་ཕྱག་
འཆལ། །སེམས་ལ་སྤོངས་པའི་སྤྱིན་ནག་སངས་དང་ལྟན། །ཆོས་དབྱིངས་མཁའ་
ལ་ཡེ་ཤེས་ཁླ་བ་དེ། །མ་དག་འདོད་པའི་ཡུལ་ལས་ཆེས་བསྐྱལ་ཡང་། །རྣམ་དག་
སེམས་གྱི་མཆོ་རྒྱ་རྟག་གསལ་བས། །ཁླ་བ་མ་ཡིན་མཆོ་བྱང་ལྟག་པའི་ལྟར། །དོ་
འཕྲོད་བྱང་བས་འཛད་མེད་དགའ་བདེ་སྤྱིན། །ཞིབ་ཏུ་བརྟག་ན་གྲུ་གུམ་མདངས་

ཅན་དེ། །རྣམ་པ་འགྱུར་བ་ཅམ་ལས་གཞན་མ་མཆིས། །གང་ལ་བརྟེན་ན་སློ་གྲོས་
མཆོག་འཕེལ་བ། །རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་མགོན་སྐྱབས་དེ་ཉིད་བསྐྱབས། །གང་ལ་
བརྟེན་ན་ལོག་པའི་ལམ་བསལ་ནས། །ཡང་དག་ལམ་བཟང་གསལ་བ་ཆོས་གྱི་
མཆོག་། རྟེན་ངན་སྣ་ཆོགས་གང་དང་སྤད་གྱུར་ཁྱད་། །རིག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་
འཇམ་ལ་ཚུགས་བརྟན་བ། །ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་བ། །གང་དང་
སྤད་ཁྱད་དེ་ནི་གྲོགས་གྱི་མཆོག་། སྐྱེ་སྤང་ཀུན་ཏུ་དེ་འབྲའི་མཆོག་གསུམ་དང་།
ནམ་ཡང་འབྲལ་མེད་ལྟན་ཅིག་འགྲོགས་གྱུར་ནས། །རང་གཞན་ཀུན་ལ་ཕན་
པའི་དོན་ཆེན་ལས། །ཆུ་ལས་ཆུ་རྒྱབས་ཇི་བཞིན་འཕེལ་གྱུར་ཅིག་། །རིག་པའི་
གནས་ལ་སློ་གྲོས་གོས་སྐྱབས་གྱིས། །པ་མཐའ་གཅོད་པའི་རྩལ་ཆེན་གདེང་བ་
ལ། །ཞུམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་མངའ་བརྟེན་བ། །མི་ཡི་བྱ་མཆོག་རྣམས་གྱིས་
ཡིད་རབ་འཕྲོག། །སེམས་ཁམས་རང་བཞིན་དག་པའི་གསལ་རིག་སྟེ། །ཤེས་
བྱའི་གནས་ལ་རྩལ་འགན་མ་བྱས་ན། །ཐུན་ནག་དཀྱིལ་དུ་ལྟ་བའི་མིག་ཤེས་
བཞིན། །གསལ་རིག་སེམས་གྱི་དོན་གོ་ག་ལ་ཆོད། །རྣམ་པོ་འཁར་བར་བརྟེན་
ནས་ལངས་པ་ལྟར། །ཤེས་བྱའི་ཡུལ་གྱི་འཕོ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས། །འཕེལ་
འགྲིབ་འགྱུར་བ་གསལ་རིག་རང་བཞིན་གསཤིས། །ཤེས་ནས་སེམས་སྤྱོད་གནས་
ལ་མཁས་པར་གཅེས། །

པལ་ཆེར་སེམས་ནི་ལུག་ལྟ་བུ། །བཟའ་བརྟུང་ལོངས་སྤྱོད་ཁོ་ནར་
རྒྱག། །ལ་ལའི་སེམས་ནི་སྤེལ་སྤྱག་ལྟར། །བྱ་བྱེད་མང་ཡང་ཡིད་གཏད་
དཀའ། །གཞན་ནི་རྟོག་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་ལ་འདུལ་བར་དཀའ། །འགའ་
ཞིག་སེམས་ནི་སང་ཆེན་ལྟར། །སྤངས་པ་རྒྱུང་ཡང་ཁེངས་པ་མཐོ། །རབ་རྣམས་
མཛངས་པའི་སློན་ཆེན་ལྟར། །ཀུན་ལ་མཛའ་ཞིང་བྱ་བ་བསྐྱབ། །ཕུལ་བྱང་སྤྱི་

སྟོམས་རྒྱལ་པོ་བཞིན། །ཟབ་ཅིང་བརྗིང་བའི་ལས་ལ་མཁས། །

སེམས་ལྡན་ཀུན་ལ་གསལ་རིག་གནད་གཅིག་ཀྱང་། །ཁམས་དང་མོས་
བ་མི་འབྲ་མཐའ་ཡས་བས། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཞན་དབང་དེ་སྟེང་གིས། །སྤྱིད་
སྤྱག་བྱེ་བ་རྣམ་གངས་སོ་སོར་སྟོང་། །དེ་ཡང་སྤྱིད་པའི་བདེ་བའི་ཉེས་དམིགས་
དང་། །ཐར་པའི་པན་ཡོན་བསམ་ལ་གདེང་བྱབ་ཅིག །ཡིད་ལ་གཏོར་ཆགས་མེད་
ན་ཐར་པའི་ལམ། །གོལ་སར་ཤོར་ནས་ལམ་བཟང་རྟེན་དཀའ་བས། །གཤམ་མའི་
ཆོས་ཞིག་བྱ་བར་འདོད་ན་ནི། །ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་བཅའ་བ་གནད་ཆེ་བ། །མདོ་
རྒྱད་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བབས་པ་སྟེ། །ཤེས་པར་གྱིས་ལ་དོན་གྱི་ཐར་འདོད་
རྣམས། །དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་མངོན་གྱུར་སྣ་ཆོགས་ལས། །གྲོལ་འདོད་ངེས་འབྱུང་
ཞེན་བ་ཆེས་མང་ཡང་། དེ་དག་ངེས་འབྱུང་ལྟ་ཞིག་ཆགས་སྤང་གཞི། །སྤྱག་བསྐྱལ་
འཕེལ་བའི་གཞི་ལས་གཞན་དུ་ཅི། །དེ་བས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལས་ལེགས་
སྤངས་ཏེ། །སྤྱིད་གསུམ་བདེ་སྤང་མ་ལུས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི། །རང་བཞིན་འབྱུལ་
འཁོར་འཁོར་བའི་ཚུལ་མཐོང་ན། །ངེས་འབྱུང་བསམ་པ་ཆད་ལྡན་དེ་ནས་བྱངས། །

སྤྱིར་དག་དང་མ་དག་སྤང་བ་ལས། །གནས་འཁོར་བ་དང་ནི་སྤྱང་ན་
འདས། །ལས་མ་རིག་བསྐྱེད་པ་ཞུགས་མིན་ལས། །ཚུལ་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཞིན་
ཏུ་འབད། །ཚུལ་དང་པོ་མ་རིག་ས་གཞི་ལ། །རྒྱུ་འདོད་ཆགས་ཚུ་སྤོང་འཁྲུགས་
བ་ཡིས། །རྟེན་རྣམ་སྟོན་ཕྱང་པོ་ཚུ་བྱར་ལྟར། །ཚུགས་མི་བརྟན་གཡོ་བའི་རང་
བཞིན་འབྱུང་། །རྒྱུ་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །རྟེན་དེ་འབྲ་བརྒྱད་ནས་
འཕོ་སྟོང་གིས། །ལམ་སྤྱིད་པ་བཞི་པོར་རིམ་པར་འཁོར། །གྲོགས་ལས་ཉོན་གཉིས་
གྱི་གཞན་དབང་ཅན། །འདོད་མི་འདོད་སྤང་བ་ཚུ་ལྟར་འཁྲུགས། །རང་བདེ་བའི་བྱ་
བ་རྟག་བསྐྱབས་ཀྱང་། །སྤང་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱལ་གོམས་ཆེ་བས། །རྟེན་མི་འདོད་

སྤྱ་ཚོགས་ཐོག་ཏུ་བབས། རང་བདེ་བ་འཆོལ་བར་གྲེལ་མོད་ཀྱང་། །སློ་མ་རིག་
འབྱུལ་སྤང་གཞན་དབང་གིས། །དོན་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱུ་ལ་རྒྱགས་ཆེ་བ། །འབྲས་
མི་འདོད་ཆུ་གཉེར་བཞིན་ཏུ་འབབ། །རང་གཅེས་པས་གཞན་བདེ་ཁྱད་བསད་
ནས། །སྤྱག་གཞན་ལ་བཀལ་ནས་རང་བདེ་བསྐྱབས། །རྒྱལ་དེ་ཡིས་རང་
ཉིད་ངལ་དུ་བ་རྒྱ། །དགྲོལ་དཀའ་བའི་འཆིང་སློག་དཀྱིལ་དུ་ཚུད། །རང་གཏན་
བདེ་གཤམ་མ་བསྐྱབ་འདོད་ན། །རང་གཅེས་པའི་འཆིང་སློག་གཅོད་ཐབས་
ཀྱིས། །རང་དོན་མེད་ངལ་དུ་བ་འཁོར་བ་ལས། །གཞན་དོན་ཆེན་བསྐྱབ་པར་ངལ་
དུ་བ་ཀྱིས། །རང་བདེ་ལ་རྟག་པར་ཞེན་པ་བས། །ཆོས་མི་རྟག་པར་རགས་རྒྱལ་
བཞིན་སློམས། །རང་གཅོད་བདེ་བདག་གཅེས་བཟུང་བ་ལས། །རང་བདག་མེད་
གཞན་གྱི་གཅོད་བདེ་སྐྱབས། །

ཆེ་འདི་རི་གཟར་འབབ་ཆུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །སྤྱོད་པ་མེད་པར་གཞན་ནས་
གཞན་ཏུ་རྒྱག། །རྣམ་རྟོག་གཅོད་རྩིས་ལྟོན་བཅས་པ་ཡིས། །བདེ་སྤྱག་རྒྱ་
ཡི་ལྷ་བ་འཕྲལ་འཕྲལ་འཐོར། །མི་ལ་སྤྱེ་ན་འཆིང་འཛིགས་སྤང་ནི། རྒྱ་རྒྱབས་
བཞིན་ཏུ་གཅིག་རྒྱབ་གཉིས་འཕྱད་འཕྱད། །རྣམ་དཔྱོད་ཞན་པས་བདེ་ནས་བདེ་
བ་རུ། །ཡར་འཕྲེན་མ་སྐྱབ་དམན་ནས་དམན་ཏུ་འཕྱུག། །དཔལ་དང་འགྱོར་བ་བདེ་
བའི་དགོས་མཁོ་རུ། །བསམས་ནས་ངལ་བརྒྱས་གསོག་སྤེལ་བསྐྱང་གསུམ་ཀྱིས།
མི་ཆེར་གཞོལ་ཡང་སྤྱག་གི་སྟོན་མ་ལས། །པན་པའི་སྟིང་པོ་མ་མཆིས་གཏན་བྲལ་
འགྱུར། །གྲོགས་ཞེས་བྱ་བ་འབྲལ་བའི་ཤིང་ལོ་བཞིན། །ལས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱས་འདེད་པ་
པན་ཚུན་དུ། །ཡུད་ཅམ་འགྲོགས་ལ་ཡུད་ཅམ་ཉིད་ནས་འབྲལ། །དེ་ཡང་དགའ་
སྟོ་པན་ཚུན་འཕྲེན་པ་ཅམ། །འཛིག་རྟེན་བདེ་བ་སྟོན་གྱི་བ་ལོ་བཞིན། །སྤང་བ་
མཛེས་ཀྱང་སྟོང་ཅམ་ཉིད་ནས་འཛིག། །སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་ནི་གཉིང་རིང་འདམ་མཆོ་

བཞིན། །དེ་རུ་ལྷང་ན་སྐར་འདོན་ཤིན་ཏུ་དགའ། །སྲིད་པའི་བཏང་སྟོམས་སྤྱང་
གི་ཁམས་བཞིན་དུ། །སྲིད་གསུམ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར། །བདེ་སྤྱག་དག་
ནི་དེ་ཡི་ཤུགས་རྒྱབས་ཏེ། །འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ནི་འཁོར་མོར་སྤྱོད། །རང་
རྒྱགས་བྲལ་བའི་ཤིང་བལ་སྤྱང་འབྱེར་བཞིན། །ཆེ་ཡི་འདུ་བྱེད་འཇུག་བ་སྐྱད་ཅིག་
རེར། །ལེགས་པར་དཔྱོད་ན་གཏད་སོ་ཀུན་དང་བྲལ། །ལས་དང་མ་རིག་སྲིད་དང་
ལྟ་བ་ཡི། །ཤུགས་དག་ལྷ་མོ་བཞི་ཡི་རྒྱན་རྒྱབས་ཀྱིས། །སྤྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཤིང་ལོ་
རྒྱུས་འབྱེར་བཞིན། །ཆ་ཙམ་རང་དབང་མེད་པར་སྲིད་པར་འབྱམས། །ཕྱི་རོལ་
སྤྱིད་སྤྱིད་སྤྱང་བ་མཆར་ཆེ་བར། །ཡེངས་ཡེངས་མི་ཆེ་འཁྱོལ་ཐབས་རྟག་བཀྱིས་
ཀྱང། །ནང་དུ་སྤྱག་གི་སྤྱང་བ་སྤྱ་ཆོགས་པས། །སེམས་ལ་བཅིངས་བ་ཆ་ཙམ་
སྤྱོད་པར་དགའ། །རགས་པའི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི། །ལས་ཀྱི་འཆིང་
ཞགས་ཆད་མེན་ཙམ་ཞིག་ལས། །སྟོབས་ལྡན་གང་གིས་མཐེགས་བཟུང་མི་ཐུབ་
པས། །མི་ཆེ་གསལ་རྙིང་བརྗེ་བའང་སྐྱད་ཅིག་ཙམ། །ལས་ཀྱི་འཕེན་ཤུགས་མ་
སྟོད་དེ་སྲིད་དུ། །ལུས་སེམས་འབྲེལ་བ་གཅོད་བ་ཆེས་དགའ་ཡང། །ལས་ཤུགས་
ཆག་ན་རྒྱེན་སྤྲན་ཙམ་ཀྱིས་ཀྱང། །ལུས་སེམས་སྤལ་བར་སྐྱད་ཅིག་ཙམ་ཞིག་
ཡིན། །ངལ་བ་འབྲུམ་སྤག་བརྟེན་ནས་བསྐྱབས་པ་ཡི། །དབལ་དང་འཁྱོར་བ་ལྟ་
ཅི་ལུས་སྟོག་ཀྱང། །མི་ཆེའི་སྤྱང་བ་རུབ་པ་ཙམ་ཉིད་ནས། །མི་འབྲེལ་འདོད་ཀྱང་
ཆ་ཙམ་འབྱེར་དབང་མེད། །

དེ་དག་དོན་དུ་བསགས་པའི་ལས་དག་གི། །འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་སྤྲིན་བ་
རང་དང་ལྟན། །ཤིང་དང་ཤུན་སྤགས་དེ་བཞིན་འགྲོགས་ནས་ཀྱང། །མི་མེད་ན་
ཡང་སྤྱོད་བ་ཐོག་ཏུ་འབབ། །ལས་ཀྱི་རུས་མཐུ་སྤྲིན་པའི་བྱད་པར་ལས། །སྟོན་
པས་ཀྱང་ནི་ཙམ་འགོག་མི་རུས་ཤིང་། །རྣམ་སྤྲིན་གསལ་རྙིང་བརྗེ་བའང་དེ་བཞིན་

ཉེ། མཁའ་ལ་རྒྱང་བུའི་འགྲོས་བཞིན་སྡོད་པ་ཅི། །

བསགས་པའི་ལས་ནི་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་ལས། །རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་མི་
འབྲས་སྣ་ཚོགས་པ། །བཞོད་མའི་ཚུ་བཞིན་འབྲལ་འབྲལ་རང་ཐོག་འབྱུང་། །འདོད་
དང་མི་འདོད་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསོག། །མཐའ་དག་ལས་ཀྱི་འབྲལ་སྤང་དཀྱིལ་
འཁོར་འདི། །མ་དག་སློ་ལ་རང་མཆོན་སྤང་བ་ལས། །དོན་གྱི་རང་མཆོན་ངོས་ནས་
རྩལ་ཙམ་མེད། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་སྤྱག་གཅིག་གྱུར་སྤྱུ་ལའང་མེད། །

དེ་དག་ནང་ནས་མ་རིག་འབྲལ་འཁོར་ཆེ། །བསྐྱོར་བས་ཕྱི་ཡི་རྣམ་འགྱུར་
འཁོར་བའི་ཚུལ། །རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྷོག་ཇི་བཞིན་བྱ། །དབྱེད་
འཛོག་སྒྲོམ་སྒྱུབ་བསྐངས་ན་བསྒྲོག་པར་བྱས། །སྤྱིད་པའི་བྱ་གཞག་སྒྱུ་མའི་འབྲལ་
འཁོར་ཉེ། །སྤྱད་པའི་སྤྱིང་པོས་དབེན་པ་སྤྲོད་པ་བཞིན། །གཏུགས་ན་གཞོད་པ་མང་
བས་ཆེར་སྡོད་བཞིན། །ཞེན་བས་སྤྱོད་ན་ངོམས་མེད་ཆང་འཐུང་བཞིན། །དེ་དག་ངོ་
ཆ་འཕྲོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ན། །རང་གཞན་དོན་ཆེན་བསྒྱུབ་པའི་སྤྱད་བྱའི། །རན་པར་
སྤྱོད་ན་བཅན་དུག་སྤྲོད་བསྒྱུར་ཞིང་། །སྤྱིང་པོ་མེད་ལའང་མཁས་པས་སྤྱིང་པོ་ལེན། །

འདུལ་བའི་གཞུང་ནི་འདོད་ཚུང་ཚོག་ཤེས་ཀྱིས། །དོན་ཉུང་བྱ་ཉུང་ཐར་
པར་བཞོད་པའི་ཚུལ། །གསུངས་པ་དེ་བཞིན་བྱང་ཚུབ་འཆོལ་བ་ནི། །རང་གཅེས་
གྱུང་བྱ་སྟོར་བར་ཆེས་ཆེར་བསྐྱུགས། །གཞན་གཅེས་བཟུང་བའི་སློ་ཡི་ཅལ་རྟེན་
ནས། །རྒྱ་ཆའི་འགྲོ་བའི་དོན་ཆེན་བསྒྱུབ་པ་ལ། །དོན་མང་བྱ་བའི་དཔལ་དང་འབྱོར་
པ་ཡང་། །གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་སྤྱད་པས་དོན་ཆེན་འགྱུར། །

རང་ལ་འདོད་པ་འཛོལ་བའི་ཡིད་འཕྲོག་ཀྱང་། །ལུགས་སུ་གཞོད་པར་
འགྱུར་བའི་གཞིར་གྱུར་ན། །རོ་མཆོག་ལྷན་པའི་དུག་ཟས་ཇི་བཞིན་བྱ། །དགའ་
བའི་ཚུལ་གྱིས་སློ་ཡིས་སྤང་བར་བྱ། །ངལ་དུབ་ཆེ་ཡང་ལུགས་སུ་སྤྲོད་འགྱུར་

ན། །ཁ་ཉིག་ཆེ་བའི་སྤྲོ་བཞིན་མ་བསྟན་པར། །སྤྲོ་སྤྲོ་བས་བསྐྱེད་དེ་ཁྱར་དུ་སྤང་
བར་བྱ། །དེ་བཞིན་གཞན་ལ་སྤྲོ་བའི་གཞི་གང་ཡིན། །དཀའ་ཡང་ཕྱིར་ལྟོག་མ་
བྱེད་དང་དུ་ལོངས། །རང་ལ་ཕན་ཡང་གཞན་ལ་གཞོན་གྱར་ན། །རང་ལ་བཅེ་བའི་
རྩེ་དཔོན་གདུག་ཅན་བཞིན། །འཇམ་པོའི་ཐབས་ཀྱིས་རྟག་དུ་སྤང་བར་བྱ། །

འཕྲལ་དུ་དགའ་ལ་ཕྱགས་སུ་གཞོན་གྱར་པའི། །རྒྱབ་མདུན་ངོ་སྒྲོག་བྱ་
བ་རྒྱན་དུ་སྤྲོངས། །མཐོ་ལ་ངོ་བསྟོད་དམན་ལ་བྱང་གསོད་ཀྱི། །མཐོ་དམན་མི་
མཚུངས་ལས་ཀྱང་རྩད་ནས་སྤྲོངས། །མཐོ་ལ་བཅེ་བཀྱར་དམན་ལ་བྱམས་སྤྲོང་
གིས། །རང་ཉིད་དུལ་བའི་ལམ་ལ་རྟག་དུ་སྤྲོབས། །བདག་ཉིད་སྤྲོགས་ཤིང་གཞན་
ལ་མཐོང་རྒྱུ་གིས། །མི་འཆོམ་བྱ་བ་རྟག་དུ་འཛེམས་པར་བྱ། །རང་གི་ཡོན་ཏན་
སྤྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བསྟོད་པར་བྱ། །རང་ཉིད་
དམའ་སར་བབྱང་ནས་གཞན་ཀྱན་ལ། །དྲིན་དུ་བསམས་ནས་སེམས་ཀྱིས་གོང་དུ་
བཀྱར། །བྱས་ཐེན་ལས་ལ་ཡུས་སུ་མ་བྱེད་ཅིག །ད་ལྟའི་ལས་ལ་ངོམ་ངོམ་མ་བྱེད་
ཅིག །མ་འོངས་ལས་ལ་བརྟམ་ཆགས་སེམས་སྤངས་ནས། །ཕྱགས་སུ་ཕན་པ་
གང་ཆེ་དེ་སྤྲོབས་ཤིག །གལ་ཆེད་ལས་ནི་མ་བརྩམ་སྤོན་དུ་ནས། །ཕན་དང་མི་
ཕན་འཆོམ་དང་མི་འཆོམ་དང་། །བསྐྱབ་པར་རུས་དང་མི་རུས་ལེགས་བརྟགས་
ནས། །བརྩམ་པར་བྱ་ཡི་རྟབ་རྒྱག་མེད་པ་གཅེས། །

གཞོན་ཐེན་ལས་ཀྱིས་འཁོན་འཛིན་སྤར་བསུས་པ། །སེམས་ཀྱི་
སྤྱག་བསྐྱལ་འཕེལ་ལ་བདེ་བ་འགྲིབ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོན་འཛིན་མིག་ནང་ག་མ་
བཞིན། །འཕྲལ་འཕྲལ་སྤྲོངས་ལ་སྤྲོ་རྩེའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྲོངས། །

ད་ལྟའི་གཞོན་འཆོ་མངོན་གྱར་ཅི་འདྲ་ཡང་། །བཟོད་པའི་གོ་བགོས་
བྱམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཐབས་མཁས་རིག་པའི་འཕྲལ་གྱིས་གཉིས་དགའི་

ཆེད། །གང་ལ་གང་འོས་དེ་ལ་དེ་བསྟུན་བྱ། །མ་འོངས་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་ལས་
བཅུམ་ཆོ། །དེ་ལ་སྤང་བྱག་བྱས་པ་འབྲུག་ལོང་དང་། །གཞོད་ལས་གཞོད་པ་འཕེལ་
བའི་རྒྱར་བལྟས་ཏེ། །སྤང་བྱག་སྤོངས་ལ་སྤྱང་གྱུར་གཟབ་པར་གྱིས། །

རང་གཞན་གང་ལ་པན་པའི་ལས་དག་ནི། །རྒྱང་ཡང་གསེར་བཞིན་སྟེལ་
དང་བསྐྱར་བ་ཡིས། །བག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་བཙེན་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ། །དུས་དང་
འཆམས་པར་བསྐྱབ་ལ་སྦྱིམ་པར་མཛོད། །

བྱུས་ཉེས་རང་གིས་བཅོས་པ་མ་ཤེས་པར། །གཞན་ལ་ཞེ་འཁོན་དག་ཏུ་
སེམས་པ་དེ། །རྟག་ཏུ་རང་སྤྱག་ཁོ་ན་ལྷོང་འགྱུར་བས། །རང་སྦྱོན་གཞན་འབེབས་
སྤོངས་ལ་རང་སེམས་གཏུན། །

ཡོན་ཏན་རྩེ་ཟད་སྦྱེས་པས་མཐོ་སྦྱེམས་ཀྱིས། །གཞན་ལ་མཐོ་
འཆམས་འབྱིངས་པའི་གར་སྟབས་ཅན། །རང་གཞན་གང་ལ་པན་ལས་གཞོད་ཆེ་
བས། །རྟག་ཏུ་ཁེངས་སྤྱངས་མཛོད་ཅིག་རང་རྒྱད་བདུལ། །ཆོས་སྤྱི་ཡོན་ཏན་
གང་ལ་སྤོངས་ཀྱང་རུང་། །རང་གཞན་སྦྱི་ཆོགས་དགེ་བའི་ཆ་རྒྱན་དང་། །དཔན་
ལ་པན་གདགས་བདེན་པ་དཔང་བརྟགས་ཀྱིས། །ལེགས་ཆོགས་འཕེལ་བའི་ཐབས་
སུ་སྦྱོན་པར་གཅེས། །ཡོན་ཏན་སྤྱངས་པས་ཐོབ་ཐང་འགྲན་པ་དང་། །རྒྱས་སྦྱོས་
བག་ཡངས་དབྱིངས་འཕར་མཐོ་ཉམས་ཅན། །གང་དག་བདུད་ཅི་དུག་ཏུ་བསྐྱུར་བ་
བཞིན། །ཞེ་ནག་བསོད་ཉམས་མཐར་སྐྱང་དེ་ལྟག་ཅི། །སྤྱག་པར་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་སྤྱངས་པ་དག། །དེ་འབྱར་གྱུར་ན་གཏན་བདེའི་བགལས་ཀྱི་གཙོ། །རྣམ་གྲོལ་
བསྐྱབ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། །ཐར་པ་སྐྱབ་པའི་གསོལ་ཆེན་དེ་ལྟག་ཅི། །ཞི་
ཞིང་དུལ་བས་འདི་སྤང་མ་ཞེན་པར། །ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་ལ་རྣམ་གྲོལ་
པ། །འབྱིངས་ཤིང་རྒྱས་ཉམས་སྤྱི་ལུགས་དབྱིངས་འཕར་བ། །འཛིག་རྟེན་ཆོས་

བརྒྱད་སྐབ་པའི་ཆོས་པའི་གཟུགས། །བདེན་བཞིའི་གནད་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་
འབྱུང་དང་། །ལུགས་ལྗོག་ཚུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་ངེས་འབྱུང་སེམས། །གནད་དུ་མ་
འབྱོར་ཐར་འདོད་ཁས་འཆེས་པ། །ཅ་བ་རུལ་པའི་འབྲས་བྱ་རེ་བ་ཅན། །དེ་ལྟའི་
ངེས་འབྱུང་བསམ་པས་མ་བྱངས་པར། །གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྦྱངས་པའི་
མཁས་མཁས་དང་། །མདོ་སྡགས་ཐབ་ལམ་སྒྲོམ་པའི་སྟན་གྲགས་ཅན། །ཆོས་ཀྱི་
འགག་ཅར་ཐུག་ཆེ་འབྱོད་གདུང་འཕེལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ཡང་དག་ལྟ་བུའི་
ལམ། །གནད་དུ་བསྟུན་པའི་རུས་པ་མ་རྟེན་པར། །སེམས་དཔལ་ཆེ་དང་བྱུང་པར་
རིག་འཛིན་པར། །ཆོམས་པ་དེ་དག་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་འགྲོའི་གཤེད། །

ངེས་འབྱུང་སེམས་དང་ཡང་དག་ལྟ་བུ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་གོམས་
པ་འཕེལ་གྱུར་ན། །བརྒྱ་ཐག་གཞུང་ལུགས་སྦྱངས་པའི་གྲགས་པ་དང་། །རིམ་
གཉིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་མཆོན་འབར་བ། །མ་ཐོབ་ན་ཡང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་
རྣམས། །གཤེགས་པའི་ཤུལ་དུ་འཇུག་པ་མ་ལོར་བས། །གཏན་གྱི་མདུན་མར་
བཞོད་པར་དུས་གསུམ་གྱི། །རྒྱལ་བ་དེ་སྤྲས་དབྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་འགྱུར། །རྒྱ་
ཆེའི་ལམ་ལ་སྦྱངས་པ་བསྐྱེད་དང་ལྟན། །ཡང་དག་ལྟ་བུ་མ་ཐོན་ལོར་བསྐྱེད་པ་
དེ། །བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ལམ་སྒོལ་དུ། །བསྟན་པའི་བདག་པོས་
བསྡགས་པ་དེ་ལ་ཐོབ། །ལམ་སྒོལ་འདི་ཉིད་བསྟན་པའི་སྒོག་བཟུང་ནས། །རྒྱད་
སྡེ་བཞི་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཡིས། །སྤྲ་མེད་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
ལ། །བཙོན་པ་དེ་ནི་བསྟན་འཛིན་ཡང་ཅེ་ལགས། །བདག་གྲུང་ད་ལྟར་ཆོགས་
རབ་བསགས་པ་ཡིས། །ལམ་གྱི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་མ་འཆོལ་བར། །སྤྲེ་བ་བརྒྱད་
དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་འབྲལ་མེད་བདག་སྦྱིངས་མཛོད། །

མདོར་ན་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་། །སྤྲིང་རྗེ་དང་ནི་བྱང་

ཚུབ་འདོད་པ་དག །ཕན་ཚུན་གྲོགས་སུ་དབྱར་མཆོ་ལྟར་འཕེལ་ཏེ། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མཉེས་གཤིན་བདག་གྱུར་ཅིག །ཤེས་རབ་མཆོག་གིས་འདྲིན་པའི་སྤྱབ་པའི་བསྟན། །གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཆོ་ཀུན་བསྐྱས་གཞུང་ཆེན་ལྟར། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་གཟིངས་ཆེན་བསྐྱལ་བ་ལས། །དེས་ལེགས་འབྲས་བྱ་ཆོལ་བའི་གཞུང་ཆེན་པ། །ཆོད་མའི་གཞུང་ནི་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་དང་། །བྱེ་བྲག་དེས་ལེགས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དག །དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས། །གསལ་བ་དེ་བཞིན་བདག་སྒོམ་དབང་བསྐྱར་ཤོག །

ཕར་ཕྱིན་གཞུང་ནི་ཐེག་གསུམ་ལམ་གྱི་མཛོད། །སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་གྲངས་དངགོ་རིམ་དང་། །རོ་བོ་མ་འདྲེས་ཇི་བཞིན་སྟོན་པ་ལྟར། །བདག་ཀྱང་སྐྱབ་པ་དབྱར་མཆོ་ལྟར་འཕེལ་ཤོག །དབྱ་མའི་གཞུང་ནི་རྒྱ་ཆའི་ལམ་བཟང་དག །མཐའ་གཉིས་སྒྲོང་བའི་ལམ་ནས་ལེགས་བྲངས་ཏེ། །བདེ་གཤེགས་ཆོས་དབྱིངས་ཐེམ་ཚུལ་གཏན་འབེབས་ལྟར། །བརྒྱ་བྲག་རིགས་པའི་བསྐྱབ་ལ་བདག་དབང་ཤོག །

འདུལ་བའི་གཞུང་ནི་སྤྱབ་བསྟན་འདྲིན་པའི་གཞི། །ཁྲིམས་ལུགས་སྤངས་རགས་མ་འདྲེས་ལེགས་བཅས་པ། །ཐར་པར་བསྟོད་པའི་རྟེན་དུ་ལེགས་རྟོགས་ན། །ཉེས་ལྟངས་གོས་བསྐྱབ་སྒོམ་ཅེར་སོན་ཤོག །ཆོས་མཛོད་ཤེས་བྱའི་གཞི་ལྟའི་སྤངས་རགས་ལ། །ཇི་བཞིན་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་ལེགས་ཚུབ་ནས། །གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཆོ་གདམས་པར་ཤར་བ་ཡིས། །རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཟང་བསྐྱབ་ལ་དཔལ་འབར་ཤོག །དེ་དག་རིགས་པའི་འཕྱལ་གྱི་ལྡེ་མིག་སྟེ། །བསྐྱས་བྲུ་དང་ནི་སྒོ་རྟགས་རིགས་པའི་གཞུང་། །ཐོག་མར་ལེགས་བསྐྱབས་གཞུང་ལུགས་རིན་ཆེན་མཛོད། །མཐའ་དག་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་དུག་པོ། །ཉམས་འོག་ཚུད་ནས་ཐབས་ཤེས་ཅལ་རྟེན་ཆོ། །རྒྱད་

བཞི་རིམ་པར་བསྐྱོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །སྤང་སྲིད་འདོད་རྒྱུར་བསྐྱུར་བའི་
མཆོག་ཐོབ་ཤོག །ཐུབ་བསྟན་ལམ་གྱི་སྤྱི་ཆེངས་མ་ལུས་པ། །ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་
པའི་དབྱུང་འཛིག་སྤེལ་གསུམ་གྱིས། །ཐུབ་བསྟན་འཛིན་དང་འཆད་པའི་བྱ་བ་
ལ། །ནམ་ཡང་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་དཔལ་ཐོབ་ཤོག །གཞན་ཡང་སྲིད་པའི་བདེ་ལ་
མ་ཆགས་ཤིང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱང་སེམས་རྗེས་ཞུགས་ཏེ། །ཡུམ་ཆེན་
འཆོལ་བར་རྟག་ཏུ་བྱ་བྱ། །རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་རྟག་ཏུ་སྦྱོང་བྱས་ཤོག །འདི་
ནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་དེ་སྲིད་བར། །ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་དང་མི་འབྲལ་
ཞིང་། །ལྷག་པའི་ལྷ་དང་དགོངས་པ་དབྱེར་མེད་གྱིས། །བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་པ་
རོལ་སོན་པར་ཤོག །འཛིག་རྟེན་ལུགས་དང་ཆོས་ལུགས་པལ་ཆེ་བར། །སྤངས་
པ་དེ་ཙམ་བདག་ལྟ་འཕེལ་འགྱུར་བས། །འཁོར་བའི་འཆིང་ཞགས་དམ་བུ་སོང་
བས་ན། །སྲིད་པའི་བྱག་རྩ་གཙོད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱས། །དེ་བས་ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་
སྦྱོང་ཙ་ན། །སེམས་ཀྱི་རྟ་མཆོག་འདུལ་བའི་ཐབས་ཐབས་ས། །ཐོག་མར་དགེ་བ་
སེམས་འདུལ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བསྟན་དང་མཇལ་བར་ཤོག །

ལས་འབྲས་གནད་དང་བདེན་བཞིའི་སྤང་དོར་དང་། །བྱམས་སོགས་
ཆད་མེད་བཞིས་མཆོན་རྒྱ་ཆེའི་ལམ། །བསྟན་པས་རྒྱུད་སྦྱིན་བར་བྱ་དགེ་བའི་
ཕྱིར། །ལུང་རྟོགས་བདུན་ཅིའི་སྦྱང་བ་མཐར་ཕྱིར་ཤོག །མཐའ་གཉིས་སྦྱང་བའི་
བདེན་གཉིས་སྤྲ་རགས་རྣམས། །རི་བཞིན་བསྟན་པས་རྒྱུད་འགྲེལ་གནད་ཐབ་
པས། །མཐའ་མར་དགེ་བ་ཕྱན་ཆོགས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཐུབ་བསྟན་སྦྱང་པོ་ཡིད་ལ་
འབྲལ་མེད་ཤོག །མ་གྱུར་སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་མཐའ་མེད་ཀྱང་། །དེ་ཡི་ཁམས་
དང་བསམ་པ་རི་ལྟ་བར། །དོན་ཆེན་བསྐྱུབ་པའི་ཐབས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་
པས། །མི་ཕྱིད་དང་བསམ་རྟག་ཏུ་འཛིན་བྱས་ཤོག །བྱང་པར་གཉུག་མའི་སེམས་

ལ་གནད་བསྐྱར་གྱིས། །ཟབ་ལམ་དོ་མེད་ཐེག་པ་ལ་བརྒྱད་དེ། །དོ་མེ་འཆང་བའི་
སྤྱར་ལམ་གསང་བའི་གནད། །དེ་ཙམ་འདོད་པ་འདོ་བར་དོམས་མེད་དུ། །སློབས་
བ་མི་ཟད་རིན་ཆེན་གཏེར་རྟེན་ལྟར། །ཟབ་གསལ་ཡེ་ཤེས་སྒོང་དུ་རྟག་འབྱེལ་
ཤོག། །དྲི་མེད་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅི་འདི་ལྟ་བུར། །སྲིད་ཞིའི་ཁམས་ནས་གཞན་
དུ་མི་རྟེན་བས། ཅི་གཅིག་སྐྱབ་པ་སྒྲིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཐུབ་བསྟན་འདོན་ལ་
ནམ་ཡང་འབྲལ་མེད་ཤོག། །གང་དུ་ཞེན་པ་དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་དང་། །གང་ལ་
སྤང་བ་དེ་ལ་བྱམས་པའི་ཚུལ། །སེམས་སྤངས་རིག་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱན་འདས་
བས། །ཆེ་མེད་ཐུབ་པའི་བསྟན་འདིར་རྟག་འབྱེལ་ཤོག། །མ་རིག་ཐུན་པ་ཅད་ནས་
འབྱེན་པ་ལ། །སློ་ཡི་ཉི་མ་འདི་མཚུངས་གཞན་མེད་བར། །རྟོགས་ན་ལུས་སློག་
བརྒྱ་པག་གཏོར་གྱུར་གྱང་། །ཆ་ཙམ་མི་འདོར་སྒྲིང་སྒྲིབས་ཅེར་སོན་ཤོག། །མཐའ་
མེད་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་དང་། །སྤྱར་བའི་པན་བདེ་འཛད་མེད་སྟེར་གྱུར་
བས། །ཞུམ་མེད་དཔའ་བར་འགོ་བའི་སྒྲིང་སྒྲིབས་གྱིས། །ཐུབ་བསྟན་འདོན་པའི་
ཞུ་མཆོག་བདག་གྱུར་ཅིག། །

བསམ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དབྱང་།

༡༡། །འགྲོ་བ་མིའི་སེམས་ནད་སེལ་བའི་སྒྲུབ་མཆོག་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཐི་མ་འཁྱུང་བའི་དག་བྱེད། ཁྲིམས་ལུགས་རང་ཚུགས་བཟུང་བའི་སྒོ་གཤིང་ནི། ཡང་དག་པའི་སྒོ་བ་གསོ་རིག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ་འདི་ལའང་སྤྱི་སྒྲེར་སོ་སོར་མཁོ་བའི་རྣམ་གངས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཅོད། ས་བཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྷ་སྟེ། དང་པོ། སྤྱི་བྱུང་བྱུང་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་བ་གསོ་རིག་པ་ལའང་སྟེ་ཆོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོ་སྤྱོད་ལམ་གྱི་སྒོ་བ་གསོ་རིག་པ། གཉིས་པ་ཁྲིམས་ལུགས་གྱི་སྒོ་བ་གསོ་རིག་པ། གསུམ་པ་མི་རིགས་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་བ་གསོ་རིག་པ། བཞི་པ་དབལ་འབྱེར་བསྐྱོ་ཆགས་གྱི་སྒོ་བ་གསོ་རིག་པ། ལྷ་པ་ལས་དོན་སྦྱུང་བྱུང་གྱི་སྒོ་བ་གསོ་རིག་པ། སྤྱག་པ་ཤེས་ཡོན་གོང་སྟེལ་གྱི་སྒོ་བ་གསོ་རིག་པ། བདུན་པ་རང་རང་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་བ་གསོ་རིག་པ། བརྒྱད་པ་ལུས་སྒོ་གཤིང་བསྟེན་གྱི་སྒོ་བ་གསོ་རིག་པ། དགུ་པ་སྤྱི་དོན་དང་ཆབ་སྤྱི་དཔྱད་སྤྱོད་གི་སྒོ་བ་གསོ་རིག་པ་དང་དགུ་ཡོད། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་དམིགས་བཀའ་གིས་སྒོ་བ་གསོ་བྱ་ཚུལ་ལའང་སོ་སོའི་བྱ་ཆོས་མི་འདྲ་བ་དང་སྐབས་དོན་དགོས་མཁོ་མི་འདྲ་བ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བས་སོ་སོའི་ཉམས་སྤྱོད་དང་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ཅལ་བཏོན་ནས་གང་ལ་གང་འོས་ཀྱིས་མགུ་བ་སྤྱོད་དགོས་པ་སྟེ་སྐབས་དོན་ལ་དབལ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་བ་གསོ་ངེས་པར་དགོས་པ་ནི། འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད། གཟུགས་ཕྱང་འཛོལ་འཁྱུན་རྒྱུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡོད་དབང་ལ་བཏང་ནའང་དེ་དང་མཚུངས་པའི་འཛོལ་བསྟེན་ངེས་པར་དགོས་པ་ལྟར། རང་བསམ་སྒྲོ་

ལ་འད་ཤེས་ཡོན་དམན་པ་ལྟ་བུ་ཅི་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཤེས་ཡོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་
ནའང་། དེ་དང་འཆོམས་པའི་སློབ་གསོ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། ཤེས་ཡོན་གྱི་སློབ་རྒྱ་
ཇི་ཅུང་ཆེ་ཡང་ཉམས་སྤྱོད་དང་ལས་དོན་བྱང་མིན་གྱིས་དཀའ་ངལ་གཏོང་བྱུག་
ཇི་སྟེན་ཅིག་དང་ཟད་སྟེན་པས་དེའི་དོན་དུ་སློབ་གསོ་ངེས་པར་དགོས་སོ། །དེ་
ཡང་ནང་བསམ་སློབ་འཆོ་བ་བྱུག་ལོད་དང་ལས་དོན་གང་ལ་འཕྲོད་མིན་སོགས་
ཀྱང་སློབ་གསོ་གནད་དུ་ཕིག་མིན་ལ་རག་ལས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། ནང་བསམ་སློབ་
འཆོ་བ་ལ་སློབ་གསོ་རིག་པ་མེད་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་སློབ་གསོ་བཟང་ཞན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་མི་སྟོད་བཟང་ཞན་སོ་
སོར་འབྱུང་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ན་མི་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་སློབ་གསོ་
མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་དུལ་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་
ཡང་ཆོས་གྱི་སློབ་གསོ་གནད་དུ་སྟེན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་བྱུང་ཤིང་། སེམས་
བག་ལེབས་མིན་དང་ལྷག་བསམ་གྱི་སློབ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ཡང་སློབ་གསོས་བཀོལ་
སྟོད་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཡིན་པ་སོགས་རྒྱ་མཆོན་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །ཁྱད་པར་དུ་
རང་ཅག་ཁ་བ་རི་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་གསོ་མེད་མི་རུང་བ་མདོར་ཅིང་ཁྱེན་
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ བར་ཕྱི་ལོགས་ནས་ལྟ་སྟོད་གོམས་གསུམ་དང་ཤེས་རིག་ཚུར་
འཆང་བའང་མེད་ལ་པར་ལེན་དུའང་མ་སོང་བར་ལྟ་གསུམ་ཁོ་ན་གཅིས་སྟོང་
བྱས་པས་བསྐྱད་ལྷགས་བྱས་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ནས་ ༡༩༥༩ བར་གྱུང་
ཁན་འགོ་དམག་གིས་གསར་བརྗེའི་སྟེན་བྱས་སྒྲིག་པ་ནས་བཙན་སྡེལ་བྱས་
ནའང་དེ་ཅིང་འཕྲོ་འགྱུར་བཏང་བྱུག་མེད།

དེ་ནས་ ༡༩༥༩ ཇེས་ནས་གཞིས་སུ་ལུས་པ་ནམས་ལ་ཁོ་པས་ཇ་དྲག་
གིས་དྲག་པོས་གསར་བརྗེ་བརྒྱགས་ཏེ་གནམ་ས་མགོ་རྟིང་སློག་པ་ལྟ་བུ་བཟོས་པ་

ཀྱན་གསལ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། རང་སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་ཆོས་རིག་གི་གོམས་གཤེས་
 བརྒྱགས་བཅུག་མེད། དེ་རྗེས་ ༡༩༥༡ ཅམ་ནས་གྲུ་ཡངས་སྤྱིད་བྱས་དེ་ལ་བརྟེན་
 རས་བརྒྱག་རྒྱུ་འགོ་རྒྱུགས་ཡོད། རང་ཅག་བྱེས་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལུགས་
 བརྟན་པོ་བརྩུང་ནས་ལོ་གཅིག་སོང་གཉིས་སོང་ནས་བྱི་མི་དང་འབྲེས་འགྲོགས་རྩེ་
 ཆེར་བྱིན་ཏེ། ལྷ་སྤྱོད་གོམས་གཤེས་དང་ཤེས་རིག་རྣམས་གསར་ལུགས་ཁག་
 དང་འབྲེས་ཤིང་འགྱུར་འགྲོས་རྩེ་ཆེར་སོང་བ་འདིས། རང་ལུགས་གལ་ཆེ་དང་རྩ་
 ཆེ་ཁག་ཀྱང་ཉམས་བརྒྱག་རྩེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་འདི་ལ་གཟིགས་དང་། རང་གི་
 སྤྱོད་བཅུད་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་མཐའ་དག་གཞན་གྱིས་བཙན་འཕྲོག་འོག་
 ཏུ་ཞོར་ནས་སྤར་གསོ་མ་ཐུབ་པའི་ཁར་རང་དབང་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་
 རང་དབང་གིས་གཅེས་སྤྱོད་དགོས་པེས་དེ་དག་ཉམས་བརྒྱགས་སོང་ན། དེའི་ཁྱོད་
 ཆག་དེ་ང་ཆོའི་མི་ཐོག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་མི་རབས་ལ་ཐོག་པ་དང་། དེའི་ནག་ཉེས་
 གང་ཡོད་ང་ཆོའི་མི་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་དེ་རེད།

ང་ཆོ་ད་ལྟའི་བར་ཆོལ་གསུམ་ཆིག་སྒྲིལ་མ་ཐུབ་པའི་ཁྱོད་ཆག་དང་ནག་
 ཉེས་བཟང་ལུལ་རྒྱལ་པོ་སྤང་དར་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། གོང་གསལ་གྱི་ཉམས་ཆག་དེ་
 དག་མི་རབས་བྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ང་ཆོར་ནག་ཉེས་འཛུགས་རྒྱུར་གཤོན་མི་ཟ་བས།
 ང་ཆོས་ད་ལྟ་ནས་སེམས་ལུགས་བསྒྲིམས་ཏེ་འགན་འཁུར་སྤང་དགོས་པར་སོང་།
 དེའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་གོང་གསལ་གྱི་སློབ་གསོ་དེ་དག་ཡོང་བར་མིག་སྒྲིན་ལྷ་བྱར་དགོས་
 གཏུགས་སུ་ཆགས་ཡོད། ང་ཆོས་དངོས་སུ་གཤོང་ལེན་དགོས་པ་ནི། དེང་དུས་
 འཛམ་གླིང་ཡོངས་རྫོགས་ཁྱོད་སྤེ་གཅིག་ལྷ་བྱར་ཆགས་ནས་ཡོང་དུས་རང་ལུགས་
 ཀྱི་ཆོས་རིག་དང་རིག་གཞུང་། ལྷ་སྤྱོད་དང་གོམས་སློབ་རྩི་མ་མེད་པ་རྣམས་གཞན་
 དང་མཉམ་འབྲེས་དགོས་ཀྱང་མ་འབྲེས་མ་བརྒྱག་པར་གཙང་མའི་ངོ་ཐོར་རང་

ཁྱུ་སྤྱབ་པར་གནས་སྤྱབ་ན། མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གསལ་
སྤྱབ་པས། དེས་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་མི་རིགས་ཆེག་སྒྲིལ་གྱི་རྒྱས་
ཤུགས་མ་བརྒྱག་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་སྤྱབ་ངེས། དེ་ལས་ཕྱོག་ན་ཆུ་མོ་གདུག་
མཆོར་སོང་ཆེ་མངར་བའི་ངོ་བོར་གནས་མི་སྤྱབ་པ་བཞིན། མི་རིགས་རང་ཉིད་
ཀྱི་བྱང་ཆོས་ཀྱང་གནས་མི་སྤྱབ་པས་དེའི་དོན་དུ་སྤྱང་སྤྱོད་བྱ་བའི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་
སྤྱོད་གསལ་སྒྲོ་འཕར་ཡངས་པོར་བྱེད་གོས་པ་དེ་མེད་མི་རུང་བ་ཆགས་པ་མཁྱེན་
གསལ་ལྟར་ལགས།

གསུམ་པ། སྤོབ་གསལ་སྤྱོད་བཞི། གཡོ་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་དོན། སྤོ་མ་སོགས་
དང་མ་འདྲེས་པར་པ་རོལ་པོར་ཤ་ཆའམ་སྤྱིང་རྩེ་འབའ་ཞིག་གིས་རྒྱུད་བྱངས་ཏེ་
ལེགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྤྱུལ་བའམ་ངོ་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཞིག་ཅིས་
ཀྱང་དགོས། དེ་ཡང་སྤྱོད་བྱས་དང་དབང་ཆད་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱས་མ་བྱང་བར་གཞུང་
ལུགས་དང་ཁྲིམས་སྤྱོལ། དངོས་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་དབང་དུ་བརྟུགས་ནས་
ལེགས་ཉེས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་ངོ་སྤྱོད་དང་བཅས་སྤྱང་སྤྱོད་མ་འདྲོལ་བར་ལམ་
སྟོན་བྱེད་པ་ལ་སྤོབ་གསལ་ཞེས་བརྗོད། ཆོས་ནི་ཤུགས་ཀྱི་དགོས་དོན་གཙོ་ཆེ་བ་
ཡིན་ལ། སྤོབ་གསལ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་དོན་གཙོ་ཆེ་བས། དགག་དགོས་ཀྱི་
དབང་གིས་ལྷེན་དགོངས་སུ་གསུང་དགོས་པའང་ཡོད་མོད། དེ་ཡང་སྐབས་དོན་ཀྱི་
དགོས་པ་མི་བསྐྱབ་དང་བསྐྱུན་མཁས་གཙོ་བོ་བྱས་པ་ཞིག་དགོས། པ་རོལ་པོའི་
སེམས་ཁུམ་དུ་མ་འཇུག་པར་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་སྟོན་བྱ་
བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འགའ་རེར་ཁེངས་པ་དུལ་བའི་སྤྱད་དུ་དམའ་པལ་
ནས་མགུ་བ་སྤྱོད་དགོས་པའང་ཡོད། དཔེར་ན། སྤོབ་གཉེར་བ་གཅིག་ཡིན་ཡང་
སེམས་ཁུམ་པའི་སྐབས་ཡིན་ན་རང་ལས་དམའ་བར་ལྟོས་ནས་མཆོག་ཏུ་བཀྱར་

ནས་སེམས་ཀྱི་དཔལ་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། ཁེངས་སྒྲོབས་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་
སྐབས་ཡིན་ན་རང་ལས་མཁས་པ་དང་བཟང་བ་ཞིག་ལ་སྟོན་ཏེ་ཁེངས་བསྐྱེད་
དུ་འབྱུག་དགོས་པའང་ཡོད་པས། སྒྲོབ་གསོ་ནི་སྐབས་བསྐྱེད་ཀྱི་དགོས་པ་གཙོ་
བོ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་དེ་ཡང་སྒྲོད་ལམ་དུལ་བའི་རིམ་པ་གཙོ་བོ་ཡིན། བཀའ་གདམས་
པའི་གསུང་སྒྲོས་ལས། མཆང་ལ་ཁོལ་བ་སྒྲ་མའི་མཆོག་མཆང་ཐོག་དུ་འབབས་
པ་མན་ངག་གི་མཆོག་ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲོག་སྐབས་ཉེས་སྒྲོད་རྣམས་ངོ་སྒྲོད་
ངེས་པར་དགོས་ཀྱང་བྱེད་བྱུག་རེ་རེ་བར་དམིགས་ཀྱིས་བཅུགས་ནས་མཛུབ་སྟོན་
དགོས་པ་དམིགས་བསལ་རེ་བྱུང་ལུ། དེ་མིན་སྒྲི་སྒྲོམ་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བརྗོད་
དགོས་གཤམ། དེ་ལྟ་བུའི་དགོས་དོན་ལ་མི་བསྐྱེད་བྱེད་པར་ལས་སྒྲོབ་གསོ་ཡང་
ལྟར་སྒྲུང་དང་ཡང་དག་གི་བྱེད་པར་འབྱེད་དགོས།

བཞི་པ། སྒྲོབ་གསོ་དངོས་གཞིའི་སྒྲོར། ཆོག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཆེ་ཁག་དང་མཐོ་རིམ་
ཁག་ལ་སྒྲོབ་གསོ་བྱེད་པ་པོ་ནི་གཞུང་ཞབས་བྱར་པ་དང་ཆོག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲོམ་མཛུབ་
གཙོ་གདན་བྱུང་། ཆོས་རིག་གི་མཁས་དབང་རྣམས་པ་སོགས་གོང་གསལ་གྱི་སྒྲོབ་
གསོའི་སྒྲུབ་ཆོན་སོ་སོར་མཁས་སྒྲོང་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁོད་ནས་སྒྲོབ་གསོར་གདན་
ཁྱེད་དགོས། ཡང་ན་དེ་དང་དེ་ལ་ཉམས་སྒྲོང་གིས་སྒྲུག་པའི་བགྲེས་སོང་རྣམས་པ་
ནས་འོས་བབ་སྒྲུབ་ཆེ་གདན་ཁྱེད་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པས་ངེས་པར་དུ་མཐོ་རིམ་མི་སྒྲུབ་
དགོས། བྱེད་པར་གཞུང་ཞབས་ལས་ཐོག་རྣམས་ནི་རང་འོག་གཞུང་ཞབས་པར་
སྒྲོབ་གསོ་འཇུག་ཆང་དགོས་པ་རང་ཐོག་དུ་བབ་པའི་ལས་འགན་ཡིན་ཡང་། དེ་
ལས་གཞན་པའི་སྒྲོབ་གསོའི་སྒྲུབ་ཆེ་ཁག་ལ་ངེས་པར་མི་དགོས། གང་ལགས་
ཤེ་ན། ཁོང་ཆོ་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པར་སོང་མི་མང་ནས་བདེ་སྒྲུག་ཁྱེད་ལྟལ་དང་
དགོས་འདུན་འདོན་ལུ། ལེགས་ཉེས་ཀྱི་བྱི་ཅད་ཁྱེད་ལྟལ་ལ་བརྟེན་མར་གསུང་བྱུ་

ལས་ཡར་ཁྱུ་རྒྱ་མང་བ་ཡོང་སྲིད། ཁོང་ཚོས་ཀྱང་བགས་བཀོད་དང་ཁྲིམས་ལུགས་
སོགས་ཀྱིས་ལུགས་རྒྱུན་ཡང་ཐེབས་སྲིད་པ་མ་ཟད། རང་གི་ཉེས་བསྐྱང་སོགས་
ཀྱིས་གཡོ་རྒྱུ་ལྷན་གཏམ་སོགས་འབྲོག་བཤད་ཀྱང་ཡོང་མི་སྲིད་པ་མ་རེད།

དེར་མ་ཟད་རང་གི་ལས་དོན་ལ་འགོག་རྒྱུ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་དགོས་པ་
ལས་དགག་བྱ་མང་བ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་འང་སྤྱིར་བཏང་སློབ་གསོ་
དགོས་རིགས་ལ་དེ་འབྲེལ་གྱི་མཁས་སྤྱོད་དང་སྤྱན་གཤམས་ཅན་ལ་གནང་དུ་འཇུག་
སློབ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན། རང་ལུགས་ལ་འང་དེ་ལྟར་གནང་ན་དངོས་ལུགས་བརྒྱད་
གསུམ་གྱི་དགོ་མཆན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། སན་ཚུན་དཀའ་སྤྱད་ཤོད་རེས་དང་ཐོབ་ཐང་
དང་ལས་དོན་ཚོད་སྤང་མི་དགོས་པར་མཇུག་བཅའི་རང་དབང་དང་དངོས་ཡོད་
བྱང་པའི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པར་གསུང་སྤང་ཆོག་པས་སློབ་གསོ་གནད་དུ་སྤྲོད་
ཆེ་བ་ཡོང་གི་རེད། གལ་ཏེ་ཆོགས་སྤྲེ་སོ་སོའི་འགོ་འཁྲིད་ལྟ་བུ་ཡིན་ནའང་སློབ་
གསོའི་སྐབས་འགོ་འཁྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་བེད་སྤྱོད་མི་བྱེད་པར་དགོ་སློབ་བམ་ནང་
མོལ་མཇུག་བཅའི་ལམ་ནས་སློབ་གསོ་གནང་ན་སློབ་གསོ་འཇུག་ཆེ་བ་ཡོད་པ་ནི་
སྤྱོད་བར་མངའ་གསལ་ལྟར་རེད། སློབ་གསོའི་སྐབས་ཉེས་པ་དངོས་སུ་མཐོང་ཡང་
གསལ་སྟོན་མི་བྱེད་པར་འཐེན་དགོས་པ་དང་། ཉེས་པ་འགའ་ཞིག་སྟོན་བསུས་
ཀྱིས་སྟོན་འགོག་དགོས་པའང་ཡོད། ཉེས་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱུ་ཡང་ཆེ་མདོག་བྱེད་པ་
དང་། འགའ་ཞིག་ཆེ་ཡང་རྒྱུ་མདོག་གིས་ངོ་སྤྱོད་དགོས་པ་སོགས་ཐབས་མཁས་
བསྟན་མཁས་ཀྱི་སློན་སྐུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དུས་ཆོད་དང་འཚམས་པའི་སློབ་གསོ་
གནང་དགོས་པ་བཅས་མདོར་ཅིན་མོ། །

ལྟ་བུ། སློབ་གསོའི་དོགས་གཅོད་ནི། ལ་ལས་མི་མང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་
ཆོགས་སྤྲེ་ཁག་སོ་སོར་སློབ་གསོ་གནང་མཁན་གཞུང་ཞབས་མཐོ་རིམ་ནམས་

ཀྱིས་གནང་དགོས་པར་སྒྲིབ་བ་ནི། སྒྲིབ་གསོ་དང་གསལ་བསྒྲུགས་མི་བྱེད་པས་
 ལན་ཏེ། གཞུང་ཞབས་རྣམས་ཉིན་རེའི་ལས་དོན་མཛད་སྒྲིལ་ཆེ་བས་སྒྲིབ་གསོ་
 བབ་སྒྲིལ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བཀའ་གཏོང་མཁན་ལྟ་བུར་ཆགས་ཉིན་ཆེ་བ་སོགས་
 གོང་སྒྲིལ་ལྟར་གཞུང་དོན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སྒྲིབ་གསོའི་རིགས་ལ་འགན་འཁུར་མ་
 གནང་ན་ལེགས། འོན་ཀྱང་སྒྲིབ་གསོ་དེ་དག་གཞུང་ནས་འཁུར་ལེན་གྱིས་འབྲེལ་
 ཡོད་སྒྲིབ་གསོའི་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཆེད་བསྐྱེད་གྱིས་སྒྲིབ་ཡངས་མ་
 ཞོར་བ་དགོས་གཤམ། ལ་ལས་སྒྲིབ་གསོ་གནང་བ་ལོ་ནི་གོ་གནས་དང་ཉན་པ་ལོས་
 དད་གྲུས་ཆེ་བ་དགོས་པར་བསམས་ཀྱང་ངེས་པར་མི་དགོས་ཏེ། ལས་དོན་བྱང་
 བྱེད་ལོབས་པ་དང་ཉམས་སྦྱང་ཆེ་བ་ཡོད་ན་དགེ་སྤྱུག་གིས་དགེ་ཞུན་དང་། སྤྱ་
 གྲུས་པ་མར་དང་། སྒྲིབ་ལོས་རྒྱལ་ལོ་སོགས་སུ་སྒྲིབ་གསོ་གནང་ངེས་ལྟ་རབས་
 ནས་དར་ཐུས་ལྟར་སྦྱང་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཆོག་རྒྱ། འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་ཡོན་སྒྲིབ་
 འཁྲིད་དེ་ཉིད་གྱིས་སྒྲིབ་གསོ་འབྲས་པས་སྒྲིབ་གསོ་བྱུང་བ་མི་དགོས་པར་བསམ་
 བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་མིན་ཏེ། ཤེས་ཡོན་སྒྲིབ་འཁྲིད་ནི་སྒྲིབ་གསོ་སྦྱང་བྱེད་ཡིན་
 ལ། སྒྲིབ་གསོ་ནི་སྦྱོང་ལམ་དུལ་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་གཅིག་གིས་གཉིས་གོ་
 མི་ཆོད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ།

ཆོས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཆོས་རང་གི་ངོ་བོ་སྦྱོང་ལམ་དུལ་བྱེད་ཡིན་ཡང་
 ཞོད་སྒྲུངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་སྒྲིབ་དམན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་གསོ་བྱ་མ་སོང་བ་ཤིན་ཏུ་
 མང་ཞིང་། ཆོས་དང་རང་རྒྱུད་མ་འདྲེས་པ་ལ་འདྲེ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྒྲིབ་གསོ་
 བྱུང་བྱུང་དགོས་པའང་མེད་མི་བྱུང་བ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྦྱོང་ཆད་མཐོང་སོང་བ་
 རྣམས་ལ། གཞུང་ལུགས་ཟབ་མོ་མན་ངག་ཏུ་འཆར་ནས་སྒྲིབ་གསོའི་གནད་སྤྲོད་
 འབྱུང་ནའང་། དེ་འདྲ་བའི་ཆད་མཐོང་མེད་པ་རྣམས་ལ་དེས་སྦྱོང་ལམ་འདུལ་མི་ཐུབ་

པས་སྒྲིབ་ལས་འདུལ་བའི་དོན་དུ་སྒྲོབ་གསོ་བྱུང་དུ་ངེས་པར་དགོས་སོ། །གཞན་
ཡང་སྒྲོབ་གསོ་ནི་ཆོས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་ངེས་པར་དགོས་ཀྱང་
ཆོས་དེ་ལྟར་བཤད་མི་རུང་ངོ། །

སྒྲོབ་བྱ་ཁག་ཏུ་འགོ་འཁེབས་དང་དགོ་ཆུན་ལ་ལས། དགོ་ཆུན་ནི་སྒྲོབ་ཆུན་
འཁེབས་སྒྲུའི་ལས་འགན་ལས་སྒྲོབ་གསོ་བྱ་བའི་ལས་འགན་མེད་ཅེས་སྒྲུ་བ་ཡོད་
མོད། དེ་ནི་དེ་ལ་ལྷག་བསམ་ངེ་ཅམ་ཡང་མ་སྒོ་བའི་རྟགས་ཏེ། སྒྲོབ་སྤྱག་དང་
རྟག་ཏུ་འབྲས་ནས་བསྐྱད་ཀྱང་དེའི་སྒྲིབ་ཡོན་ཁ་ནས་མ་ཐོན་པ་ནི་སྒྲོབ་སྤྱག་ལ་ཤ་
ཆ་མ་ཐོན་པའི་རྟགས་ཏེ་འདབ་ཆགས་ཆོགས་པའི་འགོ་འཁེབས་ལྟ་བུར་ཆགས་པ་
རེད། དགོ་ཆུན་དགོ་སྤྱག་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་སྒྲོབ་གསོའི་ལས་འགན་རང་ཆས་
སྤྱ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ངོ། །

རྒྱལ་ཕྱོགས་པའི་ལྟ་བུ་སྒྲུ་བ་ལ་ལས། སྤྱ་བྱ་སྒྲིམ་མ་ཐག་ནས་བསམས་
སྒོ་གཙང་མར་འབྱུང་ཡང་རིམ་གྱིས་ཕྱི་ལོགས་ནས་བསྐྱད་ཞུགས་ནས་མི་གཙང་
བར་འགྱུར་ལུགས་བཤད་དེ་དེ་ལ་སྒྲོབ་གསོ་མི་དགོས་པར་སྒྲུ་ཡང་། སྤྱ་བྱ་ཚུང་དུ་
ལ་དོ་སྤང་ཞིབ་ཏུ་མ་བྱས་པས་ལན་ཏེ། དེ་དུས་ཨ་མའི་འོ་མ་རྒྱ་ཤེས་པ་དང་དགའ་
སྤྱག་གི་ནམ་འགྱུར་སྒྲོན་པ་དང་དུ་ཤེས་པ་ཅམ་ལས་དོན་དང་གཙང་ཚོག་ཀྱང་
ངོ་མི་ཤེས་ན་སེམས་གཙང་མ་ཅི་ཞིག་འཐད་དེ། མི་ཤེས་པའི་སྤྲོདས་པ་ཆེ་བས་
སྒྲོན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ། །གལ་ཏེ་བ་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱ་བྱ་ཡང་སེམས་
གཙང་མར་ཐལ་ལ། ཕྱིས་ངན་སྒྲོབ་བྱེད་མཁན་མེད་པས་རྟག་ཏུ་སེམས་གཙང་མ་
ཐལ་ལོ། །མདོར་ན་སྒྲིབ་ཀྱི་རིགས་པལ་ཆེ་བ་ནི་བསྐྱེད་མ་དགོས་པར་རང་བྱུགས་
ཀྱིས་གོས་དང་འགོ་བར་འགྱུར་ལ། ཡོན་ཏན་ཀྱི་རིགས་ནམས་ནི་ངེས་པར་
བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པས་སྤྱ་བྱ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་མི་དགོས་པར་སྒྲུ་བ་ནི་མདོན་

སྐྱུ་ལ་སྒྲུབ་པའོ། །ལ་ལས་འགྲོ་བ་མི་ལ་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པས་རང་
 དབང་གིས་རྣམ་དཔྱོད་བཏོན་ནས་ལེགས་ཉེས་སྤང་སྤང་བྱེད་དུ་འཇུག་དགོས་ཀྱི།
 སློབ་གསོ་བྱས་ན་རང་དབང་ལ་འགོག་སྒྲུབ་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་བའང་ཡོད་མོད། དེ་
 ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་རང་གིས་སྐྱབ་མི་ཤེས་པས་རང་
 དབང་རང་བཟླག་ཏུ་ཤོར་བ་ནི་འགྲོ་བ་མི་ལ་བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུ་བཟའ་ན་དེ་དག་པལ་
 ཆེར་ནི་དེ་དག་བསྐྱབ་སྐྱུའི་ཆ་སྒྲུབ་མ་ཆང་བས་ཡིན་ལ། ཉུང་ཤས་ནི་ཆ་སྒྲུབ་ཆང་
 ཡང་སློབ་གསོ་མེད་པ་དང་ཡོད་ཀྱང་སློབ་གསོ་ནོར་བ་སོགས་ཀྱིས་རང་དབང་
 དང་ཐོབ་ཐང་བཟླག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་སློབ་གསོ་མ་ཉན་ན་དོན་སྤྲོད་མ་བྱུང་བའམ་
 སྐྱབ་མི་ཤེས་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་སོགས་ལས་མ་འདས་པ་མངོན་སྲུང་
 དུ་མཐོང་བཞིན་ཡིན་ན་སློབ་གསོ་མི་དགོས་པར་སྐྱབ་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཅིང་བའོ། །

སྒྲུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདག་གི་ཆོམས་ལས། བདག་ཉིད་བདག་གི་
 མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ལྟ་སྤྱི་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་
 གྱུར་པའི། །མཁས་པས་དོན་རྣམས་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པ་ལྟར། རང་གི་དགོས་འདུན་སྤྱིང་པོ་རང་གིས་སྐྱབ་ཤེས་ན་རང་གི་མགོན་རང་
 གིས་བྱེད་བྱུང་སྟེ་རང་ལ་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་རང་གིས་སྤང་ཤེས་པའི་བྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱུང་པ་ལ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སློབ་གསོ་ཤིན་ཏུ་འཆམས་
 པ་རྒྱན་བསྐྱང་དགོས་པ་ནི། བན་ཚུན་ཤ་ཆས་སྤྱོད་རེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་ཡིན་
 པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་ཞེས་འབོད་དེ་བག་
 ཡངས་ཆོག་ན། འཛིག་རྟེན་གྲིམས་ལུགས་མཐའ་དག་དོན་མེད་པ་དང་། བྱིས་པ་
 རྒྱུད་དུ་ནས་སློབ་ཆན་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་ཐལ་ལོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སློབ་ཆན་
 ལས་སློབ་གསོ་མང་བ་དགོས་པ་མཐོང་ཆོས་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་ཤེས་རིག་དང་

བཟོ་རིག་སོགས་ཀྱི་སློབ་ཚན་ལ་ནི། སློབ་གསེའི་གནས་མ་ཆང་བས། སློབ་གསེའི་
སློབ་ཚན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་དུས་ཚོད་ཟུང་བ་དེས་པར་དུ་དགོས། ཆོས་ཀྱི་སློབ་ཚན་
ནི་སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཡང་། སློ་དམན་པ་དག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་
རུ་མ་གོ་བས་དེ་དག་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་སློབ་གསོ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ནས་བསྐྱང་
དགོས། གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན་རང་མོས་དང་སྤང་གིས་ཞི་དུལ་བག་ཡོད་མི་འབྱུང་
བས། རི་དྲགས་ཁྱུ་ཆོགས་ལྟ་བུ་བཅན་གྱིས་འབའ་ཞིག་གིས་སྐྱུལ་འདེད་དགོས་
པ་ཆགས་ཀྱི་རེད།

ཕྱི་རྒྱལ་བ་ཆོས། ཁྱིམ་ལ་སྤྱང་ཇེ་འགྲོ་ས་མེད། སྤྱང་ཇེ་བྱས་ན་ཁྱིམ་ས་
དང་མི་མཐུན་ཞེས་མགོན་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་བཞིན་པ་དེས་ཀྱང་ཁྱིམ་ས་དེ་གཞུང་ངམ་
ཆོགས་སྡེ་སོ་སོའི་ཆེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཟོས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྤྱང་ཇེ་འགྲོ་ས་མེད་
མོད། འོན་ཀྱང་གཞན་པན་གྱིས་ཞི་བདེ་དང་བྱང་བདེན་ཡུན་གནས་ཡོང་རྒྱུར་རང་
ལ་དམིགས་ནས་བཟོས་པ་ཡིན་ན་སྤྱང་ཇེ་འི་ཁྱིམ་ས་ཡིན་ཞེས་ཁྱིམ་ས་སྦྱོང་ཚུལ་ལྟ་
བུར། སྤྱིར་ཁྱིམ་ས་གཅིག་ཡིན་ཡང་སྦྱོང་ཚུལ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཐའ་ལས་
པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཆོས་འདུལ་བའི་ཁྱིམ་ས་ལྟ་བུ་ཡང་སྤྱང་ཇེ་འི་ཅ་བ་ཅན་
ཡིན་ཡང་། སྦྱོང་ཚུལ་མི་མཁས་པ་ཆོས་སྤྱང་ཇེ་འི་སློ་ནས་བསྐྱང་དགོས་པ་མ་ཤེས་
པར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཅན་ཁྱིམ་ས་ལྟ་བུས་ཉེས་ཆད་ཐོག་འབེབས་ཀྱིས་ཁྱིམ་ས་ཐག་
གཅོད་རྒྱུར་བྱས་ན་གཞི་ཅ་ཆོས་འདུལ་བའི་ཁྱིམ་ས་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་སྤྱང་ཇེ་འགྲོ་ས་
མེད་པ་བདེན་པ་རེད། ཅ་བར་བཅན་ཁྱིམ་ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་ཁྱིམ་ས་སྦྱོང་བ་སོས་
བྱམས་པ་དང་སྤྱང་ཇེ་ས་རྒྱད་བསྐྱུལ་ཏེ་ཁྱིམ་ས་བསྐྱང་བའི་པན་ཡོན། མ་བསྐྱངས་
པའི་ཉེས་དམིགས་སོགས་དགག་བྱ་དང་དགོས་པ་སོགས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལས་
བཅུམས་ཏེ་སྤང་སྤང་གིས་སློབ་གསོས་མགྱུ་བ་སྤྱིན་ནས་ཁྱིམ་ས་བསྐྱངས་ན་སྤྱང་

རྗེས་ཁྲིམས་སྐྱོང་བ་ཡིན་པས་རང་མོས་དང་སྒྲུང་གིས་སྐྱོ་བ་འཕེལ་བའི་སྐོན་ས་
 ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་རང་གིས་འབྱུང་ཞིང་འཕམ་ཡུན་ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་དོན་ཕུན་སུམ་
 ཆོག་ས་བ་འབྱུང་བའི་བྱེད་རོ། །མདོར་ན་སྐོན་རྗེས་ཁྲིམས་སྐྱོང་བ། ཞེ་སྒྲུང་གིས་
 ཁྲིམས་སྐྱོང་བ། སྤྱི་དོན་གྱིས་ཁྲིམས་སྐྱོང་བ། ཆགས་སེམས་གྱིས་ཁྲིམས་སྐྱོང་
 བ། ག་ཞེན་དང་ག་ཆས་ཁྲིམས་སྐྱོང་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་བ་ཡོད་པས་གདམ་ཁ་
 མ་ནོར་བར་ཁྲིམས་སྐྱོང་ལུགས་ལ་གཟབ་དགོས་སོ། །

མདོར་ན་སྐོན་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལས། ཐུབ་ནམས་སྤྲིག་བ་ཚུ་
 ཡིས་མི་འཁྱུ་ཞིང་། །འགྲོ་བའི་སྤྱད་བསྐྱུལ་ཕྱད་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་
 བ་གཞན་ལ་སྤོ་མིན་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་བ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་འདི་ནི་སྐོན་གསོ་མཐའ་དག་གི་ཁུངས་བཅན་ཤོས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
 བྱུང་། །

གཅིག་འབྲས་སུ་བསྐྱབ་ཆོག།

གཅིག་འབྲས་སུ་བསྐྱབ་ཆོག་ཐུང་ཙམ་ཞུ་ན། གང་གི་མཁུན་བཅིའི་རྒྱལ་ས་
 མེད་ཕྱོགས་ཀྱན་བཅུལ་བས་རྫོགས་ལྡན་གསར་པའི་དགའ་སྟོན་དཔྱིད། །བདེ་
 ལྷག་བཞད་པས་ཞི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་ཆེ་དགུ་ཡོངས་ཁྲབ་འདོད་འཛོལ་ཡོངས་
 འདུས་དབང་། །བཤམ་བྱིས་བདས་པའི་རི་སྐྱེས་ཇི་བཞིན་གདུག་ཅན་དག་ཀྱང་
 འཛིགས་བརྒྱས་རང་འཁུམས་བསྐྱར། །ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་མདུན་ལམ་གསར་
 གཏོད་སྲིད་ཞིའི་ཤིང་རྟ་བྱེད་ཉིད་ལས་གཞན་ཅི། །ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གང་
 ལ་གང་འདུལ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེས་ཅི་འདོད་ཀྱན་སྦྱོར་པས། །ཐན་པས་ཉེས་པར་
 སྤང་ཆར་ཇི་བཞིན་ས་གསུམ་གསོས་སུ་ཀྱན་ཡིད་སྐྱོང་དང་ལྷན། །མི་བསྐྱུན་
 དབང་གིས་ཡོང་བར་འཁུམས་རྣམས་མིག་གསར་བྱེ་བས་འདོད་དགའི་དཔལ་
 ལ་སྦྱར། །གསུང་བེལ་རེ་ཡང་སྲིད་ཞིའི་ཐུན་སེལ་འཛིག་རྟེན་མིག་ཀྱང་སྐྱེངས་
 མཛད་གངས་ཅན་མགོན། །ཤིན་ཏུ་དུལ་ཀྱང་ཀྱན་ལ་ཐེལ་གཞོན་ཉེ་བའི་ཆོགས་
 ལ་ལྷ་དབང་བས་ཀྱང་ལྷག །ཟས་གཙང་སྲས་པོ་སྤར་ཡང་ཁྱོན་ནམ་ངོ་མཆར་
 མཛད་པ་བསམ་བཞིན་ཡུལ་ལས་འདས། །གང་གི་ཞབས་པད་གཙུག་གི་ནོར་
 བྱས་གཡོ་མེད་བདག་ལ་མཆོག་སྦྱིན་སྦྱེལ་དུ་གསོལ། །དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེ་
 ཆེན་པོས་ཀྱན་ཁྲབ་ཀྱིས། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་བྱ་ལྷར་སྦྱོང་མོད་ཀྱང་། །ལོག་པར་
 ལྷ་དང་དམར་སྲིད་གཞུང་འཛིན་དག །སྲིད་པའི་བཅོན་རར་དམ་པོར་བཅིངས་འདི་
 ཅི། །བདེན་པའི་མཆོན་ཀྱིས་ལུས་ཀྱན་འཕགས་པས་ན། །དུལ་སྤུལ་བྱེ་མཆོར་ལྷང་
 བཞིན་ཏང་སྲིད་དེ། །དབང་མེད་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་རང་བསྐྱུམས་ཀྱིས། །རང་

གཞོན་ཆེ་བས་རང་མཆང་ཞིག་རན་གདལ། །འཁོར་འབངས་བྱེ་བ་བཙུ་ཕྱག་
དངོས་ཆེ་ཡང་། །ཐམས་ཅད་རང་དབྱར་ཡངས་པས་གཉེན་ཟད་ནས། །ནང་སྤྱི་
པན་ཚུན་འཕྲང་སྒྱག་སྐབས་འཆོལ་བ། །བག་ཐེབས་སྟོད་པའི་གནས་ནི་ཡུལ་དུ་
བསྐྱལ། །འདི་ལྟར་ཞི་བདེའི་དག་པོ་ཆམ་ལ་པབ། །འཕལ་སྤང་ངན་ཡང་ཕྱགས་
པན་གཏིང་ཟབ་འདིས། །རྒྱལ་སྐས་སྟོད་པའི་ངོ་མཆར་དཔག་དཀའ་བ། །བྱམས་
བཅའི་མཆོན་གྱིས་ཐོག་པ་པན་བདེའི་གཏེར། །བསྟན་སྤང་བརྟུས་པའི་དོལ་རྒྱལ་
པལ་མོ་ཆེས། །བདུད་མཐུས་དགོ་ལྷན་བསྟན་སྤང་བཀྱར་བ་དེས། །པན་ལས་
གཞོན་ཆབས་ཆེ་བའི་རྗེས་ངན་དག །དུས་དང་འཆོམས་པར་མཐིལ་བཏོལ་མཛད་
དང་ལྟན། །ཆར་བཅད་རྗེས་འཛིན་གནས་ལ་མཁས་སྟོབས་ཆེ། །ས་བཙུའི་སེམས་
དཔའ་བས་ཀྱང་མི་ཐུབ་ན། །བདུད་འདུལ་ཆེན་པོ་ཐུབ་པ་དངོས་བྱོན་ལགས། །སྟོང་
ཞེན་མགོ་བོས་མ་འཐོམས་ཆོས་བྱེད་པ། །ཀྱན་ལ་འབྱུལ་བ་མེད་པའི་ལམ་
སྟོན་དང་། །ནམ་ཡང་བསྐྱབ་བ་མེད་པའི་འབྲེན་པ་མཆོག །མངོན་སུམ་གཙུག་
རྒྱན་གྱི་འདིར་ཅི་གསུངས་བཞིན། །ལོག་སྐྱབ་སྟོངས་ལ་རྟག་པར་སྟོང་བཅང་
མཛོད། །མཆེད་གྲོགས་རྣམ་པར་སྟན་སུན་ཐུང་ཅམ་ཞིག །ཆོས་རིག་སྟན་གཞོན་
རྣམ་པས་བསྐྱལ་བའི་ངོར། །སྐྱབ་བ་ངན་ཡང་འདམ་ལས་བད་ཅ་བཞིན། །ངང་
བས་རྒྱལ་ས་འོ་མ་ལེན་བཞིན་མཛོད། །

པན་ཚུན་ལེགས་པར་གདམས་རེས་བགྱིས་པ་དེ། །པན་ཚུན་ལེགས་
ཆོགས་འཕལ་བར་གྲོགས་འགྱུར་བས། །དཔྱོད་ལྷན་ཟོ་བཟང་རྣམས་ལ་འདི་སྐྱད་
དུ། །མཆང་བྱས་མ་ཡིན་ཆངས་སྟོད་སྟེལ་བྱིར་ལགས། །པན་ཚུན་གྲོགས་འདེགས་
བྱ་བར་ལྟོག་ཕྱོགས་ནས། །ཡོ་བསྐྱང་དགོས་པས་སྟོན་ཕྱོགས་མང་སྐྱོ་མོད། །བག་
ཡངས་སྤང་མེད་ཐལ་རྣམས་གདོང་བཀག་དུ། །གཙུས་གཟེར་འཕལ་འཕལ་སྐྱིམ་

ན་དོན་ཆེན་འཕེལ།

སྤངས་འབྲས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་མཁས་ཉམས་སུ་བསྐྱེམས་པ། །སྤྱེས་སྟོབས་
ཀྱི་གཤེས་བཟང་ཚུ་བྱར་གྱི་རང་བཞིན། །བཅོས་མིན་གྱི་ནམ་འགྱུར་མཁས་མཁས་
དང་མཛེས་མཛེས། །ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་ཀུན་སྟོད་བྱང་འགྲོ་ལྟར་གཡོ་ཅན། །བཤད་
སྤང་གི་གཏམ་སྟན་རྒྱལ་གཅེས་སུ་སིམ་པ། །དོ་ཡོད་ཀྱི་ལག་རྩེས་ཤིང་ལྟར་
བྱིངན། །སྒྲེར་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་མང་གཙོ་དང་སྤྱེལ་ནས། །སྤྱི་རྩལ་གྱི་མཛོད་
སྤྱུག་སྤྱེལ་ལག་གིས་ཉལ་བོལ། །སྤྱི་སྤྱིན་གྱི་མདའ་དར་གཡང་འགྲུག་ཏུ་མཁས་
བས། །ལོག་སྤྱབ་ཀྱི་འཆོ་བ་དང་རྒྱས་དང་ཁོ་རྒྱས། །སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷུ་རར་ད་
མཆོགས་དང་ཁོ་མཆོགས། །འགག་ཅ་ཡི་འབྲང་ལ་གཡས་དགྱི་དང་གཡོན་
དགྱི། །སྒྲེར་དོན་གྱི་མཁོ་སྤྱབ་གཞན་ལས་ཀྱང་སྤྱེན་པ། །གཞུང་དོན་གྱི་ཚོལ་བ་ར་
བཟེ་ལྟར་འབྲུག་ཡོངས། །འབྲལ་སེལ་གྱི་དགའ་སྤྱིད་སྤྱང་གི་ལས་བྱང་བ། །ཕུགས་
ཡུལ་གྱི་དོན་ཆེན་གཟིག་ལྟོགས་ཀྱི་རང་ཚུལ། །རྒྱང་རིང་ནས་བལྟས་ན་ཞི་འཇམ་
གྱི་འརྱམ་མདངས། །རིང་འདྲིས་ཀྱིས་གཏུགས་ན་དོ་བ་ལས་རྩལ་བ། །འཕྲོས་མོལ་
གྱི་ནམ་འགྱུར་སྟན་སྟན་དང་སྟོ་སྟོ། །ཞེ་ཕུགས་ཀྱི་འཁོན་འཛིན་གཅིག་ཆ་དང་
གཉིས་ཆ། །ལྷེ་ཅེ་ཡི་བྱམས་བཅེ་སྤྱིན་དཀར་གྱི་རང་མདངས། །དོན་པན་གྱི་བྱ་
བ་ཐན་བ་ཡི་སྤྲ་ལྟས། །ཁ་གཏིང་དུ་འགལ་བ་ཆད་ཐུབ་ཏུ་ཨི་འདུག །མནོ་བསམ་
གྱི་འཁོར་ལོ་རང་ཅ་ནས་སྟོར་ཞིག །

ལེགས་པར་བསྐབ་ན་བསྐྱོར་ནར་བསྐྱུན་ཅན། །མ་བསྐབ་བཞག་ན་རང་
འགན་རང་ཕྱང་བྱེད། །མཆང་དོལ་བྱས་ན་པ་ཡང་གསོད་པར་རེངས། །དོ་བསྟོད་
བྱས་ན་ཁྱི་མོས་རྩེས་ལ་བཞིན། །ཡོན་ཏན་བསྐབ་ན་བཙོན་ཞན་འདུ་འདྲི་ཆེ། །སྤྱང་
གཏམ་བསྟན་ན་མིག་སྤྱི་བྱིང་བྱིང་ཉན། །དགའ་ཐུབ་མ་སྤྱད་སྤྱིད་རྒྱགས་པན་ཚུན་

འགྲན། །གཞན་གྱིས་བསྐྱངས་པར་བྱིན་བརྩེད་སྤར་བསྟོ་མང་། །གཞིན་དུས་ཟེར་
བཞིན་གཞིན་པའི་ཁྱར་ཆེན་པོར། །དར་མར་མ་འབྱོན་ཐོབ་ཐང་པན་ཚུན་
འབྱ། །ཀླས་པའི་དུས་སུ་ཅི་མེད་ཅང་མེད་ལུས། །ལེགས་པར་སེམས་དང་མཛོ་
བསམ་ཅན་ཡིན་ན། །མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དཀའ་སྤྱད་ཅི་ནས་འཕེལ། །གཞན་དོན་
རྒྱབས་ཆེ་སྟོང་རྩེའི་སེམས་ལས་ཐོན། །བདེ་སྦྱིད་སྦྱོན་འགྲུབ་ལས་འབྲས་བསྐྱང་
ལས་འབྱང་། །འདོད་རྒྱ་ཆར་འབེབས་བསོད་ནམས་ཆོགས་བསགས་ཡིན། །འདི་
ཕྱིའི་བདེ་ལེགས་དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་ལས་འཕེལ། །ཆོས་ཀྱི་ལམ་སྟེར་སྦྱབས་འགོ་
ཉིད་གྱིས་བྱངས། །སྤྱག་བདེན་བསྟོམས་པས་སྤྱིད་ལས་སྤྱབ་སྦྱོབ་འདྲོངས། །ཕྱིན་
དུག་ལ་བསྐྱབས་རྒྱལ་སྤྱས་སྦྱོད་བ་འཕེལ། །ཤེས་ཡོན་གང་སྤྱང་མཛངས་པའི་
ལས་མཐུན་དགོས། །བཀྱར་འོས་འདོད་ན་ཡ་རབས་གནས་ལ་སྦྱིམས། །ཆེ་མཐོང་
འདོད་ན་ཁེངས་སྤྱང་དམན་ས་བྱངས། །ཤེས་ཡོན་དགོས་ན་བསྐྱབ་ལ་སྦྱོགས་རིས་
སྦྱོངས། །ཞི་བདེ་འདོད་ན་བྱམས་བཅེས་སྦྱོང་རིས་དགོས། །དམ་མཐུན་འདོད་ན་
རང་ཤེད་སྦྱོང་རིས་གཅེས། །ཡར་རྒྱས་དགོས་ན་རྟུར་བཙོན་མཉམ་རུབ་
དགོས། །གཞན་པན་བསྐྱབ་པར་རང་གཅེས་རྒྱབ་སྤྱར་གཤམ། །པར་སྦྱོན་འཇུགས་
པར་རང་ཅར་སྦྱོན་སེལ་དགོས། །ལྷང་དོར་སྦྱོན་པར་རང་ཉིད་སྦྱོན་ཚུབ་
དགོས། །གཞན་འགོ་འཕྲེན་པར་རང་ཚུགས་བཟན་བ་གཅེས། །འཁོར་མང་འདྲ་
བར་རང་ཁྲིམས་གཙང་མ་དགོས། །ཆོག་ལ་མ་ཉོན་དོན་ལ་ཉོན་ཤེས་ན། །འདོད་
དོན་འགྲུབ་པར་མན་དག་དང་གིས་འདྲ། །མ་འོངས་སྦྱོན་བརྟུ་གདམས་པར་འཆར་
ཤེས་ན། །སྦྱོབ་གསོ་རིག་པའི་བྱགས་གྱིས་དོན་ཆེན་འགྱུར། །ཤེས་ཡོན་འཆད་
ཉན་ས་ཡི་ཁྱོན་འགོངས་ཀྱང་། །ཤིང་ལྷགས་བཟས་པས་སྟོམ་གདུང་མི་སེལ་
བཞིན། །སྦྱོབ་ཚུལ་ལོག་པས་དོན་སྦྱིན་ཅི་ཞིག་འབྱུང་། །ལྷང་དོར་གནས་ལ་སྤྱངས་

བ་དཔེན་གྱུར་ན། །ནང་སེམས་འདུལ་བའི་ཐབས་ལམ་མི་རྟེན་པས། །ཕྱི་སྤྱོད་
 བརྟལ་ཆེས་ནང་སེམས་གྲོང་དུ་འགྲོ། །དེ་བས་སེམས་འདུལ་རིག་པར་གནད་དུ་
 བསྐྱུན། །སེམས་ཀྱི་རྟ་མོད་རྒྱ་ཡན་འབྲམས་གྱུར་ན། །སེམས་རྟ་འདུལ་བའི་སྐབ་
 བེ་གང་ལས་རྟེན། །མྱང་སྤྱོད་བརྟལ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱག་སྤྱི་ཡང་། །སེམས་འདུལ་
 བ་ཡི་ཐབས་ཀྱི་དེ་ལྟར་མིན། །སེམས་ཀྱི་ཐོགས་རིག་བྲལ་བས་ཡིད་བྱེད་
 གྱིས། །དམིགས་པ་ཀྱན་དུ་རང་གར་རྒྱ་བ་སྟེ། །ལེགས་ཉེས་སྤང་བའི་རྗེས་སུ་
 འཇུག་ལྡང་བྱེད། །ལེགས་ཉེས་མཁས་པས་འདོམས་ནས་འཁྲིད་དགོས་མོད། །སྤོན་
 རབས་གོམས་བའི་འཐེན་ལྷགས་སྟོབས་ཆེ་བས། །སེམས་རྟ་འདུལ་བར་ལྷགས་
 སྟོན་ཤིན་དུ་དཀའ། །ཡང་ཡང་གདམས་པའི་སྟོབ་གསེའི་རྒྱན་གོམས་ནས། །རང་
 ལྟའི་འཆིང་ཞགས་གཙོད་པར་རྟག་དུ་སྦྱིམས། །ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མཁས་པས་
 ཁོར་བསྐྱབ་བྱིར། །མཁས་པར་བསྐྱབས་པ་དབྱིག་འཛིན་གང་མོད་ཀྱང་། །ཁོར་
 བསྐྱབ་བགེགས་སུ་འཆལ་སྤྱོད་འཕེལ་གྱུར་ན། །དེ་འགོག་གོས་འདེབས་འདི་ལྟར་
 སྤྱོད་སྟུམ། །ཕྱི་ཡི་འདོད་ཡོན་ཁྲ་ཁྲ་བེང་བེང་ནམས། །སྤྱིང་པོས་སྤྱིངས་ཀྱང་སྤྱིང་
 པོར་ཞེན་གྱུར་ན། །ཁ་དོག་མཛེས་པའི་དུག་ཟས་ཇི་བཞིན་ཏེ། །ཆན་གཞོན་བར་
 གསུམ་བསྐྱ་བྱིད་དེ་ཡིས་བྱེད། །ཕྱི་ཡི་འབྱོར་པར་སྤྱོད་པའི་དབྱིངས་འཕར་
 གྱིས། །བདེ་ལེགས་ངོ་བོར་འཁྲལ་བའི་འཁྲལ་སྤང་འདི། །ཆོས་དང་ཤེས་རིག་སྤྱོད་
 བར་བགེགས་ཀྱི་གཙོ། །སྤྱི་ཆོགས་ལེགས་སྤྱོད་འགོག་པའི་སྤྱི་གྱི་སྟེ། །ཕྱི་ཡི་འབྱོར་
 པ་ལྟ་དང་མཉམ་གྱུར་ཀྱང་། །ནང་གི་འབྱོར་པས་སེམས་བདེ་མ་རིག་ན། །སེམས་
 ཀྱི་ངལ་བ་འགྲིབ་པའི་མཐུ་མེད་པས། །འབྱོར་པས་སྤང་བའི་ཐབས་རྟགས་རྒྱ་
 གཉེར་བཞིན། །ཕྱི་ཡི་འབྱོར་བར་ཆོག་ཤེས་མེད་པ་དེས། །རྒྱལ་ཁབས་གོང་སུ་
 བཟས་ཀྱང་ངོམས་མི་འགྱུར། །ཚུ་ཁྱ་སྤྱར་བའི་ཤ་སྐྱམ་བཟས་པ་དེར། །བརྟུང་བ་

གང་གིས་མི་ངོམས་ཚུལ་ལ་ལྟོས། །ཆོག་ཤེས་ཅན་ནི་གང་ལ་སྤྱད་ཀྱང་བདེ། །ཆོག་
མི་ཤེས་པ་གང་སྤྱད་དེས་མི་ཆོམས། །འདོད་པ་ཆེ་རྣམས་ངོམས་པའི་མཐའ་
མཆོམས་མེད། །འདོད་ཚུང་བདེ་བ་གང་ནས་བསྐྱབས་ཀྱང་འབྱུང་། །ཕྱི་དངོས་
ཡར་རྒྱས་བདེ་བའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ། །མངོན་ཞེན་ལྟ་བུ་བ་འབྲེལ་མིན་རི་སྟེང་
པས། །སྟིང་དུ་སྦྱགས་ཀྱི་གདབ་པའི་བྱག་གཟེར་གྱིས། །སྤྲོན་གྱི་ཚོལ་སྐྱབ་དོན་
མིན་དོན་དུ་བྲེལ། །མཐའ་དག་དེ་དབང་ཤོར་བའི་ངལ་དུ་བ་གྱིས། །ས་སྟངས་ཁེངས་
པས་ཡར་རྒྱས་བསྟེན་ཀྱང་ཅི། །དེ་དོན་ཚོལ་སྐྱབ་ཟང་ཟིང་རི་སྟེང་པས། །འཐབ་
ཚོད་མེ་ལྷེ་འབར་འདི་གེ་མ་ཏུད། །ཕྱི་དང་ནང་གི་ཡར་རྒྱས་པན་ཚུན་དུ། །ལྟོས་
པའི་དགེ་བའི་རྒྱལ་ས་ཆེན་སྐྱབ་ཀྱང་པ། །བདེ་བའི་འབྱུང་ཁུངས་མཆོག་ཏུ་ངེས་ཉིད་
གྱིས། །མདུན་ལམ་མ་ཞོར་སྐྱབས་ཤིག་རིགས་གྱི་བྱ། །འདོད་ཡོན་རྒྱགས་པ་སྐྱ་
བཅན་སོགས་ལ་མང་། །སྤྱི་རྩལ་ཉམ་འཕྲོག་གོ་གནས་ཅན་ལ་མང་། །ངན་སྤྱོད་
འཛེམས་མེད་དཔྱ་ཁྲོད་ཅན་ལ་མང་། །སྒྲེར་དོན་གྱང་པོ་འདོད་རྩམས་ཅན་ལ་
མང་། །མནོ་བསམ་ངན་ལ་དེ་དག་རྩལ་སྤྱོད་ཆེ། །ཆེ་བསྟོད་ངལ་བརྒྱས་ཆེ་སྟེང་
སྤྱག་ལ་སྤྱོད། །མི་ཆེའི་བྱ་བ་སྤིག་པའི་ལས་སྤྱོད་གྱིས། །ཆེ་གང་འབྲལ་པས་ཕྱི་
མར་ཕྱང་ལ་སྤྱོད། །དེ་ལྟར་མ་ཤེས་གིས་མདོག་ཁྲོད་མདོག་དག །ལས་འབྲས་མི་
བསྐྱའི་འབྲུལ་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ནང་། །འབྲུན་པ་མི་ཤེས་འཁོར་ལའི་སྤྱ་ཅན་
བཞིན། །མིག་རྒྱང་རིང་པོར་བལྟ་བར་བེམ་པོའི་གཤེས། །འདོད་པའི་སྤྱགས་དེ་མ་
མཐོང་ཡིད་སྟོན་ཆེ། །མི་འདོད་སྤྱགས་དེ་མ་མཐོང་ཁྱད་གསོད་གྱིས། །མ་མཐོང་
མེད་པར་མངོན་ཞེན་ཅན་དེ་དག །ཤེས་ཡོན་སྤྱངས་དང་མ་སྤྱངས་ཅི་ཆ་ཡོད། །སྟོན་
དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་སྟོངས་ཆེ་བས། །འདི་སྤྱང་མཐོང་བཞིན་ལོག་སྐྱབ་བགྱིས་
གྱུར་ན། །མ་མཐོང་ཕྱི་མའི་ལོག་སྐྱབ་སྟོས་ཅི་དགོས། །འདི་སྤྱང་ཁོ་ནར་གཡེང་

བས་བསྐྱ་ཐིང་བྱེད། །སྤགས་ཡུལ་མཐོང་ནས་སྐྱབ་ན་འགྲོད་མིན་ཡང་། །མ་མཐོང་
 རེ་བས་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་སུ་དག། །མཐོང་ཆེ་འགྲོད་མཚང་བཟུལ་རེས་འཛིག་
 རྟེན་སྤགས། །རྟོག་དཔྱད་ཅིང་པོས་སྤགས་དོན་མཐོང་དགའ་བས། །མ་མཐོང་མེད་
 པར་ཞེན་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ། །སྤྱི་དེའི་དུས་ནས་ཕྱི་དོར་ཅིང་འགྱུར་ཡང་། །མ་མཐོང་
 བ་དེར་ཕྱི་མ་ཤུལ་རིང་དེ། །མཐོང་བ་འདུག་གམ་རང་ཆོད་རང་དཔོག་གྲོས། །སྐྱེ་
 དང་འཆི་རིམ་མཐའ་ནི་ཐོག་མེད་པ། །མ་མཐོང་ཅམ་གྲིས་མེད་པར་མི་འགྱུར་
 ཞིང་། །ཕྱི་དངོས་རིག་པ་གང་གིས་འགོག་མིན་ན། །མེད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་
 གང་དུ་ཡོད། །རྣམ་དཔྱད་རལ་གྱིའི་ཁ་སོ་བྲུལ་པ་གང་། །སྐྱེ་བརྒྱུད་འཁྲི་ཤིང་གཅོད་
 པར་མི་རུས་པས། །དེ་བས་ནང་དོན་རིག་པར་ལེགས་བསྐྱབས་ཏེ། །སྤགས་ཀྱི་
 དོན་ཆེན་སྐྱབ་ན་བག་ཡོད་འགྱུར། །ཚུར་བྱང་གཞིགས་པས་པར་གྲོན་གཏོང་
 མཁས་ཅན། །རང་ནོར་རང་ལ་ཆོག་པས་བག་ཐེབས་འགྱུར། །ཚུར་བྱང་རྒྱ་ལས་
 བཀལ་གྲོན་བཏང་ཐལ་ན། །གཡོ་ཁམ་ཅན་ནམ་སུ་ལོན་ཅན་འགྱུར་རེས། །རང་
 རོར་སྤྱོད་མཁས་གཞན་ནོར་སྤང་བཅི་ཅན། །རང་ནོར་བས་ཀྱང་སྤྱི་ནོར་གཅིགས་
 ཆེ་བ། །ནོར་སྤྱོད་ཞེན་ཆགས་སྤོང་བས་མཚོད་སྤྱོད་དང་། །སྤྱོད་གཞན་པན་དོན་
 དུ་གཏོང་ཐབས་མཁས། །རི་ཅམ་སྤྱག་ཀྱང་དེ་ཡིས་དོན་ཆེན་དུ། །སྐྱུར་ཐབས་
 མཁས་པས་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་མཚུངས། །སྤང་ལེབ་མི་ལ་ནོར་གྲིས་འཆོ་དགོས་
 ཀྱང་། །ནོར་ལ་སེར་སྐས་བཅིངས་ན་རྟག་ཏུ་བཞེན། །དེ་དག་མངོན་ཞེན་བཏང་
 བས་དོན་ཆེན་དུ། །གཏོང་ཚུལ་ཤེས་ན་ནོར་གྱི་གཡང་འགྲུགས་ཡིན། །ཤེས་ཡོན་
 མཁས་ཀྱང་ནོར་སྤྱོད་སྤྱོད་གྱུར་ན། །ནོར་གྲིས་མཚན་ངན་ཀུན་ཏུ་བྱུང་གང་ལ་
 བྱེད། །ཆོས་སྤྱོད་མཁས་པ་པལ་ཆེར་ནོར་གྲིས་སྤང་། །ནོར་ལ་བརྟེན་པས་ལག་
 རྩེས་རྒྱུ་བསྐྱབ་མང་། །ཆོས་དང་ཤེས་རིག་སྒོ་བ་པའི་གཡུ་ཞུགས་ཀྱང་། །པལ་

ཆེར་ནོར་གྱིས་སྤང་སྟེ་མཐར་མི་འཁྱོལ། །རྣམ་དག་ཆོས་པ་དབེན་བསྟེན་རི་སྟེང་
པ། །ནོར་གྱིས་སྤང་བ་དབྱ་བཅོམ་དག་ལའང་སྲིད། །ལ་ལ་རང་གཞན་ནོར་ལ་སྤང་
མེད་གྱིས། །ལྷག་གཏོང་བྱེད་པ་ཀུན་གྱིས་འབྲ་དམོད་རྒྱ། །ལ་ལ་ནོར་ལ་སྟེང་པོ་
མེད་ཁུལ་གྱིས། །བདག་མེད་བྱས་པ་ཆོས་ཀྱི་ལུགས་དང་འགལ། །ནོར་སྲིད་
འབྲུགས་པས་ལྷག་བསམ་རྒྱུ་འཐེན་དང་། །ནོར་སྲིད་གོལ་པས་བྲང་ཚུགས་ཁ་
སྤྱགས་གཙུག་། །ཆོས་ཁྲིར་མཛེས་འགའ་ནོར་སྤྱད་ཐག་གིས། །གཡང་འཐེན་
མང་བ་ནོར་སྲིད་འདི་ཡིས་བྱེད། །དེས་ན་ནོར་སྲིད་འདི་ནི་རྣམ་ཆེ་བས། །མཐོ་
དམའ་བར་གསུམ་ནོར་གྱིས་སྤང་ཁྲོལ་མང་། །དེ་བས་ནོར་སྲིད་གནས་ལ་གཟབ་
དགོས་པས། །ཉམས་སྤྱོད་ཅན་ནས་སྟོབ་གསོ་བྱངས་པ་གཅེས། །གནའ་ཐོའི་དུས་
དེར་རིག་པ་བསྐྱབ་པ་དགོན། །པལ་ཆེར་བཅོས་མིན་བཟང་སྤྱོད་རང་ཆས་
དང་། །སྦྱེས་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཤེས་རབ་དཀྱེལ་ཆེ་བས། །སྟོད་བརྒྱད་རང་བཞིན་
མཛེས་སྤྱག་བརྟན་པར་འཕྱོ། །དེ་མཐུས་སྲིད་པའི་དཔལ་འགྱུར་ལྟན་འགྱུར་
དང་། །རང་བཞིན་ཞི་བདེ་ལྷིངས་འཇགས་བརྟན་པ་ལས། །ཆོགས་མེད་བདེ་སྦྱིད་
འཇུགས་སྦྱན་འགྲན་མེད་པར། །སྦྱེ་དགུ་འདོད་འཇོ་འཕེལ་བའི་སྐལ་བཟང་
ཐོབ། །ཕྱིས་ཀྱི་དུས་འདིར་སྤངས་པའི་ཤེས་རིག་དག །འཛིན་མའི་ཁྲོན་ཀུན་བཟལ་
དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །བཅོས་མའི་བཟང་སྤྱོད་མཆོ་སྦྱེས་འཇུག་མདངས་ལྟར། །བཞད་
ཀྱང་ཀུན་རྟོག་བསིར་བྱས་དཀྱུགས་ཆེ་བས། །དན་སྤྱོད་ཆུ་བྱར་རི་བཞིན་ཐོལ་བྱང་
དུ། །མཆོག་དམན་པལ་ཆེར་དེ་དབང་གྱུར་བ་ཡིས། །ཕྱི་ཡི་འབྱུང་འཁུག་ནང་དུ་
རྣམ་རྟོག་འཁུགས། །ཡིད་རྟོན་དཀའ་བའི་བག་པེབས་གནས་དང་བྲལ། །བསྐྱབས་
པའི་བཟང་སྤྱོད་མཆོམས་སྤྱིན་གསར་བ་བཞིན། །འདོད་པའི་ཀུན་དགྱིས་དགྱུན་གྱི་
རྒྱུད་བཞིན། །ཚུལ་མིན་སྤྱོད་པ་ས་ཡི་ཐལ་རུལ་བཞིན། །སྲིད་ལུགས་བདེ་སྦྱིད་

སྟོན་གྱི་བ་མོ་བཞིན། །ཡུགས་དོན་དབྱང་བ་སྐྱ་ཀན་མཆེ་བ་བཞིན། །འབྲས་སྐྱང་
 དབྱང་བ་ཟེ་བའི་སྐྱལ་མིག་བཞིན། །ཕན་ཚུལ་སྐྱ་བྱིད་ཁ་ཚུའི་བྱ་བ་བཞིན། །ཡིད་
 རྟོན་འཕེར་བ་ནགས་གྱི་བསེ་རུ་བཞིན། །རིགས་ནས་མཆེད་པའི་ཞེན་ཆགས་བབ་
 ཚུའི་རྒྱན། །རིགས་འདྲེས་ཡིད་མཆོར་འབྱིལ་བའི་སྐྱབས་གྱི་ཡུགས། །ཕན་ཚུན་
 ཕན་གྲོགས་སྦྱོང་རེས་ཁུར་བབས་ཏེ། །ཁུར་དུ་ཁྱེར་བས་གོམ་འགྲོས་རིམ་ལྷོ་
 འདེབས། །ཕན་ཚུན་ལེགས་པར་འདོམས་ལ་གོ་ཤེས་དང་། །གཉིས་དགེ་བྱ་བའི་
 གྲོས་འདེབས་བཅི་སྦྱང་དང་། །ཕན་པའི་ལམ་སྟོན་རིམ་བཞིན་རང་རང་གིས། །གོམ་
 བཞེད་བརྟན་ན་བསྐྱབ་ལ་དོན་སྟོན་འབྱུང་། །སྟོན་ཅན་འབའ་ཞིག་རྗེས་རྒྱགས་ཆེས་
 ཉུང་ཡང་། །སྟོན་ཡོན་འདྲེས་མས་བསྐྱས་བ་ཆེས་མང་བས། །དེ་དག་མ་འདྲེས་
 བྱས་ནས་ལེགས་སྟོམ་པར། །ལེགས་པར་འདོམས་པར་ཉན་ཤེས་གོ་ཤེས་
 དགོས། །ཤེས་རིག་བསྐྱབ་པ་ཤེས་བྱར་ཆོངས་སེལ་དང་། །སྟོབ་གསོ་སྟེལ་བ་སྦྱང་
 དོར་མ་འཛོལ་ཆེད། །རིན་མེད་སྟོབ་སྦྱོང་སྦྱི་དོན་བསྐྱབ་སྦྱང་དེ། །ལེགས་པར་
 ཐུགས་ལ་ཆོངས་དང་སྟོབ་གསལ་ཆོགས། །མཁས་པའི་གོ་ཆོད་དོན་པོ་ཆེ། །སྦྱི་ལ་
 མཁོ་བའི་མཛད་རྗེས་འགྲན་པར་མཛོད། །མི་ཡི་སེམས་བཟང་སྟེལ་ན་མཐའ་མེད་
 པས། །མས་གྱི་མཐའ་རུ་མ་སྦྱང་གཙུ་ཕྱོགས་གཟབ། །ཡས་མཐར་མཐར་ཐུག་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་ལམ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བརྟན། །དེ་ཡི་
 རྩ་བ་ལ་རབས་སེམས་བཟང་པོ། །ཀུན་ལ་ཞི་བདེ་འདོད་ན་འདི་ཉིད་སྟེལ། །ཆོས་
 དང་ཤེས་རིག་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཀུན་ལས། །ཉིང་ཁུ་གཅིག་བསྐྱས་སེམས་བཟང་
 ཡར་རྒྱས་ཏེ། །སྟོབ་སྦྱོང་གང་ཅིར་དེ་ཐོག་སྟོན་ཐུབ་ན། །ལུས་དག་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་
 དོན་ཆེན་འབྱུང་། །སེམས་དན་ནང་བཅུག་བྱ་བ་ཅི་བཞིན་ཀྱང་། །དུག་གི་སྦྱོང་པོར་
 སྦྱོས་པའི་ལོ་འབྲས་བཞིན། །སྦྱོང་ན་དུག་གི་རོ་བཅུད་རྒྱན་ཆགས་པས། །རང་

གཞན་ནད་གཞི་སྒྲ་ཆོགས་རྒྱན་མར་བསྐྱངས། ། ལུས་ངག་བྱ་བ་ལས་རྩང་འགྱུར་
མིན་ནི། །སྤྱལ་བྱེད་སེམས་ཀྱི་ལས་རྩང་ཉིད་ལ་རག། །དེ་ཡང་ཡིད་བྱེད་བཟང་ངན་
རྗེས་འབྲངས་ཏེ། །མ་ནོར་སྒྲང་དོར་གནས་ལ་སྒྲོབ་པར་གཅེས། །དངོས་སམ་
བརྒྱད་པས་གཞན་ལ་པན་བདེ་དང་། །རང་གི་ཕུགས་དོན་སྒྲན་པའི་གནས་གང་
ཡིན། །སྒྲང་བྱའི་གནས་ཏེ་ལྗོག་པ་དོར་བྱའི་གནས། །འདི་དག་ནང་དོན་རིག་པའི་
ནང་གསལ་བཞིན། །ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་འགྱུར་རམ། །སྤྱག་
བསྐྱལ་འབྱུང་བའི་གནས་ཀྱན་དོར་བྱ་སྟེ། །མི་དགའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤ་
རགས་ཀྱན། །དོར་བྱ་དངོས་ཡིན་དེ་ལས་ལྗོག་པ་སྟེ། །དགོ་བའི་ལས་དང་རྣམ་
བྱང་ཡོན་ཏན་དག། །སྒྲང་བྱ་དངོས་ཡིན་དེ་གཉིས་སྤ་རགས་རྣམས། །མ་ནོར་མ་
འབྲས་འབྱེད་པས་སྤང་སྒྲང་གིས། །ལམ་ཕྱོགས་བརྟན་པ་རྣམ་ཐོལ་དོན་གཉིར་
ཕུལ། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ནས། །གསུངས་པའི་སྟོང་པོ་སྤ་རགས་
རིགས་བསྐྱུས་ན། །དགོ་དང་མི་དགོ་གཉིས་འདུས་ཤེས་བྱས་ནས། །སྤང་སྒྲང་བྱ་
བར་སྟོང་སྟོབས་སྒྲིམས་པར་མཛོད། །རྒྱལ་སྤས་སྟོད་ལས་དགོ་བའི་ཆོས་སྟེད་
ཀྱི། །རྒྱལ་ཁྲིམས་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་རྒྱལ་བཞིན་དུ། །བསྐྱང་བར་བསྐྱབ་པ་
རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་བ་འདི། །རྒྱལ་སྤས་ཀྱན་གྱིས་གདམས་པའི་མཐེལ་དུ་བཟུང་། །འདི་
ཉིད་རྩ་བ་པ་རོལ་བྱིན་དུག་གི། །ཡལ་འདབ་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་མཛད་ཐེག་ཆེན་
ཕུགས། །རྩ་བ་བྲལ་བའི་མཐོ་བསྐྱབ་ཅལ་གཏམ་དག། །མགོ་མཐུག་ལོག་པས་ཐེག་
ཆེན་མགོ་རུལ་དངོས། །འདོད་དོན་འཆོལ་བྱིར་ལུས་ཀྱི་གོམ་འགྲོས་དག། །རི་ཅམ་
བསྟེགས་པ་དེ་ཅམ་ངལ་བའི་མཐའ། །སྒྲང་དོར་བྱ་བར་རྣམ་དཔྱད་གོམ་འགྲོས་
དག། །རི་ཅམ་སྟེན་པ་དེ་ཅམ་དོན་ཆེན་འཛོལ། །ལུས་ངག་སྟོང་བ་བདུན་པོ་ཆོས་
ཁྲིམས་དང་། །རྒྱལ་ཁྲིམས་གཉིས་ཀས་རི་ལྟར་བཅས་པ་བཞིན། །གཞུང་འབངས་

སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་མཁས་འཁྱར་ཅན། །ཇི་བཞིན་བསྐྱར་ན་མི་གོ་དེ་ནས་ཆོད། །ཁྱད་
པར་བརྒྱུ་སེམས་གཞོད་སེམས་ལོག་ལྟ་གསུམ། །ཉེས་སྤྱིག་ཆེ་ཡང་དོན་ལ་
ཁྲིམས་བཟོ་དགལ། །རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལས་བཀག་པ་དམ་ཆེ་བས། །ཐེག་ཆེན་ཆོས་
སྤྱི་འདོད་ན་དེ་གསུམ་སྤྱོད་ས། །འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཡིད་དུ་རབ་བརྒྱག་
པས། །ཐོབ་པར་རེ་བ་ཡིད་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་ཏེ། །བརྒྱུ་ཆགས་སེམས་ཀྱི་འཆར་
སྐྱོར་གང་ཤར་བ། །བརྒྱུ་སེམས་ཞེས་བྱ་ནང་གི་བསོད་ཉམས་རྒྱ། །གཞན་ལ་
འཆེ་བའི་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་ཆོགས་པ། །རྒྱུ་པར་འབྲུགས་པས་འཁོར་དུ་བྱུག་པ་
སྤྱོད། །གཞོད་སེམས་ཞེས་བྱ་འབྲུག་ལོང་ཀུན་ཀྱི་རྒྱ། །ཉེས་དམིགས་མང་བས་སྤྱོད་
བར་བསྐྱར་བཅུགས་དགོས། །ལས་འབྲས་དང་ནི་མཆོག་གསུམ་འདི་བྱི་
སོགས། །མཐའ་གཅིག་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟ་སྤྱོད། །བསགས་པའི་ལེགས་
ཆོགས་མཐའ་དག་རྒྱན་གཅོད་པས། །སྤྱོད་ཅིག་ཅམ་ཡང་དེའི་རྗེས་སྤྱོད་པ་
སྤྱོད་ས། །ལེགས་ཆོགས་གཞི་རྩ་དང་དང་རྩ་ཁྲིམས་དང་། །ཐོས་དང་གཏོང་བ་
ངོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་གཉིས། །ཤེས་རབ་དང་བཅས་འཕགས་པའི་ཞོར་བདུན་སྤྱོད། །ཐར་
པའི་ལམ་བཟང་བཟོད་པའི་ལམ་རྒྱགས་མཆོག། །རང་ལ་རྗེ་ཅམ་སྤྱོད་པ་དེ་ཅམ་
དུ། །བྱི་ཡི་དཔལ་འབྱོར་འོབས་ཀྱིས་འདུས་པ་དང་། །ཆོས་དང་ཤེས་རིག་འདོད་
རྒྱའི་གཏོར་རྒྱར་པས། །མཁས་པར་འདོད་རྒྱུས་འདི་བདུན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
བཞིན་
བྱུང་ས། །དད་དང་བྱ་བ་བཅོམ་འབྲས་ཉིང་རེ་འཛིན། །ཤེས་རབ་ལྟ་འདིས་མི་
དགའི་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། །དགའ་བཅུ་རྒྱུ་ཆེན་བསྐྱབ་ལ་དབང་བྱེད་པས། །རྒྱུ་
བྱང་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་རྒྱུ་དུ་སྤྱོད་ས། །ལས་འབྲས་དང་ནི་བདེན་བཞིན་སྤྱོད་དོར་
དང་། །སྤྱོད་པ་ལུལ་གནས་རྒྱུ་མི་བསྐྱར་ཡིད་ཆེས་དང་། །ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་
དང་བའི་དད་པ་སྤྱོད། །དེ་དོན་བསྐྱབ་པར་མཛོན་འདོད་དད་པ་གསུམ། །དགའ་ཆོས་

ཀུན་གྱི་སྟེ་ཤེས་དམ་པ་སྟེ། །རབ་སྐྱབ་རྟོག་གའི་བཤད་གཡམ་གང་ལའང་། །མ་
ཚོངས་སྤྱང་སྟོབས་སྤྱེད་ཅིག་སྟོ་གསལ་ཆོགས། །ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ལེགས་
ཆོགས་བསྐྱབས་ཟིན་ནམས། །མ་བཟེད་གསར་བསྐྱབ་འཕེལ་ཞིང་སེམས་ཆོད་
རྟ། །གཙུ་བྱེད་སྐབ་ནི་བླ་པའི་དབང་པོ་སྟེ། །སྟོང་གཡེང་མ་ཞོར་བླ་སྟོབས་སྟེལ་
བར་གཅེས། །དགེ་ཆོགས་བསྐྱབ་ལ་སྟོ་བས་བཙོན་འགྲུས་ཏེ། །ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་
བར་ངལ་བར་མི་འཛེམས་པར། །དཀའ་ཐུབ་སྟོད་ལ་མི་ཁྱམ་ལམ་གྱི་
གནས། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བཙོན་འགྲུས་གསུམ་པོ་དག། །བསམ་པ་རྒྱ་ཆའི་གོ་
ཆའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། །སྤྱང་སྟོབས་བརྟན་པའི་མི་རྟོག་བཙོན་འགྲུས་ཏེ། །ལེགས་
ཆོགས་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའི་ཤིང་རྟ་བཅས། །ཡུལ་དུ་སྦྱེན་པར་སྐྱལ་ལྷག་འདི་
བྱངས་ཤིག། །དགེ་བའི་སེམས་གྱི་དམིགས་ནམ་མི་གཡོ་བར། །རྒྱན་སྦྱོང་ཆོད་པ་
གཙོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། །ཤེས་རབ་བརྟན་ཅིང་ལས་རྒྱང་སྟེལ་བ་ལ། །མཆོག་ཏུ་
བསྐྱགས་པས་དེ་དོན་བསྟེན་པར་གྱིས། །སྤྱང་དོར་མ་འཕྲེས་འབྱེད་པ་ཤེས་རབ་
སྟེ། །ཆེ་དང་གསལ་དང་ཟབ་དང་སྤྱར་བ་ཡི། །ཤེས་རབ་བཞི་ནི་གཏན་མཁུན་
བསྐྱབ་པའི་མིག། །རྩར་ཆོལ་མི་རྩྭགས་མཁས་དང་རང་དབང་རྒྱན། །ཐོས་དང་
བསམ་དང་སྟོམ་ལས་བྱང་བ་ཡིས། །ཉེས་ཀུན་ཙ་བ་གཙོད་པའི་རལ་གྱི་སྟེ། །སྤྱང་
བཙོན་ཐམས་ཅད་འདི་དག་འཕེལ་སྤྱད་དུ། །སྟོ་གསུམ་ཀུན་ནས་འབད་པ་རབ་སྤྱེད་
ཅིག། །གོང་སྟོས་འཕགས་ལོར་བདུན་ལས་རྩལ་ཁྲིམས་ནི། །མི་དགེ་བཙུ་པོའི་རྒྱ་
ལས་མི་འདའ་བར། །སོ་ཐར་དང་ནི་བྱང་སྟོམ་གསང་སྤྱགས་སྟོམ། །རང་གིས་རི་
ལྟར་ཁས་སྤངས་དེ་བཞིན་དུ། །བཅས་མཆོམས་མིག་འགྲུས་ལྟར་སྤྱང་དམ་པའི་
རྒྱན། །དགེ་བཙུའི་ལོ་རྟོག་འཕེལ་བའི་ཞིང་གཤེན་དང་། །མཐོ་རིས་སྟོག་དབང་མི་
ཆད་ཐར་ལམ་དུ། །བཟོད་པར་ལུས་སྟོབས་བརྟན་པས་དམ་པོར་བྱངས། །གཏོང་

བ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དག་ཅ་སོགས། །རང་རང་ཇི་ལྟར་ཅུས་པ་དེ་ལྟར་
 འབྲངས། །བསོད་ནམས་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་གཞི་གཅིག་ཟུ། །ཀུན་ཡིད་སྐོང་
 བའི་དོན་དུ་བསྐབ་པར་གྱིས། །ཐུན་མོང་རིག་གནས་ཐུན་མེན་ནང་དོན་
 རིག་། །གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་ཐོས་པས་བྱུག་པ་ནི། །རང་གཞན་དོན་ཆེན་སྐྱབ་
 བའི་སྦྱོན་མེ་སྟེ། །མཁས་པར་འདོད་ན་འདི་ཉིད་གནད་དུ་སོབ། །རང་དང་རང་གི་
 ཆོས་ལ་བརྟེན་སྤང་གིས། །ཉེས་སྤྱོད་འཛེམས་པ་ངོ་ཆ་མེས་པ་དང་། །གཞན་དང་
 གཞན་གྱི་ཆོས་ལ་གྲུས་བརྟེན་ཡིས། །ཉེས་སྤྱོད་འཛེམས་པ་ཁྲིལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་
 བ། །སྒོམ་པའི་གོས་དང་ཁྲིམས་གྱི་ལུགས་རི་སྟེ། །འདི་གཉིས་ལྟོད་ན་སྤང་གི་ལུག་
 ལྷ་དུ། །ཞོར་བ་ཇི་བཞིན་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་འབྲེ། །ཆང་མས་འདི་གཉིས་རྒྱན་
 དུ་གཟབ་མཆོར་སྟེན། །བདག་གཞན་པན་ཚུན་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ། །སྡོ་
 སེར་ལྟ་བུ་འབྲེལ་མེད་སོ་སོར་མིན། །བདེ་དང་སྤྱུག་བསྐལ་ཇི་སྟེད་མཆིས་གྱུར་
 གྱང་། །བདག་གཞན་པན་ཚུན་སྟོས་ལས་བྱུབ་པ་སྟེ། །སོ་སོའི་བདེ་སྤྱུག་ཐུན་མེན་
 རྒྱ་རྒྱུས་ནི། །སོ་སོས་བྱས་པ་ཉིད་ལས་བྱུབ་མོད་ཀྱི། །འབྲེལ་རྒྱུན་གཞན་ལས་
 སྟོས་ནས་འབྲུང་བ་སྟེ། །སོ་སོ་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་དུལ་ཅམ་མེད། །བདེ་དང་སྤྱུག་
 བསྐལ་དག་གྱང་པན་ཚུན་དུ། །སྟོས་ནས་བྱུབ་པ་ཆ་གང་སྤྱུག་བསྐལ་
 བཞིན། །འདོད་དང་མི་འདོད་དག་གྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཞིམ་དང་མི་ཞིམ་དག་གྱང་དེ་
 བཞིན་ནོ། །དག་གཉེན་དག་གྱང་དེ་བཞིན་སྟོས་བྱུབ་སྟེ། །སོ་སོས་ཡིད་ལ་བྱེད་
 ཚུལ་ཉིད་ལ་རག་། །ཡིད་བྱེད་དག་གྱང་རྣམ་རྟོག་གཞན་དབང་སྟེ། །རྣམ་རྟོག་དག་
 གྱང་བལ་པ་ངོ་བཞིན་དུ། །པན་ཚུན་འཛིངས་པས་ཤུགས་རྒྱུན་ཆེ་རུང་གིས། །ཡིད་
 གྱི་དབྱང་ཐག་པན་ཚུན་འདེབས་རེས་བྱེད། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་ཅ་བཤེས་བྱའི་
 གནས། །འཆིང་བྱེད་ཀུན་གྱི་ཅ་བཤང་དེ་ཉིད་དེ། །སྒོ་སྒོས་ཡོད་ན་འདི་ཉིད་འཐབ་

བྱར་བྱངས། །སྤ་བའི་ནམ་རྟོག་རྒྱུད་སྤྱད་ལས་བྱངས་པའི། །ནམ་རྟོག་ཚུ་ལས་ཚུ་
བྱར་ཇི་བཞིན་ཏེ། །པན་ཚུན་འཛིངས་པས་དགོ་སྤྱིག་ལས་སྤ་ཆོགས། །པལ་ཆེར་
རྟོག་གའི་ལས་ལ་བབ་ཀྱིས་གཞོལ། །དེ་དག་པན་ཚུན་སྤོས་བྱུབ་ལ་དབྱུད་
ན། །བདེ་སྤྱག་སོ་སོར་ཞེན་པ་ལོག་སྤྱར་ནས། །བདེ་བའི་འབྱུང་ཁུངས་གང་ཡིན་
ངོ་འཛོད་དང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱེན་ཤེས་པར་འགྱུར། །བདེ་སྤྱག་སྤོས་
བྱུབ་རང་བཞིན་ཤེས་སྤྱར་ན། །རང་གཅེས་འགོག་ཅིང་གཞན་པན་བསམ་པ་
འཕེལ། །དེ་ལས་གཞན་གཅེས་འཛིན་པ་འཕེལ་འགྱུར་བས། །ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་
གནས་དེ་རྟེན་པར་འགྱུར། །ཐོག་མ་མེད་ནས་རང་གཅེས་དབང་གིས་ནི། །རང་
དོན་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བརྟག་པ་ཡིས། །དེ་དོན་བསྐྱབ་པར་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་
དང་། །སྤོག་དབང་ཚུན་ཡང་གངས་མེད་བཏང་ཐེན་ན། །རང་དོན་བརྟེན་དང་རྟེན་
འགྱུར་ཅི་ཞིག་འདུག །ལེགས་པར་དཔྱོད་དང་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ཡིན་ན། །གཞན་
པན་བསམ་པས་དགོ་གསོག་ཆེ་རྒྱང་གིས། །དེང་ཡང་བདེ་སྤྱང་ཆེ་རྒྱང་ཁྱད་པར་
འབྱུང་། །རང་གཅེས་འགོག་ལ་སྤྱིང་སྤོབས་སྤྱེད་པ་དང་། །གཞན་པན་བསྐྱབ་ལ་
ཁུམ་པ་མེད་པ་ཡིས། །ཆོས་དང་ཤེས་རིག་གང་དང་གང་སྤྱངས་ཀྱང་། །རང་གཞན་
དོན་ཆེན་འབྱུང་བའི་དཔལ་དུ་ཤར། །རང་དོན་ཞོར་ལ་འབྱུང་བ་སྤྱོད་བས་བྱུབ། །ཇི་
ཅམ་བཀག་ཀྱང་མི་སྤོག་སྤྱར་འཆང་འགྱུར། །གཞན་གཅེས་འབད་པས་སྤྱུབ་ཀྱང་
མི་སྤྱེ་ཞིང་། །སྤྱེས་ཀྱང་རང་གཅེས་ཤུགས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་འཛོར། །དགྲ་ཡི་དྲངས་
མ་རང་གཅེས་འཁོར་བཅས་དེ། །རྟག་པར་རང་ལ་འཆོ་བ་འབའ་ཞིག་བྱེད། །ལེགས་
པ་བསྐྱབས་ནས་གཞན་གཅེས་འཛིན་པ་ནི། །རང་གི་པན་བདེ་མཐའ་དག་དེ་ཡིས་
བསྐྱབ། །དགྲ་གཉེན་སྤོགས་རིས་འབྱེད་ན་དེ་གཉིས་འབྱེད། །དགྲ་འཛིང་གཉེན་
སྤྱོད་བྱེད་ན་དེ་ལ་བྱོས། །དགྲ་འཛིང་གཉེན་སྤྱོད་ང་མཁས་ཁོ་མཁས་

ནམས། །གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་བའི་དག་གཉིན་མཆོན་འཛིན་ཅེས། །དག་རོ་མ་
ཤེས་གཉིན་མགོ་བརྒྱངས་པ་དེ། །ནག་ཉེས་ལ་ཡོགས་ཐམས་ཅད་རང་ལ་
འཁོར། །ནང་དག་བརྟལ་བཞིན་ཕྱི་དག་བྱམས་སྦྱང་ནི། །དག་ཡི་ཅ་ལག་གཞོམ་
པའི་དཔའ་མོ་ཡིན། །ཐམས་ཅད་གཏན་བདེར་འདུན་པ་གཅིག་གྱུར་ནའང་། །གཏན་
བདེ་སྐྱབ་ལུགས་མ་ཤེས་ཤེས་གྱུར་ཁྱང་། །ཕྱ་རགས་ནང་གསེས་སྦྱངས་པའི་
གཞན་དབང་གིས། །འབྲུ་སྤིན་ཚུན་ཡང་བདེ་དོན་རྟག་གིས་ཡང་། །ཐམས་ཅད་
བདེ་བས་མོངས་པ་འདི་ལ་སྟོས། །མཁས་དང་མི་མཁས་འབྲོན་དང་མི་འབྲོན་
དང་། །ཁྲོད་དང་མི་ཁྲོད་ཐམས་ཅད་འགྲོ་ཡུལ་མཐར། །ཐུན་ནག་སྐྱག་པོས་
འཐིབས་པ་གཅིག་གྱུར་ན། །དེ་ཆེ་སྐྱབས་ནི་མཆོག་གསུམ་ཉག་ཅིག་སྟེ། །ལུགས་
བདེ་འདོད་ན་དེ་ཉིད་གཙུག་བསྟེན་ནས། །དེ་ཡིས་ལམ་སྟོན་རི་བཞིན་སྐྱབ་པ་
དང་། །བསྐྱབ་བྱ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱངས་ཏེ་དག་བཅུའི་སྟོབས། །སྟེལ་བ་རང་གཞན་
དོན་ཆེན་དེ་ལས་འབྱུང་། །དབང་ལུང་མན་ངག་གནད་དུ་སྦྱིན་མིན་ནི། །དེ་ཡི་དམ་
ཆོག་རི་བཞིན་བསྐྱངས་མིན་ཏེ། །དམ་ཆོག་གཏིང་རུལ་རི་ཅེར་འཁོར་ནམས་
ཀྱིས། །དུག་ཚུ་རི་སྤྲད་སིང་སིང་ཁབ་བྱས་ན། །དུག་སེལ་བྱ་བར་ཚུ་སྐྱག་གཙང་
སེལ་དགོས། །ཁྱད་པར་གཡོ་ཅན་གཏིང་གནག་རི་སྟེད་པས། །ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་
བསྐྱབ་ལ་ཆེས་མཁས་ན། །དབང་ལུང་ཟབ་ཁྲིད་ཅ་བ་ཅིས་མི་རུལ། །དྲི་མེད་བརྟན་
བ་དམ་སྦྱིབ་སྐྱགས་པ་སྟེ། །ཅང་ཤེས་རྟ་ལ་རྩ་ཆེས་མནར་བ་བཞིན། །སྐྱབ་པའི་
ས་ཕྱོད་དཔེན་པས་འབྲས་གྱུར་ནས། །སེམས་རྒྱུད་སྦྱངས་ཞེན་རེངས་པོས་དུས་
འདའ་བས། །ནམ་དག་སྐྱབས་དང་སྐྱབས་མིན་མ་ཕྱེད་པས། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་
པལ་ཆེར་ལམ་གོལ་གྱུར། །དེ་ཡིས་བསྐྱབས་པའི་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་དག། །ཤུན་
སྐྱགས་བཟས་བཞིན་རོ་མཆོག་ཅི་ཞིག་རྟེད། །ཁྲོགས་བཅོལ་ལྷ་དང་འདྲེ་ཡིན་མི་

ཆེས་པས། །འབྲུལ་གྲོགས་ཆེ་དང་ནོར་སྤྱོན་སྤྱར་ལུགས་སུ། །བསྟན་དེ་སློག་བ་
བ་ལ་སློག་བཅོལ་དེ། །རང་ལུང་རང་གིས་མ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་གྲུག། །གཞུང་ལུགས་
གོ་རྒྱ་གཅོད་པའི་མཁས་ཉམས་ཀྱིས། །གཞུང་དོན་སྟོང་པའི་ལུགས་ཅ་མ་ཆོད་
པས། །ཐུབ་བསྟན་བམ་ཟེའི་ལུགས་ལྟར་འཛིན་པ་དག། །ཐུབ་བསྟན་གཟུགས་
བརྟན་སྤེལ་པའི་སྤྱར་ལེན་ཅམ། །བྱད་པར་ཐེག་ཆེན་བསྟན་འདིའི་བབ་པ་དང་། །རྒྱ་
ཆེའི་ལམ་དག་སྤྱང་ཐོག་འབབས་དགོས་ཀྱི། །ཆོག་ཆོགས་བསྐྱགས་པ་ཤེལ་སྟོམ་
མོག་མོག་བཞིན། །བཤད་པས་འགམ་ཅུ་ལྟར་བའི་རྒྱ་ཅམ་བད། །རྒྱད་དང་མ་
འབྲས་ཐོས་མང་བཤད་སྤྱང་གིས། །གཞུང་བརྒྱ་སྤྱོད་པ་དོན་ཐོག་མི་འཁྱོལ་ན། །ཅེ་
མོར་མ་གཡངས་ཅ་བ་འཆོལ་སྤྱབ་གཅེས། །ལུང་གི་བསྟན་པ་མཐོ་ལ་འབྱམས་
གྲས་ཀྱང་། །རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་དམའ་ལ་ཆེ་བ་བས། །བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་
སྟོང་པར་འབྲེལ་གས་ཀྱིས། །ལུང་གི་བསྟན་པ་སྤྱོགས་རིས་རྒྱང་བྱས་བསྟོད། །ཐོས་
པ་བཅའ་བའི་རིགས་པའི་མཆོན་རྟོན་ཡང་། །རང་ལྟ་འགོང་པོར་འབེགས་པར་མི་
ཁུས་པར། །པ་རིའི་རྟོག་གའི་བྲག་ཏུ་འབབས་རེས་དེ། །ཐོས་དོན་ཉམས་སྤྱངས་
གནད་ཏུ་ངེ་ལྟར་སྤིན། །

ཡང་སྤྱས་པ། །ཆོས་བྱེད་སེམས་ནང་སྤྱབས་འགྲོ་གོམས་བྱས་ཀྱང་། །དེ་
ཡི་བསྐྱབ་བྱ་ངེ་བཞིན་མ་བསྐྱངས་ན། །བ་སྤང་མིད་པ་བཅའ་བས་རྒྱགས་མིན་
བཞིན། །བསྐྱབ་བྱའི་གནས་ལ་མ་ཆོངས་རྟག་སྤངས་ཤིག། །བདེ་ནས་བདེ་བར་
འགྲོ་འདོད་ཁས་འཆེས་དག། །དགེ་བཅུའི་ལམ་ནས་ཐོས་རྒྱར་མ་བསྐྱེད་ན། །ཆོང་
ཅ་དབུལ་བས་ཁེ་སྟོབ་ཆེ་འདོད་བཞིན། །དེ་བས་བསྐྱབ་གསུམ་ཉམས་བཞེས་
རྟག་འབྱངས་མཛོད། །དེས་འབྱང་བསམ་པ་ཆོག་རྒྱར་རྟག་བསམ་ཀྱང་། །བདེན་
བཞིའི་གནས་ལུགས་ངེ་བཞིན་མ་བསྟོམས་ན། །ཀྱང་ལག་བཞི་ཆག་རྟ་པོ་བཞོན་

བ་བཞིན། །ཐར་པའི་ལམ་ཕྱོགས་ཟེན་པ་ག་ལ་མིད། སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱི་བསྐྱོམ་
 བ་བསྐྱངས་ན་ཡང་། །ཡན་ལག་བདུན་པའི་ཆོགས་སྐྱབ་མ་འབད་ན། །གཞོག་
 སྟོ་ཆག་པའི་ཆོད་པོ་གནམ་འཕྱར་བཞིན། །སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་བྱ་ལམ་རིམ་
 ཕྱོད། །སྟན་ཐོག་སྟོང་རྗེའི་སེམས་ལ་གོམས་བྱས་ཀྱང་། །ཕྱི་རོལ་གཞན་པན་
 ལག་ཏུ་མ་སྦངས་ན། །གདན་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱངས་ཚུ་ཅེད་མི་འཕེར་བཞིན། །ལྷག་
 བསམ་དོན་ཐོག་སྤྱིན་པ་རིམ་འབྱུང་། །དེ་ཉིད་མེད་པར་བྱང་ཚུབ་སེམས་སྤྱངས་
 ཀྱང་། །ཕྱིན་དུག་ལག་ལེན་གནད་དུ་མ་སོང་ན། །རྐང་བརྟམས་འགྲོ་འདོད་སེམས་
 ལ་རེངས་པ་བཞིན། །བྱང་ཚུབ་བསྐྱབ་པའི་མདུན་ལམ་རིམ་ཉིད། །ཆོ་ག་སྦངས་
 བས་སེམས་བསྐྱེད་ཁུལ་དེ་ཡང་། །བྱང་སྤྱོམ་ཁྱིམས་ལ་ཆོངས་གཉིད་མ་སངས་
 ཅ། །རྒྱལ་ཁྱིམས་མི་ཤེས་རྒྱལ་མིད་སྟོང་འདོད་བཞིན། །ཁྱིམས་ཉེས་མང་བས་
 བཙོན་ཁང་ཆེད་བསྐྱོད་དངོས། །མཐའ་དག་དོ་རྗེ་ཐེག་པར་རྟག་བྲེལ་ཡང་། །དེ་
 ཡི་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་ལྡིང་ཆེ་བས། །རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་ཆོག་སྐྱམ་བཙའ་
 བ་རྣམས། །ཁེ་ལས་གྲོང་པོག་ཆེ་བ་མ་ཆོར་ཏམ། །ཐུན་མོང་ལམ་སྟོང་མང་གཞིར་
 མ་བཏིངས་པར། །ཐུན་མེན་ཐེག་པའི་ཁང་བཟང་བཅིག་འདོད་དེ། །ཆོངས་ཤིང་
 ཁེངས་མཐོའི་རང་མཆོང་དེ་བས་ན། །མཁས་ཁུར་ཅན་གྱིས་བྱད་གསོད་འདི་ཀོ་
 ཅི། །བག་ཆགས་བཟང་བར་དེགས་ཀྱང་དམ་ཆོག་དང་། །འགལ་བའི་ཉེས་པ་
 ཐོག་འབབ་དཔོན་སྟོབ་དག །དམ་སྤྱིབ་ཆེན་གསང་སྤྲུགས་དོན་མི་འགྲུབ། །སྤྱིག་
 ལས་དམ་འགལ་ཆབས་ཆེར་མ་གསུངས་སམ། །མཛེན་དུ་ཐོག་པས་དཔའ་པོ་
 མལ་ལྟང་བཞིན། །དམ་སྤྱིབ་མནར་ན་གསང་སྤྲུགས་ཟབ་ཀྱང་ཅི། །དེ་བས་རྒྱ་ཡི་
 ཐེག་པའི་ཉམས་ལེན་དག །འབད་བཙོན་བརྟས་ན་དོན་ཆེན་དེ་ཡིས་འགྲུབ། །རྒྱ་
 འབྲས་གོ་རིམ་བསྐྱོག་ནས་བསྐྱབས་པ་དེས། །རྒྱ་འབྲས་གནས་ལ་སྐྱར་འདེབས་

མི་འགྱུར་རམ། །དམ་ཚིག་འགལ་མིན་གྱ་ཚོམ་སྤྱད་པ་དེས། །དྲི་ཐེ་འཆར་ལ་བྱད་
གསོད་ཅིས་མི་འགྱུར། །ལེགས་པར་སོམས་དང་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ཡིན་ན། །སྟག་
གིས་མཚོང་སར་ཕྱ་མོས་མཚོངས་པོད་དམ། །སྤྱང་ཁམས་ཆེ་བས་གོ་རིམས་ལོག་
སྤྱབ་དག །རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་བྱད་གསོད་དེ་ལྟག་ཅི། །བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ཡིད་ལ་
བསམས་ཅ་ན། །འདི་ལྟར་ཡིད་ལ་འགོག་མེད་འཆར་བ་འདི། །ཁ་ནས་བཀག་གྱང་
སྒྲ་ནས་ཤོར་བས་ན། །རྟོག་ཞིབ་འདོད་ན་ལུང་རིགས་དབང་པོར་མཛོད། །

༡༡། ཁང་རག་གི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཆེར་བསྟན་པ་འགོ་
བ་མིའི་སློག་སྐྱབས་ཞེས་བྱ་བ།

སྒྲེང་བརྗོད།

༡༣། །ད་ལམ་ཆང་རག་དང་ཐ་མག་གི་ཉེས་དམིགས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་འགྲོ་བ་
མིའི་སློབ་སྦྱངས་ཞེས་པའི་དེབ་ཆུང་འདི་འགྲེམས་སྤེལ་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
མཐའ་ཡས་པའི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་འགའ་ཞིག་ཞུ་ན། དེར་དུས་རང་རེ་བོད་ཕྱི་ནང་
གཉིས་སུ་མིག་སྦྱོང་ངན་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་ངན་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ནས། ཆང་
རག་དང་ཐ་མག་རིགས་འདྲ་མིན་གྱིས་སོ་སོའི་མི་ཆེ་པམ་ཉེས་བཏང་དང་གཏང་
རྒྱའི་བྱ་ངན་ཁྲབ་བརྒྱལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་དེ་ལས་འགོག་སྤང་མ་ཐུབ་ན། སོ་སོའི་
མི་ཆེ་པམ་ཉེས་ཤོར་བ་མ་ཟད། མི་རིགས་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་བརྒྱག་པ་དང་། མི་རིགས་
ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་དང་མི་རིགས་ཀྱི་བྱ་བ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་གང་ཅིར་གྱི་སྤྱི་ནད་
གཞིས་ཁྲབ་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱད་ཆག་གཅིག་ཐོག་གཉིས་བཅེགས་ཡོང་རྒྱུར་མཐོང་
ཆོས་ལྟར་ཡིན་ན། དེས་མ་བཟོད་ནས་ཨ་རིའི་སྤྱན་པ་སྤྱི་རི་ཁར་འཛིན་མཆོག་དང་།
འཕྲོས་མོལ་བྱུང་དོན་དུ་ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཟུར་ཡོད་ལྟར། ཡགོང་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་
ཆེན་པོས་སྤར་ཕ་ཁར་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སྟོལ་སྤྱབས་ཁོང་གིས་ཆོགས་ཡོངས་
སུ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བའི་མ་ཟེན་དེ་ཉིད་བོད་ཡིག་ཐོག་པལ་བསྐྱར་དང་དེའི་
ཁ་སྤོན་དུ་ནང་ཆོས་ནས་བྲངས་ཏེ་དེབ་ཆུང་ཞིག་བཟོ་རྒྱུར་གཉིས་མོས་བྱུང་བས།
ཁོང་གིས་བོད་མིའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་འཁུར་བཞེས་པར་སྤྲོད་ཐག་
པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་དེབ་བྲངས་ཉིས་ཁྲི་ཐམས་པ་འགྲེམས་
སྤེལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ན། ལྷགས་ལྷོག་གནང་མཁན་སུ་ཐད་ནས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་
རྟོགས་པར་བྱས་ནས་སྤང་བྲང་མ་འཛོལ་བར་རང་ཉིད་ཀྱིས་དང་དུ་བྲངས་པ་དང་

པོད་བཙུ་གཉིས་པ། ཤེས་ཡོན། བསྐྱབ་བྱ། སྤྱང་ཚེ།

གཞན་ལ་འང་སྒྲུང་དོར་གོ་བསྐྱོན་གནང་ན། མི་རིགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་དཔེ་མེད་
ཀྱི་པན་སྐབས་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་དང་རེ་སྐྱལ་ཞུ་ཡི་ཡོད།

ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱིང་བསྒྲུབ།

སྤྱི་རིམ་ཁར་འཛིན་མཆོག་སྟོན་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ས་ཡ་ཤིང་གོན་དུ་སྟོན་པའི་མཚོ་
སྟོབ་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་པ་དང་། དེང་སྐབས་རྒྱ་སར་བཞུགས་ཡོད། རྒྱ་ས་སྟོན་
ཅིས་ཁར་དུ་ཐུག་ཤིང་མཚོ་བའི་ནད་གཞིའི་སྟོན་ལ་རྒྱ་བ་བདུན་ཙམ་ཉམས་ཞིབ་
གནང་བ་དང་རང་གཞུང་འཕྲོད་བསྟེན་སྟོན་ཁར་གི་བྱུག་ལས་དང་འབྲེལ་བྱ་གར་
སྟོན་སྟོན་གཞིས་ཆགས་ཁག་ལ་འཕྲོད་བསྟེན་ཀྱི་སྟོབ་སྟོན་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཐེངས་
མང་གནང་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་བརྒྱད་ཙམ་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ལ་གསུམ་བསམ་
ཉམས་བཞེས་གནང་བ་རེད། ད་ལམ་དེབ་རྒྱུང་འདིའི་འགྲོ་སྤང་ཆེད་ཨ་སྟོར་ཆེག་
སྟོང་ཐམ་པ་གསོལ་སྟེལ་གནང་བ་ལྟར། རིགས་སྟོབ་ལོ་རྒྱུ་བ་སྟོན་བཟང་ཆོས་འཕེལ་
ཀྱིས་ཐེན་ཐེན་བྱས་ཏེ་བོད་ཡིག་དུ་པལ་སྦྱར་གནང་བ་བཅས་ལ་བརྟེན། དེབ་འདི་
འབྲེལ་སྟེལ་བྱ་རྒྱ་ལེགས་འབྲིགས་བྱུང་བས་སྟོན་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་སྤྱི་རིམ་ཆོག་ལ་
དམིགས་བསམ་ཀྱིས་ཡང་བསྐྱར་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཁོང་གིས་མཐར་དོན་
སྟོན་ཆོག་དུ་ལས་དོན་འདི་བརྒྱད་ཆང་མས་འཕྲོད་བསྟེན་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཐེན་
པ་ལས་བོད་པས་གཙོ་བྱས་འགྲོ་བ་མི་ཆང་མའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བའི་
རེ་བ་དང་། གཞུགས་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཡག་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སེམས་ཀྱི་
འཕྲོད་བསྟེན་ཡང་གོང་འཕེལ་བྱིན་ནས་མཐར་བོད་མི་དང་འགྲོ་བ་མི་ཐམས་ཅད་
ཞི་བདེ་དང་། འདོད་རྒྱུང་ཆོག་ཤིས་ཀྱིས་འཆོ་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་
པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། བོད་ཡུལ་རང་དབང་ས་བརྟན་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཞིག་
ལྷུང་དུ་འཛུགས་སྟོན་བྱུང་བའི་ཤིས་སྟོན་གཏིང་ཟབ་གནང་སྤང་བ་དེ། དེ་བཞིན་དུ་

འགྲུབ་པར་ཀླན་གྱིས་ཐུགས་སློན་ཡོད་པར་འཆ་ལ། དེ་བ་ཅུང་འདི་རིགས་སློབ་ཡིག་
ཆང་ནས་རིན་མེད་དུ་བྱུང་བྱེད་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ན། སྤད་ཕྱིན་སྤྱི་དཔར་སྤྱན་གནང་
ནའང་དགའ་བསུ་ལས་དགག་བྱ་མེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༢ སྤྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ལ་རིགས་
སློབ་འགན་འཛིན་སློབ་ཐང་རྒྱ་མཆོས་ཕྱོགས་སྤྱི་གཞུང་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

ཆང་རག་གི་ཉིས་དམིགས་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པ།

ཆང་རག་གི་ཉིས་དམིགས་སྐྱོར་བྲིས་ཚུལ་འགོ་བརྒྱལ་པ་དང་། ལྷང་
བྱ་བ་ཡིན་པ་པ་བཟླ་འགྲུབ་ཅེས་པ་ཆང་རག་གིས་ན་ཆ་བཅོས་ཏེ་ལྷི་ལི་དང་ཅན་
ལྷི་སྐར་སོགས་སྤྱན་ཁང་ཆེ་ཁག་མང་པོར་བརྟག་དབྱེད་བཞིན་མཐར་ཆང་རག་
གིས་སློབ་རུལ་པ་དང་། མཆིན་པ་འཁུམས་ནས་རྩོམ་སྤྱང་ཆགས་ཟིན་ན་བཅོས་
སྤྱི་མེད་ལུགས་དང་རིང་མཐར་ཆེ་གཅིག་ཅེས་ལས་མི་བརྟན་པའི་སྐོར་མཐུན་པར་
གསུངས་ཏེ། སྤྱན་ཁང་གང་དུའང་ཉར་ཆགས་མ་བྱས་པར་བྱིར་སློག་པ་ལྟར། ད་
སར་འབྱོར་བྱུང་བས་འགོ་བསྐྱོད་ལྟ་ཅི་སྤྱི་བཟོད་དཀའ་བ་དང་། ཅུ་ཁོལ་ཅེས་
ལས་བཟའ་བརྟུང་མི་ཐུབ་པར་ཉིན་བཅོ་ལྔ་མཆོམས་ནས་གྲོངས་སོང་བ་དེ་མངོན་
སུམ་རྩོན་འཆར་གྱིར་སློད་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་སློན་དུའང་དེ་འདྲ་བ་དུ་མ་མཐོང་
བྱུང་བས། རང་གི་མི་ཆེ་རང་གིས་གཏོར་བཞིག་གཏོར་མཁན་ནི་ཆང་རག་ལས་
ཆབས་ཆེ་གཞན་མེད་པ་ར་འཕྲོད་འདིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བཟོ་རྒྱུ་ལ་ཏ་ཅང་རིངས་
པར་གྱུར་ཏོ། །

ཆང་རག་གི་ཉེས་དམིགས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་འགྲོ་བ་ མིའི་སློག་སྐྱབས་དངོས།

ཆང་རག་གི་ཉེས་དམིགས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་འགྲོ་བ་མིའི་སློག་སྐྱབས་
ཞེས་བྲ་བ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ངན་སྲོད་དར་བས་འགྲོ་བ་
མི་ཡི་རིགས། །འཕྱང་བར་སྲོར་བ་དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱིར། །ལེགས་སྲོད་སྟོན་
མཛད་ཡོངས་ལ་གྲུས་བརྟན་ནས། །སྤང་ཡུང་ངན་སྲོད་སྲོང་བར་སྟོངས་གྲོགས་
མཛོད། །རང་ལ་རང་གིས་གཅེས་པར་མི་གཟུང་བར། །རང་བཤྲག་བྱ་བའི་གཡང་
དུ་ཤོར་བ་དག །ལེགས་པར་སོམས་དང་ཁེ་གྲོང་མ་འཛོལ་བར། །མི་ཆའི་བདེན་
དོན་འཆོལ་བར་ལེགས་སྦྱིམས་ཀྱི། །དེ་ཡང་ཆན་རིག་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་
དང་། ལོ་འབྲུམ་སྤྱལ་དུ་མ་བཀྲལ་བའི་པ་རོལ་ན་ཆང་གི་ཉེས་དམིགས་རྒྱ་ཆེར་
བཤད་པ་དེ་ཉིད། དུས་རབས་དང་པོའི་ནང་དུ་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་སྤར་ཡང་
གསལ་བར་མཛད་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ་ལས་བྱུང་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་
ཉེ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས།

ཆན་རིག་ལས་བརྟུས་པའི་ཐ་མག་གི་ཉེས་དམིགས།

དང་པོ། ཆན་རིག་གི་གཞུང་ལས་བྱུང་བའི་སྙིང་བསྟུས་ནི། འཕྲོད་བསྟེན་
ལ་གཞོད་པའི་རྒྱུན་རྒྱུས་སྟོན་འགོག་ལས་དོན། གཟུགས་པོ་དང་སེམས་གཉིས་
བདེ་ཐང་དང་། སྟོབས་ཆེན་བཟོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་ཐབས་ལམ། དུ་བ་
སྟོན་ནག་ལྟར་འཕྱར་བ། ཐ་མག་འཐེན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་བ་འཕྲོ་བཤྲག་འགྲོ་བ་མ་
ཟད། དབྱགས་གཏོང་ལེན་དཀའ་བ། གྲིབ་སྟོན་དང་སྙིང་གི་ན་ཆ། སྟོ་བའི་ན་ཆ་

ཡང་བྱུང་བ་རེད། རྣ་ཚ་དེ་རིགས་ཀྱི་རྒྱུན་པས་དུས་མིན་མགྲོགས་པོ་འཆི་བ་ཡང་
མང་པོ་ཡོད། གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་བྱུང་ན་ཏེ་ཅང་ཆ་བས་ཆེན་དང་། ཐབས་སྤྱད་
གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཀྱང་གྲིས་ཤེས་བྱུང་། དེར་མ་ཟད་ཐ་མག་འཐེན་ལེན་བྱེད་པ་
འདི་སྤྱད་ལམ་རྩོམ་པོ་ཞིག་ཀྱང་རེད། རང་གི་ཁ་ནས་དྲི་ངན་བློ་བ། སོ་སེར་པོར་
འགྱུར་བ་དང་། མཚུབ་མོ་བཙོག་པ་ཆགས་པ། རྒྱུན་པ་ཡང་དྲི་ངན་བློ་བ་སོགས་
རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། །

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ རང་ཕྱན་ཚེས་རྒྱ་གར་གློ་ཕྱོགས་བགྲིས་ལྷན་པའི་དགོན་
པར་འཕྱོད་བཞེན་སློབ་སྦྱང་སྤེལ་བའི་སྐབས། མི་ཞིག་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཏེ་ལས་དགོས་
པ་ཞིག་བརྗོད་བྱུང་། ཁོང་གིས་གསུངས་གསལ། པོད་ནང་ཁོང་རང་གི་ཕྱོགས་པོ་
ཡག་ཤོས་དེས་ཉིན་ལྟར་ཐ་མག་སྐྱམ་རྒྱུ་ལྔ་རེ་འཐེན་པའི་ཉེར་ལེན་གྲིས་ཁོ་བ་
ལོ་རྒྱུང་རྒྱུང་ནས་འདས་གོངས་བྱིན་ལུགས་དང་། པོད་པའི་སྤྱི་མཐོང་ལམ་ལུགས་
ལྟར་ཁོང་གི་བྱུང་པོ་དུས་བྱུང་བའུབས་ནས་བྱ་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་སྐབས། ཁོ་པའི་སློབ་པའི་
ནང་ལོག་ནག་པོ་ནག་རྒྱུང་ཡིན་པ། ཁོང་རང་གིས་དངོས་སུ་གཟིགས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་རྒྱུང་འགྲོ་ལམ་གྱི་ནང་ལོག་ཀྱང་ནག་པོ་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་བྱུང་། དེ་
ནི་དངོས་འབྲེལ་བདེན་པ་ར་འཕྱོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། ཅ་བའི་ཐ་མག་གི་
དུ་བས་སློབ་དང་། རྒྱུང་འགྲོ་ལམ་གྱི་ནང་ནག་པོ་ཆགས་པ་ནི་མོ་ཤའི་དུ་བ་འགྲོ་
སའི་ལུགས་དོང་ནག་པོ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་རེད། ཐ་མག་འཐེན་རྒྱ་དེ་བཞིན་སོ་སའི་
གཟུགས་པོར་གཞིན་ཆ་བས་ཆེ་ལ། སྤྱོད་ལམ་བཙོག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། འགྲོ་
གོན་ཏེ་ཅང་ཆེ་བའི་སྤྱོད་ངན་ཞིག་རེད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ རང་གུས་ཚེས་རྒྱ་གར་གློ་ཕྱོགས་གཞིས་ཆགས་ཤིག་ཏུ་
འཕྱོད་བཞེན་སློབ་སྦྱང་སྤྱོད་སྐབས། གུས་ནས་ཐ་མག་འཐེན་མཁན་ཞིག་མདུན་

དུ་ཐེབས་རོགས་ཞུས་པར། བོད་པའི་ན་གཞོན་གྱི་ན་པ་ཚུལ་ལྡན་ཅན་ཞིག་ཐེབས་
བྱུང་། གུས་ནས་ཁོང་ལ་ཐ་མག་ག་རེ་མཆོད་ཀྱི་ཡོད་མིན་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར།
ཁོང་ནས་སློབས་པ་དང་བཅས་ཡག་ཤོས་དེ་འཐེན་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་།
གུས་ནས་ཐ་མག་ཡག་ཤོས་དེའི་རིན་པ་ག་ཆོད་རེད་ཅེས་དྲིས་པས། ཁོང་གིས་
སྐམ་ཆུང་རེར་ཉིན་སྟོར་བདུན་རེ་རེད་གསུངས་བྱུང་། དེ་ནས་གུས་པས། ཁྱེད་
རང་ཉི་མ་རེ་ལ་སྐམ་ཆུང་ག་ཆོད་མཆོད་ཀྱི་ཡོད་དྲིས་པས། ཁོ་པས། ཉིན་ལྟར་
སྐམ་ཆུང་གསུམ་རེ་འཐེན་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་བྱུང་། དེ་ནས་སྐར་ཆོས་ནག་པང་
སྟེང་ལ་ཅིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན། ཁོང་ནས་ཉིན་མ་རེ་ལ་ཉིན་སྟོར་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་རེ་
འགྲོ་སྲིད་བཏང་བར་སོང་། ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་སྟོར་ ༥༦༦༥ འགྲོ་ཡི་འདུག་དེ་འདྲ་
སོང་ཅང་ཁོང་ནས་ཐ་མག་མ་མཆོད་ན་ལོ་གཉིས་ལ་སྐག་སྐག་གཅིག་ཉི་ལྔ་བ་
ཀྱི་འདུག་ འདི་ལྟར་ཅིས་བརྒྱབ་ན་འགྲོ་སྲིད་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་མཐེན་ལྟར་ཀྱི་འདུག་
གས། ཐ་མག་གི་སྟོན་དང་། ཉིས་དམིགས་མཐེན་ནས་དེ་དག་སྟོང་ཐབས་གནང་
རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

གྲུས་ཚོས་སྟོ་ཕྱོགས་གཞིས་ཆགས་ཁག་ལ་འཕྲོད་བསྟེན་སྒྲོབ་སྒྲོང་
སྐབས་པོད་མི་དང་པོ་ཐ་མག་འཐེན་སྒྲོང་མཁན། རྗེས་སུ་སྤངས་གནང་མཁན་ཁག་
ལ་བཀའ་འདྲི་བྱས་པའི་ལན་ནམས་སྟེ་ཆོན་བཞི་ཆགས་ཀྱི་འདུག དང་པོ། འཕྲོད་
བསྟེན་གྱི་རྒྱ་མཚན། དེ་སྟོན་ཐ་མག་མཆོད་སྒྲོང་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ནས་དབུགས་
གཏོང་ལེན་དཀའ་བ། ལུད་པ་ནག་པོ་ཐོན་པ། སྟོ་བའི་ན་ཆས་སྟེན་པས་སྒྲན་
ཁང་དུ་བསྐྱད་དགོས་པ་སོགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་གཞོད་པ་དང་། འཆི་བའི་ཉེན་ཁ་
མཐོང་ནས་འཛིགས་སྒྲག་སྒྲེས་ཏེ་ཐ་མག་སྤང་རྒྱའི་དམ་བཅའ་གནང་མཁན་རིགས་
མང་པོ་འདུག གཉིས་པ། འགྲོ་སང་གི་དཀའ་ངལ། དེ་ལྟར་སྟོན་མ་ཐ་མག་མཆོད་

སྤྱང་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ནས་བརྗོད་གསལ་ལ། ར་མག་ཉི་ཆེད་འགྲོ་སོང་ཆེན་པོ་
བྱང་རྒྱན་ནང་དུ་སྦྱོར་མན་བུ་སྤྲུག་བཅས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ལྟ་ཆས་ཉི་ཆེད་ལག་
དངུལ་མ་ལྟེང་བའི་དཀའ་ངལ་དངོས་སུ་འཕྲད་པར་བརྟེན་ན་མག་སྤྱང་ལེན་གྱི་དམ་
བཅའ་བྱེད་མཁན་ཡང་མང་པོ་བྱང་འདུག གསུམ་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན། ར་མག་
མཆོད་སྤྱང་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ནས་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་དང་གཞན་
ཡང་བོད་པའི་སྤྱང་ཆེན་དང་དགེ་བ་ཤེས་ཁག་ནས་ར་མག་འཐེན་པའི་ཉེས་དམིགས།
སྤངས་པའི་པན་ཡོན་ཡོད་ལུགས་སྤང་དོར་བཀའ་སློབ་ཐོབ་རྗེས་ར་མག་སྤྱང་བར་
དམ་བཅའ་གནང་མཁན་ཡང་མང་པོ་འདུག བཞི་པ། འཛིགས་སྤྲུག་ར་མག་འཐེན་
སྤྱང་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ལ་ར་མག་འཐེན་པར་བརྟེན། ལུས་ལ་ན་རྩག་འདྲ་མིན་
དང་། ལོ་རྒྱུད་རྒྱུད་ནས་ནད་རྒྱན་རིང་པོའི་ངང་འཆི་དགོས་ན་བཟོད་ཐབས་མེད་
པ་མཐོང་ནས་ར་མག་སྤྱང་བར་དམ་བཅའ་བྱེད་མཁན་ཡང་རི་སྟེད་ཅིག་བྱང་འདུག
ར་མག་སྤང་སྤང་དངོས་ཀྱི་གོ་རིམ། ལྔ་པ། སོ་སོའི་དུས་ཆེས་གལ་ཆེ་ཞིག་དང་
འབྲེལ་བར་ར་མག་སྤང་སྤང་དངོས་སུ་འགོ་འཇུགས་བྱས་ན་པན་ལུས་ཆེ་བ་ཡོད།
དེ་མཆུངས་དེ་ལྟར་སྤང་སྤང་གི་འཆར་གཞི་སོ་སོའི་བྲིས་ཆང་དང་། གྲོགས་པོ་ཆོར་
གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་བརྗོད་ནས་ཁོང་ཆོས་རྒྱུ་སྤྱང་ཡང་ཁུ་དགོས། སོ་སོའི་ར་
མག་འཐེན་གྲོགས་ཆོར་ཡང་གནས་ཚུལ་ཁ་གསལ་བརྗོད་ནས་དེ་བྱིན་ཆད་ར་མག་
སྤྱང་ལེན་མི་བྱ་དགོས་ལུགས་བརྗོད་ན་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད།

དེ་བྱིན་ཆད་ར་མག་འཐེན་པའི་ཡུལ་དང་འཐེན་མཁན་གྱི་གྲོགས་འདིས་
རྟེང་པའི་སར་དོན་མེད་མ་བསྐྱོད་ན་ལེགས་ཤོས་ཡིན། མི་འགའ་རེས་གྲོགས་པོ་
གཞན་དང་བྲིས་ཆང་གཅིག་པ་སོགས་སུ་མཉམ་བསྐྱེད་གྱིས་ར་མག་མི་འཐེན་
པའི་དམ་བཅའ་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོད། འོན་ཀྱང་མི་འགའ་རེ་སོ་སོ་གཅིག་སྤང་སྤང་

སྒྲིབ་བྱེད་པ་སོགས་འདྲ་མིན་སྒྲིབ་ཆོག་ཡོང་བ་རེད། དེ་ནི་སྒྲིབ་སོ་སོའི་ཁམས་
དང་འདྲོད་པ་བཞིན་བྱས་ན་ལེགས་ཤོས་རེད། གཤམ་ཆེ་ཤོས་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལ་
བཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྒྲོ་སྒྲོ་བས་ཆེན་པོའི་ངང་གནས་དགོས། སྒྲིབ་ལེན་བྱེད་
ཚུལ་ཡང་འདྲ་མིན་ཡོང་བ་རེད། མི་འགའ་ཤས་དེ་ལྟར་སྒྲོ་ཐག་བཅད་པ་ནས་
བཟུང་ནད་དེ་གཅོད་པ་དང་། མི་འགའ་ཤས་ནི་དང་སོག་ཉིན་གཉིས་ཙམ་སྤར་གྱི་
ཆ་ཆད་ནས་བྱེད་ཀ་ཙམ་ཉུང་དུ་བཏང་། དེ་ནས་ཆ་ཆད་གཅོད་པ། ཡང་འགའ་
རེས་རིམ་པས་ཉུང་དུ་བཏང་ནས་ཐ་མག་རྒྱུ་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་མི་འཐེན་པར་
རིམ་པར་གོམས་རྗེས་རྩ་བ་ནས་མི་འཐེན་པ་སོགས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད་སྒྲིབ་པ་འདྲ་
མིན་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ལས་བརྒྱུས་པའི་ཆང་རག་གི་ཉེས་དམིགས།

སོ་སོའི་ཆེ་མཐོང་གི་དབྱ་པོ། ཆང་དང་ཨ་རག་མང་པོ་བརྒྱུད་པའི་ཉེར་
ལེན་ལས་སོ་སོའི་མི་ཆེ་དང་། སོ་སོའི་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་མི་ཆེ་འགྲོ་བཞག་
རི་ལྟར་འགྲོ་ཚུལ་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན། ཆང་རག་མང་དགས་ན་སོ་སོའི་ཆེ་ཡང་ཐུང་དུ་
འགྲོ་བ་རེད། ཁོག་པའི་ནང་གི་མཆིན་པ་རིམ་པས་ཐུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་ནས་
རྡོ་ནང་བཞིན་མཐུགས་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད། དེ་འདྲར་བརྟེན་མཆིན་པར་ཁྲག་འགྲོ་
འོང་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་དང་། གཞུགས་པོའི་ནང་གི་རྩ་བྱེད་དུ་སྤར་ནས་ལྟོ་བ་སྒྲོས་
ཡོང་གི་རེད། མཐིས་པར་ན་ཆ་ཐུང་ནས་གཞུགས་པོ་མེར་པོ་ཆགས། དེ་བཞིན་
ཁྲག་དུག་ཏུ་གྱུར། མཁལ་མ་གཅོད་ནད་ཆགས་པ། དེར་མ་ཟད་སྒྲིབ་པ་རིམ་པས་
ཉམས་གུད་བྱིན་པར་སོང་། ཁོང་ཁོ་དང་། ཞེ་སྤང་འཕེལ་ནས་ལེགས་ཉེས་དཔྱོད་
པའི་ནམ་དཔྱོད་ཉམས་པ་དང་། སྒྲིབ་དན་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཆོག་སྒྲིབ་

འབྲེན་པ་རེད། གྲག་མཁུགས་པོ་ཡག་པོ་ཆགས་མ་སྐབ་པར་བརྟེན་གཞུགས་པོའི་
ནང་དང་། བགས་པའི་འོག་ནས་ཁྲག་ལས་སྤྲོ་པོར་བྱས་ནས་འཛག་ཡོང་གི་རེད།
གཞུགས་པོས་ནད་འབྱུང་ལ་རྒྱུ་ལ་འཛིང་མ་སྐབ་སྐབས་སོ་སོར་ན་ཆ་མང་པོ་ཡོང་བ་
དེ་ལྟར་རེད།

དང་པོ་འགོ་འཛུགས་དུས་ཆང་འཐུང་། དེ་ནས་སྤྱི་རག་རམ། དེ་ནས་ཨ་
རག་འཐུང་གི་རེད། དེ་ཡང་དང་ཐོག་སྤྱི་ལྟ་སི་རེ་གཉིས། དེ་ནས་ཤེལ་དམ་བྱེད།
ཟིམ་པས་ཤེལ་དམ་གང་དང་དེ་ལས་མང་བ་འཐུང་། དེ་འབྲེན་སོང་ཅང་གཞུགས་
པོ་སྤྱོ་པོ་དང་ནད་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད། ལྟོ་ཆས་ཡང་ཡག་པོ་ཟ་མི་སྐབ་པ་མ་ཟད།
སོ་སོའི་འཛོལ་བསྟེན་ལ་གཞོད་པའི་ལྟོ་ཆས་ཟ་ཡི་རེད། དེ་འབྲེན་ཆང་རག་འཐུང་
མཁན་ཆོས་སོ་སོའི་གཞུགས་པོ་བདེ་ཐང་ཡོང་སྤྱད་ལུས་ཅུལ་བྱེད་ཀྱི་མེད། གནས་
ཅུལ་དེ་འབྲེན་འོག་མགོ་ན་བ། ཉེ་ཐང་ཆེ་བ། ལྟོ་བ་ན་བ། སྤྱུགས་པ་སྤྱུགས་
པ། སྐབས་རེ་ཁྲག་གྱང་སྤྱུགས་ཀྱི་རེད། དེ་བཞིན་གྱོད་པའི་ནང་ལོག་ཆ་བཟོ་བ་
དང་། གཞུགས་པོ་ཏ་ཅང་སྤྱོ་པོ་ཆགས་པར་བརྟེན་སྤྱོ་བ་དང་། ལྷུ་མ། ལྷུ་པ།
རུས་པ་སོགས་ཡང་སྤྱིང་གཞུགས་པོའི་ཆ་གང་ཡིན་ཡང་ལས་སྤྲོ་པོ་བྱས་ནས་
ན་ཆས་ཟེན་ཡོང་གི་རེད། དེ་ལྟར་ཆང་རག་མང་པོ་བཏུངས་བའི་ཉེར་ལེན་ལས་
སོ་སོའི་སེམས་ནང་ཞི་བདེ་མེད་པར་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་པ། སོ་སོའི་ཁྱོད་ག་སྤྱོད་པ་
པ་མ་བྱ་སྤྱུག་གོགས་འདྲིས། བྱིམ་མཆོས། ལས་རོགས་བཅས་པར་འཁྲུག་སྤོང་
བྱེད། མཆན་མོར་ན་བ་དང་ཉིན་པར་ལས་ཀ་གང་ཡང་བྱེད་མི་སྐབ་པའི་གནས་
ཅུལ་དུ་གྱུར། ཆང་རག་གིས་ར་བཟེ་བའི་སྐབས་རང་གི་སྤྱོད་པ་ངན་པ་འཕེལ་བར་
སོང་། མི་གཞན་རྣམས་ནས་སོ་སོར་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་མཐོང་ཆུང་ལས་ཡིད་ཆེས་
བྱེད་མཁན་མི་རྙེད། གནས་ཅུལ་ཆབས་ཆེ་ཤོས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་ཡིད་

ཆེས་བརྒྱུག་སྒོ་སྒྲོབས་ཞུ། སོ་སའི་ཆེ་མཐོང་མཐའ་དག་ཉམས་དམས་སུ་འགྲོ་བ་
སོགས་ཏེ་ཅང་ཐ་ཆད་ཀྱི་གནས་སྐྱདས་ཡིན་པ་ལེགས་པོར་རྟོགས་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ན།
ཆང་རག་གིས་ར་བཟེ་མཁན་མི་གཞན་ཞིག་ལ་གཟེགས་དང་། འདི་ང་ཡིན་ན་གང་
བྱས་སོང་ངས་སྙམ་པའི་འཛིགས་སྒྲག་ཤིག་སྒྲེ་ཡོང་། ཐ་མག་ནག་པོ་ཉལ་ཐག་གི་
རིགས་ནི་ཏེ་ཅང་གི་ཉེན་ཁ་ཅན་རེད། ཉལ་ཐག་བྱེ་མ་དཀར་པོ་ཟེར་བ་དང་། ཉལ་
ཐག་རིགས་འགའ་ཤས་ཙ་ཐན་ནང་དུ་ཐད་ཀར་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། གནས་ཚུལ་
འདི་འདྲ་ཆགས་ན་རང་ཉིད་ཉལ་ཐག་དེའི་བྲན་གཡོག་ཆགས་པ་རེད།

དེ་ལྟར་ཉལ་ཐག་མ་ཐོབ་པའི་སྐབས་ལ་ལུས་ལ་ན་ཟུག་དང་། སེམས་ལ་
སྐྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་རེད། རིམ་བས་ཨེས་ཏེ་འི་ན་ཆས་ཀྱང་ཟེན་གྱི་རེད།
ལུས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཤུགས་ཐམས་ཅད་རྒྱད། སེམས་ཀྱི་བྱས་རྒྱལ་ཡོངས་རྫོགས་
ཉམས་ནས་སོ་སའི་སྒོགས་འདྲིས་གཉེན་སྦྱན་རྣམས་ཀྱང་ངོས་འཛིན་བྱེད་མི་ཐུབ་
པ་ཆགས་ཀྱི་རེད། གནས་ཚུལ་ཐ་ཆད་འདི་འདྲའི་འོག་སོ་སའི་རང་དབང་དང་། ཆེ་
མཐོང་བརྒྱུག་ཀེང་རུས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྱུར་ནས་རིམ་བས་ཤིན་ཏུ་ཡང་བའི་ཐོག་
འཆི་དགོས་ཆགས་ཀྱི་རེད། ཆང་རག་མང་པོ་འཐུང་བ་དང་ཉལ་ཐག་འཐེན་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་སེམས་མ་སྒྲིད་པ་དང་། ལུས་
སེམས་ངལ་དུབ་དང་དངངས་ཆབས་སྐབས་སུ་སྒོ་སེམས་མི་ཞུམ་པའི་ཆེད་དུ་
ཡིན་ནའང་དང་ཐོག་དེ་འདྲ་བར་ཕན་ཆ་བྱུང་སྲིད་ཀྱང་རིམ་བར་དེ་ལས་སྒྲིག་ཏེ་
གོང་གི་གནས་ཚུལ་རྣམས་བྱུང་བ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་ཆང་རག་དང་། ཉལ་
ཐག་སྒོང་དགོས་པར་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཀྱི་རེད། གཞན་ཡང་མི་ཆེའི་ནང་ངལ་
དུབ་དང་དཀའ་འཛིན་སེམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས། གནད་དོན་འདིའི་ཐད་
ལུས་སྒྲིང་འཆར་ཅན་བྱས་ན་དགེ་ཕན་ཆེན་པོ་ཡོད། འཆར་ཅན་ཟེར་བ་ཡང་སྐར་

མ་སྤུམ་ཅུ་ཙམ་གྱི་ལུས་སྤྱོད་བདུན་རེར་ཐེངས་གསུམ་རེ་མ་མཐར་བྱས་པ་ལ་གོ་
དགོས། ལུས་སྤྱོད་གི་ཤུགས་ཆད་རན་པོའི་ཐོག་དབུགས་ཆེན་སོ་གཏོང་ལེན་སྤྱབ་
པ་དགོས། འོན་ཀྱང་གཟུགས་པོའི་དབུགས་ཆ་ཆད་ཐད་པ་ལྟ་བུའི་ཤུགས་བརྒྱག་
རྒྱ་མེད། ལུས་རྩལ་སོ་སོའི་འདོད་པ་ལྟར་རང་ཉིད་གྱི་གཟུགས་པོའི་འབབ་ལ་རན་
པ་ཞིག་བྱེད་གལ་ཆེ།

ཆོས་པ་འགའ་ཤས་སེམས་དང་སྤྱུ་གཟུགས་གཉིས་ཀ་གཙང་མ་ཡོང་
སྤྱད་སྤྱུ་ཤུག་འཆལ་བ་རེད། མི་འགའ་ཤས་རྒྱགས་ཤར་བྱེད་རྒྱར་འདོད་མོས་ཆེ་
བ་ཡོད། དགྲུང་ལོ་བགེས་སོ་དང་ནད་པའི་རིགས་པན་ཚུན་གོས་བགྱོད་གྱི་འབྲུམ་
འབྲུམ་གནང་ན་པན་ཐོགས་ཆེ། དེ་ལྟར་སོ་སོའི་འདོད་མོས་ཀྱིས་ལུས་སྤྱོད་ཁག་
སྐར་མ་སྤུམ་ཅུ་རེ་རེས་བར་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་བདུན་རེ་ལ་ཐེངས་གསུམ་རེ་
ཆག་མེད་བྱེད་རྒྱ་གལ་འགངས་ཆེན་སོ་ཡིན། སོ་སོའི་དཀའ་ངལ་འབའ་ཞིག་མ་
བསམ་བར་མི་གཞན་གྱི་དཀའ་ངལ་སྐྱོར་ལའང་བསམ་སྒོ་གཏོང་བ་དང་། མི་གཞན་
ལ་རོགས་པན་བྱས་ན་སོ་སོའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ངལ་དུབ་དང་དཀའ་ལྷོག་ངང་གི་ཞི་
འགོ་བ་རེད། སྐབས་རེར་སོ་སོའི་དཀའ་ངལ་ལ་གད་མོ་དགོད་སྤྱབ་ན་ཡང་པན་
ཐོགས་ཡོད། གཟུགས་པོ་ཐང་སོ་བཞོ་དགོས་པ་གང་ཡིན་ནམ། ང་ཆོ་བོད་ནང་དེང་
སྐབས་སྤུག་བསྐྱལ་ཆབས་ཆེན་མྱོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། སོ་སོར་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་
ཐོབ། དམ་པའི་ཆོས་དང་མཇལ་བའི་སྐབས་འདིར། མི་ལུས་དོན་ལྡན་ཡོང་སྤྱད་
ཡགོང་ས་ཡསྤུབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར། ཐོད་དང་། ཐོད་མིས་
གཙོས་སེམས་ཙན་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་རྒྱ་ཆེ་ཆགས་ཚུད་ལམ་གྟོངས་
ཡོང་བར་ལུས་སེམས་བདེ་ཐང་དང་། ཆེ་རིང་སོ་གནས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་
དགོ་མཚན་ཆེན་སོ་ཡོད་པ་ཆང་མས་མཁྱེན་སྤྱབ་པ་བཅས་མཛོར་ཙམ་ཡིན། ། །

སྒྲེས་རབས་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོན་བརྗོད།

གཉིས་པ། རྒྱུས་རབས་སོ་བཞི་བ་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཁན་
 གྱི་འགྲེལ་བ་དང་རྒྱུར་ནས་འཆད་བ་ལ་མདོར་བསྟན་བ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་བ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་རང་ཅག་གི་སྟོན་བ་མཉམ་མེད་ལྷ་ཡའི་རྒྱལ་པོ་
 སྟོན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་བ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐབས་ལྟ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་དུ་
 སྐྱེ་བ་བཞེས་ཏེ། ལྟའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཆོམས་པར་མཛད་
 བཞིན་པའི་མོད། འཛམ་གླིང་གི་འགོ་བ་རྣམས་ལ་བྱམས་བ་དང་སྟིང་རྩེས་གཟིགས་
 ཏེ་དེ་དག་གི་སྟོན་ཚུལ་ལ་བརྟག་བ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛའ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་
 པོ་ཞིག་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། སྟོན་པོ་འབངས་དང་བཅས་པ་
 ཆང་འཐུང་བ་ལ་སྟོན་དུ་མི་ལྟ་བར་དགའ་མགུར་བསྐྱེད་པ་དེས་རིམ་ལྔར་ཕྱང་བའི་
 ཚུལ་རྣམས་གཟིགས་ཏེ་ཐུགས་རབ་དུ་སྟོ་ཞིང་སྟིང་རྩེའི་སེམས་ཆེས་ཆེར་གཡོས་
 པ་ན། འདི་སྟམ་དུ་ཀྱེ་མ་སྐྱེ་བོ་འདི་དག་ཆང་འཐུངས་ཏེ་རང་གི་དོན་ཡང་ཤོད།

གཞན་གྱི་དོན་ཡང་ཤོར་ཏེ་ཆེ་འདི་སྤང་བ་མ་ཟད། སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་ནམས་སྤྱི་
ཡང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་ཆང་གི་ཉེས་དམིགས་མཐའ་དག་ཐུགས་
ལ་ལྷམ་མེར་གསལ་བས་དེ་དག་ལས་སྦྱོབ་པའི་ཐབས་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟེ་སྟེ་དཔོངས་
བ་ན། མིའི་འདིག་རྟེན་བ་ནམས་རྒྱལ་པོའི་རྩེས་སྤྱི་འབྲངས་ཏེ། སྤྱོད་པས་ན་རྒྱལ་
པོའི་སེམས་བཙོས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྷགས་ཀྱིས་འཕྱལ་བས་ཐོག་མར་རྒྱལ་པོ་
འཕྱལ་བར་རེགས་སོ་སྟེ་སྤྱོད་པོངས་ཏེ། བམ་ཟེའི་ཆ་བྱད་ཅན་སྤྱི་གསེར་བཙོ་མའི་
མདོག་ལྟར་གསལ་བ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་འོད་འབར་བ། ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་བ་
ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་ཏེ་བུམ་བ་ལེགས་བ་ཞིག་གི་ཁར་མི་རྟོག་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་བ།

དར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་བསྐྱབས་པ་ཕྱག་གཡོན་པས་བསྐྱམས་ཏེ་གནས་དེའི་
ཕྱོགས་སུ་བྱོན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་སློན་འབངས་དང་བཅས་པ་འབྲུའི་ཆང་དང་། སྤང་ཆང་
དང་། བུ་རམ་གྱི་ཆང་། ཆང་བཅོས་མ་དང་། རྒྱན་ཆང་སོགས་ཆང་སྤྲ་ཚོགས་པར་
དགའ་མགུར་སྤྱད་ཅིང་། ཆང་སོ་སོའི་ཞིས་ལོས་དང་བཅུད་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་སྒྲིང་
བསྐྱང་བའི་ཆེ་ན། དེའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་བྱོན་ཏེ་ཆར་སྒྲིན་ནས་འབྲུག་གི་སྤྲ་འབྲིན་
པ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་འདི་ནི་སུས་འདོད་སུས་ཉོ་བར་འདོད། མེ་ཉོག་སྒྲིང་བས་གདུ་
བུ་བཏགས་པ་བཞིན། །བུམ་པ་ཁ་རྒྱན་ལྷག་བུས་བརྒྱན་པ་དག །རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་
པས་རབ་ཏུ་གཡོ་བ་ཡི། །བུམ་པ་འདི་ནི་རིན་གྱིས་སུ་ཉོ་འདོད། ཅས་བསྐྱབས་པས།
རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ངོ་མཆར་སྤྲེས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་གུས་པས་
བཏུད་པ་ལ་དེའི་ནང་ནས་རྒྱལ་པོས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་སྤྲས་པ། གཟི་བྱན་ཉི་མ་
ཆར་འབྲའི་མཛེས་པ་ལྷ་བ་བཞིན། །ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱ་མཛེས་སུ་བ་པ་འགའ་ཞིག་གསལ་
བ་གདལ། །དེ་བས་འཛིག་ཉེན་ཀུན་གྱིས་འཆལ་བར་གསུང་བའི་རིགས། །ཞེས་
ཞུས་པར། བརྒྱ་བྱིན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྤྲས་པ། ང་ནི་སུ་ཡིན་ཕྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་
འགྱུར་གྱི། ཁྱོད་ཅག་ཆེ་ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ལ་མི་འཛིགས་ཤིང་། ཆེ་འདི་
ལ་འང་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་དོན་ཉམས་ཏེ་བརྒྱག་པར་འགྱུར་བ་ལ་
མི་འཛིགས་ན། བུམ་པ་འདི་ང་ལས་ཉོ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས།

ཡང་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ། ཨེ་མའོ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོང་ཐོག་བཙོང་པ་འདི་ནི་སྤྲོན་
མ་བྱུང་བ་ཞིག་གོ། །འཛིག་ཉེན་ན་ནི་ཆོང་ཐོག་རྣམས། །གང་ལ་ངན་ཡང་ཡོན་ཏན་
བརྗོད། །ཉེས་པའི་སྤྱོན་ནི་བཅབ་པ་ཡི། །ཆོང་ཐོག་བཙོང་བ་དེ་ལྟར་གྲགས། །བརྒྱན་
དུ་སྤྲ་བས་འཛིགས་པ་རྣམས། །ཁྱོད་ལྟ་བུ་ཡི་ཚུལ་འཛིན་ཏེ། །དགེ་བ་རྣམས་ནི་
བདེན་པ་དག །ཐོངས་པར་གྱུར་ཀྱང་བདེན་པ་ནི། །ནང་ཡང་མི་གཏོང་དམ་པའི་

ལུགས། །བྱམ་པ་འདི་ནི་ཅི་ཡིས་གང་། །ཁེ་སློགས་ཆེན་པོ་ཅི་ཡོད་ན། །ཁྱོད་ལྟ་
བྱ་ཡང་དེད་ལ་འཆོང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་སློས་ཤིག །ཅེས་གསལ་བ་ལ།
བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྤྲིས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གསོན་ཅིག འདི་ནི་ཚུ་དང་ཞོ་དང་དར་
བའས་སུ་སྟེགས་ཚུ་ཡིས་གང་བ་མིན། །གེ་སར་ངེ་ཞིས་ཁྱེ་བའི་ཆང་དང་མར་
གྱིས་གང་བའང་མ་ཡིན་ལ། །ཀྱུ་སྐྱད་དང་ནི་སྤྱིན་མེད་སྒྲ་འོད་འབྲ་བའི་འོ་མས་
གང་བའང་མིན། །སྤྲིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་གང་བས་བྱམ་པ་འདི་ཡི་ཡོན་
ཏན་ཉོན། །ཞེས་ཆང་གི་ཉེས་དམིགས་མདོར་བསྟན་ནས། རྒྱུ་པ་རིས་པ་བཞིན་
དུ་འཆད་པར་གྱུར་བས་ཉོན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སུ་སྟེགས་ཚུ་ནི་གདམས་ཚུ་ཡིན་པར་
འགྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །

རྒྱུ་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ། ཆེ་འདྲར་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་།
ཆེ་བྱི་མར་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

༡ འཁོར་དེ་དག་ཡ་མཚན་དུ་སྦྱེས་ནས་རྒྱ་བ་སྐྱགས་ཏེ་ཉན་པ་
ལ། གང་ཞིག་འཕྱངས་ན་ར་རོ་སྤྲང་ནས་གོམ་པའང་དབང་མེད་འདོར་ཞིང་
འགྲོ། །ཡུལ་སློགས་མ་འདྲིས་པར་ཡང་འབྲམ་ཞིང་དེག་འཆོས་དྲན་པ་ཉམས་
པར་འགྱུར། །བཟའ་དང་མི་བཟའ་དབྱུད་པ་མེད་པར་དེ་དང་དེ་དག་ཟར་འགྱུར་
བ། །དེ་དང་དེ་ཡིས་གང་བའི་བྱམ་པ་ཐམས་འདི་ཉོས་ཤིག །ཅེས་ཆོགས་བཅད་
དུ་འདྲིལ་ནས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཆང་བཏུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱ་ཆེར་
བསྟན་པས། རྒྱལ་པོ་དེ་དང་དེའི་འཁོར་དུ་འདུས་པའི་སློན་འབངས་ཆོགས་དང་
བཅས་པས་ཆང་འཕྱང་བའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱ་ཆེར་རིག་ནས་སྤར་བཏུངས་པ་ལ་

དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྲོད་པས་རྒྱུད་བྲངས་ཤིང་། སྤྱིར་མི་འཕྱང་བར་ཡིད་
དམ་བཅས་ཏེ་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལའང་དེ་བཞིན་བསྐྱགས་ཏེ་ཆང་སྤངས་ཏེ་
ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་དང་ཆོས་ཀྱི་འཆོ་བ་འཕེལ་བས་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་
བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པར་གྱུར་ཏོ། །

ཆོག་དོན་ནི། ཆང་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཏུང་སྟམ་ཡང་
ངོམས་མི་ཤེས་པས་སམ། བདུད་ཀྱི་མཐུས་ངོམས་པ་མེད་པར་རྩེ་མང་རྩེ་མང་དུ་
བཏུངས་ན་ར་རོ་བ་སྟེ་ཡུས་དང་དག་འཆོལ། སེམས་བློ་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་མི་སྟབ་
པར་སྤྱོན་པ་བཞིན་དུ་གོམ་པ་འདོར་བའམ་རང་ཚུགས་མི་སྟབ་པར་གྱ་ཆོམ་དུ་འགྲོ་
བ་དང་། འགྲོ་བའི་ཡུལ་ཡང་ངེས་བཟུང་མི་སྟབ་པར་རྒྱས་མེད་དང་སྤར་འབྲིས་པའི་
ཕྱོགས་གང་ཡིན་མི་ཆོར་བར་འདི་ལ་འགྲོ་དང་འདི་ལ་མི་འགྲོ་ཞེས་དབྲེ་མི་ཤེས་
པར་འགྱུར་བ་དང་། གྱ་ཆོམ་དུ་འབྲམ་པ་གང་བྱུང་བྱུང་དུ་གོམ་པ་རྩེག་པ་འཆོལ་
ནས་གཡང་དུ་འང་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ། དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཆག་
པ་སོགས་སྤྱོན་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། བློ་པ་ཉམས་ཏེ་བཟང་ངན་གཅིང་བཅོག་གང་
ཡིན་མི་ཆོར་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཉམས་ཏེ་གང་བཟའ་བར་བྱ་བ་དང་། གང་བཟའ་
བར་མི་བྱ་བར་དབྱེད་པ་མེད་པར་ཁ་སྒོར་གང་སྟེབས་འཕྱང་བ་དང་། བཟའ་བར་
བཅུམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་བཏུངས་པ་འདོད་ན་བུམ་
པ་ཐུག་ལ་འདི་ཉོས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པའོ། །

༡ གང་གིས་བདག་གི་སེམས་ལ་དབང་མེད་སྣོ་གྲོས་ཉམས་པར་
འབྲམས། །སྤྱགས་དང་འབྲ་བར་སྤྱོད་ཞིང་དག་པོས་འབྲས་ཀྱང་བྱས་པར་
འགྱུར། །གང་གི་མདུན་སར་གང་བྱེད་འགྱུར་ཞིང་རང་གི་འཁར་རྩ་བརྩུངས། །དགོ་
བ་མེད་པར་བུམ་པའི་ཆང་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོ་བར་རིགས། །ཅེས་ཆང་གི་སྤྱོན་ཡང་

ཡོད་དེ་ཆང་བརྟུངས་ན་ཆང་དེའི་མཐུས་རང་གི་སེམས་ལ་དབང་མེད་པར་སྟོས་
ནས་རྣམ་དཔྱིད་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་ཉམས་ནས་སེམས་རྣམ་པར་འབྲུམ་པར་འགྱུར་ལ། བྱ་
བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལ་སྒྲོངས་པས་སྐྱགས་དང་འབྲ་བར་སྒྲུན་བ་དང་། སྒྲོ་
གསུམ་གྱི་སྟོད་པ་ཡིན་ཏུ་ཡང་བར་བྱེད་པས་རང་གི་གཉིན་རྣམས་ཟྱ་ངན་སྦྱེ་ཞིང་
དབྱ་རྣམས་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་འཕྱ་སྟོད་བྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །གཞན་ཡང་ཆང་
གིས་སྟོས་པས་སྦྱེ་བོ་མང་པོའི་མདུན་སར་གར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་ཁ་གདངས་ཏེ་
རང་ལུས་རྩ་ལྟར་བརྟུངས་པ་དང་། ཁ་ནས་བཞད་གད་ཀྱི་གཏམ་སྣ་ཚོགས་སྦྱ་ཞིང་
བག་མེད་པར་ལུས་ཀྱི་གར་བྱེད་པའམ་ཅི་ཐོས་ཐོས་སྦྱ་བར་ཡང་བྱེད་པ་སོགས་
དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་བྱམ་པའི་ཆང་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོ་བར་
རིགས་ཞེས་གདམས་སོ། །

༣ བརྟུངས་ན་གང་གི་བདག་གི་ངོ་ཚ་འོས་པར་འདོར། །གོས་དང་བྲལ་
ཞིང་གཅེར་བྱར་བྱུང་ཡང་མི་དགའ་མེད། །སྟོང་ཁྱིར་སྦྱེ་བོ་མང་པོའི་ལམ་དུ་ཡིད་
རྟོན་འགྲོ། །བུམ་པ་འདིར་ནི་བཅོང་བར་འོས་པ་དེ་སྐྱགས་སོ། །ཞེས་ཆང་གིས་སྟོས་
ནས་རང་གི་རྒྱན་དུ་ཡོད་པའི་ངོ་ཚ་ཁྱེལ་ཡོད་གཉིས་ཀྱང་དོར་ཞིང་ངོ་ཚ་དོར་བས།
ལུས་གོས་མེད་པར་གཅེར་བྱར་བྱུང་བ་ན། ཡ་རབས་ལ་མི་བཅི་བར་འགྱུར་བ་
དང་། ཁྱེལ་ཡོད་དོར་བས་ལུས་གཅེར་བྱར་བྱུངས་ནས་གསང་བའི་གནས་མི་སྦྱ་
བར་སྟོང་ཁྱིར་དུ་བྱུང་བ་ན། སྦྱེ་བོ་མང་པོ་ངོ་ཚ་དང་ཁྱེལ་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ལྟ་བར་མི་ཐོད་པ་དང་། བན་ཚུན་ཡིད་སྦྱེངས་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ཡང་
འགྱུར་བ་འདི་བཅོང་བར་གྱུར་ན། ཁྱེད་ངོ་ཚ་ཁྱེལ་ཡོད་འདོར་བའི་རྒྱ་ཆང་བའི་ཆང་
ནི་བུམ་པ་འདིར་སྐྱགས་སོ། །ཞེས་གདམས་པའོ། །

༤ གང་ཞིག་བརྟུངས་ན་སྐྱགས་པའི་ཟས་ཀྱིས་གོས་འགྱུར་ཞིང་། །ཁྱི་

ཡིས་ཁ་ཡང་དྲོགས་པ་མེད་པར་ལྷག་པར་འགྱུར། །དན་པ་མེད་པར་ལམ་པོ་ཆེ་
ནའང་ཉལ་འགྱུར་བ། །བཙེང་ན་བྱིན་པ་དེ་ནི་བྱམ་པ་འདིར་སྐྱགས་སོ། །ཞེས་
པས། ཆང་གི་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་ཆེ་སྟེ། ཆང་གང་བག་མེད་པར་འཕྱང་ན་
ཁོག་པའི་ནང་ནས་ཟས་གཞན་དག་དང་བཅས་བསྐྱགས་པས་ལུས་ལ་གོས་པར་
འགྱུར་ཞིང་། དན་པ་ཉམས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འབྱམས་ནས་སྐྱགས་པའི་ནང་དུ་འང་
འབྱེལ་བ་དང་། ཉལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཁྲིས་ལུས་ལ་གོས་པའི་སྐྱགས་པ་རྣམས་
ཀྱང་བལྟ་བུ་ཅིང་། ཁྲིས་རང་གི་ཁ་ཡང་དྲོགས་པ་མེད་པར་ལྷག་པར་འགྱུར་ཞིང་།
དན་པ་འཆོལ་ནས་སྟེ་བོ་ཀྱན་རྒྱ་བའི་ལམ་པོ་ཆེ་ནའང་རོ་ལྷར་ཉལ་བར་འགྱུར་བ་
སོགས་གང་བྱུང་བྱུང་ཅ་བ་དང་གང་བྱུང་བྱུང་དུ་ཉལ་བ་དང་། གང་བྱུང་བྱུང་དུ་
བཞུང་གཅི་འདོར་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་བྱས་པས། བྱ་བ་མི་རིགས་པར་བྱས་པ་
ལ་ཆང་འདི་བྱིན་ཆེ་བས་བྲིད་ཅག་བྲི་དང་མཚུངས་པར་འདོད་ན་བྱམ་པ་འདི་ཉེས་
ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །

༥ པན་པ་ཐམས་ཅད་བརྒྱག་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཞིག་བརྟུངས་ན་སྟེས་
ཏེ་དབང་མེད་པར། །པ་མ་དག་ཀྱང་ཤིང་ལ་འཆིང་བར་བྱེད། །ཞོར་གྱི་བདག་པོ་
དག་ཀྱང་བྱུང་དུ་གསོད། །པན་བརྒྱག་དེ་ནི་བྱམ་པ་འདིར་སྐྱགས་སོ། །ཞེས་པས།
ཆང་གང་ཞིག་བརྟུངས་ན་སྟེས་ཏེ་རང་དབང་མེད་པར་རྒྱུད་འབྱུགས་ནས་པ་མ་བྱིན་
ཅན་དག་ཀྱང་ཤིང་ལ་འཆིང་བ་དང་། བརྟུང་རྟེན་བྲིད་པ་དང་། ཁྲིམ་ནས་བཏོན་
པ་དང་། ཆོག་ངན་མང་པོས་བྱུང་དུ་གསོད་དེ་ཤིན་ཏུ་མ་རུངས་པར་བྲིད་པ་དང་།
རང་ལ་བྱིན་ཆེ་བའི་ཞོར་གྱི་བདག་པོ་དག་ཀྱང་བྱུང་དུ་གསོད་པ་སོགས་པན་པ་
དང་། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་བརྒྱག་པར་བྲིད་པའི་ཆང་འདི་ནི་བྱམ་པ་འདིར་སྐྱགས་
སོ། །ཞེས་གདམས་སོ། །

༤ ཆང་བརྟུངས་པས་ཕྱང་གྲོལ་ཆེན་པོ་བྱས་པའི་དཔེ་སྡོན་གྱི་བྱུང་བ་
བརྗོད་པ་ནི། གང་ཞིག་བརྟུངས་ན་སྤྱོད་པས་བྲན་བཟླག་སྟེ། །བྲི་ཕྱ་དང་ཨན་དྲ་
དག་ཀྱང་དཔེ་བྱུང་ནས། །དབྱིག་ཆེན་སྟོགས་ཏེ་པན་ཚུན་ཐལ་མར་བྱུང་། །སྤྱོད་
འགྱུར་དེ་ནི་བྱམ་པ་འདྲིར་སྒྲགས་སོ། །ཞེས་ཆང་བརྟུངས་པས་སྤྱོད་ཏེ་རང་གི་པ་
མ་ཕུ་བྱ་སྟོགས་ཏེ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱང་གསོད་པ་སྟོགས་འཛིག་ཏེན་ཀུན་གྱིས་སྦྱང་
པའི་གནས་སུ་གྱུར་བ། སྡོན་གྱི་བྱུང་བའི་དཔེར་ནི། སྡོན་བྲི་ཕྱ་དང་ཨ་དྲ་ཞེས་པའི་
སྤྱོད་བྱ་གཉིས་ཡིན་ཏུ་མཛའ་བར་གནས་པ་ལ། རྣམ་ཞིག་ན་ཆང་བརྟུངས་ཏེ་སྤྱོད་
པས་བྲན་པ་བཟླག་སྟེ་པན་ཚུན་དགྲར་བཟུང་ནས་དབྱིག་ཆེན་སྟོགས་ཏེ་པན་
ཚུན་འཐབ་ཅིང་། ཉེ་འབྲེལ་མང་སྐོང་བསད་པས་དཔེ་བྱུང་ཏེ་པན་ཚུན་གཉེན་
འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ཡུལ་གཞན་དུ་དབང་མེད་དུ་ཐལ་ནས་ལས་ཀྱི་ཐ་མར་འགྱུར་
བ་སྟོགས་རང་ཉིད་ཕྱང་བ་བྱས་ཞེས་སྡོན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུར་
ཕྱང་བའི་སྤྱོད་བྱེད་དེ་བྱམ་པ་འདྲིར་སྒྲགས་སོ། །ཞེས་གདམས་པའོ། །

༥ ཆང་བརྟུངས་པས་ཁོར་དང་རིགས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་བསྟན་པ་ནི།
གང་ལ་ཆགས་ན་དཔལ་གྱི་གཞིར་འགྱུར་རིགས། །རྩེ་མཐོ་རྩེ་མཐོར་འགྱུར་བའང་
བཟླག་པར་འགྱུར། །ཁོར་གྱི་དབྱིག་ལྷན་རིགས་ཀྱང་ཕྱང་འགྱུར་བ། །བཙོང་རྒྱ་
དེ་ནི་བྱམ་པ་འདྲིན་འདུག །ཅེས་པས། ཆང་གང་ལ་ཆགས་ན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པའི་དཔལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་རིགས་རྩེ་མཐོ་རྩེ་མཐོར་འགྱུར་བའང་ཟླག་པར་
བྱེད་དེ། ཆང་གིས་སྤྱོད་པས་ཡིད་རབ་ཏུ་སྐྱོངས་ཏེ་བྱ་བ་འོས་པ་དང་མི་འོས་པ་
མི་བྲན་པར་རྒྱལ་རིགས་དང་། བྲམ་ཟེའི་རིགས་དང་རྩེའུ་རིགས་སྟོགས་རང་རང་
གི་རིགས་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་རིགས་དཔལ་པའི་བྱེད་ལ་བྱི་བོ་
བྱེད་པ་སྟོགས་སྤྱོད་དན་འཕྲེལ་བས་རིགས་འཆོལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རིགས་

བཟང་པོ་ཉམས་པ་དང་། འོར་གྱི་དབྱིག་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
ལ་ངོམས་པ་མེད་པས་རིན་རྒྱུ་མང་དུ་སོང་བ་དང་འོར་བཅོས་མ་སྐྱབ་པ་དང་།
སྤེལ་མ་སྐྱབ་པ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཚུད་ཆོས་པ་དང་སྤྱར་དུ་འཛད་
པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་རིགས་དང་འོར་སོགས་སྤུན་སྦྲུལ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་
བསྐྱབ་པའམ་ཉམས་པར་འདོད་ན་བཙུང་རྒྱུའི་ཆང་དེ་ནི་བྱམ་པ་འདིར་འདུག་པས་
ཉོས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །

༡ རྫོ་གྲོས་ཉམས་པ་དང་གཏམ་ངན་གྱི་གཞིར་འགྱུར་བ་བསྐྱབ་པ་ནི། རྫོ་
བྱར་དུ་ཞིང་འདུག་ལ་དགོད་ཅིང་མ་ངེས་སྟེ། གདོན་གྱིས་ཟེན་པ་བཞིན་དུ་མིག་
ནི་མཆི་མས་གང་། །སྤྱད་ཅིང་བརྟམ་པར་འགྱུར་བའི་གནས་སུ་ངེས་འགྱུར་
བ། །རྫོ་ཉམས་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བྱམ་པ་འདི་ན་ཡོད། །ཅེས་པས། ཆང་བཀྱངས་
ན་ངེས་སེམས་ཚུལ་ཏེ་གདོན་གྱིས་ཟེན་པ་བཞིན་དུ་རྫོ་བྱར་དུ་ཅིང་འདུག་ལ།
དེ་མ་ཐག་དགོད་ཅིང་མིག་མཆི་མས་གང་བ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་མ་ངེས་པ་དང་།
མ་འབྲེལ་བའི་གཏམ་སྟེ་ཆོགས་སྟེ་བས་སྤྱེ་བོ་གཞན་ཀྱང་གྱིས་སྤྱད་ཅིང་བརྟམ་
འདོགས་མང་བ་དང་མིའི་འདུ་ཤེས་མ་བཞག་པ་སོགས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་
བསྐྱང་བས། བྱེད་རྫོ་གྲོས་ཉམས་ཏེ་གདོན་གྱིས་ཟེན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་ན་ཆང་འདི་
ཉོས་ལ་བྱམ་པ་འདིར་ཡོད་དོ་ཞེས་གདམས་སོ།

༢ ཆང་བཀྱངས་ན་ངག་འབྲུལ་འཕེལ་བར་བསྐྱབ་པ་ནི། ཆས་པར་གྱུར་
ཀྱང་གང་གི་སེམས་ཉམས་ཤིང་། །བདག་ལ་པན་པའི་ལམ་དུ་མི་འཇུག་ལ། །མ་
བརྟགས་མང་དུ་སྤྱོད་པར་ངེས་འགྱུར་བ། །བཙུང་རྒྱུ་དེ་ནི་བྱམ་པ་འདི་ན་ཡོད། ཅེས་
པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆང་གིས་ཚུལ་པ་ནི། དཔེར་ན། ལང་ཆོ་ཡོལ་ཏེ་རྒྱས་པ་ནས་ཆོ་
རིང་པོར་གྱུར་པ་ན། བྱ་བ་གང་དང་གང་ལས་བདེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་

བ་རང་ལ་ཉམས་སྤྱོད་ཡོད་པས། རང་ལ་ཕན་པ་གང་དང་མི་ཕན་པ་གང་ཡིན་ཤེས་
དགོས་མོད་ཀྱང་། ཆང་བརྟུངས་ན་དེས་སེམས་ཉམས་ཏེ་ཕན་གཞོད་ལ་སྤོངས་ནས་
རང་ལ་ཕན་པའི་ལམ་དུ་མི་འཇུག་པར་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་གཞོད་པའི་ལམ་དུ་
ཞུགས་ཏེ་དག་འབྲལ་མང་དུ་སྦྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོན་ཅན་གྱི་བཙེང་རྒྱ་
དེ་ནི་བྱམ་པ་འདི་ན་ཡོད་པས། ཁྱོད་ཅག་རང་ལ་ཕན་པ་དོར་ནས་གཞོད་པ་ཆེད་
དུ་སྦྱབ་འདོད་ན་ཆང་འདི་ཉེས་ཞེས་གདམས་སོ། །

༡༠ ཆང་བརྟུངས་པས་ལྷའི་དཔལ་ལས་ཉམས་པའི་སྦྱོན་གྱི་བྱང་བ་བསྟན་
པ་ནི། གང་གི་ཉེས་པ་སྦྱོན་གྱི་ལྟ་རྒྱུས་ཤིང་། །ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་ནི་ཉམས་
བྱས་ན། སྦྱབས་འདོད་ཕྱིར་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་གཤམ། །དེ་ཡིས་གང་བའི་བྱམ་པ་
འདི་ཉེས་ཤིག །ཅེས་པས། ཆང་བརྟུངས་པས་དཔལ་འབྱོར་མངའ་ཐང་ཐམས་ཅད་
ཉམས་པར་འགྱུར་བ། སྦྱོན་གྱི་ལྷའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ། དཔེར་ན། སྦྱོན་ལྟ་
ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་མིང་དུ་འདྲུག་པས། སྦྱོན་བསྐྱལ་བ་ཆགས་ནས་རིང་
པོ་མ་ལོན་པའི་དུས་སུ་ལྟ་མ་ཡིན་རྒྱུས་རིང་བའི་ཆེན་ཡོད་པ་ལ། དེ་དག་གིས་
ཆང་བརྟུངས་ཏེ་གཞན་ལ་སྦྱོན་བཟོད་དང་འཐབ་ཅོད་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ངན་པ་
བྱས་པས། ལྷ་གཞན་རྒྱུས་ཀྱིས་བསྐྱད་དེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་ལས་ཉམས་པ་
དང་། དེ་ལས་སྦྱབས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་ས་འོག་ཏུ་གཤམ་
ནས་སྦྱོད་ཅེས་གྲགས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷའི་དཔལ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་
བྱམ་པ་འདི་ཁྱོད་ཉེས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །

༡༡ ཆང་བརྟུངས་ན་སྦྱོན་པ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་བསྟན་པ་ནི། མི་
བདེན་པ་ཡང་བདེན་པ་བཞིན་དུ་ངོ་མཐོན་སྟེ། །མི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་བ་བཞིན་དུ་དགའ་
ཞིང་བྱེད། གང་གི་ལན་གྱིས་ཡོད་མེད་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཏུ་ཤེས། །དེ་ནི་སྦྱོན་པའི་ལུས་

བཞིན་བྱས་པ་འདི་ན་འདུག ཅེས་པས་ཆང་བརྟུངས་ན་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྟོང་། དང་སྟོང་གི་དམོད་པ་ཟུག་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་
སྟོང་གི་རྣམས་པ་ཉམས་པ་དང་ངན་སྟོང་གི་མཐུ་བརྟུངས་པར་བྱེད་པ་དང་། ངག་མི་
བདེན་པ་འང་བདེན་པ་བཞིན་དུ་དགའ་བཞིན་འཛེམས་པ་མེད་པར་ངོ་མཐོན་པོར་
སྤྱོད་པ་དང་གང་གི་ལན་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་ནམས་མི་ཤེས་པས། གྲུ་ཆོམ་དུ་བྱ་
མི་རུང་བ་ནམས་དང་དུ་སྒངས་པ་དང་བྱར་རུང་བ་ནམས་བཅིས་སུ་མི་བྱེད་པ་
སོགས་སྒང་དོར་ལ་ཡིད་རབ་དུ་སྟོངས་ཏེ་སྟོན་ལ་སྟོན་དུ་མི་ལྟ་བར་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་
བ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མི་ལྟ་བར་སྟོན་དུ་བལྟས་ནས་དོར་བ་སོགས་
སྟོན་གསུམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྟོར་བའི་རྒྱ་བྱམ་པ་འདི་ན་འདུག་པས་ཁྱོད་ཅག་ཉོས་
ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་ཡོད་པ་མི་མཐོང་མེད་
མཐོང་བ། །འདི་འདྲ་ལུན་ནག་རྣམ་པ་འདི་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༡༥ དེ་དག་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། སྟོས་འགྱུར་རིག་སྟགས་སྟག་
བསྐྱེད་རྒྱར་གྱུར་པ། །སྤིག་པའི་མ་མོ་བྱས་ངན་མངོན་སུམ་བཞིན། །ཚིང་པའི་
ལམ་དུ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ། །སྤིང་གི་སྟན་པ་མི་བཟད་དེ་ཉོས་ཤིག་ཅེས་པས། ཆང་
ནི་སྤིག་པ་དང་། སྟག་བསྐྱེད་དང་། གཏམ་ངན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞི་དང་།
སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པར་སྟོབར་བྱེད་པའི་རིགས་སྟགས་ཀྱང་ཡིན་ལ། ཆང་
ལ་སྟོས་འགྱུར་ཞེས་བརྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། འདི་ཕྱིར་སྟག་བསྐྱེད་
མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཆོ་འདིར་སྟག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་འབྱུང་
བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟེན་ལ། ཕྱི་མར་སྟག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་འབྱུང་
བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མར་སྟག་བསྐྱེད་ཅི་འབྱུང་ཐམས་ཅད་སྤིག་
པའི་ལས་ལས་བྱུང་ལ། ཆང་བརྟུངས་པ་ནི་སྤིག་པའི་མ་མོ་སྤེ་སྤིག་པའི་ཆོག་དང་།

སྤྲིག་པའི་འབྲུང་ཁུངས་ཡིན་པས་སོ། །ཆང་འབྲུང་བ་ནི་ཆེ་འདྲིར་གཏམ་ངན་དང་
མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བའི་རྒྱ་ངན་ངེ་ལྟར་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་
ལྟར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ཚྱོད་པའི་ལམ་དང་ཐ་མི་དད་པ་འབྲུག་ལོང་མཐའ་དག་འབྲུང་
བའི་ལམ་ཉིད་དང་། སྤྲིག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སྦྱོར་བའི་གཏམ་ངན་ཐམས་ཅད་
འབྲུང་ཡང་མི་ཤེས་པར་ཆང་ལ་དགའ་བ་ནི་སྤོངས་པའི་སྤྱན་ནག་འབའ་ཞིག་གིས་
བསྐྱེད་པས་པ་ཡིན་པས་སྤྱིང་གི་སྤྱན་པ་མི་བཟད་པ་དེ་ཉེས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །

༡༣ ཆང་འབྲུངས་བ་ཕུང་དགོལ་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་པ་ནི། གང་གི་སློབ་ནི་
རབ་དུ་ཉམས་སྒྱུར་བས། །པ་མ་ཉེས་མེད་བའང་གསོད་འབྲུར་ཞིང་། །བདེ་ལ་མ་
ཆགས་དཀའ་ཐུབ་ཅན་ཡང་གསོད། །བཙོང་པའི་མཆོག་འདི་རྒྱལ་པོར་ཕུལ་བ་
བཞེས། །མི་ཡི་བདག་པོ་ཆ་ནི་འདི་འདྲ་ཡང་། །འཛིག་རྟེན་ན་ནི་ལྷ་ཞེས་རབ་དུ་
གྲགས། །ཡོན་ཏན་ལ་ནི་གང་དག་མི་དགའ་བ། །དེ་དག་ཆང་འདི་ཉེས་ལ་འབད་
བར་གྱིས། །ཞེས་པས། ཆང་གིས་སྦྱོར་ཏེ་ལེགས་ཉེས་དཔྱད་པའི་སློབ་གྲོས་རབ་དུ་
ཉམས་ནས་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་བགྱི་བ་ལ་བག་ཆ་བ་མེད་པ། པ་མ་ཉེས་མེད་
གསོད་པར་ཡང་ཡང་མེད་པ། འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པའི་དཀའ་དུབ་
ཅན་བྱང་སྲོང་དང་། འཕགས་པ་དག་བཙོམ་པ་གསོད་པར་ཡང་ཡིད་ལྷུ་བ་མེད་
པ་སོགས་སྤྲིག་པ་ཆབས་ཆེན་པོ་བསགས་ཏེ་ཕུང་པའི་ནང་བཟུ་མི་ཤེས་པ་དང་།
འཐབ་ཚྱོད་དང་ནད་ཡམས་སོགས་ཕུང་དགོལ་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ཆང་འདི་ལས་
བྱུང་བས། །བྱོད་ཅག་ལེགས་པའི་བྱ་བ་ལ་མི་དགའ་བར་ཉེས་སྦྱོན་ལ་དགའ་ན་
ཆང་འདི་བཙོང་པའི་ནང་ནས་མཆོག་དེ་རྒྱལ་པོ་བྱེད་ལ་འབུལ་བས་བཞེས་ཤིག་
འདི་ཕྱི་གཉི་ག་ཕུང་བ་གདོན་མི་ཟ་བ་དང་། མིའི་བདག་པོ་ཞེས་པོས་བཞིན་དུ་ནམ་
པ་ཀུན་དུ་ཕུང་བར་བྱེད་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་ན་ནི་བྱོད་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ལྷ་

ཞེས་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་སྟོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་མི་དགའ་བས་ཐེག་པ་བར་
འདོད་ན། ཆང་འདི་ཉོས་ལ་བརྟུང་བར་འབད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །

༡༤ གཉིས་བ་སྐྱེ་བ་བྱི་མར་ཕྱང་བའི་ཉེས་དམིགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་
ནི། གང་ཞིག་བསྟན་ན་ངན་པ་སྟོད་པར་འགྱུར། །རབ་ཏུ་འཛིགས་པས་སེམས་
ཅན་དཔྱལ་བར་ལྷུང་། །དུད་འགྲོའི་གནས་དང་ཡི་དྲགས་དབུལ་འགྱུར་བ། །མཐོང་
བར་འདོད་པའང་དེ་ནི་སྤྱེ་ཞིག་ཡོད། །ཆང་དེ་ཉུང་དུ་འཐུངས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་
ནི། །མི་ཡི་གནས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་ཉམས། །གང་གི་སྤྱོད་ཀྱང་
མནར་མེ་འབར་བས་བསྐྱེད་པར་འགྱོ། །ཡི་དྲགས་ལུལ་དང་དུད་འགྲོ་དམན་
པར་གནས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས། ཆང་འཐུངས་པ་ལས་ཆེ་བྱི་མར་རྣམ་སྤྲིན་
ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་
འབྱུང་སྟེ། ཆང་གང་ཞིག་ལ་བསྟན་ན་ཆེ་འདྲིང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྤྲིག་པའི་ལས་
ཆ་བས་ཆེན་པོར་སྟོད་པར་འགྱུར་པ་དང་། དེ་ལས་ཆེ་བྱི་མར་འཛིགས་ཤིང་མཐོང་
ཅམ་ལའང་བཟོད་དཀའ་བའི་དཔྱལ་བར་ལྷུང་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་གནས་སུ་ལྷུང་བ།
དབུལ་ཞིང་སོངས་པ་ཡིད་དྲགས་ཀྱི་གནས་སུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །

ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གནས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟད་ཅིང་། ལྷུ་བ་པ། བཟོད་
སྐྱགས་བྲལ་བ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དཔེ་བྱ་བར་དཀའ་བས་དེར་སྐྱེས་པ་ལྟ་ཞིག་
མཐོང་བ་ཅམ་ཡང་འཛིགས་ཤིང་ཡང་བའི་གནས་དེ་དག་འདོད་པ་སྤྱེ་ཞིག་ཡོད་དེ་
མེད་དོ། རང་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ངན་སོང་གསུམ་
དུ་རྣམ་ཡང་མི་ལྷུང་བ་ལ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། ཆང་ཉུང་དུ་ཞིག་བརྟུངས་ཀྱང་རྣམ་པར་
སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་སྐྱགས་མེད་པར་རྒྱུན་
རིང་པོར་སྟོང་བར་འགྱུར་ལ། བརྒྱལ་དེ་ནས་ཐར་ཏེ་མིའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་

བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཆང་ལ་དགའ་བ་དང་། དེས་སེམས་འབྲུགས་པ་དང་
 རོར་གྱིས་དབྱལ་བ། སྤྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་སྒོད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། བཞིན་
 མི་སྤྲུག་པ་དང་། བཀའ་ཤིང་སྒྲིམ་པས་གདུང་བ་དང་། མི་བརྟན་པ་དང་། བན་པ་
 ཉམས་པ་དང་། གཉེན་བཞེས་རྣམས་གྱིས་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་གང་
 གྲངས་པ་རྣམས་མཐར་མི་འཁྲུལ་བ་སོགས་འབྲལ་དང་བྲུགས་གྱི་ཉེས་སྒྲོན་མཐའ་
 ཡས་པ་འབྱུང་བ་དང་། སྒྲོང་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ། ལྷ་
 བ་ཉམས་པ། ཆོ་ག་ཉམས་པ། སྒྲོད་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པས་ཕྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
 དུ་བྱས་པས་ལོག་པའི་ལམ་དང་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་ནམ་ཡང་ཐར་བའི་
 སྐབས་མི་འབྱེད་དོ་ཞེས་གདམས་སོ། །

༡༥ དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་སྒྲོན་རྣམས་ཁོང་དུ་ཚུད་ནས་ནམ་ཡང་ཆང་འཐུང་བར་
 མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཁིང་གཏམ་ངན་མངོན་
 སུམ་འབྱུང་། །ངོ་ཆ་མེད་ཅིང་སྒྲོ་གོས་ངེ་མ་ཅན་དུ་འགྱུར། །གང་ཞིག་འཐུང་ན་ཡོན་
 ཏན་དེ་དང་དེ་ཉམས་པ། །དེ་བས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་གྱིས་ཆང་འཐུང་ག་ལ་རིགས། །ཞེས་
 པས་གནད་བསྐྱུས་ན། ཆང་གང་ཞིག་འཐུང་ན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་མཐའ་
 ཅ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་། གཏམ་ངན་སྣ་ཆོགས་བརྗོད་པ་མངོན་སུམ་དུ་
 འབྱུང་བ། །ངོ་ཆ་མེད་ཅིང་ཁྲིལ་མེད་པ་དང་། །ལེགས་ཉེས་དཔྱོད་པའི་སྒྲོ་གོས་ཉམས་
 ཏེ་སེམས་ངེ་མ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པས་བསྐྱུགས་པའི་ཡོན་
 ཏན་དེ་དང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་
 གྱིས་ད་ཕྱིན་ཆད་ཆང་འཐུང་བ་ག་ལ་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གདམས་སོ། །

དེ་ནས་རྒྱལ་སྒོན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཆང་གི་ཉེས་དམིགས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་
 ལྷར་ཁོང་དུ་ཚུད་ནས་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྲོད་གདུང་བྲག་པོས་སྤང་བ་

ཚུལ་བཞིན་ཡིད་དམ་བཅས་ནས་རྒྱལ་པོས་ཆང་འཐུང་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་
བ་མེད་བ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཞུ་བ། བྱམས་བ་བ་མཐའ་ན་འདུལ་བས་མཉེས་བྱས་སྒྲ་
མ་བཞིན། །ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་མཁས་པའི་སྤྱབ་བས་སྤྲས་བ་བཞིན། །སྤྱིད་ཀྱིས་
བདག་ལ་པན་ཕྱིར་ལེགས་པར་གདམས་བ་དེ། །སྤྱིད་བས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཏེ་ཚུལ་
བཞིན་མཉེས་པར་བསྐྱོད། །ལེགས་པར་སྤྲས་པའི་ལན་དུ་མཆོད་བ་འདི། །སྤྱིད་
ཀྱིས་བདག་ལས་བཞེས་པར་རིགས་སོ་ཞེས། །ཡུལ་གྱ་མཐའ་པོ་ལྷ་ཡང་སྤྱིད་ལ་
འབུལ། །བན་མོ་བརྒྱ་དང་བཞོན་བ་ལྷ་བརྒྱ་འབུལ། །རྟ་མཆོག་སྤྱར་བའི་ཤིང་རྟ་
འདི་བརྒྱ་བཞེས། །བདག་གི་སྒྲ་མ་པན་བ་སྟོན་པར་འགྱུར། །གཞན་ཡང་བདག་
གིས་གང་དང་གང་བསྐྱི་བ་འདིར་སྤྱིང་ཞིང་སྤྲན་ཆད་ཀྱང་བདག་ལ་སྤྱན་རས་ཀྱིས་
བཅའ་བར་གསོལ། བརྒྱ་བྱིན་ཀྱིས་སྤྲས་པ། ཡུལ་གྱ་མཆོག་ལ་སོགས་བའང་ང་
མི་འདོད། །ལྷ་དབང་ང་ཡིན་རྒྱལ་པོས་ཤེས་པར་བྱོས། །པན་པར་སྤྲས་ལ་མཆོད་
པར་བྱ་བ་ནི། །བསྐྱོ་བའི་ཆོག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་བ་ཡིན། །བྲགས་དང་དཔལ་
ཀྱི་ལམ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །ཆེ་རབས་གཞན་ལ་བདེ་བ་དེ་ཡང་འཛོལ། །དེ་བས་ཆང་
ལ་ཆགས་བ་རབ་སྤོངས་ལ། །ཆོས་ལ་གནས་བ་ང་ཡི་ཡུལ་ལ་བརྟེན། །ཞེས་དེ་
སྐད་ཅེས་སྤྲས་ནས་བརྒྱ་བྱིན་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྤྱང་བར་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་
སྟོན་པོ་འབངས་དང་བཅས་བ་ཆང་གི་ཉེས་དམིགས་རིགས་ནས་ཆང་གཙོར་བྱས་
པའི་མི་དགེ་བ་སྤངས་ཏེ་དགེ་བ་ལ་མཛོན་པར་བཙོན་པར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་པ།

གསུམ་པ། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་པ་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་ལས།
ཆང་འཐུང་བ་ལ་སྟོན་སུམ་ཅུ་ཙྰམ་གསུངས་ཏེ། རྟོར་ཟད་པར་འགྱུར་བ། རྟོན་མང་

བར་འགྱུར་བ་དང་། འཐབ་མོ་དང་ཚྭ་པ་མང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མི་སྟོན་པར་
གྲགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྲ་བ་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཉམ་ཆུང་
བར་བྱེད་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་མ་ཐོབ་པ་མི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ལོངས་
སྤྱོད་ཐོབ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གསང་བའི་ཆོག་མི་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་།
དེའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་ཉམ་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་དང་།
མར་མི་འཛིན་པ་འགྱུར་བ་དང་། པར་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། གན་རབས་
ལ་རིམ་གྱོ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་མི་གྲུས་པར་འགྱུར་བ་
དང་། ཆོས་ལ་མི་གྲུས་པ་འགྱུར་བ་དང་། དགོ་འདུན་ལ་མི་གྲུས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
བསྐྱབ་པ་ལ་མི་གྲུས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དབང་པོ་མི་སྤྲོམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་
མེད་ལ་བག་མེད་པར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བཛའ་བཤེས་ལ་སོགས་པས་སྤོང་
བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱི་བོ་མང་པོའི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དགོས་པ་
ཞིག་ཡོད་ན་འདྲེ་ལ་མི་འདྲི་བ་དང་། སྤྱོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
བར་འགྱུར་བ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་དང་། མི་དགོ་
བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དགོ་བའི་ཆོས་ཉམས་པར་འགྱུར་
བ་དང་། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བའི་གནས་སུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཐག་རིང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བབ་ཅོལ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་
དང་། སྟོན་པར་འགྱུར་པའི་ལས་བྱེད་ཅིང་གསོག་པ་དང་། སྤྱོས་བཞིན་དུ་འཆེ་བའི་
དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཤིན་པར་སྤོང་བར་འགྲོ་ལོག་པར་ལྷུང་བ་སེམས་
ཅན་དཔྱལ་བར་སྦྱེ་བ་དང་། མིར་སྦྱེས་ཀྱང་སྦྱོ་བའམ་རྗེད་དད་ཅན་དུ་འགྱུར་བའོ། །

གཞུང་འདི་དང་གཞན་ལས་བྱུང་བའི་བཅོས་པའི་ཆང་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་
འབྲུག་ས་གསལ་ཁ་མི་སྤང་ཡང་གསུང་གི་འགྲོས་ལ་དཔགས་ན། འབྲུ་སོགས་ཀྱི་

ཆང་ལས་རྩས་སྤྱོད་གྲིས་ནས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆང་གི་རྒྱ་ཉིད་སྟོགས་ཏེ་
ཨ་རག་དུ་བཟོས་པ་དེ་དག་ཡིན་ལ། འདི་ལ་དེང་སང་སྤར་མ་གྲགས་པའི་རྒྱས་པ་
ཆེ་ཆུང་དང་རིན་ཐང་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཆོགས་པ་ཡོད་འདུག་ཅིང་། དེ་དག་བརྟུངས་ནས་
ངོམས་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་སྟོ་བ་དང་། མཆིན་པ། ལྷག་ཅ་སོགས་སུ་
གཞོད་སྟོན་ཆབས་ཆེ་བཅོ་ལུགས་གོང་གསལ་ལྟར། རང་སྟོག་རང་གིས་བྱང་བ་
འཇམ་སྤྱིང་གང་སར་ཆེས་མང་བ་མ་ཟད། སྤན་གཅིག་བྱས་མཐོང་ཐོས་ལ་མཆོན་
ནའང་བརྒྱ་སྟག་བཀལ་བ་བྱུང་སོང་ལ། དེའི་ནང་ནས་པལ་ཆེར་སྟོ་བ་འཁུམས་པ་
དང་མཆིན་པ་འཆོགས་པ་དང་རུལ་ནས་འཆི་སྟོན་བྱུང་འདུག།

སྤར་ཆན་རིག་གི་ལམ་ནས་སྟོག་དཔར་བརྒྱབ་པ་དང་གཤགས་བཅོས་
བྱས་པ་མ་དར་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆབས་ཆེ་བྱང་བ་མ་ཤེས་ནས་བྲི་རྒྱལ་དུ་ཆང་རག་
འཐུང་མཁན་གིན་དུ་མང་ཡང་དེང་སང་དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་ཆོར་བྱུང་སྟེ། ཆན་རིག་
ཡར་རྒྱས་ཆེ་ས་གང་ཡིན་ལ་ཆང་རག་ཆོད་མེད་འཐུང་མཁན་ཉུང་དུ་བྲིན་ཡོད།
ཐོད་དུའང་དེ་བཞིན་སྤར་གཤིས་སྟོད་དམན་པ་བས་ཀྱང་གཤིས་སྟོད་བཟང་བ།
ཤེས་ཡོན་ཆེ་བ། ལྷག་བསམ་ལྡན་པ། འབྱོར་བ་རྒྱས་པ་ཆེས་མང་སོ་ཡང་ཆང་
རག་གིས་ཐོངས་ནས་གཞུང་ཞབས་པ་ནམས་ཀྱང་གཞུང་དོན་མ་འཛོན་པ་དང་།
ཅིས་ཉྟག་ལྷག་པ། སྤར་དོན་མ་འཛོན་པ་དང་། རང་གི་སྤྱ་བུའི་འབྲོ་སྤངས་བཅོ་མ་
བྱུང་བ། དཔལ་འབྱོར་ལ་རྒྱད་ཆག་ཆེ་བ། མང་ཆོགས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་བརྒྱགས་པ།
མི་ཡར་ཐོན་གྱི་གྲལ་ནས་བྱུང་དེ་ཐམས་པའི་རང་མདོག་ཐོན་པ་སོགས་སྤྱི་སྤྱིར་
གཉིས་ཐད་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་བརྒྱགས་ནས་འབྲམས་ཉལ་ཁོ་ནར་གྱུར་བ་
ཆེས་མང་བས་བྲིན་ཆད་སྤང་སྤང་མ་འཛོལ་བར་འབད་བའི་ན་དུ་གལ་ཆེད། ॥

འཇིག་རྟེན་བརྟག་པ་སྟེ་ས་དབང་འདོད་རྒྱུར་བསྐྱར་
བའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

སྒྲུང་བཟླ་བ།

༡༣། །རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་དོན་ཆེ་མ་གང་ཅི་ཆགས་ཚུད་ཡར་རྒྱས་འབྱུང་མེན་
མང་ཆོགས་ཀྱི་མཛའ་མཐུན་ཆེག་སྤྱིལ་རྒྱས་ཤུགས་ལ་རག་ལུས་ཤིང་། ད་ལྟའི་
ཆར་བོད་རིགས་ནང་ཁུལ་མཛའ་མཐུན་ཆེག་སྤྱིལ་ཡར་རྒྱས་གང་ལེགས་སུ་འགོ་
ཐུས་ཀྱང་། ད་དུང་མཛའ་མཐུན་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་རྒྱས་ཤུགས་མདུན་བསྐྱོད་གོང་
འཕེལ་དུ་གཏོང་གལ་ཆེ་བར་བརྟེན། འདི་ག་རྒྱུན་ལས་ཁང་ནས་རིགས་ལམ་
སློབ་གྲུའི་དབུ་དགེ་སློབ་མཐུན་ཆུ་མཆོ་མཆོག་ལ་ཆེག་སྤྱིལ་བྱེད་སྒྲུབ་སྐྱོར་དགོངས་
འཆར་ཞིག་ཚུལ་སྤྱིག་སྤྱོད་ལ་འདུག་ཅི་ནས་གནང་སྐྱོར་ཞེས་རེ་སྤྱུལ་ཞུས་དོན་
བཞིན་སྤྱོད་དགོངས་གསལ་ཁག་ལ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་བཞེས་ཀྱིས་བཅམས་བསྐྱིགས་
གྲུབ་པ་འདི་བཞིན་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རེས་གཞིན་ལུའི་
དབུས་སྤྱོད་ཁབ་ཁང་ནས་རྒྱ་སྐྱོར་དཔར་འདེབས་འགྲེམས་སྤྱེལ་ཞུས་ཤིང་། འདིའི་
འབྲུ་དོན་རྣམས་ལ་རང་ཅག་བཞེས་གཞིན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐུགས་སྦྱང་
གཅིགས་བཟུང་གིས་ཉམས་ལེན་འཁུར་བསྐྱེད་རེས་གནང་ཡོང་བ་དང་། ཚུལ་
འདིར་རིགས་སློབ་དབུ་དགེ་མཆོག་ནས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་བཞེས་གནང་བར་མ་ཟད་
འགོ་གོན་ཐོག་ལ་འདུག་རེས་གནང་བ་བཅས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བཅས་བོད་
རིགས་གཞིན་ལུའི་དབུས་སྤྱོད་ཁབ་རྒྱུན་ལས་ཁང་ནས་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༠༠༩ ལྷོ་ལོ་
༡༩༧༩ ལྷོ་ ༧ ཆོས་ ༢༥ ལ།

༥ སྤྱོད་ཆོས་དང་གཞིས་སུ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་གཞིགས་
པ་ཡིས། །རང་ཉིད་གང་ནས་གང་དུ་གཞིགས་པའི་བདེ་ནས་བདེ་བར་བསྐྱོད་

པའི་ལམ། །མཐའ་དག་རི་བཞིན་གཞན་ལ་སྟོན་པར་ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་མཛད་
པ། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་འདྲན་པའི་འདྲན་མཆོག་གྲུའི་སྤྲུལ་དེར་གྲུས་ཕྱག་
འཆོལ། །སྲིད་ལས་བཀལ་ཡང་སྲིད་པའི་ཐོལ་གྱིས་འགྲོ་ཀུན་སྲིད་ལས་བསྐྱབ་
བྱའི་ཕྱིར། །ཐ་མལ་ལུས་སྤངས་ཐ་མལ་ལུས་ཀྱིས་ཐ་མལ་འགྲོ་རྣམས་སྟོན་
ཅིག་ཏུ། །ངལ་བ་མཉམ་འཁྱེར་ངལ་དུབ་སེལ་ཕྱིར་ངལ་བ་རྒྱ་མཆོས་རྟག་སྦྱོར་
བས། །འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་མཆོན་གྱི་གྲགས་པ་གངས་ཅན་མགོན་པོ་གཙུག་
ན་མཆོད། །གདོང་དམར་ཅན་ཞེས་གྲགས་པའི་བསེལ་སྦྱོངས་སུ། །མི་ཡི་བྱ་
མཆོག་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་འདྲ་བ། །ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་བཀའ་བྲིན་
དེ། །དེང་ཡང་ཟད་མི་ཤེས་པས་སྦྱོད་གྱུར་ན། །དེ་ཡི་ལུགས་བྱང་ཚུལ་བཞིན་མི་
སྐྱབ་པར། །པལ་པའི་ལུགས་སུ་རང་དགར་གཡེང་པོད་དམ། །ཤ་རུས་བརྒྱད་
པའི་སྒོ་གྲོས་ལེགས་བཏུས་ན། །གང་གི་བཞེད་དགོངས་བསྐྱབ་ལ་དཔའ་མ་
ཞན། །འཛིག་རྟེན་ནག་པོའི་བྱ་བཞག་ཀུན་གཞིལ་ཞིང་། །དཀར་པོའི་ལས་ལམ་
ཡོངས་སུ་རྒྱས་བྱའི་ཕྱིར། །གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཅུང་ཟད་སྤེལ་བ་འདིར། །རྣམ་
དཔྱོད་ཐུགས་ཏེ་འཇུག་ལྡང་འཆོལ་བར་མཛོད། །འཛམ་གླིང་འདྲིའི་སྤྲེང་དུ་ཆིག་
སྤེལ་གྱི་རུས་ལུགས་གང་ལ་ཆེ་བ་དེ་ལ་འཁྱེད་པའི་དོ་རྩལ་བའི་ནི། །སྤྱི་བོ་གནམ་
བསྟན་ཡོངས་ཀྱིས་མཐོང་གསལ་ལྟར་ཡིན་ན། །རང་ཅག་པོད་རིགས་ཡིན་ནོ་ཅོག་
ནས་ཆིག་སྤེལ་གྱི་རུས་ལུགས་སྤེལ་ཐབས་ལ་སྟོ་ཀུན་ནས་འབད་དགོས།

གང་གིས་ཤེ་ན། །རང་རྒྱལ་གཞན་པམ་གྱི་ལྟ་བ་འདྲིན་པའི་མི་རིགས་ཤིག་
ཡིན་པས། །རི་དྲགས་ལྟ་བུས་རྩ་རྩ་གང་བཟང་སར་འགྲོ་ཐུབ་ཐབས་མེད་པར་རྒྱལ་
ཁབ་སྤྱི་དང་བྲེ་བྲག་སྤྱི་ཆོགས་ཤིག་གི་འོག་ནས་མི་ཆེ་སྤེལ་དགོས་པ་ནི། །འགྲོ་བ་
མའི་རིགས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། །དེའི་འོག་ནས་མི་རིགས་

རྒྱུན་སྤྱང་ན་སོ་སོའི་སྒྲིབ་རྒྱུ་གི་སྒྲོབས་དང་བདེ་འབྱོར་རིམ་ཆེ་ཡང་ལེགས་གནས་མི་སྤྱབ་པར་འདིག་རྒྱུན་ཡོང་གི་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་སྒྲོབས་འབྱོར་མངའ་མང་ཅན་ལ་ཉེན་ཁ་ཆེ་བ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་པ་ཆེ་ཆུང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྱག་གཞུང་ཞིག་གི་རྒྱུ་ཕྱུགས་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཕྱུགས་ལྗེས་དེས་དང་ཆགས་ཚུད་རིམ་ཆེ་བ་དེ་ཅམ་དུ་ཆོགས་པ་ཆོགས་མི་དང་བཅས་པ་ཡང་ཆགས་ཚུད་དང་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་ཞིང་དེ་ལས་སྒྲོག་ན། ཁང་པའི་ཅིག་གཞན་བསྐྱེལ་བ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འབྲེལ་འགྲོ་བ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རང་གཤིས་རེད།

ང་ཆོ་འདིག་རྟེན་གྱི་མདུན་ལམ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཕྱིན་ཆད་འཆོ་གོས་གཏམ་གསུམ་གྱི་མདུན་ལམ་ཡང་དག་པ་ཞིག་དང་མ་བསྐྱེན་ན་རང་རང་མི་ཆའི་སྤྱིད་སྤྱུག་འཇུར་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱི་སྒྲིབ་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད། འཆོ་གོས་གཏམ་གསུམ་གྱི་མདུན་ལམ་ཡང་དག་པ་ཡོང་མིན་ཡང་རང་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། གཞུང་གི་ཁེ་དབང་ཆད་ལུན་དང་། ལས་དོན་དང་སྤྱིག་འཇུགས་ཆགས་ཚུད་དང་། མཐུན་རྒྱུན་ནམ་དཔལ་འབྱོར་ལྗེས་དེས་ཡོད་མིན་ལ་རག་ལས་པས། མཐོ་བསམ་བློ་ལུན་དང་སྒོ་ཁ་ཡར་བསྐྱོན་གྱི་རྒྱུ་པ་ཞིག་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིག་འཇུགས་འོག་ཤར་བསྐྱོད་དང་འབྲེལ་རྒྱུ་སྐྱོར་དང་སྤྱི་ཁྱུ་བསྐྱེད་རྒྱུ་འདིག་རྟེན་གྱི་མདུན་ལམ་ནས་འགོག་མེད་དུ་ཤར་བསྐྱེད་པ་དེ་རེད། གཞན་པན་གྱི་བསམ་སྒོ་ཡར་ཐོན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། མང་ཆོགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་བདེ་དོན་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་དང་རོགས་པན་ཅི་རྒྱས་བགྱིས་པ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་རེད། ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་རང་སྤྱིང་ནས་སྒྲོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་ཉེས་དམིགས་སྒོ་དུ་མས་བསྐྱས་ཏེ་ཆགས་

བྲལ་བྱེད་དགོས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཅ་དོན་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་ཕྱོག་ཏེ་མི་དམངས་དང་སྤྱི་
 ཆོག་ཀྱི་བདེ་དོན་བསྐྱུབ་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་བལྟས་ཏེ་ཆགས་བྲལ་བྲལ་བ་ནི།
 འབྲེལ་རྒྱུ་གནས་པ་ལ་སྤྱད་ཅུབ་སྒྲོར་བཏང་ཟེར་བ་ལྟར་ཆོས་སྤྱི་དང་བྱུང་བར་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་རྒྱལ་འགལ་ཡིན་པས་ཆོས་པ་ཟ་འབྲེལ་བའང་དེ་ལྟ་
 གུ་ཡིན་པས་དེ་རིགས་མ་སོང་བར་མི་དམངས་དང་སྤྱི་ཆོག་ལ་དགོངས་པ་རྒྱ་
 ཆེར་བཞེས་དགོས། བྱུང་བར་དུ་ང་ཆོའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་གཞུང་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཆོས་ཀྱི་ཉེན་གཤིས་སྤྱི་ལ་མཆིས་ཤིང་བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་སྤྱེ་བཞིའི་
 མངའ་ཐང་ལྟར་པ་ཞིག་ཡིན་པས། བསྐྱེད་དོན་སྤྱི་ལ་བརྟག་པ་ཡིན་ན། དེ་བས་
 གྲང་རང་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་གཞུང་དོན་ལ་ཕྱར་བ་གྲུ་འདེགས་དང་རྟོགས་པ་ན་
 མཉམ་བསྐྱེད་དགོས།

དེ་བཞིན་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོས་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅི་ཡོད་
 གཞུང་འབངས་ཐོག་སྤྱི་གཏོང་དང་འབྲེལ་གཞུང་འབངས་ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་སྤྱི་ལ་
 ཆད་མེད་མཛད་བཞིན་པ་འདི་ལ་མཛོ་བསམ་ཞིག་བཏང་ན་རང་སྤྱོད་བདེ་ཐབས་
 ཀྱི་ལས་དུ་སྤྱོད་པོད་ཐབས་མེད་པར་མ་ཟད་ང་ཆོའི་གཞུང་འདི་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་
 ཆེས་རྒྱུ་འཛིན་གནང་བཞིན་པ་འདི་ལ་དཔགས་ན། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་དང་
 པ་ཞིག་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་གཞུང་འདི་ལ་གྲུས་བཀུར་དང་སྤྱི་ལ་ཕྱུ་ཅི་ཕྱུ་དགོས་པ་ནི།
 མགོ་འདོད་ན་མཛད་པ་འདོད་དགོས་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་རེད། ང་ཆོ་ས་སྤྱོད་མོ་
 གང་གི་ཐོབ་ཐང་མེད་པར་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སྤྱོད་པ་བཅོལ་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་
 ཉེན་གསུམ་ན་དོ་ཆེན་བྲལ་བ་ཆོས་སྤྱི་དག་གིས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ལ་མཆིས་པ་འདིས་
 རང་གི་ཁོ་དབང་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱོད་བཏང་ནས་འཛིན་སྤྱི་དང་བྲེ་བྲལ་བོད་
 འབངས་ཡོངས་ལ་པན་དགོངས་སྤྱི་མེད་ཀྱིས་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱུངས་པའི་ཡ་

གྲུལ་སྐྱབས་བཅོལ་མི་དམངས་ཀྱི་འགོ་འདོན་འཆོ་སྤྱོད་ཆགས་ཚུད་འབྱུང་ཆེད།
སྐྱེ་ངལ་ཆད་མེད་ཀྱིས་གཞུང་གསར་འཛུགས་བཀའ་ཁྲིན་བསྐྱུངས་པ་ལས། རང་
ཅག་སྐྱབས་བཅོལ་བ་རྣམས་འཆོ་བའི་མདུན་ལམ་བདེན་སྐྱབས་ཀྱི་རོགས་མགོན།
སྐྱབས་བཅོལ་གྱི་སྤྲིག་འཛུགས། རང་བཅོན་གྱི་རྩ་སྤྱུགས། དབང་སྤྲོགས་ལ་པམ་
ཉེས། གཉེན་སྤྲོགས་ནས་རོགས་རམ་རྟེན་གཞི་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་ང་ཆོ་ངོམས་སུ་
ཆོག་པའི་ཡར་རྒྱས་འགོ་བཞེན་པ་འདིར། རང་གི་མི་རིགས་ལ་ཤ་ཞེན་དང་། རང་
རྒྱལ་ལ་དོ་སྤྱང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། གཞུང་འདིའི་སྤྲིག་འཛུགས་འོག་ཆིག་སྤྲིལ་
དང་གཞུང་དོན་ལ་རོགས་པན་མི་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད།

དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་དང་མི་དམངས་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱལ་དོན་མ་དདུལ་ཞེས་ཆེ་
རེར་སྐོར་རྟོག་རེ་བསྟུ་འབུལ་ཞུ་ཐུས་ལའང་རེ་འགས་ཀ་ཀོར་ཞུ་ཡི་ཡོད་པ་ནི་ཤིན་
ཏུ་མ་འོས་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་སྤྱད་འོས་སུ་མ་དོན་གསལ་མཐོང་བསྐྱད་པ་དེ་རེད། གང་
ལགས་ཤེ་ན། འགོ་བོན་སྐོར་དཔེར་ན། ༡༩༥༩ ལོར་རང་གཞུང་ལས་ཁུངས་མ་
ལག་བཅས་པའི་ཕྱག་བྱོན་ངོ་སོང་ཉིན་སྐོར་ ༣༩༥༣༠༩་ ༡༦ དང་། རྒྱལ་དོན་
མ་དདུལ་དང་དང་སྤངས་འཕར་འབུལ་བྱུང་ཁག་བསྐྱོམས་ཉིན་སྐོར་ ༡༠༩༩༡༠༥་
༩༥ བཅས་བྱུང་སོང་ཟ་འབོར་ཁ་འཐབ་ཀྱིས་འཕར་སོང་ཉིན་སྐོར་ ༡༥༥ ༣༦༠༡་
༡༡ སོང་བ་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་གསོལ་རས་བསྟུལ་
གནང་མཛད་འདུག དེའི་ནང་མ་ཐེ་བར་ནད་གཅོང་། དདུལ་སོངས་སོགས་ལ་ཐད་
ཀར་རོགས་རམ་པན་ཐོགས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་སྡེ་དང་སྤྱོད་བྱ་སོགས་ལའང་
དགོས་མཁོ་འགོ་བོན་འཕུས་ཆོམས་གནང་དང་གནང་བཞིན་པ་ཡིན་ན། ང་ཆོས་
ཆེ་རེར་སྐོར་རྟོག་རེ་བསྟུལ་བར་ངོ་སོ་བྱེད་རྩ་ས་མེད་པས། དེ་དག་ཤེས་ན་
པོད་མིར་འདུ་ཤེས་ཅན་སུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་གཞུང་འབངས་ཀྱི་དོན་དུ་ལྷག་བསམ་

དང་གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞུང་དོན་ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་དང་སྤྱི་ཞུ་ཅི་རུས་
སྐྱབ་དགོས་པ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གཤེས་ལུགས་ནས་རང་ཆས་སུ་ཐོན་དགོས་པ་
ཞིག་རེད། ལ་ལས་རྒྱལ་གཅེས་མཆོན་བྱེད་ལོ་རེར་ཉིན་སྟོར་ ༡༢ རེ་འབྲུལ་བར་
ཡང་སེར་སྒྲ་དང་ཡུས་ཆེ་ཞིང་། རེས་སུ་འབྲུལ་རྒྱ་མིན་ལུགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེད་
ཚྩད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག དེ་དག་ནི་གོང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་མ་ཤེས་པའམ་ཡང་
ན་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བསམ་ཤེས་མེད་པ། ཡང་ན་གཞན་གྱིས་སྤྱི་བཅུག་པ་གང་
རུང་ལས་མ་འདས་པས་ཕྱིན་ཆད་རང་གི་སྒྲ་ཁུང་འོག་གི་ཁེ་ཕན་ཁོ་ནར་མ་བཟུས་
པར་གཞུང་འབངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་སྤྱོད་ལ་བཅངས་ཏེ་བོད་
མི་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་གོང་རྒྱར་གཅིག་གྱུར་དང་། བོད་གཞུང་འབངས་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲག་
བསམ་དང་གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་གནང་རོགས་ཞེས་འབོད་བསྐྱུལ་ནན་
ཟབ་ཞུ་ཡི་ཡིན།

ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་གོང་རྒྱ་ཡར་རྒྱས།

གཉིས་པ་ནི། ཆགས་སྤངས་སྤངས་སའི་འཕགས་པའམ་དག་བཅོམ་པ་ཞིག་
ཡིན་ན་དགོན་མཆོག་གོང་རྒྱལ་ལས་དེ་མིན་རང་རྒྱལ་གཞན་པམ་གྱི་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་
གོས་གཏམ་གསུམ་གྱི་འདུགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་སོ་སའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་
ཆོས་སུ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། དེ་ཉིད་འཛིན་སྐྱོར་བྱེད་པའི་གཞུང་རེ་
ནི་ཤིང་དང་ཤིང་ལྷགས་བཞེན་དུ་འདྲེས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན། ང་ཆོའི་མི་
རིགས་ལ་ཤ་ཞེན་དང་བཅེ་བ་ཡོད་ན། གཞུང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཤ་ཞེན་དང་བཅེ་བ་
དགོས། གཞུང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཤ་ཞེན་དང་བཅེ་བ་ཡོད་ན་སོ་སའི་མི་རིགས་
ལ་ཤ་ཞེན་དང་བཅེ་བ་ཡོད་དགོས། བོད་རིགས་ཅམ་མ་གཏོགས་སའི་རྒྱལ་ཁབ་

སྤྱ་འབྲ་ཞིག་གི་མི་རིགས་ཡར་ཐོན་ཅན་ཡིན་ཕྱིན་ཆད། རང་གི་སློབ་ལས་ལྷག་
པར་ཤ་ཆ་དང་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱོང་བ་མཛོན་སྤྲུམ་
མཐོང་ཆོས་ལྟར་ཡིན་ན། ང་ཆོ་བོད་རིགས་ཆོ་འདེམ་མི་རིགས་འབྲ་མཉམ་གྱི་ལྟ་བ་
འཛིན་མཁན་ཤ་སྟག་ལ་སོང་དེ་དང་མཚུངས་པའི་གཞུང་རྒྱལ་ལ་ཤ་ཆ་དང་སྤྱིང་
སྤྱོབས་བསྐྱེད་དགོས།

རྒྱལ་ཁབ་དང་གཞུང་མེད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ན་མི་རིགས་གཞན་
ཀྱིས་མཐོང་ཚུང་དང་བྲན་གཡོག་ལྟ་བུར་ཆགས་པ་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་བུ་བཏང་ན་ཤེས་
ཐུབ་པར་མ་ཟད། དེར་སང་བོད་ནང་གི་གནས་སྐྱབས་ལ་གཟིགས་ན་མཛོན་དུ་གྱུར་
པ་དེ་རེད། དེ་བཞིན་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་དུ་སྡེ་དཔོན་དང་ཆོག་སྡེ་ཁག་རྒྱལ་ཁབ་
ལ་མ་བསྐྱུན་པར་རང་དབང་གི་སྤྱོབས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་ཁབ་
ཤོར་བ་དེ་ཉིན་ནས་རང་དབང་བརྒྱགས་ཏེ་བཅོན་རྒྱལ་གཞན་གྱི་འོག་ཏུ་འབྱལ་རྒྱ་
མེད་པར་བསྐྱེད་དགོས་པ་དེ་ང་ཆོས་ཡང་ཡང་བྲན་དགོས། ང་ཆོ་སྤྱོབས་བཅོལ་དུ་
གྱུར་ན་འདྲ་རྒྱལ་ཁབ་ལྷན་པའི་མི་རིགས་གཞན་དང་འབྲ་བའི་རང་དབང་གི་ཐོབ་
ཐང་། འཛིགས་ཁུམ་མི་དགོས་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམ་གྱི་སྤྱོབས་གྲོགས། མདུན་དུ་སྦྱིད་
སྤྱུག་ཁུ་ལུལ། ཆོས་དང་ཤེས་རིག་གི་འཛུགས་སྐྱུན། རང་རྒྱལ་དབྱུང་འདེགས།
དབྱ་ཕྱོགས་རྣམ་གཞོན་གང་ཅིར་རང་ཁུས་གང་ཤར་སྤྱོད་ཐུབ་པ་འདི་དག་གི་ཐོག་
ནས་དབྱ་ཁྲིད་གཞན་ཟླ་བལ་བ་ཞིག་གིས་དབྱ་གནང་། འོག་ནས་སྤྱོབས་པའི་
གཞུང་དང་མི་དམངས་རྒྱལ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཁྱེད་སྤྱོད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་
ཕྱིན་མཐུས་ཡིན་པར་སློ་གཟུ་བོའི་ངང་ནས་བསམ་གཞིགས་བྱས་ན་ཤེས་ཐུབ་པས་
སྤྱི་ལུ་འདུ་ཤེས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་སའི་ཕྱོགས་སུ་གོམས་པ་མདུན་
སློབ་ཐུབ་པ་དགོས་གཤམ་ཆེ། རང་གི་བདེ་དོན་ཁོ་ན་འཆོལ་ན་མི་ཆེ་དེའང་དེ་འདྲ་

ཞིག་ལས་མི་ཡོང་བ་དེ་བསམ་པ་ཞན་པའི་རྗེས་གྲུབ་རེད། རང་གི་བསམ་སྒོ་རྒྱ་ཆེ་
 ས་ནས་བཏང་། ལས་དོན་ཡང་རྒྱ་ཆེ་ས་ནས་བྱས་ན་རང་གི་འདོད་དོན་ཡང་རྒྱ་ཆེ་
 ས་ནས་སྤྲོད་ཡོང་བ་དེ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་རེད། དེ་འདྲ་
 མོང་ཅང་བསམ་པའི་གོ་དོན་དང་རང་གི་བདེ་དོན་ལ་ལྟ་བུའི་བསམ་སྒྲུར་དེ་དག་
 ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་ལྟ་བ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་དོན་
 དང་འབྲེལ་བ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་སྤེལ་བྱ་བསྐྱབ་སྐྱབ་པ་བྱ་རྒྱ། འགྲོ་
 བ་མི་ལ་དགོས་པའི་ལས་དོན་ཡག་ཤོས་དེ་རེད། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མིག་དཔེ་ཡང་འབྲེལ་
 བྱ་རྒྱུའི་ཤེས་འདོན་གྱིས་མ་ལྟར་ནའང་གཞུང་བསྐྱབས་ཏེ་གཞུང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་བྱས་
 ལ་གྲུས་བཀུར་དང་ལྷག་བསམ་འོ་ཆུ་གཅིག་འབྲེལ་དགོས་པ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་
 བན་ལ་ཐུག་པས་ཆང་མས་སྟོང་བཅང་ཅི་ནས་འོང་བ་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

ཆིག་སྤྱིལ་མི་ཡོང་བའི་རྒྱུ་ཅ།

གསུམ་པ་ནི། ཆིག་སྤྱིལ་མི་ཡོང་བའི་རྒྱུ་ཅ་ལ། དང་པོ། མི་དམངས་
 སྤྱིད་དོན་གྱི་གནས་ཚད་མ་ལོན་པ་དང་། གཉིས་པ། སྤྱིད་དོན་འཕོ་འཁྱར་གྱི་རྗེས་
 སུ་བསམ་སྒོ་གོ་བརྗེ་མ་ཐུབ་པ། གསུམ་པ། ལྟ་བུའི་སྤྱིགས་མ་དར་བ། བཞི་པ།
 གཞུང་དོན་ཆགས་རྒྱུད་མེད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོར་ང་ཚོར་བཀའ་ཅན་གྱི་དབྱ་
 ཁྲིད་མཁུན་འདོན་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་གཞན་ལྷན་ལྟུང་བ་སྤྱིར་རྗེ་འབའ་ཞིག་གིས་
 བསྐྱབས་པས་བཀའ་ཆེ་བ། ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་དང་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་བདེ་བའི་ལམ་
 སྟོན་མཛད་པས་འབྲེལ་མཆོག་ལྷན་ན་མ་མཆིས་པ་རང་ཅག་གི་མདུན་དུ་བཞུགས་
 བཞིན་པར་མ་ཟད་རང་ཅག་ཆིག་སྤྱིལ་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ཆང་ལ་མ་ལོར་བ་
 ཡང་ནས་ཡང་དུ་གནང་བ་ལྟར་མང་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་ཆིག་སྤྱིལ་གྱི་ལམ་ཕྱོགས་སུ་

མདུན་ནས་མདུན་དུ་བསྐྱོད་བཞིན་པ་དེ་ཡང་ད་དུང་སྒོ་ཁ་ཆེམས་པ་བྱུང་མེད་ལ།
ཉུང་ཤས་ཤིག་ལས་རྒྱས་ལྷགས་ཐོན་མེད་པ་རེད། གནས་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡོང་བ་
དེ་སྤྱིར་བཏང་མི་དམངས་ཆོས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་
པ་མིན་ཡང་སྲིད་དོན་གྱི་གནས་ཚད་མ་ལོངས་བའི་ཁར་ཤེས་རིག་གི་ནམ་དཔྱིད་
དམན་པས་བཀའ་སློབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་རིམ་བཞིན་མ་ཉོགས་པའི་སྦྱོན་དང་ཕྱོགས་
གཅིག་ནས་སྲིད་ཕྱོགས་ལ་དོ་སྣང་ཚུང་དགས་པའི་སྦྱོན་གྱིས་རེད།

གཉིས་པ། དུས་རབས་རྒྱུ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་མཚུངས་ལྟར་ང་ཆོ་བོད་
འདིའང་སྲིད་གཞུང་རྒྱུ་པར་དཔོན་རབས་རྒྱུད་འཛིན་རིང་ལུགས་ཤིག་ཆེ་བར་
བརྟེན། འགའ་ཞིག་ད་ལྟ་དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཐོག་མདུན་མཆོངས་བརྒྱབ་
རྒྱུའི་ཉམས་སྦྱོང་མ་བྱུང་བས་སྤྱི་པལ་མང་བས་མ་བཟོད་ནས་སེམས་སྦྱོབས་ཞུས་
པ་རེད། སྤར་སྒོལ་སྐབས་ཆབ་སྲིད་དང་སྤྱི་གཞུག་འཕུགས་མི་དམངས་ཐོག་ཆ་
སྒྲིམས་མ་སྦྱོང་བར་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དཔོན་ཁག་མང་པོ་རང་འདོད་ཀྱི་ཁེ་དབང་བེད་
སྤྱོད་བཏང་ཆེ་བས་ལམ་ཤོར་གྱིས། མ་ལོངས་པར་ཡང་ནམ་མཁའ་སྤར་བསྐྱོབ་
བརྒྱབ་རྒྱུའི་ཁོག་བཙུས་གྱིས་དམངས་གཙོའི་མདུན་ལམ་དེར་གཡང་ས་ལྟ་བུར་
མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ལ་ལས་གཞུང་སྲིད་རྒྱུ་པའི་སྐབས་སྲིད་དོན་གྱི་ཁེ་དབང་
མ་བྱུང་བས་སྤྱི་ཐད་ཀྱིས་ད་དུང་ཟུག་གཟེར་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ལ་ལས་དེ་
སྐབས་ཐོག་མོན་བྱུང་བ། ད་དུང་འདས་ལོག་ཡོང་དོགས་ཀྱིས་དོན་མེད་འཛིགས་
སྤང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འགའ་ཤས་རང་ཤེད་ཆེ་དགས་པས་རང་སྦྱོན་རིམ་བཤ་
ཅམ་དེ་སྤྲས། གཞན་སྦྱོན་སེན་མོ་གང་ཅམ་དེ་གནས་ལ་འཕྱར་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
གནས་ཚུལ་དེ་དག་གིས་རྒྱུན་པས་སྲིད་དོན་འཕོ་འགྱུར་དང་ཡུལ་དུས་འགྱུར་བ་
དང་མཐུན་པར་བསམ་སྦྱོར་གོ་བཟེ་གཏོང་བྱུང་གི་མེད་པ་རེད། འདི་གཉིས་ནི་ང་

ཆོ་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་ཆིག་སྒྲིལ་ལ་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཤོས་སྐྱབས་ཡོད་པས་སྒོ་ཀྱན་ནས་
དོགས་ཐོན་བྱེད་དགོས་ལ་མི་དམངས་ཆོར་རང་གི་བྱས་རྗེས་བསྐྱགས་པ་ཙམ་
མ་ཡིན་པར་ཡིག་དག་གཉིས་ཐོག་ནས་སྤྱད་དོན་གྱི་སྒྲོབ་གསོ་གཏིང་ཟབ་རྒྱན་
བསྐྱངས་གནང་དགོས་པར་མཐོང་།

གསུམ་པ། དེང་སང་འཛམ་གླིང་འདྲིར་སྟོགས་མ་ལྟ་ཆེས་ཆེར་དར་བའི་
སྐབས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོགས་མ་མཐོ་ཤོས་ནི་ཞེ་སྤང་
དང་། ལྟ་བའི་སྟོགས་མ་མཐོ་ཤོས་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བ་དང་། རང་འདོད་གྱི་ལྟ་བ་
འདྲེས་པ་དེ་ཡིན་པས། སྟོགས་མ་དེ་གཉིས་གྱིས་འཛམ་གླིང་གང་སར་རྒྱལ་ཁབ་
དང་གཞུང་། སྤྱི་ཆོགས་པན་ཚུན་དང་ནང་ཆག་གང་ཅིར་ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་གོང་བྱ་
འཛོར་རྒྱན་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པས། འགོ་ཁྲིད་ཆད་ལྡན་ནམས་གྱིས་རྒྱན་ངན་དེ་
དག་སེལ་མ་ཐུབ་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ལྷག་པར་ལྟ་བ་དེ་
གཉིས་གྱི་དབང་དུ་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད། ཆད་ལྡན་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས། ཆད་
ལྡན་གྱི་སྒྲོབ་སྟོན། ཆད་ལྡན་གྱི་ལམ་སྟོན་སོགས་ཕུ་ཐག་རིང་པོའི་སྐབས་བདེ་བསྐྱབ་
ཕྱོགས་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པར་འཕུལ་བདེ་གང་ཤར་ལྟར་རང་སྒོ་མ་བཅོས་པར་ཐད་
བསྐྱབ་བྱ་རྒྱ་དང་དེ་འབྲེལ་གྱི་བདེ་དོན་བསྐྱབ་ཕྱོགས་ལ་ཅོད་སྐྱེང་ཆེ་བས་དེའི་
རྒྱན་གྱིས་སྤྱི་ཆོགས་ནང་རྟོག་ཁ་བཟོ་གིན་ཡོད་པ་རེད།

མདོར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་དེ་འཛིག་ཉེན་ལ་རབས་སམ་ལུགས་མཐུན་གྱི་
ལྟ་བ་དང་ལ་འགལ་སོང་བའི་རྒྱན་གྱིས་ཆིག་སྒྲིལ་གས་ཆག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
དེ་བཞིན་སྤྱི་ཆོགས་གཅིག་གི་ནང་སྤྱད་དོན་གྱི་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་རིམ་མང་བ་དེ་
ཙམ་དུ་སྤྱི་ཆོགས་གྱི་ཆིག་སྒྲིལ་འགལ་རྒྱན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། གལ་ཏེ་སྤྱད་དོན་
གྱི་ལྟ་བ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་དང་དངོས་གཞིར་ལག་ལེན་བསྟར་ཕྱོགས་

གཉིས་མཉམ་དུ་འགྲོ་མི་ཐུབ་པའི་འགལ་ཆེ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་
ན། དམངས་གཙོ་རིང་ལུགས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་།
ཡིག་ཆ་ཁུངས་ལྡན་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་མི་དམངས་ཐོག་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཡོད་
པ་འདྲ་ན་འདྲོས་གཞི་ལག་ལེན་སྐབས་རང་འདོད་ཀྱི་ལྟ་བའི་དབང་དུ་འོར་ནས་
ཡིག་ཐོག་དོན་འབྱོལ་ཡོང་གི་མེད་པ་རེད། དེའི་སྐོར་གྱིས་མི་དམངས་ལ་དཀའ་
དུབ་དང་རྟོག་ཁ་ལྟག་གི་ཡོད་པ་རེད། ལ་ལས་ལས་དོན་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཡིག་
ཐོག་གི་ལྟ་བ་ལ་ཡིད་འཕྲོག་སྟེ་ལྟ་བ་འདྲིན་སྤྱོད་བྱེད་པའམ་དེ་ལ་བསྐྱབས་བརྗོད་
ཡོད་ཀྱང་ལག་ལེན་དོན་འབྱོལ་ཡོང་མིན་ལ་དོ་སྣང་མི་བྱེད་པ་དང་། ལ་ལས་དངོས་
ཡོད་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ཉམས་སྤྱོད་མེད་པའི་སྐོར་གྱིས་རང་གི་སྲིད་དོན་གྱི་ལྟ་སྤྱོད་
ནམས་ཅིང་བྲལ་ཆེ་བས་ཉམས་སྤྱོད་ཅན་ནམས་ཀྱི་འདོད་སྤྱོད་འབབ་ཀྱི་མེད་པ་
རེད། གནས་ཚུལ་དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་སྐོར་གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འཁོན་ཚད་ཆེས་
ཆེར་བདོ་བས་ཆེག་སྤྱིལ་ལ་ཉམས་ཆག་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད།

བཞི་པ། གཞུང་དང་ཚོགས་པ་སོ་སོའི་ལས་བྱེད་ནམས་ཀྱིས་ལས་དོན་
ལ་རྩར་བཙོན་མ་བྱས་པ་དང་། རང་དོན་གཙོ་བོ་བཟུང་བཀྱིས་པ། རང་ཕྱོགས་
གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་རིས་སུ་བཅད་པ། རྒྱབ་མདུན་དོ་སྐྱོག་མི་མཚུངས་པ། མི་
དམངས་ལ་མི་འོས་པའི་བཀོལ་འདོད། མི་འོས་པའི་བསྐྱུ་ལེན་སོགས་ཚོགས་པ་
སོ་སོའི་སྤྱིག་གཞི་དང་འགལ་བ་བྱས་ན་མི་དམངས་སོ་སོས་ཡིད་ཆེས་བསྐྱབས་
ནས་གཏུང་མེམས་མཉམ་བསྐྱེད་མི་ཡོང་བ་མ་ཟད། གཞུང་འབངས་ཀྱི་ཆེག་སྤྱིལ་
ལའང་གཞོན་སྐོར་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད། དེ་རིགས་མི་འབྱུང་བར་ལས་བྱེད་ཆོས་
ཤིན་ཏུ་གཟབ་དགོས། སྤྱིག་འགལ་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་མིན་པས། གལ་ཏེ་བྱུང་བ་
ཡིན་ན། མི་དམངས་ནས་གཞུང་དོན་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་ཆ་ཆ་ཡོད་

བ་བཞིན་ཅད་གཅོད་མཐིམ་བརྟེན་དང་། ཉེས་པ་སྤར་འདུམ་འཕྱས་ཆང་དགོས།
 སྐབས་དེར་རང་ངོས་ནས་མི་དམངས་ཀྱི་མདུན་སར་སློན་གསལ་ངོས་ལེན་དང་
 ཉེས་པ་མཐོལ་བཤུགས། ཕྱིན་ཆད་སྤང་སྤང་ཚུལ་མཐུན་བཀྲིས་ན་ལུགས་དང་
 མཐུན་པས། ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་གཞོན་སློན་ཡང་སེལ་ཐུབ། ད་དུང་རང་སློན་སྤྱོད་བསྐྱར་
 དང་མ་ཉེས་ཁ་གཏོགས་བྱས་ན་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་གོང་བྱར་གསུམ་ཆག་འགྲོ་རྒྱ་ཉག་
 གཅིག་རེད། རང་གིས་ལས་དོན་མི་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ནོར་འཁྲུལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པས་དེ་
 ལས་ནོར་འཁྲུལ་བྱུང་བ་མི་མཛོན་ཡང་། ལས་དོན་ཉུང་བཅོན་ཅན་ལ་ནོར་འཁྲུལ་
 མང་བ་ཡོང་གི་དུས་སྤྱི་དུས་ཀྱི་གཞོན་སློན་གྱི་ཆེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཆེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཆེད་ཀྱི་
 རང་ཕྱིན་ཆད་སྤང་སྤང་བྱས་ན་གཞི་བཞུགས་ཅན་ཡིན་ཞིང་། ད་དུང་སྤྱོད་བསྐྱར་
 ཀྱིས་སློན་སོང་ད་འགྲོ་བྱེད་ན་སྤྱི་སྤྱི་གཉིས་དང་ཆེག་སྤྱིལ་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་
 སློན་གཞོན་ཆེན་པོ་ཆགས་པ་རེད། ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཆོགས་པ་
 ཆེ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཛེམས་ཐོན་བྱེད་དགོས་པའི་བྱ་བ་གནད་ཆེ་ཤོས་དེ་རེད། །

ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་ངོ་བོ།

བཞི་པ་ནི། ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ཆེག་སྤྱིལ་ཞེས་པ་ནི། བན་ཅུན་ཅོད་
 བྱེད་མེད་པར་ཁ་འཇམ་ཁོག་རུལ་གྱི་འཇུག་བག་ཅན་ལྟ་བུ། ལས་དོན་ལ་ཉུང་
 བཅོན་མེད་པའི་བག་ཡངས་ཀྱིས་བཟང་ངན་སྤང་མེད་ལྟ་བུ། གཞུང་སེམས་
 མཉམ་བསྐྱེད་མེད་པར་སྤྱིད་སྤྱིག་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོགས་པ་སོགས་ནི་ཆེག་སྤྱིལ་
 གྱི་གཞུགས་བརྟན་ཡིན་གྱི། ཆེག་སྤྱིལ་དངོས་མིན་པས་འདི་དག་ལ་ཆེག་སྤྱིལ་དུ་
 རྒྱུ་པ་དག་ནི། ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་གནད་དོན་ལེ་ནས་མ་ཤེས་པའི་སློན་ཏེ། ཤེས་ལ་ནོར་
 བྱེད་ཁ་བསྐྱར་ཡང་། །རྒྱ་དང་སྤང་ན་རང་མདོག་སྟོན། །ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར། ཆེག་

སྤྲིལ་གྱི་གཞོང་ཁ་གཅིག་ཏུ་སྤྲིལ་ཆོ། གཟུགས་བརྟན་དེ་དག་རང་མཆང་གི་སྤྲོ་ལོ་
གནས་ལ་འབྱུང་རྒྱ་རེད། འོ་ན་ཆིག་སྤྲིལ་གྱི་ངོ་བོ་རིམ་ལྔ་བྱ་ཞེ་ན། གཞུང་འབངས་ལྟ་
བུ་ཆོགས་པ་ལ་དཀའ་ངལ་སྤང་ཆེ་ཆོགས་མིས་སེལ་ཐུབ་པ། ཆོགས་མིར་དཀའ་
ངལ་སྤང་ཆེ་ཆོགས་པས་སེལ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཤུགས་ཅན་གྱི་གདུང་སེམས་མཉམ་
བསྐྱེད། བན་ཚུན་སྦྱོན་སེལ་དགེ་འདོན་བྱ་བའི་ཐོབ་ཐང་བཅི་བཀྲར་ཆེ་བ། གཅིག་
གི་ཉེན་ཁ་གཅིག་གིས་སྦྱོབ་པའི་ཤ་ཆ་ཆེ་བ། ཐུན་མོང་དུ་འབྲི་བའི་ལས་དོན་ལ་
དུར་བཙོན་མཉམ་འབྲེར་ཐུབ་པའི་ཁུར་བཙོན་ཆེ་བ་བཅས་གང་ལ་ཆང་བ་དེ་ལ་
ཆིག་སྤྲིལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཉིད་ཤུགས་རིམ་ཆེ་བ་དེ་ཅུ་
དུ་ཆིག་སྤྲིལ་གྱི་རྣམ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད།

ང་ཆོ་གཞུང་སྤོལ་རྟེན་པའི་སྐྱབས་ནས་དར་བའི་མི་ཆེན་ཆོས་ཁ་འཇམ་
བཟོ་ཡངས་དང་། ངོ་བོ་སྟོང་ཐོལ་ལྡན་གྱི་ནུས་པ་དེ་དག་ཆིག་སྤྲིལ་མིན་པ་མ་ཟད།
རྒྱལ་ཁབ་གྱི་སྤྱང་པོ་ཟ་བའི་ཤིང་མིན་ལྟ་བུ་རེད། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ང་ཆོའི་སྤིང་གཞུང་
རྟེན་པ་དེ་ཤིང་སྤྱང་ཆེན་པོ་མགོ་རུལ་ལྟ་བུར་ཆགས་ཏེ། ཡལ་ག་ཐམས་ཅད་ས་ལ་
མར་འབྲེལ་བ་ལས་ཡར་རྒྱས་མ་ཐུབ་པ་རེད། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་་གོང་ས་མཆོག་
དབུ་ཁྱིད་གནང་སྐབས་སྤིང་དོན་གྱི་སྤྱང་ལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། གང་གིས་ཤེ་ན།
བཀའ་སྤྱི་མོར་སྤྱོད་པའི་ཆོས་སྤིང་གྱི་མི་ཆེན་ཆོས་་རྒྱལ་བ་རེན་པོ་ཆེས་མཁྱེན་
ཅས་ཐུག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྤྱར་ཐུབ་པ་ཅུ་ལས་དོན་དུ་རྒྱལ་བ་རེན་པོ་ཆེའི་དགོངས་
བཞེད་ཆ་ཟེར་འཕྲོས་པ་དག་སྤྱང་མེད་དུ་བཞག་ཡོད་འདུག དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་དང་ཅན་
གྱི་རྒྱབས་ཆེན་དེ་དག་སྤྱིང་ལ་བཅུག་སྟེ་ལས་དོན་ལ་དཔལ་ཅུལ་བཏོན་ཐུབ་མཁན་
རེ་བྱུང་ལས་མ་བྱུང་བས་ཆབ་སྤིང་གྱི་ལས་དོན་ལ་རྣམ་ཐོན་མེད་པས་ཐུགས་ངལ་
ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། ད་དུང་ཡིན་ནའང་ཐོ་བཟང་དེ་དག་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་འབངས་

དང་། སྤྱི་ལོ་དོན་དུ་ཨ་ཆ་མི་འདོར་བར་ཞོད་ཐུབ་པ་དང་། ལས་ཐུབ་པ་དང་། སྤྱོན་
ཆ་ལ་འཛིངས་ཐུབ་པ་སོགས་བཏང་འགྲོ་བཞག་སྤྱོད་འཕེར་བའི་ལས་དོན་ལ་དཔལ་
པོད་པ་ལག་མ་ཐོགས་པ་བྱུང་ན། སྤྱི་དོན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་དང་། རྟོག་ཅ་ཆེག་སྤྱིལ་
གྱི་རྒྱས་ལྷགས་ཀྱང་དེ་ནས་འཐོན་གྱི་རེད། ང་ཆོའི་གཞུང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཅན་
ལྷན་དེ་གཞི་ནས་ཅིག་མང་རྒྱ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཉམས་སྲུང་མེད་པའི་
ལྷགས་སྤྱིལ་གསར་བའི་ཐོག་གོམས་བསྐྱོད་དགོས་སྐབས་ནོར་འཁྲལ་མང་བ་དང་
དཀའ་ངལ་མང་པོ་དང་སྤྱད་སྤྱིད་ཀྱང་། ལྷག་བསམ་བློ་ཐེག་འབྲེན་པའི་སྤྱོད་ནས་
ནོར་འཁྲལ་ལེགས་བཅས་ལས་འཛིགས་ཞུས་དང་འགྲོད་བདར་མེད་པ་དང་ཉེས་
སྲུང་ལེགས་སྤྱོད་ལ་དཀའ་ངལ་གཤོང་ལེན་མཐར་སྐྱེལ་ཐུབ་པ་དགོས་པ་ཡིན།
རང་གི་སྤྱོད་ཅེ་ལ་ནག་ཉེས་པོག་དོགས་ཀྱིས་བག་ཐོན་དང་པན་ཚུན་ངོ་བསྐྱུང་། སྤྱི་
དོན་ལ་དག་སྦྱང་སོགས་ཐོ་བཟང་མགོ་ལ་གྱོན་ཏེ་བསྐྱེད་ན་ཡར་རྒྱས་ལྷ་ཞོག་ཆེག་
སྤྱིལ་གྱི་རྒྱས་བའང་ཐོན་གྱི་མ་རེད། ཡར་རྒྱས་གྱི་རྒྱས་པ་ཞེས་བའང་གཞི་ཁང་
ས་ཞིང་དང་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྤྱད་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་དགོས།

ང་ཆོའི་ཆེག་སྤྱིལ་ཞེས་བའང་སྤྱད་དོན་ཡར་རྒྱས་གྱི་དབྱུང་ཕྱོགས་ལྷ་བྱུང་
དགོས་པ་ལས་པན་ཚུན་ལབ་སྐྱེད་མེད་པར་བག་ཡོད་ཚུལ་མཐུན་དུ་བསྐྱེད་པས་
འགྲིགས་ཐབས་མེད། ང་ཆོའི་དབྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཆུགས་ཐོགས་མེད་པར་
སོང་ཅང་། འོག་ནས་སྤྱི་ལྷ་སྐྱུབ་མཁན་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་འཆུགས་ཐོགས་མེད་པར་
འཛིངས་(བྱུང་)པོ་དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་དངོས་གཞི་གྲུབ་པ་ཡིན།
ང་ཆོ་སྤྱད་ཕྱོགས་པ་པལ་ཆེར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་མཁན་སོང་
ཅང་ཆོས་གྱི་སྤྱོད་ནས་སྤྱད་ཕྱོགས་ལ་རྒྱས་པ་འདོན་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེ་བར་བརྟེན་
ང་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཐུགས་སྦྱང་ཆེན་པོ་གནང་དགོས། ང་ཆོས་ཆོས་གྱི་

སྟེང་ནས་གཞུང་སྤྱི་ཡང་དག་པ་ཞིག་འཛིན་ཐུབ་ན་ཆོས་སྤྱི་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཁེ་
པན་ཡོངས་རྫོགས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ལ། ང་ཆོར་མཛའ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་
རྒྱལ་འབངས་ཐམས་ཅད་ལ་འང་པན་རྒྱལ་ས་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། དེ་ལྟར་བྱུང་
ན་ཡ་རྒྱལ་བ་མཆོག་གིས་དབུ་ཁྲིད་གནང་བའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པས།
ང་ཆོ་དེ་དང་མཐུན་པར་རྟོག་ཅ་གཅིག་སྤྲིལ་དང་དེ་དང་མཐུན་པའི་ལས་དོན་ལ་
ཤུགས་སྟོན་བརྒྱབ་དགོས་པ་དེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤ་རུས་ནས་ཐོན་པའི་བྱང་ཆོས་
ཡིན་པས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤ་རུས་མ་ཟད་བར་དུ་ཟད་ཐབས་མེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱི་ཤུགས་སྤྱི་ཆིངས།

ལུ་པ་ནི། སྤྱི་ཤུགས་ཞེས་པ་ནི། དུལ་མའི་གོམས་གཤེས་དང་ལུང་
པའི་བདེ་སྤྱང་གི་ཁྲིམས་སྟོལ་འབྲས་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་ལ་ཟེར་ཞིང་ཐོག་མའི་ཆར་
ཆང་མས་མི་ཆེའི་མདུན་ལམ་དང་ཐེག་ཐོག་རང་དབང་གི་རྩལ་མཐུན་དུ་སྤྱོད་པའི་
སྐབས་དེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མེད་ཀྱང་དུས་ཁྲིས་དེ་འདྲའི་གོམས་སྟོལ་ཉམས་
ཆག་ཕྱིན་པ་ན་ལུང་པའི་བདེ་འཇགས་ལ་གཞོད་སྟོན་སྟེབས་པ་དེ་སེལ་ཆེད་དུ་
དང་ཐེག་གཞུང་བསྐྱངས་ཀྱིས་ལེགས་ཉེས་ལྟ་རྟོག་ཐུབ་པའི་སྤྱི་མི་འདེམས་བསྐྱོ་
བྱས་པ་རེད། དེ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་རྒྱལ་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་
རིམ་གྱིས་གྲུས་པ་རེད། དེ་འདྲ་བའི་མི་ལོ་འབྲུམ་སྤྲུག་མང་པོ་སོང་བ་ལས་རྒྱལ་
བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་མི་དེ་དག་སྤྱི་ལས་ལས་སྟོན་སྟེ་སྤྱི་རྩལ་ནས་སྤྱི་རྩལ་དུ་བསྐྱོད་
པའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་སེར་གྱི་ལོག་གིས་དམངས་གཙོ་དང་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ཤུགས་
རིམ་གྱིས་དར་བ་འདི་རེད། གང་ལྟར་ཡང་སྤྱི་དོན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཆོས་སྤྱི་དོན་གྱི་
ལམ་ཤུགས་དེ་དག་དངོས་ཡོད་གནས་རྩལ་དང་བདེ་བའི་རང་མདངས་འཕྲོས་མིན་

ལ་མ་ལྟོས་པར་བབ་ཚལ་གྱིས་ལྟ་བའི་འབྱེར་སོའི་ཐོག་རང་གཞན་གཉིས་འབྲེན་
བྱེད་པས། སྐབས་བསྐྱེད་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལེགས་ཉེས་གྱིས་སྟོབས་འབྱོར་དང་བདེ་
སྲིད་འབྲེན་མེན་ཚམ་ལས་ལྷགས་གཏན་འཁེལ་བའི་འཆར་གཞི་གང་ཡང་བཟོ་མ་
བྱུང་བ་རེད། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱས་པའི་མཐའ་མར་རྒྱད་པ་དང་། བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་
རང་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་འཕར་མ་འབྱུང་བ་དང་། དག་གཉེན་ངེས་པ་མེད་པ་དང་།
ལས་དང་ལུས་སེམས་གང་རུང་གི་ངལ་བ་ཟད་དུ་མེད་པ་དང་། རྟག་དུ་དོགས་
ཐོན་དང་། དངངས་སྤྲུག་ལ་བརྟེན་དགོས་སོགས་ནི་སྲིད་པའི་རང་གཞིས་ཡིན་
པས། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ནས་མི་ཆེ་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས་ཕྱིན་ཆད་དེ་དག་དང་
འབྲལ་ཐབས་མེད་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་འཇིག་རྟེན་ལམ་ནས་མི་ཆེ་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས་ཕྱིན་ཆད།
དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ལྷགས་ལ་མ་བསྟེན་པར་འགྲོ་ཐབས་མེད་པས། དཔེར་ན་མིག་ལ་
སྟོན་ཆགས་ཀྱང་ལམ་བསྐྱོད་པ་ལ་མཁོ་བས་གཅེས་སྟོང་བྱེད་དགོས་པ་བཞིན་དུ་
སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་དཀའ་ངལ་ཆེ་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་ང་ཚོ་སྤྲུགས་གཅིག་ནས་རང་
གིས་གང་རྟེན་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆོག་ཤེས་དང་། སྤྲུགས་གཅིག་ནས་རང་གིས་སྐྱབ་
འོས་པ་དང་སྐྱབ་བྱུང་བའི་བྱ་བའི་རིགས་ལ་ལྷག་བསམ་ཁུར་བསྐྱེད་གཉིས་ཟུང་དུ་
བསྐྱེད་བྱུང་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་བདེ་བ་ཆེ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་མེད་པ་ཅུང་རེད། སྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་གཞི་བཅོལ་ཏེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
དང་། བདེ་བའི་རང་མདངས་འཕྲོ་བའི་ལམ་ནས་བྱང་མཁོ་ལོང་འཕྲལ་ལུན་གྱི་རེ་
བ་སྐྱོང་བའི་ཐབས་ལམ་མི་བསྐྱེད་པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས། དེ་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་
རབས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལྷགས་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྟོན་སྐྱབ་པའི་ཞིག་
གིས་བཞད། སྐྱབ་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་པ་ཕྱིར་སྲིད་སྤྲུག་གང་ལ་བརྟེན་ཀྱང་

བདེ་བའི་དངོས་པོ་རྒྱན་མི་ཆད་པས་སྤྲ་རབས་ཀྱི་སྲིད་དོན་པ་ཆོས་ཆོས་སྲིད་བྱང་
འབྲེལ་ལ་གཤམ་པོ་ཆེར་བརྩིས་པ་རེད། ང་ཆོ་བོད་ཀྱི་དབྱ་ཁྲིད་ཆེན་པོས་དངོས་
ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པ་མིན་ཡང་མང་ཆོགས་ཀྱི་མི་ཆེའི་འགྲོ་སྤངས་དེ་
མང་ཆོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དང་། གཡས་གཡོན་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་ཁྲིམས་
ལུགས་དང་བསྟན་དགོས་པས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་མི་རན་པའི་སྲིད་ལུགས་
ཤིག་ཀྱང་མ་སྤྱོད་ཀ་མེད་ཆགས་ཡོད། དེ་དག་གི་རྒྱུ་པས་སྲིད་བྱུས་འཛོལ་འགྲུར་
དང་། ག་འགྲིགས་མ་འགྲིགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོང་བ་ནི་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་
ཅུམ་ལ་ང་ཆོས་འགྲོད་མཆང་བདར་བ་དང་སློ་ལོག་སྤྱེ་བར་མི་རིགས་ཉེ། སྤྱག་
བསྐྱེལ་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་ལ་བརྟེན་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་རེད། འོན་ཀྱང་
ཤེས་བཞིན་བྱུང་གསོད་བྱེད་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལོག་སྤྱེལ་བྱེད་ན་ཉེས་པ་མཐེལ་
རྒྱུ་ལ་བ་དང་། རྒྱུན་སེལ་དགེ་འདོན་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་ཆ་ཆ་མི་དཔལ་ལ་ཡོད་
པས་དབང་ཆ་བདག་པོ་བརྒྱུ་ཐུབ་པ་དགོས། དེ་དག་གི་གནས་ཚུལ་ལེགས་པར་
ཤེས་ན་རྒྱལ་འབངས་ཞི་བདེའི་དོན་དུ་གཅིག་སྒྲིལ་ཤུགས་ཀྱིས་འཕེལ་གྱི་རེད།

ད་ལྟའི་གནས་སྤངས་སྤྱི།

དུག་པ་ནི། ད་ལྟའི་གནས་སྤངས་ལ་སྤྱི་དང་། གྲེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་
པོར་རྒྱལ་ཁབ་ཅེས་པ་འབངས་སྤྱི་ལ་ཁྲབ་པའི་ཁེ་ཕན་གྱི་དབང་ཆ་ད་ལྟ་ན་པ་ཞིག་
ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་འབངས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ། རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་གཞུང་འཛིན་དབང་ཆ་ད་ལྟ་ན་པ། དེའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱིས་འབངས་སྤྱོད་
ལུས་པ། གཞུང་རྒྱལ་གྱི་འགྲོ་མོན་ཡོང་དམིགས་ཁལ་དང་ཆོང་ཁལ་མི་ཁལ་སོགས་
ཀྱིས་དཔལ་འབྱོར་འཐུས་ཆང་ལྡན་པ། རྒྱལ་ཁབ་གང་ལ་ཆགས་པའི་ས་ཁྲིམ་ལྟེང་

ཆོད་ལྷན་པ། རྒྱལ་འབངས་སྤངས་སྐྱོབ་ཀྱི་ས་མཆོམས་རིས་སུ་བཅད་པ། རང་སྡེ་
སྐྱོང་བ་དང་གཞན་སྡེ་གཞོན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་དང་། ཤེས་རིག་དང་དཔལ་འབྱོར་
བཅས་པ་གཞུང་འབངས་རང་ངོས་ནས་འཛིན་སྐྱོང་སྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་ཆོས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཉིད་ལྷན་
པའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དེའང་མི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོའི་སྟོན་ནས་མི་རིགས་རང་ཉིད་
ཀྱིས་འཛིན་སྐྱོང་ཆ་ཆོད་སྐྱབ་པ་བྱུང་ཡོད་ནའང་། བར་ལམ་ཆབ་སྲིད་པ་ཆོ་ལེ་ལོས་
དབང་དུ་འོར་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་གཞིས་ཁང་དང་བཅས་པ་དག་ལ་གཏུ་འོར་
ནས་ད་ཆ་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་བརྒལ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་ང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་གང་ལ་སྟོས་ཀྱང་རྒྱལ་
ཁབ་བསྐྱར་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་དམིགས་ཉེན་ཡོད། གང་གིས་ཤེས་ན། དག་ཕྱོགས་ཉམས་
རྒྱད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ལ་ཉ་ལས་དགོས་པ་མཐོང་ཆོས་དང་། དག་པོའི་བཅན་འོག་དུ་
ཚུད་པའི་གཞིས་སྟོད་སྤུན་ལྷ་ཆོས་ཆེག་སྒྲིལ་དང་སེམས་ཤུགས་མེ་ལྷེ་འབར་བཞིན་
རང་བཅན་ལ་རེ་སྐྱུག་བྱས་ནས་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོ་བྱེས་འབྱོར་བར་མཆོན་ནའང་
རྒྱལ་ཁབ་འཛུགས་བསྐྱར་ཀྱི་ཅོལ་སྐྱབ་བྱེད་ན་རྟེན་གཞི་ཆོད་ནས་ཡོད་པས། ང་
ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དམིགས་ཉེན་བརྒྱགས་མེད། འོན་ཀྱང་བྱེས་འབྱོར་བ་ཚོ་རང་
དབང་གི་རྣམ་གཞུང་དང་དགའ་སྦྱིད་ལ་ཁ་འཁོར་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལས་
དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་ལོ་རེ་བཞིན་སྟོད་གཞུང་རེ་ཆེར་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། ལ་ལས་
ཅི་ཅི་ཅིག་ཁུང་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་རྒྱ་ལམ་བོར་ནས་ལམ་སྤན་དུ་གོམས་
འགོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག ཆོས་དར་ས་ལ་བདུད་དར་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་རེ་བྱུང་
ཡོང་མི་སྲིད་པ་མིན་ཡང་། མང་ཕྱོགས་དང་ཉན་ཤེས་གོ་ཤེས་ཆོད་མས་རང་དོན་
སྟོད་དུ་བཏང་སྟེ་ཆེག་སྒྲིལ་གྱི་གོང་དུ་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་རང་རྒྱལ་གཞུང་འབངས་

གྱི་ལས་དོན་ལ་རྒྱར་བཙོན་དགོས་པ་རན་ཞིང་མཁོ་བའི་དུས་ཡིན། འོན་ཀྱང་རི་
བོང་མཆོངས་པ་ལྟར་ཐེངས་རེར་རྩམ་སྟོན་དང་སྐད་འབོད་ལྟ་བུར་དཔའ་ངར་ཆེ་
མདོག་ཅམ་ལས་དུས་རྒྱུན་སྟོད་གཡེང་བྱེད་པ་སོགས་ནི་དགེ་མཚན་ཆེ་བ་མིན་
ཞིང་། ཉག་སྟོར་གཉིས་འགྲུས་གྱི་ཐོག་ནས་བསྐྱབ་དགོས། དེ་ཡང་བྱ་བ་གཅིག་ལ་
ཉོལ་རྒྱལ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུན་བསྐྱངས་ཏེ་རང་རྒྱལ་འཛུགས་བསྐྱབ་ལ་སྟོན་
བའི་གཞུང་དང་ཆོག་པ་ཕྱེ་ཁག་གི་ལས་དོན། ཆོས་དང་ཤེས་རིག་གི་ལས་དོན།
མི་དམངས་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལས་དོན་བཅས་ལ་རང་རང་འོས་བབས་གིས་
ངོ་སྟོན་དང་བསྟེན་བསྐྱང་མེད་པར་ལས་རྩལ་ལྡན་པ་སོ་སོས་སྐྱབ་ཅིང་ཕན་ཚུན་
ཡི་རང་དང་ཕྱར་བ་བྱ་འདེགས་གང་ལ་ཅི་འོས་བྱེད་པ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ལས་དོན་
ཡང་ཡིན་ལ། ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་རྒྱས་ཤུགས་ཀྱང་དེ་ནས་འཐོན་གྱི་རེད།

གང་གིས་ཤེ་ན། རྒྱལ་ཁབ་ཅེས་པ་ནི་ལས་དོན་གཅིག་ལ་ཤུགས་སྟོན་
བརྒྱབ་རྒྱ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གོང་དུ་བཤད་བའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞི་རྟེན་མཐའ་དག་སྐྱབ་
ཐུབ་པ་དགོས་པས། དེ་ཡང་མི་གཅིག་དང་ཆོག་པ་བ་གཅིག་གིས་སྐྱབ་མི་ཐུབ་
པར་མི་དམངས་ཐམས་ཅད་ནས་རྒྱས་ཤུགས་ཐེབས་པ་དགོས། འཇམ་དབྱངས་
ས་པཎ་གྱི་གསུང་ལས། བདེ་བ་ཚུང་ལ་ཆགས་པ་དེས། །ཆེན་པོའི་བདེ་བ་ཐོབ་མི་
སྲིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཞེས་དགོས། རྒྱལ་ཁབ་ཡོད་
པའི་མི་རིགས་དང་། ང་ཆོ་འབྲ་ས་མེད། རྒྱལ་ལྡན་གཞན་གྱི་མི་རིགས་ནི་རང་གི་
མི་ཆེའི་བདེ་དོན་རང་གིས་སྦང་ཐུབ་ན་འགྲིགས། ང་ཆོ་རང་གི་མི་ཆེའི་བདེ་དོན་
རང་གིས་སྦང་དགོས་པའི་ཁར། ང་ཆོའི་མི་ཆེ་ལ་ཤོར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ང་ཆོའི་མི་
ཆེ་ལ་བསྐྱར་འཛུགས་ཐུབ་པ་དགོས་པས། རྣམ་ཀུན་མི་གསུམ་གྱི་ལས་དོན་དེ་ང་
ཆོ་མི་གཅིག་གིས་སྐྱབ་ཐུབ་པ་མ་བྱུང་ན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ལས་དོན་རྩོམ་གས་པ་ཡོང་

གི་མ་རེད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ནང་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ནོར་འཁྱུལ་དང་སྤྱི་
 རྒྱུ་བདག་བཟུང་། ལས་དོན་ཕྱོགས་རེས་བྱེད་པ་སོགས་འགོ་ནས་རྟོག་ཁྲིམ་མང་
 བོ་ཡོང་གི་ཡོད་ནའང་མི་དམངས་ཚོས་ཅུ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་སེམས་
 རྒྱགས་ཆག་གི་ཡོད་པ་མ་རེད་ལ་དེ་དག་ལ་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་བྱས་ཏེ་ཅུ་
 བའི་གཞུང་གི་སྤངས་འཛིན་མི་དམངས་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་དེ་འདྲ་
 བའི་ཡ་ང་མི་དགོས་པ་ནི་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཅི་མ་ཡང་ཡོང་
 མི་སྤྱིད་པར་མ་ཟད། སྤྱི་སྤྱིར་ཀྱི་ཁེ་དབང་ཡོངས་རྫོགས་གཞུང་འབངས་ཐོག་
 ནར་གཏོང་ཁར་གཞུང་འབངས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ཐུགས་བརྩོན་དང་མཛད་རྒྱལ་ས་
 ཏ་ཅང་ཆེ་བས། འཛམ་གླིང་སྤྱིད་དོན་ཉམས་སྤྱོད་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་
 མི་ཤོང་བ་ཆགས་ཡོད། དེའི་སྤྱོད་ཀྱིས་གཞུང་འབངས་ཀྱི་སྤྱིད་བྱས་ཡང་བབས་
 ལྷིང་བརྟན་གསུམ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡར་རྒྱས་འགོ་བཞེན་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་
 ན་དབུ་ཁྲིད་དང་གཞུང་གི་སྤྱིད་བྱས་ཐོག་ང་ཚོ་ཡིད་མ་ཆེས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་བྱེད་
 དགོས་དོན་མེད་པས་ང་ཚོས་ལྷག་བསམ་འོ་ཅུ་གཅིག་བསྐྱར་བྱེད་ན་མི་ཐུབ་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད།

ཐོ་རྟོག་རང་ལ་གཞོད་པའི་མདའ་ལ་བྱང་གཏད་བཞེན་རང་གི་གིབ་མ་ལ་
 འདྲིགས་པ་ལྟ་བུ་རང་གིས་ཀྱང་མ་འདོན། གཞན་ཆོད་ལྷན་ལའང་ཡིད་མ་ཆེས་པ་
 རེ་བྱང་ཡོང་སྤྱིད་ཀྱང་དེ་ནི་འོ་མཚོ་ཁྲག་ཏུ་མཐོང་བའི་རང་འདོད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཆེ་
 བསམ་པ་དེར་ཟད། འགའ་ཞིག་བཀའ་སློབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལོག་སྒྲིབ་བྱེད་པའང་
 རང་འདོད་ཀྱི་བྱི་མས་བསྐྱབས་པས་ངེ་བཞེན་མ་རྟོགས་པ་ལས་འོས་མེད། འགའ་
 ཞིག་གསལ་ལས་བོང་བ་འོད་ཆེ་བར་བརྒྱུ་མས་ཏེ་བྲན་གཏམ་གསར་སྤྱེ་བྱེད་པའང་
 སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས། འདྲིག་རྟོག་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་གང་། །དེ་ནི་ཐུབ་པའི་

ལྟ་བུར་མངོན། །གསུངས་པ་ལྟར་ཉན་པ་པོའི་སྒྲིན་དེ་གསུང་པ་པོའི་སྒྲིན་དུ་བཀོད་
བ་ལས་འོས་མ་མཆིས། དེ་དང་དེ་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ལ་གོ་བསྒྲིན་གསལ་བ་ཤད་
དང་སྒྲོ་བ་གསོ་ཡང་ཡང་གནད་དགོས་ཆེ་བར་སྦྱུ། གཞན་ཡང་མ་རྟུ་མ་རྟུ་
རྩི་མཆོག་དང་པཱི་ཏ་ནེ་རུ་སོགས་དཔའ་ལྷུལ་མང་པོས་རང་སྒྲོས་བཏང་ནས་རང་
བཅན་གྱི་ལས་དོན་སྦྱབ་པའི་མཛད་རྗེས་གཙོ་བོ་ཆེན་པོ་ཐོ་ཐོ་འདུག་པ་དེ་ཡིད་ལ་
བཞག་སྟེ། ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་དུ་འང་རང་ཡལ་བར་དོར་བའི་དཔའ་ལྷུལ་མང་
པོ་དགོས་ཀྱི་འདུག་དེ་ཡང་ཉི་མ་གཅིག་གི་དཔའ་ལྷུལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་འགོ་རྗེས་
མཇུག་འབྲེལ་ཐུབ་པ་དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་དེའི་རྒྱབ་ལ་མི་དམངས་ཀྱི་རྒྱབ་སྒྲིར་
བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་བྱབ་འབྲས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཐོན་ཀྱི་རེད།

ད་ལྟའི་གནས་སྤངས་བྱེ་བྲག

བདུན་པ་ནི། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། གཞན་ཡང་ང་ཚོ་མཐོ་
རིམ་མི་སྣ་ཁག་གཞུང་འབངས་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དབུལ་དམངས་ལ་བྱམས་བཅེ་
ཆེས་ཐབ་དང་འབྲེལ་སྤྱི་དོན་ལ་དགོངས་བཞེས་སྤར་ལྷག་མ་གནད་ན། ང་ཚོའི་
ཆེག་སྤྱིལ་ལ་གནོད་སྒྲིན་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད། དེ་བཞིན་དབུལ་སྤུག་དབར་མཛའ་
བཅེ་ལྷན་པས་པན་ཚུན་པན་གྲོགས་མ་གནད་ན་ཆེག་སྤྱིལ་ལ་འགལ་རྒྱན་ཆེན་
པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད། དང་པོར་ང་ཚོ་ཐོད་དུ་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་མང་པོ་ཞིག་ནི་གཞུང་
འབངས་ལ་བཅེ་གདུང་ཆེ་ཞིང་སྤྱི་དོན་ལ་ཁུར་བཅོན་ཆེན་པོ་གནད་གི་ཡོད་པ་
ང་ཚོར་བཀའ་དྲིན་བརྗེད་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་ནའང་། མང་པོ་ཞིག་ནས་མི་མེར་
ལ་ཁྲིམས་སྒོལ་དང་མི་མཐུན་པའི་བཅན་བཀོལ་དང་། ཁྲལ་བསྐྱུ་སོགས་སྤུག་
སྒྲིང་གཏོང་གང་ཐུབ། སྤྱི་རྗེས་ནས་བསྐྱུས་བབྱུང་གང་ཐུབ་བཀྲིས་ཏེ་རང་འོག་མི་

དམངས་ཚོར་ཡིད་བསྐྱེད་དུ་འཇུག་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཁྱ་ཆེན་མང་པོས་
སྡོན་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་མ་བསྐྱེད་པར་མི་བྲག་གི་བརྒྱལ་ཁྱུགས་
འཛིན་ཏེ་བྱེད་དང་ཉེ་དུའི་འཁོར་ཆོགས་སྦྱོང་། དངོས་ཡོད་གྱི་སློབ་གཉེན་བ་དང་
ཆོས་པ་ཚོ་ཁང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱང་པོ་ལྟ་བུར་སྤང་མེད་དང་། འབངས་མི་སེར་བསྐྱེད་
བཅེར་ཅི་ཐུབ་བགྱིས་པར་བརྟེན་འབངས་མི་སེར་རྣམས་ཏ་ཅང་གི་ཐབས་སྦྱོ་པོ་
ཆགས་ཡོད། དངོས་འབྲེལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་འཛིན་པའི་མཐུ་འགྱུར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན།
བསྐྱེད་པ་བཤད་སྤྱོད་གྱིས་འཛིན་པའི་ཆོས་པ་སྦྱོ་པོ་དང་དཀའ་ངལ་ཅན་གྱི་འབངས་
མི་སེར་སྦྱོ་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་རོགས་པན་མཛད་པ་ཞིག་དགོས། མིང་
དོན་མི་མཐུན་པའི་ལས་དོན་གོ་ལོག་དེ་དག་གི་སྒྲིལ་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉམས་སྤྱད་
ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད་ཅིང་། འབངས་མི་སེར་མང་པོ་ཡང་བཟོད་སློམ་མ་ཐུབ་པའི་དཀའ་
ངལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད།

ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་རྒྱལ་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་ནས་དེ་དག་ལེགས་བཅོས་གྱི་
ལས་འགོ་མང་པོ་བཅུགས་ཡོད་ཀྱང་། དམ་འཛིན་ཅན་གྱི་ཁྱ་དཔོན་མང་པོ་ཞིག་
ནས་དང་བ་ཁྱར་ལེན་མ་ཁྱུས་པར་བསྐོས་འདེབས་གང་ཐུབ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
ཕྱིན་ཆད་དེ་དག་སྒོ་ཀུན་ནས་བཀག་འགོག་མ་ཐུབ་ན་ཆེག་སྤྱིལ་ལྟ་ཞོག་གྱིན་ལོག་
གིས་འཇུག་སྒྲིལ་མང་པོ་ཡོང་གི་རེད། བོད་རྒྱུད་པའི་སྐྱབས་ལྟར་དེང་སང་བཟོད་
སློམ་ཐུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། དེ་བཞིན་དབུལ་སྤུག་གི་དབར་མཛའ་འབྲེལ་དམ་ཐབ་
མ་བྱུང་ན་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་སྤར་ཤར་བྱུབ་རྒྱལ་ཁབ་ཆང་མའི་ནང་དབུལ་
སྤུག་གི་དབར་ལ་འགལ་ཁྱ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཏེ་མི་གསོད་ཁྱུག་སྦྱོར་གྱི་ཟིང་འཇུག་
མང་པོ་བྱུང་ཡོད། དེས་མ་བཟོད་པས་དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་སུ་བསྐྱེད་པས་
འགྱུར་ལྡན་རིང་ལུགས་དང་། སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་རིམ་གྱིས་དར་ཏེ། རྒྱལ་ཁབ་

དང་གཞུང་གི་དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་མི་དཔངས་དང་ཆོགས་པ་སྤྱི་ལ་སྤྱད་དགོས་
པ་བྱུང་ཡོད། མཛེས་ཅི་ཏུང་གིས་རྒྱ་ནག་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་ཁག་གི་དབང་ཤུགས་ལ་མ་
བཟོད་ནས་གྲེན་ལོག་གི་ཐོག་མར་དབུལ་དཔངས་ནས་བསྐྱངས་པས་ལམ་སྟོངས་
མེ་ལྟར་འབར་བས་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་གཙོ་འཛིན་ཆགས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོ་པར་
དབང་ཤུགས་བྱུང་དུས་སྡོན་གྱི་འཆར་གཞི་དང་འགལ་བར་རང་གིས་བཀའ་བཀོད་
མཁེགས་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྤང་བྱུག་ཆེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་
གྲོགས་མེད་ལུ་ཐུག་ནང་ལུངས་པ་རེད།

དེ་བཞིན་འཛམ་གླིང་གང་སར་དབུལ་སྤྱུག་གི་ཐོབ་ཐང་འཁོད་མ་སྟོམས་
བའི་ཚད་གྲངས་རྗེ་ཆེར་འགོ་བཞིན་པ་རེད། ཆོས་ཕྱོགས་ལ་བསྐྱད་འདོགས་མང་བ་
དེའང་ཆོས་ཁ་ཁྲིར་གྱིས་འབངས་ལ་བྱབ་གཞིན་དང་། རང་གཅེས་གྱི་མཁོ་དགུ་
སྤྱབ་པ་བྱུང་དང་འབྱུང་འབྱུར་དེ་དག་གིས་མ་བཟོད་པ་རེད། དུས་འགྱུར་གྱིས་
ཉམ་ཐག་རྣམས་དཀའ་ངལ་རྗེ་ཆེར་འགོ་བས་སྤྱུག་ནད་མ་ཐེག་ནས་གྲེན་ལོག་
གི་རྟོག་ཁ་མང་པོ་ཡོང་ངེས་པར་བརྟེན། ཅུ་མ་འོང་གོང་དུ་རགས་དང་རྒྱུན་མ་ཡོང་
གོང་གི་བརྒྱུག་བསྐྱར་གྱི་དཔེ་བཞིན། ད་ལྟ་ནས་དཔལ་གཙང་འཁོད་སྟོམས་ཡོང་
བའི་ཐབས་ལམ་བསྐྱན་དགོས། བོད་མིའི་གོམས་གཤེས་ལ་ང་ཆོ་འབྱོར་ལྡན་ཁག་
རྣམས་མཆོད་སྦྱིན་ལ་གཏོང་པོད་ཆེ་ཡང་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཉམ་ཐག་ལ་སྦྱིན་གཏོང་
དང་པན་གྲོགས་མི་མཛད་པ་དེ་ལ་མཆོད་པོ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན་རྩོ་བར་འདོད་
ན་གོས་ཨི་ཁུང་གར་ཡོད་ལ་ལྟན་པ་བརྒྱབ་དགོས་ཀྱི། ཨི་ཁུང་མེད་སར་ལྟན་པ་
བརྒྱབ་ན་པན་མི་ཐོགས་པ་ལྟར། སོ་སོ་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་བསོད་ནམས་བསལས་
འདོད་ན། ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་ལ་བརྟེན་པའི་ཉམ་ཐག་ཁག་ལ་མཆོད་སྦྱིན་སྦྱིན་
གཏོང་མཛད་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་མཛད་བསྐྱན་དུ་མ་ལས་གསུངས་ཡོད། འབྱོར་

ལྷན་ལ་འབྱོར་ལྷན་གྱིས་མཆོད་སྦྱོར་བྱེད་པ་ནི་གཏམ་འདོད་དང་། རོ་སོ་སྦྱང་ལ་
 བྱུགས་པ་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ག་ལ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
 བས། འབྱོར་ལྷན་ནམས་པས་ཡུལ་དུས་དང་མི་ཆེའི་འགྲུར་བ་ལ་ཐུགས་བསམ་བྱ་
 ཆེ་བྱ་ཡངས་དང་། བྱད་པར་འདི་ལྟར་ཡོང་བ་དེ་ཆེ་སྒྲོན་ཉམས་ཐག་ལ་མཆོད་སྦྱོར་
 གྱིས་བསོད་ནམས་བསམགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བསམས་ཏེ། ད་དུང་ཡང་
 དེ་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་བསམགས་པ་ལ་རིངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་ཐག་ནམས་
 དང་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་དཀའ་ངལ་སླེབས་པ་དག་ལ་སྦྱབས་བསྐྱོན་གྱིས་སྦྱོར་
 གཏོང་དང་ཕན་ཐོགས་གང་ལ་ཅི་ཡོད་གནང་དགོས། ཉམས་ཐག་ནམས་ནས་ཀྱང་
 ཆེ་སྒྲོན་བསོད་ནམས་མ་བསམགས་པས་ལན་པར་མཐོང་སྟེ་འབྱོར་ལྷན་ཁག་ལ་
 རེས་སུ་ཡི་རང་དང་ལས་ཀྱི་སྤྱི་ཞུ་ཅི་ཐུབ་གནང་དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་དབུལ་
 ཐུག་གི་མཛའ་འབྲེལ་ཡང་རྩལ་རྩལ་ལྟར་དུ་སོང་ནས་ཡུལ་ཁམས་ཀྱི་ཆེ་བ་སྦྱོར་
 ཡང་དེ་དང་མཐུན་པ་ཡོང་གི་རེད།

མདོར་ན། དབུལ་པོ་ནམས་ཀྱང་འབྱོར་ལྷན་ལ་རེ་ཞིང་འཆོ་དགོས།
 འབྱོར་ལྷན་ནམས་ཀྱང་དབུལ་པོ་ལ་རེ་ཞིང་འཆོ་དགོས་པས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་བྱུ་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། ཕན་ཚུན་ལྟོས་བྱུ་གི་ནམས་པ་བཟང་པོའི་ངང་ནས་སྦྱོར་
 བ། ལྟོས་བྱུ་གི་འབྲས་བུ་འང་བཟང་པོའི་ངང་ནས་ཐོན་གྱི་རེད། ང་ཆོས་གཅིག་
 གིས་གཅིག་ལ་སྤང་བྱུག་བྱེད་པ་མིན་ཡང་མ་འོངས་པར་སྤང་སྤང་ཆགས་ཚུད་
 འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་སྦྱོར་ཡོན་བྱུང་བ་ནམས། ཡང་ཡང་
 བན་གསོས་ཀྱིས་ལེགས་སྤེལ་ཉམས་འགོག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཆེ་བ་མདའ་རང་
 ཐོགས་ལ་བྱུག་པ་ཅམ་གྱིས་བྱུག་གཟེར་གྱི་སྐད་འཛེར་བ་དེར་སྦྱི་ཕན་གྱི་བསམ་
 སློའ་ཆད་ལོངས་མེད་པའི་ཉགས་རེད། །

འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བརྟེན་པ།

བརྒྱད་པ་ནི། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
རབས་ནང་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་རྒྱུས་ཤུགས་ཇི་ཙམ་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་དུ་སྟོབས་དང་གཟི་
བརྩེད་ཆེ་བ་བྱུང་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུས་ཤུགས་ནམ་ཆག་པ་ན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྟོབས་
ཤུགས་ཆག་སྟེ་ནང་ཁུལ་འཐོར་གྱུར་དུ་སྤྱོད་ཡོད་འདུག དཔེར་ན། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་
བཙན་སྐབས་སློན་པོ་ལྟ་ཅི་ཆབ་འབངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལ་བརྟེན་
བཞུགས་ཏེ་ཙམ་ཆེ་ཞིང་རྒྱུན་དཔར་དཀའ་ངལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་དང་སྤྱད་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་
བཀའ་ལས་འདས་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་། ལྷག་པར་སློན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་པོས་
ཇི་ལྟར་བསྟོན་བ་བཞིན་ལུས་སྟོག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱི་བཞོལ་མེད་པར་སྐྱབ་
པ་མཐར་སྐྱེལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་དཔལ་མཛད་སྤྱད་ཅིའི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་ཁ་ལེན་
མ་ཐུབ་པར་ཞུམ་པ་དང་ཕྱིས་བཞོལ་གང་ཡང་མེད་པ་རེད།

ཆོས་རྒྱལ་ནི་སྤྱི་མ་དང་དཀོན་མཆོག་དབྱེ་བྱིན་གསུམ་ཐོག་ནས་ཡིད་
ཆེས་ཅི་གཅིག་དུ་བྱས་ཏེ་སྟོན་སྤྱད་བྱང་གསུམ་ཆོས་རྒྱལ་ཁོ་ནར་གཏང་པར་བརྟེན་
བསམ་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་འབངས་ཀྱི་དོན་ལས་མེད་པས། རྒྱལ་
འབངས་ཀྱི་ལས་དོན་མཐའ་དག་ནི་དབྱར་ཚུ་རྒྱས་པ་བཞིན་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་
ཨ་ཤེ་ཡའི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྟོབས་འབྱོར་དང་། མངའ་ཐང་ཆེ་ཤོས་ཆགས་ཡོད།
སྐབས་དེར་རྒྱལ་འབངས་ཐམས་ཅད་ལུས་ངག་གི་ནམ་པ་རིག་བྱེད་མི་འདྲ་བ་ཙམ་
མ་གཏོགས་ལྷག་བསམ་གྱི་གོང་དུ་གཅིག་ཡིན་པས་མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་ཁབ་གང་
གིས་ཀྱང་སྐྱབས་མ་རྟེན་ཅིང་། སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བ་ནི་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་ཐོག་དང་
འདྲ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྲོང་ལྷེ་ཕུ་བཙན་གྱི་སྤྱི་ཆའི་སྟོན། སློན་

འབངས་རྣམས་ནང་ཁ་མ་གཤིན་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཕྱི་དྲག་བསྐྱར་འགོག་བྱེད་རྒྱ་ལྟ་
 ཞོག་སྟོན་ཡབ་མེས་སྐུ་ལས་ཀྱི་བཅའ་དངོས་གནད་ཆེ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་ཉེན་
 ཅ་ཆེ་མང་པོ་གཏོར་བཤིག་བཏང་བ་སོགས་ནང་ཁུལ་འབྲུག་ཅོད་མ་ཆར་བར་
 བསྐྱད་པར་བཏེན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ནི་སེང་གའི་རོ་ལྟ་བུར་ཆགས་པ་
 རེད། ད་དུང་སྟོན་ཚོངས་མང་པོས་ཆོས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཛུགས་བསྐྱར་
 རྒྱ་ཆེར་བདེ་ལ་བ་ལ་མ་བཟོད་པས་འབྲུག་ཅོད་བཀྱིས་ཉེ་ཆོས་རྒྱལ་ཤུགས་བསྐྱར་
 མང་པོ་བཅོས་འདུག་སྐབས་དེར་ཆོས་རྒྱལ་ལ་སྐྱེད་ལ་བྱུང་ཚུལ་རྣམས་རྒྱལ་རབས་
 བཞུགས་ན་དུ་ཤོར་དགོས་པ་སྣང་། དེར་ཡང་དེ་མཚུངས་ཡོད་རྒྱུ་ཉེན་ཁ་སྐྱེབས་
 བ་སྟོག་ཁ་ལ་སྐྱེབས་དུས་ལྟེན་མ་བུད་པར་སྟོར་རྒྱ་ཆེ་ས་ནས་བཞེས་དགོས། ཆོས་
 རྒྱལ་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་ནར་སོན་པ་དང་བཅས་ནང་ཁུལ་དབྱེན་འདུལ་གྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་
 གཏིང་ཟབ་དང་འབྲེལ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོན་འབངས་
 ཐམས་ཅད་ཆེག་སྦྱིལ་གྱི་གོང་བྱ་གཅིག་དུ་བཅོས་ཤིང་། མཁས་མཛད་མཆེ་བའི་
 སྟོན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འབེལ་ཉེ་རྒྱལ་པོས་བཀའ་ལ་བཏགས་པའི་བྱ་བ་
 གང་ལ་བབས་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་སྟོབས་པ་གཏུགས་པ་མེད་པའི་དབང་ལས་རྒྱལ་
 སྲིད་ཀྱི་མངའ་ཐང་ཨེ་ཤེ་ཡའི་སྐུ་མ་གཉིས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། དམ་པའི་ཆོས་
 ཀྱི་འཛུགས་བསྐྱར་ཀྱང་དཔེ་རྒྱ་མེད་པ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

དེ་བཞིན་ཁྱིམ་ལ་པ་ཅན་གྱི་སྐབས་སྲིད་ཀྱི་མངའ་ཐང་ཆོས་ཀྱི་མཛད་པ་
 གང་ཅིའི་ཐོག་ཆོས་རྒྱལ་གོང་མ་གཉིས་དང་འདྲ་བ་བྱུང་ཡོད། ཆོས་རྒྱལ་དེ་གསུམ་
 ཀྱིས་གཙོས་གཟི་བརླིང་ཆེ་བའི་རྒྱལ་སྟོན་རྣམས་ཀྱི་མཛད་རྣམས་སྟོན་པ་རང་གི་མི་
 རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དགའ་སྣང་དང་སྟོན་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་གཡོ་དགོས་པ་དང་།
 དེར་སང་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ཞུ་སྐབས་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་ནི་

ནམ་ལངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་བར་གདོན་མི་ཟ་བ་རེད། ཚེས་རྒྱལ་ཁི་རལ་གྱི་སྐྱ་ཆེ་
སྤྲད་ནས་སློན་ངན་དང་འབངས་ངན་ཁ་མཐུན་གྱིས་གྲེན་ལོག་བྱས་པའི་མཐར་རྒྱལ་
ཁབ་གྱི་ཕྱི་སྤྱི་ནང་སྤྱི་གང་ཅིར་བརྟེན་ས་དང་། འབྲུ་ས་མེད་པ་བཟོས། རང་དོན་
ཡང་མི་འཁྲོལ་བ་གང་འདྲ་བྱུང་འདུག དེ་འདྲ་བའི་གནས་ཚུལ་སློག་ན་དེང་སང་
ཡང་འཆིག་པ་ཟ་དགོས་པ་དང་། འཁྲོད་ཐལ་བྱེད་དགོས་པ་ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་
དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པའི་ཆབ་སྤྱིད་དགྲུང་ལ་བསྟེགས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་འཛིག་
ཁར་ས་སྐྱ་པའི་མཁས་དང་བྱུ་བ་པ་ཐོབ་པ་མཁའ་ལ་རྒྱ་སྐར་ཤར་བ་ལྟ་བུ་རིམ་བར་
ཁྱོན་ཡོད་ཀྱང་དེ་རྣམ་པས་ཆབ་སྤྱིད་ལ་ཐུགས་སྤང་མ་གནང་ཞིང་། དཔོན་ཁག་ཆེ་
རྒྱ་རམས་གྱིས་ནང་ཁུལ་འཁོན་ཚོད་དང་ཕྱི་ནང་དུ་མར་བགོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆབ་
སྤྱིད་པག་མོ་བྱ་པར་ཤོར་བ་རེད།

པག་མོ་བྱ་པ་ཁི་སྐྱོར་གཅིག་གི་དབང་ཆ་ལས་མེད་ཀྱང་ཆབ་སྤྱིད་གཞུང་
བསྐང་ཆེ་ཞིང་། འབངས་ལ་བྱམས་སྐྱོང་ཆེ་བས་ས་སྐྱ་པའི་མི་མེར་རྣམས་ཀྱང་
རིམ་གྱིས་པག་མོ་བྱ་པའི་ཕྱོགས་སུ་ངོ་གཏད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་པག་མོ་བྱ་པའི་
སྤྱིད་རྒྱས་དང་དབང་འཁུགས་མེ་ལྟར་འབར་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་པག་མོ་བྱ་པའི་སྤྱིད་
རྒྱས་དེ་ཕྱི་སྤྱིད་གྱི་ཐོག་ནས་མཇུག་རྗེས་ཆེ་བ་བྱུང་མེད་ཀྱང་ནང་ཁུལ་མཇུག་བཅེ་
དང་སྤྱི་སྟོམས་ཆེ་བ་བྱུང་ཡོད་ལ་ཆབ་སྤྱིད་གྱི་དབུ་འདོམས་རྣམས་ཀྱང་མཁས་
མཇུག་པ་བཞིན་ཆགས་ཅན་གངས་རིའི་ཕྱོད་བ་ལྟར་བྱུང་འདུག ནམ་ཞིག་ན་ནང་
སློན་ཆེ་ནང་ཁ་མ་འཆམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆབ་སྤྱིད་རིན་སྤངས་པར་ཤོར། རིན་
སྤངས་པས་ཀྱང་ནང་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་གྱིས་སྡེ་བ་གཅིང་པར་ཤོར་བ་ཡིན་འདུག རིན་
གཅིང་གཉིས་གྱི་རིང་ཚས་ཐུགས་ཕྱོགས་རིས་དང་དབྱས་ཕྱོགས་ལ་སྤང་བྱུག་ཆེ་
བའི་རྒྱུན་གྱིས་ནང་ཁུལ་འཁུག་ཚོད་ཡང་ཡང་བྱུང་བར་མ་ཟད་མཐའ་མར་ཆབ་

སྲིད་ཀྱང་དེས་པམ་ཉེས་བྱུང་འདུག རིན་སྤངས་པ་དག་དབང་འཛིགས་གྲགས་
 བྱི་རྒྱལ་པོ་པཌྱི་ཏ་ཞེས་བསྟན་པ་བཞིན་གཙུག་ལག་ལ་སྤང་བ་བྱུ་སྟེ་སྲིད་རྩས་
 ཐད་ནང་ཐོན་གཡོ་ཅན་ངོ་བོ་སྟོང་ཅན་གྱིས་གང་ཞུར་ཅ་འཛིན་གནང་བས་ཆབ་སྲིད་
 འཕུང་འདུག འདིའི་སྐོར་གཏམ་རྒྱུད་སྟོན་པོ་ཞིག་ཡོད། རྒྱལ་པོ་སྤང་དར་རྩེས་སུ་
 ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཞབས་འདེན་ཆེ་ཤོས་ནི་སྡེ་བ་གཙང་པའི་སྐབས་བྱུང་ཡོད་བཟོ་འདུག
 དེ་ནས་སྲིད་དབང་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་བྱུང་བ་ན་ཕྱི་སྲིད་ནང་
 སྲིད་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་
 བྱུང་ཡོད་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་རྩེས་སུ་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཐོག་གཟི་བརྟེན་དང་མཛད་
 རྩེས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ལ། གཞུང་སྲིད་ཀྱི་མངའ་ཐང་ཡང་རྒྱུན་བརྟན་ཆེ་ཤོས་ཡིན།

སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་པའི་རྩེས་སུ་མི་ལོ་བཅུ་ལྷག་རེ་བྱུང་ནང་འགོ་ཁྲིད་
 ནང་ཁ་མ་གཤེན་པའི་རྣམ་ཐབས་གང་འཆམས་བྱུང་ཡང་གཞུང་འབངས་བྱིངས་ལ་
 འཁྲུག་རྒྱུ་དེ་ཅམ་བྱུང་མི་འདུག སྐབས་མགོན་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་ཆབ་སྲིད་
 ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྤངས་འཛིན་བྱེད་པོ་བཀའ་ཤིག་ལྟ་
 ཆོགས་གསར་འཛུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བརྟན་ཆ་ཆེ་རུ་བྱིན་
 ཡོད། དེ་ནས་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་མེད་བཅུ་གསུམ་པ་བར་རྒྱལ་བ་རིམ་བྱོན་རྣམས་སྐུ་
 ཆེ་བསྲིངས་བཞུགས་མ་གནང་བའོ། བཞུགས་ཀྱང་ཆབ་སྲིད་ལ་ཐུགས་འགན་
 ཆེ་བ་བཞེས་གནང་མི་འདུག དེའི་བར་གྱི་སྲིད་འཛིན་པ་པལ་ཆེ་བས་རང་གི་སྲིད་
 རྩས་དབང་ཆ་བརྟན་བསྐྱེད་ཆེད་དུ་རྒྱ་ནག་ལ་ངོ་གཏད་པ་དང་། རང་གི་གསོལ་
 ལྷོག་སྟེང་གི་ཁོ་དབང་ལ་དབྱུ་འཁོར་ཆེ་བས་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ནི་སེང་གོ་ནད་
 པ་ལྟ་བུར་ཆགས་པ་རེད། རྒྱལ་མཆོག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་
 བཞེས་ནས་ལོ་ཤིང་དབང་ནང་སྲིད་རུལ་པའི་བྱི་མ་ཅན་དེས་བག་ཤེབས་མེད་ཁར་

ཕྱི་སྤྱི་ལ་འཆེ་བ་མང་བས་སོག་ཡུལ་དང་། རྒྱ་ནག་ རྒྱ་གར་བཅས་པར་གསང་
སྐྱབས་ཀྱིས་ཤེབས་བསྐྱོད་དགོས་པ་སོགས་གཞུང་སྤྱི་ཚགས་ཚུད་མ་ཐུབ་པར་
སྤྱང་ལ་ཆད་མེད་བྱུང་བ་ནམས། ང་ཆོས་བསམ་གཞིགས་བྱས་ན་མིག་ཚུ་དབང་
མེད་དུ་ཞོར་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད། ཕྱི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་པས་
ཆོས་སྤྱི་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་གང་སར་དང་དུས་དང་མཐུན་པར་ལེགས་བཅོས་གཏང་
རྒྱུ་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆར་བཞེས་འདུག་ཀྱང་། ཆོས་དང་སྤྱི་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཞི་
མི་རང་རྒྱག་གསེར་གྱི་དཔེ་ལྟར་རང་སྐྱོན་རང་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ལ་ལས་
རང་གི་ཁོ་དབང་ལ་དོ་སྤོང་ཡོང་དོགས་ཀྱིས་ས་འོག་དར་ཐག་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་
སྤྱི་གོང་མའི་དགོངས་བཞེད་ཅ་ཆེ་དེ་དག་ཚུད་ཐོས་སུ་ཞོར་བ་རེད། སྐབས་དེ་དག་
ཏུ་གནས་ཚུང་ཆོས་སྐྱོང་གིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་བཞེད་བསྐྱབ་དགོས་པར་ཞི་
ངག་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ལ་མ་མང་སོ་གནང་འདུག

གང་ལྟར་ཡང་རྩིང་ཞེན་གྱི་ནད་ཡམས་བཅོས་མ་ཐུབ་པས་ཆབ་སྤྱི་ཀྱི་
འགན་ཁྲོས་བཟོད་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན། རྒྱ་སྤྱི་ལ་ཞལ་གདམས་ཞེས་པའི་མ་
འོངས་ལུང་བསྟན་གྱི་བཀའ་བྱིན་ཅན་གནང་སྟེ་ཐོག་མའི་དགོངས་བཞེད་ལས་
སྤྱི་བར་སྤྱི་ཆེ་བཟེ་ལེན་གནང་དགོས་བྱུང་འདུག དེར་བརྟེན་གནས་ཚུང་ཆོས་སྐྱོང་
གིས་བཀའ་ལུང་ཡང་ཅན་ཞིག་གནང་སྟེ། སྤྱི་ཐོག་འདིས་རྒྱལ་སྤྱི་མ་བཞེས་བར་
གཞུང་སྤྱི་ལ་དངོས་སུ་ཐུགས་འགན་མ་བཞེས་པའི་ཚུལ་གནང་བ་རེད། སྐབས་དེ་
དག་ཏུ་གཞུང་ཞབས་ཆོས་རྒྱལ་དབང་གོང་མའི་བཀའ་གསུང་རི་བཞིན་བསྐྱབས་
ཡོད་ན། ད་ཆ་ཐབས་སྤྱི་ཐོ་འདི་ཡོང་དོན་མེད་པ་རེད། རྒྱལ་མཆོག་འདི་གཉིས་
ཀྱི་བར་བསྐལ་དུ་ཆེན་དང་མི་ཆེན་འགྲོགས་ཏེ་ཆོས་ལུགས་ཕྱོགས་རིས་དང་།
གཞུང་བསྟེན་ལྟ་སྤྱང་ཕྱོགས་རིས། ལུང་ཆེན་དང་མི་རིགས་ཕྱོགས་རིས་བཟུང་བའི་

སྲིད་རྒྱུ་ལྷོ་རང་ཆེ་བས་མངའ་འབངས་སེར་སྐྱ་མང་པོ་གཞུང་སྲིད་ལ་ཞེན་ལོག་
བྱུང་འདུག། སྐབས་དེའི་གཞུང་སྲིད་ཆེར་མའི་སྤྱོད་པོ་ལྟ་བུ་ཐག་རིང་ནས་བལྟས་
ན་མེ་ཏོག་མཛེས་པ་ནང་དུ་གཞུགས་ན་ཆེར་མས་འཛིང་ཆེ་བ་ཡོད་པ་རེད། འོན་
ཀྱང་གནས་ཚུལ་དེ་དག་བསམས་ནས་སྤང་སྤང་བྱེད་དགོས་པ་ལས་འགྱུར་བ་
བྱས་ན་སྤྱིས་དྲགས་པས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྤང་བྱུག་བྱེད་མི་རུང་། ང་ཆོའི་
སྲིད་གཞུང་གསར་པའི་ཐོག་དབྱང་པ་སྤྱིལ་ཏེ་ཆེག་སྤྱིལ་དང་ཏུར་བཙོན་གྱི་གོམ་པ་
མདུན་ནས་མདུན་དུ་སྤོ་བུལ་བ་དགོས་པས་སྤྱོད་སེལ་དགེ་འདོན་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་བ་བཞིན་ནང་ཁུལ་འཁོན་ཚོད་དང་ཆགས་སྤང་སྤོང་རྒྱུའང་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
ཡིན། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནས་སྤང་སྤང་བྱེད་དགོས་པ་རྣམས་རགས་ཅམ་བཤའ་
ཡོད་པས། ང་ཆོ་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཤ་ཞེན་སྤེལ་བའི་ཆེད་དུ་མི་རིགས་
དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

མ་འོངས་པར་ཅི་འགྱུར།

དགྲ་པ་ནི། རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེ་ཐེང་འདིས་དབུ་ཁྲིད་གནང་ནས་བཟུང་ང་ཆོ་
གཞུང་འབངས་ཐམས་ཅད་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་གཞི་རྒྱུགས་ཏེ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་
ཁར། བར་ལམ་རྒྱ་དམར་གྲིས་དབུལ་སྒྲུག་བར་དང་། དཔོན་འབངས་དབར། བྱང་
ཆོན་དང་སྤེ་ཁག་དབར་རྒྱ་རོས་འཕངས་མེད་བཏང་སྟེ་དཀྲོག་རྒྱེན་ཕུ་བྱ་བརྒྱད་
བྱས་ཡོད་ཀྱང་ང་ཆོ་གཞུང་འབངས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་མཆོག་འདི་ཉིད་ལ་སྤོས་
ཡིང་འགལ་གྲིས་རང་རྒྱུགས་བཟུང་བས་རྒྱ་དམར་ལམ་སྤོངས་མ་བྱུང་ཞིང་། འདས་
པའི་མཐོང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་པས་སྤེའུ་ཉུངས་ཞིང་དུ་སྒྲགས་པ་ལྟ་བུས་གང་འདོད་
བྱ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཏ་ཅང་ཆེ་ཡང་རེ་བ་དེ་དག་རྒྱད་ཐོས་སུ་སོང་སྟེ་མཐར་དྲག་གཞོན་མི་

བྱེད་ཀ་མེད་ཆགས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གཟི་བརྗིད་ལྡན་པ་དེ་གཙོ་བོ་ཆོས་ཕྱོགས་
ཀྱི་ལུགས་རིའི་ནང་ནས་ཐོན་པ་ཞིག་རེད། ད་དུང་ཡང་ཆོས་སྤིང་གཉིས་ཐད་ནས་
ཆེག་སྒྲིལ་གྱི་རྒྱལ་སྐོ་རྒྱ་ཆེ་གཏོང་བའ་ཅིག་འབྱེད་དགོས་པ་དེ་ནི་འདས་པ་དང་།
ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་དང་། མ་འོངས་པར་ཅི་འགྱུར་ལ་བརྟེན་པས་གསལ་རྗེན་
རང་ཆས་སུ་ཐོན་བསྐྱད་པ་དེ་ཡིན། མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཞིན་གཡང་མཆོངས་
བྱས་པ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་ཆོངས་ཤིག་ཡིན་པ་རེད། ང་ཆོ་ཉེན་འགན་ཆེ་ཤོས་
མ་འོངས་པ་ཡིན། གང་གིས་ཤེས་ན། འཛམ་གླིང་འདིའི་འགྱུར་བ་ནི་ཉ་ཅང་ཇ་ཟག་
དང་བྲེལ་བེད་རྗེ་ཆེའི་ངང་ནས་འགོ་བཞིན་ཡིན་སྐབས། ང་ཆོས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་
པར་གོམ་པ་མཉམ་གཤིབས་མ་བྱུབ་ན། སྤྱང་ཡང་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པ་ལྟར། ད་
དུང་ཡང་རྗེས་ལུས་ཐེབས་རྒྱ་དང་། འཛམ་གླིང་གང་སར་ལྟ་སྤྱོད་དང་སྤིང་བྱས་
མི་མཐུན་པའི་རྟོག་བྱ་རྗེ་ཆེར་འགོ་བཞིན་པ་དེས་ང་ཆོའི་ཐོག་ཏུ་འང་ཤན་བརྟེན་གས་
ཐེབས་ཉེན་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོ་གཞིས་བྱས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་དཀའ་ངལ་རི་བོ་ལྟ་
བྱས་མནར་ནས་ཡོད་པ་དེ་ཆང་མས་དཔུང་གོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་ཏུ་གཡུགས་སུ་བ་
པ་དགོས་པས། དེའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ང་ཆོ་བྱས་འབྱོར་བ་ཆོར་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་དམར་དང་ང་ཆོ་འགལ་སྐྱར་ཆགས་པ་དེ་མི་རིགས་དང་ལུང་ཆོན་གྱི་
ཆ་ནས་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོ་སྤིང་བྱས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་འབྱེད་སོ་མི་མཐུན་པའི་དབང་
གིས་ཡིན་ཡང་། མི་རིགས་དང་ཡུལ་གོམས་གཤེས་ལུགས། ཆོས་དང་ཤེས་
རིག་བཅས་པ་དེའི་སྤྱི་བ་བྱེད་དུ་འཁྲུལ་ནས་གཏོར་སྐྱོན་སྐྱོན་དུ་གཏོང་གང་སུ་བ་
བྱེད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྤིང་བྱས་དང་རང་རིགས་སྤིང་བྱས་བརྟེན་ནས་འགོ་
དགོས་པར་སོང་ཅང་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ང་ཆོ་རྒྱ་ནག་མི་རིགས་དང་། དེའི་ལུང་
པར་ངོ་སྤོལ་ནས་ཡང་བྱེད་པ་མིན་ཞིང་། ང་ཆོས་དེའི་ཐོག་སྤིང་བྱས་དང་ལྟ་བུ་

ཁྱེད་སྐྱབས་ལ་ངོ་སྤོང་གི་ཡོད། ཁོ་པས་ལྟ་བ་དང་སྤྲོད་བྱས་དེ་དག་བསྐྱར་
བཅོས་ཆད་ལྡན་ནས་གཏོང་ན་ང་ཚོ་རྒྱུ་མི་རིགས་དང་སྐྱོགས་པོ་བྱས་ཆོག་ལྟ་
བ་དང་སྤྲོད་བྱས་ཞེས་པ་ནི་མིའི་བསམ་སྒྲོ་བརྒྱད་ནས་ཡོང་བར་བརྟེན་འདོད་
པའི་རྗེས་འབྲངས་རེད། དེར་བརྟེན་པག་མི་འདོད་ཀྱང་པག་ལ་འདོད་ཟེར་བ་ལྟར་
རྒྱ་དམར་མི་འདོད་ཀྱང་དེའི་ལྷགས་སྒོལ་འདོད་མཁན་ཡོང་སྤྲོད་གི་རེད། ང་ཚོ་
གོམས་གཤེས་རིང་ལྷགས་པ་མིན། ང་ཚོ་རྟོང་ཞེན་རིང་ལྷགས་པ་འདྲ་མིན། ང་ཚོ་
བཅན་རྒྱལ་རིང་ལྷགས་པ་འདྲ་མིན། ང་ཚོ་མི་དམངས་ལ་མཛུགས་བྱེད་དང་། ཁྱེད་དབང་
གང་ཆེ། ལས་དོན་གི་གྲུབ་འབྲས་དང་དགོ་མཆན་གང་ཆེ། ཞི་བདེ་དང་བྲང་བདེན་
གང་ཆེའི་ལྷགས་སྒོལ་འཛིན་མཁན་ཡིན་ཞིང་། དངོས་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ཐོག་གོམ་
འགོས་བྱེད་མཁན་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་ཁས་བལྟ་བ་དེར་ལུས་ཀྱི་སྦྱར་བ་མ་བྱུང་ན་ཁ་
བལྟ་བྱུང་འགལ་དུ་འགྲོ་ཡི་རེད། ང་ཚོའི་སྤྲོད་བྱས་ཀྱི་སྐྱབས་འཛིན་ཕྱགས་
གང་ས་ནས་རྒྱ་དམར་ལས་བཟང་བ་དང་རྒྱལ་ཁ་ལོན་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན།
འཛམ་གླིང་སྤྲོད་དོན་པའི་མདུན་སར་ང་ཚོ་ནག་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད། ང་ཚོར་ཆོས་
དང་ཤེས་རིག་དགོས། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་སྦྱབ་པ་པོ་དང་སྦྱབ་པའི་ལས་དོན་གཉིས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་རྗེ་ཐོགས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། ང་ཚོར་དགོས་པ་ཅུང་གིས་ཐོག་ཏུ་
བབས་མི་ཡོང་། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་ཆེག་སྤྲིལ་ཞེས་པ་ལས་དོན་གི་ལས་ཕྱགས་
གཅིག་གི་སྟེང་སྟེང་རུས་བྱ་རྒྱ་མིན་པར་དམིགས་ལུལ་གི་ལས་ཕྱགས་གཅིག་
བཟུང་ནས་འཆར་གཞི་ལྡན་པའི་ལས་འགན་སོ་སོའི་ཐོག་སོ་སོས་རྩར་བཅོན་
ལྟར་འཕར་སུམ་འཕར་གྱིས་ལས་ལྷགས་འདོན་རྒྱ་དེ་ཡིན། ཁ་འཛམ་ཁོག་རུས་
དང་། རྒྱབ་མདུན་ངོ་སྤོང་གི་བ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཛུགས་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས།

མདོར་ན། གཞུང་གི་སྤྱི་ལུ་བ་ཡིན་ན། སྤྱི་ལུ་དེ་གའི་ཐོག་ནས་ལས་
ཤུགས་བརྒྱབ་དགོས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཤེས་རིག་གི་སྤྱི་ལུ་བ། དེ་བཞིན་བཟོ་བྲ་
བ། སོ་ནམ་པ། ཆོང་ལས་པ་སོགས་སོ་སོར་གང་ལ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་ལས་འགན་དེ་
གའི་སྤྱི་ལུ་ནས་འབྲུག་མེད་ཐོག་སྐྱབས་བསྐྱུན་དམིགས་བསལ་གྱིས་མང་ཆོགས་
སམ། སྤྱི་དོན་གང་དང་ཐུང་གྲང་སོ་སོའི་འཁོས་ཀ་ལ་གཞིགས་པའི་རུས་ཤུགས་
གང་ལ་གང་འོས་འདོན་དགོས། ལ་ལས་རང་གི་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་ལས་འགན་
དེ་མཐོང་ཆུང་བག་ཡངས་སུ་བཞག་ནས་གཞན་གྱི་ལས་དོན་ལ་ཐེ་བྱས་ཆ་མདོག་
ཁ་པོ་དང་། བསམ་འཆར་ཟབ་མདོག་ཁ་པོ་དེ་དགོ་མཆོང་ཆེ་བ་མ་མཐོང་ལ་ཞིབ་
ཏུ་བལྟས་ན་དགོད་སྒོ་བའི་རང་བཞིན་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཆོ་ད་ལྟའི་ལས་དོན་
ཐོག་གཟབ་དགོས། །

དམངས་གཙོའི་དམིགས་ཡུལ་གལ་ཆེ་བ།

བརྒྱ་བ་ནི། དམངས་གཙོའི་དམིགས་ཡུལ་གལ་ཆེ་བ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགན་དང་དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་མི་དམངས་ལ་ཡོད་པས་མི་
དམངས་ཀྱིས་བདག་དབང་བྱེད་ཐུབ་པ་དགོས། འོན་ཀྱང་ལྷག་བསམ་གྱིས་ལས་
དོན་ཚད་གྲེང་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ཡང་། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཁེ་དབང་དང་། ཐོགས་
ཐོབ། ཟ་རྒྱ་དང་སྤྱི་དུ་པོ་སོགས་ཉམ་ཚད་བྱེད་པ་དག་ནི་ལུགས་སྒོལ་གསར་ཉིང་
གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་ཁྲིམས་འགལ་དང་ནག་ཅན་བཅི་བ་རེད། རྒྱལ་ཁབ་ཉམས་ཆག་
དང་འབྲུག་ཚད་པལ་ཆེར་དེ་དག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་དབང་ཆ་
བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཤེས་པ་དགོས་ལ་དབང་ཆའི་ཆད་གཞི་ལས་མ་བརྒལ་བ་གལ་
ཆེ། ཡགོང་ས་མཆོག་དང་། བཀའ་ཤག་སྤྱི་འཐུས། པོད་གཞུང་སྤྱི་ལུ་སྟེ་

རྣམས་མི་དམངས་ནས་དངོས་སུ་བསྐྱོས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་དམངས་གཙའི་
ལམ་ནས་སོ་སོའི་ལས་འགན་དང་འཆམས་པའི་དབང་ཆ་ཐོབ་པ་ལ་སྟག་ལ་སོང་།
དེ་ལྟ་བུའི་དབང་ཆ་དང་ལས་དོན་ཆགས་ཚུད་དང་། ལམ་ལྟོངས་འབྱུང་ཆེད་མི་
དམངས་ནས་ཀྱས་བཀུར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱུང་བ་དགོས།

དེ་བཞིན་མི་དམངས་ཀྱང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགན་ཡོད་པར་སོང་ཅང་། སྤྱི་
དོན་དང་གཞུང་དོན་གང་སའི་ཐད་འཕལ་ཡུན་རྒྱང་གསུམ་ནས་ལྟ་རྟོག་ཞིབ་འཇུག་
འཇུག་ཆར་དགོས་པས་དེ་དང་མཐུན་པའི་བསམ་འཆར་དང་སྦྱོར་སེལ་དག་
འདོན་གང་བྱེད་ཀྱང་གཞུང་གནས་ངོས་ནས་བཙུག་དང་ལེན་གནང་བྱུང་བ་
དགོས། དེ་དག་གི་ཆད་གཞི་བཟུང་བ་ནི། ད་ལྟ་ཅ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་བཞིན་
པ་འདིའི་ཐོག་དགོས་ངེས་རྣམས་བྱི་ནས་ཁ་སྐོང་དགོས་གཤམ། དེ་བཞིན་དམངས་
གཙའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཐོག་གཞུང་དམངས་ཡོངས་ནས་སློབ་སྦྱོང་ཡར་རྒྱས་བཏང་
སྟེ་དམངས་གཙའི་དམིགས་ལུལ་དོན་འཁྱོལ་ཡོང་ཐབས་གནང་དགོས། ང་ཚོ་སློ་
གསལ་འགའ་ཞིག་དམར་པོའི་ལམ་ལུགས་དགའ་མོས་ཡོད་ནའང་། དམར་པོའི་
ཁྲིམས་ལུགས་དམ་ལ་བཙན་པ་དེར་རང་གིས་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུའི་དགའ་མོས་
ཨེ་ཡོད་སྟེ། ང་ཚོ་སྤྱི་དོན་གྱི་གནས་ཆད། སྤྱི་དོན་གྱི་སློབ་སྦྱོང་། མི་དམངས་
ཀྱི་སྤྱི་གཞུགས་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པ་དེ་རྗེས་བསོས་བསྐྱར་
གསོ་བྱེད་མ་བྱུང་བཞིན་དུ་དམར་པོའི་ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱ་ཏ་ཅང་
དཀའ་བ་མིན་ནམ།

དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་འགོ་འཁྲིད་ཆོས་མདུན་དུ་དཀའ་ངལ་རྒྱ་
མཚོ་ལྟ་བུ་བཞུལ་དགོས་པ་མ་མཐོང་བར་པ་གིར་དམར་པོའི་ལམ་ལུགས་སྤར་
མཐེལ་ཅམ་ལ་དགའ་ཞེན་ཆེ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་སྤྱི་བྱུང་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་

དེ་ཐོག་བཅན་འཁྲིད་དང་འབྲེལ། མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་དབང་ཡོང་རྫོགས་གཞུང་བཞེས་
བཏང་བ་ལས་གཞུང་ཐོག་ནས་མི་དམངས་ཀྱི་འཆོ་སྐྱོང་དང་ལྷ་རྟོག་འཐུས་ཚང་
བྱེད་མ་ཐུབ་པ་རེད། དེའི་རྒྱུ་ཁྱིམ་མི་དམངས་རྣམས་སྤྱད་ནང་མ་ཐོག་པས་ངོ་
མོལ་གྱི་ལངས་དབྱར་དུས་སྤང་རྩ་བཞིན་རྒྱས་པ་རེད། དེ་བཞིན་གཞུང་གི་ལས་
བྱེད་ཆོས་རང་ངོས་ནས་དམར་པོའི་སྤྱི་གཏུགས་ལག་བསྟར་མ་ཐུབ་པ་དང་། རང་
འདོད་ཀྱི་ཁེ་དབང་རྩྱུ་ལེན་དམ་འཛིན་ཇི་ཆེར་བྱིན་ཏེ་དཀའ་ངལ་གྱི་འདམ་དོང་ནང་
སྤྱང་བཞིན་པ་ང་ཆོས་མཐོང་གསལ་དེ་རེད། དམར་པོའི་གྲུབ་འབྲས་ལྡན་པའི་རྒྱལ་
ཁབ་ཆོའི་གནས་སྤངས་ལ་དགའ་མོས་བྱེད་ཆོག་པ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ནའང་སྤོན་
དུ་དེའི་སྤྱི་གཏུགས་དང་ལས་དོན་གྱི་དཀའ་ངལ་ཇི་ཡོད་ཉམས་ཆོད་ཀྱིས་ཁོག་
ཅིས་ཐེབས་པ་བྱུང་ན། ལ་ལས་དེ་ཅི་མ་ནས་སེམས་ལྷགས་ཆག་གི་རེད།

ང་ཆོ་རབ་བྱུང་གི་སྤེལ་རྣམས་ལྟ་བུའི་ཐད་འཛིག་རྟོན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་
བ་དང་། ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡང་དག་པ་གཉིས་བྱུང་དུ་སྤྲེལ་ནས་འགྲོ་དགོས་
ནའང་ཆོགས་པའི་འཛིན་སྐྱོང་ཐད་སྤང་ཡང་དམར་པོ་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་དང་
འབྲེལ་པོ་ཡོད་ལ། ད་དུང་ཡང་དམར་པོ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱི་གཏུགས་སྤང་ནས་གཙང་
མར་ཆགས་ཤིང་ཚུད་པ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན་ཆོས་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པ་ཡོད་ལ།
དགེ་མཚན་ཡང་དེ་ཉིད་ཆེ་བར་ཡོད་ངེས། དེ་བཞིན་བཞོ་གྲ་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་
མཐུན་པ་བྱུང་ན་ལེགས་ཆ་ཆེ་བར་མཛོན། ལྷག་པར་ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་གནས་
སྤངས་ལ་གཞིགས་ན་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་དབང་གཞི་ཁང་ཇི་ཡོད་རྒྱ་དམར་གྱིས་
གཞུང་བཞེས་བཏང་བེན་པར་བརྟེན་དམར་པོའི་ལམ་ལུགས་ཐོག་བསྐྱོད་རྒྱུའི་ལམ་
སློ་གཅིག་བྱས་ཐེན་ནའང་། མི་དམངས་བྱིངས་ནི་ཉེ་འཁོར་ལྟོས་བཅས་ཀྱི་ལས་
དོན་ཏ་ཅང་མང་བ་དང་། ཤེས་ཆད་འབྲེལ་མིན་སྤྱི་ཆོགས་དང་འཛིན་ཐང་དང་བསམ་

གཤམ་མཐོང་མཐོང་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཡོད་པར་བརྟེན། དམར་པོའི་སྤྱོད་ཆོག་ཐོག་འཛིན་
བསྐྱོད་བྱ་རྒྱ་ཏུ་ཅང་དཀའ་ཁོང་། དེ་ལྟར་བཅོན་འཁྲིད་བྱེད་པ། ཡང་ན་གཞུང་ལ་
སྟོབས་འབྱོར་དང་མཐུན་རྒྱུ་ལག་མ་ཐོག་པ་ཞིག་དགོས།

ཡང་ན་ཁྱིམ་སྡེ་རེ་བོ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཆོག་ཆར་བཅད་ཚུར་བསྐྱུས་བྱེད་པ་
ལ་སྟོན་དུ་བྱ་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དམར་པོ་གསར་འཛུགས་སྐབས་ལྟར་སྤྱོད་རྩི་ཡང་སྤྱོད་
ཅམ་མེད་པར་ཐེག་པ་མེག་བཅུམ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ན་ང་ཚོ་ཆོས་ལུགས་རྒྱལ་
ཁབ་ལ་དེ་འདྲ་ཡོད་མིན་གྱི་རེད་དམ། མ་ཟད་དེས་བྲངས་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་གཞན་
ཞིག་ཀྱང་ཡོད་མིན་གྱི་རེད། དེ་བཞིན་སྟོན་རབས་ཁྱིམ་ཆང་རེ་བྱུང་གི་ཆེ་གཡོག་
བྱས་པ་ལ་སྟོན་གནད་ཆེན་པོ་བཅི་ཡི་ཡོད་ན། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེ་གཡོག་བྱེད་པའང་
དེ་བས་ཀྱང་སྟོན་གནད་ཆེ། རང་དབང་གི་དགོ་འབྲས་ལ་སྟོན་པའི་བསོད་ནམས་
ཅན་གྱི་མི་རིགས་དེ། ཁྱིམ་ཆང་ཆེན་པོའི་སྟོན་བྱུགས་སེམས་ཅན་ལྟར་རྒྱལ་ཁབ་བཅ་
གཞུང་གཅིག་གིས་བཅད་སྟོན་བྱས་པ་ཡིན་ན། མི་དང་དུད་འགྲོའི་སྤྱིད་སྤྱུག་སྟོན་
པ་མ་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན་དམར་པོའི་མི་དམངས་ཚོར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ང་མངར་མོའི་
ནང་སེ་པན་བརྒྱབས་ནས་སྟར་བར་འདི་ཞེས་པོ་འདུག་གམ་བྲིས་ན་མི་དམངས་
ཚོས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཞེས་པོ་འདུག་ཅེས་སྤྱོད་པ་ལས་ཞེས་པོ་མི་འདུག་ཅེས་སྤྱོད་
པའི་དབང་ཆ་དང་རྒྱས་ལུགས་མེད་པ་རེད། དེ་ལ་དམངས་གཙོ་ཡིན་ཞེས་སྤྱོད་
བརྟེན་རྒྱས་སམ། མི་དམངས་ཚོར་རང་གི་བདེན་པ་སྤྱང་སྟོན་ཐུབ་ཆེད་སྤྱོད་
སོགས་རང་དབང་གི་དབང་ཆ་ཆང་སྤྱད་ནའང་། ལས་བྱེད་དབང་ལུགས་ཀྱི་
ངན་བྱས་ལ་གཏོང་ལེན་ཐུབ་རྒྱ་དཀའ་ན། དབང་ཆ་མེད་ན་དེ་བས་ཀྱང་གཏོང་
ལེན་མི་ཐུབ་པས་སྤྱུག་གྲོང་ཐམས་ཅད་མི་དམངས་ཀྱིས་སྤྱོད་དགོས་ན་སྤྱོད་མི་རྩི་
འམ། མའི་མི་ཆེ་ཞེས་པ་ལྟོ་གོས་གཉིས་རྒྱུང་པ་ལ་བརྟེན་ཡོད་ན། དམར་པོའི་ལམ་

ལུགས་ལ་དགའ་མོས་བྱེད་ཆོག་ནའང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས། ལྟོ་གོས་འགྲིགས་
པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེ་གཡོག་བྱེད་པ་དེས། མིའི་མི་ཆེ་དང་དྲུང་འགྲོའི་མི་
ཆེ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་གང་གིས་འབྱེད། དམར་པོ་བྱུབ་འབྲས་ལྡན་པ་ཞིག་བཟོ་བ་
ལ་གཞུང་ཞབས་ཆེ་བླ་ཐམས་ཅད་དམར་པོའི་སྤྲིག་འཇུགས་ལ་ངལ་བ་དང་ལེན་
གྱིས་རྒྱ་པོའི་གཞུང་ལྟར་འགྲོ་བྱུབ་པ་དགོས་ན། དེའི་ཐབས་ལམ་དང་བྲ་སྤྲིག་གང་
དང་གང་ཡོད། རྒྱལ་འབངས་དབར་རང་དབང་གི་མཛའ་བཅེ་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་
པ་ལ་དེ་ལས་ལྗོགས་ཤིང་བྲིམས་ཆོ་དང་མགོ་སྐོར་འབའ་ཞིག་གིས་མནན་ན་རྒྱལ་ཁབ་
དེ་བཟང་བཙོན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་སྤྱར་བ་མ་ཡིན་ནམ།

ལུ་བུ་སྤྱས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལྟར་པན་ཚུན་འགྲོ་བསྐྱོད་དང་འགྲོགས་
འཛིས་བྱེད་དུ་མ་བརྒྱག་པ་དེའི་རྒྱུ་རྩ་གང་ལ་ཐུག་ཡོད་དམ། རྒྱལ་ཁབ་ནི་མཐོ་བ་
ནས་མནན། དམའ་བ་ནས་བཏེགས་ཏེ་མངའ་འབངས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་རང་དབང་
སྤང་སྐྱོབ་བྱེད་མཁན་ཡིན་ན་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་དབང་འཕྲོགས་ཏེ་ཐུག་གྲོང་གཏོང་
པོད་དམ། སྤྱིར་ན་ལས་དོན་ཆེན་པོ་གང་དང་གང་བསྐྱབས་པ་ལ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
དཀའ་ངལ་ཇི་ཡོད་སྟོན་དུ་བསམ་ཤེས་བྱུབ་པ་བྱུང་ན། ལས་དོན་དངོས་གཞིའི་
སྐབས་ཁྱུ་པ་མི་སྤྲེལ་དང་། དེའི་དགོ་མཆན་མཐོང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དཀའ་ངལ་
ཡོད་པ་རྣམས་མ་མཐོང་ན། ལས་དོན་དངོས་གཞིའི་སྐབས་འགྱུར་ལྗོགས་མང་པོ་
ཡོང་གི་རེད། དེ་བས་མི་དམངས་ཆོ་རང་དབང་གི་དབང་ཆ་དང་ལྡན་པའི་འཕྲོར་ལྡན་
རིང་ལུགས་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་ན། རྒྱལ་འབངས་ཀྱི་མཛའ་བཅེ་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་
དབང་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་ལུགས་གཏན་ཆེ་བ་མ་ཡིན་ནམ། རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་མོ། །

ད་པན་བོད་ཀྱི་གཞུང་འཛིན་པལ་ཆེར་བྲིམ་ཆང་གཅིག་གིས་འཛིན་པ་
ཡིན་ཡང་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་པ་དབུ་བརྟེན་ནས་བཟུང་ཆོགས་པ་གཅིག་གིས་

གཞུང་འཛིན་གྱི་ཅིང་། ལས་དོན་གཤམ་ཆེ་ཁག་གཞུང་དམངས་ཚོགས་འདུ་
ནས་ཐག་ཆོད་གྱི་དགོས་པ་སོགས་ནི་དམངས་གཙོ་དང་ཆ་འདུལ་ཡོད། རྒྱལ་ཚབ་
གསར་བསྐྱོ་སོགས་ལས་དོན་གཤམ་ཆེ་ཁག་ནམས་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་གཙོའི་
མདུན་དུ་ཐན་བརྟག་བསྐྱིལ་ནས་གང་བཟང་བ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
འདུ་ནས་ཐག་ཆོད་གནང་དགོས། ལྷག་པར་དུ་ཡགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོ་ཐོག་མར་ཡང་སྲིད་འོས་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་དམངས་གཙོའི་ལམ་ནས་
བྱངས་པ་ཞིག་ཡིན།

གང་གིས་ཤེས། བོད་ཆགས་ནས་ད་ལྟ་བར་བོད་འབངས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་
པལ་ཆེ་བ་འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་བསམ་བཞིན་སྲིད་པར་བྱོན་པ་ཡིན་
པས། བོད་རྒྱལ་འབངས་ཡོངས་ལ་པན་རྒྱབས་ཆེ་བ་དང་། སྤྱི་སྤྱོམས་དང་
མཛད་རྗེས་ཆེ་བ་དང་། གཞུང་འབངས་མཐུན་སྲིལ་ཆེ་བ་སོགས་ཤིང་སྤྱོད་
བ་ཆོས་འབྱུང་དང་རྒྱལ་རབས། མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་ཉམས་སྲོང་བཅས་ལས་
ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་བོད་མི་རབས་ནས་བརྒྱད་པའི་དབུ་ཁྲིད་བཟང་ཤོས་དང་
བཀྲིན་ཆེ་ཤོས་ཡིན། བར་མཆོམས་སོ་སོར་སྒྲ་ཆེན་ནས། མི་ཆེན་མཁྱེན་འཛོན་
གཞན་གྱིས་དབུ་ཁྲིད་གནང་བ་ནམས་ནི་དེ་ཅུ་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱང་མི་འདུག་
གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་མཐའ་ལས་པ་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་
མི་མཁོ་བས་མ་བཟོད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་རྒྱལ་བརྒྱད་པའི་ལུགས་དང་ང་ཚོ་
གཉན་ནས་མི་འདྲ། ང་ཚོ་མི་དམངས་པལ་ཆེ་བ་མི་རྒྱུད་དང་ལོ་རྒྱུས་ཅུ་ལ་ཡིད་
ཆེས་གྱིད་མཁན་མིན་ཞིང་རྒྱ་མཆོན་ལྡན་པའི་ལམ་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་དགའ་སློབས་ཆེ།
དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་སྐྱེ་འོས་འཛིན་སྐབས་ཀྱང་མི་རྒྱུད་དང་
ལུང་ཆོན་མི་རིགས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་རྒྱལ་བ་གོང་མའི་གདན་ས་ཟེན་

ཐུབ་མིན། ལྷ་དང་སྤྲ་མ། དཀོན་མཆོག་གིས་ལུང་བསྟན། མཛོན་འགྱུར་གྱི་བརྟག་
དབྱང་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་གཅིག་གྱུར་བྱུང་མཚམས་དེའི་སྐོར་གཞུང་འབངས་ལ་
གསལ་བསྐྱགས་དང་འབྲེལ་ནན་ཏན་གྱིས་ར་སྤོད་གསལ་པོ་བྱུང་བ་ན་གཞི་ནས་
ཐག་གཅོད་བྱེད་གྱི་ཡོད།

དཔེར་ན། རྒྱལ་བ་སྐྱེ་ཐེང་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་དུ་སོག་
པོའི་རིགས་ལས་འབྱུངས་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱལ་བ་གོང་མའི་གདན་སར་ཚད་མེད་དུ་
ཁྱིམ་བསྐྱོ་གཞག་ཞུས་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱི་དུལ་བར་ཡང་བོད་ལྷ་སྤེམ་སྤེ་
ཡོངས་ཀྱིས་དགོངས་པ་གཅིག་གྱུར་ཐོག་ནས་གསོལ་འདེབས་ཞུ་དགོས་པས་
དམངས་གཙོའི་ལུགས་སྲོལ་དང་མཐུན་ཡོད། ཆོགས་པ་ཁ་བྱགས་ཆེ་ཆུང་གི་
དབང་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པར། རྒྱལ་འབངས་ལ་བྱམས་བཅེ་དང་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་
བ། སྤྱི་སྟོམས་ཆེ་ལ། ཁྱིམ་ལུགས་ལོན་བ། སྐྱེ་ཡོན་དང་ཐུགས་དཀྱེལ་ཆེ་བ།
ཅེ་ཐུད་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྱིམ་བསྐྱོས་པར་བརྟེན་དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་
ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཡོད། ད་ལྟའང་སྤར་བྱུང་མ་སྤོང་བའི་ཐབས་སྐྱོལ་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱི་
གཞིས་བྱེས་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་ཐལ་བའི་ཕུང་པོ་རྒྱུང་འཆུབ་ཀྱིས་བདས་པ་ལྟར་
འཁོར་རྒྱུན་དུ་ཞོར་བའི་དུས་དེར་ཡང་། ཐོད་རིགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་བརྟན་པའི་གཞིས་
བྱེས་ཐམས་ཅད་གཞན་གང་ལ་རེ་ལྟོས་བྱ་འོས་གཞན་མ་མཆིས་ཀྱང་། ང་ཆོའི་
དབུ་ཁྱིམ་དགྲུང་ན་ཆུང་དུ་དེ་ཉིད་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་རེ་བཙམ་མ་བརྒྱགས་པར་
དད་པའི་རྩ་རྒྱལ་དག་ཏུ་འཕྱུར་བའི་རྒྱུན་གྱིས། གར་སྐྱིད་པ་ཡུལ་སོགས་རང་
འདོད་གང་ཤར་སྤངས་ཏེ་བོད་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་དུ་གཏུང་ལུགས་
ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་གོང་བུ་བཞིག་མ་ཐུབ་པ་རེད། དེས་ང་ཆོ་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་
ཚད་གཞི་ཆད་རྫོགས་པ་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་པ་དང་། ལྷག་པར་གཞིས་སྤོད་ཀྱན་གཞོན་

ཆང་མས་དག་པོས་འདོད་དབང་གིས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དུ་མ་བཅུག་པར་རང་རྒྱལ་
མི་རིགས་དང་བཅས་པའི་ཁོ་དབང་སྤར་གསའི་ཆེད་དུ་ལྷག་བསམ་གྱི་གོ་ཁབ་
བཅན་ཞིང་། སྤྱི་སྟོབས་ཀྱི་དཔུང་རང་དག་པོ་ཀྱི་རི་བོ་གཡོ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།
དེར་བརྟེན་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ཉམ་བཞོས་བྱས་ཀྱང་། ད་ཆ་ཡར་སྐྱེགས་མ་ཐུབ།
མར་བཤལ་མ་ཐུབ་པས་བྱག་གཟེར་རྒྱག་བཞིན་པ་དེ་དང་། དེས་འབྱོར་བས་ཀྱང་
རང་བཅན་གྱི་བསྐྱབ་གཞི་ཁག་མང་མིག་སྤར་ཁ་ལམ་མེར་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་འདིས་
མཆོན་གཞིས་དེས་པན་ཚུན་ཡིད་སྟོན་བྱེད་རེས་བྱེད་ཆོག་པ་འདི་དག་ཆང་མ་ང་
ཆོའི་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་བཀའ་བློན་ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱིན་མཐུས་ཡིན།

དེ་ཡང་དགོན་མཆོག་གི་བྱིན་མཐུས་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཐག་རིང་པོའི་
བསམ་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་རྒྱ་མཆོན་གསལ་བཞིན་པ་སྟེ། རང་གི་ཁོ་དབང་
གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་སྟོས་བཏང་ནས་གཞན་པན་འབའ་ཞིག་
ལ་གཞོལ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་སྤྱི་ལྷགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་
ཐུགས་སུ་རྟེན་པ། ཆོས་དང་སྤྱིད་ཀྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ།
མངའ་འབངས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱམས་བཅེ་ཡུག་གཅིག་གིས་
ཁབ་པ། དེ་ཡང་སྟོམས་ཤིང་བརྟན་ལ་འཕམ་ཡུན་གྱི་ལམ་སྟོན་མཁས་ལ་རན་ཞིང་
ཆང་བ། བྱ་བ་ཆེ་སྤྱོད་གང་ལའང་བབ་ཅོལ་མེད་པར་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་པ་དང་
འབྲེལ་བས་སྐྱབ་པ་དཔྱིས་བྱིན་པ། སྐབས་འཕམ་ལེགས་ཉེས་ཅིམ་གྱིས་འགྱུར་བ་
མི་མངའ་བར་བརྟེན་ཆགས་རི་བོ་ལྟར་བག་དང་ལྷན་པ། ཐམས་ཅད་རེ་བ་སྟོང་
བའི་ཐབས་ལམ་གཏུགས་པ་མེད་པ། བསྐྱབ་པར་རན་པ་དང་མི་རན་པ་སོགས་
ཀྱི་དུས་ལ་མཁས་པ། ཞི་བྱ་གི་ལས་གང་ལ་ཞུགས་ཀྱང་གཞན་པན་འབའ་ཞིག་
ལས་རང་ལ་རྒྱལ་ཁ་དང་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱི་རེ་བ་ཡོན་སྤར་སྤངས་པ། རྒྱ་མཆོན་

ལྷན་པའི་གཞན་དོན་གང་དང་གང་བསྐྱབ་པ་ལ་དཔའ་པོད་ཅིང་འཛོལ་ཐང་གཞན་
ཆེ་བལ་བ། གཡོ་འཕྱལ་དང་རྒྱབ་མདུན་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་མངའ་བར་ཀྱན་
གྱིས་ཆད་མར་བཀྱར་བའི་དབང་ཕྱག་ཐོབ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མདུན་དུ་
གཟུགས་ཅན་བཞིན་དུ་གསལ་བས་ན་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དང་དགེ་མཚན་
དེ་དག་བྱུང་བ་ཡིན་ལ།

ད་དུང་ཡང་ང་ཚོ་འོག་ནས་བཀའ་དགོངས་རྗེ་བཞིན་སྐྱབ་སྐྱབ་ན་སྤར་
བས་ཀྱང་ཡང་རྒྱས་ཆེ་བ་དང་བྱུབ་འབྲས་ཆེ་བ་གདོན་མི་ཟ་བ་རེད། དབྱ་ཁིད་ཀྱི་
ཆ་ནས་ནོར་འཕྱལ་དང་མཛད་རྗེས་མ་ཐོན་པ་བྱུང་མེད་ལ། ཕྱིས་ཀྱང་དེ་རིགས་
ཡོང་དོགས་བལ། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱ་ཁིད་གཞན་འགྲན་མ་མཆིས་པ་བཞུགས་ཡོད་
དུས། ཆབ་འོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀའ་གསུང་དང་ལེན་དང་། ལས་དོན་སྟོད་
ཡང་མ་ཞོར་བ་བྱེད་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ནི་བདག་ལྟ་བུས་ཁྱེ་ག་ལ་དགོས། ང་ཚོས་
དབྱ་ཁིད་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱངས་འདི་བོད་ཁ་བ་རི་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐྱལ་དུ་ཐོབ་
པའི་ཟབ་བྱུང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ན། མ་འོངས་པར་ཡང་ལམ་བཟང་འདི་གའི་ཐོག་
ནས་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་གི་སྤྱང་པོ་ཡིན་པར་ཆང་མས་སྤྱང་
བཅངས་དགོས། མདོར་ན། ང་ཚོ་མི་དམངས་ལ་ཐོབ་དབང་དགོས། ཐོབ་དབང་ངོ་
ཤེས་པ་དགོས། ཤེས་ནས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཤེས་པ་དགོས། ང་ཚོ་གཞུང་ཞབས་
རྣམ་པར་ལས་འགན་རྒྱ་ཆེ་སྤངས་སྐྱབ་པ་དགོས། དེ་དག་ངོ་ཤེས་པ་དགོས། ཤེས་
ཤིང་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་མདའ་འབེན་སར་འཁྱོལ་བའི་ལས་རྗེས་སྟོན་སྐྱབ་པ་དགོས།
འདི་དག་ནི་སྐབས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཅུ་མ་ཡིན་པར་མ་འོངས་པའི་བདེ་དོན་ལ་སྐྱག་
ཡོད། འདས་པ་ནི་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན། ད་ལྟ་བུ་ནི་ཆུའི་ཕྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཆང་མས་
འདས་པར་དམིགས་ཏེ་སྤང་སྤང་དང་། ད་ལྟ་བར་རྒྱང་བཏྲག་གིས་མ་འོངས་པའི་

ལས་བཟང་ཐོག་ཤར་བསྐྱོད་བྱུང་བ་གལ་ཆེ་བས་ཆང་མས་སྒོ་ལ་མངའ་གསལ་
བཞིན་ཡོད་ཀྱི་རེད། མ་འོངས་པ་ནི། གཡང་གཟར་གྱི་ལས་འཕྲང་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་
ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

བྱེ་བྲག་སོ་ནམ་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡར་རྒྱས།

བརྒྱུག་གཅིག་པ་ནི། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སོ་ནམ་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡར་རྒྱས།
ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་གསར་པའི་ནང་དམངས་གཙོའི་མདུན་ལམ། དམངས་གཙོའི་
ཐོབ་ཐང་། དམངས་གཙོའི་རང་དབང་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཆང་མའི་ཡིད་ལ་
བརྟག་ནས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཁེ་ཕན་དེ་སོ་སོའི་སྤྱི་ཁྱེད་ཐང་གི་མདུན་ལམ་
ལ་ལྟ་བུ་ལས་དམངས་གཙོ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཐོག་རྟོག་དཔྱད་བྱུང་
ཨོ་ཡོད་སྟུང་། ང་ཚོ་དམངས་གཙོའི་ཚུད་ལེན་གཙོ་སོ་ནམ་པ་དང་། འབྲོག་སྡེ་
གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་དབང་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཚོ་འདས་པའི་དུས་རབས་ནང་གཞུང་
ཞབས་ཐེ་བའི་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་ལས་སྤྱོད་ཆེ་ཁག་སྐར་པ་མི་ཆེན་ཁག་ཆོང་རིགས་ཆེ་
ཁག་རྣམས་ལ་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་ཆད་གཞི་ལས་བརྒལ་བ་བྱུང་ཡོད་ལ་བསམ་
ཤེས་དམན་པ་མང་ཆེ་བས་སོ་ནམ་པ་དང་འབྲོག་རིགས་དབུལ་དམངས་རྣམས་
ལ་སྤྱུག་གྲོང་ཆད་མེད་བཏང་ཡོད། སྤན་རང་འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཡོད་སྐབས་ལྟ་སའི་
ཉེ་སྐོར་གྱི་གྲོང་གསེབ་ནང་ཐངས་མང་འགྲོ་གྲོང་བས་སྐབས་དེར་དབུལ་དམངས་
རྣམས་ལ་དཀའ་ངལ་ཇི་ཡོད་དང་། ཐོག་ནས་སྤྱུག་གྲོང་གཏོང་ཚུལ་གང་འཆོམས་
མཐོང་བྱུང་བས་དུ་ཤོར་དགོས་པ་ཡོད་ལ། དེང་སང་ཡང་བསྐྱར་བཞུགས་སྤྱི་
ལ་ཟུག་གཟེར་བརྒྱུ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་རེད། རྒྱ་གར་དུ་འབྲོར་ནས་ཀྱང་
བོད་ཀྱི་དབུལ་དམངས་མང་པོ་དང་འབྲིས་གཏུགས་བྱས་ནས་བསྐྱད་པ་སོང་ཅང་

སྟོད་ཕྱོགས་སུ་འང་ཐབས་སྒྲིའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཡང་ཡང་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་།
དེ་བཞིན་མདོ་སྟོད་སྤང་ལའང་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད། དེ་འདྲ་བའི་བཅན་ཤེད་ཅན་གྱི་
ཁྲིད་ན་ལག་ཏུ་སྤེང་བ་འབྲལ་མེད། དག་ཏུ་བསྐྱེས་བཞེད་འབྲལ་མེད་བྱེད་མཁན་
ཡང་མང་པོ་འདུག དེ་དག་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱེད་ཅན་དེ་སྐབས་པོད་དུ་སངས་
རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་བ་རྒྱ་ཁྲབ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་ལ་སྤྱི་སྡེ་མས་སྤྱབ་
བའི་རྒྱས་བ་ཞིག་མེད་པ་ཡིན་ནམ། ཆོས་དང་ལག་ལེན་རྒྱབ་འགལ་དུ་བྲིན་བ་ཡིན་
ནམ། དེ་བཞིན་གཞུང་གི་ཆོས་སྤྱིད་བྱུང་འབྲལ་གྱི་སྤྱིད་བྱས་དེ་ཡང་ཁ་ལྷགས་གང་
ཆེ་དང་དབྱུང་བ་སྤྱི་རིང་ཞིག་ཡིན་ནམ། ཐོག་ནས་བྱ་སྤྱ་གཞོན་གྱི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཅིག་
མེད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མ་པོ་དོགས་པ་ཁོང་ནས་ཤིང། མ་འོངས་བར་དེ་འདྲ་ཡོང་
རྒྱུ་འདྲིལ་ཁ་ཡོད།

དེ་དག་ཞིབ་ཏུ་བསམ་ན། སྤྱི་པོ་གྲོགས་རྒྱུན་གྱི་ཆོས་འབག་ཅན་རྣམས་
ཆོས་དངོས་ཡོད་སར་འདོད་བ་མ་གྱུབ་ཅང་། མཐའ་འཁོབ་གང་སར་རང་འགྲོ་
བའམ་གཞན་ཆེད་གཏོང་གིས་འདོད་རྩམས་བྱེད་གྱི་ཡོད་འདུག ཅུ་བའི་གཞུང་
གི་སྤྱིད་བྱས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཡང་བཟང་པོར་སྒོམ་འགལ་ལྟ་བུས་སྤྱིད་བྱས་གྱི་
མཉམ་དུ་ཁྲིམས་ཞིབ་འགྲོ་མ་སྤྱབ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདོད་རྩམས་ཅན་རྣམས་ཁྲག་
ཀྲོག་ཏུ་སྤྱོད་ས་དུས་སྤྱི་ལྷ་ལྷངས་ཞིང་དུ་སྤྱོད་ས་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་འདུག བར་པོ་
རང་ཚུགས་ཅན་གྱི་རྩིས་སྤྱི་ཁྲིམས་ཞིབ་མ་འགྲོ་ཡང་ཆོག་མོད། བར་མིན་འདོད་
རྩམས་ཅན་གྱི་རྩིས་སྤྱི་ཁྲིམས་ཞིབ་སྤྱོད་ས་མ་སྤྱབ་ན་ལྷང་གོལ་མང་པོ་བྱེད་གྱི་རེད།
ང་ཆོ་བོད་མི་དམངས་བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུ་ཅམ་ནི་སོ་ནམ་པ་དང་འགྲོག་པ་རེད། དེ་
དག་ལ་དམངས་གཙའི་ཁེ་སྤོང་ཆ་ཆང་བ་མ་བྱུང་ན་དམངས་གཙའི་ངལ་བ་བྱེད་
བ་ཆེག་ཅམ་རེད། ང་ཆོ་དངོས་འབྲལ་གཞན་པན་གྱི་བསམ་སྒྲོ་དང་། མི་དམངས་

ལ་ཤ་ཆ་བཅས་མིན་ཞིག་ཡོད་ཕྱིན་ཆད། ང་ཆོ་མི་འཁོར་མང་ཆེ་བ་སོ་ནམས་པ་དང་
འབྲོག་སྒེ་ཡིན་ཅང་དེའི་སྤྱིང་དུ་དམངས་གཙའི་ཐོབ་ཐང་། དམངས་གཙའི་ཁེ་ཕན།
དམངས་གཙའི་དབང་ཆ་དེ་ཁབས་སྐྱབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་བཟོ་དགོས། དེའི་ཆེད་
དུ་མི་དམངས་ལ་ཤེས་ཡོན་དང་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས། མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་དབང་
དང་། ཐོབ་ཐང་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱིས་དུས་ནམ་ཡང་ཉམས་དམས་སྲ་
མ་གཏང་བར་དམ་འཛིན་སྐྱབ་པ་དགོས་ཀྱི་འདུག དཔལ་དམངས་དེ་ཆོ་རང་དབང་
གི་ཚད་ལོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་གྲོང་ཁོང་ཆོར་རག་གི་འདུག

དཔེར་ན། ང་ཆོའི་མདུན་སར་རྒྱ་གར་གི་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་མང་པོས་མི་
དམངས་ཀྱི་ཁེ་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་ཞེས་ཁ་གཅིག་བྲགས་བྱེད་ཀྱང་། དངོས་ཡོད་
ཀྱི་མི་དམངས་ཐ་ཞན་ཆོར་ལྷ་རྟོག་བྱེད་མཁན་མི་འདུག་ལ། ཁོང་ཆོ་རང་ངོས་
ནས་རང་དབང་གིས་ཚོད་སྤང་ཡང་བྱེད་སྐྱབ་ཀྱི་མི་འདུག སྤང་སྤང་ལྡན་པའི་མི་
དམངས་ཆོས་གྲོང་ཉིལ་འབྲུ་ཅམ་ཡང་འཁུར་རྒྱུ་ལྟོག་ཐག་རིང་ནས་ཡོང་དོགས་
ཀྱིས་ཚོད་སྤང་ཡང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པས་མ་ཆད་གཞུང་ལ་གྲོང་ཡང་གཏོང་སྐྱབ་
ཀྱི་འདུག རང་རེའི་མི་དམངས་མང་པོ་རང་གི་ཁེ་དབང་ཐོབ་ཐང་དང་འབྲེལ་བའི་
ཚོད་སྤང་མ་རྒྱས་བཞིན་དུ། གཞན་ཀྱི་ཁེ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོད་སྤང་མང་བ་
དེ་མི་དམངས་ལ་ཤེས་ཆད་མ་ལོན་པའི་སྤྱོད་རེད། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ང་ཆོ་
སྐྱབས་བཅོལ་དུ་འབྱོར་ནས་དང་པོ་གཞོན་ནུའི་རྟོག་གཞིའི་སློབ་གྲྭ་དང་། དེ་ནས་
མི་དམངས་ཀྱི་རྟོག་གཞི་གཞིས་ཆགས་བཅས་ཀྱི་འཇུགས་སྐྱོན་རྒྱ་ཆེར་གནང་བ་
དེར་དགོ་འབྲས་རྒྱལ་ཆེ་བྱང་ཡོད་ལ། ང་ཆོ་སྐྱབས་བཅོལ་ཀྱི་ཁྲིད་ནས་མཛེས་
པ་བཏེགས་ནས་སྤྱོད་ཆོག་པ་དེ་ཡང་དེ་ནས་བྱང་བར་སོང་ཅང་བཀའ་བྲིན་ཅན་ལ་
བཀའ་བྲིན་བསམ་སྐྱབ་པ་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་སྤྱིར་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་

མཐའ་དག་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་དགོས་པས་ཆང་མས་དེ་གའི་ཐོག་ནས་གཟབ་གཟབ་གནང་
རོགས་གནང་ཞེས་བསྐྱེལ་མ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན། ང་ཚོ་མི་དམངས་མང་ཆེ་བར་
ཤེས་ཆད་མེད། ཤེས་ཆད་ཡོད་མཁན་པལ་ཆེ་བར་སེམས་ཤུགས་མེད། གལ་ཏེ་
སེམས་ཤུགས་ཡོད་ཀྱང་དཔལ་འབྱོར་མེད། དཔལ་འབྱོར་ཅན་ལ་སེམས་ཤུགས་
མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞུང་འབངས་ནང་དཀའ་ངལ་མང་པོ་སྤང་གི་འདུག མདོར་
ན་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་ཀྱི་གསུང་ལས།

མདོར་ན་མཐོ་བ་ཐམས་ཅད་ཞུ་བཞིན་འཁུར། །དམའ་ལ་རལ་གྱིའི་སོ་
བཞིན་ཀྱན་ནས་སྐྱོངས། །མཉམ་ལ་སྟོས་དོར་བཞིན་བྱ་དགའ་བར་མཛོད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱི་སྤེར་གྱི་ལས་དོན་གང་དང་གང་སྤང་ཀྱང་རྒྱབ་མདུན་དོ་སྒྲོག་ཁ་
གདེང་མི་གཤེན་པ་མེད་པར་ལྷག་བསམ་བྱང་ཐིག་འགྲེམས་པའི་ཐོག་ཀྱན་རབས་
དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་གྲུས་བཀྱར་དང་། མཉམ་པ་རྣམས་ལ་མཛའ་གྲོགས།
དམའ་བ་རྣམས་ལ་བྱམས་བཅེ་ལྷག་པར་བསྐྱེད་དེ་གཡམས་གཡོན་ཀྱན་ནས་སྐྱབས་
གྲོགས་གང་ལ་ཅི་འོས་མཛད་དགོས་པ་ནི། མི་ཆེའི་མདུན་ལམ་བཟང་པོ་ལ་ལྟ་
བ་རྣམས་ཀྱི་ལས་འགན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། ཆོས་དང་ལས་འབྲས་ཁས་ལེན་པ་
རྣམས་ལ་ནི་སྟོས་ཅི་དགོས། ཚུལ་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་མ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་
ཚུལ་ཡིན་པས། ཆོས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་དང་བྲལ་བའི་བྱེད་ཆོས་ཁས་ལེན་མེད་ཅེས་
སྤྲིས་ན་མཛེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་བླང་མ་འདྲོལ་བ་ཞིག་ཆང་མས་བསྐྱབ་སྐྱབ་པ་
ཡིན་ན། ལུགས་སྟོལ་གསར་རྟིང་གང་ལ་བརྟེན་ཡང་རྒྱལ་འབངས་ཀྱི་མཐུན་སྦྱིལ་
དང་ཡར་རྒྱས། མི་དམངས་ལ་ནི་བདེ་དང་དགའ་སྐྱིད་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་གཞན་
ཀྱིས་སྟོན་འདོན་དམ་པར་འགྱུར་བར་གདོན་མི་བླ་བ་ནི། འཁྱེད་བཟང་ངན་ལས་
འབྲས་བྱ་བཟང་ངན་འབྲུང་བ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །གྲུས་རང་

སྒྲིལ་གྱི་ཆ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལས་སྤྲིད་གྱི་ལྷ་བ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་བོད་རིགས་
 ཀྱི་ཐ་མར་གཏོགས་པའི་ཆ་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྲིད་གཞུང་ལ་དོ་སྣང་ཐོན་བྱ་བྱེད་ཁུལ་
 ཀྱིས་རང་སློབ་གང་ཤར་གྱིས་བ་ལགས་ན་ཐམས་ཅད་སྤྲུགས་སྤྲང་ཆེན་པོ་ཡོང་
 བའི་རེ་བ་ཡོད། །

སྤྲུལ་པ། ཤེས་རིག་སྤྲུལ་དུས་རིང་ཡིན་ན། །དོན་དང་དོན་མིན་
 མ་འཇོལ་ཞིག །སློ་དང་ཚོལ་བ་འགྲན་སྒྲུབ་ན། །དང་པོའི་ལམ་ནས་བང་རྩལ་
 ཀྱིས། །མཁས་དང་གྲགས་པ་འདོད་ཡིན་ན། །ཤེས་བྱའི་ནམ་འཕངས་བཅད་ནས་
 ཤོག །པན་དང་བདེ་བ་རྒྱས་འདོད་ན། །དཔན་ལ་བྱམས་བཅེས་བསྐྱེད་ནས་
 ཤོག །མཐོ་དང་གོ་ས་འཕར་འདོད་ན། །གང་བསྐྱོས་ལས་གོ་ཆོད་ནས་ཤོག །བདེན་
 པའི་དཔང་པོར་བཀྱར་དགོས་ན། །དང་པོའི་ནམ་དཔྱོད་བཏོན་ནས་ཤོག །ཆོས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་རྒྱས་འདོད་ན། །བདེན་བཞིའི་གནས་སྤྲུགས་བཅའ་ནས་ཤོག །གཏན་
 ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ན། །སྤང་སྤང་ཚུལ་བཞིན་སྤྲད་ནས་ཤོག །མཐོ་རིས་མི་ཡི་
 འདུ་བྱེད་ནམ་འཕྲུལ་བས། །བཟང་དང་དན་གྱི་འབྲས་བྱ་སྤྲོ་ཆོགས་པ། །དབྱར་
 ཀྱི་ན་བྱན་བཞིན་དུ་བདོ་བ་འདི། །མ་སྤུལ་སེམས་དང་རྒྱུན་གྱིས་སྤྲོས་པ་སྟེ། །དེ་
 ཡང་སྟོབས་དང་དབང་ཤུགས་ལྡན་པ་ཡི། །ལས་ཀྱི་ཁ་ལོས་གང་དང་གང་གཟུ་
 བ། །པལ་ཆེར་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཤས་ཆེ་བས། །དགོ་ཞིང་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་དུས་
 སྤྲིད་དམ། །ཀྱི་མ་སྤྲིད་པའི་འབྲུལ་འཁོར་མེ་འོབས་ཆེ། །མཛོན་ཞེན་བྱིས་པ་ནམས་
 བྱི་སྤྲུག་ཏུ་འཇུག །ཞེ་མ་འབྲེན་པ་མཆོག་གི་ལམ་བཟང་དེ། །མཐོང་ན་མེ་འོབས་
 དེ་ལ་སྤྲུལ་ཡིད་སྟོན། །ཆོས་དང་སྤྲིད་ཀྱི་སོ་མཆོམས་འབྲེད་མཁས་ན། །ཆོས་
 སྤྲིད་པན་ཚུན་བགུགས་སྤྲུལ་བ་བཟུང་བར། །རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྲོད་པ་རྒྱ་མཆོས་མཆོམས་
 སྤྲུང་ཏེ། །སྤྲུགས་རྒྱུད་སྤྲུབ་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །འཛིག་རྟེན་ཡ་རབས་

ལུགས་འཛིན་པ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཞི་དང་། །རང་གཞན་ལེགས་ཆོགས་
ཀྱན་གྱི་རྒྱ། །མཆོག་དམན་ཀྱན་གྱི་མདུན་ལམ་སྟེ། །ཁོར་འཛིན་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་ཕྱིར་
དང་། །ཁྱད་པར་རང་རིགས་སྤྱན་རློན་ནམས། །ལུགས་གཉིས་ཚུལ་བཞིན་སྤྱད་གྱུར་
ནས། །འབྲལ་ཡུན་ཀྱན་ཏུ་བདེ་ལེགས་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་དབུས་གཞོན་ནུའི་སྟན་ཆོགས་ནས་བསྐྱལ་ངོ་མ་བསྟོག་
ཅམ་དུ་རིགས་ལམ་སྟོབ་གཉེར་ཁང་གི་འགན་འཛིན་དུ་སྟོན་པ་འབྲས་སྟོ་གླིང་ཕུ་
ཁང་དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སུག་གིས་བགྱིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། ། །

༡༡། །དབུ་དག་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་ནས་སེར་བྱས་དག་བཤེས་
རབ་བརྟན་ལགས་སུ་བརྟེན་ཆོག་བཞུགས་སོ། །

ཅོད་བསྒྲིག་ལས་ངས་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་སྦྱར་བའི་ལེའུ།

ངས་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་སྦྱར་བ་ནི། བོད་དུ་སྒོས་བའི་སྒྲོན་ཡོན་ནམ་པར་
བྱེ་སྟེ་དགག་སྦྱབ་གནད་བསྐྱས་ཤིག་བྱས་པ་དེ་ནི། ཐོགས་ལ་གདམས་པའི་གཏམ་
ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅས་དེ་གའི་སྟེང་ནས་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་བསྟན་དེ་ཙྏམ་པ་པོའི་བྱད་
བར་ལ་སྦྱར་ནས་དགག་བྱས་པ་མིན་ཞིང་། བྱེད་རུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་
བས་བོད་དུ་བཀྱར་འོས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱེད་དང་། བསྟན་བཅས་ཀྱི་དགོངས་པ་
ཡིན་ན་ཙྏམ་པ་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ངས་པ་མེད་པའི་བྱེད་ཏེ། ས་སྟེ་ལྔ་བཞིན་
ནོ། །དེས་ན་ཙྏམ་པ་པོའི་ངས་དོན་དང་གསང་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་གང་དང་གང་ཡོད་
བདག་གིས་ཆོད་དཔག་པར་མི་རུས་ཀྱང་མཐུན་སྦྱང་དང་བྱུ་བའི་ཡོན་ཏན་མདོར་
ཙྏམ་བཟོད་ན། དག་བཤེས་ཆེན་པོ་རབ་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཁམས་ཉེ་ཤིང་གྱི་
ཐོགས་དེར་སྦྱ་འབྱུངས་ཤིང་། ཆེ་སྒོན་སྒོན་ལམ་དང་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་
ཡོངས་སུ་བརྟན་ཏེ་གཞིས་དགོན་དུ་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས། དེས་མ་ཆོམས་པས་དེད་
དཔོན་སྟེང་སྟོབས་ཅན་གྱིས་ནོར་བུ་འཆོལ་བ་བཞིན་དུ་དལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ཡིད་ལ་
བཞག་སྟེ་རང་ཡུལ་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱར། མི་ཡུལ་དང་དུ་མྱངས། སྤྱིན་དཀར་པོ་ལ་ཆོད་
བཅུགས། ས་རིང་པོ་ལ་འདོམ་འཇུག་ཟེར་བ་ལྟར་དཀར་ཆོགས་ལ་མ་འཇོམས་པར་

དབྱུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་མཁས་སྣམ་གྱི་བའི་བྲ་ཆང་དུ་སྒྲིག་ཞུགས་
མཛད། སྤྱགས་གཅིག་ནས་ཆོགས་ཆོས་སློབ་གཉེར་ལྷུང་སྤངས།

སྤྱགས་གཅིག་ནས་དགྲང་ན་ཆུང་བའི་སློབས་ཀྱིས་ཤེད་དང་སློབ་ཞོག་ལ་
ངོམས་ངོམས་མཛད་པ་སོགས་ཀྱན་གྱི་དོ་སྣང་དང་ཡ་མཚན་དགོས་པའི་སློབས་
པ་བསྐྱེད། དགའ་གཉེན་སོགས་ཀྱི་ངོར་བལྟས་ཏེ་རང་ཡུལ་དུ་ཡུད་ཅམ་ཕེབས་
ཀྱང་ཆོ་སྟོན་སྟོན་ལམ་གྱི་མཆམས་སྦྱར་འགོག་དུ་མེད་པས་སྤྱར་ཡང་གདན་ས་དེ་
ཉིད་དུ་བྱོན་ཅིང་། གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྤྱབ་པའི་སློབ་ཞོང་ནས་ཤར་ཏེ་ཆོས་འདུལ་
བའི་སྤྱི་ཁྲིམས་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཁྲིམས་གང་ཅིར་མིག་གི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་
སྤྱང་སྟེ། ས་གང་ལ་གདན། རྟོ་གང་ལ་སྤྱས་བྱས། ལྷག་དང་ཁྲིད་ཀྱི་གོས་དང་། ར་
ཐང་དང་། སྒན་རེལ། རྩམ་པ་སོགས་འཆོ་གོས་དང་། བསོད་སྟོམས་རན་ངོན་ཅམ་
ཀྱིས་ཆོག་པར་མཛད། མི་ཆེའི་མདུན་ལམ་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་དུ་བསྐྱར།
དཀའ་དུབ་ཀྱི་འཆོ་བ་དང་དུ་སྤངས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་ཤོད་ལྷ་ལ་ཐོས་བསམ་
སློབ་གཉེར་ཚུལ་བཞིན་མཛད། ཏྲག་གྲུས་ཀྱི་བཙུན་འབྲས་དང་ནམ་དཔྱིད་ཀྱི་ཤེས་
རབ་ཀྱན་ནས་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཐོག་མར་འཛིན་བྲ་འགྲིམ་པའི་སྐབས་
ནས་ཀྱང་མཁས་པའི་ཆེ་བ་ཆེས་ཆེར་བདོ་སྟེ་མཆོག་དམན་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱགས་
འོས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར།

བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ལ་མཆོན་ན་བྲ་བ་ཀྱན་ལ་བག་དང་ལྡན་པས་གཞན་
ཀྱིས་མཆང་འབྲུ་བའི་གཞི་དང་བལ་བ། རང་དོན་ལ་རྩི་མི་སྣམ་པས་དཀའ་དུབ་
ཀྱན་ལ་བཟོད་སྒན་ཆེ་བ། བྱང་པོའི་རང་ཚུགས་ཆེ་བས་མཛའ་གྲོགས་ཀྱན་གྱིས་
ཆད་མར་བཀྱར་བ། ཏྲག་དུ་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་དགེ་སྦྱོང་གི་
ཆོས་བཞི་ལ་གནས་པ་དང་། བཙུན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མཆོན་ནའང་། ལྷག་པའི་ཚུལ་

ཁྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནམ་པར་དག་པ་བསྐྱང་བའི་སྒོ་ནས། ལྷག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྒོ་ཀྱན་ནས་སྐྱབ་སྐྱབ་པའི་བརྟུལ་ཁྱགས་
ཡང་དག་པར་བྱུབ་པ་སོགས་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་བྱང་བར་མཛད། འདི་
ནི་སྐྱབ་པའི་བསྟན་ལ་ཕན་རྒྱལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དུལ་དུས་ལ་དབག་པའི་མཁས་
པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟན་པ་ཆེས་མང་ཡང་། བཟང་པོ་དང་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་
བརྟན་པ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཅིང་། བཟང་བརྟན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ངེ་མི་སྟུམ་པར་
མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་རིངས་པ་ནི་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་ཕན་པ་ཤིན་ཏུ་
རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མཆོན་ན། བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་
དོན་མཐའ་དག་གི་འབྱུང་ཁུངས་ནི་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ཅ་བ་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་ལ་གསན་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་དུ་སོན་ཏེ་
གཞུང་ཆེན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད། སྟོན་གྱི་ཐུག་སྟོལ་དང་
མཐུན་པར་གདན་ས་གསུམ་སོགས་མཁས་མང་འདུས་སྡེ་ཆེན་པོའི་དབྱུས་སུ་
གཞུང་དོན་བཤད་པ་དང་དམ་བཅའ་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་རབ་དང་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་
བྱང་བས། གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་པ་མཆོག་ནས་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་
ཨང་དང་པོའི་མཆོན་གྱི་སྟན་པས་མངོན་པར་བསྟོད་པར་མཛད། དེ་ནས་སྤར་
ཡང་གསང་སྤགས་དྲི་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་སྐྱུངས་ཏེ་མདོ་སྤགས་གཞུང་ཐུགས་
མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་རྒྱུབ་པར་མཛད་ཅིང་། བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་
གཅིག་དུ་གཞོལ་བར་མཛད་པས་བདག་ལྟ་བུས་དད་གུས་སྒོ་གསུམ་གྱིས་གོང་
དུ་བཀྱར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལས་མངོན་ཞེན་གྱིས་སྒྲིན་འདོགས་བྱ་བའི་ཡུལ་ག་
ལ་ཡིན་ཏེ་མིན་པ་ཁོ་ནའོ། །

འཛིན་ཆེན་བེའུ་རྩ་ཡི་ལྷན་པོ་ཡང་། །གཡའ་དང་ན་བྱན་ཡང་ཡང་བསྐྱིབས་
མོད་ཀྱང་། །རང་མདངས་མི་བཞིག་སྤར་བས་བྱིར་གསལ་བས། །སྲིད་ན་ཀྱང་
གྱིས་བསྐྱབས་འོས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་ས་རུ་མ་གཤེགས་སྦྱིས་ཆེན་
ཡང་། །ཡོན་ཏན་སྦྱོན་དང་འབྲེས་པ་འགའ་སྲིད་ཀྱང་། །སྦྱོན་གྱིས་མི་བརྩེ་ཉམས་
རྟོགས་ཆེས་ཆེ་ལྟར། །འཕེལ་བས་འགྲོ་བའི་གདུང་སེལ་མཆོག་ཏུ་འཆར། །སྦྱོན་
ཡོན་འབྲེས་སྤང་དབང་དུ་འོར་བ་རྣམས། །དམ་པར་སྦོད་པའི་ངན་སྤྲིག་གསོག་པ་
བདེན། །དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་སྦྱ་མཁས་ན། །དད་པའི་བསུན་བྱིན་འགྱུར་བ་ག་
ལ་སྲིད། །གཅེས་པའི་འཛིན་ཆེན་ཡང་ཡང་བྱི་(དབྱི)དགོས་པ། །ཁོར་ལ་གཅེས་ཞེན་
ཆེ་བའི་དངོས་པོའི་གཤེས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་འདི་ཤིན་ཏུ་ཅ་ཆེ་བས། །ཡང་ཡང་
བྱི་དོར་དགོས་པ་བསྟན་པའི་གཤེས། །བསྟན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཆེས་འཕེལ་
ན། །སྦྱོག་ལ་འཆེ་བ་ཡང་ཡང་མི་སེམས་པར། །བསྟན་ལ་གཞོད་པའི་བྱི་མ་ཕྱ་མོ་
ཡང་། །མིག་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སེལ་བར་ཅིས་མི་རིངས། །

མཚན་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་བཀའ་ངིན་གསུམ་ལྡན་སྐྱ་གཤེགས་
 མཁན་རིན་པོ་ཆེ་པལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཉྀགས་བཟོད་
 ལས་བཅུམས་པའི་ཕྱར་བྱོན་གསོལ་འདེབས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༥ ཕྱི་ཟླ་ ༡

༡༡། །ན་མོ་གུ་རུ་རྩུ་ ས་ལས་གངས་རི་མཐོན་པོར་མངོན་འཕགས་ཤིང་། །དོན་
 གཉིས་འོད་སྟོང་འབར་བས་འགྲོ་བའི་མཁར། །གཅིག་ཏུ་བཟོད་མཛད་ཐེག་གསུམ་
 རིན་ཆེན་ཆོགས། །མ་ལུས་དང་བས་ཉག་ཏུ་གུས་ཕྱག་འཆའ། །རྒྱལ་ཀུན་
 འདུ་ཁང་སྟོང་རྗེའི་རྫོང་ཆེན་གྱི། །གཙོར་བཞུགས་མིག་མི་འཇུ་མ་གྱི་ལྟ་ཆོགས་
 བཅས། །གངས་ཅན་མིག་གྱུར་ཆོགས་རྣམས་ཉེར་དགོངས་ཏེ། །བསྟེན་ཅིང་
 གསོལ་བས་དོན་ཀུན་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག། །གང་ཞིག་རིག་གོལ་ཚུ་གཉེར་བསྐྱབས་
 ལས་ཐོན། །སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་གཟིགས་པ་དག་པའི་མཁར། །ཅིར་ཡང་འཆར་
 བ་ལེགས་བྱེད་པད་མའི་གཉེན། །དུར་སྐྱིག་རྒྱལ་མཚན་ཉྀག་དེར་གསོལ་བ་
 འདེབས། །བརྟན་མཁས་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་འདུལ་འཛིན་ལུལ། །འདུལ་བ་
 གཞི་སོགས་ཡོན་ཏན་བཅུ་མངའ་བརྟེས། །ཕྱི་ནང་དེ་ཉིད་བཅུས་ཕྱག་དགྲེལ་
 འཁོར་བདག །མཁན་ཆེན་ཞི་བར་གཤེགས་འདིས་ཡིད་རབ་གདུང། །གང་དུ་
 དམིགས་བྱར་གཏད་འོས་པལ་ཆེར་གཤེགས། །སྒང་དོར་སྐྱིབ་པའི་ཐུན་སྐྱག་ཚུར་
 ཚུར་འདུ། །ཀྲེ་མ་སྐྱོབ་པའི་སྐྱོན་མེ་སུ་ལ་བསྟེན། །བདག་ཅག་སྐྱགས་རྗེས་གཏོང་
 བ་ཅུང་སྲིད་དམ། །བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ས་མཐར་ཆོད་བ་ཡིས། །སྲིད་

གསུམ་མ་ལུས་མེ་འོབས་ལྟར་གཟིགས་ཀྱང་། །སྤྱིང་ཇི་གསུམ་གྱིས་གདམས་
བས་རབ་བསིལ་བ། །ཅུལ་འདིས་དབྱ་མའི་སྒོ་བ་དཔོན་སྤྱགས་མ་གཡེལ། །ཟབ་
རྒྱས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཆོའི་འཇིང་བཀལ་ནས། །ཐེག་གསུམ་ནོར་བུ་ཅི་འདོད་
འགྲེམས་བཞིན་དུ། །ཞིང་གཞན་གཤེགས་ཆེ་སྤྱིང་འདིར་ཆོས་ནོར་གྱིས། །ལུང་
ན་གྱི་རབས་སྤུབ་བསྟན་ངེ་ལྟར་འཛིན། །རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྩལ་ཆད་མཉམ་
བའི་རྒྱལ། །འཁོར་ཆོགས་ལྷམ་མེར་གསལ་བར་བཞུགས་བདེན་ན། །ཞིང་
འདིར་བསྟན་པ་ཉམས་པ་སྤར་གསེའི་ཕྱིར། །བསྐྱར་བུང་བ་འཁོར་བཞིན་ཅིས་མི་
མཛད། །དམ་པ་ཏོག་དཀར་གཟིགས་པ་ལྷས་བསྐྱལ་བས། །མི་མཛད་ཞིང་མགོན་
བྱོན་ཆེ་མཛད་བྱོགས་སུ། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དེ་འཁོར་འདུས་པ་ཡིས། །རྒྱལ་
བསྟན་བྱོགས་མཐར་སྤེལ་ལྟར་དང་འདིར་དགོངས། །རིངས་སྟབས་གྱིས་འདུལ་
གངས་ཅན་མགོན་པོ་ཡིས། །སྤུབ་བསྟན་སྤེལ་བ་ངེ་བཞིན་སྤོལ་འཛིན་ཏེ། །གང་
ལ་གང་འདུལ་ཆོས་གྱི་སྤྱང་བའི་དབལ། །སྤྱལ་ལུན་ཡིད་མཁར་རྟག་ཏུ་གང་
བར་ཤོག། །བྱད་པར་ཇི་བཙུན་སྤྲ་མ་ཆོས་སྤེ་ཆེར། །སྒོ་གསལ་རྟེན་ལུག་འདུ་བའི་
བསྐྱའི་ཆལ། །འདུས་སྤེའི་རྒྱལ་མཆན་མཐོན་པོར་སྤྱར་བྱོན་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་དབང་
པོའི་བཀའ་བཞིན་མཛད་དུ་གསོལ། །ཐབས་ཤེས་བྱང་འཇུག་འཕྱིན་ལས་རྒྱ་གཏིར་
ལས། །ཆོགས་གཉིས་རི་དབང་དབལ་ལ་དབང་བསྐྱར་ནས། །སྤྱེས་རབས་བསྟན་
འགྲོའི་སེམ་བྱེད་ལྟར་བརྒྱད་བཞིན། །སྒོ་གསལ་རྒྱ་སྤྱར་ཆོགས་མགོན་སྤར་གསལ་
ཤོག། །མ་ཅས་རྩལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་ཕུང་པོའི་ཅེ། །མི་གཡོ་ཏིང་འཛིན་བྱེ་བས་
བདེ་སྟར་བདག། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ས་གསུམ་སྒོན་མེ་རུ། །གཞར་ཡང་མི་རུབ་
སྤྱར་བར་སྤྱར་བྱོན་ཤོག། །མི་བསྟན་སྤྱེ་བོའི་ཆོགས་གྱིས་མདུན་བདར་ཡང་། །མདོ་
བསྟན་ཆོས་གསུང་ནགས་མེ་མཆེད་མཚུངས་པས། །གཞན་དོན་སྤྱབ་ལ་མི་

ཞུས་ཆེས་དཔལ་ན། །རང་གི་མཛད་བཟང་སྤེལ་བར་ཅིས་མི་བྱོན། །སྤྲེས་ཆེན་
གང་གཤེགས་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་པས། །སྐལ་ལྷན་བྱང་བ་པད་དཀར་འཛིན་པའི་
ཞིང་། །ཀུན་ནས་འདུ་བར་ལྷག་པར་སྤྲོ་བ་སྤངས་ཏེ། །གཉིས་འཐུང་པད་མཆོར་ཇི་
བཞིན་འབྱོར་གྱུར་ཅིག །ཁྱེད་གསུང་ལས་སྤྲེས་གངས་ལྗོངས་གང་བ་ཡིས། །ཅེ་
གཅིག་གསོལ་འདེབས་འབད་པས་རྒྱུད་བྲངས་ཏེ། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་
སྤེལ་བའི་ཕྱིར། །ལྷ་མ་མེར་མིག་གི་དགའ་སྟོན་རྩོལ་ཏུ་གསོལ། །ཁྱད་པར་ཁྱེད་
ཞབས་བསྟེན་པའི་དགོ་འདུན་ཆོགས། །སྒྲོ་སྒྲོ་སྒྲོ་བ་ཟབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
མཐུས། །ཡང་སྤིང་ཉི་གཞོན་སྒོ་གསལ་གླིང་ཆེན་དུ། །སྤྱར་བར་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་མཐོར་
འཛེགས་གྱུར་ཅིག །སྤེ་སྤོད་གསུམ་གྱི་མཆོ་ཆེན་རྒྱལ་འཕུར་ཞིང་། །འཆད་ཅོད་
རྩོམ་པའི་སྤྲིན་སྒྲ་སྟོང་ལྷིང་བས། །དབྱེད་ལྷན་མདོངས་མཐའ་ཅན་ཀུན་འཕུར་ལྷིང་
གི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྟག་ཏུ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །གང་ཞིག་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པའི་འཇམ་
དབྱངས་དང་། །སྤྲན་རས་གཟིགས་དབང་ཞི་ཁྲིའི་རབ་འབྱམས་ལྷས། །ཐུགས་
རྗེའི་ཐུགས་རྒྱས་ཞིང་འདིར་སྤྱར་བྲངས་ཏེ། །འགྲོ་བའི་གདུང་སེལ་མཆོག་ཏུ་
ཤིས་བ་སྟོལ། །ཤེར་བྱིན་མཆོན་གྱིས་སྤྲན་པའི་གཞུང་ལས་འབྲས། །མཐའ་དག་
ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་བཤེས་གཉེན་དབང་། །བཀའ་བྱིན་རྒྱ་མཐོང་རྗེ་བཙུན་དཔལ་བཟང་
པོས། །བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་འབྲལ་མེད་རྗེས་བཟུང་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་གང་གི་ཞབས་
རུལ་རིང་ནས་བསྟེན་པས་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་ཁ་ཅུང་ཟད་འབྱེད་བ་འབྲས་སུ་ཁང་བཙུན་
བ་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་རང་རྩོམ་རང་གིས་འདུན་བ་བསྟེན་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་བཞོ་
སྐལ་རྒྱལ་ཆེན་ཐོབ་བམ་སྤྲུལ་སྟེ་སོ་སོའི་དད་བ་སྦྱོང་བའི་ས་བོན་ཅན་དུ་བྱི་ལོ་
༡༩༥༥ ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཆེས་ལ་སུག་གིས་ཞུས་པ་དགོ་ལེགས་འཕེལ། །

རང་ཡིད་རང་ལ་བསྐྱེལ་བའི་སྐྱེལ་ལྷག་བཞུགས་སོ། །

༡༡། ལྷ་ལ་ལ་མ་རིག་འབྱུང་སྒྲུང་ལས། །དོན་གང་ཤར་རང་མཆོན་རྟེན་
ཆར་འདིས། །ཡུལ་འཛིག་རྟེན་གང་ལ་བསྐྱེལ་བའི་ཆོ། །སྒོ་འདུཤེས་སྒྲ་ཆོགས་
སྒྲིག་སྐྱེལ་ལྷག། །སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱུད་ལྷག་འཇུག། །དེ་དབང་གིས་ངལ་
དུབ་སྒྲ་ཆོགས་དང་། །ལས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་ཆུ་རྒྱབས་ལྷག། །བར་མི་ཆད་གཅིག་
རྒྱབ་གཉིས་སྒོལ་འབྱུང་། །རྒྱུན་འདི་ཡིས་སྐྱེལ་མའི་འབྱུང་འཁོར་ནང་། །མཐའ་མི་
མངོན་འབྱམས་པ་འདི་ལ་ལྷོས། །གནས་འཁོར་བའི་འགྲུར་ལྷོག་འདི་ལྷ་བྱུར། །སྒོ་
འབྲིང་བར་འགྲུར་བ་ཅི་ཞིག་འདུག །སེམས་མ་རིག་དབྱང་ཐག་རྒྱུད་གཅིག་
ལ། །རང་རྣམ་ཤེས་བཅེངས་ནས་འཁོར་བ་འདི། །རང་རྟོག་མདོག་འབྱོན་མདོག་
ཡོད་རེ་སྐྱན། །དབྱར་འདམ་མཆོར་རྒྱ་བའི་འབྲུ་སྤོན་དག །གནས་མི་གཙང་དེ་
ཡང་གཙང་ཞེན་དང་། །སྐྱུག་འཁོར་མོ་དེ་ཡང་སྤྲིད་སྤྲིད་བྱེད། །སྒོ་འབྱུང་བའི་
ཆད་དང་མཆོམས་མེད་པས། །སྤྲིད་འཁོར་བ་འདི་ལ་ཡ་རེ་ཆ། །ལུས་གཙང་བདེ་
རྟོག་བདག་འཛིན་པ་བཞིན། །དུས་ཐོག་མ་མེད་པར་གོམས་པ་ན། །རང་འབྱུང་
སྒྲུང་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ཞེན། །གཤིས་ངོ་མ་བསྐྱེལ་ཀྱང་ཡིད་མི་ཆེས། །ལས་
པན་པར་བརྩམས་ཀྱང་གཞོད་པར་མཐོང་། །ལམ་བདེན་པར་འབྲིད་ཀྱང་ཕྱིར་
ལྷོག་བྱེད། །གཞུངས་བྱང་པོར་བསྐྱེལ་ནས་འགོ་ས་མེད། །གཞན་མགྲུ་བར་
འཁྲོག་བསྐྱོད་མཁས་པར་གྲགས། །གྲོགས་མཛའ་མཛའ་འདིས་འདིས་མང་ཆེ་
ཡང་། །སྐྱབས་བཅོད་པོ་འདིས་ལུགས་མི་མཁས་ན། །གཏམ་ལེགས་ཉེས་

ཅམ་གྱིས་དག་གཉིན་ལྟོག། སེམས་རང་ལྟ་རང་གཅེས་དོ་རིལ་ལྟར། འིན་མི་
བསམ་འདྲ་མཉམ་ཅད་འགན་གྱིས། ཤོགས་བསྐྱིགས་ཀྱང་འགྱིགས་བཞིན་ཏུ་
དཀའ། གཏིང་ནག་ལ་ཁ་དཀར་སྲིད་རྩས་ཅན། སྲིད་འབྱོན་པོར་བཀུར་ནས་
བཙེ་མཐོང་ཆེ། ལས་རྒྱ་འབྲས་དཔང་བརྟགས་བྱ་བ་ལ། མི་འདོ་མེད་མཐོང་
ནས་བརྟས་བཙོས་མང་། གཏམ་བདེན་པས་སྡིང་གཏམ་སྤྲས་བ་ལ། ཆོག་རྩལ་
པོར་བརྩམས་ནས་དེ་ལ་བསྟོ། རང་དམའ་སར་བརྩམ་བའི་དོན་ཆེན་ལ། ཁེབས་
གཡོག་ནས་ངོ་སོ་གཞན་གྱིས་སྟོག། ལས་ཕྱི་ཐག་རིང་པོའི་དབྱང་ཐག་ལ། བཙེ་
མི་བྱེད་འཕྲལ་འཕྲལ་རྩེག་རྩེག་བསྐྱུན། ཤོས་མཐར་འཁྲོལ་དབྱང་འཕར་སྤྲ་ན་
ཡང་། ཡིད་མི་རྟོན་ཅུར་གཏམ་རྩེས་སུ་རྒྱགས། ཕྱིར་བལྟས་བའི་ཤེས་རིག་རྒྱས་
དང་ལྟན། རང་འཛིག་རྟེན་ལྟ་བུ་འགན་བསྐྱར་མཐོ། དེ་དབང་གིས་བྱ་སྟོད་འདྲ་
མིན་གྱིས། རང་མི་མཐུན་འཁྲལ་ཁོང་ཀུན་ནས་བདེ། དུས་སྟོགས་མ་ནད་དང་
ལྟ་བ་དང་། སེམས་ཉོན་མོངས་རྩ་རྒྱབས་ཆེ་གཡོས་པས། རང་ཐོབ་ཐང་དང་ནི་
སྟན་གཤམས་དང་། དཔལ་འབྱོར་བུ་འགན་དང་འཐབ་ཅོད་དང་། སེམས་གཡོ་
སྤྱིའི་བྱ་བ་ཀུན་ནས་བཅོར། མི་ཡར་རྒྱས་ཟེར་བཞིན་དཀའ་དུབ་འཕེལ། སེམས་
བདེ་སྦྱིད་ཟེར་ཡང་སེམས་ངལ་རྒྱས། ཀུན་འདྲ་མཉམ་ཟེར་ཡང་དབང་ལྷགས་
འགན། སྤྱལ་མི་ཐེག་རིག་འཆོ་མ་ཟེན་དང་། སྦྱིད་མི་མཉམ་འཆོལ་འགྲོ་ཆེས་
ཆེར་འཕེལ། སྲིད་འཁོར་བཞོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ། དོན་སྡིང་པོ་ཅི་འདུག་
ལེགས་བར་ལྟོས། ཆོས་ཁས་འཆེས་ཆོས་མིན་བསྐྱབས་བ་ལ། སྟོ་མི་གསལ་
པལ་ཆེར་དེ་རྩེས་རྒྱགས། འཁོར་འཕེལ་བས་བསྟེན་བཀུར་རྒྱས་བ་ལས། རང་
བདག་ལྟ་གཅིག་ལས་གཅིག་མཐོར་འགྱུར། ཁ་གཞན་པན་རྩ་ཡི་ལྷ་བ་ལས། དོན་
རང་བདེ་ཨ་འཐས་སྡིང་ཁམས་ཅན། ཆོས་མཁས་དང་ཉམས་ལེན་ཆེ་ཉམས་

ཅན། །ཁད་རིང་ན་མཛོལ་མཐུན་དབང་གཞུ་ལྟར། །ཉེ་བརྟག་ན་ནང་ཁུལ་འགྲན་
 སེམས་དང་། །སྟོགས་སྒྲུང་པའི་ཞེ་འཁོན་སག་བཟར་ལྟར། །ཆོས་འཆོ་བའི་བེད་
 སྟོང་ཡ་ང་མེད། །རང་རྗེས་འཇུག་ཞིང་པའི་ས་ཞིང་ལྟར། །ཆོས་འཆད་པ་ཆོང་པས་
 ཆོང་བཤད་ལྟར། །རང་མི་ཤེས་དབང་གིས་མཐོང་ངམ་སྟམ། །དོན་དངོས་གནས་
 ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་སྟོ། །སྤངས་ཡོན་ཏན་ཚུང་ཡང་ཐོབ་ཐང་འགྲན། །ལས་བྱ་བ་དམན་
 གྲང་རིན་ཐང་ཆེ། །དེ་བཅེ་མེད་གངས་ཀྱི་སེང་ཆེན་ཏེ། །སྟོ་གཡུ་རལ་རྒྱས་གྲང་
 ཀུན་གྱིས་འཛིགས། །ཕྱི་ཐུབ་པའི་དགོ་སྟོང་ཤ་ཚུགས་ཀྱིས། །ནང་འཛིག་རྟོན་ཆོས་
 བརྒྱད་འཁོར་ལོ་བསྟོར། །ཆོས་ཟབ་མོ་རང་གིས་མ་སྦྱབ་པར། །གཞན་ཟབ་ལས་
 ཟབ་ཆེའི་ཆོང་བཤད་བྱེད། །ཚུལ་འདི་ལྟར་བརྟགས་ན་ཐུབ་པའི་བསྟན། །ཡར་སྤེལ་
 བར་བརྒྱ་ཆ་བརྩ་ཅམ་ལས། །མར་བཤེག་པར་བརྒྱ་ཆ་བཞི་བརྩ་ཅམ། །ཕྱི་དགྲ་
 ཡི་རྣམ་པས་བཤེག་པ་བས། །ནང་གཉེན་གྱི་རྣམ་པས་བཤེག་པ་མང་། །དེ་ཐམས་
 ཅད་མ་རིག་སྤྲང་ལོ་ལས། །རྒྱུ་ཆགས་སྤང་ཡལ་ག་རྒྱས་པ་ཡིས། །འབྲས་སྤིག་
 སྟོང་སྒྲ་ཆོགས་ཁུར་དུ་ལྷི། །དེ་མཐོང་ན་སྟོ་བ་ཅིས་མི་སྟེ། །

༥ འཁྲུལ་སྤང་བདེན་ཞེན་འདི་ཡིས་མར་གྱུར་གྱུར། །ཐམས་ཅད་སྤྲུག་ཏུ་
 བསྐྱར་བ་སྟོང་རེ་རྗེ། །དེ་བས་ཆོས་མཁས་སྤྲུ་བའི་སྤིད་ཞེན་ཅན། །ལས་འབྲས་
 སྤྲ་ཕྱི་མ་མཐོང་སྟོང་རེ་རྗེ། །དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ངོས་ནས་བལྟས་པའི་ཆོ། འཁྲུལ་
 སྤང་འཁྲུལ་པར་འཁོར་བ་སྟོང་རེ་རྗེ། །མ་རིག་བྱ་བའི་ནང་ཚུད་ཉ་མོ་བཞིན། །འཆོ་
 བའི་ཚུ་དང་གཅེས་པའི་བྱ་བ་གཉིས། །མ་ཕྱེད་ངལ་དུབ་བརྟེན་ས་ཡ་རེ་ང་། །གང་
 སྤང་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཀུན་སྟོང་ཡང་། །སྤང་དོན་བདེན་པར་བཟུང་བས་སྤིད་པའི་
 རྒྱབས། །རི་གཟར་ཐབ་ཚུ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏུ་བཟུངས། །སྤྲད་ཅིག་མི་བརྟན་རྒྱང་
 གི་བྱ་བཞིན་ཡང་། །རྟག་འཛིན་བདེན་པར་ཞེན་ནས་སྤིད་སྤང་བྱེད། །སྟོང་པའི་

རང་དུ་ཐ་སྤྱད་ཆད་བྱུང་ཡང་། །ཆ་ཙམ་མ་མཆིས་སྤྱང་ཡང་སྤྱང་པ་སྟེ། །འབྲུལ་
ལས་འབྲུལ་པ་སྟེ་བ་མི་འགོག་ཡང་། །སྤྱང་ལས་སྤྱང་པ་རྟེན་བའང་འགོག་པ་
སྟེ། །ཐུབ་པའི་བསྟན་ལས་ངོ་མཆར་བརྟེན་མེད་འདིས། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་
ལ་ངོ་མཆར་སྟེ། །སྤྱུལ་ལས་སྤྱུལ་པས་དོན་ཆེན་བསྐྱབ་པ་ལྟར། །འབྲུལ་ལས་
འབྲུལ་པའི་དཀར་ནག་ལས་མཐུ་བཙན། །དཀར་ནག་ལས་ཡང་པན་ཚུན་སྟོས་
པ་ལས། །བདེ་སྤྱག་པན་ཚུན་མི་བསྐྱས་སྟིད་པར་འབྱམས། །སྤྱུ་མ་བདེན་
པས་སྤྱངས་ཡང་དེ་སྤྱང་གིས། །དགའ་སྤྱག་རྣམ་པ་དུ་མ་སྤྱང་བ་ལྟར། །འབྲུལ་
པའི་རྒྱ་འབྲས་སྤྱང་དང་རྟེན་འབྱུང་ལས། །སྟིད་དང་གྲོལ་པའི་རྣམ་གཞག་ཤིན་
ཏུ་འཐད། །ཐམས་ཅད་སྤྱང་ཡང་སྤྱང་བ་རང་མཆོན་ལས། །བདེ་སྤྱག་རང་མཆོན་
སྤྱང་བ་སྟིད་པའི་ཆོས། །ཐམས་ཅད་སྤྱང་པའི་རང་དུ་ཐེམ་ནས་ཡང་། །ས་ལམ་
འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་གྲོལ་པའི་ཆོས། །སྤྱུ་ཤད་འཇག་སྤྱང་བདེན་ཞེན་བཅིངས་པ་
ལ། །སྤྱུ་ཤད་མེད་པར་བསྟན་པ་དོན་མིན་ལྟར། །སྟིད་ཞེན་ལྟག་པར་གཡོ་བའི་
ཆོགས་དག་ལ། །རྟེན་འབྱུང་སྤྱང་པར་བསྟན་ན་སྤྱང་གྲོལ་ཏེ། །བརྟུན་པ་བདེན་
པར་བསྐྱབ་ལ་ཨ་འཐས་བྱེད། །ཀྱེ་མ་ཐུབ་པས་ཐུངས་པའི་བདུད་ཅི་དེ། །སྤྱང་
པའི་སྟོད་རུང་དེང་འདིར་སྟིད་དམ་ཅི། །ལ་ལས་སྤྱང་པར་བསྐྱབ་པ་ཁས་འཆེས་
ཡང་། །མཐའ་གཉིས་ལམ་དུ་གོམ་བཟོད་སུ་མགྲོགས་བྱེད། །ཐམས་ཅད་སྤྱང་ལ་
སྤྱང་པ་བདེན་ཞེན་ཅན། །གསོ་མི་རུང་པའི་ལྟ་བའི་གཡང་དུ་མཆོངས། །དེ་
བས་ལྟ་བ་མི་སེམས་མཆོན་འཛིན་དང་། །མཐུན་པའི་ལས་བཟང་གསོག་རྣམས་
ལེགས་མིན་ནམ། །དེས་ན་སྤྱུ་སྤྱུ་ཡབ་སྤྱས་ལྟ་བ་ནི། །དུག་སྤྱུལ་ཁའི་ནང་ནོར་
བྱ་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཉེས་ན་བདག་ལྟའི་དུག་རྒྱངས་རང་སྟོག་འཇིག །ལེགས་ན་
དུག་གིས་མི་གཞོད་ནོར་བྱ་འཛོབ། །ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ངེ་ལྟར་གསུངས་པ་

བཞིན། །ཤིན་རྒྱ་རྒྱལ་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་འབྲལ་
 དེར་མཆོད་ནས། །ལྷ་བ་འཆོལ་བ་ཐེག་ཆེན་དབང་རྣམས་ལྷགས། །རྣམ་གྲངས་
 རིགས་པ་མཐའ་ཡས་དང་སྦྲར་ཏེ། །སྟོང་པའི་ངང་ནས་རྟེན་འབྱུང་ཉམས་འཆར་
 གྱིས། །སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་རྒྱ་ལེགས་མཐོང་ནས། །གཞན་དོན་སྦྱབ་ལ་དཔའ་བ་
 ཞེ་མ་མཆར། །སྤང་བ་རང་མཆོད་པར་ལ་བཀག་པ་དང་། །ཐ་སྦྱང་ཆོད་གྲུབ་ཚུར་
 ལ་འཐད་སྦྱབ་གཉིས། །རྒྱུ་པ་བྱུང་བཞིན་བརྟེན་ནས་དཔྱེད་ཤེས་ན། །ལྷ་བ་མཐར་
 ཐུག་འཕེལ་བར་རྒྱལ་བས་བསྐྱེལ་ནས། །ལ་ལས་མ་དབྱེད་ལྷ་བ་སྟོམ་པ་སྐྱད། །ལ་
 ལས་དགག་ཕྱོགས་སྤྱར་ལེན་ལྷ་བར་བསྐྱེལ་ནས། །ལ་ལས་ཆོགས་གསོག་བྲལ་
 བར་ལྷ་རྒྱུད་བསྟོམ། །དེ་དག་སྦྱ་སྦྱབ་ཡབ་སྲས་ཁྲེལ་བའི་རྒྱ། །ལ་ལས་ཅ་འཇུག་
 དགོངས་དོན་མ་འཆོལ་བར། །རང་རང་སྤྱོད་མའི་ལྷགས་ཞེས་ཨ་འཐས་བྱེད། །ལ་
 ལས་དབྱེད་མའི་ལྷ་བ་སྦྱ་སྦྱེ་ཅམ། །ཤར་སྟོམ་ཆེམས་ཏེ་ལྷ་བ་སྟོམ་ཆེན་ཆོམས། །དེ་
 དག་བརྟགས་ན་རི་ངོས་གཞུ་རིས་ལྷར། །རིང་ནས་མཛེས་སྦྱབ་བཀྲ་ཡང་ཉེར་
 གཏུགས་ན། །གཏུང་བརྒྱུད་ཆད་ཁར་བྱ་བའི་སྦྱེས་པ་བཞིན། །རྒྱལ་ཡུམ་གཏུང་
 འཆོབ་འཛིན་རྣམས་སྦྱགས་བསྐྱེད་འབྱུང། །དེས་ན་གཏུང་ཤུགས་དག་པོས་སྦྱབས་
 འགྲོ་དང་། །བསོད་ནམས་ཆོགས་རབ་དང་བསྐྱེལ་ཡང་དག་ལྷ། །རགས་རིམ་
 ཉམས་སྟོང་བསགས་ནས་སྤྱོད་པ་ལ། །དབྱེད་འཛིག་བབ་གྱིས་གཞོལ་ན་མཐར་ཐུག་
 རྟེན། །སོ་སོའི་རང་སྤྱང་འབྲལ་བ་འབའ་ཞིག་རྒྱ། །རིགས་པས་མཐར་ཐུབ་གདོང་
 ཐུབ་མ་རྟེན་བར། །དགག་བྱ་བདེན་དངོས་འགོག་པའི་མཐུ་མེད་པས། །རང་སྟོར་
 སྤང་ཚུལ་བརྟག་ལ་ཤིན་རྒྱ་གཞོབ། །ཡིད་ལ་སྤྱོད་ཆོགས་གང་དང་གང་ཤར་བ། །དེ་
 དག་རང་མཆོད་གྱིས་གྲུབ་གསལ་སྤང་དེ། །གཟུགས་བརྟན་སྤང་ཚུལ་དང་སྦྲར་རང་
 གི་སྟོར། །སྤང་ཚུལ་རི་བཞིན་བརྟགས་ན་སྟོང་བས་གྲུབ། །ཁྱད་པར་དངོས་པོར་

སྤྱང་མཐུན་སྤྱང་བ། །ཆ་ཅམ་མེད་པ་དབྱ་མ་ཆོག་གསལ་ལྟར། །སྤྱབ་ལུགས་
ཤེས་ན་མཐར་ཐུག་ལྟ་བ་དང་། །བྱང་པར་སྤྱོད་བྲལ་འཛོག་ལུགས་ཤིན་ཏུ་
འཐད། །འདི་ཡི་དཔེ་ནི་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་ལྟར། །རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྤྱང་
བའི་སྤྱ་ཤད་དང་། །རབ་རིབ་བྲལ་བས་སྤྱང་བའི་སྤྱ་ཤད་གཉིས། །ཆ་ཅམ་མཐུན་
སྤྱང་མེད་ལ་བྱང་པར་དུ། །པན་ཚུན་བསྟན་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཡི་དྲགས་
འགའ་ལ་ཚུ་སྤྱང་ནག་ཁྲག་ཏུ། །སྤྱང་བ་དེ་བཞིན་ལོངས་སུ་སྤྱོད་མོད་ཀྱང་། །མི་
ལ་དེ་ལྟར་སྤྱང་བ་བསྟན་དུ་མེད། །མི་ལ་ཚུ་ཡི་སྤྱང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ཡི་དྲགས་
དེ་ལ་ཆ་ཅམ་བསྟན་དུ་མེད། །ཆེ་འདི་མི་ཡི་སྤྱང་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་ནམས། །ཆེ་འདིའི་
སྤྱང་བ་རུབ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །རུབ་ནས་བར་དེའི་སྤྱང་དོར་ཆ་ཅམ་མེད། །བར་
དེའི་སྤྱང་དོར་བྱང་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱང་། །སྤྱེ་སྤྱོད་འཕོས་དང་ལྟན་ཅིག་ཐམས་ཅད་
སྤྱོད་། །མ་དག་སྤྱང་དོར་གནས་ལུགས་ལོངས་སུ་སྤྱོད་ཀྱང། །སྤྱང་བ་དེའི་དོར་
ཆད་བྱབ་འཐད་མོད་ཀྱང་། །དག་པའི་སྤྱང་དོར་དེ་ཀྱན་སྤྱོད་པ་ཉིད། །དག་པའི་སྤྱང་
དོར་ཆད་བྱབ་གང་ལགས་ཀྱང་། །མ་དག་སྤྱང་དོར་ཆ་ཅམ་བཞག་ཏུ་མེད། །མ་
རིག་བསྐྱད་པས་སྤྱང་དོར་བྱ་བཞག་ནམས། །དེ་དང་དེའི་དོར་འཐད་དང་མི་འཐད་
ཀྱི། །ནམ་གཞག་བྱེད་པ་དེའི་དོར་ཆད་བྱབ་ཀྱང་། །མ་རིག་བསྐྱད་པ་བྲལ་བའི་ཡེ་
ཤེས་དོར། །ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའི་རོ་གཅིག་དབྱིངས་སུ་རུབ། །མཐར་ཐུག་ཆོས་ཀྱི་
སྤྱ་དུ་གཤེགས་པ་ན། །རང་སྤྱང་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐེམ། །འོན་ཏང་
བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་པ་རོལ་ནས། །ཆོགས་རབ་བསགས་པས་རྫོགས་སྒྲིན་
སྤྱང་གསུམ་ལས། །གདུལ་བྱ་སོ་སོར་གང་དང་གང་འཆམས་པར། །གཟུགས་ཀྱི་
སྤྱ་དང་གསུང་དང་འཕྲིན་ལས་ནི། །རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འཇུག་པ་ཨེ་མ་མཆར། །འདི་ལ་
གཞན་གྱིས་ཚོད་པ་འགའ་མཆིས་ཀྱང་། །རང་སྤྱང་གཞན་སྤྱང་དབྱེ་བས་སྤྱོན་སེལ་

ལུས། །སྤྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟར་བསམ་ཅོན། །ཆེས་པ་མེད་པའི་ཡིད་རབ་མི་
 འཕྲོག་སྟེ། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་པན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱིས། །བདེན་པར་སྟོང་ཡང་
 བ་སྟད་ནམ་གཞག་འཐད། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་པན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱིས། །ཕྱ་རགས་
 རྒྱ་འབྲས་ནམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་འཐད། །བདག་གཞན་ལྟོས་གྲུབ་འདི་ཡིས་རང་གཞན་
 དབར། །རིས་སྤྱ་བཅད་པ་དོར་ནས་མཉམ་ཉིད་འཐད། །སྲིད་དང་ཞི་བ་པན་ཚུན་
 ལྟོས་གྲུབ་ལས། །ཆིངས་གྲོལ་ནམ་གཞག་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་འཐད། །རིགས་དང་ཆོས་
 སྤྱ་པན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ལས། །ས་ལམ་ནམ་གཞག་འབྲུང་བ་ཤིན་ཏུ་འཐད། །སྟོང་
 དང་རྟེན་འབྲུང་པན་ཚུན་འཐད་གྲུབ་ཀྱིས། །མཐའ་གཉིས་ལྟ་བུ་མ་ལུས་བྱང་བྱངས་
 ཏེ། །དབྱ་མའི་ལམ་བཟང་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་འགྱུར། །འདི་འདྲ་སྤྱབ་པའི་དགོངས་
 པ་ལེགས་འབྱེད་ནས། །དབྱེད་འཛིག་བསྐྱོམ་པ་བསྐྱེད་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། །མཇལ་
 པའི་སྐལ་ལྷན་མི་འགྱུར་སྟེ་ཞིག་ཡོད། །གཟུགས་སྤྱ་མཆན་འཛིན་བཅིངས་པའི་
 སྐྱོམ་རིམ་དག །དམན་ལ་རུང་མོད་མཁས་ལ་མི་རུང་བར། །དོར་གཅོད་མདོ་
 ལས་གསུངས་པ་ལེགས་པར་ལྟོས། །དེ་བཞིན་འདྲ་ཤེས་དང་བཅས་གང་བསྐྱོམ་
 ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་རུང་གསུངས་ལ་ལྟོས། །

ཁོར་ཡུག་སྤང་སྐྱབ་སྐྱོང་།

༡༩༩༥ ཕྱི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༩ ལ།

༡༣། ཁོར་ཡུག་སྤང་སྐྱབ་ཅེས་པའི་སྒྲེང་སྒྲོང་མདོ་ཙམ་ཞུ་ན། ཁོར་ཡུག་སྤང་
སྐྱབ་ཅེས་པ་ནི། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཆགས་འཇིག་གནས་གསུམ་གྱི་མལ་ཁང་
སྤང་སྐྱབ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཙན་རྣམས་ཀྱི་འགྲེང་
འཆག་ཉལ་འདུག་བྱ་བའི་གནས་སམ་ཡུལ་སྤོངས་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་
གྲགས་ཤིང་། འདི་ཉིད་འགྲོ་བ་མིས་གཙོས་པའི་དེ་དགས་དང་སྒོ་སྤྲུགས་སོགས་
ཀྱི་ཆགས་འཇིག་གནས་གསུམ་གྱི་གཞི་ཅ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་དང་ཐོན་
སྐྱེད་སྒྲེལ་ཡུལ་གྱི་ཅ་ལག་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་དང་ཅོལ་
བྱུང་གི་ཐོན་སྐྱེད་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། རང་དོན་རིག་པའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་འཛམ་
སྐྱེང་འདིར་འགྲོ་བ་ཐོག་མར་དར་བའི་དུས་རང་བཞིན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་བཟང་བས་དེ་
ཁོ་ནས་འཆོ་ཞིང་དགའ་སྐྱིད་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་ནའང་། དེ་རིམ་གྱིས་འགྲིབ་
ནས་ཅོལ་བྱུང་གི་ཐོན་སྐྱེད་གསར་སྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་དགོས་པ་ཆགས་
ཡོད། དེ་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱང་འཆོ་དགའ་བར་གྱུར་བ་ན་བཟོ་རིག་གི་ཐོན་སྐྱེད་དར་
ཏེ་ད་ཆ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་དང་ངོ་མཆར་བརྩི་བའི་དུས་ཡིན་ན། བཟོ་རིག་གི་ཐོན་
སྐྱེད་ལ་ངོམས་པ་མེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁོར་ཡུག་རང་བཞིན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ལ་དོ་སྤོག་
ཆེ་བ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་མཁའ་རྒྱུང་སོགས་ལ་གཞི་དཔྱད་ཀྱི་ཆེ་བས་
ཅོལ་བྱུང་གི་ཐོན་སྐྱེད་དང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཙན་རྣམས་ཀྱི་འཆོ་རྒྱུན་དང་བདེ་
སྐྱིད་ལ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཆག་རྩེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་མངོན་གསལ་ལ་རྩེ་ཆེར་

ཕྱིན་ཡོད། དེ་ནི་བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ནི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་གཅིག་ལས་བྱུང་བས། བན་ཚུན་ལྟོས་ནས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཁོར་ཡུག་གི་ལེགས་ཆོགས་འབེལ་འགྲིབ་ལས་བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལེགས་ཆོགས་འབེལ་འགྲིབ་ཏུ་འགྱུར་ལ།

དེ་ཡང་བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲོ་བ་མི་ཞེས་པ་འདི་དེ་དག་གི་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་ལ་བརྟེན་པན་གཞོན་གང་བགྱིས་ཀྱང་རུས་ཤུགས་ཆེ་བ་མ་ཟད་རྩལ་སྤྱོད་དང་འཕྲུལ་རིག་དང་བས་ཀྱང་གཞོན་ཆབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནས་ཁོར་ཡུག་སྤྱང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆབ་ཏུ་གཞོན་འཆེ་སྤེལ་ན། དེ་དག་རྒྱད་ཆག་རིམ་སོང་བ་དེ་ཅམ་དུ་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་འང་གཞོན་འཆེ་དང་རྒྱད་ཆག་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནི་བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུབ་པས་ཡིན། དེ་གཉིས་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཆོགས་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་འཆོ་བ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བར་ཡང་དེ་གཉིས་ཡང་རྒྱས་ཡོད་མིན་ལ་རག་ལས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་གྲགས་པས། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་དང་། །སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཆོགས་འགོད། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྤྱེས་བར་གསུངས། །སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་སྤོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་ལས་འཛིག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་སྤྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་རིགས་དུ་མས་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད།

དེར་བརྟེན་ཁོར་ཡུག་རང་བཞིན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་སྤྱར་བུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱིས་ཚོལ་བྱུང་ཐོན་སྐྱེད་སྤེལ་བའི་ཁུག་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་སྤྱུག་འདོན་དང་གཏོར་བཞིག་གཙོད་འབྲེག་སོགས་ཀྱི་སྤྱོན་

ཆག་ཇེ་ཆེར་བཏང་བ་དེས་ཚེ་ལ་བྱུང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ལ་རྒྱུད་ཆག་ཇེ་ཆེར་སོང་བ་དང་
གཞོན་འཆེ་མང་བ་འབྱུང་བཞི་འབྲུག་རྒྱུན་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་
ཅན་ལ་འཆེ་བ་མང་བ་དང་། དཀའ་ཆེགས་ཆེ་ལ་ཐོན་འབབ་རྒྱུད་བ། སྤྲོན་རིགས་
ཉམས་ཤིང་དུག་རིགས་འཕེལ་བ་ཟས་བཅུད་རྒྱུད་ལ་འཕྲོད་བསྟེན་དཀའ་བ་སོགས་
ཀྱི་དཀའ་དུབ་ནི། ལོ་རེ་ལོ་རེ་ནས་ལྷ་བ་འཕར་གསུམ་འཕར་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་འདི་
ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་ལ་ཞིབ་དུ་བལྟས་ན་མངོན་གསལ་དོད་སོ་དང་ར་འཕྲོད་
ཇེ་གསལ་འགྲོ་བཞིན་པ་འདི་རེད།

འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ནི་ལེགས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
བ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་སྤྱོད་བའི་ལས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཡང་། བསམ་གཤམ་ལོག་པའི་
འབྲལ་རྒྱུན་ཀྱིས་དེ་ལས་སྤོག་སྤྱོད་དབང་ཆེ་བས་དབང་རྒྱུད་བར་སོག་གཞོན་ཆེ་
བ། འབྲོར་བ་ཆེ་བས་འབྲོར་བ་རྒྱུད་བར་གྱིང་དང་གཡོག་བཞེས་ཆེ་བ། རང་གི་
འཆོ་བར་ཆོག་ཤེས་མེད་པར་གཞན་ཀྱི་འཆོ་བ་འཕྲོག་བཅོམ་དང་སྤང་སེམས་ཆེ་
བ་སོགས་ཀྱིས་སོ་སོའི་འཆོ་བ་ལ་འདོད་མཐུན་དུ་ཡོད་པའི་འདབ་ཆགས་སམ་
རི་དྲགས་སྒྲོ་སྤྲུགས། ཐ་ན་འབྲུ་མིན་ཚུན་ཆད་ལའང་རང་གི་འཆོ་བའི་དོན་དུ་དེ་
དག་གི་སྒོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་འཕྲོག་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཁོར་ཡུག་དང་ཁོར་
ཡུག་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཁོར་ཡུག་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་རིགས་ལ་གཞོན་ཆབས་
ཏ་ཅང་ཆེ་བའི་ལས་འབྲུལ་དེ་དག་ད་ལྟ་ནས་འགོག་ཐབས་སྒྲོ་གང་ས་ནས་འདོན་
སྤོལ་སྤོལ་ཐབས་གལ་གནད་ཆེན་པོར་སྤྱུག་ཡོད། ཅི་སྟེ་དེ་དག་འགོག་མ་སྤོལ་བར་
ནར་འབྲུམས་སུ་སོང་ན། དེའི་ཉེར་ལེན་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་གྱིང་ཆག་དེ་
ལས་མང་བ་ཡོང་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་སྤྱདས་ལ་དཔགས་ནས་ཤེས་སྤོལ་བས་དེ་
དོན་དགོངས་དཔྱད་ཡོང་བ་ཞུ།

ཤེས་ཡོན་དང་དཔལ་འབྱོར་སྒོར་གྱི་བཅམས་སྒྲུང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥

༡༣། །སྒར་ཡུལ་གྱུ་ཞིག་ན། སྐྱེ་ཞབས་སྒོ་གསལ་ལགས་དང་སྐྱེ་ཞབས་དཔལ་འབྱོར་ལགས་གཉིས་སྒྲིགས་སོ་སོའི་དཔོན་ཆེན་བཟུང་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གཉིས་ལྟ་བུ་འགྲན་བསྐྱར་ཆེ་བས་སྐྱབས་རེ་མཐུན་ལ་སྐྱབས་རེ་མི་མཐུན་བར་ཡང་ཡང་ཚོད་ཐུག་གི་ཡོད་འདུག ཉིན་ཞིག་དཔལ་འབྱོར་ལགས་ཀྱིས་མི་མང་ཆོགས་པ་ཞིག་དུ་གསུང་བཤད་སྐྱབས། ང་ཆོ་ཆང་མ་གཟུགས་ཕྱང་འཆོ་བ་ལ་དཔལ་འབྱོར་ངེས་པར་དུ་དགོས། གཟུགས་ཕྱང་འཆོ་མི་བྱལ་ན་མི་ཆེ་མི་འཁྲུལ་བས་ང་ཆོ་ཆང་མས་དཔལ་འབྱོར་ལ་ལྷགས་སྒོན་རྒྱག་དགོས། ཤེས་རིག་ནི་ནང་བསམ་པའི་རི་མོ་བཟ་བ་ཅམ་ཡིན་པས་དམངས་ལ་གལ་ཆེ་མིན་ཟེར། སྐྱེ་ཞབས་སྒོ་གསལ་ལགས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་རིག་གལ་ཆེ་མིན་ལྷགས་གསུངས་པ་དེས། འགྲོ་བ་མི་ཞེས་པ་ནམ་དཔྱོད་རིན་ཐང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་བེད་སྤྱོད་མ་ཤེས་པར་དུད་འགྲོའི་ཁྱེ་ཆོགས་དང་གཅིག་འགྱུར་བཅོ་ཅིས་ཡིན་ནམ། གཟུགས་ཕྱང་འཆོ་བའི་བྱ་བ་ནི་མི་ལས་དུད་འགྲོ་ཐབས་མཁས་པ་འང་ཡོད། ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི་མེད་དམ། ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་འཆོ་བ་བསྐྱབ་དགོས་པ་དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་དོན་དུ་འཆོ་བའང་བསྐྱབ་དགོས་པ་མ་ཤེས་སམ། དཔལ་འབྱོར་ལགས་ཀྱིས། ལུས་ཀྱི་འཆོ་བ་མེད་ན་སེམས་ཀྱི་འཆོ་བ་གང་འདྲ་སེ་སྐྱབ་བྱལ་བམ་བྲིས་པས། སྒོ་གསལ་ལགས་ཀྱིས། ལུས་ཀྱི་འཆོ་བ་

མི་དགོས་ངས་ཁྱེས་པ་མིན། ཤེས་རིག་དགོས་མཁོ་མེད། དཔལ་འབྱོར་ལ་ཤུགས་
སྒོན་བརྒྱལ་དགོས་ཟེར་མཁན་བྱེད་རང་མ་རེད་པས། དཔལ་འབྱོར་ལགས་ཀྱིས།
པོད་ག་རང་ཡིན། འཇམ་གླིང་གི་མི་ལ་དཔལ་འབྱོར་སྤུན་སྲུང་ཚོགས་པ་ཞིག་
མེད་ན་བདེ་སྤྱིད་མི་འབྱུང་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཤེས་སམ། མི་པལ་ཆེ་བས་རང་གི་ལྷས་
སློག་ལའང་ལྟོས་མེད་ཀྱིས་དཔལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་རྒྱགས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཤེས་
སམ། ཁྱོད་རང་གི་ཞེ་སྤྱགས་ལའང་དཔལ་འབྱོར་འཇོན་པ་མེད་པ་ཞིག་འདོད་ནས་
ཡོད་ཀྱི་རེད་ཅེས་བརྗོད། དེའི་ལན་དུ། རྒྱ་གསལ་ལགས་ཀྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་བསམ་
སྒྲུབ་ནང་གང་ཡོད་པ་ལྟར་རེད་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ནུའང་ཡོད་པར་བསམ་གྱི་འདུག་
གམ། མི་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་དང་། ལྟ་བུ། གོམས་གཤེས་དང་། སྤྱོད་པ་གཅིག་པ་
མིན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་གི་མི་འདུག་གམ་དེས་པས།

དེའི་ལན་དུ། རྒྱ་ཞབས་དཔལ་འབྱོར་ལགས་ཀྱིས། དེ་དག་གཅིག་པ་མིན་
ནའང་། ཐམས་ཅད་མ་འབྲུགས་པའི་གོས་དང་། མ་ལྟོགས་པའི་ཟས་ཟ་དགོས་པ་
གཅིག་པ་མ་ཟད། དེ་གཉིས་སྤྱག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་སྦྱུང་པའི་འདུན་པའང་གཅིག་
པ་ཡོད་རེད་ཟེར། རྒྱ་ཞབས་རྒྱ་གསལ་ལགས་ཀྱིས། མི་ཐམས་ཅད་མ་འབྲུགས་
པའི་གོས་དང་། མ་ལྟོགས་པའི་བཟའ་བརྟུང་དགོས་པ་གཅིག་ནའང་དཔལ་འབྱོར་
ལ་ཇམ་སེམས་འཆང་བ་གཅིག་པ་ག་ལ་ཡིན། བྱེད་ཀྱི་མདུན་དུ་གྲོག་མ་མཐོང་
པའི་མིག་ཡོད་ཀྱང་པ་རིར་གཡག་མཐོང་པའི་མིག་ལྔར་པ་མ་ཡིན་ནམ། དཔེར་
ན། མི་འགའ་ཞིག་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་གི་དོན་ཆེན་སྤྱབ་པའི་སྤྱད་དུ་དཔལ་འབྱོར་
ལ་འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་བརྟེན་པའང་རི་སྟོད་ཅིག་ཡོད། འགའ་ཞིག་དཔལ་འབྱོར་
ལ་སྟོང་པོ་མེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་གཞན་པར་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤྱོད་གཏོང་མཇོང་
པའང་རི་སྟོད་ཅིག་ཡོད། འགའ་ཞིག་སྤྱགས་ཀྱི་དོན་ཆེན་འབྲུབ་པའི་སྤྱད་དུ་དཔལ་

འབྱོར་ཐམས་ཅད་སྒོས་བཏང་ནས་བྱ་བལ་གྱི་བརྟལ་ཞུགས་འཛིན་པའང་ཤིན་ཏུ་
མང་། འགའ་ཞིག་དཔལ་འབྱོར་ལ་རྩམ་སེམས་ཆེ་བས་རྒྱ་ཁྱོད་གྱི་ལས་བྱེད་
པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་ཅན་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་མང་པོ་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་སྤང་ནས་
བཙོན་ཁང་འགྲིམས་པ་དང་རང་གི་གོ་གནས་ཤོར་བ་སོགས་རི་སྟེན་ཅིག་ཡོད་པ་
ཁྱོད་གྱིས་མ་མཐོང་ངམ།

སྐྱེ་ཞབས་དཔལ་འབྱོར་ལགས་གྱིས་ལན་དུ། གནས་རིམ་དང་གལ་ཆེའི་
ལས་དོན་འགྲིམ་པ་ལ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཟམ་པ་བཙུགས་ནས་བཟོད་དགོས་པ་མ་
ཡིན་ནམ། དཔེར་ན་སྤྱ་གྲུ་སྒོ་བ་གྲུང་འགྲིམ་དུ་འབྲུག་པར་ཡང་སྤྱ་གྲུའི་བདག་པོ་
ནམས་གྱིས་སྤྱ་གྲུའི་དོན་དུ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་དཀའ་ངལ་ག་ཆོད་འཕྲད་གྱི་འདུག་
ལྟ་བུ་པར་དུ་དེར་དུས་ཤེས་རིག་ཅན་ཆོས་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་སྒྲོས་སྟེལ་བའི་དོན་དུ་
སྒོ་བ་ཡོན་གྱི་སྤར་ཆ་ཉིས་བཅེགས་གསུམ་བཅེགས་གྲུར་བའི་སྟོབས་གྱིས། སྤྱ་གྲུའི་
བདག་པོ་ཆོར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཀའ་ངལ་ཡང་ཉིས་བཅེགས་གསུམ་བཅེགས་
གྱིས་མཐར་བཞིན་པ་དུང་མ་ཤེས་སམ། མདོར་ན་ལས་དོན་གྱི་འགྲུལ་བསྐྱོད་
གང་བརྒྱབ་ཀྱང་དེ་དང་ལྡན་དུ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འགྲུལ་བསྐྱོད་ལྟ་བུ་འཕར་དུ་རྒྱག་
པ་མཐོང་ཆོས་ལྟར་མ་ཡིན་ནམ། སྐྱེ་ཞབས་སྒོ་གསལ་ལགས་གྱིས་འདྲིའི་སྐོར་
ཁྱོད་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་བདེན་པ་རེད། ངས་ཁྱོད་ལ་དགོངས་དག་ཅུ་གི་ཡིན།
ཐུན་ཡང་འདྲིའི་སྐོར་ལ་མི་བཟོད་པའི་སེམས་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་
རིག་ཅན་དེ་དག་ཤེས་རིག་གིས་སྤྱ་གྲུ་པ་ཡིན་སྟེད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྱ་གྲུ་པ་མིན་
པས། རང་སྟོགས་ཁོ་ན་བདེ་ཐབས་ལས་གཞན་སྟོགས་གྱི་བདེ་ཐབས་དང་ཁྱོད་
པར་དུ་སྤྱ་གྲུའི་བདག་པོ་ནམས་པར་དཀའ་ངལ་རི་ཡོད་བསམ་གཞིགས་བྱེད་གྱི་མི་
འདུག་པ་དེ་བདེན་པ་རེད། དཔལ་འབྱོར་དགོས་ཀྱང་དཔལ་འབྱོར་གསོག་སྐྱབ་

བྱེད་སྤངས་འཆམ་པོ་དང་བེད་སྤྱོད་གཏོང་སྤངས་མ་ནོར་བ་ཞིག་དགོས་ངེས་ཅན་
རེད། ཤེས་རིག་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀས་སྤྱག་བའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་
སྤྱོགས་གཉིས་གར་དགོངས་བཞེས་གནང་སྟེ་གཞན་གྱི་དཀའ་ངལ་ལ་མཐོང་ཆུང་
བྱེད་གི་མ་རེད། མདོར་ན་སློབ་གཉེར་བར་སློབ་སྦྱང་གི་དོན་དུ་དོ་གཤམ་ཆེན་པོས་
ཐུགས་འཁུར་བཞེས་དགོས་ཀྱང་། དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་སློབ་ལ་ཐུགས་འཁུར་ཆེ་
ན་སློབ་སྦྱང་ལ་རྒྱད་ཆག་ཆེ་དུ་འགྲོ་བ་ཉམས་སྦྱང་ཀླན་པོ་ཐམས་ཅད་གིས་མཐོང་
ཆོས་ལྟར་ཡིན་ན། བ་མའི་དཀའ་ངལ་དང་ཡུལ་དུས་གི་གནས་སྤངས་ལ་སྤྱར་ནས་
རང་དཔེ་གཞན་འགོབས་ཐུབ་པ་ཅིས་ཀྱང་འཆལ་ཞེས་རང་རེ་གཉིས་ཐད་ནས་
གསོལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱ།

འདི་ནི་འཕྲེས་བཤད་ཡིན་གྱི་ཅ་བའི་ཚིག་གཞིའི་ཐོགས་བྱས་ན་ཤེས་རིག་
དང་། དཔལ་འབྱོར་གཉིས་གང་གལ་ཆེའི་སྒྲོར་ལ་ཐུག་ཡོད། དཔལ་འབྱོར་ལས་
ཤེས་རིག་གལ་ཆེ་བ་མིན་ན་སྤྱ་བུའི་ཤེས་རིག་གི་དོན་དུ་པ་མ་ཆོས་འགྲོ་གྲོན་
མི་འདོད་བཞིན་དུ་བཏང་བ་དེ་ཤེས་རིག་གི་དོན་མ་རེད་པས། དཔལ་འབྱོར་གྱི་
དོན་དུ་ཤེས་རིག་འགྲོ་གྲོན་གཏོང་གི་འདུག་གས། སྤྱ་ཞབས་དཔལ་འབྱོར་ལགས་
གིས་ལན་དུ། དཔལ་འབྱོར་ལས་ཤེས་རིག་གལ་ཆེ་བ་ནི་མི་བྲེ་བྲག་བ་ལ་ཡིན་གྱི་
ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཡིན། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཆེད་དུ་ཤེས་རིག་འགྲོ་གྲོན་གཏོང་བ་
མེད་ན་ཤེས་རིག་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་དཔལ་འབྱོར་སྤྱབ་མཁན་ག་ཆོད་འདུག ཤེས་
རིག་ཁས་འཆེ་བས་དཔལ་འབྱོར་ལ་ཉམ་སེམས་འཆང་བ་ག་ཆོད་འདུག དེ་དག་
ཁྱེད་གིས་མ་ཤེས་སམ། སྤྱ་ཞབས་སྒོ་གསལ་ལགས་གིས་ལན་དུ། གང་ཟག་གི་
ཁྱད་པར་ལས་ནོར་འཁུལ་ཅན་གྱི་ལས་དོན་དེ་དག་བྱང་བ་ཡིན་གྱི་ཤེས་རིག་གིས་
བཞོས་པ་མིན་ན་དེ་དག་ཆད་མར་བཟུང་ནས་ཚིག་ན་བཟང་ངན་གྱི་དབྲེ་མཆམས་

343

ཆེད་དུ་དམིགས། འགའ་ཞིག་སོ་སོའི་མི་རིགས་སམ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་
རྒྱབས་སོ་ཆེ་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་སྤྱད་དུ་དམིགས། འགའ་ཞིག་ནི་རང་གི་མི་ཆེ་ཁོ་ནར་
དམིགས་པ་གསུམ་ཡོད་པས། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་སྦྱང་ཆད་གཞི་ལོངས་ན་མེད་
སྦྱོང་ལོག་སྐྱབ་བྱེད་པ་མེད། དཔེར་ན། ནང་ཆོས་སློབ་སྦྱང་གི་ཆད་གཞི་ལོངས་ན་
མེད་སྦྱོང་ལོག་སྐྱབ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རིག་གི་སློབ་
སྦྱང་ཆད་གཞི་ལོངས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གསོ་རྣལ་མར་ཐེབས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་ཆང་ཡང་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་རྣལ་
མར་ཐེབས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་འང་བསྐྱགས་འོས་དམ་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་དཔལ་འབྱོར་ལ་གཅེས་སྤྱད་ཇི་ཅམ་ཆེ་རུ་སོང་བ་དེ་ཅམ་
དུ་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་རང་ལ་དབང་བསྐྱར་ཆེ་བ་དང་། རང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་བརྒྱ་
གཡོག་ཏུ་ཚུད་ནས་རང་སྤྱད་རང་གིས་སྦྱང་རྒྱ་ལས་འོས་མེད། ཤེས་རིག་ལ་
གཅེས་སྤྱད་ཇི་ཅམ་ཆེ་བ་དེ་ཅམ་དུ་རང་ཉིད་ཤེས་རིག་ལ་དབང་བསྐྱར་ཆེ་བ་དང་།
ཤེས་རིག་གིས་རང་ལ་སྤྱི་ཞུ་ཆེ་བ་ཡོང་གི་རེད། གཞན་ཡང་ཤེས་རིག་སྤངས་ནས་
ཇི་ཅམ་ཐོབ་ཐེན་པ་དེ་ཉིད་ཉམས་ནས་བརྒྱགས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་རྒྱ་འཕྲོག་གི་
ཉན་ཁ་མེད་པས། རང་བཞིན་གྱིས་བག་ཐེབས་ཆེ་བ་ཡོད་ལ་མེད་སྦྱོང་མེད་པའི་
གྲོང་ཁ་ཡང་ཡོང་མི་སྲིད། དཔལ་འབྱོར་ནི་ཇི་ཅམ་བསྐྱབས་ཏེ་ཆད་ལས་བཀྲལ་
པའི་ཕྱག་པོར་གྱུར་ན་འང་། ཉམ་བརྒྱག་དང་། རྒྱ་འཕྲོག་དང་། བྱས་ཉེས་ཤོར་ནས་
རང་དབུལ་སོངས་འགྱུར་བ་དང་། དགོས་མཁོ་མེད་པ་སོགས་དར་རྒྱུད་སྤྱི་ཚོགས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་དང་དེ་ཅམ་དུ་སྤྱང་སྦྱོབ་དཀའ་བའི་ཞེད་སྤང་ཡང་ཡོད་
པས་བྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཤེས་རིག་སྤངས་ནས་རང་ལ་ཇི་ཅམ་ཐོབ་པ་དེས་རང་
དང་ལྟན་ཅིག་འབྲོགས་ནས་རང་ལ་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པར་བྱེད། དཔལ་འབྱོར་ནི་

རང་གིས་ངལ་དུ་བ་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས་ཐོབ་ནའང་སྐབས་འགར་རང་དང་ཡ་བྲལ་
དུ་སོང་ནས་སྤར་འགྲུགས་དཀའ་བ་དང་། སྐབས་འགར་རང་ལ་གཞོད་འཆེ་མང་
བས་པན་གཞོད་དབྱེ་དཀའ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡང་ཆེ་བས་གསེར་དང་བོང་བ་
བསྐྱར་ཐབས་མེད་ཅེས་བརྗོད། ཡང་སྐུ་ཞབས་དཔལ་འབྱོར་ལགས་ཀྱིས། དཔལ་
འབྱོར་ནི་མིའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཤེས་རིག་ནི་
དེ་ལྟར་མི་དགོས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་བསྐྱབ་དཀའ་བས་པན་ཐོགས་ལས་དཀའ་ཆེགས་ཆེ་
བས་ངེས་པར་དུ་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད།

སྐུ་ཞབས་སློ་གསལ་ལགས་ཀྱིས། ཤེས་རིག་བསྐྱབ་པར་དཀའ་ཆེགས་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བདེན་ཡང་དེ་ལྟར་ཞུས་དུ་མི་རུང་བ་ནི། དཔལ་འབྱོར་གང་ལ་དགོས་
པའི་མི་དེ་ལ་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་ཀྱང་ངེས་པར་དགོས། གང་ལགས་ཤེ་ན། དཔལ་
འབྱོར་དང་ལྷན་ཅིག་རང་གི་བསམ་སློ་ཡར་རྒྱས་འབྱོར་གོས། དེ་ལྟར་མ་ཕྱིན་ན་
དཔལ་འབྱོར་ཀྱིས་རང་ལ་གཉའ་གཞོན་ཆེ་བ་དང་། བེད་སྤྱོད་མི་ཤེས་པས་ལོག་
སྐྱབ་མང་བ་དང་མིའི་བསམ་སློ་བརྒྱགས་ནས་དུད་འགྲོའི་འདུ་ཤེས་སུ་བསྐྱར་བ་
དང་། རང་གི་བསམ་སློ་གཙུག་མ་ཐུབ་པའི་ཁར་དཀའ་དུ་རྒྱུགས་མཐའ་མེད་པར་
འགྱུར་བ་མཐོང་ཆོས་ལྟར་རེད། མདོར་བསྡུས་ན། དཔལ་འབྱོར་གང་དག་རང་
གཞན་གྱི་ལས་རུང་དུ་སྐྱར་བྱེད་ནི་སྤྲུག་བསམ། ཤེས་རིག་ཡིན་ཞིང་ཤེས་རིག་
ལས་རུང་དུ་སྐྱར་བྱེད་ནི་ཆོས་རིག་གི་གོ་སྟོབས་སྤེལ་བ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་རི་སྐད་
དུ་བཤེས་སྤྱིངས་ལས། གཞན་ཡང་རང་དོན་དུ་དཔལ་འབྱོར་ལ་འདོད་པ་རྒྱང་བ་
དང་ཆོག་ཤེས་བརྟེན་ན་སེམས་ལ་ཞི་བདེ་མང་བ་དང་། དཔལ་འབྱོར་ཀྱིས་མི་ཐུང་
བ་སོགས་དགོ་མཆོང་དཔག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་ལ་འདོད་པ་རྒྱང་བ་
དང་ཆོག་ཤེས་བརྟེན་ན་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་ནམ་དུས་དེ་ཞན་དུ་སོང་ནས་

གཞན་གྱིས་མཛུབ་ཁྱིད་འོག་ཏུ་ལྷུང་བ་དང་། མཐར་རང་ལ་འབྱོར་གཏུང་ཆེ་བ་
སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད། འོར་ལ་ཆོག་ཤེས་མེད་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་
གཡལ་མོ་དང་། འཁྲུག་ཡོང་གི་ཕོ་ཉ། སེམས་ནད་ཀྱི་དྲུག་ཐེབས་ལྟ་བུ་རེད། ཆོས་
རིག་དང་ཤེས་རིག་ལ་ཆོག་ཤེས་དང་མི་ངོམས་པར་བཙོན་པ་ནི། ལེགས་ཆོགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཡལ་འགྲུགས་ལྟ་བུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ལ་སྤྱངས་པ་
གང་ཐོན་པ་དེ་གཞན་པན་ཐོག་བེད་སྤྱོད་གཤའ་མར་བྱེད་མ་བྱལ་ན་ནི་ཤིང་བཟང་
པགས་པའི་འོག་ཏུ་རུལ་ཟེར་བའི་ཉན་ཡང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་
ནས་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་ ཆབ་སྲིད་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་དང་གཏན་བཤེའི་
ཚུལ་སྤྱབ་བྱེད་མི་བྱལ། ཤེས་རིག་གི་ལམ་ནས་དཔལ་འབྱོར་སྤྱབ་སྤྱོད་བའི་ཁར་དེ་
དག་ཆབས་ཆེ་སྤྱབ་བྱལ་བ་རང་དབང་དུ་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་ཉིད་བྱལ། མ་ཟད་
སྤྱི་བ་བརྒྱད་པའི་ནི་བཤེ་མཐའ་དག་ཀྱང་སྤྱབ་ན་སྤྱབ་བྱལ་པས་རང་གཞན་ཀྱུན་
ཀྱི་རེ་བ་བསྐྱང་བ་ལ། ཆོས་རིག་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་གཞན་མེད། དཔལ་འབྱོར་
ནི་བེད་སྤྱོད་ཤེས་ན་དེ་དག་གི་མཐུན་ཆེན་དུ་འགྱུར་སྲིད་ཀྱང་པལ་ཆེར་ནི་དེ་དག་
གི་འགལ་ཆེན་དུ་འགྱུར་བ་མང་ངོ་། །

ལྷག་པར་དུ་དེང་སང་འཇམ་གླིང་གོང་བུ་འདིའི་སྤྱང་མི་རིགས་དང་། ཆབ་
སྲིད། དཔལ་འབྱོར་དང་འཆོ་བ། ཆོས་དང་ཤེས་རིག་ སྲིད་དོན་དང་ལྟ་བུ་བཅས་
མཉམ་འབྲེས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱ་བ་ཏུ་ཅང་འཁྲུག་ཆ་དོད་པོ་འདི་ལྟ་བུའི་ནད་དུ་གོ་མ་
པ་མཉམ་སྤྱོད་དང་འགན་བསྐྱར་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། རང་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་
ཡང་དག་པ་རྣམས་གཞན་དང་འབྲེས་ཀྱང་མ་འབྲེས་པའི་རང་བཞིན་གསལ་བའི་སྒོ་
ནས་ཡར་ཐོན་གྱི་གོམ་པ་མཉམ་སྤྱོད་བྱལ་བ་དགོས། གནའ་རབས་སུ་མི་མང་ཡོངས་
ལ་ཤེས་རིག་གི་སྤྱངས་པ་དེ་ཙམ་དགོས་གལ་མ་བཅིས་ཀྱང་དེང་རབས་ཀྱི་བརྒྱད་

ལམ་དུ་མི་མང་ཡོངས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་པ་འཕམ་མ་མཐར་འཛིན་
 རིམ་བཅུ་པ་ཡན་ཐོན་པ་ཞིག་བཟོ་མ་ཐུབ་ན་གསར་བརྗེའི་མི་མང་དང་། དམངས་
 གཙའི་མི་མང་གྲུ་རྒྱའི་དགའ་མོས་ཡོད་པ་བཞིན་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་གསར་བརྗེའི་
 གསུ་སྤྲུལ་མ་ཐོན་པའི་ཁར། དེ་མཚུངས་ཀྱི་འཆོ་བ་དང་། སྤྲིད་ལུགས་རིག་པར་
 མཉམ་སྦྲུང་མ་ཐུབ་པའི་དཀའ་ངལ་དང་གྲོང་ཁ་རྗེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བས་གསར་བརྗེའི་
 མི་མང་ཡོངས་ལ་གསར་བརྗེའི་ཤེས་ཡོན་ལྡན་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཡིན་པ་དེ་ད་ལྟ་
 ནས་ཆོད་དཔག་གིས་མདུན་མཆོངས་ཐུབ་པ་དགོས་པས་ཡིན།

གཞན་ཡང་ནང་ཤེས་རིག་གི་རྒྱས་སྤྲོས་རྗེ་ཅམ་ཆེ་བ་དེ་ཅམ་དུ་ཞི་བདེ་
 དང་དགའ་སྦྱིད་ཡར་རྒྱས་ངང་གིས་འབྱུང་ལ། སྤྲི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱས་སྤྲོས་རྗེ་
 ཅམ་ཡར་རྒྱས་སོང་བ་དེ་ཅམ་དུ་ངལ་ཚུལ་གྱི་ལས་ཀ་འཕར་མ་དང་སེམས་ངལ་
 འཕར་མ་འབྱུང་བ་དཔེར་ན་རང་ཉིད་ལུག་པོའི་མིང་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། རང་གི་སྤྲོད་
 ཁང་དང་འཛིན་ཆས་ཁོར་ལུག་བཅས་པར་རྒྱས་སྤྲོས་དགོས་ཤིང་། རྒྱས་སྤྲོས་དེ་
 རང་བཞིན་གྱིས་མི་འབྱུང་བས་ངལ་ཚུལ་གྱི་ལས་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པས་དེ་ལྟ་
 བུའི་ངལ་ཚུལ་དེ་རང་གིས་བྱེད་དགོས་ན་ཚུད་སྐར་ཆ་ཅམ་སྟོད་སྟོད་མི་ཐུབ་
 གཞན་ལ་བཀོལ་དགོས་ན་དེ་དང་མཚུངས་པའི་སྤྲོ་འབབ་སྤྲོད་དགོས། དེ་བཞིན་
 མཐོན་ཁང་ལྟ་བུར་བསྦྱོད་ནའང་རྗེ་གཤེས་ཤིག་འཆོལ་བསྟན། དེ་ཡང་ཉིན་རེར་
 ཁང་སྤྲོ་སྐར་ ༣༠ རུས་པའི་ནང་དུ་སྟོད་མ་ཐུབ་པར་སྐར་ ༡༠༠ ལྷག་ནང་དུ་སྟོད་
 དགོས་པས་དང་པོའི་ཆར་སྦྱིད་པའི་སྤྲོ་བ་ལྟ་བུ་འཆར་ཡང་འགྲོ་བྱོན་འཕར་སོང་
 ཆེ་བས། འཕར་སོང་རྗེ་ཅམ་ཆེ་བ་དེ་ཅམ་དུ་རྩེར་འོང་གི་སྤྲོད་དུ་ལས་དོན་ལྷག་པོ་
 བཅའ་དགོས། དེ་དོན་ལས་འཕར་བྱེད་མ་ཐུབ་ན་རྩེར་བྱུང་ལས་པར་སོང་ཆེ་བས་
 ནམ་ཞིག་ན་རྒྱ་བྱེད་པའམ། སུ་ལོན་ཅན་དུ་འབྱུང་རྒྱར་གདོན་མི་ཟ། གལ་ཏེ་རང་

ལ་དབྱལ་སོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཟད་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་
ནའང་། དེ་དང་མཚུངས་པའི་ལས་དོན་མང་དུ་སོང་བ་ལས་ལུས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་
ལྷག་པོ་མི་འབྱུང་བའི་ཁར་འཛད་དུ་དོགས་གས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད། བརྒྱུ་ཏུ་དོགས་
པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད། སྤྱང་མ་སྤྲུག་བསྐྱེད། གསོག་མ་སྤྲུག་བསྐྱེད། སོགས་
སེམས་སྤྲུག་འཕེལ་ཞིང་སེར་སྒྲ་ཆེ་བ་དང་། ཅི་སྟེ་བཟའ་བཏུང་ལ་ལྷག་པར་
སྦྱོད་དུ་འདོད་ཀྱང་མ་འཛོད་པར་ཉག་ཏུ་ཚུ་འཁོལ་དང་། སྤྲུག་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་
པ་སོགས་དཔལ་འབྱོར་ཅན་ལ་བཟའ་བཏུང་མང་ཡང་མ་འཛོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
དང་། དབྱལ་སོངས་ཅན་ལ་བཟའ་བཏུང་ཆེ་ཡང་མ་རྟེན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེ་བ་
སྟེ། དཔེར་མཚོན་ན། ཚོག་ཤེས་ཅན་གྱིས་བྲག་སྤྲུག་ཏུ་བཞུགས་པ་དང་། ཚོག་མི་
ཤེས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་བདག་པོ་གཉིས་ལ་ལུས་སེམས་ཀྱི་དཀའ་དུབ་ཆེ་ཆུང་རི་ཡོད་
ལ་ལྟོས་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྟོང་པོ་རི་ཡོད་དེས་ཤེས་སྤྲུབ།

དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་མཚོན་ནའང་འཛམ་གླིང་གང་སར་ཕྱི་དཔལ་
འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཀྱིས་འབྲུག་བསྐྱར་སྐབས་འདིར་རང་ཅག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཡར་
རྒྱས་གཏོང་དགོས་ཀྱང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་རང་གི་རྒྱས་སྒྲོས་དང་རྩིག་ཉམས་
རྩི་ཆེར་སོང་བ་དེས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དགའ་ཚོར་ཆེ་བ་ཡོང་སྟེ་དཔེར་དུ་གས་
གཅིག་ནས་རྒྱས་སྒྲོས་བྱ་བའི་ཆ་རྒྱུ་དཀའ་བ་དང་། མ་ལྟར་བའི་དཀའ་ངལ་
ཆེ་བས་ཚུ་ཚོད་སྐར་ཆ་རེར་ཡང་སོས་དལ་མ་སྤྲུག་པའི་ཟིང་ཆའི་ལྷགས་སྒྲོག་ནང་
དུ་ཚུད་པ་ཕྱི་དཔལ་རྒྱས་ཆེ་སར་བལྟས་ན་གསལ་པོ་ཤིང་སྤྲུབ། རང་རིག་ཁ་ཕྱིར་
བལྟས་ཀྱིས་རྒྱས་སྒྲོས་ལ་དགའ་ཚོར་ཆེ་ཡང་ཁ་ནང་བལྟས་ཀྱི་དཀའ་ཆེགས་དང་
སེམས་ངལ་ལྷུབ་འཕར་གསུམ་འཕར་དུ་འགོ་བ་ནི། སོ་སའི་ངོས་ནས་དཔལ་འབྱོར་
རྒྱས་སྒྲོས་ཀྱི་རྩིས་བསྟེགས་མ་སྤྲུག་པའི་རྩིས་སེམས་འཕེལ་བ་དང་། རང་སེམས་ཀྱི་

འདོད་པ་བསྐྱང་མ་ཐུབ་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་ཉི་བརྒྱབས་པ་དང་། ཅུ་དང་བྲག་དང་
གཡང་གཟར་སོགས་ནས་མཆོངས་པ། དེག་འཛོམ་ཟེན་པ་སོགས་ནི་ཕྱིའི་དབལ་
འཁྱོར་རྒྱས་སྤྱོད་གང་ཆེའི་སར་ཐོང་མང་འགོ་བཞིན་པ་དང་འཛོམ་པའི་གནས་སྤངས་
ལ་མཆོན་ན། ལོ་ལྷ་དྲུག་སྟོན་དུ་མི་རེར་ཉིན་སྟོར་སྟོང་རེས་ལྷ་རེར་ལྷེང་རེས་བག་
ཐེབས་ངང་བསྐྱལ་ཐུབ་ཀྱང་ད་ཆ་ཉིན་སྟོར་སྐྱུ་སྟོང་གིས་མ་ལྷེང་བའི་དཀའ་ངལ་
དང་། ལས་བྱེད་པའི་སོགས་ཉིན་སྟོར་ཉིས་སྟོང་ཆད་མཐོའོས་གས་ཆོད་ཆ་ལྷ་
སྟོང་གིས་མ་ལྷེང་བའི་དཀའ་ངལ་འཐབ་ཚུད་འཕེལ་བཞིན་པ་མཐོང་ཆོས་ལྟར་རེད།

འདི་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བཟུང་བཅའ་རིན་འཕར་གྱི་རྒྱུན་ཡིན་སྲིད་
ཀྱང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རང་ཉིད་རྒྱས་སྤྱོད་དང་བརྟེན་ཉམས་ལ་དབྱིངས་འཕར་
བས་ཡིན་པ་ནི་མུ་རུ་སྐྱ་བུ་ལོ་ཤས་སྟོན་དུ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་དང་པོའི་གས་
སྐྱ་འབྱིངས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་མི་མང་གིས་ངལ་བ་དྲག་སོས་བསྐྱབས་པའི་ཐོན་སྐྱེད་
ཀྱིས་གཞུང་ཞབས་དང་དམག་མི་གསོ་མ་ཐུབ་པའི་དཀའ་ངལ་ལོ་ནས་ལོ་བརྒྱད་
དེ་བྱུང་བར་བརྟེན་ཡར་ལང་ས་ནས་མར་འབྱེལ་ནས་འཐོར་གྱེལ་(འབྱེལ་)དུ་སོང་
བ་དང་། དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཡང་དེ་མཆུངས་རེད། ཨ་རི་དང་། ཉི་ཉོང་།
དབྱིན་ཇི་སོགས་སྤྱི་འཇུག་འོངས་ལས་པར་སོང་ཆེ་བའི་རྒྱུ་ཆག་ཡང་ཡང་ཐུང་
དང་འཐུང་བཞིན་པ་ཡོངས་གྲགས་རེད། དེ་བཞིན་རང་ཅག་བཅན་ཁྱོལ་བའི་གཞུང་
ལའང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཐོན་བཞིན་དུ་པར་སོང་དང་སོགས་འབྱུལ་སོགས་
ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་མ་ལྷེང་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་མཆུངས་འགོག་མེད་དུ་འཕེལ་འགོ་བ་རེད།
དཔེར་ན་སྤར་ཁང་མིག་གཉིས་ཀྱིས་འགྲིགས་ས་དེར་དེར་སང་ཁང་མིག་ལྷས་
མ་འགྲིགས་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུན་པར་མཁོ་སྟོད་དུ་རྒྱ་གར་བའི་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱིས་མ་
ཆོམས་པར་ཕྱི་རྒྱལ་བའི་ཐོན་སྐྱེད་བསྐྱབ་དགོས་པ་སོགས་ནི་སོ་སོའི་རྒྱས་སྤྱོད་

ཀྱི་རྩམ་སེམས་ཆེ་བའི་མཚོན་དོན་གཅིག་རེད། དེ་ལྟར་རྒྱས་སྒྲིམ་འཕར་མ་བྱས་
བས་རང་ལ་ཞི་བདེ་འཕར་མ་མེད་ཁར་ལས་རྫོག་འཕར་མ་དང་སེམས་ངལ་འཕར་
མ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་ལྷག་དང་ལྷག་སྤྱད་དེ་གང་གིས་སྤྱིན་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས།
ཁྱད་པར་སེར་སྒྲ་ཅན་ལ་དཔལ་འབྱོར་རིམ་མང་ཡང་དེ་ཅུམ་གྱིས་དམ་འཛིན་
ཆེ་བུ་བྱིན་ཏེ་གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་མ་རུས་རང་གིས་བེད་སྤྱོད་མི་རུས་པར་འཆི་བ་
ཐོག་ཏུ་བབས་པས་སྤར་དཀའ་ཆོགས་གངས་མེད་པ་དང་། གཡོ་སྤྱོད་ཁུམ་གསུམ་
སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཡང་། དེང་བདག་དབང་དང་བྲལ་བས་དེ་དག་
གི་དོན་དུ་བསགས་པའི་སྤྱིག་པའི་ལས་གྲ་མ་ཉམས་བྱ་མ་ཆག་པར་སྤྱོད་ཏིག་གིར་
རང་ཐོག་ཏུ་ཤོག་བུ་སྤྱུལ་ཐེགས་བཞིན་དུ་གྱུར།

རང་གིས་དཔལ་འབྱོར་དེ་དག་སྒྲོམ་བཏང་མ་ཐུབ་བཞིན་དུ་མིག་བཙུམས་
ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཕྱར་ལས་རྒྱང་གིས་བསྐྱད་ནས། དབང་མེད་དུ་ཆེ་བ་
རོལ་དུ་འབྱོ་དགོས་པས་ངལ་བརྒྱས་བསྐྱབས་པ་དང་ངལ་བརྒྱས་གསོག་འཛོག་
བྱས་པའི་དཔལ་འབྱོར་དེ་དག་ལ་སྤྱིང་པོ་ཅི་ཞིག་འདུག་གམ། སྤྱབས་ཉེས་ན་རྩེས་
འབྲང་དག་གིས་བག་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། མ་འཆམ་པའི་གྲོད་རྒྱག་རེས་ལུང་
བ་གང་ལྷག་བ་སོགས་ཕྱང་བཀོལ་མི་ཟད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ནི་བེད་སྤྱོད་མ་ཤེས་
བ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་དམིགས་རྫོགས་མཐར་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་རང་ཉིད་ཆོས་པ་
ཞིག་ཡིན་ན་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱི་འཆོ་བ་དང་ལྷག་
པོའི་ཡོ་བྱད་དགོས་མཁོ་ངན་ངོན་ཅུམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། འདོད་པ་རྒྱུད་བ་
བྱས་ནས་འཕྲོ་ལྷག་རིམ་ཡོད་པ་སྤྱོད་ཆོགས་དང་གཞན་པན་གྱི་དོན་དུ་བེད་སྤྱོད་
མ་ནོར་བར་གཏོང་ལུགས་ཤེས་དགོས། གལ་ཏེ་བཟའ་ཆང་བདག་པོ་ཞིག་ཡིན་
ནའང་རང་ཉིད་དགོས་མཁོ་ངན་པའམ་འཆམ་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེ་འཕྲོས་

ནམས་གོང་བཞིན་གཞན་པན་གྱི་དོན་དུ་བཅད་སྟོང་བྱས་པ་ཡིན་ན་དཔལ་འབྱོར་
གང་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དོན་ཆེན་འབྲུབ་པས་རྒྱ་སྟོང་པོ་མེད་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྟོང་པོ་
རྒྱབས་ཆེ་སྒྲངས་སྟབ་པ་ཡིན་ལ། ལོངས་སྟོང་གིས་ལོངས་པ་མེད་པའང་ཤུགས་
གིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་རང་ཉིད་གིས་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་གིས་མ་འབྲུགས་
ན་འབྲས་བུ་ལོངས་སྟོང་གིས་འབྲུགས་པ་མི་འབྱུང་བ་ནི་ལས་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་
པའི་བདེན་མཐུས་ཡིན་ནོ། །

གཞི་བྱེ་བྲག་ལ་སྐར་ན་སྐུལ་སྐུ་ལྟ་བུ་མང་ཆོགས་གྱི་བྲག་བུ་བའི་ཡུལ་
དང་བཀྱར་བའི་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་ཅི་སྟོལ་ཡོད་པ་ལྟར་མ་བཅིས་ན་མི་དེ་ཆོས་དད་མེད་
པ་དང་སྒྲིག་ཅན་ལྟ་བུར་ཁ་སྟོས་བྱས། ཁྱིམ་བདག་ནམས་བྲག་འཆལ་མཁན་
དང་གུས་བཀྱར་ཁྱེ་མཁན་དང་སྒྲིག་པའི་ལས་བྱེད་མཁན་ལྟ་བུར་ཅི་སྟོལ་ཡོད་
ནའང་སྐུལ་སྐུ་ནམས་དམིགས་བསལ་རེ་བྱུང་བུད་དེ་བྱིངས་ནམས་ནི། རང་གི་སྐྱེ་
རབས་སྡེ་བྱི་བར་གསུམ་ག་ལ་དམིགས་ནས་རང་གཅེས་འཛིན་ཆེ་བས་སྐྱེ་རབས་
སྡེ་མ་ཞིག་ལ་སྐྱོན་འདོགས་དང་དགག་པ་བྱས་ན། ད་ལྟ་བས་དེ་ལ་གདོང་ལེན་
དང་འཁོན་འཛིན་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་བསྐྱགས་བརྗོད་དང་གསོལ་འདེབས་བྱས་ན་ཁོ་
རང་གིས་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་བསྟེམས་པར་འབྲུག། དེ་དག་གིས་བཅོས་པའི་
དཔལ་འབྱོར་དང་གནས་གཞི་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་རང་གིས་བདག་གིར་བཟུང་སྟེ་འཕྲོག་
ལེན་ཉམ་ཅོད་དང་། དེ་དག་རང་གིས་དཔལ་འབྱོར་གསོག་སྐྱབ་ཁོངས་སུ་བྱས།
རང་གི་མི་ཆེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་རབས་བྱི་མ་བྱི་མའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་དཔལ་
འབྱོར་གྱི་བསྐྱི་ཆགས་དང་ཆགས་ཞེན་གཞན་ལས་ཆེ་བས་དེ་དག་རང་དོན་འབལ་
ཞིག་ལས་གཞན་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ག་ལ་ཡོད། ཁྱིམ་བདག་ནམས་ནི་དེ་འབྲ་བའི་
ཉེས་པ་མེད་པ་མ་ཟད། རེ་བྱུང་བུད་པས་དཔལ་འབྱོར་གསོག་སྐྱབ་ལྟ་བུ་རང་དང་

རང་གི་སྤྱ་གུ་སོགས་ཁྱིམ་བརྒྱུད་ལ་པན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་གཞན་དོན་དང་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་སྤྱ་མ་དང་གཏན་མི་འདྲ་བ་ཡིན། ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་ཤིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་གཞན་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་དགོས་པས་དེ་དང་མ་
འདྲེས་པའི་སྒོམ་སྒྲུབ་དང་དཔལ་འབྱོར་བསྐྱེད་ཆགས་སོགས་ནི་ཐེག་ཆེན་ཐེག་དམན་
གང་ལ་སྟོས་ཀྱང་ཆོས་པའི་ལས་སྤྱ་མི་རུང་བ་ཤེས་དགོས།

དེས་ན་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་དཔལ་འབྱོར་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་
ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་གཞན་དོན་ནམ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ལས་དོན་རྒྱ་ཇི་ཅམ་ཆེ་བ་དེ་ཅམ་
དུ་དཔལ་འབྱོར་དགོས་ངེས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་
པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་དུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་སྟངས་མཐའ་གཉིས་སྤྱ་མ་སྤྱང་བར་
གཏོང་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་དགོས། གཞན་དོན་དུ་གཏོང་ཚུལ་མཁས་ན་སྤྲེལ་གྱི་བར་
མཛོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བ་ལྟ་བུ་རང་གཞན་གཉིས་པན་ཡོང་བྱ། དེ་ལྟར་མི་མཁས་
ན་དུག་མཆོར་ཞུགས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་ལ་ཤེས་རིག་ནི་རང་གིས་ངལ་བ་དུ་
མས་སྤངས་ཏེ་མཁས་པར་གྱུར་པ་ན་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་སྒྲུབ་ཀྱང་རྒྱབས་ཆེ་
བ་དང་ཐོན་སྐྱེད་ཆེ་བ་ནི། ཤེས་རིག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ལས་ཡིན། འོན་
ཀྱང་བསམ་གཤེས་ལོག་པས་བེད་སྤྱོད་ལོག་པར་ཤོར་བ་ཡང་ཉུང་ཤས་ཡོད་མོད་
པལ་ཆེ་བ་ནི་དེ་ལྟར་མིན། ཤེས་རིག་གི་ཐོག་ནས་ལས་དོན་གང་སྒྲུབ་ཀྱང་དཀའ་
ཆོགས་རྒྱུ་ལ་པན་རྒྱབས་ཆེ་བས་དཔལ་འབྱོར་གསོག་སྒྲུབ་དང་མི་འདྲ་བའི་
ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་གཞོན་སྐྱེས་ཆོས་དཔལ་འབྱོར་གསོག་སྒྲུབ་ལ་
མ་བྲེལ་བར་ཤེས་རིག་བསྒྲུབ་པར་བྲེལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི་དེར་
དུས་ཀྱི་མི་ཆེ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བར་ཤེས་དགོས། འོན་ཀྱང་དཔལ་འབྱོར་དང་ཤེས་
རིག་རྒྱུང་པའི་ལམ་ནས་སེམས་ནི་བདེར་བསྐྱར་བ་མི་ལུས་ཏེ། དེ་ལས་སེམས་

འདུལ་བའི་ཐབས་ལམ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔལ་འབྱོར་ནི་ལུས་འཆོ་བའི་
ཐབས་ཅམ་དུ་ཟད་ཅིང་། ཤེས་རིག་ནི་ཕྱིའི་གོ་བྱ་སྤྱེད་པའི་ཐབས་ཅམ་དུ་ཟད་
པས་ནང་སེམས་ཀྱི་ལེགས་ཉེས་འདོམས་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སེམས་འདུལ་བའི་ཐབས་ལམ་ནི་ཆོས་ལུགས་དག་ལ་ཡོད་ཅིང་
དེ་ཉིད་ཆ་ཆང་བ་དང་མ་ཞོར་བ་དང་། ཡང་དག་པ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་ལུགས་སམ་ནང་དོན་རིག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅིང་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ནི་ནང་སེམས་དོན་རིག་པའི་ཆོན་རིག་དང་འབྲེལ་བའི་
ཤེས་རིག་གི་གཙོ་བོ་དང་། ཤེས་རིག་གི་མཐར་ཐུག་ས་དེ་ཡིན། ཐུན་མོང་བའི་
ཤེས་རིག་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལ་འང་སྟ་བཞི་སྟེ། རྩ་སྤྱོད་རིག་པ་དང་། དངོས་
ཁམས་རིག་པ། ཅིས་རིག་པ། སྤྱིད་དོན་རིག་པ། དམག་སྤྱིད་རིག་པ་སོགས་སྟོ་
གསུམ་ལེགས་སྟོས་དང་། ཡིད་ཆེས་འཕེལ་བའི་གནས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་རིག་དག་
ནི་ཤེས་རིག་ཡིན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པའི་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་དང་མན་ངག་སོགས་ལ་
བརྟེན་ནས་སྟོ་གསུམ་ལེགས་པར་སྟོས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཡང་ཤེས་
རིག་མ་ཡིན་པའི་སྟེ། སྟོ་གསུམ་ལེགས་སྟོས་ཀྱི་གནས་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་
རིག་པ་དང་། འདུལ་བའི་ཁྲིམས་ལུགས་རིག་པ་དག་ནི་ཤེས་རིག་དང་ཡོན་ཏན་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཤེས་ཡོན་ཟེར་ཏེ་ཤེས་རིག་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་མཐུན་ལ་
ཟེར་བ་ཡིན། ཆོས་རིག་ཅེས་བའང་ཆོས་དང་རིག་པ་གཞི་མཐུན་ལ་གོ་བ་དང་།
ཆོས་དང་ཤེས་རིག་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་སྤྱད་ལ་གོ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་ནང་དོན་རིག་
པ་ལ་སྦྱར་ན་སྟེ་མ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་ལུགས་ལྟར་ན་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་
གཞི་མཐུན་ལ་མི་གོ་བས་སྤྱི་མ་ལྟར་བྱ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྱུག་
ཀྱང་ཤེས་རིག་གིས་མ་སྤྱུག་པ་ནི་ཤེས་རིག་མ་སྤྱངས་པའི་སྟོས་བཙུན་རྣམ་པར་

དག་པ་རྣམས་ཡིན། ཤེས་རིག་གིས་སྤྱད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱིས་མ་སྤྱད་པ་ནི་ཤེས་
རིག་ལྟན་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན། གཡོ་ཁྲམ་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

རང་ཅག་བོད་ཀྱི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རིག་ནི་ནང་དོན་རིག་པ་དང་
འབྲས་པའི་ཤེས་རིག་ཅིག་ཡིན་པས་ཤེས་ཡོན་ཞེས་ཤེས་རིག་དང་ཡོན་ཏན་གཞི་
མཐུན་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་ལ་སྤྱངས་པ་མཐོན་པོ་ཞིག་འབྱུང་བར་ནང་དོན་རིག་པར་
བརྟེན་དགོས། འདིའི་ལམ་ནས་སེམས་ཞི་བདེར་བསྐྱར་བྱུང་བ་མ་ཟད་གཏན་བདེའི་
མདུན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱད་བྱུང་བས་ཐོག་མར་དགེ་བ་དང་། བར་དུ་དགེ་
བ་དང་མཐའ་མར་དགེ་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་རིག་གཞན་ཀུན་ལས་ཁྱད་པར་
དུ་འཕགས་པའོ། །མདོར་ན། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལས་དོན་ལས་ཤེས་རིག་གི་ལས་
དོན་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བ་སྒོམ་མེད་དང་། དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བ་ནི་རང་
ཉིད་ཞི་བདེ་རྒྱན་ཆགས་དང་། གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཞིག་འདོད་ཕྱིན་ཆད་དེ་བསྐྱབ་
པའི་རྟེན་གྱི་ཆ་རྟེན་ཆང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། ནང་དོན་རིག་པ་ལ་སྤྱང་འབྲས་ཐོན་
ཐབས་བྱ་དགོས། དེ་ལས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤྱད་པ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །རང་ཉིད་ཞི་བདེའི་འདུན་པ་ལྟན་སྤྱེས་སུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་ནི་ནང་དོན་རིག་
པ་ཁོ་ན་ལས་སྤྱད་བྱུང་བ་ཅིང་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །དེ་ཡང་ལག་ཤེས་
ལག་པའི་རྩེ་ལ་སྤྱ་གེ་དང་། །ཤེས་རིག་མཁས་ཅན་ཁ་ལ་བདུད་རྒྱངས་ཏེ། །ཆོས་
པ་ཆོས་ཁྲིལ་ཞོར་ན་བདུད་ཀྱི་སྤྱན། །ཟེར་བ་ལྟ་བུར་མ་སོང་བར་དང་པོ་ཉིད་ནས་
མདུན་ལམ་འཆོལ་སྤྱོད་མ་ཞོར་བ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་སོ། །

གཞན་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་སྤྱད་ཚུལ་ནི་སྒོ་གསུམ་ཉེས་སྤྱོད་གང་ཡིན་
ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའི་སྒོ་ནས་སྒོ་གསུམ་ཀུན་སྤྱོད་
ལེགས་པར་བསྟོམས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ནང་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤྲ་རགས་

རྣམས་ཤིམ་པར་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་
ཞི་ཞིང་དུལ་བར་བྱེད་པའི་སློན་ནས་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་སྐྱབ་དགོས་པས་འདི་ལྟ་བུའི་
ཐབས་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་ནང་དོན་རིག་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་དགོས། དེ་ཡང་
ཕྱིའི་ཆོ་ག་དང་བསྐྱེད་པ་བརྟེན་ཅིམ་གྱིས་མ་ཆེམས་པར་སྒྲུབ་དོར་གྱི་གནས་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པ་ལ་སློབ་སྦྱང་བའི་སློན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོན་པ་བྱུགས་
རྗེ་ཅན་གྱི་གསུང་ལས། རྣམ་མཁའ་དང་ནི་ས་གཞི་བར་ཡང་རིང་། །ཤར་བྱུབ་
གཉིས་ཀྱི་རི་བོ་དེ་བས་རིང་། །རྒྱ་མཚོ་པ་རོལ་ཚུ་རོལ་དེ་བས་རིང་། །པ་དང་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱང་དེ་བས་རིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ནང་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་པོ་རྣམས་
ཁ་ཆོས་ཅིམ་དུ་མ་སོང་བར་སེམས་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ཤིང་གོམས་པའི་སློན་ནས་སྐྱབ་
པར་བྱས་ན་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་ངང་གིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་དབལ་འབྱོར་དང་ཤེས་རིག་ཆོས་གསུམ་ལ་འགྲོ་བ་མི་སོ་སོས་
ལྟ་ཚུལ་གནད་བསྐྱེད་ན་པལ་ཆེ་བས་དབལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས། འཆོ་བ་འབྲལ་
འབྲལ་དུ་སྐྱབ་སྐྱབ་པར་མཐོང་ནས་མི་ཆེའི་དགོས་མཁོ་དབལ་འབྱོར་ཁོ་ན་བཟུང་
ནས་དེ་ལ་ཉལ་ཐོབ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་མིག་རྒྱང་ཉ་ཅང་རིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཆེའི་
དགོས་མཁོ་ཤེས་རིག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་ན་རྒྱབས་ཆེ་བ་དང་། ངལ་ཅོལ་ལ་
བརྟེན་མི་དགོས་པ་སོགས་སུ་མཐོང་ནས་ཤེས་རིག་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར་ལེན་རང་
གིས་བྱས་ཤིང་གཞན་ལ་འང་སྐྱལ་བར་བྱེད། དེའི་ནང་ནས་མང་ཆེ་བས་སོ་སོ་
མི་ཆེའི་འཆོ་བའི་ནང་དུ་ཆོས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་མ་མཐོང་བས་ཆོས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་
ཕྱོགས་པར་བྱེད། དེ་ལས་མིག་རྒྱང་ཆོས་རིང་བ་དང་སྟོ་ཁ་མཐོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་
ཆེའི་དགོས་མཁོ་ཕྱག་པ་ཅིམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཆེ་རབས་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཞིག་
དགོས་པར་མཐོང་ནས་སོ་སོའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ཅིང་བརྟེན་པ་ལྟར་ལེན་བྱེད་པའང་

ཡོད། འདས་པའི་དུས་རབས་ནང་དུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་བདག་དང་། ཆབ་སྲིད་
པའི་གཙོ་བདག་ཁ་མཐུན་གྱིས་མི་མང་བརྟུན་གསལ་ཆེ་བས་མ་བཟོད་པར་དེ་
གཉིས་མགོ་ཉིང་སློག་རྒྱའི་དམིགས་ལུལ་བཅངས་ནས་དེ་གཉིས་ཀར་དགག་པ་
མཐེལ་འདོན་གྱི་ཚུལ་རིག་སྤེལ་བ་དང་། ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
དམར་པོའི་ལྟ་བ་དར་བ་དང་། ཆོས་དད་བརྒྱགས་པའང་ཁྲབ་བརྟུན་དུ་བྱིན་ཡོད།
དེ་ནི་སྐབས་དེ་དག་དུ་དགོས་མཁོ་འཆམས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དེ་བས་ཐལ་ཆ་རྩེ་
ཆེར་བྱིན་པའི་ཉེར་ལོན་གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྒྱད་ཆག་ཆབས་ཆེར་སོང་བ་དང་། མི་
བསད་ཁྲག་སྤྱོར་གྱིས་ས་གཤིན་དམར་བ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་འགོག་རིང་ལུགས་དེ་
སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་ལས་གཞིར་ཆབས་ཆེས་ཆེར་སོང་བར་བརྟེན་དམར་པོའི་རིང་
ལུགས་དེ་དག་རང་སར་རྒྱ་ཚུགས་མ་ཐུབ་པར་གན་བརྒྱལ་དུ་འགྲོ་དང་འགྲོ་
བཞིན་པ་དང་། དམར་སྲིད་དེའི་འོག་ནས་ཆོས་དད་ཀྱི་སྤྱུ་གྲུ་རྒྱས་ཏེ་དམར་སྲིད་
ཀྱི་སོན་ཅུ་འཇུགས་ས་མེད་པ་གྱུར་ཡོད།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཆོན་རིག་གི་དབྱེད་པ་རྩེ་ཅམ་ཟབ་དུ་བྱིན་པ་དེས་ཆོས་
ལུགས་གཞན་མང་པོ་ཞིག་ལ་གཞོན་ལུགས་སྤྲད་པ་དང་། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནའང་
ལགོང་ས་ལས་མགོན་ཆེན་པོ་འཕགས་ལུལ་དུ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱི་བཀའ་བྲིན་
ལས་ནང་དོན་རིག་པའི་གཡང་འགྲུགས་ལྟ་བུ་མཐུན་གྲོགས་སུ་གྱུར་ནས། ཆོན་
རིག་དར་ཁྲབ་གང་ཆེའི་སར་ནང་དོན་གྱི་རིག་པ་དར་ཁྲབ་བྱིན་དང་འགྲོ་བཞིན་པ་
ནི་མཐུན་གསལ་ལྟར་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཆོན་རིག་མཁས་ཅན་འགས་ནང་ཆོས་ནི་
ཆོན་རིག་གི་གོང་མ་དང་གནས་ཆད་མཐོ་ཤོས་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། ལ་ལས་
ཆོན་རིག་གིས་དབྱེད་པའི་མཐར་ནང་དོན་རིག་པ་ལ་གཏུགས་ན་སྤུ་ཐག་གཅོད་
ཐུབ་ཅིང་། དེ་ལ་མ་གཏུགས་ན་ཆོན་རིག་རྒྱུད་པས་ཐུབ་ཐབས་མེད་ལུགས་བཤད་

བ་དང་། ལ་ལས་ཚན་རིག་ནི་ཁ་ཕྱི་ལྟས་ཀྱིས་དངོས་སོ་ཅམ་ལ་དཔྱད་བྱེད་ཡིན་
 གྱི་ནང་སེམས་དོན་རིག་པ་མིན་པས་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་སྐྱབ་མི་ཐུབ། ནང་དོན་
 རིག་པ་ནི་ནང་སེམས་དོན་རིག་པའི་ཚན་རིག་ཡིན་པས་ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་
 སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་ཆང་བ་ཡིན་ལུགས་དང་། ཡང་ལ་ལས་ཚན་རིག་
 ཡར་རྒྱས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་ནང་དབལ་འབྱོར་སྐྱབ་བྱེད་ལ་པན་ཐོགས་ཡོད་མོད་
 དེ་དང་ཆབས་ཅིག་གཞིན་ཆབས་ཀྱང་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བ་དང་། ནང་ཚོས་དར་རྒྱས་
 ཀྱིས་འཆེ་བ་སྤོང་བ་དང་པན་བདེ་སྐྱབ་པ་སོགས་ཚན་རིག་ལས་ནང་ཚོས་པན་
 ཐོགས་ཆེ་ལུགས་དང་། ཚན་རིག་ལ་རིགས་པའི་རྒྱབ་རྟེན་ཉུང་ལ། ནང་ཚོས་
 ནི་རིགས་པའི་རྒྱབ་རྟེན་མང་ལུགས་སོགས་ཚན་རིག་གི་ལམ་ནས་ནང་ཚོས་ལ་
 བསྐྱུལ་བ་དང་། ལྷས་བཀྱར་མང་བས་ཚན་རིག་པའི་ཕྱོགས་ནས་ནང་ཚོས་ལ་
 འབྱུག་མཁན་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་ཡིན་ནའང་། ནང་ཚོས་དར་སའི་ལུལ་གྱི་
 ཁག་ནས་ནང་ཚོས་ལས་ཚན་རིག་གཙོ་ཆེར་བཙུགས་ཏེ་རང་ལུགས་ཚོས་ལ་སྤང་
 རྒྱུ་བྱས་པ་ནི་རང་གི་མདུན་ལམ་རང་གིས་ངོ་མ་ཤེས་པའི་དན་རྟགས་གསལ་
 སོ་མཚོན་པ་ཅམ་རེད།

དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིའི་དབལ་འབྱོར་ལ་དབྱིངས་ཞུགས་ཏེ་རིག་གནས་སྤང་
 བཅོམ་ལ་མི་མོས་པ་དང་། རིག་གནས་ལ་དོ་ཁུར་ཆེ་ཁུལ་གྱི་ཕྱི་རྒྱལ་རིག་གནས་
 ཁ་ཆ་དགོས་གཏུགས་སུ་མཐོང་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་རིག་གནས་བཅད་སྤྱོད་མེད་
 ལུགས་ཀྱིས་བཙུགས་མེད་བྱས་པ་ནི་བསམ་པའི་རྩ་ཆད་མ་ལོངས་པའི་རྟགས་ཏེ་
 རང་གི་རིག་གནས་བཅད་སྤྱོད་མ་ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་བཅད་སྤྱོད་མེད་པ་དང་། བཅད་
 སྤྱོད་མ་ལྟེང་བ་ག་ལ་ཡིན། སོ་རྒྱུད་མདོག་གི་ཨ་གསར་དེ་ནམ་ཞིག་ན་འབྱོར་གཏུང་
 ཆད་མེད་པ་དང་། དཀའ་རྒྱུག་སེལ་མ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ལུགས་རྒྱུ་རིང་

པོར་བསམ་ན་ཚོད་དཔག་ཐུབ་ངེས་ཀྱང་མདུན་དུ་ཁབ་མཐོང་བའི་མིག་ཡོད་ཀྱང་།
པ་རོལ་གྱི་རི་བོ་མཐོང་བའི་མིག་མེད་པའི་ཡོང་བ་ལྟ་བུའི་ཁ་དབང་རྒྱལ་དགས་པས་
བཤད་ན་མི་གོ་བས་དབྱུག་པ་མགོ་ལ་མ་ཐོག་པས་དབྱུག་པ་མི་མཐོང་ཟེར་བ་ནི་
བདེན་པར་གོའོ། །།

བྱེ་མོ་ ༡༩༩༥ ལོར་བ་ཀྱལ་བོད་བྱིས་སློབ་དགེ་ངག་དབང་འོད་འབར་ལགས་ནས་རེ་སྐུལ་
ལྟར་བྲིས་བའོ། །

ལེ་སྟོང་ལོན་པའི་མི།

འགོ་བརྗོད།

༡༡། །མཆན་མོར་རྒྱ་བར་སློག་བཞུ་མཁོ་མོད་ཀྱང་། །སླེ་འཆིའི་བྲུལ་ལམ་པ་
མཐའ་གསལ་བའི་སློན། །དབྱེད་ལྡན་གསར་བར་མིག་བས་ཆེས་ལྷག་པས། །ཆང་
མས་ལག་མཐེལ་བཅངས་ཤིག་ཤེས་ལྡན་རྣམས། །གཏན་བདེ་བསྐྱབ་ལ་མི་
མཁོའི་ཤེས་བྱའི་གནས། །བབྱངས་པས་སྤོང་བ་འབྲུམ་ཐག་ཟད་ཀྱང་ཅི། །སྤང་
དོར་བྱ་བའི་གཞི་མ་ཡུད་ཅམ་ཞིག། །དབྱེད་འཛོག་སྤེལ་བའི་དགེ་བར་འགན་བཙོད་
དམ། །སྟོན་རབས་མ་གསལ་འཛིག་ཏེན་མཐའ་དབྱས་ཀྱི། །གནད་ཀྱན་གསལ་
བའི་མེ་ལོང་འདི་ཐོབ་ཆོ། མ་སྟོད་དམ་པོར་བཟུང་ལ་དབྱེད་འཛོག་གིས། །སྟོ་སྟོས་
བསྐྱངས་ནས་མདུན་མ་འཆོལ་བར་མཛོད། །ཀྱན་གསལ་དཀྱིལ་འཁོར་མཁའ་ལ་
ཤར་བ་བརྒྱན། །དཀར་བའི་ཤོག་བྱར་ཀྱན་གསལ་ངོ་མཆར་དངོས། །ཁེམ་རྒྱར་
ཐུན་པ་བསལ་བར་ངོ་མཆར་ཅི། །སྤང་དོར་གནས་ལ་སྟོ་ཐུན་བསལ་འདི་མཆར། །

འི་སྟོད་དང་བྱགས་རྣམས་སུ་ཤིང་རིགས་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་ནགས་ཆལ་
དང་དེའི་རི་ཅེ་པལ་ཆར་གངས་རི་མཛེས་སྤྱད་དང་ལྡན་པ། དོགས་རྣམས་སུ་སྤང་
གཤོང་རྩ་བཟང་དང་ཆུ་བཟང་མེ་ཏྲོག་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་ཁེངས་ནས་ཡོད། དབྱར་དང་
སྟོན་གྱི་དུས་སུ་འབྲོག་རིགས་རྣམས་གནས་སྟོན་བྲུལ་རི་སྤྲད་པལ་ཆར་བྲུག་པ་
དང་སའི་སྤྲང་པོ་སོགས་ཆར་མའི་རིགས་སྣ་ཆོགས་དང་རྩ་ཡིས་ཁེངས་ནས་ཡོད།
ནགས་ཆལ་གྱི་རིགས་རྣམས་གངས་ཤིན་ཏུ་མང་བས། དེའི་ནང་མིང་ཤེས་པ་འགའ་

ཞིག་གིས་ན། མོ་ག་ཤིང་དང་ཁྱེད་པ་ཤིང་། སྟག་པ་ཤིང་། ལ་རྩ་ཤིང་། བན་རྩ་
ཤིང་། འདི་ལྷ་ནས་རྩལ་དང་པོར་པ་རྩལ་པོར་སོགས་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་ཐོན་སྐྱེད་ཆེ།
སྟག་མ་རིགས་གཉིས། གསོམ་ཤིང་འདི་ནས་རྩལ་ཐོང་དང་འོ་ཐོང་སོགས་བཟོ་
རྒྱ་ལེགས་ཤོས། སྤྱར་བ་དཀར་ནག་གཉིས། ལྷང་མ། མ་ཉེ་ཤིང་། སག་ཤིང་། འདི་
སྟོས་མཐོང་དང་རྩལ་ཐོང་སོགས་བེད་སྤྱོད་བྱེད། མདང་དཀར་མདང་ནག་ བེར་ཏོ་
རིགས་གསུམ། ཐང་ཤིང་། སྟོན་མེ་ཤིང་། རྒྱགས་པ་རིགས་གསུམ། གཡེར་མ་
རིགས་གཉིས། བ་ལྷ། ཆོར་རོ།(ཆ་རྒྱ།) སྟོས་དཀར། སྟོས་ནག ཨ་ཀ་རྒྱ། བྱི་ཡང་
ཀྱ་ཞེས་བྱི་ཤིན་ཏུ་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བའི་བཞི་ཤིང་དང་འབྲས་བྱ་ཞེས་
མངར་ཅན་གྱི་རིགས་ནམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཡོད། འབྲོག་པ་ནམས་སྟོན་སྤྱད་དུ་རང་
རང་གི་ཁྱིམ་ཆང་དུ་ལོག་ནས་ཁྱོང་སྤེ་སོ་སོའི་ཉིན་བསྐྱོར་གྱི་ས་ཁུལ་སོ་སོར་འཆོ་
སྤྱོད་བྱ་བའི་ཞིང་ཁ་དེ་ཅམ་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་ཞིང་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལོ་རེར་འབྱུང་
ཐོན་བབས་ཐངས་རེ་ཡོད། ཡང་རི་འདབས་དང་སྒྲང་གཞོངས་སོགས་སུ་སྐྱམ་
ཞིང་བཟོས་ཏེ། མོ་ནས་དང་བྲུ་དང་བྲ་ཁ་སོ་བ་རིགས་ཐངས་རེ་འདབས་སོལ་
ཡོད། འདི་དག་ནི་ཆར་རྒྱ་ཁོ་ནས་འཆོ་དགོས་པར་སོང་སྐྱམ་ཞིང་བེད། ཞིང་ཁ་ནས་
ཐོན་བའི་འབྱུ་རིགས་མི་འབྲ་བ་སུམ་ཅུའི་སྐྱོར་ཡོད། དེ་མཚུངས་ཆལ་རིགས་མི་
འབྲ་བ་ཉི་ལུ་རྩ་དགུ་ཅམ་ཡོད། དེ་བཞིན་ཤིང་ཏོག་རིགས་ལའང་བཙོ་ལྷ་སྐྱོར་ཡོད།

བཀོ་སྤྱོད།

རི་ཁྱུག་གྲོག་ཅིག་ཏུ། མི་བཟློག་ཉམས་ཅན་ཞིག་ཉལ་ནས་བསྐྱད་པ་ལ་
 ལུང་པ་གཞན་ནས་མི་གཞོན་པ་ཞིག་འོང་བ་མཐོང་སྟེ། སྐྱེ་མདུན་དུ་བཅར་ནས་
 ལུ་བ། སྐྱེ་ཞབས་ལགས། བྱེད་འདྲིར་ཅིའི་ཕྱིར་གཟེམ་བསྐྱད་པ་ཡིན་ཞེས་དེས་
 བས། ཁོང་གིས་ང་ན་ཆ་དྲག་པོ་ཐོག་ནས་ཉལ་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་གསུངས། ལུ་དེས།
 གསོལ་སྒྲན་བཞེས་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད། ཁོང་གིས། སྤར་སྒྲན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་ལ་
 སྐྱུག་པ་ཡོད་ཀྱང་ད་ཆ་དེ་ཐམས་ཅད་འཕྲོ་བརྒྱགས་སོང་འདུག་གསུངས། ལུ་དེས་
 ཡང་བསྐྱར། བཟོ་རྒྱ་མེད་དམ་ལྷུས་པས། ཁོང་གིས་བཟོ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་བཟོ་མཁན་
 མི་འདུག་གསུངས། ཡང་ལུ་དེས། སྐྱེ་ཞབས་ལགས་དགྲུང་ལོ་ག་ཆོད་ཡིན་ནམ་
 ལྷུས་པར་ཁོང་གིས་ང་ལོ་གཅིག་སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཕྱིན་ཡོད་གསུངས། ལུ་
 དེས་འོ་ཅི་དེ་འདྲ་དགྲུང་ལོ་མཐོ་ལོ་ལྷུས་པས། ཁོང་གིས། འོ་ན་བོད་རིགས་ལོ་ག་
 ཆོད་རེད་ཅེས་དེས་པས། ལུས་དེ་ལ་གངས་ཆོད་ཡོད་མ་རེད་ལྷུས། ཁོང་གིས་འོ་
 ངའི་ལོ་ཡང་དེ་བཞིན་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་གསུངས།

ཡང་ལུ་དེས་དགྲུང་ལོ་དེ་འདྲ་བཞུགས་ནས་པན་ཐོགས་ཅི་ཞིག་ཡོད་དམ་
 ཞེས་ལྷུས་པར། ཁོང་གིས། རེད་ཀྱིས་པན་ཐོགས་ཤོད་དགོས་བྱུང་ན་ལོ་གཅིག་
 བཤད་ནའང་རྫོགས་རྒྱ་མེད་གསུངས། ལུ་དེས། དེ་རིང་གནད་བསྐྱུས་ཤིག་
 གསུངས་རོགས་གནང་འཕྲོས་རྣམས་རིམ་པར་ལྷུ་བར་ལྷུ་བྱས་པས། ཁོང་གིས་
 འགྲིག་གི་རེད། ང་ཆོ་བོད་དུ་རྒྱུན་དུ་ཆ་བས་ཆེ་བཟོད་སྒྲགས་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་
 བྱུང་ནའང་། བོད་མི་རིགས་ཞེས་པའི་གཟི་བཟློག་འཛམ་གླིང་ནང་གཟེངས་སུ་ཐོན་
 པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་དང་བོད་རིགས་ཐམས་ཅད་སྟོ་ཅི་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་བྱུང་པ་དེ་ངས་

བྱས་པ་ཞིག་རེད། བྱ་དེས། དེ་ནི་ཁྱེད་རང་གིས་བྱས་པ་ཨེ་ཡིན་ན། ཡ་ཁྱལ་བ་རིན་
པོ་ཆེས་གནང་བ་མ་རེད་དམ་ཞེས་ཞུས། ཁྱོད་གིས་ཡ་ཁྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་གནང་
ནའང་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་ས་ཆེན་གྱི་མཛད་པ་དང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ངས་བཟོས་པ་
རེད། དེ་བཞིན་དུ་འཛམ་གླིང་སྤྱི་བོ་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བར་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་མཁས་
པ་རྗེ་སྟེང་ཅིག་བྱང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངས་བཟོས་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་མཁས་པ་ཆེ་ཤ་པལ་ཆེ་བས་སོ་སོར་བརྗེད་ཉམས་
དང་། རང་ཁྱོད་ས་རྒྱུས་ལ་དབྱིངས་འཕར་བ་ལས། འཕྲི་བྱ་མ་ཆོར་བར་
ང་ལ་མཐོང་ཆུང་དང་རྒྱབ་གཏོད་ཀྱིས་རང་རྫོམ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཉུང་ཤས་ཀྱིས་
ནི་འཕྲི་བྱ་དུ་སྐྱེ་ངལ་ཆད་མེད་པ་མཛད་ཀྱི་འདུག འདིས་ནི་ང་ཅམ་མ་ཟད་བོད་
མི་རིགས་སྤྱི་ལ་པན་བདེའི་གཞི་རྩ་བཟུང་བ་རེད། ངས་ཀྱང་ཁྱོད་ཆོར་སྟོང་ཐག་
པ་ནས་རོགས་རམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་འཛིན་སྟོང་བྱེད་པོ་ཆོགས་པ་ཁག་གིས་ཀྱང་
གྲོད་ཁོག་ལྟོགས་ཆེ་བྱིས་ཀྱང་རྩ་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་འབྲལ་སེལ་གྱི་དགོས་མཁོ་
ལ་གཡེང་སྟེ། དུགས་པན་གྱི་དགོས་མཁོ་ལ་སྤང་མེད་དང་བཅི་མེད་བྱེད་ཀྱི་འདུག
དེ་ལྟར་གྲོང་ཆག་རང་གི་མི་རིགས་ལ་ཕོག་གི་རེད། ང་ངོ་མ་ཤེས་ན་མི་གཞུགས་
སྟོབས་པ་ཅན་ཞིག་མཐོང་སྟེ། ང་ངོ་ཤེས་ན་བོད་ཆོས་རིག་ལུང་འབྲེལ་གྱི་གོང་བུ་
དེ་ཡིན། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་ཆ་དང་པན་བདེའི་སྟོག་སྟོང་ཡིན། ང་ཡར་རྒྱས་
ཕྱིན་ན་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་མངའ་ཐང་ཡར་རྒྱས་དང་། ང་ཉམས་ན་དེ་
ཐམས་ཅད་ཉམས་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་གཞི་བརྗེད་དང་ཁྱད་ལོར་བརྒྱག་གི་རེད། ང་
ལོ་བརྒྱ་ཤྲག་དུ་མའི་སྟོན་ནས་བོད་རིགས་ཀྱི་གསེང་དུ་བསྐྱད་ནས་པན་རྒྱལ་ས་
དཔེ་རྒྱལ་བ་བྱས་པ་ད་ལྟའང་འཛམ་གླིང་དུ་རྗེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡིན་ནའང་།
དེ་ཐན་མཁན་ཤིན་ཏུ་དགོན། ང་ངས་པར་དུ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གསེང་དུ་སྟོད་མི་

དགོས། མི་རིགས་གཞན་གྱི་སེང་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་ལམ་ཁ་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་
ཡིན། ཁྱེད་ཚོས་བསྐྱེམས་ན་ངས་ཀྱང་བསྐྱེམ་རྒྱུ་ཡིན། ཁྱེད་ཚོས་སྒྲོད་ན་ངས་ཀྱང་
སྒྲོད་གྱི་ཡིན་གསུངས།

ཡང་བྱ་དེས། ཁྱེད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་དག་ངས་རོབ་ཅམ་ཤེས་བྱུང་
བས་སྔ་འགྲོད་ཕྱི་སྒྲོམ་གྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་སློ་ཅི་གཅིག་བསྐྱེམས་གྱིས་ཞབས་
འདགས་ཞུ་རྒྱུའི་དམ་བཅའ་འབྲུལ་གྱི་ཡིན་ན་དེ་དོན་ཐུགས་ལ་བཏགས་རོགས།
འོན་ཀྱང་སྐྱེ་ཉིད་དེ་འདྲ་ཐེབས་ན་ཐེབས་ཆོག་ཆོག་དེ་ཅི་འདྲ་ཡིན་ནམ་ཞུས་པས།
ཁོང་གིས། ང་དུས་རབས་མང་པོ་ཞིག་ནས་བོད་རིགས་ཚོས་ང་ལ་བརྩེ་མཐོང་
ཆེ་བ་དང་སྤྱི་ཞུ་ཆེ་བས། བོད་རིགས་དང་འདྲེས་ནས་བོད་མི་དང་སྤྱིད་སྤྱག་གཅིག་
པ་ཆགས་པ་རེད་མ་གཏོགས་མི་རིགས་ཁེར་རྒྱུང་ཞིག་མ་རེད་གསུངས། བྱ་དེས།
དེ་འདྲ་ག་འདྲ་མེད་དམ་ཞུས་པས། ཁོང་གིས་ངའི་ཨ་མ་བོད་མི་ཡིན་ཡང་ངའི་བ་
ལགས་རྒྱ་གར་བ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། སྤར་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་ངའི་
བ་ལགས་བོད་མི་ཞིག་ནས་མགོན་འབོད་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་དབྱུས་སུ་ཐེབས་ནས་
བོད་པའི་བྱ་མོ་ཞིག་དང་གཉེན་བསྐྱིགས་གནང་བ་ལས་ང་སྦྱེས་པ་རེད། སྐབས་
དེར་ངའི་ཨ་མས་ང་ལ་བོད་རིགས་འོད་འབར་ཞེས་མིང་བཏགས་བྱུང་། ངའི་ཨ་
མ་ཡང་ལ་ལས་བོད་ཀྱི་མཐའ་མཆོམས་ཤིག་ནས་ཡོང་བ་རེད་ཟེར། ལ་ལས་བོད་
དབྱུས་སུ་སྦྱེས་པ་རེད་ཅེས་འོད་སློལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འདུག ང་དུས་དེ་ནས་ད་
ལྟའི་བར་བོད་མི་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་དང་རྒྱབ་གཏོད་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་ཅིས་ཀྱང་ཐེངས་འགའ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་། བལ་ཆེ་བས་སེམས་
ཤུགས་དང་གཞན་བསྐྱེལ་ཆེ་བས་ད་ལྟའི་བར་བོད་རིགས་ཀྱི་གསེང་དུ་བསྐྱད་པ་
ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་ཆོས་དང་། བརྟ་སྒྲོད། སྤྱན། ཅིས་རིག་བཅས་གནས་ཀྱན་ཏུ་

དར་བས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་བཞིན་པ་དང་། སན་བདེའི་རྩ་ལག་དམ་པར་སླིན་བཞིན་
པའི་ངང་གནས་ཡོད།

དུས་རབས་རིང་པོ་དེའི་ནང་དུ་བོད་རིགས་ལའང་དར་རྒྱུ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་
སྤོང་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་ང་ཚོས་རིག་ལའང་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་གཞོན་ཆབས་ཆེ་ཤོས་
ནི་ད་རེས་འདི་རེད། འདི་ཡི་འོག་ཏུ་ང་ལྟལ་མེད་མིང་མེད་དུ་ཆགས་རྒྱ་མངོན་
གསལ་ཆེ་ཡང་། རྩོགས་གང་ས་ནས་རྒྱས་ལྷགས་ཆེ་བས་ལྟལ་མེད་དུ་གཏོང་མ་
ཐུབ་པར་གང་འཆམས་གསོ་ཐུབ་སོང་། འོན་ཀྱང་ད་དུང་འདི་སྤྱར་ལུས་ན་མིའི་
བསམ་གཤིས་ལོག་པའི་དབང་གིས་ང་ལའང་ནད་གཅོང་སོགས་ཀྱིས་པན་མེད་དུ་
ལུས་པའམ། ཡང་ན་གནས་སྡོ་བྱ་རྒྱ་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བ་ཀྱན་གསལ་ལྟར་
རེད། དེ་ལྟར་ཆགས་པ་ཡིན་ན་བོད་རིགས་ཐམས་ཅད་ལོང་བ་དང་སྤྱགས་པ་བྱ་
གཅིག་ཏུ་ཆགས་རྒྱ་གདོན་མི་ཟ་ཞིང་། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པའི་མཆོན་སྟན་
ཆེན་པོ་དེ་ཡང་ད་བར་ང་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བསྐྱད་པར་བརྟེན་དེ་ཡང་གཞན་
དུ་འཕོས་ནས་བོད་རིགས་མགོན་མེད་སྐུ་བས་མེད་དུ་འགྱུར་རྒྱ་ཐེ་ཆོམ་མེད། ལུ་
ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་བཤད་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་བོད་ཡོངས་ལ་ལན་བསྐྱལ་ནས་
གསལ་བཤད་གནང་དགོས།

ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་རིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕོགས་ཟན་པ་ནམས་ཀྱི་ན་བའི་བྱ་
གར་རྒྱུང་བཏང་བ་ལྟ་བུའི་ལན་རྩ་དག་དང་གལ་ཆེན་དུ་བསྐྱག་དགོས། མི་རིང་
བར་འགྲོད་གཤུང་དག་པོ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཆགས་ན་མི་སྤྱོད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་རེད། འགན་
ཡོད་མཁན་ལ་འགན་སྤྱད་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་བྱ་དེ་ལུང་པ་གཞན་ཞིག་
ཏུ་བསྐྱོད་པ་ལ་གནས་དེའི་ཆོགས་འདུ་ཤིག་གི་སར་ཕྱིན་པ་ན། ཆོགས་འདུ་བས་
ཆོགས་མགོན་དུ་འཕོས་དེ་བྱི་བ་བྱས་པ། ཁྱེད་དབུས་ནས་ཕེབས་པར་སོང་དབུས་

ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་གསུངས་དང་ཞེས་སྒྲེང་བ་ན། བྱ་དེས། ང་ཚོ་དམངས་གཙོའི་
 ལམ་ལུགས་གསར་ཚུགས་ཀྱིས་མི་ཐམས་ཅད་དགའ་དགའ་སྟོ་སྟོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 ལུགས་བསྟན་པས། གཞན་ཞིག་གིས་ངེ་བར་དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཚུགས་
 བས་ལོ་བཞི་ཅུ་སྟོར་བྱིན་ཟེན་ནའང་ད་དུང་དམངས་གཙོའི་དངོས་གཞི་ཆགས་མ་
 ཟུབ་པ་ཅི་བྱས་པ་རེད་ཅེས་ངེས་པར་ཁོང་གིས། དམངས་གཙོའི་དངོས་གཞི་ཚུགས་
 བ་ལ་ཆ་རྒྱུན་རྒྱུན་ཅིག་ཆང་དགོས་པ་དེ་དག་ད་དུང་ཆང་མེད་ཅེས་ཟེར། འོན་
 ཆ་རྒྱུན་གང་དང་གང་ཆང་དགོས་སམ་ཞེས་ངེས་པར། ལན་དུ་ཁོང་གིས། མི་མང་
 ཞེས་ཡོན་ཀྱི་ཆུ་ཆད་ལོངས་མེད་པས་ཡིན་ཟེར། དེར་འཁོད་ཆོག་པ་འདྲུ་བ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ངར་ལྷགས་ཆེན་པོས་བྱེད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དེ་ནི་ང་ཚོ་མི་མང་ལ་ནག་ཉེས་
 ཁག་དགྱི་བྱས་པ་ཞིག་མ་རེད་དམ་ཟེར། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ག་རང་རེད་ཅེས་སྟེས།

གང་ལགས་ཤེ་ན། ང་ཚོ་ལས་མི་མང་ཞེས་ཆད་སྟོ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་
 པོས་མང་གཙོ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ལོངས་སུ་སྟོན་བཞིན་པ་རེད། ང་ཚོ་མི་མང་
 གིས་ཀྱང་མང་གཙོ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཅི་བཀྱང་དང་རྒྱབ་སྟོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
 ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་ལ་དབྱུང་པའི་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུ་ཡན་ལོངས་ཟེན་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་ཆབ་སྲིད་པ་དང་སྲིད་དོན་པ་ཚོར་སོ་སོའི་སྐྱེར་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་དེ་དམངས་གཙོ་དང་རྒྱབ་འགལ་སོང་བའི་རྒྱུན་ཀྱིས་ཡིན་
 བ་ང་ཚོས་རྒྱས་བཤད་བྱེད་ཟུབ་ཅེས་བཞིན། མི་དམངས་ཀྱི་ཁོ་དབང་སྤངས་སྟོབ་
 ཀྱི་ཆེད་དུ་མི་དམངས་ཀྱིས་བཙུགས་པའི་གཞུང་ཡིན་ན། མི་དམངས་ཀྱི་རེ་འདུན་
 བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ན། མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་དོ་སྤངས་དང་མི་དམངས་ཀྱི་
 རེ་འདུན་དང་ལན་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། མི་དམངས་ལ་ཟླས་གནོན་དང་དབང་ཤེད་
 བེད་སྟོན་སྟོ་ཀྱན་ནས་སྤང་དགོས། འོན་ཀྱང་མི་དམངས་ཀྱི་ཁོ་དབང་ལ་གནོད་

འཆེ་ཁྲིམས་འགལ་ལང་ཤོར་བྱེད་མཁན་ལ་ཡན་པོར་མ་སོང་བར་མགོ་མནན་
མཐུག་སྐྱོང་དགོས་པས། མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་དབང་ལ་མན་གནོད་དབྱེད་ཞིབ་ཤེས་
ཤིང་། མོ་ཤེས་དང་ལས་ཤེས་དགོས་པ་ནི་གཞུང་གི་ཅ་དོན་ཡིན། སྤྱང་དོར་སྐྱབ་
ལུགས་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་མི་དམངས་ཀྱི་བཀའ་འོས་དང་མི་དམངས་ཀྱི་གཞུང་
དོན་གཞི་ཆགས་པ་ཡིན།

མཐུག་བསྐྱས།

༡ འདི་སྤང་ཤེས་བྱའི་སྤྱ་རགས་འཆད་མཁས་པ། །ས་སྤྱང་འདི་ན་ཀུན་
ཀྱིས་བསྐྱགས་མོད་ཀྱང་། །སྤིང་ལམ་མཐའ་དབྱས་མ་འབྲས་འབྱེད་མཁས་པ། །དེ་
བས་ཆེས་བསྐྱགས་ཆོས་སྤྱན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས། །༢ བུལ་རིང་ལམ་རྒྱགས་བསྐྱབ་
ལ་ཆེས་ཆོངས་པས། །ཉིན་ཞིག་འདང་བའི་ཟས་ལ་ཏུབ་འཛོལ་བྱེད། །ལེགས་
བཤད་གནས་ལ་ཆོངས་པ་མ་སངས་པས། །ཉེས་བཤད་དོན་ལོག་དོན་དུ་བཟུང་
བས་ཕྱང་། །༣ ཀྱེ་མ་དེང་འདིའི་སྤང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུར། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་
ཡོད་ཀྱང་དགོས་པ་ཅི། །མེད་ན་སྤྱན་པར་སྤྱན་སྐྱབ་ལྟག་པར་འཕེལ། །ལུགས་
དོན་མ་མཐོང་འཕྲལ་སྤང་གཅེས་ཆེས་ཕྱང་། །༤ དེ་དོན་ཡིད་ལ་བརྟག་པས་ངལ་
བསྟན་ཏེ། །ལེགས་གནས་ཀུན་འདུས་འདི་ལྟར་སྤེལ་བ་ལ། །ཁོངས་པ་མཆིས་
ཆེ་ཆོས་སྤྱན་ཡངས་པའི་མདུན། །མཐོལ་བཤགས་ཇི་བཞིན་བཀྱི་བ་བདག་གི་
ལས། །༥ ལེགས་ཆོགས་འདི་ཡིས་འཛིག་ཉིན་ཡང་དག་ལྟ། །ས་གསུམ་ཁྱོན་ལ་
བརྟལ་བའི་དགའ་ཆལ་དུ། །མཐའ་བུལ་དབྱ་མའི་ལྟ་བའི་རྫོང་བཅས་ཏེ། །མཛངས་
པའི་བཤད་སྐྱབ་བཀྱེ་བའི་མངའ་ཐང་གིས། །ལྟ་ངན་མདའ་ལྟའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་
ཀྱང་ཅིག །༦ བྱང་ཆེན་བསྐྱབ་ལ་འདོད་རྒྱ་འཛད་མེད་གཏེར། །སྤྱེད་གཤའི་རེ་བ་

ཆོས་ས་པའི་དགའ་སྟོན་གྱིས། །དགེ་བཅུ་འཛིན་པའི་ཁྱེད་གདུང་
ནས། །ས་གསུམ་ཞི་བདེའི་དབལ་ཡོན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །༥། བསྟན་འགྲུལ་སྤྲོད་
དུ་འབད་པའི་རྣམ་དཀར་མཐུས། །མཆོག་གསུམ་རྒྱ་མཆོ་བསྟོན་པའི་གཟེ་བུ་
གྱིས། །སྤེ་ཀུན་བསྟན་འགྲུལ་དོན་ཆེན་བསྐྱབ་པ་ལ། །རྒྱལ་སྐུ་དབལ་བའི་རྩེ་
ལུ་འདུག་ཀུས་ཤོག །

སྤྱི་དོན་དཔུང་ཤེད་ཀྱི་སྒྲུང་།

༡༡། །སྤར་གྲོང་སྤེ་ཞིག་གི་ཐོད་དུ་རྒྱ་ཅོག་སྒྲོར་སྒྲོར་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་མཐར་
ཞབས་སྟེགས་བདུན་བཅུགས་ནས་ཡོད་པ་རེད། སྤེ་མི་ཞིག་གིས་ཞབས་སྟེགས་
དག་གི་སྟེང་དུ་སྤུ་བཞུགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་དྲིས་པར། ཆུན་པོ་ཞིག་གིས་ལན་དུ།
རྒྱལ་གཅེས་ཀྱི་ཅེ་མོར་སོན་པ་ཆོ་བཞུགས་ས་རེད་ཟེར། འོ་ན་ཞབས་སྟེགས་དེའི་
སྟེང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་འོས་ཆོས་གང་ཆང་དགོས་སམ་ཞེས་དྲིས་པར། འོས་ཆོས་
གསུམ་ཆང་དགོས། གསུམ་དེ་གང་ཡིན་ནམ། དང་པོ། ཆབ་སྲིད་ལས་དོན་ཐོག་
ཉམས་སྤྱོད་ཡང་རྩེར་སོན་པ་ཞིག་དགོས། གཉིས་པ། རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཆེད་ལོ་རྒྱུས་
གཙང་མ་ཞིག་དགོས། གསུམ་པ། ལྷག་བསམ་བློ་རྒྱ་ལས་བརྟན་ཅིང་རྣམ་དཔྱོད་
གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པ་ཞིག་དགོས་ཟེར། དེ་ལྟར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་
ནམ། འདི་ནི་ཆུན་རིམ་གྱིས་གྲལ་འགོར་སོན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་འཛོན་
དང་མཛད་རྗེས་བསྐྱར་ཉེ་གྲལ་འགོར་བཀྱར་བར་བརྟེན་འོས་ཆོས་དང་པོ་དེ་མེད་
མི་རུང་བ་ཡིན། མཁས་ཤིང་མཛདས་པ་དང་། བཟང་ཞིང་བཅུན་པ་དག་གི་འགོ་
འདོན་མཛད་དགོས་པར་སོང་ཅང་། འོས་ཆོས་གཉིས་པ་མེད་མི་རུང་བ་ཡིན། དེ་
དག་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློ་སྤུགས་གཏད་ས་ཡིན་པས་འོས་ཆོས་གསུམ་པ་མེད་མི་རུང་
བ་ཡིན། དང་རྒྱལ་ས་དེ་ཡང་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་མ་འགྲོགས་
ཆོ། བཀོད་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཆང་མ་ལོང་བ་དང་། གཞན་གྱི་བསྐྱེད་འོག་ཤིང་རྒྱུ་ཉེན་
ཁ་ཡོད་པ་རེད་ཟེར། འོ་ན་ཞབས་བཀྱག་དེར་བཞུགས་མཁན་གང་ནས་ཡོང་གི་
རེད། བོད་གསལ་འོས་ཆོས་དེ་གསུམ་ཆང་ཐོག་ཨ་ཡོད་ནང་ནས་ད་ཡོད། སྒྲོ་འདི་

ནང་ནས་སེར་རིལ། ཟེར་བ་དེ་རྣམས་བསྐྱབས་ནས་ཡོང་གི་རེད། འོ་ན་དེ་འདྲ་བ་
སྤྱས་བསྐྱབས་ནས་གཏོང་གི་རེད་ཟེར་བ་ལ། སྙན་གྲགས་ཆེ་བའི་ཆོགས་འདུ་བ་
ཞིག་ཡོད་པ་དེས་གཏོང་གི་རེད་ཟེར། དེ་ནས་ཁོ་པ་ཆོགས་འདུ་བ་དེའི་སར་བཅར་
ཏེ་ངེས་པས། ཆོགས་མི་བགྲེས་པ་ཞིག་གིས་ཨ་པོ་ང་ཆོ་ཡོད་པས། ལས་དོན་གང་
ཡང་མ་འཛོལ་བ་དང་མི་འགྲུབ་པ་མེད་ཟེར། ཆོགས་འདུ་དེའི་གྲོས་གཞི་དང་པོར།
ང་ཆོ་ཆོགས་འདུ་བ་རྣམས་ནི་གཞི་བྱིན་ནས་མཁར་གང་བ་ཞིག་བཟོ་དགོས་པས།
སྟོབས་སྐྱེད་སྟུན་སྤར་ལས་ལྷ་བ་འབར་བཅུ་བྱུག་རེ་ཉོས་ནས་བཞེས་དགོས་ཟེར།
དེ་དག་ཉོ་བའི་རིན་འབབ་གང་ནས་ཡོང་ཟེར་བ་ལ། མི་མང་ནས་སློང་ན་འགྲིག་
ཟེར། དེ་ཕོགས་ཐོབ་མ་རེད་དམ་ཟེར་བ་ལ། མ་རེད་མ་རེད་གཞིགས་གསོལ་རེད་
ཟེར། ཡང་གཅིག་གིས། འོ་ན་གསང་སྟོང་འཁྱུད་མཁན་ལའང་གཞིགས་གསོལ་ཐོབ་
བམ་བྱས་པས། ཆང་མས་ཅང་མི་སྤྲོ་བ་ལ། ཆོགས་གཙོས་དོན་སྟོང་བཟན་ཆེན་
ཡིན་ཡང་ཆོག་སྟུན་པོ་བཟོས་ན་རང་གཞན་ཆང་མ་མཉེས་པོ་ཡོང་གི་རེད་ཟེར།

དེ་ནས་གྲོས་གཞི་གཉིས་པའི་སྐབས་གཅིག་གིས་རེད་ཀྱི་སྟུན་མཆེད་
གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཞབས་བཀྲགས་དེར་འཛོག་དགོས་ཟེར། དེ་ལ་འོས་ཆོས་
གསུམ་ག་ཆང་ངམ་ངེས་པས། སྐད་གསང་མཐོན་པོས་དེ་གསུམ་ག་ཆང་བ་
ལས་ལྷ་ག་པ་ཡོད་ཟེར། འོ་ན་ད་ལྟ་བར་ལས་ཀ་གང་བྱས་སམ་ཞེས་ངེས་པར།
ཁོས་སྐད་འདར་བཞིན་གད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་བས། ཆང་མས་འཕྱ་སྟོང་ཁོག་
ན་ན་བྱས་པ་རེད། ཡང་གཞན་གཅིག་གིས་ངའི་བྱ་དེར་ངེས་པར་དུ་འཛོག་
དགོས་ཟེར་བ་ལ། ཁོ་པ་ལོ་རྒྱས་གཙང་མ་ཡིན་ནམ་བྱས་པས། ཁོ་པས་རྒྱན་མ་
ཐུན་རེ་བརྒྱས་པ་མ་གཏོགས་གཙང་ཐག་གཙོད་ཡིན་ཟེར་བས། ཡང་ཆང་མས་
འཕྱ་(སྟོང་)སྤར་བཞིན་བརྒྱབ་པ་རེད།

ཡང་གཅིག་གིས། ངའི་ཁྲོགས་པོ་ཉ་ལས་པའི་འཛོལ་པོ་ཡོད་པས་དེར་
 འཛོག་དགོས་ལུགས་བཟོད་བྱུང་བ་ལ། དེ་བྱང་ཚུགས་ལྡན་བ་ཡིན་ནམ་བྱས་
 པས། ཁོ་པ་བྱང་ཆེ་བྲགས་པས་ལས་དོན་གང་དུ་བསྐྱོད་ཀྱང་མི་མང་གིས་རྒྱང་
 རྟོག་པོ་ག་པ་རེད་ཟེར། འོ་ན་བོང་བྱས་ཁལ་མ་ཐེག་ནས་རྒྱང་རྟོག་བཟེད་བ་ལྟར་
 ཡིན་ནམ་བྱས་པས། ཆང་མས་ཁྱུང་ཟེང་གིས་འབྲ་སྐྱོད་བྱས། ཡང་གཅིག་གིས་ང་
 ཆོའི་མི་ཞིག་མ་བསྐྱོས་ན་ང་ཆོའི་མི་བརྒྱུག་ཉེན་གདའ་ཟེར་བ་ལ། ཆོགས་གཙོས་
 མི་ཆང་ཐབས་མ་རེད། མི་འཛོལ་པོ་དགོས་བྱས་པས་ཆང་མས་ཕྱག་བརྟུང་བས་བ་
 རེད། ཁོས་འཛོལ་པོ་ངས་ཀྱང་མི་རྟེན། བྱིད་རང་གིས་ཀྱང་མི་རྟེན་ཟེར། གཞན་
 ཞིག་ནས་འཛོལ་པོ་མ་རྟེན་བ་མ་རེད། འཛོལ་པོ་མ་མཐོང་བ་རེད་ཟེར། ཡང་གཅིག་
 གིས་དེ་འདྲ་མ་རེད། ང་ཆོ་མི་རེ་རེའི་ཆ་བ་རེ་བཅུགས་ན་རྟོག་སྐྱེད་མེད་ཅེས་
 བཟོད་བྱུང་བ་ལ། གཞན་ཞིག་གིས་ཡ་གེར་ཞབས་བཀྲག་བདུན་ལས་མེད་པས།
 ཅི་འདྲར་སྔོན་སྟབས་བམ་ཞེས་ལབ་བ་ལ། ཁོས་དེ་ལས་སྒྲ་པོ་རེད། སྔོན་དུ་སྐྱེབས་
 མཁན་བདུན་ཞབས་བཀྲག་ཐོག་བཞུགས། དེ་འཕྲོས་རྣམས་བརྒྱབ་ནས་བལྟས་
 བསྟན་ན་འགྲིགས་ཀྱི་མ་རེད་དམ་ཟེར། འོ་ན་རྒྱ་ཚོག་དེར་ལས་དོན་མཉམ་རུབ་
 རི་ལྟར་བཀྱིད་ཟེར་བ་ལ། རྒྱབ་དུ་ལངས་བསྟན་ནས་སྐད་ཆ་རྟོག་པོ་ཡོད་སྟབས་
 ལས་དོན་དེ་ཡིན་བྱས་པས། ཆང་མས་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་མོས་པོ་བྱུང་སྟེ་
 འཇུ་མ་དཔྱུལ་དཔྱུལ་བསྟན།

ཆོགས་མི་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐད་ཆ་དེ་དང་དེ་བཞིན་བཤད་པས།
 ཆོགས་གཙོས་ང་ཆོའི་ཆོགས་འདུ་འདི་དགོད་ཐོ་སྐྱོང་མཁན་གྱི་བཟོ་ཞིག་མི་འདུག་
 གམ་ཟེར་བ་ལ། གཅིག་གིས་དེ་ག་རང་བྱུང་སོང་བས་ཕྱིན་ཆད་དེ་རིགས་མི་འབྱུང་
 བར་ཤོག ཡང་གཅིག་གིས་ང་ཆོའི་ཆོགས་འདུ་ཡར་འཆོགས་དུས་སེང་གི་གནས་

ལ་འགྲིངས་འདྲ་བ་ལ། མར་གྲོལ་དུས་མ་མོ་ཁྱང་འཇུག་འདྲ་བ་ཞིག་ཆགས་མ་སོང་
ངམ་ཞེས་དྲིས་པས། ཆོགས་གཙུག་ཁྱེད་རང་ཁ་ཚུམས་ཤིག་རྩ་ཆོ་བརྒྱུད་ཉམས་
ལྷན་པའི་སློ་ནས་འགྲོ་དགོས་ཟེར་ཏེ་ཆོགས་འདུ་གྲོལ། དེ་ནས་ཆོགས་མི་ཞིག་མི་
མང་འདུ་ས་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པ་ན། དེའི་ཁྱོད་ནས་གཅིག་གིས་ཁྱེད་ཆོ་ཆོགས་འདུའི་
ལས་དོན་གང་འདྲ་བྱུང་སོང་ངམ་ཞུས་པས། ཁོས་ང་ཆོའི་གྲོས་དོན་ནི་བཟང་པོའི་
སྤྱོད་པ་དང་འགལ་ཡང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་མེད་ཅེས་གདོང་ངོས་ལེན་གྱི་
ནམ་འགྱུར་ཐོན་པས། འོ་ཡ། ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱད་ཆ་དེ་ཁ་སང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་བཏང་གནང་
བ་དེ་དེ་རིང་ང་ཡིན། ཟེར་བ་དང་ཁྱེད་ཅི་འདུག་ཟེར་བ་ལ། ཆང་མས་སློ་སྤྱོད་ཁ་ལ་
ལུང་དགོས་ཀྱི་གད་མོ་ཞོར་བ་རེད།

ཡང་གཅིག་གིས་འོ་ན་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་གཉིས་གང་
གཙུག་ཆེ་ཞེས་དྲིས་པར། ཁོས་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཏ་ཅང་གི་གཙུག་ཆེ་སྟེ། རྒྱལ་ཁྲིམས་
དང་འགལ་ན་སློག་ལའང་ཉེས་པ་འབེབས་སྟེ། བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་དང་འགལ་ན་
ཉེས་པ་གཏོང་མཁན་མེད་ཟེར་བ་ལ། ཨ་ཁ། ཁྱེད་ལ་ཞེད་སྤང་ལས་འཆར་སྤང་
མི་འདུག་གས། ཆོགས་མིའི་གས་སུ་རི་ལྟར་སླེབས་སོང་ཞེས་བརྗོད་པས། ཁོ་
རྒྱང་ལངས་ནས་གདོང་དམར་ཆེལ་ལེར་བསྟོད། ཡང་གཅིག་གིས། ཁྱོད་ལྟར་ན་
རྒྱལ་ཁྲིམས་མེད་པའི་ས་ཁུལ་དུ་མི་བསད་ཁག་སྤྱོད་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གས་
ཞེས་དྲིས་པས། ཁོས་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྷགས་ཀྱིས་འགལ་བས་མི་ཆོག་ཟེར།
ཡང་གཅིག་གིས་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཞེས་པ་ཆོག་ཟེན་ལ་གསལ་བ་དེ་མ་གཏོགས་ཁྱེད་
ཆོས་ཁས་མ་སྤངས་ན་དངོས་ལྷགས་བཅི་བ་ནང་འགལ་མ་རེད་དམ་ཞེས་དྲིས་
པར། ཁོ་གདོང་པ་སློང་ནས་བསྟོད་པས། ཆང་མས་འབྲས་སྤོང་གི་ཕྱར་སྤྱོད་ལུང་
པ་འགོངས། ཡང་གཅིག་གིས་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་བཟང་སྤྱང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་

ཁྲིམས་བཅོས་པ་ལས། རྒྱལ་ཁྲིམས་སྤངས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་བཟང་
སྟོན་པ་མིན་པར་བྱེད་ཀྱིས་མ་ཤེས་སམ་ཞེས་ངེས་པར། ཁོས་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་
ཁུངས་སྐྱོལ་ཟེར་བ་ལ། ངས་ཁུངས་སྐྱོལ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་འདྲིར་དཔེ་ཅི་མ་ཞུས་
ན། འཛམ་གླིང་འདྲིར་ཐོག་མར་མི་རིགས་རིམ་པར་དར་བ་ན་མི་རྣམས་ལྟ་སྤྱོད་
ལུན་སུམ་ཆོགས་པས་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་གང་ཡང་མེད། དེ་ནས་མི་རྣམས་
ལྟ་སྤྱོད་ཉམས་ཆག་རྗེ་ཆེར་བྱེན་པ་ན། དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཆེད་དུ་མང་མོས་ཀྱིས་
རྒྱལ་པོ་བསྐྱོས་ཏེ། བཟང་སྤྱོད་བདག་གཅེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་རིམ་པར་དར་བ་རེད།
སྐབས་འགར་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལམ་ནས་ངན་སྤྱོད་འཕེལ་བའང་ཡོད་ལ། སྐབས་
འགར་ངན་སྤྱོད་དར་ནས་རྒྱལ་ཁྲིམས་རལ་བའང་ཡོད་པས། གང་ལྟར་ཁྲིམས་
བཅོཉེས་ན་ལུང་པ་སྤྱོད་ངན་བརྒྱུད་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་མཐུན་དགོས། མདོར་
བསྡུས་ན་བཟང་སྤྱོད་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་པན་གཅིག་གྲོགས་
སུ་བསྟེན་དགོས་པ་ལས། བཟང་སྤྱོད་ལ་གཅིགས་སུ་མ་བྱས་པར་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་
གཅིགས་སུ་བྱས་ན། ལུང་པ་ངན་སྤྱོད་ཀྱིས་འགོངས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་གཞོན་མི་ཟ་
ཞེས་སྐྱེད་བར་གྲགས་སོ། །

སྤྲིས་པ། འཛིག་རྟེན་མི་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་སྤྱད། ཁྲིམས་ལྷིས་འབངས་
རྣམས་བཅུན་པ་དེས། འབྲལ་བའི་སྤངས་ཡང་པན་ཚུན་དུ། འཁོན་ཅོད་འཕེལ་
བའི་གཞི་རུ་སྟེ། འབངས་ལ་མཁོ་ཞིང་འདོད་མཐུན་གྱིས། ཁྲིམས་བཟང་བྱམས་
བཅེས་ལེགས་བརྒྱུད་པ། མཁས་པའི་ཁུར་ནི་དེ་ཉིད་གཙོ། ཁྲིམས་ཐོག་ཁྲིམས་
ཀྱིས་བཅེགས་པ་དེ། རྩ་བ་རུལ་བའི་སྤོང་པོ་བཞིན། ཀུན་ཡིད་མགྲུ་བའི་ཁྲིམས་
ལུགས་ནི། ལྟ་གོས་བཞིན་དུ་ཀུན་ལ་མཛེས། མི་འདོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བཅོར་
བ་ནི། ཆོར་མའི་གསེབ་ཀྱི་ལུག་གྲུ་སྟེ། ཀུན་སྟོམས་རན་པའི་ཁྲིམས་བཟང་

ནི། །དཔག་བསམ་ལྡོན་པ་བསྟེན་དང་མཚུངས། །མི་རན་ཁྱིམ་སྤྱི་རྒྱུ་སྤྱོར་
དུ། །ཁྱིམ་ཁང་བཙན་ཀྱང་ཁྱིམ་འགལ་འཕེལ། །འབངས་བདེའི་བྱམས་བཙུའི་
ཁྱིམ་གྲོགས་སུ། །སློབ་གསོ་འཚམས་ན་སློ་ཉམས་འཕེལ། །ཞེས་པའོ། །

སྒྲུང་ལེབ་མིའི་འོས་ཆོས།

བྱི་ལོ་ ༡༩༡༥ བྱི་ ༡༠ ཆོས་ ༥ ལ།

༡༣། །དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གསུང་ལས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དག་ཡང་
ཡིན། །ལེགས་དང་ངན་པ་བྱས་པ་ལ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དཔང་པོ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཉིད་བདག་གིས་བསྐྱབས་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱང་ན་བདག་
ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ལ། བདག་ཉིད་བདག་གིས་བྱང་བར་བྱེད་ན་བདག་ཉིད་
བདག་གི་དག་ཡིན་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་སྟོན་སྟེ། བདག་ཉིད་
བདག་གིས་བསྐྱབས་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་ནི་རང་གཅེས་འདྲིལ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱར་
དུ་བབས་པའི་ལས་འགན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་བྱ་བ་ལེགས་ཉེས་མཐའ་དག་
ངོས་ཟིན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ངོ་ཤེས་པ་བཞིན་རང་ཉིད་རང་གི་དཔང་པོར་བཟུང་
སྟེ། སྒྲུང་སྒྲུང་མ་འདྲོལ་བར་འཇུག་དགོས་པ་ནི་རྣམ་དཔྱད་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དགོས་དོན་སྟོང་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་པར་ཡང་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཤེས་
དགོས་པས་འདིར་འདིག་རྟེན་ཡ་རབས་ཀྱི་ལྟ་སྟྱད་གཉིས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་
བབས་སོ་སྟམ་པ་དང་བཅས་མོན་རྩོལ་གནས་གཞན་ཅུའི་རྒྱུ་ལས་ཁང་གིས་
རི་ལྟར་བསྐྱལ་བ་ལྟར་མདོར་ཅིང་ཁྱེད་ལ། ལྟ་སྟྱད་གཉིས་ལས། དང་པོར་ལྟ་བ་
ནི་སྤྱིར་འགྲོ་བ་མི་ཡི་རྣམ་རྟོག་མཐའ་ལས་པས་ལྟ་བའང་བཟང་ངན་ཡང་མཐའ་
ལས་པ་ཡོད་མོད། འདིར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གནད་བསྟུས་ན། འདིག་རྟེན་པའི་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། ཆོས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། རང་པའི་བྱ་བ་མཐའ་ལྟ་བ་དང་

གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གསུམ་ཡང་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྦྱེས་
ཤིང་རྒྱས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བའི་རང་གཤེས་ཡིན་
ལ། དང་པོར་ཞི་བདེ་སྤྱི་སྦྱོམས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་བྱང་ལྡན་གྱི་མཁས་པས་སྦྱོན་
ཞིང་གཅིགས་སུ་བབྱུང་བའི་གོམས་གཤེས་དང་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་སོགས་ལ་
ལྟ་བུས་སྦྱོ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་འདྲན་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཞིག་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་
གྲོགས་དང་བཅས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་ལ། འདི་
ནི་རང་ཉིད་རང་གིས་མི་ཕྱང་བའི་གནད་དམ་པ་ཡིན་པས། ཆོས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སློག་གི་སྤྱིང་པོར་བབྱུང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བུ་འཇམ་མཐའ་ཡས་མོད་འདིར་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་
བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེའི་སྤྱིང་དག་པའི་བཤེས་གཉིན་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ།
དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ། ལས་རྒྱ་འབྲས། སྦྱེ་བ་སྤྱི་བདེན་བཞིའི་
སྤྱང་དོར་སོགས་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་ཉེས་སྦྱོན་མཐའ་དག་ལས་སྦྱོལ་
བར་འདོད་པའི་ཤེས་རབ་བཙུན་འབྲས་གྲོགས་དང་བཅས་པ་ནི། ནང་བ་སངས་
རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་ལ་རང་ཅག་སྦྱོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་
ཅིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལམ་འདིའི་སྤྱིང་ནས་རྒྱས་པ་འདོན་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཅིས་གྲང་
དགོས་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་སངས་རྒྱས་པར་མི་ཚུད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་པར་
ཕྱིན་བསྐྱུས་པ་ལས། བཙུན་འབྲས་གཅིག་སུ་བྱེད་པ་ངལ་བའི་མཐའ། །ཤེས་རབ་
གྲོགས་ཀྱིས་འགྲོགས་པ་དོན་ཆེན་འགྲུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་སྤྱིང་
ལྟ་བུ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་རགས་རིམ་ནས་འཇིག་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་
བསྐྱབ་གསུམ་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པ་ནི། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བུ་ཞེས་
བྱ་ལ་དེ་དག་རིམ་བར་བསྟོད་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལྟ་བུ་ཕྱག་ཆོད་པ་བྱུང་

བ་ན། རྒྱ་བའི་ལྷ་བ་མཐར་སྐྱབ་བ་ཉིད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
བཞི་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་
པ། །ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་བསྐྱལ་བ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་
མེད་པ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་ཞིང་དགེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདུ་
བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ན་མི་རྟག་པ། ཉོན་
མོངས་པའི་ཟག་བ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱིས་མ་བསྐྱས་
པ་མེད་པས་ན་སྐྱབ་བསྐྱལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་དབང་བའི་ཚུགས་སྐྱབ་
ཏུ་(མ་)གྲུབ་པས་སྟོང་བ་དང་། འོངས་སྟོང་བ་པོ་རང་རྒྱ་བའི་བདག་ཏུ་མེད་པས་
ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བ་ཡིན་ལ། དེ་མ་ལུས་པ་ཟད་པ་དེ་ནི་རྟག་
ཏུ་ཞི་བ་དང་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་ཞིང་དགེ་
བའོ། །ཞེས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྟོན་ནས་འཐད་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི་
ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་སྤྱིད་དམ་བཅའ་འཇགས་གྲུབ་མཐའི་སྟོན་ཡིན་འོ། །དེ་ཡང་
ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་རྟགས་སམ་མཚམས་ཐིག་ལྷ་བྱུང་སྟོན་པས་བཀའ་
བཅས་པ་ན། བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། ང་ཡི་ཆོས་
ཚུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །བསྐྱབ་བ་དང་ནི་གྲུབ་མཐའོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་བ་
དང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་བསྐྱབ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འོ། །

གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལའང་ཡ་རབས་ཀྱི་སྟོན་པ་
དང་། ཆོས་ལུགས་སྤྱིད་སྟོན་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་དང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་ཞེས་ཀྱི་རྒྱུན་སྟོང་ཞིང་། ཕྱི་གཞན་སྤང་རང་
བསྐྱབ་གི་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་ཀུན་ལས་འཛེམས་ཤིང་། དེའི་དབང་དུ་མ་ཞོར་བར་རང་

ཚུགས་བརྟན་པོའི་སྤྱོད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྲ་ལ་རིང་དུ་
འབྲིས་པའི་ཆོ་གཞན་པར་ཡིད་ཆེས་དང་། དྲངས་བ་འབྲེན་པའི་དཔལ་དང་རྒྱན་དུ་
འགྱུར་བ་དེའི་ཆོ་ཡ་རབས་ཀྱི་རང་རྟགས་གསལ་བ་ཡིན་པས། གཏམ་དཔེར།
ཡ་རབས་མ་རབས་སྤྱོད་པས་འབྲེད་ཟེར་བའང་དེ་ཡིན་ནོ། །

རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། རང་ངམ་རང་གི་
ཆོས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྒོ་གསུམ་ཉེས་སྤྱོད་ལས་འཛེམས་ཤིང་ལེགས་པའི་
སྤྱོད་པ་ལ་སྐྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི། རོ་ཆ་ཤེས་པ་ཞེས་བྲ་ལ། གཞན་ནམ་
གཞན་གྱི་ཆོས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་པའི་སྤྱོད་པ་ལས་འཛེམས་ཤིང་གཞན་
མགྲ་བའི་བྲ་བ་ལ་སྐྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྲ་ལོ། །དེ་ཡང་
དཔེར་མཆོན་ན། བདག་གཞོན་པ་ཞིག་ཡིན་པས། བྟན་རབས་ལ་མ་གུས་པ་
དང་། མི་ཉན་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་ག་ལ་རུང་སྟམ་པ་དང་། བདག་སྟོབ་བྲ་བ་ཞིག་
ཡིན་ན་སྟོབ་བྲའི་སྒྲིག་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་བྱེད་མི་རུང་
སྟམ་པ་དང་། བདག་གཞུང་ཞབས་ཤིག་ཡིན་པས་ཆང་རྒྱགས་དང་མགོ་བསྐྱོར།
སྒོ་ག་རྩན་ཟོས་པ་སོགས་གཞན་གྱིས་ཡིད་ཆེས་བསྐྱབ་གཞིའི་བྲ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་
གཏན་མི་རུང་རོ་སྟམ་སྟེ་སྟམ་སེམས་རྒྱན་དུ་བརྟེན་པ་དང་། བདག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
ཡིན་པས་ཆོས་མིན་གྱི་སྤྱོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་མི་རུང་སྟམ་པ་དང་། བདག་ཆོས་དང་
སྤྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་དང་འདི་ཞེས་བྲ་བ་ཡོད་པའི་གལ་དུ་བསྐྱད་ནས་གཡོ་སྐྱུ་
ཁྲམ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་བྲ་བ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་གཏན་མི་རུང་སྟམ་སྟེ་སྟམ་
སེམས་རྒྱན་དུ་བརྟེན་པ་ནི་རོ་ཆ་ཤེས་པའི་དཔེའོ། །ཡང་བདག་གིས་བྲ་བ་འདི་ལྟ་
བུ་བྱེད་ན་བཞིན་ཅན་གྱི་པ་མའི་ཐུགས་པམ་པར་འགྱུར་བས་མི་བྲའོ་སྟམ་པ་དང་། བྲ་
དགོ་བྟན་ནམ་པས་ཐུགས་མི་མཉེས་པའི་བྲ་བ་འདི་ལྟ་བུ་མི་བྲའོ་སྟམ་པ་དང་། བྲ་

བ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་གཞུང་ངམ་མི་མང་ལ་མི་འཆམས་པས་མི་བྱའོ་སྟུང་བ་དང་། བདག་གིས་ཁྲིམས་ལུགས་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་ན་གཞན་མང་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་མིག་དཔེ་ངན་ལྟོས་མི་རུང་སྟུང་བ་སོགས་ཆད་ལྡན་གཞན་གྱི་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཉེས་སྦྱོད་ལ་འཛེམས་ཤིང་། གཞན་གྱི་སེམས་སྤང་བར་འདོད་པ་ནི་ཁྲིམ་ཡོད་ཀྱི་དཔེའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་སྦྱོན་གཙོ་ཆེ་བ་རྣམས་བསྟུས་ན། དཔལ་མགོན་ཕྱ་སྐུ་བ་ཀྱི་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། ཆོས་བརྩ་བླ་ག་གསུངས་ཏེ། མི་དགེ་བ་བརྩ་སྤང་བའི་སྤང་། ཆང་འཐུང་སྤྲོད་བ། ལོག་འཆོ་སྤྲོད་བའི་འཆོ་བ་བཟང་བ། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ། གུས་པས་སྦྱིན་བ། མཆོད་པ་འོས་པར་མཆོད་བ། ཀུན་ཏུ་བྱམས་པ་སྒྲོམ་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བརྩ་བླ་ག་ལ་ཅེ་སྐབ་ཀྱིས་བསྟུན་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཡ་རབས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། བྱི་མར་མངོན་མཐོའི་བདེ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །གོང་སྟོས་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡ་རབས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་འདི་གཉིས་ནི། ཆོས་ཁས་ལེན་རུང་མི་ལེན་རུང་རང་ཉིད་སྦྱེས་བྱ་ཆད་ལྡན་ཞིག་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོག་སྟོང་གི་ཅ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འོང་བས་མཁས་པར་བསྟེན། རང་གིས་བསྟུན། བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་གསུམ་བསྐྱེལ་གྱི་སྟོན་པ་བསྟུན་དགོས་ཏེ། བསྟེན་བའི་ཆོམས་ལས། བཙོན་མེད་ལེ་ལོ་ལྡན་པ་དག་ཁོ་བརྒྱར་གསོན་པ་གང་ཡིན་པས། །བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་བརྩམས་པ་དག་ །ཉིན་ཞག་འབའ་ཞིག་གསོན་པ་རུང་། །ཞེས་དང་། རྟ་ཡི་ཆོམས་ལས། སྤང་པོའི་ནང་ནས་སྤང་ཆེན་དང་། །སེན་དྲུའི་ཅང་ཤེས་རྟ་དང་ནི། །སྤུ་འདུལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་བས་བདག་ཉིད་འདུལ་བས་མཆོག་ཅེས་དང་། ལས་ཀྱི་ཆོམས་ལས་

ཀྱང་། ཁྱོད་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་འདྲིམ་ཤིང་། ཁྱོད་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་འདོད་
ན། མཛོན་སྤུམ་དག་གམ་སྒོག་ཏུ་འདྲུང་། ཤིག་པ་ཅན་གྱི་ལམ་མི་བྱ། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

མདོར་ན་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱ་ཚུལ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་དོན་བསྐྱུན་རང་
ཉིད་རང་གི་གཅེས་པ་དེ་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར། རང་གྲོགས་གཞན་ལ་འདྲ་གཅེས་པར་
བཟུང་སྟེ་བཙེ་མཐོང་ཆེན་པོར་བྱེད་པ་དང་རང་ལ་གྱོང་རྒྱུད་སོགས་མི་འདོད་པ་ལྟར་
གཞན་ལ་གྱོང་ཆག་མི་གཏོང་བ་སོགས་རང་དམའ་ས་དང་གཞན་མཐོ་སར་བཟུང་
སྟེ་མགྲ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བཞིན་བྱུང་དུ་མི་གསོད་པ་ནི་ཡ་རབས་ཀྱི་བྱ་བ་
སྤྱི་ཆེདས་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱལ་བ་འབྲོམ་སྟོན་པས། མཐོ་བ་ཐམས་ཅད་ལྷ་
བཞིན་བཀྱར་བར་བྱ། དམའ་བ་རལ་གྱིའི་སོ་བཞིན་ཀུན་ནས་སྤྱོད་སྤྱོང་། མཉམ་
ལ་ཚེས་དོར་བཞིན་དུ་དགའ་བར་འགྲོགས། བྱ་བ་གང་ལ་འདྲ་རང་འདོད་ཚུང་བར་
མཛོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེའི་སྤྱོད་ནང་པའི་ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བོང་
ལུས་དེ་དག་གཞི་རྩར་བཟུང་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམས་དག་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་པ་
མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ། ཡང་དག་པའི་ངག་ ལས་
ཀྱི་མཐའ་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་ཏེ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་དགོས་སོ། སྤྱོད་པའི་མཐའ་གཉིས་ནི་
ངལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་མཐའ་དང་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སོ། དང་པོ་
ནི། འཆོ་གོས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་བརྟེན་ཏེ་ལུས་སྟོག་ཚུད་གཞོན་པའམ་གཞན་གྱིས་
འཕྱ་སྤོད་ཀྱི་གཞིར་འགྱུར་པའོ། གཉིས་པ་ནི། འཆོ་གོས་ཆོག་མི་ཤེས་པར་རྒྱས་
སྒྲོས་དང་རྒྱགས་པ་འབྲེལ་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་
ནི། ལོག་འཆོ་སྤོང་བའི་འཆོ་བའོ། ཐོབ་ཐང་མེད་པར་ལྷག་པོར་སྤྱོད་པ་དང་གཡོ་
སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས་སྤྱོད་པ་སོགས་ནི། ལོག་འཆོ་ཡིན་ལ།

འདི་ལ་འདྲ་བའི་ཁྱེད་ཀྱི་ལོ་ན་ལྟ་བུ་ཡོད། ཡང་དག་པའི་དག་ནི་མི་དག་གི་འཕམ་ཉོན་མོངས་
 གྱིས་ཀྱང་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་དང་མ་འདྲེས་པའི་དག་ཡིན་ལ། ལས་ཀྱི་མཐའ་
 ཡང་མི་དག་གི་འཕམ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཀྱང་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལས་དང་འདྲེས་པའི་
 ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་དོན་མ་འཛོལ་བའི་ཐོག་ནས་ཆོས་སྤྱོད་
 བཅུ་ལ་ཅི་ལྟ་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ནི། ནང་པའི་ཆོས་པ་སྤྱིའི་བྱ་བ་ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ནི། རྗེ་བཅུ་ལྟ་བུའི་མགོན་གྱིས་དབུས་མཐའ་ལས། ཡི་
 གེ་འབྲི་མཆོད་སྤྱོད་པ་དང་། །ཉན་དང་སྒྲོག་དང་ལེན་པ་དང་། །འཆད་དང་ཁ་
 ཏོན་བྱེད་པ་དང་། །དེ་སེམས་པ་དང་སྒྲོན་པ་སྟེ། །སྤྱོད་པ་འདི་བཅུའི་བདག་ཉིད་
 བློ། །བསོད་ནམས་ཕྱང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་སེམས་
 མ་འདུལ་བ་རྣམས་འདུལ། འདུལ་བ་རྣམས་སྦྲིན། སྦྲིན་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་
 བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་རང་གིས་འབྲི་བར་བཅུག་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་
 སྤྱོད་པ་མཆོད་པ་དང་། ཆོས་དེ་རྣམས་གཞན་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཐོས་པ་
 གསར་བྱ་ཉན་པ་དང་། ཉན་ཅིན་ཡང་ནས་ཡང་བྱ་སྒྲོག་པ་དང་། དེའི་དོན་དག་
 རང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་། མན་དག་གཞན་
 ཆེ་བ་རྣམས་རྒྱུན་དུ་ཁ་ཏོན་བཀྱིས་པ་དང་། དེའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་སེམས་པ་སྟེ་
 བསམ་བློ་བྱེད་པ་ལེས་རབ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྒྲོམ་སྟེ་
 སྒྲོམ་བྱེད་པ་ལེས་རབ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་ལ་བཙུན་པ་ནི།
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བས་ཆོས་ཁས་ལེན་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ངེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་
 པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། སྤྱོད་པ་འདྲ་བའི་ལྟ་སྤྱོད་ཡང་རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྐྱེད་པའི་
 དངོས་པོ་བཞི་དང་སྤྱོད་སྟེན་སྟགས་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་ཉག་ཏུ་

བསྐྱབ་པ་དེ་ཡིན་པས་འདིར་མང་དུ་དྲོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

མདོར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྤྱོད་བཟང་པོ་དེ་དག་ལ་རང་གིས་ཚུལ་བཞིན་
དུ་བསྐྱབས་ཏེ་གཞན་རྗེས་སུ་འཁྲིད་པར་མཛད་པ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི་
རང་ཉིད་མ་བསྐྱབ་པར་གཞན་བསྐྱབ་དུ་འཇུག་པ་ནི། རྟོན་ཐོ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་དང་
ངལ་བ་འབྲས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་སོགས་སྤྱོད་མང་བས་དང་པོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་
བསྐྱབས་ཏེ་འདུལ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་བདག་གི་ཆོམས་ལས། བདག་ཉིད་དང་
པོར་རིགས་པར་གནས་བྱས་ནས། །ཕྱི་ནས་གཞན་དག་བདག་བཞིན་འདུལ་བར་
བྱ། །བདག་ཉིད་དང་པོར་རིགས་པར་གནས་བྱས་ན། །ཕྱི་དུས་འདུལ་ཆེ་མཁས་
པ་ཉོན་མི་མོངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གང་ཞིག་འདོད་ལ་བཞུམས་ཆེ་
བས། །མ་རབས་དབང་དུ་ཤོར་བ་དེ། །སྤྱོད་མོར་ཁོམ་སར་རྒྱ་དང་མཚུངས། །ཡ་
རབས་སྤྱོད་ཚུལ་མཁས་པ་ནི། །ཁོམ་སར་དཔའ་བོ་རྒྱན་སྤྱོད་བཞིན། །ཀུན་གྱིས་
བཀྱར་ཞིང་ཆད་མར་བཟུང་། །དེ་གཉིས་དཔྱོད་ཚུལ་མི་ཤེས་ན། །སྤྱོད་མེད་པ་ཡི་
སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན། །རང་གིས་རང་ཚུལ་གཏན་འབེབས་ཀྱིས། །རང་ཉིད་རང་གིས་
གཏུན་ཤེས་པ། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་བསྐྱེད་ཤིང་། །ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་བའི་སྟོ། །གཞན་གྱི་རང་ཚུལ་གཏན་འབེབས་ཀྱིས། །གཞན་དག་གཏུན་
པར་བརྩམས་པ་ནི། །འཇུག་ཡོང་ཀུན་གྱི་བསུ་མ་སྟེ། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁྲེལ་
བའི་རྒྱ། །གཟུར་གནས་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ལ་ལེགས་པར་ནས། །གོང་ཁྱས་བདུད་
ཅི་བཞིན་དུ་བསྟེན་མོད་ཀྱང་། །ཞེ་སྤང་བྱང་འགྲོ་ཅན་ལ་འོ་མ་ཡང་། །དུག་ཉིད་
འཕེལ་བས་དེར་སྤྱོད་ག་ལ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་མི་ཤེས་གཞན་གྱི་བསྐྱེད་པ་
དེ། །པན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡིན་ན་ཉེས་ཅི་ཡོད། །འོན་ཏང་མོངས་ཆོད་སྤྱོད་པའི་ཉེས་
ཅི་མཆིས། །བཟོད་བཞེས་རང་གཞན་དག་བའི་དཔལ་འབར་ཤོག །

མོན་ལྷོ་འདོད་སྤངས་གནས་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུའི་རྒྱན་ལས་ཁང་ནས་
བཏོན་པའི་<<མིག་འབྱེད་>>ཅེས་པའི་དུས་དེབ་ནང་གསལ།

སྟོབ་མ་ངག་དབང་དཔལ་ལྷན་ལ་གདམས་པ།

༡༡། ༥ ངག་གི་འདོད་འཇོ་གཙུག་ལག་རྒྱ་མཆོའི་འཛིངས། །
བཟོད་ལ་དབང་བའི་བརྟན་པའི་བཙུན་འབྲུས་གྱིས། །
འདོད་དགའི་དཔལ་གྱུར་དོན་གཉིས་རིན་ཆེན་སྒྲིང་། །
ཅི་འདོད་བཙུན་པས་འདི་ཕྱིའི་དོན་ལྷན་གྱིས། །
སྟོན་ན་བདེ་སྦྱིད་གང་ན་ཅི་མཆིས་པ། །
གངས་མེད་ཐུངས་ཀྱང་སྟོང་པོ་ཅུང་མ་མཆིས། །
ད་ནས་དལ་ཏེན་སྟོང་པོ་སྒྲང་བྱ་ཕྱིར། །
བག་ཡོད་སྟོང་རགས་དམ་བཅིངས་བསྐྱབ་ལ་བཙུན། །
བྲན་དང་ཤེས་བཞིན་སྒྲགས་རི་མ་འགོར་བར། །
ཐེག་གསུམ་རིན་ཆེན་མཛོད་ཀྱི་སྦྱན་བྱས་ཏེ། །
གཞན་བདེའི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་དང་ལྷན། །
གངས་ཅན་པ་ཡི་དོན་ཆེན་སྟོང་མེད་སྦྱབས། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་རང་གི་སྟོབ་མ་ངག་དབང་དཔལ་ལྷན་ལགས་ལ་སྦྱེས་སུ་གདམས་
པ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲུབ་པར་སྟོན་འདུན་བཅས། རིགས་སྟོབ་དགེ་མིང་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྟོན་
ཆོག་དུ་སྦྱར། དགོ་ལེགས་འཕེལ།

དབར་བྱང་སྒྲིན་ཆིག

༥ རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབ་སྤྱང་། །
ཆིག་གི་ཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །
དབར་དུ་བསྐྱུན་བའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྒྲོང་ཕྱག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །
རེས་ལེགས་ཞོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་ནང་བསྟན་གྱུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དབར་
དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྐྱེད་སྒྲིན་ཆིག་ཏུ་
ཤུགས་ཀྱི་དགེ་སྒྲོང་ཆོས་སྤྱོད་བཤད་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་
བཅོ། ། ། སམ་མཁྱེལ།

གསལ་བཤད་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ།

ན་ས་རིགས་ལས་སློབ་གཉེར་ཁང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༥༠ ངང་། ས་
རྒྱ་པོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༣༥ ལའོར་བའི་མཛད་
སྟོང་དང་ལེའལ། རིགས་སློབ་སྤྱི་ཁབ་འཛིན་སྐྱོང་ལྷན་ཆོགས་ནས་དབུ་དགེ་དམ་
པ་མཁས་དབང་སློ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་གི་གསུང་ཚིམ་ཁག་ཕྱོགས་སྤྱིག་དང་
བསྐྱར་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་ལེ་ཐག་ཆོད་བྱུང་བ་བཞིན། (དབུ་དགེ་དམ་པའི་གསུང་འབུམ་
བསྐྱར་ཞིབ་ཆོགས་ཚུང་) ཞིག་གསར་འཛུགས་གནང་སྟེ་སྤར་ཡོད་དཔར་སྐྱོན་
བྱས་ཐེན་པའི་གསུང་འབུམ་རྣམས་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། གསུང་འབུམ་ནང་མ་
ལའོད་པར་ད་བར་ལྷག་ལུས་གྱུར་པའི་གསུང་ཐོར་བྱ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ཀྱིས་
པོད་ཐོང་ནང་བཀོད་དེ་ཞུ་དག་དང་ས་བཅད་བཅས་བསྒྲིགས་ཡོད། རིགས་ལས་
སློབ་རྒྱར་བཟང་པོ་གན་པ་དང་། སློབ་རྒྱར་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན། སློབ་
རྒྱར་གྲགས་པ་བཙུན་འབྲས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཕྱོགས་སྤྱིག་བྱས་ཏེ་གསུང་འབུམ་
པོད་འཕྲེང་བཅུ་གཉིས་དཔར་སྐྱོན་གནང་བའི་སྟེང་། ད་ལན་གཙོ་བོ་དབུ་དགེ་དམ་
པའི་གསུང་ཐོར་བྱའི་རིགས་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ཀྱིས་པོད་གསུམ་གསར་སྐྱོན་བྱས་
ཏེ་ཁོན་བསྐྱེམས་གན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་པོད་ཐོང་གངས་བཙེ་ལྗེ་བདག་
ཉིད་ཅན་ཞིག་ལོགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད་པས། གྲུས་ཅག་ཆོགས་མི་ཀུན་དགའ་མགྱ་
སྟོ་གསུམ་ཀྱིས་ཡོད་སེམས་རབ་ཏུ་བརྟམ།

སྤྱིར་ལྷ་དག་ཅེས་པ་ནི་དག་ཆ་ནོར་མེན་དང་ཆད་ལྷག་ཤོར་ཡོད་མེད། བ་
སྤྱད་བཞོལ་སྤྱོད་ཤེད་སྤངས་ཅམ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་གཞུང་ལུགས་དེའི་བརྗོད་
དོན་དང་། ཚུམ་པ་ཤེའི་བསམ་སྒྲུའི་འདུ་ཤེས་རིམ་ལྡན་བཟུང་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་

རྒྱལ་མངའ་གང་ལེགས་ཤིག་ལོན་དགོས་པར་བརྟེན། རེད་ཅག་གིས་ཀྱང་གང་
 ཐུབ་ཀྱིས་གོང་གི་གནད་དོན་དེ་དག་མང་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཁུལ་ཡིན།
 ཡིན་ན་ཡང་། གསུང་འབྲུམ་ཁྲོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རེ་བྱུང་ལ་ང་ཚོའི་ཁྱེད་ཀྱིས་
 འགྲིག་པ་ཅམ་མ་བྱས་པར་བསྟན་བཅོས་སོ་སོར་བུན་མིན་གྱི་མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་
 པའི་ཤེས་ལྡན་པ་འགའ་ལའང་སྟུན་འབྲུལ་ཁྱུས་ཏེ་མཐའ་མའི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཡོད།
 དེ་དག་འདིར་རིམ་པར་བཀོད་ན། (དཀའ་གནད་བཞི་འགྲེལ་) ལ་དགེ་བཤེས་ལྷ་
 རམས་པ་ཏེ་ཉོར་ལྷ་བ་ཆེ་རིང་དང་། ཨེ་མོ་རི་དང་བོད་ཀྱི་ཆོན་རིག་ལས་རིམ་
 ཀྱི་ལོ་ལྔ་བ་ཟན་བཅོམ་འབྲུམ་བསམ་འཕེལ། ཨ་ལགས་མཁན་ཟན་རིན་པོ་ཆེ།
 (སློ་རིགས་གོང་འོག་གཉིས་) ལ་ས་རྩ་ནང་རིག་སློབ་དཔོན་བགྲེས་པ་སློ་བཟང་
 བསོད་ནམས། (རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ་) ལ་རིགས་སློབ་དབྱ་འཛིན་
 དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་། རིགས་སློབ་དཔེ་ཁྲིད་
 སློབ་དཔོན་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་རྒྱལ་མཚན་དབང་འདུས། (བརྟམ་སློབ་རིན་
 ཆེན་བང་མཛོད་) ལ་རིགས་སློབ་དཔེ་ཁྲིད་སློབ་དཔོན་བགྲེས་པ་དགེ་བཤེས་རྒྱ་
 མཚོ་ལགས་དང་། ཀའི་ཉི་འུང་ཡིག་བརྟམ་སློབ་སློབ་དཔོན་འབྲིང་བ་ཟན་འཛིགས་
 མེད། (ཐུབ་མཐའ་བཞིའི་ལྷ་བ་ལ་སློ་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་བདག་འཛིན་འཛོམས་
 པའི་ཐོ་བ་) ལ་རིགས་ལམ་སློབ་བྱུང་རིམ་མེད་སློབ་དཔོན་དགེ་བཤེས་བསྟན་
 འཛིན་འགྱུར་མེད། (དབྱ་དགེ་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་) ལ་ཟན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཆ་
 རིགས་ལམ་སློབ་བྱུང་དགེ་བཤེས་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བཅས་ཀྱིས་ཐོག་མའི་མ་
 དཔེ་དང་བསྟུར་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་གནད་ཡོད།

རེད་ཅག་ཚོགས་ཆུང་ངོས་ནས་ཀྱང་གསུང་འབྲུམ་ཁྲོད་ཀྱི་ཙོམ་ཡིག་
 རྣམས་མ་དཔེ་གང་ཡོད་རྣམས་ལ་གཤེབ་བསྟུར་དང་། མཛོན་གསལ་ཅན་གྱི་དག་

ཆེན་པོ་ཁག་གཅིག་པ་ལས་དོགས་གཞི་ཅན་རྣམས་གྲག་རྟགས་() བྱང་ཐུང་
འདོན་དང་། ཡང་ན་འོག་མཆན་ནང་གསལ་བཤད་ཅིང་ལས་ཀྱན་རིན་པོ་ཆེའི་མ་
དཔེ་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་བཏང་མེད། མཐུག་མཐར་ལས་གཞི་འདིའི་ཆོགས་མི་
རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་ལས་ཀའི་འགན་འཁུལ་ཡོད་པ་རྒྱུ་ཡིན་ཁར། ཡོན་ཆད་
དང་ཉམས་སྤྱོད་གང་ཅིས་འདང་མིན་གྱིས་ད་དུང་ཆད་ལྷག་དང་ཞོར་བ་སོགས་
བྱུང་ཡོད་མིན་པས་དབུ་དགོ་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གང་ཉིད་དང་། རྒྱ་ཆེའི་སློབ་པ་
པོ་རྣམས་ལ་དགོངས་སེལ་སྤྱིང་ནས་ཞུ།

འདི་ལོ་དུས་ཆོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་འཛོམས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྐབས་
སུ་མཇེད་འཆར་གང་མང་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དབུ་དགོ་དམ་པའི་གསུང་འབུམ་
ལ་བསྐྱར་ཞིབ་དག་སླིག་དང་། ད་བར་གསུང་འབུམ་ཁོད་མ་འཁོད་པའི་གསུང་
ཐོར་བྱ་རྣམས་བསྟུ་བྱུབ་གྱིས་དེབ་གཟུགས་གསར་སླིག་ཞུ་རྒྱུ་དེད་ཅག་ལ་གནང་
བར་བཞེན། བརྒྱད་རིམ་འདིའི་ཁོད་ཐོག་མར་ལམ་སྟོན་དང་། རོགས་མགོན་གནང་
མཁན་གྱི་སློབ་སྟོན་པ་རྣམ་པ་དང་། ལས་གཞི་འདིར་དངོས་སུ་ཞུགས་མ་ཐུབ་ཀྱང་
ཀྱན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་མཁོ་སྟོད་གནང་མི་རྣམ་པ། དེ་བཞིན་ཀྱན་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞལ་སློབ་སྐྱུ་བགྲེས་སློབ་བྱུང་རྣམ་པས་ཤ་ཆས་དགོངས་ཚུལ་གནང་བ་སོགས་
ཀྱི་བཀའ་བློན་ལ་བཞེན། (རིགས་སློབ་དབུ་དགོ་དམ་པ་མཁས་དབང་སློ་བཟང་རྒྱ་
མཆོའི་གསུང་འབུམ།) ཞེས་པ་འདི་ལེགས་བྱུང་བས། ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ལམ་སྟོན་དང་རོགས་མགོན་གནང་མཁན་ཡོངས་ལ་བཀའ་
བློན་ཆེ་ཞུ། ལྷག་པར་གསུང་འབུམ་འདིའི་དཔར་སྐྱུན་ལ་ཞལ་འདེབས་གནང་
མཁན་རིགས་ལམ་སློབ་བྱུང་ཀྱན་བྱུབ་བསྟན་སློ་བཟང་ལགས་ཀྱིས་ཉིན་སྟོར་
༥༠༠.༠༠༠། དང་། རིགས་ལམ་སློབ་བྱུང་ཀྱན་སྐལ་བཟང་དོན་འགྲུབ་ལགས་དང་

གན་སྐལ་བཟང་ཚས་འཕེལ་ལགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཉིན་སྟོང་༥༥.༥༥༥༥༥༥ ལྷག་
མའི་གསུང་འབྲུམ་འགྲོ་གྲོལ་ཆ་ཆང་རིགས་སྟོབ་ཡིག་ཆང་གིས་གནང་བས་ཁྱེད་
རྣམ་པའི་ལྷག་བསམ་གཏོང་པོད་ཆེ་བའི་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་དང་བཀའ་བློན་སྐྱེ་མེད་དུ་ཆེ་བྱ།

དབུ་དགེ་དམ་པའི་གསུང་འབྲུམ་བསྐྱར་ཞིབ་ཆོག་ས་ཚུར་གིས་ཕྱི་ལ་
 ༢༠༢༣ ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༢ ཉིན།

གསུང་འབུམ་སྤྱོད་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཆུང་། (༢༠༠༠)

ལྷ་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཆུང་།

བཟང་པོ་ཆུང་པ། འཇམ་དབྱངས།

ལྷ་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཆུང་།

གསུང་པ་བཟང་པོ་ལྷན་ཆུང་།

སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཆུང་ལྷན་ཆུང་།

བསྟན་འཛིན་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཆུང་། སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཆུང་ལྷན་ཆུང་།

བསྟན་འཛིན་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཆུང་།

སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཆུང་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཆུང་ལྷན་ཆུང་། སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཆུང་ལྷན་ཆུང་།

གསུང་འབྲུམ་བསྐྱར་ཞིབ་ཆོག་གས་ཚུང་། (༢༠༢༣)

སློབ་སྟོན་པ།

རིགས་སློབ་སྤྱི་ཁབ་དབྱ་འཛིན་དག་བཞེས་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ།
རིགས་སློབ་དཔེ་ཁྱིད་སློབ་དཔོན་བགྲེས་པ་དག་བཞེས་རྒྱ་མཚོ།
ས་རྩ་ཐོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་སྤྱི་པ་སངས་ཆེ་རིང་།

བསྐྱར་ཞིབ་ཆོག་གས་ཚུང་གི་ཆོག་གས་མི།

ལྷ་ཁྱབ་སློབ་དཔོན་བགྲེས་པ་སློ་བཟང་སྐལ་བཟང་།
རིས་མེད་སློབ་དཔོན་རག་དབང་ཆོས་འཕེལ།
ལྷ་ཁྱབ་སློབ་དཔོན་གཞིན་པ་འཇམ་དཔལ་རྩེ་རྩེ།
ལྷ་ཁྱབ་སློབ་དཔོན་གཞིན་པ་རག་དབང་རྣམ་གྲོལ།
ནང་རིག་སློབ་དཔོན་གཞིན་པ་ཆེ་དབང་ལོ་རྒྱ།
ལྷ་ཁྱབ་སློབ་དཔོན་གཞིན་པ་སློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ།
དག་བཞེས་རྒྱལ་མཆོན་སློ་བཟང་།
དཔེ་ཁྱིད་སློབ་དཔོན་གཞིན་པ་ཁམས་བཟང་ཆེ་རིང་།
སྐད་ཡིག་སློབ་དཔོན་གཞིན་པ་སློ་བཟང་འཕྲིན་ལས།

སློབ་སྟོན་པ་འབྲུག་མཁན།

ས་རྩ་དཔེ་མཐོ་དོ་དམ་པ་ཆེ་དཔག་རྩེ་རྩེ།
རིགས་སློབ་ལས་ཁྱེད་དག་བཞེས་རྒྱལ་མཆོན་སློ་བཟང་།

དེབ་གཟུགས་དང་རྒྱབ་ཤ་རྩུས་འགོད་པ།

གཟུང་བྱ་དང་རྒྱས།

